

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Finchel Fülöp Fia könyv- és papírboltjában, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Munkatárgyok bármelyikétől és magánközlemények sorozatától 50 fillér.
Előfizetési és esetleges ártólételek díja 3 kor.; előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órákor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hozzá:

Egy hónap	1.-
Negyedévre	3.-
Félévre	6.-
Égész évre	12.-

Postai számküldéssel:

Egy hónap	1.50 K
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9. "
Égész évre	18. "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉSI LAJOS.

A kibontakozás utja.

Nagykanizsa, március 31.

(P.) Immár tünődélemben vannak azok a vesztérbes jelenségek, melyek hónapok óta nem csak minket tartottak folytonos feszültségben, hanem komoly aggodalmakat okoztak Európában mindenütt, ahol a háboru borzalmait, kockázatait és nemzetközi kihatásait kellően mérlegelni tudják. Még nincs ugyan minden rendben, de megkönnyebbüléssel látjuk, hogy a külpolitikai firmamentumról lassankint elvonulnak a viharfelhők; a prófétai állások nélkül is megkockáztathatjuk azt a jóslatot, hogy általános konflagráció veszélye többé nem fenyeget. Bizonyos események még rákényszeríthetnek talán bennünket, hogy Szerbiában — példánul forradalmi incidensek, vagy banda rakoncátlankodások miatt — fegyveres kézzel csináljunk rendet; de ez sem valószínű. Am, ha mégis bekövetkezik, akkor is remélhető, hogy ez az akció nagyobb arányú, országrendítő áldozatokat sem pénzben, sem vérben nem igényel tőlünk.

A nemzetközi viszonyok békés alakulása nekünk, magyaroknak, annál becsesebb, mert sok elintézni és rendezni valónk van itthon, a saját portánkon is. — Belső ügyeink válságos állapota, a pártközi helyzet tisztázása és a jövőnk alakulás kérdése, a külügyi bonyodalmak miatt egyelőre háttérbe szorult ugyan, de aktualitását pillanatra sem veszítette el és napról-napra sürögöbben követeli a megoldást.

Mert azzal mindnyájan tisztában vagyunk, hogy az immár három év óta tartó ideiglenes állapot, az időközi fejlemények következtében természetellenessé és tarthatatlanná vált. Első sorban és legsúlyosabban éri ezt maga a kormány, melynek nagy tervei kivételéhez egységes és teljesen megbízható, kompakt többségre van szüksége. Érzik az összes közgazdasági tényezők, mert anyagi fejlődésnek és a nagyobb arányú vállalkozásnak mellőzhetetlen előfeltétele a nyugalom, az állandóság és a biztonság. Érzik továbbá a legfőbb hatalmi faktorok is, mert a nemzetközi politikában való szereplés hatályosságának és tekintélyének mértéke a belső viszonyok szilárdságától és stabilitásától s az erőforrások impozáns voltától függ. Érzik végül az ország népének nagy többsége, amely már belekárult a

bizonytalanságba, megunta az egymással való áldatlan torzalkodást, s nyugalom és zavartalan munka után áhítozik.

Amikor így igazán teljes a harmónia a kibontakozás és állandó megoldás óhajlásában, akkor csak az lehet a kérdés, hogy miként, milyen keretben, milyen célok kitűzésével és milyen eszközök alkalmazásával menjen az végbe?

Ere megadja a választ Kossuth Ferencnek az országgyűlési függetlenségi és 48-as párthoz intézett legutóbbi levelében foglalt programszerű nyilatkozata, mely tudvalevőleg a fokozatos fejlődés teóriáját jelelte meg a jövőnk alakulás elvi bázisán, amit röviden a következő szavakkal fejezhetünk ki: »A jogos nemzeti aspirációkból nem adni fel egy szemernyit sem, de a megvalósítást nem dinamikus erők alkalmazásával, hanem lépésről-lépésre, céltudatos politikával keresztülvinni, abban a tempóban, amint azt a soha nem szünetelő fejlődés, s az idő és alkalom lehetővé teszi«. A fejlődést okosan irányítani, s intézményszerű alkotásokkal állandóvá, folytonossá tenni a mi feladatunk; a módot és alkalmat pedig önként meghozza az idő és a logikai kényszerűség, amely minden ellenállást lassankint leszerel.

Ime, ez Kossuth Ferenc munkaprogramja és ez a politikai perspektíva, melyet e nagynevű államférfi a legközelebbi időre elénk tár. Van-e magyar hazafi, aki nem ónsajtja az önálló nemzeti állam kiépítését? Nincs. Van-e józan ember, aki mázról holnapra akar mindent megvalósítani? Nincs. Van-e számottevő politikus, aki a fokozatos fejlesztési elméletnek elébe teszi a meddő ellenállás és rázkódtatásokkal járó küzködés sokszor megkísérlett, de mindig sikertelenek bizonyult, erőtlen rendszerét? Nincs.

Nos, a konzekvencia tehát az, hogy Kossuth Ferenc programja körül fentartás nélkül sorakoztathatjuk az összes nemzeti erőket. S ha ez megtörténik, akkor nem lehet kétség a nemzeti politika uralmának állandóságában és a nagy alkotásokra hivatott guvernementális párt megalakulásában, amely új és szebb korszakot teremt Magyarország közéletében, amint azt az átmeneti korszak maradandó értékű nemzeti, népjóléti és szociál-politikai alkotásai bizonyítják.

Nem tulzás, ha azt mondjuk, hogy a helyzet kúcsa — és ezzel a gazdaság és a nemzet sorsa — Kossuth Ferenc kezében van. És ez a tapintatosságáról, bölcsességéről és higgadtságáról ismert államférfi nagy felelősségének és szereplése történelmi jelentőségének teljes tudtában buzgón hozzá is lát a kibontakozás keresztülviteléhez. A legelső lépés, amit ebből a célból tennie kell, a bank-kérdés tisztázása. Meg vagyunk győződve, hogy ha ez neki sikerül, akkor a megoldás a függetlenségi párt álláspontjának megóvásával és a közgazdasági érdekek biztosításával fog történni; úgy, hogy abban mindnyájan megnyugodhatunk.

Amint ez a kérdés megnyugtató elintézetést nyer, a bizonytalan helyzetből való kibontakozás gyorsan végbe megy. S akkor — békében a többi államokkal, összhangban a királyiakkal, egyetértésben a saját honfitársainkkal — zavartalanul hozzá láthatunk az alkotó munkához, erőssé és hatalmasá tehetjük országunkat, s boldoggá a nemzetet és királyt. Mert meg van írva, hogy: »Boldog király csak boldog népnek lehet.«

Modern festészet.

Hozzánk is elérkezett.

Megnyíló tárlat.

Nagy mozgalmak közepette terjedt el legújabbban a közönség körében az a tudat, hogy a művészet is művelődési tényező, melyet ápolni, dédelgetni kell, megízleljük gyümölcsének zamátját. A nagy mozgalmak kiindulási helyei természetesen a művészet, metropolisai voltak mindenekelőtt Páris, aztán München, Drezda és a többiek, mindmégannyi mekkái a művészetnek és ezek között is első sorban a festőművészetnek. — Örvedetes jelenség, hogy e nagy mozgalmak élénk hullámszája átterjedt már a mi egyetlen metropolisunknak, Budapestnek is a kultúrában rohamlépést előretörtető népéhez. De a legeslegörvedetesebb jelenség gyanánt kell megállapítanunk e ponton azt a tényt, hogy ennek a kulturális tengerhullámszának gyűrűi napról-napra szélesednek a mi háttaramaradt országunk földjén is, s már nincs messze az idő, mikor nálunk sem fogja senki összetéveszteni a művészetet a köklerséggel.

Nagykanizsának tulajdonul sok alkalmi volt a művészeti érettség megközelítésére. S ez főleg éppen a festőművészetre vonatkozik. Hála a szerencsés véletlennek, éppen

a legutóbbi időben elég gyakran és nagyon szépen felszerelt tálakat rendeztek városunkban, így hát bőségesen módjában állott községünknek a fejlődés, valamint az egyes irányok legkülönbözőbb árszáit és eltérő elvonalas olvasottságához, műveltségi fokához és kulturális lelkiszigtségletéhez mértén tanulmánya tárgyává tenni.

Kellően előkészítettnek tartom a talajt ily körülmények között annak a tárlatnak rendezésére, melyet a fiatal magyar festőgárda két tehetséges tagja, Sas és Faragó festőművészek a jövő hét folyamán fognak megnyitni. Mindenki olvasson a Művészi nemrég megnyitott képzőiskolájáról, benne él a lelkeben a modern festészeti irány-estétikája, ezt hangzik Ady Endre történetessége, ennek éposza a világalomra jutott Szaulu, s ezt Sas Ferenc és Faragó Márton művésze.

g. i.

Hírek

Kanizsai baka levele Boszniából.

Hol vannak a 48-asok?

Bosznia szép fűrdőjéből, Ilidzeiől hoztam levelet a posta. A 48. gyalogezred Boszniába vonult zászlóaljának egy katonája írta hozzánk és beszámol benne, hogy hol vannak, merre vannak a fiúk. A levél a következő:

Ilidze, 1909. március 28.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Ma vasárnap léven, ígéretemhez képest beszámolok mindenről, amit elmulasztottam. Nem hanyagságból történt ez. Tudja, mi a kötelességünk ily körülmények között, tehát szíves elnézését kérem.

Különös dolgokról nem írhatok, mert még a legszorgosabb érdeklődés dacára sem sikerült alapos információt szerezni. E tekintetben a katonaság nagyon zárkózott s ha tudna is valamit, felsőbb parancs folytatólva van annak közlése. Mindazonáltal megkíséreltem:

Utazásunk alatt, mely nagyon is kényelmetlen volt, minden állomásán, kivétel nélkül alálános ovációban volt részünk. Mindent a magyar bakákat éltették. S ez oly jól esett még a legutolsó bakának is, hogy könnyekre fakasztotta. Minél jobban távolodtunk az édes magyar hazától, annál jobban elszorult a szívünk. Eleinte szótlanul, majd később magyar nótákra kezdett a legénység, baját, bánatát beleöntve az egyszerű, szívhez szóló dalokba, mely visszatükrözi az ő lelki világát. Boszniai Bród volt az első állomás, a hol a legénység hosszabb ideig plihenőt tartott, mely egyszermind szállás is volt. Keskeny vágányu, apró kocsiúba lettünk beengedve. A Boszna folyó kanyargós útja volt irányunk, folyton mellette haladva.

Itt már a vidék megváltozott. Mindenütt magas, kopár, hóval fedett szirtok emelkedtek a folyó mindkét partján, érdekes látványt nyújtva. A lakosság itt már zárkózott, hidegen fogadott bennünket, tudva, hogy testvéreik ellen megyünk. Végre megérkeztünk. De nem Sersjevobá, hova eleinte gondoltunk, hanem a mellette levő Ilidze-fűrdőbe. Itt vagyunk tehát szálláson. A fűrdővendégek ezrei helyett mi foglaltuk le a remek szállásokat. Puha szőnyegen jár itt tehát a baka! Védve vagyunk a hideg időjárás ellen, mely

itt mondhatni egész télies. Folyton esik az eső. Az élelmiszerek nagyon megrágultak. Mindennek magas az ára. Eltávozni e helyről nem lehet. Nincs senkinek engedélye kimaradásra. Tehát tájékozást nem szerezhetünk magunknak egyelőre. Majd holnap, ha kirúkolunk. Ezt is csupán a helyzet megismerésére rendelte el a hadvezetőség.

Szívvelyesen üdvözl

híve,

— A képviselőház ülését elnapolták A képviselőház tegnap délelőtt tizenegy órakor ülést tartott. Wekerle miniszterelnök indítványozta, hogy a Ház április 28-áig ne tartson ülést, egyrészt a közelgő ünnepek miatt, másrészt pedig azért, mert több fontos kérdésnek a tisztázása sürgősen szükséges, és ehhez időszerű a kormány. A Ház a miniszterelnök indítványát elfogadta.

— Kamarai közgyűlés. A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara április hó hatodikán, kedden délután négy órakor rendezte közgyűlést, melyen a szokásos jelentéseken kívül tárgyalja Sopron vármegye közgazgatási bizottságának átiratát a flumei gyorvonnati összeköttetés tárgyában, a társ-kamaráknak többrendbeli átiratát, a kismartoni kamarai kultagok beadványát a szénsavas vízzel kevert bor kimerése és a vasuti menetrend tárgyában, végül néhány egyéb és 29 állami gépegység iránt benyújtott kérvényt.

— Tizenhétezer korona a lelkészeknek. A kultuszminiszter 17515 korona 67 fillért utalványozott ki kongruakiegészítés címén a szegény javadalmazásu zala- és vas megyei plébánosok és káplánok részére. A megyei püspök már szétosztotta a segítséget.

— A telefondíjzabás leszállítása Zalában. Távbeszélő rendkívüli kulturális és gazdasági fontosságát ma bizonyítani már fölösleges. A távbeszélő hálózat fejlesztésének nagy akadálya a magas telefondíjzabás. — Marostorda vármegye törvényhatósága mozgalmat indított a tarifa csökkentése érdekében. E mozgalomhoz való csatlakozásra Zala törvényhatóságát is felszólította. A törvényhatóság legközelebbi közgyűlésén foglalkozik ez ügygel.

— A Boszniába behívott katonák szabadságolása. Bécsből táviratozzák a Budapesti Tudósítónak: A diplomácia ez idő szerint a kibontakozás végrehajtásával foglalkozik. Mielőtt a munkájával végezték, a mi előreláthatóan a hét folyamán megkezdődnek, intézkedni fognak, hogy Boszniából és Hercegovinából a rendszer létszámon felül lévő csapatokat vonják vissza. Egyidejűen a fegyvergyakorlatra behívott tartalékosok és póttartalékosok családjainak kártalanítására nézve is intézkedni fognak. E családokat idejében tájékoztatni fogják arról, miként érvényesíthetik jogukat. Az erre vonatkozó tárgyalás már folyamatban van.

— Országos állatvásár. A kereskedelmiügyi miniszter megengedte, hogy a zalamegyei *Leser-főmáj* községben minden évben a május elsőjét követő hétfőn és júniusban a Madárd napot követő szerdán országos állatvásár tartassék.

— Zenekar alakulása Nagykanizsán. A nagy filharmoniai hangverseny nem mit elhárító hatás nélkül. Nem várt és örömdetes eredménye az, hogy városunkban zenekar van alakulóban, melynek összehozásán Böhm Emil fáradozik. Eddig 18 résztvevő jelentkezett.

— Pásztor Irma. A Pesti Hírlap vasárnapi számában olvassuk ezt a nevet. Ott van róla szó, hol a lap az országos zeneakadémia a hó 27-iki háziestélyéről referál. A tudósító dícsér mindent, ami a hangversenyen történt, — de csak egyetlen nevet említ: Pásztor Irkát, ki a bájos zenéjü Mozart smoll *Rondeau-ját* játszotta. Bizonyára tisztá, mély érzéssel játszotta, mert ez vall a kis Pásztor (Pollak) Irma csodálatos talentumára. Ha az mindnyájan ismerjük őt. Pásztor Miksa kanizsai zenetanár leányát, ki nemrég még mint csodagyermek a kanizsaiakat ejtette bámulatba, most pedig a zeneakadémia egyik negytedeségű és nagy jövővel kecsegtető növendéke. Pásztor Irma kiképzésére Nagy Géza tanár igen nagy gondot fordít, ami bizonyára nem lesz hiátlan fáradság.

— Megjöttek az önkéntesek. A nagykanizsai 20. honvédegyeszed kötelékébe tartozó önkéntesek ma érkeztek meg Nagykanizsára az ezredükhöz, hogy önkéntes évük hátralevő részét itt töltsék.

— Gyermekevédelem. Allig mulik el hét, hogy a nagykanizsai rendőrség ne találta züllött, vagy elhagyott gyermekeket, kiket pártfogása alá kell vennie. Az elmúlt héten különösen sok közszégyre szoru ó gyermeket talált a rendőrség, kiket a szombathelyi gyermekmenhelyre szállított. Szerdán reggel vittek 11 gyermeket, kik közül 3 züllött és 8 elhagyott volt.

— Elfogták az egyik vácrétsági gyilkost. Kaposvárról jelentik: Az ogulni csendőrség a vácrétsági rablógyilkosok közül tegnap egyet elfogott, aki azonban nevét nem vallotta meg. A csendőrség Budapestre akarták szállítani a gyilkost, aki utközben Somogyzombi és Ötvöstanya között leugrott a robogó vonatról és megszökött. A nagyatádi járás csendőrsége keresi a megszökött haramiát.

— A „Nyugatmagyarországi Földmívelők Gazdasági Egyesülete” a lefolyt télen a földmívelési kormány hathatós támogatásával sokoldalú tevékenységet fejtett ki az ösztret már meghaladó földmives tagjai gazdasági ismereteinek fejlesztése terén 12 községben háromszáz kizgazda részvételével szőlészeti tanfolyamot, 7 községben kétszáz kizgazda részvételével háziipari tanfolyamot rendezett s összesen 50 községben 150 teli gazdasági előadást tartott, melyeknek összesen több mint hatezer hallgatója volt. A téli előadásokat az egyesület tisztviselőin kívül főképp a gazdasági és állatorvosi kar tagjai, a kerületi szőlészeti felügyelő, a soproni állami gazdasági szaktanár és a vidéki tanítószék számos szakképzett tagjai tartották. Nagy hatással volt az egyesület kötelékében tömörült kizgazdák ugy szellemi, mint szakaszerű kiképzésére az ezer tag által látogatott kapavári vándorgyűlés sikeres lefolyása, mely vándorgyűléseket az egyesület működési területének több helyén a nyár folyamán is fog rendezni. A Magyar Gazdaságvétség közreműködésével.

— ORÁT venni vagy javítani a legjobban SZIVOS ANTAL műorásnál lehet, u. o. egy megfelelő szemüveg már egy koronáért kapható.

— SZÉKELYI LAJOS első nagykanizsai főheremű gőzműködő-vasúti és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (szájat ház) volt Nagykereszt-utca.

— MAYER KAROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrlrozó és pillésítő gyára Nagykanizsa, Kötelék-utca 19. — Elvált a szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — ugy helybe, mint a vidékre is. Arjogyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Eifogták a marcalii takarékrablót.

Hurokra került a vezér.

— Saját tudósításokból. —

Vakmerő betörést követtek el múlt év november 23 án Marcaliban. A marcalii takarékpénztár részvénytársaság irodájának ajtaját föléstették, a hatalmas és erős Wertheim-szekrény szírájt megfúrták és az egyik könnyen hozzáférhető treszortban elhelyezett 2159 korona készpénzt magukhoz vették.

A csendőrség teljes apa átussal fogott hozzá a betörés nyomozásához.

A nyomozás minden erélyessége dacára is, eddig eredménytelen maradt. Egy kisebb-szerű betörés tettesében végre sikerült tegnap a marcalii takarékpapakosztját is elcsipni.

A Festetich gróf böhönvei uradalmának gazdasági irodájában betörők jártak. Néhány száz korona készpénz és több apróságot vittek magukkal. A böhönvei csendőrkirendeltség vezetője a marcalii betörés idején Marcaliban lefoglalt szolgálatot és nyomozott az ottani betörés ügyében is. Amint a böhönvei betörés nyomait megpillantotta, rögtön tisztában volt vele, hogy a marcalii és böhönvei betörés tettese egy és ugyanazon személy. A legnagyobb eréllyel vetette tehát magát az illető kinyomozására. A derék csendőr igyekezetét néhány óra múlva teljes siker koronázta. Posics István vagyonos böhönvei paraszt gazda személyében kiderítette, a Festetich gróf irodájának betörőjét. Az onnan elvitt homokot mind megtalálta nála.

Posicsot, kit az egész vidéken a legveszedelmesebb, legvakmerőbb orvvadásznak és orgazdának ismernek, a csendőrség letartóztatta és azonnal nekilátott a marcalii ügy tisztázásához.

Posics természetesen tagadja, hogy a marcalii betörésben része volna. A csendőrség azonban leghatározottabban meg van győződve, hogy Posics volt a marcalii betörés tettesének vezére. Számtalan eddig földértett tény bizonyítja ezt. Többek között, hogy a betörés napján Posics megfordult marcalii takarékbán, másnap pedig látták őt onnan elutazni.

A csendőrség, mely már régóta figyeli Posicsot, őt még novemberben gyanuba vette, nyomoztak is ez irányban, akkor azonban semmi pozitívumot nem tudtak rábizonyítani.

Táviratok

és telefonjelentések.

Elcsendesült a vihar.

Montenegro háborút akar.

Mi ujság Belgrádban?

Belgrád március 31. A szkupstina ma délelőtt 10 óra óta szakadatlanul titkos ülést tart. Kiszivárgott hírek szerint a kormány jelentést tett a nagyhatalmak közös lépéséről, ami élénk vitát keltett.

Belgrád, március 31. Ma az a szenzációs hír terjedt el Belgrádban, hogy Nikita, Montenegro fejedelme jegyzéket intézett Péter királynak, melyben tudatta, — hogy Szerbia kapitulációját nem helyesli, és hogy ő tovább is szilárdan megmarad eddigi álláspontján és a háborút kívánja.

Belgrád, március 31. Harminfél órai tíz óra után ülést kezdett megnyitották a szkupstina ülését. A külügyminiszter felolvasta a nagyhatalmak jegyzékét, melyet a képviselők teljes csendben hallgattak végig. A jegyzék felolvasása után az ülést berekesztették.

Belgrád, március 31. A tegnap! minisztertanácsban még egyszer foglalkoztak a trónörökös lemondásának érvényességével és megállapították, hogy az végsőleges. Szó volt Péter király lemondási szándékáról is, de az erről való határozathozatalt elhalasztották.

Bécs, március 31. A külügyi bonyodalmak békés elintézése igen nagy örömet okozott a királynak. Mikor Achrenthal báró külügyminiszter jelentette neki, hogy a háború veszedelmét elkerültek, a király így szólt:

— Köszönöm önnek és munkatársainak, hogy óregságomnak ezt az örömet juttatták.

Erekesztés szerint a király Achrenthal bárót grófi rangra emeli és kivüle még számos politikus, diplomata és vezérkari tiszt kap magasraudi kitüntetést. A békés meg egyezés emlékére a király Szerbejében templomot fog építtetni.

Kossuth Ferenc állapota.

Budapest, március 31. Kossuth Ferenc állapota oly örömdetesén javult, hogy orvosainak véleménye szerint legközelebb elhagyhatja a szobát.

Lueger polgármestersége.

Bécs, március 31. A bécsi község tanácsa ma heted ízben a császárváros polgármesterévé választotta Lueger Károlyt. A választás után Lueger hosszabb beszédet mondott, melyben magasztalta a császárt, ki a háború veszedelmét elhárította. Ezért méltán tisztelhetjük őt a békecsászárnak. Dícsérettel említi Németországot és kívánja, hogy vele való hű szövetségi viszonyuk örökké tartson.

A nagyzerbu hazaárulási per.

Kivezített vádlottak.

Zágráb, március 31. A nagyzerbu hazaárulási per mai tárgyalásán Zsifkovics vádlott a horvát—szerb lövészt védte, amit az összes vádlottak helyesltek. Emellett az elnök a vádlottakat kivezítette a teremből.

Megőrült gyilkos.

Arad március 31. A délvidéki fosztogató bandának, — mely kilencszeres gyilkossággal van vádolva, egy tagja, Kádás János kereskedősegéd az éjjel a börtönben megőrült. — Dühöngeni kezdett és irtózatos ordítás közben fejét véresre verte. Az orvosok megállapították, hogy kitört rajta az örület s a Lipótmezőre szállították.

Ki nyert?

Budapest, március 31. Az osztálysorsjáték mai húzása 60 ezer koronát nyert a 104353 sz., 25 ezer koronát a 102642 számú sorsjegy.

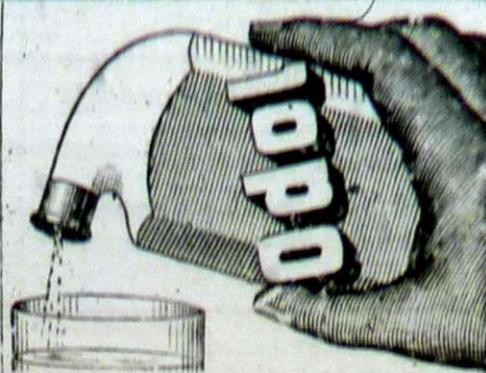
A kiváló bőr- és lithiásos gyógyforrás

SALVATOR

vegy- és hőlyegyhajóknál, kórházakban, cukorbetegségekben, hurutos bántalmakkal küzdőkben.

Termékek és készletek megvásárolhatók.

Kapható kényelmeskedésben vagy a Salva-tó-lápoly Galvater-forrás Villáskút Budapest, V. kerület, Károlyi utca 5.

Aki az Odolt következetesen mindennap használja, az a tudomány mai állása szerint a képzelhető legjobb fog és szájpótlást gyakorolja.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat)

A Pestii Magyar Kereskedelmi Bank nagyközvetelői listájának jelentése:

Magyar hitelrészvény 751 —. Osztrák hitel részvény 638 —. 4% magyar-koronaáradek 9240. Kereskedelmi bank részvény 3385 —. Salgótarjáni közszékhely részvény 664 —. Rimamurányi aszfalt részvény 632 —. Adria tengerhajózás részvény 402 —. Hazai bank részv. 272 —.

A gabonaüzletről.

(Távirat)

Budapest, márc. 31.

Készáru-üzlet.

Buza tartott. Irányzat szilárd.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április 13.74. Buza 1909. október 11.07
Rozs 1909. április 9.91 Rozs 1909. október 9.05 Zab
1909. április 8.72 Zab 1909. október —. —. tengeri 1909.
május 7.54 Repce 1909. aug. 14.20.

Új könyv a Szanin szerzőjétől. Arcbáseev a „Milliók”. Orosz regény. Nagy Imre kiadó fordításában. Ára 240 korona; postán 250 korona bekielése ellenében bérmentve küldjük.

Mennyi adót fizetünk. — Mindenkinél tudnia kell mi van az új adótörvényben. Az új adótörvény ismertetője. — Ára 60 fillér.

Népszerű operai utmutató. — A legkedveltebb operák népszerű kalauza. Számos zenepéldákkal. A szövegek könyv helyettesítésére. Színházátmozatóknak nélkülözhetetlen. Minden füzet 30 fillér. — Aida (Verdi) A Bajazet (Leoncavallo). Bánk bán (Erkel) Aohém élet (Puccini). Boljgó hollandi (Wagner). Carmen (Bizet) Denevér (Strauss) Eliana (Mihalovich). Faust (Gounod). Hegyek alján (D'Alberty). Hoffman meséi (Offenbach). Hugonották (Meybeer). Hunyadi László (Erkel). Istának alkonya (Wagner). Laskmé (Delibes). Lohengrin (Wagner). Mignon (Thomas). Monna Vanna (Ábrányi). Nürnbergi mesterdalnokok (Wagner). Paraszttobozó (Mastagni) Piliangó kisasszony (Puccini). Rajna kincse (Wagner). Rigolotto (Verdi). Saba királynője (Goldmark). Siegfried (Wagner). Tannhäuser (Wagner). Tosca (Puccini). Tristan és Izolda (Wagner). Troubadour (Verdi). Waldir (Wagner). Zsidónő (Halévy).

Minden a rovat alatt közölt könyv, folyóirat, zenemű stb. az eredeti bolti áron Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésében kapható Nagykanizsán.

TANCZENBERGER JÓZSEF
férfi-szabó üzletében.
 Nagykanizsa, Csengery-ut 2.
 a legújabb divatu angol és honi kabátok megérkeztek s a legzebb kivitelű öltönyök és felöltők a legolcsóbb árak mellett készíttetnek.

Palkó Péter képesítéssel m. bír. m.
 • építő és vállalkozó
 Nagykanizsa, VI. ker. Vörösmarty-utca 82. sz. (Saját házában.)
Elvállal: mindenemű újépület, emelvény házak tatarozását és javításokat molid árak mellett. Költségvetést és terveket felszámításra készítik. Levélbeli értesítésre személyesen megjelennek, vagy levélben válaszolnak.
 H. n. érd. közönség bizalmát kérem.

Veszek új búzát és rozst július-augusztus szállításra legmagasabb árakon, minden mennyiségben. — Előlegek olesó kamatok mellett. Scherz Sami, gabonabizományos, Nagykanizsa, Kinizsy utca 27. szám.

Új gépjavitó műhely!
 Grammofonok, kerékpárok, varrógépek, motorok, írógépek, szakszerű javítását újonnan berendezett műhelyünkben a legolcsóbban eszközöljük. Egyedül képviseljük hírneves Steyr Puch kerékpárakból, mindenemű alkatrészek mérsékelt árban.
 Tisztelettel:
Bród és Wéber.
 NAGYKANIZSA.

Bármilyen szerkezetű
Írógéphez
 szükséges felszerelési cikkek u. m.:
festékszalagok,
szőnőpapírok,
törítógummik,
írógéppapírok,
 a legfinomabb gyártmányokban és legjelentősebb árban, kaphatók
Fischel Fülöp fia
 könyv- és papírkereskedésben
 Nagykanizsán.

Szőlőoltvány és szőlővessző eladás.
 Kiváló szép, egészséges, fagy és jégverésmentes, minden tekintetben megfelelő szőlőoltványok és szőlővesszők kerülnek olesó árban eladásra és pedig bortermő fajokból Kövidinka, Szlankamenka, Erdői, Tótszőlő, Mezesfehér, Olaszrizling, Nemeskadarka, Nagyburgundi stb. Csemefajokról Piroz és fehér Chessles, piroz, fehér és fekete Muskotály, valamint több kiváló lugasfaj u. m. Kossuth Lajos, piroz Mamuli és a legkorábban (nálunk már júliusban) érő Csabagyöngye. Vesszőkből van sima és gyökeres Rápária Portélin és a világhírű Dellavare szőlővessző, amelyet tudvalevőleg csak mint a régi szőlőt lehet elültetni, nem kell oltani és a legjobb bortermi.
Grünfeld Miksa
 Nagykanizsa, Kinizsy utca 5.

Valódi brünni szövetek
 az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.
 Egy szelvény 1 szelvény 7 korona
 3.10 m. hosszú 1 szelvény 10 korona
 teljesfé liru hához 1 szelvény 12 korona
 (kabát, nadrág és 1 szelvény 15 korona
 mellén) 1 szelvény 17 korona
 elegendő, csak 1 szelvény 20 korona
 Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 R-ert, szantugy felöltőzöven, tustandóknak, szivonykamgarán stb. gyári áron azonos a mint megbízható és szelvényt készített szövetipari vállalat.
Siegel-Imhof Brünn.
 Minták ingyen és bérmentve.
 Azelőtt, aki a moodykat a nagyanyvőre, vagy a szöveteknél, a szöveteknél, a szöveteknél, a szöveteknél, a gyári áron azonos a mint megbízható és szelvényt készített szövetipari vállalat.
 Minták, fényképek, Lisztopálás, meg a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Dunántul legrégebbi ékszerüzlete!
 1838-1908.
Berény József és Fia
 NAGYKANIZSA.
 Arany- és ezüst-ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben. Dusan felszerelt ékszer arany- és ezüstárak roktára.
 Jeggyűrűkben legnagyobb választék rendez és különleges formákban.
 Menyasszonyi ajándékok finom ízlésben.
 Legszebb férfi- és női aranyórálcok!
 Teljes étkezőkészletek valódi ezüsből.
 Jutányos olesó árak!
 A bérndorfi gyár földarúsítóhelye csakis első minőségű Alpaccaezüst étkészletekből.
 Figyezzékhel hívónatra szívesen szolgálunk.
 Eladás részletezettére la.

Ezelőtt ha valaki elrontotta a gyomrát, elvesztette évszázad vagy százéves életét, ha székesszerűen szenvedett s ebből kifolyólag gyomorégése, gyomorfájdalma, vagy fejfájása támadt, vagy nagyon elbizott, i énytelen volt az u dorító ízű keveréket, piúákat teákat vagy kossoróviselet használni, melyeket igen gyakran gyomra nem tűri meg a szokat ki is hályta. **MOST** szükségtelen magát sanyargatni, mert az

INDA-CUKORKA
 Iza a legkiválóbb, hatása pedig minden eddig létező hashajtó és gyomorjavító készítménynél sokkal jobb. Nem csak felnőttek, de a gyermekek is igen szívesen beveszik s még csecsemőknek is adható. Ha evés előtt megesszük 1 vagy 2 darabka Inda cukrot, akkor bármily erős székrekedése is van, azt görcsök és arólkódási fájdalmak előidézése nélkül 1 vagy 2 óra alatt megszűnteti. Ha pedig evés után bevesz 1 darabka Inda-cukrot akkor gyomra kitűnően fog emészteni s étvágya hatálmán fog gyorspedni és székesszerűsége sohasem lesz. Ha gyomorégést, savanyu felbőgőgés éres, 1 darabka Inda cukor azonnal megszünteti azt. Azok, akik túlságosan elhízott és karcsúbbak akarnak lenni, egy bizonyos ideig beesszék rendszeresen az Inda-cukorkát s rövid idő alatt tapasztalni fogják annak kitűnő hatását. Szóval az Inda cukor a legjobb gyomoroszabályzó. Minthogy pedig egészségünk alapját a gyomor rendszer működése képezi, mert ez vezet fel a táplálkozásra szánt ételeket és italokat s azokat megemésztve vér alakjában a testbe juttatja, azért használjunk állandóan Inda-cukorkát s akkor gyomrunk mindig rendben lesz.
KAPHATÓ MINDENÜTT!
 Ara 1 tekercsnek (10 darab) 40 fillér. 2575-10
 Készít: **Balázsovich Sándor** sepsziszentgyörgyi Kozona gyógyszer-tára és székelyföldi gyógyszertermékeket feladó gozó szaklaboratoriuma, **Sepsziszentgyörgy.**
 Központi rakár: Budapest, VIII. ker., József-utca 35-37. sz.

Hirdessünk a Zalában.

Hangya-Sósorszesz
 törvényesen védve. 2216
 Legjobb fájdalomcsillapító, nélkülözhetetlen háziszor bedörzsölésre.
 Nagy üveg á 1.50 K. Kis üveg 80 fill.
 Kapható Nagykanizsán: Gyógyszertárakban, Armuth Náthán és társa, Neu és Klein fűszerüzletében, Bader Henrik (Csengery-út) és Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.
 Számos elismerő levél!

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:
Machel Fülöp Fia könyv- és papir-
kereskedésben, Városház-palota; ide
intézendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kladóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Munkások, hál kintutások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és szakmai értesítések díja
3 kor.; előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz fordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	5.- "
Félévre	8.- "
Egész évre	12.- "

Postai azétküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	8.- "
Egész évre	16.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtitkár: RÉVÉSE LAJOS.

A fő-úton lévő Rosenberg féle házban
FRIED — **MORGENSTERN**-féle
üzlethelyiség
≡ azonnal bérbeadó. ≡
Bővebbet ugyanott a cég tulajdonosoknál.

A politikai helyzet és a vidék.

Nagykanizsa, április 1.

Az országgyűlést április 26-ig elnapolták. Ez a 26 nap lesz a magyar honatyáknak husvét szünete.

Nagyon szükséges ez a szünet arra a célra, hogy a magyar képviselők ennek tartama alatt igazán teljes odaadással és a legkomolyabban dolgozzanak a politikai helyzet tisztázásán.

Lesz idejük minden eshetőséget, mérlegelő és a helyzet mélységeibe hatoló, csendes, zavartalan elmélkedésre. Elmélkedőket nem fogja zavarni semmiféle tömeghatás. A minden indulattól és szenvedélytől ment, tárgyilagos, csupán a haza érdekeit tekintő bölcs mérlegelés, megfontolás álláspontjáról nem fogja őket lesodorni egy-egy vérmesebb reményekkel dolgozó, tüzezebb agyu kollega. Meg aztán a nagyvezér sem cirógatja lelkeket a bankbérdes tüzescsóvjával.

Szóval: a képviselő urak, ha akarják, olyan elzártan és minden hatástól mentesen elmélkedhetnek ez alatt a 26 nap alatt, mint a pápát választó bitorosok a konzisztóriumban. Meg aztán érintkezhetnek, tárgyalhatnak, gondolatokat válthatnak a vidék vezető politikusaival is egész bizalmasan, tartózkodás nélkül. Megtudhatják azoknak véleményét is.

Mert hát ennek a hosszú szünetnek végéig tisztázódní kell okvetetlenül a zavaros politikai helyzetnek. Tovább már nem tarthat így.

Ha nem sikerül ezalatt a vezető politikusoknak egy olyan jecetítő pontot találni, mely valamely elfogadható politikai alakulással a helyzet tisztázódását eredményezi, akkor igazán kritikus napok következhetnek.

Megjegyezzük ugyanis, hogy azok, akik olyan könnyü-vérűen gondolnak az eshetőségekre, akik éppenséggel nem akarják komoly valóságának tekinteni a politikai helyzet aggasztó voltát: nem mérlegelik lelkiismeretes szigorúsággal a körülményeket.

Mert ha az az álláspontjuk, hogy legrosszabb esetben majd a nemzet megkérdezése, képviselő-választás elrendelése következhetik be s ezen az úton fog tisztázódní a zavaros politikai helyzet: nem helyezkedtek valami szerencsés álláspontra.

Ahogyán mi ismerjük a vidék hangulatát, a választások elrendelése a mai, ki nem alkult, zavaros politikai helyzetben: nagyon kritikus, szerencsétlen tisztázási mód lenne.

A vidék sokkal nyugodtabban ítélő és bíráló szemmel tekintí, mérlegeli azokat a politikai mozzanatokot, amelyek a képviselőházi küzdelem levegőjét sokszor erősen izzóvá hevitik és felforraltják az agyak fejlődését. Éppen azért itt vidéken sokkal lassabb, csendesebb folyamatu a közvélemény kialakulása, más-más politikai álláspont körül való jecetedése is.

A vidéknek tiszta, világos politikai helyzet; markans vonásokkal megrajzolt kép kell, hogy egyszerre lássa, fölismerje az elválasztó és a tagozódást jellemző vonalakkal megjelölt határokat. Csakis ilyen politikai helyzetképpel szemben bír tájékozódní s kétséget kizáró határozottsággal kialakuló irányvélemények szerint tömörülní.

A mai politikai helyzet tisztázódásához okvetetlenül az kell, hogy azok a feladatok, melyekre a kormány, tehát a nemzet többsége, szerződészerűleg vállalkozott, — befejeződjének. Addig igazán csak óriási izgalmakat, beláthatatlan kavarodást eredményezne a nemzeti közvélemény esetleges kikérése; de teljesen megbízható, kétségtelen bizonyosságú nem fogadhatók el annak megnyilatkozásait.

A vidék vezető férfiai és a politikai állapotokat figyelő értelmisége semmiesetre sem fogadnák valami nagy örömmel a helyzetnek ily módon való megtisztítási kísérletét. Ellenben bizalommal és remény-nyel várják, hogy a nemzet vezető politikusainak a hosszú husvétí szünet tartama alatt sikerül majd a minden izgalom és kavarodás nélkül való kialakulás helyes útját megtalálni.

A béke.

Szerbia megadta magát.

— Saját tud. sítóntól. —

A háborús hullámrás utolsó gyűrűje tegnap elismult azzal, hogy Szerbia bécsi követje átadta Achrenthal báró közös külügyminiszternek a szerb kormány jegyzékét, mely pontról pontra teljesíti azokat a követeléseket, melyek Magyarország—Ausztria a béke fejében Szerbiával szemben támasztott. A szerb jegyzék tartalma — tegnap késő este érkezett távirati tudósításunk szerint a következő:

Hivatkozással a szerb kormánynak Ausztria és Magyarországhoz intért március 14-iki keletü jegyzékére és a célból, hogy az ebből származó félreértések elkerültesenek, a bécsi szerb követ megbízást kapott, hogy Ausztria és Magyarországgal külügyminisztere előtt a következőket kijelentesse:

Szerbia elismeri, hogy a Boszniában leremített helyzet jogában nem érintette és ennek megfelelően alkalmazkodni kíván ama határozatokhoz, a melyeket a hatalmak a berlini szerződés 25. cikkelye tekintetében horni fognak. A hatalmak tanácsára hallgatva kötelezi magát Szerbia, hogy a tiltakozásnak az annexió tekintetében a mult év október óta elfoglalt álláspontjával fölügy és kötelezi magát továbbá, hogy eddigi politikáját Ausztriával és Magyarországgal szemben megváltoztatja és a jövőben a monarchiával baráti szomszédos viszonyban él. E nyilatkozatának megfelelve és bizva Ausztria és Magyarország békés szándékában, Szerbia hadseregét szervezet, elhelyezés és létszám tekintetében az 1905. évi tavaszi állapotára fogja visszahelyezni. Az önkéntes csapatokat és bandákat lo fogja leggyerekszi és el fogja bocsátani és új, nem rendes csapatok alakítását területén meg fogja akadályozni.

Belgrádban persze még forronganak a kedélyek és lehet, hogy belső krízis támad, ez azonban már aligha érintheti a nemzetközi békét. Egyelőre még Montenegro fejedelme izgatja magát, mint ezt egyik tegnapi táviratunk jelezte, ez azonban Nikita fejedelem magánügye, mely a békét nem veszélyeztetli. Tehát béke van.

Ugyanessak az este érkezett a következő távirat:

Belgrád, március 31. Forgách gróf osztrák és magyar követ ma este meglátogatta Milovanovics szerb külügyminisztert, mely látogatás alkalmával ismét Ausztria és Magyarország és Szerbia kereskedelmi politikai viszonyának rendezése volt a tanácskozás tárgya. Minthogy azonban meggyezés nem jött létre, Ausztria és Magyarország és Szerbia között holnap bekövetkezik a szerződés nélkül való állapot.

Mai távirataink:

Belgrád, április 1. *Forgách* gróf ma délben átalta *Milovanovich* szerb külügy-miniszternek Magyarország-Ausztria válságát, mely szerint monarchia tudomásul veszi Szerbia március 30-án kelt jegyzékét és megelégedését fejezi ki afelött, hogy a békés szomszédai viszony újból helyre állt. Külügyi kormányunk egyben utasította *Forgách* grófot, hogy a kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalásokat azonnal kezdje meg.

Belgrád, április 1. A szerb belügyminiszter rendeletére ma letartóztaták *Sibaries Száva* és *Jojkus Mirkó* szerkesztőket, kik felségsértést követtek el, lapjaikban azt írván, hogy *Péter* király és *Cyörgy* herceg közönséges gyilkosok és rablók, kik börtönbe valók.

Berlin, április 1. *Vilmos* német császár ma egy diplomata tőle megelégedését fejezte ki a béke megszilárdulása felett. Híre jár, hogy a német császár *Aehrenthal* báró magyar osztrák közös külügyminisztert nagyobb kitüntetésben részesíti.

Berlin, április 1. Konstantinápolyból jelentik: A Balkánkonferencia egybegyűléséről politika körökben elterjedt hír nem látszik alaptalannak. Jól értesült körökből jelentik, hogy a konferencia április végén Rómában összeül.

Százayocvanezer koreai államségély

kanizsai iskolák építésére

— Saját tudósítónktól —

A város feledésbe ment nagy küldöttségjárásának most érkezett meg az első kétségtelen pozitív eredménye. — Ez az eredmény abból áll, hogy a kormány 180 ezer korona segéllyel hozzájárul a Rozgonyi utcai és Kiskanizsán a Templom-téren iskolák építési költségeire, illetve mintán e két iskola építési költsége a 180 ezer koronát alig haladja meg, a kormány az egész költséget viseli. Az erre vonatkozó értesítés a kir. tanfelügyelő útján ma érkezett meg a városához.

Enek az államségélynek az előzményei a következők: Míddőn a nagykanizsai városi népiskolák államosították, a város arra kötelezte magát, hogy évente 36 ezer koronával hozzájárul a tanintézetek fenntartásához. Míddőn elodázhatalanul sürgőssé vált a Rozgonyi utcai iskola átépítése és az, hogy Kiskanizsán új iskolát építsenek, a városi közgyűlés határozatából a nagy küldöttség azt kérte, hogy a kormány engedje meg, hogy a 36 ezer korona évi hozzájárulást, melyből eddig a tanítói fizetések teltek, a város öt éven át iskolaépítési költségekre fordíthassa. Ezt a közoktatásiügyi miniszter nemcsak, hogy megengedte, hanem a gyorsabb elintézés kedvéért azt engedélyezte, hogy a város kössön vetegyen fel, mely öt éven át a 36 ezer koronával törleszhető. A kormány tehát 180 ezer koronával járul hozzá a kanizsai iskolák építéséhez. Ez oly tekintélyes összeg, melyből monumentális iskolaépület kerülhet a Rozgonyi utcába és megfelelő a templom tere. Ezzel megszűnnek azok a bajok, melyeket az

lakóhelyiségek hiánya és a meglévők egy részének célzerűtlensége okoz.

Gyora egymásutánban most másodikban nyilvánult meg a kormány lekötélező jóindulata városunk iránt. Két esztendő leforgása alatt kulturális céljainkra 380 ezer koronát juttat a kormány (200 ezer koronát a főgimnázium építésére) ami azt jelenti, hogy kivételes gondossággal van irántunk. Ez első sorban a kormány zalamegyei képviselője iránt hálával tölt el bennünket.

Kérésünk gyors és hiánytalan teljesítése bizonyára nagyrészt annak a meleg ajánlásnak is köszönhető, mellyel azt dr. *Ruzsicska* Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő kísérte. Minden hivatali kötelességet meghalad az a lángoló lelkesedés, mellyel önmagysága Zalamegye tanügyét és egyéb kulturális intézkedéseit szolgálja. Szinte rajongója annak a célnak, hogy itt, a végvidéken megerősítse, gazdag tartalommal töltse meg a magyar kultúrát. Ezt a célt nagy eredménnyel szolgálja az ő lankadatlan buzgalomával, akadályt nem ismerő idealizmusával és nagyhatású képességeivel. Városunk hozzátartozó ügyével mindig szeretettel foglalkozott, mert mint nagy látókörű ember megbecsülte a zalamegyei intellektus ama legvirágzóbb hajtásait, melyek Nagykanizsán találhatók. Iskoláinkért minden tőle telhetőt megtett és valóban, e jóindulat oltalma alatt többre vittük, mint sok más város. Persze, kéreéseink, óhajaink még mindig lehetnek, de ezeket türelemmel és azzal a tudattal kell tolmácsolnunk, hogy a minden oldalról megnyilatkozott jóindulat, sőt rokonszenv mellett bizonyára mindent megkaptunk és megkapunk, amit az adott helyzetben, a meglévő körülmények közt megkaphatunk. Arról semmi esetre nem panaszkodhatunk, hogy a közoktatásiügyi kormány gondoskodásában az utolsók közt foglalnánk helyet.

Ezért trázó és rémlátó az a cikk, mely iskoláink állapotáról egyik helyi lapban megjelent és mely nem annyira igazságával, mint inkább hatást vadászó erős kitételeivel kellette fel figyelmünket.

Nagy művészt Nagykanizsán a D. K. E. javára.

A Góth házaspár fellépése

— Saját tudósítónktól —

A *Szóll* Kálmán, *Psllavici* Ede ögróf és *Rákosi* Jenő vezetés alatt álló Dunántúli Közművelődési Egyesület javára, kiválóan nagyszabású hangverseny lesz április 18-án, vasárnap Nagykanizsán, a mely nem kisebb művész nagyságok, mint *Fodor* Aranka, a Magy. kir. Ope a ünnepeit álténekesnője, ki városunkban ezuttal először fog bemutatkozni, *Góthné* Kertész Ella a Vgszínház illusztris művésznője és *Góth* Sándor a Vgszínház fényes tehetségű és népszerű művésze fognak közreműködni.

Városunknak minden komoly és művészi esemény iránt érdeklődő közönsége bizonyára örömmel értesül erről a nagyszabású művészi estről, mely egyébként hivatalva van a Dunántúli területén hazafias feladatok teljesítő D. K. E. érdekeit is szolgálja. A Góth művészpár nevéhez fűződik a Vgszínháznak majdnem minden jelentős sikerre: s azzal a komoly művészi készséggel, mely *Góthné* Kertész Ella és *Góth* Sándor sajátja, a művelt nyugat színpadján igen kevesen ren-

delkeznek. *Fodor* Aranka pedig aki évtizedek óta első magyar álténekesnője az Operaház drámai szerepkörének, ritka terjedelmű kontra-altjával, mely már a külföldi figyelmét is felkeltette a közelmúltban Berlinben a *Neus Kgl. Operntheater*-ben a Hamburgban is igen jelentékeny sikert aratott.

Felhívjuk már most a társadalom művelt és hazafias köreinek figyelmét erre a művészi eseményre.

A LÉLEGZÉS

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT féle Emulsio után is és ez a megkönnyebbülés napról napra növekedik.

Ezren és ezren tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Ép ily szembeötölő a javulás az általános egészséget illetőleg.

Étvágy és álom

visszatér, s az emésztés javul. Próbálja meg és meg fog arról győződni.

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Nyáron is legjobb eredményt adagolható.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Hírek.

Ballada

a világbéke születéséről.

Kutfo: a „Frankfurter Zeitung”, amely szerint György herceg azért mondott le a trónörökösről, mert a hadiköltségek két milliót eldözsölt.

Parfünös, gajdoló szűzek közt
Egy princ ölietti magát.
Piros hajnalba, délelőttbe
Betaszígal egy éjszakát.
Párás, függönyös ablakokra
A nép illetudóan tekint.
S untig fejet csóvál a rendőr:
»Hej, Györgye riccsajoz meglut le!

»Több nő, több pezsgó, ronda pincér,
Ne fogyjon három reggelig!
Állat... Ugy jársz, ahogy a szolgám!
A hadi költségből telik
Ölel Vaicszka... Ujra, újra...
Akár egy tigris, oly vadon...
Látod, szívem, ezért a csókért
Tíz ágyunak árát adom le!

Elissza a golyószórókat
S egy mázsa dum-dum löveget
S egy hadosztálynak eleségét
Költik el a háta megett.
Hazatámolyog... A király rátör
»Megtört szegényt hozza ránc csupán,
Alávaló lump, mit csináltál?...
— A világbékét, ó apám le! — os.

— A trónörökös a szomszédban. Néhány nap előtt hírt adtunk róla, hogy *Ferenc Ferdinánd* trónörökös az e hó közepére tervezett *berzencei* szalonkavadászatát a zavaros külügyi helyzet miatt lemondta. Most, hogy a balkáni háború veszedelme elmulott már, a trónörökös a lemondott szalonkavadászatot megtartja. Mint *berzencei* tudósítónk jelenti, *Ferenc Ferdinánd* trónörökös tegnap inkog-

nitóban Bersencére érkezett. A vasúti állomáson *Fascelio* Tassilo gróf várakozott fejedelmi vendégére, aki három napon át fog szalonkákra vadászni Somogyban.

— Személyi hír. *Vécsey* Zsigmond polgármester ma délután Budapestre utazott, hol *Apponyi* Albert gróf, közoktatási miniszter kihallgatáson fogadja. A polgármester a fő gimnázium és a két népiskola építési költségeinek főlveteléről tesz előterjesztést a miniszternek.

— Vidéki városok vízvezeték ügye. A földmivélségügyi miniszterium jövőben csak az államszolgálatot kapott és 10.000 nél kevesebb lakóú községek vízvezeték tervét fogja elkészíteni; többiek pedig teljesen a magánvállalkozáshoz utalja, fenntartván a kormány felülvizsgálati és ellenőrzési jogát. Ez a hír bennünket közeli érdekel, mert a miniszterium tudvalevőleg elvállalta, hogy Nagykanizsa vízvezeték tervét elkészíti.

— A szombathelyi főrabbi távozása *Bernstein* Béla dr. szombathelyi rabbi a nyíregyházi hitközség főrabbiává választotta. A távozó főrabbi vasárnap vett búcsút szombathelyi híveitől. Délután 10 órakor az egyházi ceremónia után ünnepi szónoklatot tartott, melyet társadalmunk előkelőségei közül többen végighallgattak. Az istentisztelet után küldöttségek tisztelegtek a távozó főrabbinál.

— A második huszvizsgáló tanfolyam Mi után a nagykanizsai első huszvizsgáló tanfolyam igen jó eredménnyel ért véget, — megkezdtek a második tanfolyamot. Ennek a tanfolyamnak tíz hallgatója van.

— Országos vásár. A nagyheti országos vásárt Nagykanizsán hétfőn, e hó 5 én tartják meg.

— A soproni színház. *Sopronból* jelentik: Sopron város ma tartott közgyűlésén a tanács előterjesztésére elhatározták, — hogy a régi színházat, mely már nagyon rossz állapotban van, 200.000 korona költséggel a modern igényeknek megfelelően átalakítják.

— A Nagykanizsai Tornacgyűlés e hó 2 án gyakorló órát befejezi. A tervezett vívóakadémiát a tagok részvétlensége miatt az őszi évszakra kellett halasztani.

— Csalás a telefon segítségével Jüptner Hugó Johnsdorfi születésű magánhivataltnok két évvel ezelőtt Fiedler János csurgói lengyáros szolgálatában állott, mint hivatalnok. Elbocsátása után felment a fővárosba s ez évi február 22 én sürgőnyt menesztett Fiedler János nevében ennek atyjához, id. Fiedler Jánoshoz, akitől 400 koronát kért sürgőnyileg a Meteor-szállóba küldeni. Jüptner Fiedlerék viszonyaival ismerős lévén, a táviratot Fiedler rendes szokása szerint német nyelven fogalmazta meg és „Johan“ név aláírásával látta el. Id. Fiedler János gyanútlanul elküldte a pénzt a Meteor-szállóba portásához, akitől a pénzt Jüptner átvette s két nap alatt el is mutatta. Az első sikeres fölbátorodva, pár nap múlva — február 26 án — újabb kísérletet tett hasonló módon pénzszerzésre. Telefonon fölhívta Fiedler János lengyáros perbenyiki telephéneket vezetőjét, Magisztrisz Mikát s őtől 400 koronát kért tőle Fiedler nevében az Adria szállóba küldeni a portásához. Magisztrisz Miksa azonban ekkor már tudta, hogy Jüptner több helyen vizsgálatot követett el Fiedler nevében, nemcsak hogy meggazdálta a pénz elküldését de még a büntető följelentést is megtette a szőlőháló magánhivataltnok ellen, akit a fővárosi rendőrség csakhamar le is tartóztatott. A magánhívott vizsgálat kiderítette, hogy Jüptnernek nagy gyakorlata van az ilyen telefon és távirati uszon elkövetett csalásokban. Szűkebb hazájában

Boroszlóban, hasonló módon csalt ki Klein Rasow néven azor márkát egy ottani gyáros feleségétől. A budapesti törvényszék tegnaprontra felelősségre Liptner Hugót a Fiedler János nevében elkövetett csalásért. A bíróság 4 hónapi fogságra és 80 korona pénzbüntetésre ítélte. Büntetésének kitöltése után Liptner Boroszlóba szállítja, hogy ott elkövetett csalásait is felelősségre vonhassák.

— Öngyilkos fiatal asszony. Zeidner Keresztély soproni fegyőr 18 éves felesége tegnap délután 3 óra tájban lekásu borotvával elvágta a nyakát és rögtön meg halt. A kihallgatás során kitért, hogy Zeidnernek a szomszédasszonnyal volt összeütközése, aki azzal vádolta meg, hogy zsirt lopott a konyhájából. Emiatt való elkéserevésében vetett oly borzasztó módon véget életének.

— Életunt szobaleány. *Deutsch* Teréz szobaleány egy Keszthelyi utcai családnál szolgált. A leány tegnap este egy ruhaszárlító kötéltre felakasztotta magát, de észre vették és megmentették. Valamint jelentéktelen bántódás miatt akart meghalni.

— Ha rossz a gyomor, már holnap reggel igyék éhgyomorra a pohár Ferencz József-keserűvizet. A kellemetlen érzések csakhamar megszűnnek és étvágya fokozottabb mértékben fog visszatérni. Ezen rég ismert népszerű és valóban ritka természetes gyógykinccet legjelensebb orvosok állandóan ajánlják. Igazgatószág: Budapest.

— SZÉKELY LAJOS első nagykanizsai fehérmű gézműves vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (szaját ház) volt Nagykereszt-utca.

— MAYER KAROLY első dunántúli gézmű-lesztő, vegyszert ruhatisztító, guvrirozó és plüssirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bementve. Alapítási év 1892.

A kiváló bőr- és iltihamos gyógyforrás

SALVATOR

... és kölyök hajónál, kő vényél, cukorbetegségű és egyéb bántalmakkal küzdő haldok. Tisztelettel ajánlom a savanyvizet.

Zsigmond Gyógyvizek-üzemében vagy a Salva-Lipódi Balneárium-ban Választani Budapest, V. Rindórtól part 8.

Táviratok

Értelmezési-jelentések.

A főrendiház ülése.

Budapest április 1 A főrendiház ma *Dessewffy* Aurél gróf elnöklésével ülést tartott.

Elnök jelenté, hogy *Károly Albrecht* löherceget főlvetették a főrendek sorába, nagy felkötést keltve jelenté továbbá, hogy báró *Radványi* Géza, gróf *Gyürky* Viktor és gróf *Karácsony* Aladár közlik a főrendiházzal, hogy adójuk nem őríti meg a főrendi cenzust, a két utóbbi ugyanis vagyombukott. — A főrendiház a bejelentést tudomásul veszi azzal, hogy a három bejelentők már csak ezen ülészakban lehetnek a főrendiház tagjai.

Montenai ügyek tárgyalása után áttértek a kongrua javaslat tárgyalására.

Vécsey Gyula kalocsai érsek kevesli a fizetési közzétételét, de mert némi javulást mutat, a javaslatot elfogadja.

Pap János aradi görög keleti püspök figyelmeztet arra, hogy a görög keleti segédlelkészek házas emberek és erre a javaslat nem volt tekintettel. A javaslatot számos fogatkozása miatt nem fogadja el.

Gyurkos Ferenc dunántúli református püspök örömmel üdvözi a javaslatot és elfogadja, bár a protestáns lelkészek is nagyrészt családok emberei s ezt a javaslat figyelmen kívül hagyta.

Károlyi Gyula főispán azt kívánja, hogy a lelkészeknek a kitöltött összeget az adóhivatal útján kézbesítsék. A javaslatot elfogadja.

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatási miniszter reflektál a főrendek beszédeire. Reméli, hogy a lelkészek jövedelme növekedni fog, ha majd az állam pénzügyi helyzete megengedi. Az állam ellenőrző belolyását csupán ott biztosította, ahol arról lehet szó, hogy az állam elleni igazságokat megakadályozza.

A főrendiház a kongrua javaslatot, majd az udvarnagyi bíráskodásról szóló javaslatot vita nélkül elfogadta.

A görög kormányválság.

Athén, április 1. A görög kormány ma benyújtotta lemondását s azt a görög király elfogadta.

Leleplezett összeesküvés.

Pétervár, április 1. A rendőrség ma letartóztatott 70 előkelő férfit, női és katonatisztet. Mindnyájan tagjai voltak egy tervezett forradalmi összeesküvésnek, melynek a rendőrség nyomára akadt.

Egy község pusztulása.

Lőcse, április 1. A Lőcsével szomszéd Páma községben tűz támadt, mely az egész községet elpusztította. A tűz 65 házat és ezek melléképületeit hamvasztotta el. A talu lakosság koldusbotra jutott. A tűz keletkezésének okát nem ismerik.

Halálos szerencsétlenség a gyakorló téren.

Budapest, április 1. Halálos baleset történt ma reggel a külső Kerepesi uti katonai gyakorló téren. Egy *László* János nevű őrmester éles töltésű fegyvere elsült és a golyó *Vajda* József közlegényt megölte.

Óriási tűz Gelseén.

Bécs felől a ma délután 5 órakor beérkező vonat utasai hozták azt a rémes hírt, hogy Gelse lángokban áll.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 253,50. Osztrák hitel részvény 643,50. — Magyar koronajáradék 92,60. Kereskedelmi bank részvény 3390. — Salgótarjáni közszolgálati részvény 565. — Rimacsúrányi vasmű részvény 533,50. Adria tengerhajózás részvény 402. — Hazai bank részv. 278. —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, apr. 1.

Készáru-üzlet.

Buza 15—20 fillérről olcsóbb.

Hatalridő-üzlet.

Buza 1909. április 14. — Buza 1909. október 11,26
Rozs 1909. április 10,25 Pozs 1909. október 9,28 Zab
1909. április 8,81 Zab 1909. október —. —. tengeri 1909.
május 7,86. Ropce 1909. aug. 14,35.

Holtyek vigyázat!

Itt vannak a tavaszi szelek, a hó! Árcok legnagyobb lényegük a szék, hogy azok maradjanak, és a ruháik, hogy ne csúnyábbak, de szebbek legyenek. Csak semmi krémek és arca, amittől az foltos, színtelen és fakó lesz. Egyedül ádeséget, egészséget, ferdebbé teszi csak a természetes arc pótlás adhat. Ráncos és hervadó arcok visszanyerik ádeségüket, rosszul használt, ismeretlen készítmények által elrontott arc helyrehozhatók. Arc és karhajak szintelenítése és kipszítása dr. Sakson amerikai orvos találmánya. Arcpótlás, arcmassázs, arczuhanyozás egyedüli konzerváló szere mind a szépségnek. Nincs áztatás, miteser, buborcsák, folt stb. Jelenleg lehet egész nap! Legszigorúbb tisztogatás! Szolid ár! A valódi amerikai porcelán poudert kitérő védszerrel. Kapnato 4 szíben. Mintaboríték 30 állór.

Arczapoló Intézet Magyar-utca 2. sz. alatt.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vörösmarty u. 63. (Bajfi ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid árak mellett. Költséghatékony és tervek díjmentesen készítik. Levélbeli értesítésre személyesen megjelennek, vagy, levélben válaszolnak. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Simkovics és Ujlaky

Épület lakatos, gépjavitó műhely és sodrony fonó gyár. Kútazivattyúk, fűrdőszobák és vízvezeték berendezési vállalat.

NAGYKANIZSÁN

Elvállalunk e szakmába épületvasalást, rácszatokat, díszített irkerítéseket, modern vaskapukat, drótfonatu kerítéseket, takarékos tüzhelyeket, gőzgép és gazdasági gépek javítását. Kútazivattyúk, vízvezeték és fűrdőszobák berendezését és javítását a legutányosabb árak mellett.

Teljes tisztelettel

Simkovics és Ujlaky Nagykanizsán,
Erzsébet tér, Csoport ház.

Nagyobb építkezésekhez, oly társat keresek, kiknek legalább is 15—20 ezer korona készpénze van az építésekbe befektetni,
cím megtudható Kossuth Lajos-tér 22. sz.

Új gépjavitó műhely!

Grammofonok, kerékpárok, varrógépek, motorok, hölgygépek, szakszerű javítását ujonsan berendezett műhelyünkben a legolcsóbban eszközölünk. Egyedül képeiseletünk hírneves Stirla Puch kerékpárból, mindennemű alkatrészek mérsékelt árában.

Tisztelettel:

Bród és Wéber.

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér Elek ház.

Gyönyörű

báronysima, üde arcobrt ér el minden hölgy egy tégely

Email créme

használata által.

Ára egy tégelynek K 1.50.

Egyedüli készítő: Luis Brabant Páris.

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

**Hirdessünk
a Zalában.**

Imakönyvek

a húsvéti ünnepekre.

Húsvéti

levelezőlapok

nagyválasztékban olcsón kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében.

Veszek új bútort és rozsvot Julius-Kingmetul szállítóra legmagasabb árakon, minden mennyiségben. — Előlegek olesó kamatok mellett. Scherz Samu, gabonabizományos Nagykanizsa, Kintzy utca 2. szám.

Bármilyen szerkezetű

Írógéphez

szükséges felszerelési cikkek u. m.:

festékszalagok,

szénpapírok,

törőgummik,

írógéppapírok,

a legfinomabb györmányokban és legújítottosabb órában kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyv és papírkereskedésében

≡ Nagykanizsán. ≡

92. ügyszám. 1909.

2689

Hirdetmény.

Aluliroit királyi közjegyző ezennel közhírré teszem, hogy Reichenfeld Gyula magkereskedő nagykanizsai lakos megkeresése folytán az ez által Lederer Jenő terménykereskedő újvidéki lakostól vett, de kifogásolt, a fentnevezett Reichenfeld Gyula Nagykanizsán, a Deák Ferencz tér ötödik (5.) száma alatt fekvő házában lévő raktárában elhelyezett 16 azaz tizenhat métermázs és 51 azaz ötvenegy kilogramm dughagymát a folyó évi április hó ötödik (5.) napján délután fél (1/2) Hat (6) órakor a helyszínen kezdődő nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladni fogom.

A fentjelelt dughagyma métermázsaszám, — a fentnevezett Reichenfeld Gyula mérlegével lemérve, — és pedig métermázsánként 80 azaz nyolcvan korona kikiáltási áron, — illetőleg annak nem teljes métermázsát kitevő maradványa a súlyának a most jelelt összeghez arányitva megfelelő kikiáltási áron, — bocsátatik árverés alá, de a kikiáltási áron alul is eladatni fog s az illető árverési vevő tartozik az árverési vételért azonnal a fentnevezett Reichenfeld Gyula árvereltető kezére készpénzben lefizetni, a vételi illetéket az árverési jegyzőkönyvön helyjegyekben leróni és a megvett dughagymát azonnal elszállítani.

Kelt Nagykanizsán, Egyezerkilencszázkilenc (1909.) évi március hó harmincegyedik (31.) napján.

(P. H.)

Dr. Plihal Viktor
kir. közjegyző.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papír-
kereskedésben, Városház-palota; ide
intézendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Mulatságok, ball kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és eszketési értékek díja
8 kor.; előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órákor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra . . . . . 1.- K.
Negyedévre . . . . . 3.- "
Félévre . . . . . 6.- "
Egész évre . . . . . 12.- "

Postai szátküldéssel:

Egy óra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre . . . . . 4.50 "
Félévre . . . . . 9.- "
Egész évre . . . . . 18.- "

Egyes szám ára 3 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolvasó szerkesztő: NÁGY SAMU.

Szerkesztőtárs: V. LAJOS.

Egységes nemzet.

Írta: Beck Lajos
országgyűlési képviselő.

Nagykanizsa, április 2.

Találkozni fognak-e valaha egy táborban azok a magyarok, akik szeretik a szabadságot?

Rákóczi Ferenc melankolikus szava nem illik-e rá mai politikai helyzetünkre is? Nem kell-e aggódó szívvel, fájó reménykedéssel kérdeznünk most is: nincs-e itt az ideje, hogy mindazok, akik végeredményben egy eszméért lelkesednek, egy célra törnek: egy táborban is találkozzanak? Nem érkezett-e el annak az erópróbjája: mire képes ez a magyar nemzet gazdasági és erkölcsi fejlődésének útján, mit tud kivívni magának, ha jobbjai kezét fognak egymással?

Jövő előrehaladásunk nagy problémájának egyik kulcsát itten kell keresnünk. Mert nem elég ismerni a célt, amelyre törekszünk, nem elég ismernünk az akadályokat, amelyek útunkba akadnak: ismerni kell erőnket is, amellyel meg akarjuk vívni a küzdelmet.

És ha végig nézünk fegyvereinken és pillantásunk át száll ellenségeink táborába: Nem kell-e bevallanunk, hogy az osztrák és a nemzetiségiek tömör falánzával szemben a vallási türelmetlenség és a nemzetköziség terrorától fenyegetve sikeres, eredményes nemzeti politikát csak a nemzeti politika alapeszméiben és a haladás eszközeinek megválasztásában egyetértő magyarság összefogásával folytathatunk?

A 67-es kiegyezés megalkotásával egy kicsiny csoportja a lelkes hazafiaknak a 48-as eszmények kéréseivel szövívőjévé szegődött. Hirdette a perszonális uniót, — küzdött a közös intézmények ellen, károsnak mondotta a szoros gazdasági összefüggést Ausztriával. Küzdelme meddőnek látszott s a gyakorlati politika emberei mosolyogtak felette. Nem tartották possibilisnek, mert — hitük szerint — nem számolt a tényleges erőviszonyokkal. És hiu álmodozónak mondottak mindenkit, aki e politika zászlója alá szegődött. Azokban az időkben a 67-es politika egyértelmű volt a reális, az alkotó politikával, a 48-as eszmék hirdetése pedig az ábrándok kergetésével.

És ha valaki, egy modern Rip van Winkle, néhány esztendő előtt elaludt volna a képviselőház márványos üléstermének karzatán abban az órában, amikor egy komor, sápadt arcú férfi odalent a bársonyszékek élén egy óriási, tomboló többség éljenzése közben kijelentette, hogy a nemzet lelkiismerete elfogja söpörni mindazokat, akik az ő és pártja akaratának ellene szegülnek; és ha ez az évek óta szunnyadó Rip van Winkle ugyanazon a helyen felébredne ma és végig pillantana ugyanazon a termen, amelyet szeméi néhány esztendő előtt láttak utóljára: hiába keresné a komor képű vezért és eiszánt harcosait, közülök hírmondó sem maradt meg körünkben. A nemzet lelkiismerete, ugyanaz a lelkiismeret, amelyre Tisza István gróf, mint a maga tanujára hivatkozott: viharzó orkánként söpörte el azokat, akik egy elfajult, kereteiben szűknek bizonyult politika számára akartak újból többséget toborozni.

A nemzet fel tudott ébredni, amikor megérezte, hogy eljutott arra a pontra, ahol a nemzeti fejlődés létkérdései kerültek eldöntésre. És belátta, hogy a nagy célok kitűzése nem egyértelmű a lehetetlenség szövege, amely nem létezik a politika szótárában. Belátta, hogy nagyot akarni nem bűn, ha e nagyratörékvés józan eszközeivel rendelkezünk s azokkal élni tudunk és élni akarunk.

Igy győzött 40 év után az a kicsiny csapat, amely 67-ben is tiltakozott azoknak a kereteknek megalkotása ellen, amelyeket alkotói egyrésze örökéletűeknek szánt, de amelyeket az akkori függetlenségi párt már eleve is elégteleneknek ismert fel. Így győzött az az örök igaz elv, hogy nincsen elég nagyszerű cél, amelyet egy nemzet elé ki lehet tűzni, ha megtudjuk jelölni az utat, amely e célhoz el is jut-tasson.

Az új politikai korszak a gazdasági önállóság, az erkölcsi és anyagi felszabadítás útjára vezetett. Intézményes törvényekben biztosította ebbeli jogainkat. De sikert, eredményt csak úgy fogunk elérhetni, ha egyesíteni tudjuk mindazokat, akik nemzetünk fejlődését kívánják, a magyarság nemzetfentartó erejét megakarják óvni és ezen az ösvényen a végső, nagy célnak: az államélet minden terén való önállósuláshoz új utat akarják egyengetni.

Ha tudunk egyek lenni akkor, amikor egy veszedelmessé váló politikai irány béklyóit le kellett rázni, egyeknek kell lennünk akkor is, amikor e felszabadulásunk gyümölcseit érni látjuk!

A néppárt és a fuzió.

Zichy Aladár helyesli.

Bennünket, zalamegyeieket nemcsak országos szempontból érdekel az, hogy a néppárt hogy gondolkodik a koalíciós pártok fuziójáról. Hanem közelebbről is, mert mi a most folyó ciklusra három néppárti képviselőt küldtünk a parlamentbe, közülük Zichy Aladár gróf minisztert, a kanizsai kerület képviselőjét. Egy fővárosi tudósítás szerint a néppárt Zichy Nándor kívánságára belemegy a fuzióba, aminek ha egyéb haszna nem lenne, nagy előnye lenne az is, hogy megszűnne a néppárt alkikus programja és talán törekvése is. A fővárosi tudósítás, — melynek hitelességéhez szó fér, — a következő:

A fuzió dolgát a néppárt már elintézte egy nagyon titkos konferenciáján. Ezt az ülést gróf Zichy Nándor még betegsége előtt hívta össze s ugyancsak ő tolmácsolta Wekerle és az udvar kívánságát. Zichy Nándor nagy beszédet tartott, kért, könyörgött, hogy teljesítse a párt ezt a parancsot. A beszédnek meg is volt a hatása, mert még ezen az értekezleten belementek a fuzióba. A párt nagy része méltányolta a vezér kívánságát s a fuzió dolgát a néppárt részéről így el is intézték már. Az egységes kormánypártba — ha ugyan megzűltek — belépnek az aktív vezeték: gróf Zichy Aladár és Rakovszky István is. Néhányan azonban nem fogadták meg Zichy Nándor tanácsát. Ezek, Molnár János apátal és Ernszt Sándorral az élükön továbbra is fenn akarják tartani a néppártot, amely persze a fuzió nyélbeütése esetén ugyancsak le fog apadni. Jó, ha mindössze öt-hat tagja lesz ennek a frakciónak.

Érdekes, hogy Wekerle és az udvar éppen annak a Zichy Nándornak az útján tette lehetővé a néppárt fuzióját, aki megteremtője, éltető lelke és fentartója volt a pártnak.

A horvátok közt.

A Kövesi színtársulat Eszéken.

A magyar szó diadala.

— Saját tudósítónktól. —

Említettük már lapunkban, hogy Kövesi Albert, a kanizsai színészdirektor hat előadásra kapott játszási engedélyt Eszék városától. Az előadássorozatot a társulat, mely vasárnap érkezett Eszékre, március 31-én kezdte meg.

Megnyitón a *Tapolcás* t. székely oly zsoltós és előtti, mely példánul Nagykanizsán ismeretlen. Még a karzati és állóhelyeket és estélyi ruhába öltözött előadás közönség töltötte meg, mely minden áron jelen állt lenni a bemutatónál.

Az előadás művészi sikerét a erre a magyarság szívesen diadalát a horvát ajku városban mi arra jellemzi jobban, — mint hogy a közönség folytonos éljen, bravó és zsoló kiáltásokkal kísérte minden egyes ének-ismétlést, melyeket kivétel nélkül 3-4 szer kellett megismételni. A lelkessége oly magas fokra hágott, hogy a horvátok maguk gratuláltak Kövesznek a nyúlton hangostatták, hogy érkezett az ideje annak, hogy a magyar szüntársulat hosszabb ciklusa vonuljon Le Rszékre, de ezzel a kikötéssel, hogy a társulat Kövesné legyen.

Tegnap déli egyórákor már nem lehetett kapni jegyet egy előadásra sem azokat mind előjegyezték a legelőtatták.

Amidőn örömmel halljuk azt, egyben gratulálunk Kövesnek a nagy diadalhoz a kívánjuk, hogy ha sajnos Nagykanizsán nem is sikerült neki behozni a székely a közönséget — ha nem sikerült megtörni azt az érthetetlen közönséget, mellyel itt viseltettek társulata iránt, legalább sikerüljön máshol.

Mint értesülünk, a magyar kormány is méltányolta Kövesnek utolsó hangját, a utazásai és szállásai kedvezményben részesítette, mint eddig egy kőigazgatót sem.

Reméljük hogy Rszékről való visszatérte után a kanizsai közönség is méltányolni fogja az eszéki diadal, a zsolótt házakkal fog tüntetni a hódító utazásról haza érkező szüntársulat és igazgatója mellett.

Hirek.

ZALA.

Április elején a Zala új előfizelést nyitott. A kemény és hivatalos sajtó megbecsülést látjuk abban a megfizető mértékű támogatásban, amelyben közönségünk a Zalat részesíti. Hívták a sajtó szerkesztőitől ez a támogatás közeledő részük névve a tekintetben, hogy továbbra is kemény, szavahibát, igazságos és a város és vármegye közérdekét iránt helyes érdeklődéssel bíró újságot szerkesztünk a közönség számára.

A Zala értesüléseiben kitűnő és gyors; újságírói és hírszerzői és zurnalistai szinten dolgozza föl; terjedelme mindig az aktuális eseményekhez igazodik. Közérdeklődésben mindig szívesen megmondja a véleményét.

A legutóbbi alkalmas két hét alatt a Zala a legilletékesebb források segítségével naponta pontos értesülésekkel és olyan hírekkel tájékoztatta a közönséget, amelyeket a fővárosi sajtó nagyobb része is csak a következő napon hozott. Az pedig régi igazság, hogy a kanizsai és zalavármegyei eseményeket legelőtatték lapunk közönség közönségnek mindenkor hitelesen.

Lapunknak ezen megállapodott kitűnő hírei a jövőben is létezően megőrizendők és lelkesítően újsgal munkáit folytatjuk.

— Hol a trónörökös? *Ferenc Ferdinánd* trónörökös hercegének vadászatról annyi ellenmondó hírt kapunk, hogy kezd már a dolog rejtélyessé válni. Amult héten egy könyo-

metos újság értesítést nyújt, megírta a fővárosi lapok, hogy a vadászati külföldi bonyodalmak miatt végleg elmarad. Tegnap az értesítették, hogy a trónörökösöt megnyugtatták a szerb bonyodalmak elintézésére és már szerencsén vadász. Ma a következő hírt kapunk a rejtélyességtől:

Ferenc Ferdinánd trónörökös az éjjel keresztülutazott a nagykanizsai állomáson. A trónörökös Berzencsre utazott, hol *Festetics* T. székely gróf vendége.

E hírek koronája pedig a következő, ma délután érkezett táviratunk:

Keszthely, április 2. *Ferenc Ferdinánd* trónörökös udvarmestere táviratban értesítette *Festetics* T. székely gróftól, hogy a trónörökös legközelebb Berzencsre érkezik.

Ezek után igazán nem tudjuk, hogy hol a trónörökös. Vadászik-e már, utban van-e Berzencsre, vagy csak a jövő héten kel utra, avagy a vadászati végképpen elmarad? Bonyolult egy rejtély ez, melynek a megfejtését érdeklődve várjuk.

— Személyi hír. *Podhorkaszký* Jenő ezredes, a 48 gyalogezred parancsnoka tegnap Sopronból Nagykanizsára érkezett és holnapig itt marad.

— Pályázatok a hivatalos lapból. Zalamegye hivatalos lapjában ma két alkalommal hirdettek pályázatot: egy vármegyei árvasszéki ünnöki állásra a a légrádi közönségi orvosi állásra. Az előbbire a pályázati kérvények április 24-ig nyújtandók be. Az orvosválasztás május 3-án lesz Légradon.

— Szalay Samu gyilkosa nagy beteg. Annak a nagyvadász bűnügynek egyik színelőadója hőse, mely a tavalyi tél-éjszakán foglalkoztatta a nagykanizsai esküdtbírószéket, a végét járja. *Szalay* János és a 18 éves *Szabó* János a városi bíróságon megölték és kirabolták *Szalay* Samu keresztes, amiért az esküdtbírószék Max-t életfogytig tartó, — Szabót pedig 15 évi fegyházbüntetésre ítélte. Ezt az ítéletet a kuria tudvalevőleg megsemmisítette. Az új főtárgyalás rövidesen bekövetkezik, de valószínűleg az egyik főszereplő nélkül. *Szabó* Jánosnak hamar megártott a sárt levegő; tüdővérszibe esett és súlyos betegségével tegnap a kórházba szállították. — Nem tudjuk, hogy a főtárgyalásra elővezethető lesz-e, de ahhoz alig fér kétség, hogy a 15 évet nem fogja kiűteni.

— György herceg magyar földesur. Egyik nagyváradi lapban olvassuk: Nagyváradon azt beszélik, hogy *György* herceg a lemondott szerb trónörökös megbízottjai megakarták venni az élesei birtokot, — amely most *Zichy* R. székely grófé. hat falura terjed a huszonnyolcezer hold. A szerb trónörökös már két hónappal ezelőtt is tárgyalta a gróffal, de akkor eredménytelenül, mert a gróf nem akart ilyen üresbírálat hitelbe eladni.

— Elfogott leánykereskedő. *Máthé* Györgyné régóta foglalkozik leánykereskedéssel, ami abban áll, hogy a városból és vidékről leányokat, a őket megvásároltva az ország különböző helyeire szállítja. A gyökényesi határrendés, azonban éppen akkor fogta el amikor *Lőrincz* Jóna és *Lányik* Jolán 16-17 éves leányokat *Fiuméba* akarta vinni. Kiderült, hogy a leányokat *Csurgóról* vitte el. *Máthé* és *Ábrahám* a csurgói szolgabírósnak, amely 25 napi elzárásra volt tartozó 500 koronára büntetve és 60 koronára eljárás költség megtérítésére ítélte.

— A Tapolcásvidéki Gazdák és Iparosok egyesületi részén oly szépen teljesített vállalt feladatát, különösen a kiegészítő körében,

hogy ma már nemcsak taglétszáma, de munkálkodása is szép eredményű. Taglétszáma ma már az 1200-at meghaladja. A kör a múlt napokban zárta be házipari tevékenységét egy tanulásos házipari kiállítás rendezésével. Népies előadást is a közönségben rendezett a kör, melynek elővirágztatásán gyülekezni *Forster* Elek elnök és *Szigethy* Ö. székely titkár fáradoztak.

— A gelsei tűz. Tegnap lapunk sártakozt a riasszó hírt hozták Nagykanizsára a Gelsei felől érkező utasok, hogy Gelse lángokban áll. Azonnal érdeklődünk az iránt, hogy van-e valami alapja a rémes híreknek, azonban lapunk megjelenéséig nem sikerült felvilágosítást kapnunk. Ez ma megérkezett elég megnyugtató formában. Ugyanis Gelseiről közlik velünk, hogy az első hír túlzott volt, mert mielőtt még néhány ház pusztult el a hozzájuk tartozó melékápolatokkal. A tűz keletkezésének okát még nem ismerik.

— Gyujtogató örült Székesfehérvárról jelent tudósítónk, hogy a csendőrség tegnap veszedelmes ördöglet tartóztatott le, a ki az utóbbi időben valóságos réme volt a vidéknek. Szász Lászlónak hívják a szerencsétlen embert, a ki nemrég szabadult ki a lipótmezei örült házából, a hová gyujtogatás miatt került. Mikor kiszabadult onnan, főkeresete Baracsán régi ismerősét, *Jeges* Ferencet, a ki szállást adott neki. Még akkor éjjel főgyujtogatott a gazda házába és elmenekült. — Azóta több veszedelmes tűz pusztított a környékben, melyet, mint a nyomozás kiderítette, mind Szász László idézett elő. Dréher Ántal uradalmában a Szász okozta kár 20000 korona. A csendőrségnek végre sikerült: Mártonváson lefartóztatni Szász Lászlót, a székesfehérvári ügyészségre kísérték.

— Meg akart hálni. Nagykanizsán egy idő óta minden napra jut egy öngyilkossági kísérlet. Ebből az eseményből ma is kijutott, *Szalay* Mártonné szül. *Csentregi* Magda, ki a Bajza utcában lakik, öt csomag káros gyufa oldatát megitta, mert nagy nyomorában nem bírta tovább az élet terhét. A szerencsétlen asszonyt súlyos állapotában a kórházba szállították.

— Iparostanoncoknak tilos a szervezkedés. *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter a következő leiratot intézte a törvényhatóságokhoz: Az utóbbi időben mind sűrűbben fordult elő, hogy kisköri iparos tanoncok oly célzattal különböző egyesületeket vagy szervezeteket alakítottak és illetőleg ilyenekbe beléptek, hogy a fennlévő munkásokhoz hasonlóan szervezkedjenek. Mint hogy a székely hatalomról szóló és az ipartörvény értelmében a munkások házi fegyelmé alatt álló kisköri tanoncokra az egyesülési és gyülekezési jog nem vonatkoztatható, de másrészt az nem engedhető meg, hogy a szervezkedés tanoncvizonyban levő kisköri egyének a munkaviszonyt tárgyaló gyűléseken részt vegyenek, mely gyűléseknek gyakran koronázott helyiségekben, szeszszítalok fűvezete mellett tartanak: az 1848. évi XVII. t.-c.-ben megállapított jogkörömből kifolyólag, a belügyi és a vallás- és közoktatásügyi miniszterekkel egyetértőleg elrendelem, hogy az iparos- és kereskedő-tanoncoknak egyesületbe való belépése vagy egyetemes alakítás megtiltandó és a hatóság területén netán létező ily egyesületek feloszlattása iránt a szükséges intézkedések megteendőek. Felhívom ehhez képernt a közönséget, hogy az I. toz. iparhatóságot illetően, hogy az ipartörvény 78. § a kötelezőségével

fogva e tilalomnak érvényt szerzendő, a tanoncok magaviseletét oly irányban is ellenőrizték, hogy azoknak akár nyílt, akár titkos egyesületekbe, illetőleg szervezetekbe való bevonása, illetve belépése a jövőben megakadályoztassék. Azon tanoncotthonokra, önképzőkörökre és ifjúsági egyesületekre, amelyek a vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak 21.411/1907. sz. alatt kibocsájtott rendelete értelmében az Iparostanonciskolákkal kapcsolatban az iskolák igazgatói vagy helyetteseinek vezetése mellett szervezetek, ezen körrendelet hatálya nem terjed ki.

— **Megszökött, hogy a szerbek ellen mehessen.** Érdekes hír érkezett Kaposvárról. Az ottani 19. honvédegyalozezredben szolgált Sasovics István szenyéri parasztfiú. M. kor híre járt, hogy csapatokat szállítanak le Boszniába, Sasovics önként jelentkezett és kérte a feliebbvalóit, hogy engedjék őt is lemenni. A tiszték megnyugtatták a bátor katonát, akit azonban nem engedett megnyugodni harci vágya és három nap előtt megszökött ezredéről. Éjjel, amikor a laktanya elcsendesült, Sasovics felöltözött, magához vette a fegyvert és teljes hadi felszerelését, melyet már napokkal ezeiótt kiosztottak a katonák között és megszökött. Tette ezt pedig azzal a szándékkal, hogy a legelső Bosznia felé induló vonatra fölkap és megy egyenesen a szerbek ellen. A gyanús viselkedésű katona azonban feltűnt egy rendőrnek, igazolásra szólította fel és mikor ez nagyon zavaros feleleteket adott, elvette tőle megtöltött fegyvert és jelentést tett a laktanyában. Onnan azonban hét szuronyos katona sietett az állomásra, elfogták Sasovicsot és bekísérték a laktanyába. A szökött katona nem is tagadta tettét és szándékát. Sasovicsot tehát becsukták és az esetről jelentést tettek a hadbíró-ságnak.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fehérnemű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyszert ruhatisztító, guvrirozó és plüssirozó gyára Nagykanizsa, Kücsöl-utca 19 — Eivállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Forman
nátha ellen

Hatása meglepő! Szelencé ára 40 fill.

A szerelmi boszu áldozata.

Halálosan megsebesített vőlegény.

— Saját tudósítónktól.

Egy fiatal fehéregyházai legényt szállítottak tegnap kórházba súlyos, lövéstől származó sebbel. Merényletet követte el ellene. Valószínűleg szerelmi féltékenységből.

A véres eset részleteiről tudósítónk a következőket írja:

Kovács János 22 éves sámsoni földműves kedden este 9 óra után egy **Imrégi József** nevű barátjával megakartta látogatni Fehéregyházán lakó menyasszonyát: Nagy Juliskát.

Kedélyesen beszélgetve haladtak a leány lakása felé.

Nagyék háza közelében a legények egy sötétben meghúzódó alakot vettek észre, aki beu egyik ismerőfit volték a sámsoni legények. Nyugodtan, gyanútlanul tartottak feléje, sőt Kovács még barátságosan köszönt is neki.

A sötétben ólálkodó egyén ekkor többször fűttengett, mire a szomszéd ház udvarából két ismeretlen ember rohant elő és se szó, se beszéd, nekironítottak Kovácsnak és ültelgelni kezdtek. Ez kétségbeesetten kiáltott segítségért.

Imrégi első meglepetéséből fölocsnva, megkísérelte, hogy barátját kiszabadítsa a támadók kezeli közül. Ez hosszas küzdelem után sikerült is, mire Kovács futának eredt. A támadók utána. Vad, fenyegető kiáltások között üldöztek.

A kétségbeesett hájszacsak néhány percig tartott. Kovács ereje laukadni kezdett. Megállt. Remegett a kimerültségűtől és dühtől. A támadók közelébe értek. Ekkor az egyik legény revolvért rárótt elő és abból kétszer Kovácsra lőtt. Az első golyó nem talált, a másik azonban az üldözött legény gyomorüregébe furdódott. Kovács eszméletlenül esett össze.

A merénylők ekkor elmenekültek. Imrégi segélykiáltásaira a közel házakból több-en kifutottak, bevitték a súlyosan megsebesült legényt egy házba és megpróbálták elállítani az erős vérzést. Imrégi pedig jelentést tett a csendőrségen, mely még az éjj folyamán megindította a nyomozást az elvetemült merénylők kézrekerítésére. Ebbeli igyekezetük azonban eddig eredménytelen maradt. A csendőség azonban már nyomra talált.

Kovácsot eszméletlen állapotban tegnap reggel szállították a kórházba, ahol még mindig nem tért magához. Sebe bár életveszélyes, de az orvosok úgy nyilatkoznak, hogy ha súlyos komplikációk nem állnak be, úgy valószínű, hogy életben marad.

Kovács barátja azt hiszi, hogy a megölt legény szerelme bosszúnak az áldozata. — Kovács menyasszonya ugyanis egy fehéregyházai legény is szerelme volt és valószínűnek tartja, hogy ez akarta eltenni láb alól szerencsésbé válását.

A csendőség bár eredetileg más irányban indította meg a nyomozást, Imrégi vallomása alapján is erőiesen keresi a támadókat.

Táviratok

és telefonjelentések.

Miniszterek tanácskozása a kereskedelmi szerződésekről

Budapest, április 2. **Kossuth** Ferenc lakásán ma délelőtt **Wekerle** Sándor minisztereinők elnöklésével minisztertanács volt, melynek kezdetén **Szerényi** József államtitkár is részt vett. A minisztertanács a Szerbiával és Romániával kötendő kereskedelmi szerződésekről tárgyalt. A husvétü szünet előtt ez volt az utolsó minisztertanács.

Hamis hír az angol királyról.

Budapest, április 2. A budapesti tőzsdén egy bécsi lap nyomán az a hír terjedt el, hogy **Edvard** angol királyt szélhűdés érte. Ezt a hírt egy Londonból érkezett hivatalos távirat megcáfolja; a távirat szerint az angol királynak semmi baja nincs. A hír terjesztése csupán börczemanóver volt.

Uj hadosztály parancsnokaig.

Bécs, április 2. A kő.ös hadi miniszter elhatározta, hogy **Temesvárott** új hadosztály-parancsnokaigot létesítsenek.

A Jelzálogbank új elnöke.

Budapest, április 2. A Magyar Jelzálog és Hitebank igazgatósága ma ülést tartott melyen elhatározta, hogy az intézet elnökévé **Pallavicini** Ede örgrótot választják meg.

A horvát bán Budapesten.

Budapest, április 2. **Rauch** Pál báró horvát bán ma Budapestre érkezett és a délelőtti minisztertanács megkezdése előtt bosszasan tanácskozott **Wekerle** Sándor minisztereinőkkel.

Hírek Szerbiából.

Pasics-kormány.

Uj főváros.

Belgrád, április 2. **Sztojkovics** elnök a szkupstina mai ülésén bejelentette, hogy 74 képviselő aláírásával petíció érkezett hozzá, mely arra nézve kér határozatot a szkupstinától, hogy az ország fővárosát Belgrádból az ország belsejébe tegyék át. Az elnök a petíciót átadta a kormánynak. Ezzel a szkupstina április 15-ig elnapolta magát.

Belgrád, április 2. Szkupstinai körökben azt hiszik, hogy az új főváros **Nis** lesz.

Zimony, április 2. Belgrádi jelentés szerint **Zsifkovics** hadügyminiszter értesítést kapott, hogy Nisben nagyszabású katonai összeesküvésnek jöttek nyomára. Több főtisztet, köztük egy őrnagyot letartóztattak. Az összeesküvők célja az volt, hogy **György** herceget királlyá kiáltásák ki.

Bécs, április 2. Hivatalos körök véleménye szerint a Szerbiával való vámháboru rövidesen véget ér, mert Bécsben a vámháborut el akarják kerülni. Azt hiszik, módját fogják találni, hogy a tárgyalásokat már holnap megkezdhessék.

Belgrád, április 2. Itt biztosra veszik, — hogy rövidesen **Pasics** lesz a minisztereinők, **Pasics** megígérte **Péter** királynak, — hogy a kormánytól minden idegen befolyást távol tart.

Tűzvész a fiumei petroleumgyárban.

Fiume, április 2. Nagy katasztrófa történt ma a fiumei petroleumfőmődben. Egy petroleummal telt tartály felrobbant és tüzet támasztott. Az égő nafta két menekülő munkást megölt és mindkettő elégett. Több munkás súlyosan megsebesült. A tüzet csak nagy erőfeszítéssel lehetett lokalizálni. A kár mintegy 150 ezer korona.

Léghajósok veszedelmében.

Pozsony, április 2. Könyvesen vágószessé vált hatott volna az a baleset, mely egy bécsi katonai léghajót ért. A léghajó, melynek korábban katonatisztek ültek, Pozsony mellett lezuhant, azonban szerencsére egy fan fennakadt. A tiszteket a közelben dolgozó szőlőmunkások szabadították ki veszedelmes helyzetükből. A tiszteket a léghajóval visszautarták Boszba.

Ki nyert?

Budapest, április 2. Az osztálysorsjáték mai húzásán 40 ezer koronát nyert a 99252 sz., 10 ezer koronát nyertek a 24258 és 115507 számú sorsjegyek.

Nyílt-tér.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett atyám halála alkalmával fájdalommat részvétükkel enyhíteni szivesek voltak, ezúton mondok köszönetet.

Dedovacz Béla.

Palkó Péter építő

Nagykanizsán, VI. ker. Vörözdí-u. 63. (Baját ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid árak mellett. Költségtétést és terveket díjmentesen készítik. Levélbeli ártesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A né közönség bizalmát kérem.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank negyhonkai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 736.50. Osztrák hitel részvény 43.50. 4%, magyar koronajáradék 92.65. Kereskedelmi-bank részvény 3390.—. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 565.—. Rímamurányi vasmű részvény 533.—. Adriai tengerhajózás részvény. 396.—. Havasi bank részv. 272.—.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, apr. 2.

Készáru-üzlet.

Buza 15 fillérrel magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április 14. 07. Buza 1909. október 11.38
Rozs 1909. április 10. 21. Rozs 1909. október 9. 25. Zsolt
1909. április 8. 77. Zab 1909. október —.—, tengeri 1900.
május 7. 53. Repce 1909. aug. 14.40.

— **ORÁT** venni vagy javítani a legjobban **SZIVÓS ANTAL** műorásnál lehet, u. o. egy megfelelő szemüveg már egy koronáért kapható.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírást tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatású a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörös és gyomorhív, rozott székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak: — **Hamisítások törvényileg fenyítettek 2 korona.**

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel, „A. Moll” feliratu ónozáttal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölésszer közközzé, csúsz és a megfűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona. **MOLL Gyermekek szappanja.** Legfinomabb, lezuja módszer szerint készített gyermek és hölgy szappant a bőr ókszerű ápolására gyermekek s felnőttek részére. Ára darabonként 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér. Minden darab gyermek szappan MOLL A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely: Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító díj. Bécs, Tuchlauben 9 sz. Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíttetnek. A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni. Raktár Nagykanizsán: ROSENFELD ADOLF FIAI.

Szőlő-oltványokat

szőlő fajterjesztésért jótállva, leghusabb választékban a már évek óta eladott és legmeghísebbnek ismert:

KÖKÜLLÖMENTI első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**, Medgyes 37 sz. (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben láthatók az ország minden részéből érkező elismerő levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségtől úgy szó, mint íráshelleg bizonyítást szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

STOCK

Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpárlat

Camis & Steck

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Egyedül cognac gőzfűző állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Modern Finom Izléses Levélpapírok

egyszerű és elegáns dobozokban, sokféle színárnyalatban, legkülönbözőbb alakokban s mindenféle árban, kaphatók dus választékban

Fischel Fülöp Fia cégnél

Nagykanizsán.

Bármilyen szerkezetű írógéphez

szükséges felszerelési cikkek u. m.:

festékszalagok, szénpapírok, törőgummik, írógéppapírok,

a legfinomabb gyártmányokban és legjutányosabb árban kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyv és papírkereskedésében

≡ Nagykanizsán. ≡

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papír-
kereskedésben, Városház-palota; ide
letérendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Mulatságok, ballálmutatások és magán-
közlemények áronkint 50 fillér.
Előgyérési és szakmai értesítések díja
8 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALÁ

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órákor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: házhöz hordva:

Egy hóra	1.—
Negyedévre	3.—
Félévre	4.—
Égész évre	12.—

Postai szétküldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.—
Égész évre	18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolvasó szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

A fő-uton lévő Rosenberg téle házában

FRIED — MORGENSTERN-téle

üzlethelyiség

≡ azonnal bérbeadó. ≡

Bővebbet ugyanott a cégtulajdonosoknál.

Tisztul a látóhatár.

Nagykanizsa, április 3.

Temetési szertartásról jöttünk, — ugy-
mond Holló Lajos, az önálló-bank mellett
a fővárosban tartott népes, tüntető gyűlésen.
Ma, a Háznak a husvétii szünet előtt tar-
tott utolsó ülésén, temették el a koalíciót.

Holló Lajos mondását a népes gyüle-
kezet zajosan megtapsolta és megéljenzte.
Ennek a tapsnak és éjzenésnek visszhangja
kel az egész országban. Szívből örül a te-
melésnek minden magyar ember, mert jól
mondotta Holló, hogy a koalíció, bár nagy
feladatok megalakulására alakult, az utóbbi
időben nem emelte többé az ország köz-
szellemét, hanem összekuszálta a fogalmakat.

Uj irányzat, uj korszak küszöbére értünk
el, meg kell születnie a 48-as kormány-
zásnak.

Nagy dolgokat hoz ez magával. Békét
a felzaklatott lelkek számára. Vállvetett
munkát a nemzeti boldogulásért, — mert
mindkettőre égető szükség van.

Először is azt várja mindenki, hogy a
társadalom lelkét marcangoló ellentétek el-
tűnjenek, hogy az egész vonalon a végle-
tekig vitt felekezetieskedést, a türelmetlen-
séget a higgalt megértés és bölcs mérsék-
let váltsa fel. A közügyek mezejéről el kell
tűnni annak a rettenetes nyavalyának, mely

elsősorban a felekezeti hovatartozandóságot
kutatja. Rátermettség és érdem lehetnek a
jövőben csak az egyedüli kvalifikáció, ak-
kor, mikor a közügyek munkáit kivá-
lasztjuk.

Nem kutatjuk most, hogy honnan in-
dult meg a magyar nép józan gondolkodá-
sával össze nem egyeztethető ádáz gyűlöl-
ködés a felekezeti téren, de azt igenis állit-
juk, hogy ennek, ha csak nem akarjuk az
ország teljes romlását, meg kell szűnni. —
Egyház és templom teljesítse a maga fel-
adatát becsülettel a jövőben is, erre szük-
ség van, de a közügyeket érintő kérdések-
nél beállítsuk őket oda választófalaknak,
robbantó aknáknak, amelyek nyomán átok
és szenvedés születik meg az országban.

A 48-as kormányzás szellemének a fel-
támadását várja minden igaz magyar em-
ber. Azt a szellemet, mely egyetértő mun-
kásságot eredményez, mely fevertes arra a
nagy harcra, melyet meg kell vivnunk kö-
zös ellenségünkkel.

Abban a reményben, hogy az uj idő-
szakban, a melynek küszöbére eljutottunk,
eltűnik közülünk a visszavonás szelleme,
lelkesedéssel üdvözljük vezéreinket, kik
minden elkövetnek, hogy diadalra jusson
Kossuth Lajos szelleme.

Száznyolcvanezer korona kanizsai iskolaépítésre.

A miniszter leirata.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnapelőtt közöltük, hogy a kormány 180
ezer koronával hozzájárul a kanizsai Rozgonyi-
utcai és Templom-téri elemi iskolák építési költségeihez. Bár a miniszterium a fölterjesztett ter-
veken lényeges módosításokat tett, mégis remél-
hető, hogy a 180 ezer koronából kitelik az épít-
kezés és így az a városnak semmiébe sem
kerül.

A miniszter leirata a következő:

„A zalavármegyei tanfelügyelő urnak f. évi
május hó 17-én 1330 sz. kelt jelentése összes
mellékleteit további eljárás végett azzal küldöm
vissza, hogy a nagykanizsai áll. el. iskola szá-
mára a Rozgonyi utcában és a Templomtéren

emelendő épületek költségei ek fedezésére szol-
gáló városi kölcsön törlesztésére a Nagykanizsa
város által az áll. el. iskolák fenttársára fize-
tendő évi 36000 k. iskolai járulékot ut (5) tör-
lesztési év időtartamára a következő feltételek
mellett visszaengedem:”

Ezután az építési terven teendő változtatáso-
kat közli a miniszter, majd így folytatja:

„Mindezek alapján hívja fel a tanfelügyelő
ur a várost, hogy az építkezési munkálatok biz-
tosítása iránt a terveknek általam történt jóvá-
hagyása után a m. kir. államépítészeti hivatal
bevonása mellett nyilvános versenytárgyalást hir-
dedessen ki, ennek eredményéhez képest a leg-
kedvezőbb ajánlatot tett megbízhat vállalkozó-
val a szerződést kösse meg és jóváhagyás vé-
gett a vármegye törvényhatósági bizottsága elé
terjessze. Hívja fel a tanfelügyelő ur továbbá a
várost az iránt is, hogy az építési költségek te-
dezésére szükséges kölcsöntöke kieszközölésére
vonatkozóan több pénztintézetitől ajánlatokat ki-
vánjon be, ezek közül a legkedvezőbbet a tan-
felügyelő ur előzetes hozzájárulása után fogadja
el és a kölcsön felvételével járó jogügyletet mi-
előbb bonyolítsa le.

Veszprém lángokban.

Egy városrész leégett.

Elpusztult tiét kanonoki palota, a szeminá-
rium, templom és még 30 épület.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

— április 3.

Lecsapott a pusztulás a fejlődő, virágzó
Veszprémre és egyik legszebb, leggazdagabb
részét romba döntötte. A vöröskakas egy
egész városrészben száguldott végig és mindent
elpusztított, ami útjába került. Mintegy 30
épület pusztult el az éjjel Veszprémben,
köztük a szeminárium, hét kanonoki palota,
a ferencrendi zárda, egy templom és sok
magánépület.

Éjjel támadt a tűz a papl szeminárium
nagy épületének tetején. Mire észre vették,
már az egész épület lángban állott és az
orkánszerű szélvihar minden irányba szét-
ragadta a türesóvákat. Egy félóra mulva
nagyon világos lett a veszprémi éjszaka,
mert a városrész több pontján égtek a házak.
Égett már a Ferenc rendi zárda, a templom
több kanonoki ház és magánház. A tűz oltásához

Merkur Vasművek Nikolai és Tsal

Kenőcsős és olajos hintőtengelygár,
szürke és lágyvasöntőde, kovácsmű, nik-
kelező intézet. Gépgyár javító műhely.

== NAGYKANIZSÁN. ==

A gyár foglalkozik gépszerkesztés és gyártással, közlőmű berendezések
(transmissió) és ezek részeinek mint tengelyek, szijkorongok, fogaske-
rekek, különösen gyártáskenő perselyek stb., téglagyári gépek, kör-
kemence-öntvény szerelvények, kútszivattyúk, vízvezetékek készítésé-
vel, gőzgép és lokomobil, valamint minden egyéb gép javításokkal. Malomhenger csiszolás és rovátkolás olcsón és szakszerűen eszközöltetik.

== Költségvetéssel díjtalanul szolgál. ==

nagy felszereléssel kivonult a tüdőoltó-ság, rend dőrség és katonaság, azonban a szélviharban nem tudták megakadályozni a tűz terjedését. Hajnalban káléi vonaton megérkezett a székesfehérvári tüdőoltó-ság is, de már ez nem segíthetett. A veszedelem végig szárguldott a városrészen. A Szebinárium, a két kanonoki épület, a zárda, a templom teljesen elpusztultak. A templom teteje bedőlt, oldalai összemoltak és a karangok lezuhantak. A Hosszu utcán az Imrek és Kutner házak, a Jeruzsálem hegyen három nagy épület pusztult el. Ezen kívül még sok kisebb magánépület és melléképület vált a tűzvész martalékaul.

A nagy veszedelem emberáldozatot nem kívánt, bár Peller kanonokot már az égő házból vitték ki.

A városrész némely pontján még ma reggel is égett. A tűz keletkezésének okát még nem ismerik. A kár órlási!

Halálraágot uriaszony.

— Saját tud. állónktól. —

Borzalmas szerencsétlenségnek esett áldozatul Kőszegen egy magányosan élő jómodn uriaszony, aki külön hajlammal miatt súlyos betegsége dacára sem tűrte, hogy valaki a közelében legyen és a végéig teljesen visszavonultan egyedülélte a töltötte életének hátralevő napjait.

A borzalmas tragédia áldozata özv. Foltanek Antalné, egy tisztviselő özvegye, aki Kőszegen a Gyöngyös-utcában saját díszes házában lakott. A házban nem tűrt meg lakót, mindössze a házmester lakott ott nejevel együtt.

Tegnap reggel 8 óra tájban a házmester bezörgött Foltaneknéhez, de nem kapott semmi választ. Benézett az ablakon, amelyen át gyanús füst szivárgott ki. A házmester rosszat sejtett, feltörte a lakást, hol borzalmas látvány tárult eléje. A szerencsétlen asszony a fiátel tele szobában az ágy mellett a földön feküdt összeégett. A hus valóságos leége. A testé ői, úgy, hogy az összeégett holttesten a szívet és a belső részeket lehetett megégni. A holttest mellett a földön feküdt a petróleumlámpa, köröskörül elégett ruhadarabok és ágyneműk hevertek.

A megémiült házmester a borzalmas esetről azonnal jelentést tett a rendőrségen. Az orvos megvizsgálta a halott uriaszonyt és konstatálta, hogy még mielőtt összeégett volna a matronát szélhűdés érte, amely azonban nem idézett elő azonnali halált.

A szerencsétlenség valószínűleg úgy történt, hogy amikor Foltanekné szélhűdés érte, leesett az ágyról és magával rántotta az ágy mellett éjjeli szekrényen levő petróleumos lámpát és minthogy a szélhűdés következtében védekezni nem tudott elpusztult a lángok között.

A tragikus eset a városban nagy megdöbbenést és ószinte mély részvétet keltett. A szerencsétlen uriaszony rokonait távirattal értesítették a történetéről.

Odol

Fogak legjobb szere.

Hirek.

Amiről a vármegye beszél . . .

Göcsejországi krónika.

Közh: Pubi.

Zalaegerszeg, április hó.

Jóízű történetet beszélnek mostanában.

Ői kezdődik a história, hogy egy föld-birtokos kuriájában jókedvű társaság gyűlt össze. Ismerős családok, meghitt jó barátok. A férfiak vadásztak, a hölgyek nem küömben. A férfiak szalonkára lestek . . . a hölgyek egy kis intím pletykára. Egyszóval kitünően mulattak.

Az este, mely a tágas ebédidőben találta a társaságot. Különösen zajos volt. Folyt az aranyos pezsgő, elannyira, hogy a közhangulat emelkedésével még a legzordonabb fiúk is kedvesnek találták becses nejeiket. Hát még az aranyos ifjak! . . .

Másnap jó későn csak akkor ébredtek fel, mikor a vendégek már valamennyi szobát bejárták és invitálták a vendégeket, hogy kezdődik a villás reggeli. Ujfent csak a nagy ebédidőben terítettek.

Együtt van az egész társaság. Azaz de-hogy is van. Egy fiatal házaspár hiányzik.

— Hol lehetnek ennyi ideig? — kérdezte mindenki.

A vendégek találgatták, de magyarázatot senki sem tudott adni. Végre is egy fiatal ur szólalt meg:

— Hol van a fiatal pár és miért nincsenek még itt, nem tudom. Engedjék meg azonban, hogy elmesélek valamit. Nekem tudniillik a fürdőszobában ágyaztak, a mely szobát a Jancsiék szobájáról csak egy vékony fal választ el. Mikor beléptem a szobámba aludni akartam, egyszerre hangok zavartak meg. Lehet, hogy csak hallucináltam, de szó, a mi szó, remegő és egyben hízegő férfi hang ütötte meg a fületem. Így szól a férfi hang:

— Kié ez a gyönyörű homlok?

Erre egy édes, bársonypuha női hang így suttogott:

— A tied Jancsi!

A férfi tovább beszélt:

— Kié ez a gyönyörű arc?

— A tied Jancsi!

— Kié ez a gyönyörű nyak?

— A tied Jancsi!

— Kié ez a gyönyörű két váll?

— A tied Jancsi!

— Kié ez a . . .

Az asszonyok édes kacagása nyugtatta a szót, de a fiatal ur nem hagyta abba:

— Kérem, nem leszek indiskrédt. De: hogy folytassam a dolgot, a párbeszéd után nagy szünet következett. Már-már elámosodtam, de hopp! újra megszólalt a falon túli hang.

— Kié ez a gyönyörű két láb?

— A tied Jancsi!

— Kié ez a gyönyörű két térdcske?

— A tied Jancsi!

— Kié ez a gyönyörű . . .

A szónokot erre már hangos »Eláll!« kiáltások szakították félbe. Éppen azért az ifju hirtelen befejezte felvilágosításait.

— Nem fűzöm tovább. Röviden csak annyit konstatálok, hogy ez a párbeszéd még kétszer hangzott el . . . le és föl is.

Harsogó derűltség. A szónokot számosan üdvözlik. A házigazda pedig kiadta a jezszt: »Reggelizzünk!«

Azonban alig húzta maga elé a pirosra sült kappant, hogy felszeletelje, nyitja az ajtó és belép a fiatal pár. Minden szem feléjük fordult és mosolyogva nézte őket. A házigazda pedig roppant komolyan szeletelte a kappant, míg egyszerre csak egy gyilkos ötletről megkapatva, felkiált:

— Kié ez a gyönyörű nyak?

Miutha villamos áram érte volna az egész társaságot, körömben kiállják:

— A tied Jancsi!

— Kié ez a gyönyörű mell?

— A tied Jancsi!

És így tovább a többi kappan testrészekre.

A fiatal pár nagy zavarral hallgatta eleinte a kérdéseket és feleleteket, de csakhamar maga is elérte a tréfát, úgy hogy mikor a házigazda utoljára azt kérdezte:

— Kié ez a gyönyörű püspökfalat?

A fiatal menyecske férje nyakába borulva kacagott:

— A tied Jancsi, a tied Jancsi!

— A miniszter köszönete. Hat év, Dr.ák Ferenc születésének századik évfordulója alkalmával Nagykanizsa város ötezer koronás alapítványt tett szegénysorsu főgimnáziumi tanulók számára olyképpen, hogy ezt az örszeget öt éven át évi ezer korona hozzájárulással teremtette meg. Az ötezer korona most lett teljes ezért az alapítványt a közoktatási miniszter csak most hagyta jóvá. A miniszteri leirat így végződik:

»A város közönsége fogadja ezen a tanügy érdekét előmozdító áldozatkészségéért ószinte köszönetemet.«

— Tanfelügyelői látogatás. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő április hó 2-án Nagykanizsára érkezett. Tárgyalt a városi hitóssággal a helybéli állami iskolai építkezés műszaki és pénzügyi mozzanatairól; értekezett Dr.

PAGLIANO-SYRUP

Legjobb vértisztító szer
ERNESTO PAGLIANO orvos Nápolyban.
Calata S Marco 4.

Bevezette a hivatalos olasz gyógyszerkönyvbe. Kitérítette a gyógyszerészeti kiállításon 1894-ben, a Hygienikus kiállításon 1900-ban és majlandi nemzetközi kiállításon 1906-ban az aranyéremmel.

Üvegekben, dobozokban (poralakban) valamint comprimált formában (pizulák) minden nagyobb gyógyszerárban kapható. Kérje mindég Ernesto Pagliano, Nápoly védjegyével. Megrendelés vagy tudakozás miatt tessék Raul-Bonetto lakrta Braochetti Rta (Sodtírol) fordulni.

Antik Ferenc gondnoksági elnökkel s az állami elemi iskolák körzetének igazgatóival, több főgöben levő iskolai újról.

— **Személyi hír.** *Podhoránsky* Jenő ezredes a 48. gyalogezred parancsnoka ma elment a Nagykantársárról.

— **Változások nagy állásokban.** Fővárosi tudósítónk »hiteles« forrásból közli a következőket: Az a körülmény, hogy a Kuria elnöki állását mindegyik nem töltötték be, azal meggyarazható, hogy Gúntner Antal igazságügyminiszter nem sokára leszandékozik mondani a fővárosi magának a Kuria elnöki állását. Utóda *Wlassics Gyula*, a közigazgatási bíróság elnöke lesz, akinek a helyét viszont *Bernáth Géza*, a Kuria másodelnöke foglalja el. A Kuria új másodelnökéül *Vavrik Béla* kuriai tanácselnök van kizemelve. A »hiteles« forrás hitelességét igen természetesen mivel sem ellenőrizhetjük.

— **A balatonvidéki vasut megnyitása** A balatonvidéki vasut munkálatai mint értesülünk annyira haladt, hogy most már csak a részletmunkákat kell befejezni, hogy a vasutat megnyithassák. Néhány hét alatt, előre láthatólag, teljesen elkészülnek a munkálatok s ha valami külső ok miatt nem fordul elő, a vasut megnyitását a kitűzött időben, május 15-ikén megtarthatják.

— **Fodorné Aranka, Góthné Kertész Ella** Góth Sándor Nagykantársán. A legnagyobb arányú érdeklődés előzi meg azt a fényes művészhangversenyt, mely április 18-án vasárnap fog a *Dunántúli Közművelődési Egyesület* javára megtartatni. Ez alkalommal városunk minden előkelő művészi esemény iránt érdeklődő közönsége meg fog ismerkedni a magyar művészet kincsesházának három nagytekintélyű és már az ország határain is túl elismert hatalmas művész tehetségével *Podorné Aranka* a Magy. kir. Opera művésznője, *Góthné Kertész Ella* és *Góth Sándor* a Vígyszínház előkelő művészei, műsoruk legjava sikereiből fogják az estét betölteni, s külön érdekessége lesz a hangversenynek, hogy a D. K. E. elnökségének felkeresésére a zongora kíséretet *Blumenschein Vilmosné* vállalta el. A hangversenyre már most várhatóak jegyek a következő árak mellett: I. sor 4. II. III. sor 3., IV. VI. sor 2 kor. VII—XV. sor 1.50 k. Páholy 8 személyre 24 k. karzati ülő 2 k. Álló 1 koronáért már most kapható *Alt és Böhm-nél*. A hangverseny, mely hivatva van remélhető jövedelmével szolgálni azokat a nagy nemzeti célokat és feladatokat a miknek érdekében a *Szell Kálmán*, *Pallavicini Ede* ögróf és *Rákosi Jenő* vezetése alatt álló *Dunántúli Közművelődési Egyesület* annyi lelkesedéssel és áldozatkészséggel működik, miért is felkérjük lapunk t. olvasó közönségét arra is, hogy ne csak jegyek megváltásával támogassák a hazafias célt, hanem esetleges feltűzítéseket is juttasson lapunk útján a *Dunántúli Közművelődési Egyesület* javára.

— **Analábéták oktatása.** A „Zalavármegyei Közművelődési Egyesület“ lelkes agitációja folytán rendezett analábéta tanfolyamok elsőjét március 31-én zárta be dr. *Ruzsicska Kálmán* k. r. tanácsos, tanfelügyelő Felsőháthóton *Deutsch Endre* izraelita elemi iskolai tanító mutatta be munkája eredményét a kir.

tanfelügyelő, *Király Elek* kanonok, a köznevelési előjárósága, az izraelita kikötés előjárósága s a hahóti többi tanító jelenlétében. — Királyi tanfelügyelő melegen üdvözölte jelenlévőket a Zalamegyei Közművelődési Egyesületi bizgó elnöke, *Batthyány Pál* gróf nevében is a a tanító szorgalmát méltatva, lelkes és bizalmas intelmeket intézett a tanfolyam hallgatóihoz, — kik igyekezeteiknek minden irányban szép eredményt mutattak be.

— **A tőzsdéről** olvas fel ma, szombat este 9 órakor a nagykanizsai magántisztviselők körében a Pölgári Egylet olvasó termében *Heltai József* gabonakereskedő, kinek gazdasági tudása széles körben ismert. A felolvasás iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

— **Gyászrovat** Nagykanizsán a héten elhunytak: *Baranyai József* 65 éves, öz. *Wéber David* 90 éves, öz. *Kovács Józsefné* 89 éves, *Vernaki Ferenc* 48 éves. *Szilágy István* 7 éves *Markó Margit* 1 napos, *Németh Tódor* 1 napos, *Antai József* 1 hónapos, *Novák János* 10 hónapos, *Furdán Rózália* 7 hónapos, *Vajda Antal* 20 éves. *Fischer Ignác* magázó 89 éves.

— **A sümegi gyermekrontó orvos** Felháborító eset tartja izgalomban *Sümeg* közönségét. Mint ottani tudósítónk írja, a hatóság vizsgálatot indított egy tekintélyes sümegi orvos beteges eltévelyedése miatt, melynek több 10—12 éves kis leány lett az áldozata. Az orvos büne ugy tudódott ki, hogy egy kis leány súlyosan megbetegedett s mikor anyja az orvost akarta hivatni, a kis leány megvallotta, hogy az orvos tette tönkre. Azonnal jelentést tettek a hatóságnál, mely már is több hasonló esetet derített ki. Az orvos ellen a legszigorúbb vizsgálatot folytatják.

— **Az Irodalmi Kör délutánja** A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör holnapi délutánjának műsora a következő: 1. Délünnep, *Thern Károly* elnökli a kör daárdaja 2. Eszmék a házasság intézményéről, fele a dr. *Miklós Dezső* ügyvéd 3. Szavaltat tartja *Kaffka József* 4. Borus az ég, énekli a daárda. Kezdeté délután 5 órakor.

Vérszegénység

éilensúlyozásánál tessék SCOTT féle Emulsiót használni, a mely a vért gazdagítja és a test husát szilárdá és egészségessé teszi.

A Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

egyaránt hatásos fiatalnak és öregnek. A gyors javulás meglep és kielégít.

Próbálják meg

és megfogják erről győződni, mint ahogy ezren és ezren győződtek meg róla az utolsó 32 év lefolyása alatt.

Nyáron is legjobb eredményt adagolható

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

— **A nagykanizsai leányegyesület alakulása.** A létesítendő leányegyesület ideiglenes hármass bizottsága fölkerli az érdeklődő hölgyeket, hogy holnap délután 2 órakor a központi leányiskola IV. osztályában tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek.

— **Népesedési mozgalom.** Nagykanizsán a folyó év első negyedében született összesen 190 gyermek, kik közül törvényes 92 fiú és 65 leány, házasságon kívüli 13 fiú és 10 leány. Elhunytak száma 184, kik közül 98 férfi és 86 a nőnemhez tartozott. Házasság kihirdetés 72 esetben lett elrendelve és kötve; házasságot 74 pár kötött. Vegyes ház. ágot 6 esetben kötötték. Természetes szaporodás 6 lélek. (Múlt évben 30 volt a szaporodás.)

— **Nincs tandíj többé!** A közoktatásügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, amely intézkedik arról, hogy az állami elemi iskolákban az évi szeptember elsejétől fogva nem kell tandíjat fizetni. (Ekkor lép ugyanis életbe az ingyeneztatásról szóló törvény.) Az 50 filléres beiratási díjat azonban mégis meghagyták. Akik szegénységüket igazolják, azoknak elengedik a beiratási díjat is. A miniszteri rendelet arról is intézkedik, hogy a beiratási díjából befolyó összeget hova fordítsák — Tanítói könyvtárakat fognak belőle létesíteni. A rendeletet részletesen megállapítja, hogyan kell ezeket a könyvtárakat szervezni.

— **Női hulla a vonat alatt.** Kaposvárról jelentik: Ma reggel a 40. vasuti örbáz közelében egy a felismerhetetlenségig összemorzolt, földarabolt női hulat találtak a síneken. Valószínűleg egyik éjjeli vonat elé vetette magát az eddig ismeretlen nő. A vizsgálatot széleskörben megindították.

— **Fejfájás, szédülés, szívdobogás** legtöbbszőr csak makacs székrekedésnek következménye. Ha reggelente az égyomorra fél pohár valódi *Ferenc József* keserűvizet iszik, természetesen tehát ártalmatlan módon fog rendszeresen működést elérni, miáltal az előbbi pangással járó kellemetlen tünetek is csakhamar megszűnnek. Ajánlatos csakis „*Ferenc József*“ keserűvizet kérni, mert több csakis értékű vizcsatlódásig hasonló címkevel van forgalomban. Igazgatóság Budapesteu.

— **Déli vasut.** 1909. évi május hó 1-jétől a cs. és kir. szab. déli vaspályatársaság budapest-pragerhofi vonalán fekvő Balaton-Földvár megállóhely neve: Balatonföldvár-ra, Fonyód-Fürdőtelep állomás neve: Fonyód-ra, Balaton-Keresztur fürdő megállóhely neve: Balatonkeresztur fürdő-re, Balaton-Berény megállóhely neve: Balatonberény-re, Balaton-Szent-György állomás neve: Balatonszentgyörgy-re, Szemes állomásnak neve: Faluszemes-re, Lelle megállóhelynek neve: Balatonlelle-re, Lellei felső megállóhelynek neve: Balatonlellei alsó megálló-ra és Boglár állomás: Balatonboglár-ra fog megváltoztatni.

— **Vonat megállítás** Turbék—Töröksir feltételes megállóhelyen. A szigetvár—kaposvári vonalon közlekedő, Szigetvárról reggel 5 óra 5 perckor induló és Kaposvárra reggel 7 óra 50 perckor érkező vegyesvonat a Szigetvár állomás és Cserő megálló rakodóhely között levő Turbék—Töröksir feltételes megállóhelynél folyó évi március hó 15-től kezdve reggel 5 óra 13 perckor utasok fel és leszállása céljából feltélesen megállítatják.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a tisztaságot, megszűnteti a köhögést, válódokot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkort „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerészekben — Ára üvegenként 4.— korona.

galom teljesen szűnetel. — A kár eddig tízmillió korona.

Egy rablógyilkos kivégzése.

Lemberg, április 3. A leinbergi törvényszék udvarán ma kivégezték Sabah Péter 28 éves iparosságát, ki többszörös rablógyilkosságot követett el. A kivégzés három másodpercig tartott.

Ki nyert?

Budapest, április 3. Az osztálysorsjáték mai húzásán 10 ezer koronát nyertek a 1035. és 16767. számú sorsjegyek.

Kanizsai időjárás márciusban.

— *Klimatológiai jegyzetek alapján.* —

Nagyon változatos volt az időjárás az elmúlt március hónapban is, méltán sorakozik az őszi és téli hónapok abnormalisaihoz.

Elég hő mérséklete az átlagosnál 0,6 fokkal melegebb volt, amennyiben az átlagos 4,8 fokkal az ezen hónap átlaga 5,4 fok meleg, hiába volt 1-én (az előző hó végén maradt 6,5 cm magas hóréteg folytán) —0,5. (reggel —0,2, délután +1,2 fok Celsius szerint északra fekvő arnyékban); legmelegebb csak 30.án. +12,2 fok (reggel 9,3, délután 17,6, este 9,8 fok meleg.)

A felbőszet átlaga héttized részben volt borult, egészen derült napunk kétszer volt a hónapban: 7-én és 29-én; egészen borult hét, többnyire áttelező felbőszettel.

Uralkodó szélünk a délnyugatinak 27,1 részben utána északról és észak keletről fújt leg többször, átlagosan elég élénk, legerősebb volt a 27-iki északkeletről.

Csapadékunk átlaga 14 mm. Csapadékos napok száma 15; legnagyobb csapadékos nap volt a 22-iki, eső 14,8 mm. és legkisebb volt a csapadék 12.én. 0,05 mm; tisztán havazás volt 3.án; havas eső 1.én. 5-én és 16.án. a mikor is reggel eső esett és később délután háromig havazott, adva 9,0 mm. csapadékot; egész havi csapadék: 42,9 mm.

Köd 9 napon, — dér 6 napon észleltetett; mennydörgés villámcsapással volt 5.én és 15.én. az utóbbi napon az égből hozak délnyugati részén szép szivárvány volt látható. Hold udvar 25.én és 30.án észleltetett, mely tünemény harmad napra esőt hozott.

I. Horváth István,
O. M. I. nagykanizsai állomás vezetője

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai arfolyamok. —

(Távirat)

Prati Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 732,50. Osztrák hitel részvény 41,50. 4%, magyar koronaárjádék 92,55. Kereskedelmi-bank részvény 3375.—. Salgótarjáni közszolgálati részvény 560.—. Rimamurányi vasút részvény 535.—. Adria tengerhajózási részvény 395.—. Hazai bank részv. 271.—.

A gabonaüzletről.

(Távirat)

Budapest, ápr. 3.

Készáru-üzlet.

Búza ára gyenge. Kínálat és tartózkodás vételkedv mellett történt.

Határidő-üzlet.

Búza 1909. Április 14.06. Búza 1909. október 11.45
Hossz 1909. Április 10.19 Hossz 1909. október 9.20 Zab
1909. Április 8.76 Zab 1909. október —. —. Lengyel 1909.
május 7.42. Repce 1909. aug. 14.40.

Nyílt-tér.

Számtalanszor bevált

A nagy aprítású hágyher-káli és állagburettal, mint a hágyzevet ismétlődő szar.

Barkjegy-találtatót az "t-án. Megtaláló címre a kizsolvatásban.

Mamselok

nagy fizetéssel azonnal felvétetnek

Pollák Ede bizományi irodájában Zalaegerszegen.

Instructor kerestetik

egy gimnázista tanuló mellé. — Bővebbet a lap kiadói hivatalában.

500 lap legjobb növényronci closeipapír 1 40 f.
1000 lap " " " " 90 f.
1000 lap " " " " 1 K 20 f.

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsa.

Nagyobb építkezésekhez, oly társat keresek, Linek legalább is 15—20 ezer korona képzése van az építésekbe befektetni.

cím megtudható Kossuth Lajos-tér 22. sz.

R h e u m a

és közvényben szenvedőket szívesen értesitem levélileg díjmentesen, mikép gyógyultam ki teljesen makacs fájdalom betegségemből.

Cari Bader, München Kurfürstenstrasse 40a.

Óva'osság sohasem árt,
azért vegyük a legjobb higiénikus gummí-
övszert Auer-nél. 3 minta 1 kor.,
6 minta 1 K 30 f., 12 minta 2 K
20 f., 4 K 20 f., 6 K 20 fill. (be-
lyegekben is küldhető) utasítással és nagy
képes árjegyzékkel együtt, amely az ösz-
szes övszereket és különlegességeket tar-
talmazza.
AUERH. gummigyárak, WIEN I.,
Wipplingerstrasse No. 15—20.

Kosár és fonottbutorok

utazó, falartó, ruha- és egyéb kosár, továbbá igen kedvelt gyékény, vessző-butorok gyönyörű kézimunka, papirkosár jutányos áron — szép és finom kivitelben kaphatók: —

Kosár és fonottbutor-telepen, Muravid állomás Lator-Alsó-Domboru. — Kívánatra árajegyzék ingyen és bérmentve. —

HOTEL BELVEDERE, Bécs.

Grünherg fékvás, az állomástól, 400 méter, Park, egyedül nyugodt, 10 szoba mellett, 100 szobával, jó és olcsó. 1 koronás, teljes.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Barazdi-u. 53 (Gajál ház.)

EIVÁVAL minden új épület emelését és tartozásait szolgt árak mellett. Kelt-szolgálatot és terveket díjmentesen készítik. Levélbeli árkeresésre szerénylően megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. köztársaság bizalmát kérem

Új gépjavitó műhely!

Grammofonok, kerékpárok, varró-
gépek, motorok, irógépek,
szakszerű javítását ujonan berendezett műhelyünkben a legolcsóbban eszközünk. Egyedül képviselőtünk hírneves Stirlia Puch kerékpárakból, mindennemű alkat-
részek mérsékelt árban.

Tisztelettel:
Bród és Weber.
NACYKANIZSA, Erzsébet-tér Elek ház.

Bármilyen szerkezetű
irógéphez
szükséges felszerelési cikkek u. m.:
festékszalagok,
szénpapírok,
törítógummik,
irógéppapírok,
a legfinomabb gyártmányokban
és legjutányosabb árban kaphatók
Fischel Fülöp Fia
könyv- és papírkereskedésében
Nagykanizsán.

**Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző-
eladási hirdetés.**

A nagyméltóságú Földművelésügyi Minisztérium
60900/1908. számú szőlővnyrendelete szerinti
válogatott első osztályú sima és gyökeres

**Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola
és Vitis-Solonia**

amerikai vadászó, valamint ugyanily alanyokra
nemessített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő
a legkiválóbb bor és csemegé fajja

gyökeres, lás és zöldoltványok

egységtől hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek
nálunk ezen évben nagymértékben eladásra.

**Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége,
Tapolca, (a Balaton mellett).**

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3,10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes fé firuhához	1 szelvény 12 korona
(kabát, nadrág és mellén)	1 szelvény 13 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
elegendő, csak	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt feleke szatyorral 20 R.-ért,
szatyor feleke szatyorral, tartósítással, selyem-
kuncartot stb. gyári árakon kívül a mint
meglátható és szállítható mindenütt szatyor
postai raklár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előzők, a melyeket amagyanvevő élvez, ha
szövetkészletét közvetlen Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentke-
nyek. Szabott, legelőbb árak. Örökös választék
Mintához, figyelmes kiszolgálás, még a leg-
kisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Eladó ház.

A helybeni Attila-utcában levő (ez-
előtt Geisler János-féle)

lakóház

(bolthelyiséggel) melléképületekkel azo-
nal tehermentesen,

szabad kézből eladó.

A tulajdonos címe megtudható e lap
kiadóhivatalában.

Gép- és kerékpár javító műhely.

Elvállalunk mindennemű var-
rógép és kerékpár javításokat.
Jótállás mellett ugyanott kap-
ható legjobb varrógép és kerék-
pár a legelőbb árak mellett.

Weisz Kálmán és Társa

varrógép és kerékpár roklár és műhely
Deák-tér 3. szám.

**TANCZENBERGER JÓZSEF
férfi-szabó üzletében**

Nagykanizsa, Csengery-ut 2.

a legújabb divatu angol és honi kelmék
megérkeztek a legelőbb kivitelű öltö-
nyök és felöltők a legelőbb árak mellett
készítetnek.

**Kiadó üzlethelyiség és
lakás.**

Csáktornyáú a Petőfi-utczában (igen
élénk forgalmu helyen) egy üzlethelyi-
ség és mellette levő lakás (2 szoba,
konyha, stb) f. hó 15 re kiadó.

— Bővebbet alantí tulajdonosnál. —

Szocsics Mihály

Csáktornya.

Szőlőoltvány és szőlővessző eladás.

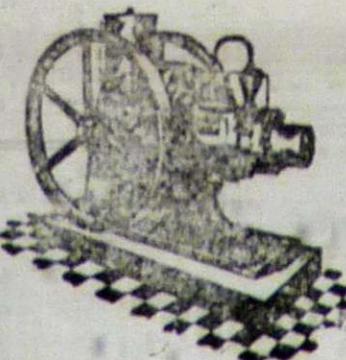
Kiváló szép, egészséges, fagy és jégverés-
mentes, minden tekintetben megfelelő
szőlőoltványok és szőlővesszők

kerülnek előső árban eladásra és pedig bortermő
fajokból Kövidinka, Szánkamenka, Erdei, Tótszőlő,
Mezesfehér, Olaszrizling, Nemeskadarka, Nagybur-
gundi stb. Csemegefajokból Piros és fehér Chasselas,
piros, fehér és fekete Muskotály, valamint több
kiváló lugasfaj u. m. Kossuthi Lajos, piros Mamuth
és a legkorábban (nálunk már júliusban) érő Csaba-
gyöngye. Vesszőkből van sima és gyökeres Riparia
Portalis és a világűrű Dellavare szőlővessző, ame-
lyet tudvalevőleg csak mint a régi skótlót lehet el-
ültetni, nem kell oltani és a legelőbb hort termi.

Grünfeld Miksa

Nagykanizsa, Kinizsy utca 5.

**CLIMAX
nyersolaj-motorok és lokomobilok**

Legelőbb és leg-
előbb hajtó-
erő mezőgaz-
dasági és ipari
célokra.

Nincs robbanási
veszély!

se pénzügyöri
ellenőrzés, —
Elsőrangú
referenciák és

**Bachrich és Társa
BUDAPEST EN HAMBURG EN WIEN.
MOTORGYÁR**

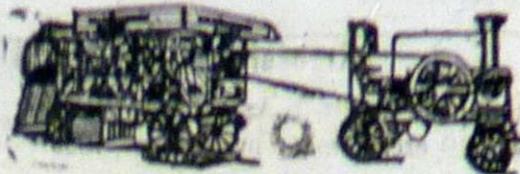
Wieg. XIX. 6 Heiligenstädterstr. 83.
Magyarországi mintaraktár és iroda:
Budapest, Szabadság-lér 17. szám. (Tőzsdépótla.)

Kalmár és Engel

motor és gépgyára.

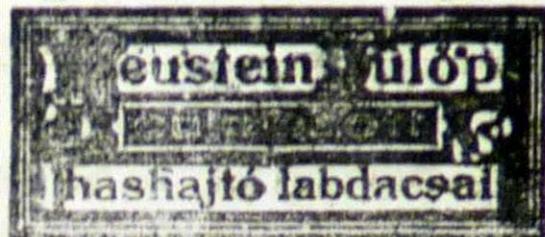
Városi raklár: V. Lipót-körút 28. BUDAPEST Új és leltár: VI. Újpest-telep 28.

Ajánlja egy cséplőgép, mint malpműködésre legelő-
szerűbb besztimotorjait, benzinkomolójait, vala-
mint szivógásmotorjait, melyek V. Lipót körút 28
sz. kármikor üzamben megtekinthetők.

Teljes jótállás kitűnő Egyedül létező újdonság!
cséplésért! — Basen motorok egyenesletes járásuak és bámulatos
egyszerű szerkesztük folytán bármely legjáratta-
nabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.
Árjegyzék ingyen. Olosó árak részletfizetésre

Legelőbb és legjobb hatású HASHAJTÓ.

(NEUSTEIN ERZSÉBET-PILULÁI)

felülmutja minden tekintetben a hasonló készítmé-
nyeket. Fenti szer mentes minden káros alkat-
résztől, a legelőbb sikerrel használják az altest
bántalmainál, könnyű székletétet szerez, vértisztító
egy gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

SKINKREKEDÉS

legelőbbre, mint a legelőbb betegség okozója.
Ünközött vész miatt, a gyermekek is szívesen ve-
szik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér,
egy doboz 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona.

A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzatoktól óvakodjunk
Neustein Fülöp hashajtó
piluláit tessék kérni! Csak akkor va-
lódi, ha minden dobozon a törv. bejegy-
zett Szent Lipót védjegy és Philip
Neustein gyógyszerész aláírása fekete
vörös nyomásban olvasható. A keresk.
törv. által védett csomagjainkon ó-
gúnknak rajta kell lennie. 1908

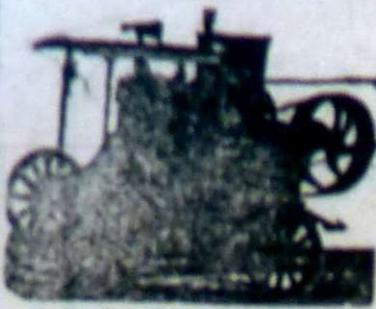
Neustein Fülöp gyógyszerész Szent-Lipóthoz

Wien, Plankengasse 6.
Kapható H. Kautzsch Rekl. Gyula és Balua Lajos gyógyszerészeknél.

**CZIM: AZ ÚJSÁG
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 54.**

GNOM-MOTOR

400-nél több
üzemben leg-
egyszerűbb,
széles építés.
Világos gyújtó,
lépés nem
szükséges.
Levegőkélyebb
fogasztás.
Nevező fi-
zések. Prospektus
ingyen.

Oberurseli Motorgyár Részvény-Társaság
Bécs, VII. Gumpendorferstrasse 72.

Oppolzer, Drasche, Schpitler, Kainzbauer
tanárok ajánlják Dr. J. G. POPP ok. és k.
udvari fogorvos

ANGHERIN 59 év óta egyedül leg- hatatosabb fogszereit

a szájat, fogakat, foghúst torkot rögtön meggyo-
gyítja minden szagtól és az új szabadlétnek.
A legújabb fájalmaktól és szénvedéstől. Gyom-
orok, betegre igen jótékony hatással. Valószínű
az én életem, s k. 180 2. 1. — minden fog
erős tubus — 20. Üvegben 1.40. csomagban — 30.
Fogor 1.20. N. an. habzik, a fogakat nem rongálja
kapható gyógyszerházaiban, drogériákban, utazás-
üzletekben.

Hirdetéseket felvesz
a Zala kiadóhivatala.

Stedienpferd- Liliumtejszappan

Legenyhőbb szappan arcbőrre és
széplő ellen jó hatásával.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

FRITZELACK

≡ A legjobb padlófényezés. ≡
Tartós! Elegáns! Kiadós!
Használatban legolcsóbb.

A tudományos folyóiratokban — egészségi szempontokból
igen elismerőleg nyilatkoznak e fényezésről.

Raktár Nagykanizsán: **Neu és Klein és Fialovits
Lajosnál.**

Meghívó.

A pölöskefői fogasztási szövetséget
1909. évi márc. hó 28-ára hirdetett

évi közgyűlését

a tagok meg nem jelenése miatt meg nem tarthatta, ezért
meg tartására új határnapul április hó 18-a tűzött ki, amik-
kor az, tekintet nélkül a megjelentek számára mulhatlanul
meg fog tartatni.

Pölöskefő, 1909. április 2.

IGAZGATÓSÁG.

Pályázati hirdetmény.

A Nagykanizsai Polgári Egylet vendéglője
1909. október hó 1-től kezdve 3 évre pályázat útján
bérbeadatik.

A pályázók felkértenek, hogy pályázati kérvé-
nyüket

1909. április hó 20-ig

250 korona bérbevételekkel együtt az egyé-
lenként nyújtsák be.

A pályázati feltételek ugyanott beletekinthetők.

A választmány.

Ezelőtt ha valaki elrontotta a gyomrát, elvesztette étvágyát vagy
székessorulásban szenvedett s ebből kifolyólag gyomorégése,
gyomorfájalma, vagy fejfájása támadt, vagy nagyon elizott, kénytelen
volt az üdoritő és keveréket, pilulákat, teákat vagy keserűvizet hasz-
nálni, melyeket igen gyakran gyomra nem tűrt meg s azokat ki is hányta.
OST székességtelen magát sanyargatni, mert az

INDA-CUKORKA

ez a legkellemesebb, hatása pedig minden eddig létező hashajtó és
gyomorjavító készítménynél sokkal jobb. Nem csak felnőttek, de a gyer-
mekek is igen szívesen beveszik s még csecsemőknek is adható. Ha evés
előtt megesszük 1 vagy 2 darabka Inda cukrot, akkor bármily erős
székrekedés is van, azt görcsök és erőlködési fájdalmak előidézés-
 nélkül 1 vagy 2 óra alatt megszünteti. Ha pedig evés után bevesz 1
darabka Inda-cukrot akkor gyomra kitűnően fog emésztetni s étvágy-
 hatálmassan fog gyarapodni és székessorulása sohasem lesz. Ha gyomor-
 égést, savanyu fejbőfőgést érez, 1 darabka Inda-cukor azonnal meggyo-
 gyítja azt. Azok, kik túlságosan elhízottak és karcsúbbak akarnak lenni, egy
bizonyos ideig használják rendszeresen az Inda-cukorkát s rövid idő
 alatt képesek lesznek annak kiváló hatására. Szóval az Inda-cukor a
 legjobb gyomoroszabályzó. Minthogy pedig egészségünk alapját a gyomor
 rendszeres működése képezi, mert ez veszi fel a táplálkozásra szánt ételeket és
 italo át s azokat megemésztve vér alakjában a testbe juttatja, azért hasz-
 náljunk állandóan Inda-cukorkát s akkor gyomrunk mindig rendben lesz.

KAPHATÓ MINDENÜTT!
Ara 1 tekercsnek (10 darab) 40 fillér. 2575-10

Készítte: **Balázsovich Sándor** székesszentgyörgyi Korona gyógyszerháza és szék-
kelyföldi gyógyszerártermekeket feldolgozó szaklabora-
toriuma, **Szekesszentgyörgy.**
Központi raktár: Budapest, VIII. ker., József-utca 35-37. sz.

MAYFARTH PH. és TSA.

szabadalmazott

önműködő „Syphoniá“-ja mégis a legjobb permetező

szőlőknek, kocsolós
ültetvényeknek,
gyümölcsfa-károsítók
kiirtására,

levéltetőségek ellen való védekezésre, a
szegecs és tormács stb. megsemmisítésére.

Hordozható és kocsi-
ra szerelt permetezők 10, 15, 60
és 100 liter folyadék számára petroleum-keverő-készülékkel
vagy anélkül.

Tessék ábrázolatot és leírást kérni a cégtől

MAYFARTH PH. és TSA

gépgyárak, különleges nyár berszajtok és gyümölcsértékesítő gépek
számára.

Több mint 620 arany-, ezüst-éremmel stb. kitüntetve.

BÉCS III, Taborstrasse 71.

Kimutató képez, arjegyzék ingyen. — Képviselet és viszonteladás utatok Tirantának

A GYOMOR

egészségben való megőrzése

Főleg az emésztés megtartásán, előmozdításán szabályozásán és az elhanyagolt székrekedés elhárításán alapul. Egy kipróbált a keresettek közül a legjobb és hatásos gyógyfűvekből gondosan előállított étvágyjavító, emésztés előmozdító és enyhén levegőt hárító, mely a mértékeltenség miatt következményeit, *hűdés diét, meghűlés és elhanyagoltság által előidézett székrekedést, mint gyomoréjsét, székszorúdszt, mértékeltlen székpedátsát és gőrcszerű fájdalmakat csillapítja és megszünteti, az* **dr. Rosa-féle gyomorbalzsam**, *Fragner B. prágai gyógyszeripáról 8 üveg 1 korona, 1 üveg 2 korona.*

FIGYELEM! A csomagolás minden részén törvényileg bejegyzett védjegy van.

Főraktár:

FRAGNER B. cs. és kir. udvari szállító

A „Fekete sasok” Prága, Kleinseite 203. Berudagasse sarkán.

Postai szétküldés naponta.

2 kor. 80 fillérnek előre való beküldése után egy nagy üveg és 1 kor. 80 fillérnek beküldése után egy kis üveg bermentve küldetik meg Ausztria Magyarország bármely részére. — Raktár: Ausztria és Magyarország gyógyszerüzében. Főraktár: Török József gyógyszerüzében Budapest, Király-utca.

Dunántul legrégebbi ékszerüzlete!
1838-1908.

Berény József és Fia
NAGYKANIZSA.

Arany- és ezüst-ékszerek készítése
villanyerőre berendezett műhelyünkben.
Dusan felszerelt ékszer arany- és
ezüstárak raktára.

Jegygyűrűkben legnagyobb választék
rendes és különleges formákban.

Menyasszonyi ajándékok finom ízlésben.

Legszebb férfi- és női aranyóraláncok!

Töres étkezőkészletek valódi ezüstről.

Jutányos olesó árak!

A berndorfi gyár főelárusítóhelye csakis első minőségű Alpacczeüst étkészletekből.

Árjegyzékkel hívónatra szívesen szolgálunk.

Eladás részletfizetésre is.

KÖHÖGŐ

gyermek- és felnőtteknek

a leghatásosabb és legeredményesebb
THYMOMELSCILLAE

készítményt ajánlják az orvosok, mert leggyorsabban enyhíti a gőrcsös köhögési rohamokat, oldja fel a nyakcsővel, megszünteti a lélegzési zavarokat. — Száz meg száz orvos véleménye szerint meglepő és gyors hatása van a „Thymomei Scillae”-nek rekedtség és köhögéssel.

Tessék orvosát megkérdezni.

1 üveg K. 2.20, postán bermentve az üsszeg előzetes beküldése mellett 2 K. 90 fill. 3 üveget küldök bermentve 7 kor. és 10 üveget 20 korona előzetes beküldése mellett.

Készítő és főraktár:

FRAGNER B. cs. és királyi udvari szállító.

Gyógyszerüzára a „Fekete Sasok” Prága, Kleinseite 203.

Berudagasse sarkán.

Figyeljünk a készítő és a szer. nevére és védjegyre.

HÖLYEK

részére nélkülözhetetlen!

Legjobb széplőszer a

FÖLDES-FÉLE MARGIT-CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeptőt, májfoltot, pattandst, bőrtakát (Mitesser) és minden más hőrbajt. Kiszimítja a ráncokat és az arcot selymávé varázsolja, üdít és fiatalít. — Ár: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona. — Kiváló toilett-cikkek: Margit-hőlgypor (3 székben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-szív 1 kor. — Kapható minden gyógyszerüzárban, drogeriában és illatez. kereskedésben. — Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD.

Főraktár Nagykanizsán: Belus Lajos, Prager Béla, Reik

Gyula gyógyszerészeknél, Gells és Graef drogeriában és Löwy Sándorné

aradpóti-intézetben, Magyar u. 2.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házisszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvényéit, szúrni és meghűléseknél, bedőrségekben használva.

Figyelemreztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor évtatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-90, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerüzárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerüzáránál, Budapest. Dr. Richter gyógyszerüzára az „Arany oroszláchoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. non. Mindennapi szétküldés.

NIGRIN

gyűjtő
hüvelyben

Fővényesen védve.
Ára 40 fillér.

**LEGJOBB
cipő
créme**

Legtisztább és leggyorsabb kezelés. Az alsó rész egyszerű forgatásánál az előgyasztott krém pótolva lesz és így nem száradhat ki.

Dr. FERDINAND
Bécs III/1.
Cs. és kir. udv.
szállító.

Az írógépek terén

egyetül áll a

Teljesen látható írószírnél
írógép. z z z z
Szilárd konstrukció z
Könnyű kezelés z z
Kívánatra díjtalanul bemutatjuk. z z z z
Lukács és Schwarz
Budapest, V. Váci-körút 80.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Film könyv- és papirkereskedésben, Városház-palota; ide intérendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.
Munkatársak, béli kimutatások és magán-
szármányok soronként 50 fillér.
Külföldi és szakmai értesítések díje
3 kor.; előfizetésnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órákor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hozva:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.—
Egész évre	18.—

Postai szétküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.—
Egész évre	18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolvasó szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS

A hű szövetséges

Nagykanizsa, április 6.

Magyarország ezer éves főnnállásának magasztos ünnepén ismertük meg a germánok hatalmas császáriját. Mint királyunk hű szövetségestársa jött körünkbe és lovagias viselkedésével, nemzetünk multja iránt való rajongásával, jövője iránt való bizodal-mával egyszerre meghódította a magyar nép szívét. Amikor a budai várpalota ragyogó disztermében elhangzott II. Vilmos német császár ajkáról a magyar szó: »Éljen a magyar király!« az egész országban fölzugott rá a visszhang: »Éljen a német császár!« És a magyar nép — hiszen jellemének egyik főismertetője a konzervatív gondolkodás — nem szokta máról-holnapra változtatni érzelmeit. Aki egyszer meg tudta fogni a lelkét, aki be tudott férködni szívébe, — egyik sem könnyű feladat — ahhoz ragaszkodik, azt el nem hagyja II. Vilmos maradt mindvégig a legnépszerűbb a külföldi uralkodók között ebben az országban, ahol az egyéni kiváltságot, a nagy lelki tulajdonságokat annyira elismerik.

A németek hatalmas császárijának ezt a népszerűségét a nép széles rétegei általános szimpáthia formájában átvitték birodalmára és a német népre is. A germánok és némes császárijuk egyetlen személybe olvadtak össze a magyarság képzeletében és Németországnak azt a becsületes bajtársi magatartását, amellyel az annexiót követő bonyodalmakban olyan férfiasan és olyan őszintén állott mellénk, a magyar szívesen magyarázta ugy, hogy II. Vilmos a középkori lovag hűségével siet szövetségestársának, I. Ferenc Józsefnek segítségére. És ennek a bajtársi hűségnek még különös súlyt adott az a körülmény, hogy a germánok hatvan milliónyi nemzete ebben is teljesen összeolvadt császárijával.

II. Vilmos volt az erőnek és bátorságnak megszemélyesítője, de mögötte állt a hatalmas világbirodalom, amelynek minden tényezője, az uralkodó, a kormány és a nép, csudálatos harmóniában tört ugyanegy cél felé. Ebből az imponáló egyértelműségből fakadt a rendkívüli ereje Németország mostani fellépésének és ez az egyértelműség ad különös értéket a német szövetségesnek. Nem csak a császár az, aki, mint közép-

kori germán-lovag, vére árán is beváltja adóit szavát, de az egész németiség készen volt arra, hogy császáriját ebben a helyesnek elfogadott politikában szívvel-lelékkel kövessen. Ezt a nevezetes körülményt kell külön kiemelni, mert azt mutatja, hogy az a szimpáthia, amellyel a magyarság viseltetik a német nemzet iránt, teljes mértékben viszonzást talált.

Ezzel a hihetetlen erővel megnyilvánult politikával Németország megmentette a világ-békét is. Mert míg a többi hatalom egyre-másra igyekezett a nemzetközi politika finom szálainak ezernyi szövénnyét hol bontogatni, hol még jobban összekuszálni, a Német birodalom nem sokat kértel, de megmutatta, hogy álláspontját tettekkel is kész megvédelmezni. Hatalmas öklével rácsapott a diplomácia zöld asztalára és egyszerre helyreállt a rend és a nyugalom. Ezzel pedig bebizonyította azt is, hogy a magyar osztrák-német szövetség itt Európa szívében pótolhatatlan, mert a világbékét jelenti. S nekünk dicsőség, hogy béke fönntartásának ezt a leghatalmasabb biztosítékát magyar ember hozta létre. Gróf Andrássy Gyula ismerte föl legelőbb az érdekek azonosságát, Bismarck herceg elfogadta okfejtését és az események igazolták most, hogy a két nagy államférfi munkája meghozta gyümölcsét. Beismerte ezt Bismarck utóda a kancellári székben, Bülov herceg is, amikor kifejtette hogy a magyar-osztrák-monarchia diplomáciai veresége Németország európai állását is gyöngítette volna és csökkentette volna azt a súlyt, melyet a két szövetséges együtt képvisel. Erre a beszédre mi is csak azzal válaszolhatunk, hogy érdekeink azonossága folytán mi is mindenkor minden erőnkkel azon leszünk, hogy megakadályozzuk Németországnak bármilyen kudarcát és ez a szövetséges hűség lesz mindenkor a legbiztosabb védelme az európai békének.

Az emberszeretet nevében.

Mi is tartunk gyermeknapot.

A gyermeknap-rendező bizottság megalakulása.

— Saját tudalónkból. —

A keresztény vallás egyik legazabb legmagasztosabb tétele: »Szeresd felebarátodat, mint saját magadot,« új erkölcsi világot teremtett meg. A mindent átható szeretet

nagy érzése hatalmába kerítette az embereket és az erkölcsi alapon felépített újabb társadalmak berendezkedésének egyik erőssége, talapzata ennek a tételnek örök igazsága.

Az emberszeretet nevében szólnak az emberekhez azok a felhívások, melyeket gyermeknap rendezése alkalmából az országos gyermekvédő liga bocsátott ki. Ezen szociális segélyakciónak rövid fennállása dacára már eddigis teljesített eredményes tevékenységét a megmentett s jövőre ténitett gyermekek ezrei és ezrei mellett ellenőrzőként maga a társadalom, a maga ezer szemével kell hogy lássa e szakadatlan és céltudatos működése által.

S a mikor az országos gyermekvédő liga gyermeknapot rendez, hogy a nagy közönségnek önként felajánlott filléreit mint az intézmény anyagi eszközeit részben megszeresse s mikor Nagykanizsa, utca, közterein, üzleteiben ki lesznek téve a perselyek, hogy ebbe ki-ki pénzbeli adományait behelyezze: az emberszeretet mindent átható nagy gondolatának kell megszállani a szívet és lelküket, hogy adakozzanak és filléreivel hozzájáruljanak a társadalom ama munkájához, mely nemcsak a nyomor és a meg nem érdemelt szenvedés keseliőségét enyhíti, hanem a bűn és a kriminalitás részben való ápasztását tüzte ki feladatul. Mert ne feledjük, hogy társadalmi gondozás nélkül nemcsak a társadalom számára vesznek el az elzüllött gyermekek, hanem apad, veszendőbe megy az ország gazdasági ereje is. Nemcsak társadalmi hanem állami feladat tehát az emberszeretnek ily módon, ebben az alakban való gyakorlása.

Az emberszeretet nevében fordul a gyermekvédő liga a nagy közönséghez az emberszeretet nevében hallgassuk is meg.

Vécsey Zsigmond polgármestert kereste fel Nagykanizsán az Országos gyermekvédő liga, hogy a mi közönségüket is bevonja a Liga országos akciójába és a fővároshoz, valamint az ország minden nagyobb városához hasonlóan nálunk is tartassék gyermeknap. — A polgármester tegnap délután alakuló gyűlésre hívta meg városunk ur társadalmának színi-javát, mely oly szép számmal vett részt a gyűlésen, hogy magában ebben a nagy érdeklődésben teljes biktositékát látjuk e nemes törekvések fényes sikerének.

Az elnöklő polgármester megnyitójában megköszönve a szemmel látható nagy érdeklődést, előadta a Ligának hozzá érkezett átiratát, mely szerint a Liga azt kívánja, hogy a gyermeknap befolyó azt jövődelmének % része a budapesti központnak küldessék el, % része pedig Nagykanizsa valamely gyermekvédelmi intézménye céljaira fordíttassék. Felkéri a megjelenteket, hogy mondják ki a gyermeknap rendezését. Ez élénk helyeslések közben megtörtént, és nyomban megejtették

a rendező bizottság és a vezetőség megalakítását.

A gyermeknap védői lettek: Horváth Dénesné, dr. Székes Józsefné, özv. Vidai Samuné, Vécsey Zsigmondné, Závody Albiné. *Elnökök:* Herteleány Béla, *Társelnökök:* Horváth Dénes, Horváth György, dr. Neumann Ede, Remete Géza, Vécsey Zsigmond, Vicsz Ferenc, Závody Albin. *Főtisztviselők:* Dr. Haidu Gyula, dr. Pilitz Soma. *Tisztviselők:* Dr. Bartha József, dr. Bentzik Ferenc, Bentzik József, dr. Ferencik György, dr. Gärtner Antal, dr. Halpén Jenő, Hegedűs György, Lukács József, dr. Miklós Dezső, Palfy Elemér, Radnai Jenő, dr. Rothscald Béla, dr. Sabján Gyula. *Pénztárosok:* Eperjesy Gábor, Lendvai Samu. *Ellenőrök:* Rothschild Samu, Unger Ulmann Elek. *Intéző bizottság:* Dr. Bentzik Ferencné, Blumenschein Vilmosné, Boér Gusztávné, Boyenrieder Józsefné, Braudthofer Antalné, Deák Péterné, Grünhut Henrikné, Halvax Frigyesné, Hiemesch Frigyesné, Horváth Jánosné, Junga Sebóné, Juretzky Ivánné, Knortzer Györgyné, Kohn Samuné, Konold Frigyesné, Lajpczig Antalné, Marás Tiborné, dr. Neumann Edéné, dr. Pihál Viktoré, Rapóth Gyuláné, Remete Gézáné, Rosenberg Richárdné, dr. Rothschild Jakabné, dr. Rothschild Samuné, Sauer Ignácné, Sebestény Lajosné, dr. Schwarz Adolfné, Schwarz Gusztávné, Somner Ignácné, Suróvy Gézáné, özv. Tuboly Gyuláné, Véber Károlyné, Vicsz Ferencné, özv. Wisztl Lajosné. — Blau Lajos, Deák Péter, Dobrovits Milán, Elek Imre, Farkas János, dr. Friedl Ödön, Goldhammer Károly, Hüter Lajos, Kadár Lajos, Knortzer György, Köhler Gyula, dr. Lőke Emil, Orosi Imre, Osterhuber László, Rauschenberger Adich, Remete Géza, dr. Rothschild Jakab, dr. Schwarz Adolf, dr. Schwarz Károly, Schlihan János, Tripammer Gyula.

A választások megejtésével Deák Péter rendőrőrkapitány azt indítványozta, hogy a gyermeknap jóvedelmének városunkra jutó egy negyed részét az állam gyermekmenhely által Nagykanizsán elhelyezett törvénytelen gyermekek tartására fordítsák.

Vécsey Zsigmond felszólalásában a közönség tolmácsolva azt kívánja, hogy a gyermeknap jóvedelmének ne háromnegyed része, hanem csak fele küldessék fel a központba, míg az itt maradó másik felét a népkönyha, mint egyik leghatásosabb gyermekvédelmi intézményünk, és a nemrég alakult gyermekpatronage céljára fordítsuk. Iy értelemben írjon fel a bizottság a központ Ligához és ha az ezt elfogadja, ugy a gyermeknap megtartására május hó 1-ét és 2-át indítványozza.

Az élénk helyesléssel elfogadott indítvány kimondása után még az alakítandó bizottságok tisztelettel meg a gyűlés, melyek a következők: sajtó, sorsjegy, urna, vásári, agitáló bélyeg- és számló-kezelő, ünnepély-rendező, ifjúságvezető, számvizsgáló és leltár-bizottságok.

Hirek.

A török népköltészet termékeiből.

Szabad fordításban közrebocsájtja Sz. S. kel. akademiái hallgató.

I. Adomák.

1. Egy muezzin, mialatt imádkozott, az utcán futásnak eredt. Kérdezték tőle, hogy miért szalad? — »Azt mondják, hogy a hangom messziről kellemes; hogy tehát messziről halljam a hangomat, azért szaladok« volt a felelet.

2. Egy ember barátjától kérdezi, hogy vajjon mit tudna szemfájása ellen orvoságnul

adni. — »A műtör a fogam fáj, kihuzattam« mondja a barát.

3. Egy török ember pénzt kért barátjától — határidőre. — »Pénzt — sajnálom — nem adhatok«, felelt az illető; »de határidőt, a mennyi csak tetszik!«

4. Egy hodsa (török tanító) egy éjjel összeveszett a feleségével, akl aztán mátkében lerugta férjét a ház lépcsőin. Másnap a szomszédok kérdezték a zaj okát. — »A feleségem veszekedés közben nagyon megharagudott és a télikabátomat lerugta a lépcsőkre«, felelte a férj. A szomszédok kételkedtek a válaszigaz voltában, mert a télikabát csak nem csaphat oly hűmát. Mörgeesen vetette erre oda a hodsát: »Hagyjátok el, — én is benne voltam!«

5. Egyik éjjel egy szegény embernek házába bolopódzott egy tolvaj és keresgélte, hogy nem csenhetne-e el valamit. A szegény felebredvén álmából így szólt: »Szerencsétlen fiótáa te, mit itt sötétségben keresel, azt világos nappal együtt se találhatók meg!«

II. Találós mesék.

1. Ha én megyek az is megy, mindig nálamul előre megy, — *árnyék.*

2. Egy kicsinyke arabocská, fején egy kis táblácska, — *szeg.*

3. Hétyyuku kalapács, aki ezt nem ismeri ostoba, — *ember.*

4. Van egy madárkám, kávészinü, kávéházban tanyázik leginkább, ha jön a nyár, madárkának kedve kerekedik, *bolha.*

5. Ha megkötöm, megy, ha megoldom, megáll, — *saru.*

— **Bizottsági ülés.** A város-kórházi bizottsága szombaton délután ülést tartott, melyen javasolták a városi közgyűlésnek, hogy a gondnok fizetése 200., irnok fizetése 160. az ápolók fizetése 120 koronával emeltessek. — Ugyan ezen gyűlésen elhatározták, hogy az ápoló személyzet létszámát 2 apácával és 2 férfi ápolóval fel-emelik.

— **Halálozás.** Knobloch Frigyes a nagykanizsai tűzoltó zenekar megalakítója meghalt. — Temetése ma délután 5 órakor volt nagy részvét mellett.

— **Az Irodalmi és Művészeti Kör felolvasó délutánja.** Dr. Miklós Dezső nagykanizsai ügyvéd ült tegnap a felolvasó asztalnál. „Eszmék a házassági intézményéről“ cím alatt mutatta be a materialistikus és idealistikus felfogás küzdelmét ebben a mindenkit legjobban érdeklő kérdésben. Formájának ujszerűsége, a dialóg, valamint szabadon előadott magyarázata nagy hatást ért el szép számu hallgatóinál. Ifju *Kafka* József gr. Zichy Géza „A vadász boszuja“ című költeményét szavaltá nagy rutint és határozott talentumot elárulva. A kör dalárdája két remekül előadott énekszámában mutatta be ismét jelentős képességeit.

— **Országos vásár.** A mai országos vásár forgalma a közepén aluli volt. — Különösen az állvásáron volt gyenge a vételkedv. Vásári tolvajlás nem történt.

— **Uj postaigazgatóságok.** A kereskedelmiügyi kormány rendeletet adott ki amelyben a saját szolgálata körében hatósági jogokkal ruházta fel a posta-, táviró- és távbeszélő hivatalokat A nevezett hivatalok tehát április 1-től hatóságként járhatnak el. A postaigazgatóságok első fokon itélkezi fognak a hozzá utalt ügyekben; hatáskörüket rendeleti uton állapítja meg a kereskedelmi miniszter, aki a postaigazgatóság szaporítását és uj kerületi beosztását is tervezi.

— **Uj vásári rend.** A mai országos vásáron lépett életbe az uj vásárrendtartás, mely egész más vásári képet mutatott. — Deák Péter főkapitány erre vonatkozó rendelete gyakorlatban is jól bevált, ugy a kereskedők, iparosok mint a vevők körében meglegedést kelten.

— **Közgyűlés.** A Nagykanizsai Kereskedő Ifjak Önképző Egyesülete május 3-án este tartotta rendkívüli közgyűlését. Schnell elnök szép szavak kíséretében nyitotta meg, megemlékezve az egyesületnek a közel múltban kifejtett tevékenységéről és ama reményének adott kifejezést, hogy sikerülni fog az egyület visszaállítani arra a pályára, melyen előbb állt. Az egyület az állasközvetítés érdekében lépést tett az Országos Kereskedelmi Alkalmazottak együleténél is, azonban a közgyűlés elhatározta, hogy saját hatáskörében önállóan létesíteni fog állasközvetítő intézményt, egyben pedig az átutazó alkalmazottak felségelyezése céljából a választmányt megbizta a továbbiak megtételére. — A közgyűlés május hó 1-étől kezdődőleg a tagsági díjat 1 kor. 20 fillérre felemelte. — Ezután a tisztikar választotta meg, meze a közgyűlés véget ért.

— **Amerikai testvéreink az ajkaiakért.** Az Amerikában, Cleveland városában megjelenő magyar naptalpnak, a Szabadságnak a szerkesztője tegnap levelet írt lapunknak, a melyben arról értesít bennünket, hogy az ajkai bányaszerencsétlenség alkalmával meghaltak nátrahagyott családtagjai részére a gyűjtést most lezárta be. Amerikai testvéreink gyűjtése igen szép eredményei jart, jóval többet gyűjtöttek, mint a magyarországi lapok. Az amerikai gyűjtés eredménye ugyanis 19.000 korona, a melyhez fogható eredményt nálunk nem tudtak elérni. Ilyenkor látszik csak, hogy elszakadt véreink, akik többnyire szegény munkás emberek, mennyire ragaszkodnak a magyar hazához, amely pedig nekik megélhetést sem tudott biztosítani. A díszke lobot az elért sikerre derék lap-társunk, a Szabadság is, amelynek szerkesztője, Kobányi Tibamér, érdemesvezetője az amerikai magyarságnak.

— **Vegyük le a napirendről.** Kaposvár közgyűlése alaposan elintézte a színház kérdést és ezzel tanujelét adták annak, mennyire jogosulatlan, hogy olyan intézmények után törekessenek, melyek csakis kulturális központokat illetnek meg. Évek óta készülnek a kaposvári víznyoknak megfelelő téli és nyári színházra alkalmas épület emelésére, melyre több rendbeli tervrajzot is készítették, áldozatokat hozván előmunkálatokra és a vallás- és közoktatásügyi miniszter is már 60.000 korona átamsegélyt ígért ezen építkezésre. Hosszadalmas viták előttek meg ezen ügyet, amig kiderült, mit is akarnak tulajdonképen: Vártak már az építkezési munkákra való árlejts kiírását és ehelyett a város közgyűlése egyhangulag, minden hozzászólás nélkül magáévá tette a tanácsi előterjesztést: vegyük le a színházépítési ügyet a napirendről, mivel 200.000 koronán alul megcsinálni nem lehet és ma csak 12.000 korona áll ezen célra rendelkezésre! Amig ez kellőképen megszaporodik, jó lesz a mostani viharverte fabódé is Kaposvárnak.

— **A csók ára.** Verben pesti történet. A gyermeknapon esett meg ez a tragikus komikus jelenet: Egy roppant elegáns fiatalúr közeledett az egyik urna felé, ahol négyöt vidám ifju hölgy buzgólkodott. Finom, előkelő úr volt. Legujabb szabásu redingót, cilindert, lakkcipőt, gyémántmelltűt, aranyfogantus sétépálca, monoklit. Természetesen körülfogtá. Ő pedig szemtelen bátorsággal kijelentette:

— Ígyen egy krajcárt se, hölgyem. De egy csókért az összes pénzt oda adom, ami csak nálam van!

Hosszas alkudorás, huzavona után végre is az egyik ifjú hölgy elfogadta az ajánlatot.

— Itt a csók a szegény gyermekeké!

A csók elcsattant és a roppant elegáns gentleman finom mosolyal átnyújtotta mindkét pénztárcáját. A nagyot is, a kicsit is. És a hölgyek hosszú és alapos kutatás után találtak mind a két pénztárcában összesen — huszonhárom krajcárt.

— **Bőrkiütések** ellen a leghíresebb orvosok a pirátan összetételű, természetadta **Ferenc József** keserűvizet alapos vértisztító hatásai miatt már évtizedek óta kiváló gyógyeredményei rendelik. Naponként éhgyomorral fél pohárral iszunk. — Bevásárlásnál úgy a fűszerezettekben, mint a gyógytárakban kérjen határozottan **Ferenc József** keserűvizet. Igazgatóság: Budapestien.

Házterhek javítását csekély általány összegért elfogadok jótállás mellett. **Allandó Eternit palakár.** Kötendő fedés, régi tetőket is olcsón átalakítok. Tisztelettel **HORVÁTH GYÖRGY** pala és eszerp-fedő Nagykanizsa, Király-utca 13.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fehérmű gőzmosó-vasaló és tisztító Intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyszereti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

A Magyar Aszfalt Részvénytársaságtól aszfaltozó munkások érkeznek, kérem tehát a tisztelt háztulajdonosokat, kik aszfaltozni óhajtanak, hogy azt velem tudatni sziveskedjenek. Tisztelettel **SARTORY OSZKAR.** — Felvilágosítással és költségvetéssel díjmentesen szolgálok.

Impressziók Japánból.

Írta: Hedin Sven

Gyönyörű ország! Okos, kedves és boldog nép! Milyen régi, kimerült, szürke az élet Ázsia többi országaiban viszonyítva a felkelő nap országához, ahol minden ember csendesen és kötelességtudóan jár a dolga után és ahol nevetések az asszonyok, ha mindjárt patakokban is zuhog az eső a sötét éjtel.

Népszerű és akadémikus költők egyaránt himnuszokat zengtek Japánról és természetesen, hogy a felkelő nap, a gésák s cseresznyevirágok országát sugárzó dicstény övezi körül. De Japán nemcsak egy, az Óceán csendes mélységeiből született és a sós hullámok ölelte költemény, festői vízei és csipkés partjai mögött oly nép lakik, mely hisz hamagábar, bizik nagyságában és jövőjében, olyan nép, mely csontja velejéig loyális, kötelességtudó, kitartó és hazafias; dolgoz, folyton halado, eleven, intelligens nép, — mely minden életviszonyban megtalálja magát; olyan nép, — mely évek hosszú során át csodálatra méltó türelemmel ült odabáza és faragta elefántcsontból apró figurákat, de amely máról-holnapra hadihajókat tanult építeni; amely fáradhatatlanul tartja kezében az ekevasát és becézó kézzel műveli meg a rizs- és paszuly-földjeit, de ha a haza hívja a fiát, kész vérvél áztatni a mandzsulai pusztákat.

Feltűnt az, hogy mily ritkán emlékeznek meg a japánok azon férfiakról, akik csak nemrégén kardjuk élével vagy ágyúkkal világtörténelmet csináltak. Amikor Cobe-ban, a Kusunoki hős emlékére épült Shinto-templomot tekintettük meg, barátaim megjegyezték, hogy valószínűleg Togo admirálisnak is fog-

nak a halál után egy ilyen emléktemplomot építeni. Ezt senki sem hejveselte s ha egyébként is csodálattunkat fejtették ki a japán nemzeti hősek iránt, senki sem osztozott nézetünkben, mert az a felfogásunk, hogy azon férfiak csak a kötelességüket teljesítették és a kötelesség teljesítés a legtermészetesebb dolog a világon, amiről kar beszélni.

Kiotóban való tartózkodásom utolsó napjában behatóan megbeszéltek legközelebb megjelenő könyvem kiadását, mely mint az előbbi szintén japán nyelven van írva. Azt mondták nekem, hogy japán könyveken szokás a címlapon valamelyik nagy férfiu eredeti mondását megőrkíteni. Rendesen Itó vagy Jamagata mondásából veszik ezeket. Én Togat vagy Okut ajánlottam könyvemre, de barátságos mosolygással válaszoltak teremre, hogy ezek a férfiak keveset foglalkoztak geográfiával és a közvélemény nevük felhasználását spekulációnak minősíténé. Ellenben Kanin herceget és Fukusima tábornok nevét ajánlották s én természetesen elfogadtam indítványukat s csak azt kertem, hogy teljesen japán ízlés szerint állítsák ki könyvemet.

El kellene mordalom egyet mást személyes benyomásaimról is a Japánban való tartózkodásom idejéből, de a dolog nem könnyű mert köteteket irhának s itt csak néhány megjegyzésre kell szorítkoznom. Ha valaki azt kérdezhetné tőlem, hogy melyik volt a legszebb pillanata Japánban eltöltött életemnek, valóban lehet len volna erre feleletet adnom. Az első ünnepség, melyet a földrajzi társaság adott tiszteletemre, természetesen rendkívül fényes volt. Báro Kikutsi, az egyetem rektora és Japán egyik legnagyobb tudósa gyönyörű beszédet mondott; a legszebb beszéd volt, amit életemben hallottam. Báro Kikutsi hét évig élt Londonban és folyékonyan beszél angolul.

Minden lakomára természetesen nekem is el kellett készülnöm beszédemre, de erre s hasam volt időm; egy napon öt ebéden kellett megjelenem és miután többnyire ugyanazon személyiségek voltak jelen, nem találhattam fel nekik mindig ugyanazon monddókámat és így nehezemre esett a munka-t va írni.

A legszebb kétségkívül az az ünnepség volt, melyet a tábornokok rendeztek tiszteletemre. Nem tudom ugyan, hogy miért ünnepelt engemet Oku tábornok elnökléte alatt tizenkét tábornok, de azt tudom, hogy ez a legkedvesebb emlékem és arra voltam a legbüszkébb életemben. Magam nem irhatok róla. Elég, ha annyit mondok, hogy felemelkedett az öreg, teljes nagyságában, katonásan kihuzta magát, vállait és szemöldökeit felvonva, teljeszita tüdejét levegővel egy pillanattig úgy állt csendben s aztán egy pillanattal vetve a társaira, mely átható hangon kezdett el beszélni. Lassan beszélt, miközben tekintete végigsiklott az asztalnál ülőkön. Nem beszélt gyorsan, sűrűen karakterisztikus pauzákat tartva, de úgy beszélt, mintha egy hadosztályt vezényelt volna a csataterem, és nem egy tizenkéttagu társasághoz beszélt volna. — A hideg szaladt végig a hátamon, mert a következő pillanatban nekem kellett válaszolnom rá.

Egy napon Togo gróf admirálissal találkoztam. Az apró természetű, rezervált emberke, csendes, barátságos hangon kérdezett egyet-mást utazásaimról. Nem sokat beszélt, de amit mondott, kissé oktató hangon,

a legkifűnőbb magabizalommal mondta. Ez az a fazon, d'ó resje szerény, parányi kis babanában lakik és nyers halat meg makarónt eszik lapálcikával. S, mégis a legnagyobb emberek egyike ma Japánban, aki egy nagy európai hatalmanság flottáját pusztította el. De, ha az ember a művelt japántól kérdezi, hogy ki a hősök hőse, a nagyok legnagyobbika, ritkán fogja Togat megnevezni. Egyének Itó herceget, Sól fő kormányzóját becsülik többre, márok Jamagata herceget, ismét márok inkább Okumá grótot. A háború hőseit, — Oyama, Oku, Nodzu, Nogi, Kuroki, Togo, — inkább csak eszközöknek tekintették Jamagata herceg vezében, kinek a parancsait teljesítették. Ő volt a mozgó igajai annak a testnek, amelynek Jamagata volt a feje, aki a tevékenységüket ellenőrizte és a terveket kieszelte. Azt állítják a Jamagattáról, hogy még akkor is a legnagyobb embernek tekintették volna Japánban, ha hazulról vezette volna a háborút éppen korszakot alkotó reformmunkája révén.

Másoktól azt hallottam, hogy Fukusima volt a háború vezető szelleme. Okumát, aki a haladás pártjának főalakja volt s elég bátor a régi szokásoknak h dat üzenni, a legnagyobb mértékben tisztelik, különösen Japán fiatalsága. — Kiváló szónok és rajongva szereti hazáját; a fiatalsággal tartott már pályája kezdetén és egy másik nagy emberrel, Fukusavával Vassedában egyetemet alapított, melynek azonnal 3000 halgatója volt. — Bár egy fanatikus régi-páru bombája megsebesítette, pompás ember s most, élete őszén, fiatalosan, emelt fővel jár-kel.

Nogi tábornok is jóbarátaim egyike. — É nek arcjátékában és találó megjegyzésekkel fűszerezett beszédében, energia és humoros jökevő nyitvánul.

Fukusima, Ojima és Hasegava mind kiváló emberek. Fukusima egyszer Berlinből Szibérián át hazalovagolt s így oly ismeretekre tett szert Szibéria terepviszonyait illetőleg, melyek nem sokára rá kütűnő szolgálatot tettek neki a háborúban. Csima, Kvantung fő kormányzója és Port Artur parancsnoka. — Hasegava, a japán narcos pompás típusa, a kínai háborúban két nap alatt bevette Port-Arturt és most a koreai csapatok főparancsnoka.

Mindenütt a barátság, rokonszenv és nagyrabecsülés jeleivel halmozott el. Sohasem beszéltem halasabb közönség előtt, mint Japánban, felolvasásom alatt siri csend uralkodott. Akik sem nem hallhattak, sem nem láthattak, még azok is jóindulatukról biztosítottak. A siketnéma intézet növendékei több kakemonót küldtek nekem, melyeket maguk készítettek s a szegény varok japán varirásnak néhány próbáját juttattak el hozzánk. Úgy éreztem, mintha Japánban mindenki egy emléket akart volna adni. Most már csak kedves emlékem maradt Japán, de a legkedvesebb emlékem a nagy Ázsiában töltött vándorlásaim éveiből.

— **ÓRÁT** venni vagy javítani a legjobban **SZIVOS ANTAL** muorásnál lehet, u. e. **EGY** megfelelő szemüveg már egy koronáért kapható.

Foulard - **Selyem**
 Nyers Bast -
 Chiné -
 Skót -
 Seldentabrikt. Henneberg in Zürich.

és „Henneberg“ selyem 1 K 85 /-től fejebb, bérmentve és vámmentesen. Mintha postafordultával

Serdülő leányok és fiúk

erősékké és vidorakká fejlődnek, elvesztik lehangoltságukat, hogyha a szükséges táplálékot

A Scott-féle Emulsio

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

alakjában élvezik, a mely az összes erősítő szerek közt legkiválóbb. Orvosok és bábák a SCOTT-féle Emulsiót a legmelegebben ajánlják az utóbbi 32 év óta. Édes, mint a tejszín.

Könnyebben emészthető, mint a tej. Nyáron is legjobb eredményt adagolható

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér. Kapható minden gyógyszertárban.

Táviratok

és telefonjelentések

A bazini választás.

Bazin ápr. 5. Nagy korteskedés és izgalom közepette folyik a képviselő választás. Pohaba János néppárti és Ivánka Milán nemzeti jelöltök között. A néppárti jelölt érdekében öt képviselő agitál. Ivánka részéről nagy mértékben folynak a vesztegetések. A csendőrség letartóztatott egy szőlőspazistát, aki bevallotta, hogy Ivánka kortereitől 380 koronát kapott. Délben a szavazatok így oszlottak meg:

Pohaba 103.
Ivánka 184.

Egy nagy művész halála.

Prága, ápr. 4. Sonpenthal Adolf, a híres drámai színész, a bécsi Burgtheater önközös tagja, ma itt agyszélhűtés következtében hirtelen meghalt.

Elítelt igazgató.

Pancsova, április 5. Az itteni törvényszék Dr. Alexiosz Vladimirov ügyvédet, aki egy lakodalom alkalmával pohárköszöntőjében a magyar állameszme ellen igazgatót, 4 hónap fogsáza, 1000 korona pénzbüntetésre és az összes költségek megfizetésére ítélte.

Sikkasztó postafőtiszt

Budapest április 5. Donáth Árpád a megtevért postafőtisztet az éjjeli szállították az ügyvédség fogházába. Az éjszakát álmatlanul töltötte. igazgatója járt föl alá cellájában és erőszakkal kellett a kocsiba vinni.

Veresre vert tanár.

Békés, április 5. Nagy szenzációja van a városnak. Varga Károlyt, a református gimnázium VII. osztályának növendékét az egyik tanár acai ütötte, mire a fiú nekiment a tanárnak és veresre verte. A esetet a városban mindenfelé igazgatótanács tárgyalják.

A szerb kereskedelmi szerződés.

Belgrád, ápr. 5. Milovanovics szerb külügyminiszter ma bejelentette Forgách gróf magyar osztrák követnek, hogy a kereskedelmi szerződés tervezetét néhány nap múlva át fogja nyújtani.

Óriási tűzvész.

Roche forte ápr. 5. A városban borzasztó tűz pusztult. Eddig 6 utca porrá égett, 4 templom 4 iskola bedőlt. Az óltási kísérletek hiábavalóknak bizonyultak.

Mikor jönnek haza a katonák?

Bécs, ápr. 5. A hadügyminiszter-lum közli, hogy még egyelőre szó sem lehet a Boszniába vitt tartalékosok hazabocsájtásáról mind addig, míg kellő garancia nem lesz arra nézve, hogy — Szerbia és Montenegró — teljesítse a békeponatok legfontosabbikát, a teljes leszerelést. Minthogy pedig Szerbia az I. korosztálybeli tartalékosokat még mindig nem bocsájtotta vissza, Montenegró pedig teljes készenlétben áll Bosznia határán, így tehát katonánk is egyelőre helyükön maradnak.

Ki nyert?

Budapest, ápr. 5. Az osztálysorsjáték mai húzása 90000 koronát nyert a 8607. szám, a 46256. számot pedig 15 ez. r. koronával húzták ki.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykonvenczió-fiókjánok jelentése:

Magyar hitelrészvény 232 — Osztrák hitel részvény 644 — 4%, magyar koronajáradék 92.55 Kereskedelmi-bank részvény 3388. — Salgótarjáni közszénbánya részvény 568 — Rimamurányi vasmű részvény 544. — Adria tongerhajózási részvény 395. — Hazai bank részv. 771 —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, ápr. 5.

Készáru-üzlet.

Buza 20—25 fillérrel olcsóbb.

Hataridő-üzlet.

Buza 1909. április 13.82 Buzá 1909. október 11.26
Rozs 1909. április 10. — Rozs 1909. október 9.08 Zab
1909. április 8.70 Zab 1909. október — — — tengeri 1909.
május 7.38 Repce 1909. aug. 14.50

154 tk 1909.

I Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy zalamegyei Gázai Takarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán végrehajtónak Kovács István és neje Pukman Anna kiskanizsai lakos végrehajtást szenvedettek ellen 2861 kor. 10 fillér tőke ennek és pedig 1894 koroná 84 fillér után 1907 december hó 20-tól, 906-korona 26 fillér után 1908 évi február hó 20-ik napjától járó 7 százalékos kamatai 7 % késedelmi kamatai, 3 százalékos kárpótlásdíj, 134 K per. 59 K 60 l végrehajtási költsémi 38 K 30 fillér árverési kérelmi s a még fölmerülő költségek erejéig, iránti végrehajtási ügyében, a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a nagykanizsai 5060 sz. tjkben felvett 7334. e hrsz. szántóföld a hidegkúti dűlőben 66 korona u. o. tjkben felvett 8083. b hrsz. rét-Jadában 368 korona. u. o. tjkben felvett 9195. hrsz. szántó és rét a cigányberekben 20 korona, — u. o. kanizsai 6968 sz. tjkben felvett 1766 hrsz. szántóföld a temetői dűlőben 205 korona, u. o. tjkben felvett 5545 hrsz. szántóföld a szigárdi uti keleti dűlőben 78 korona, u. o. tjkben felvett 5834 hrsz. rét a toronyi rétekben 33 korona. u. o. tjkben felvett 6277 hrsz. rét a császár rétekben 124 korona. u. o. tjkben felvett 3593. 2 hrsz. szántóföld a réces utmenti nyugati dűlőben 201 korona, u. o. tjkben felvett 8353. a hrsz. ház 586 szám alatt udvar és kerttel Kiskanizsán 1400 korona becsértékben 1909 évi május hó 1-én délelőtt 10 órakor ezen telek-könyvi hatóságnál Dr. Löke Emil felparcsi ügyvéd, vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatulni fog annak megjelölésével, hogy a nkanizsai 6968 sz. tjkben a 3337. tk. 1894 sz. végzésel Pukman József és neje Szmodics Mária kiskanizsai lakosok javára bekebljezett haszonélvezeti szolgalmi jog tekintetében kimondták, hogy amennyiben a jelzett tjkben foglalt ingatlanok a szolgalmi jog fenntartásával olyan árban adóznak el, mely ezen szolgalmi tjkvi bejegyzését megelőző tehertertelek fedezete szempontjából szükséges 4260 korona összeget meg nem üti, az árverés hatálytalaná válik és az ingatlan a szolgalmi jog fenntartása nélkül, a kitűzött határnapon újabban elárvereztetik.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár, melynek a házat illetőleg felénél a többi ingatlanokat illetőleg a becsár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adóznak.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 %, az készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.
Nagykanizsa, 1909 évi február hó 5-én.

Gózonny,

kir. törvényszéki bíró,

TANCZENBERGER JÓZSEF

férfi-szabó üzletében

Nagykanizsa, Csengery-ut 2.

A legújabb divatu angol és honi kelmék megérkeztek s a legszebb kivitelű öltönyök és felöltők a legolcsóbb árak mellett készíttetnek.

Simkovics és Ujlaky

Épület lakatos, gépjavitó műhely és sodrony fonó gyár. Kútszivattyúk, fürdőszobák és vízvezeték berendezési vállalat.

NAGYKANIZSÁN.

Elvállalunk e szakmába épületvasalást rácszatokat, díszített tirkertéseket, modern vaskapukat, drótfonatu kerítéseket, takaréktűzhelyeket, gőzgép és gazdasági gépek javítását. Kútszivattyúk, vízvezeték és fürdőszobák berendezését és javítását a legjutányosabb árak mellett.

Teljes tisztelettel

Simkovics és Ujlaky Nagykanizsán,

Erzsébet tér, Csoport ház.

181/ein, 1909.

Árlejtési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék elnöksége által közhírré tétetik, hogy a nagykanizsai kir. törvényszék és a nagykanizsa kir. járásbíróóság részére az 1910, 1911, 1912 évekre három évre szükségrendő körülbelül 280 köbméter esetleg ennél több egészséges, száraz, rothadástól ment, buckó nélkül első osztályu bükk, esetleg gyertyánfa szállításának biztosítása végett

1909. évi április hó 21-ik napján

délelőtt 10 órakor a kir. törvényszék elnöki helyiségében zárt ajánlati árlejtés fog megtartatni, miről a vállalkozni szándékozók, azzal értesítetnek, hogy a megállapított feltételeket a kir. törvényszéki irodaigazgatónál megtudhatják.

Ajánlattevők 140 korona bánatpénzt tartoznak a fentirt napig beadandó zárt ajánlatukhoz csatolni, a bánatpénz, csak készpénz, vagy óvadékképes értékpapír lehet, az a vállalkozó, ki a szállítást nyeri, tartozik, a 140 korona bánatpénzt még 140 koronával kiegészíteni, az így összesített 280 korona a szállítás biztosítékát képezi.

Az 1 koronás bélyeggel ellátandó zárt ajánlatokban — annak kijelentése mellett, hogy ajánlattevők a feltételeket ismerik s azoknak magukat alávetik, — a szállítandó tűzifa elfogadásra ajánlott, számokkal és betűkkel kiirt egységi ára és beszerzési forrása is megjelölendő.

Nagykanizsa, 1909. március 17.

Závody,

curial bíró, kir. törvényszéki elnök.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Várador-utca 6.
Kiadóhivatal:
Fischer Pál és Fia könyv- és papír-
kereskedésben, Városház-palota, 146
latosonként az előfizetők és hirdetősek.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Műveletek, háttérképek és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Egyrebből és sokféle díjazással illő
3 kor.: előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepszok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben készve készre:

Egy hóra	1.00 K.
Három hóra	3.00 K.
Félévre	5.00 K.
Egész évre	12.00 K.

Postai szállítással:

Egy hóra	1.00 K.
Három hóra	3.00 K.
Félévre	5.00 K.
Egész évre	12.00 K.

Egyes szám ára 3 HUF.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolvas szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: SZALAY LAJOS.

Üzletszerző
aki a biztosítási üzlet minden ágazatában teljesen jártas, elsőrangú intézet helyi főgynökségénél
azonnali belépésre kerestetik.
Írásbeli ajánlatokat „Üzletszerző” jellegű
— alatt a lap kiadóhivatala továbbítja. —

Mi fog történni?

— Fővárosi tudósítónktól. —

— Április 6.

A politika világába bevonult az ünnepi csönd. A miniszterelnök klopodiai bírtokára utazott és a politikusok nagyrésze is elhagyta a fővárost, hogy a feltámadás ünnepét családi körben töltsék. — A politika nagyhete tehát csak húsvét után fog bekövetkezni, amikor megindulnak a bécsi banktárgyalások. — A tárgyalás megkezdésének pontos időpontját aszerint fogják megállapítani, hogy Kossuth Ferenc egészségi állapota mikor fogja a tárgyalásban való részvételét lehetővé tenni. A helyzet további alakulása csak akkor jut el döntő stádiumhoz, amikor a bankkérdésben a két állam kormányai egymással szemben kimondták az utolsó szót. A magyar kormány törekvése az, hogy a banktárgyalást lehetővé tartsa a rövideggyel érlelje meg a döntésig, mert az ország érdeke a helyzet tisztázását sürgeti. Kossuth Ferenc abban az időben több napot tölt Bécsben. Ha a kartellbankra nézve a tanácskozások meghiusulnak, az Egyetértés értesítése szerint, a kormány beadja lemondását. Ez esetben Kossuth kész proppozícióval megy a király elé. Ebben benne lesz az önálló bank felállításának kívánalma. Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy ezen proppozíciók alapján indulnak meg azután az újabb tárgyalások. — Ezen tárgyalások folyamán fog szóba kerülni esetleg az állami bank kérdése is, amelyet nemcsak Kossuth, de Wekerle is magáévá tesz.

A válság megoldására irányuló akció tehát húsvét után veszi kezdetét. Húsvét utáni kedden ugyanis Wekerle Sándor miniszterelnök Klopodiáról visszaérkezik Budapestre és délután már tovább is utazik Bécsbe, ahol szerdán délelőtt kihallgatáson

jelenik meg a király előtt. Április 14-én este értekezletet tart a függetlenségi párt, amelyen határozatot hoz a párt magatartásáról, hogy ennek alapján foglalja el álláspontját a kormány a bécsi tanácskozásokon. Másnap aztán minisztertanács lesz, amelynek határozatával április 17-én Wekerle, Kossuth, Apponyi és Andrássy Bécsbe utaznak és miután tudomásul vették az osztrák kormány elhatározását, hogy az osztrákok a kartellbankhoz nem járulnak hozzá, — Wekerle a királyhoz megy és átadja a kormány lemondását. Ezután Kossuth Ferenc és Apponyi Albert megjelennek a király előtt és javasolják, hogy a korona az önálló magyar bank programjának elfogadásával bízva meg a kormányalakításai a nagy többségben levő függetlenségi pártot. A király ez alkalommal nem fog dönteni, hanem egy héttel később, április 22-én Budapestre jön s itt fog határozni a válság megoldására nézve.

Ezekkel a híresztelésekkel szemben olyan függetlenségi párti körökből, amelyek közel állanak Kossuth Ferenchez, a helyzetet, valamint a várható eseményeket így vizsgálják:

— Köztudomású, hogy a kormány a húsvéti szünetet kívánja felhásználni a tartósan parlament helyzet szanálására. Az új alakulásnak a bankkérdés megoldása lévén a sarkpontja, a helyzet a bécsi tárgyalás eredményétől függ. Ezek a bécsi banktárgyalások, amelyekben a magyar kormány részéről Wekerle Sándor miniszterelnök, Kossuth Ferenc és gróf Apponyi Albert miniszterek fognak résztvevni, húsvét utáni csütörtökön április tizenötödikén kezdődnek. A miniszterek már az előző napon utaznak Bécsbe és a tárgyalások befejezéséig ott maradnak. A király elé is csak a tárgyalások befejezése után járulnak, amikor már, a kérdések az osztrák kormánnyal való tisztázása után, konkrét előterjesztéseket tehetnek a jövőre nézve. Ekkor fog csak Bécsbe utazni Andrássy Gyula gróf belügyminiszter, akinek kihallgatása szintén a jövő alakulására fog vonatkozni. Wekerle Sándor miniszterelnök még az ünnepek előtt, a jövő hét folyamán, talán kedden vagy szerdán fog a király elé járulni, de az audiencia, amelyen a miniszterelnök a folyó ügyekről fog előterjesztést tenni, nem lesz politikai jelentőségű. A helyzet csak akkor fog kialakulni, amikor a bécsi banktárgyalások befejeződtek, addig tehát semmi változás sem várható.

— A bazini képviselőválasztás. A bazini kerületben tegnap folyt le az ország képviselőválasztás. Jelölték voltak: *Ohab* Ágost ügyvéd néppárti és *Ivánka* Milián nemzeti párti programmal. A kerület 333 szavazati többséggel Ohabát választotta képviselőjének.

Emlék a főispántól.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa városához ma egy csomag érkezett; a csomagban *Batthyány Pál* gróf főispán gyönyörű szelvényomlati arcképe volt. A szelvényomlat arcképet a főispán előzől küldte *Vácony* polgármesterhez, ki a paszpartut házi piktorunkkal, *Vidos* Jánossal kirajzoltatta és alá festetti:

Gróf Batthyány Pál főispán
1906—

Kívánjuk, hogy a másik évszámot, mely a főispánság befejeztét jelenti, nagyon soká ne keljen a kép alá festeni. A szép képet a polgármester hivatalos helyiségében helyezték el. A kép a főispánt élethűen, díszmagyarban ábrázolja.

Ezzel a képpel, melyet polgármesterünk kapott a főispántól; ömeltósága megtisztelte városunkat, mely az ő főispánságára, ömeltósága előzől, urt egyéniségére, eszményi önzettségére és városunk iránt tanúsított jóindulatára mindig hálával fog emlékezni. Abban a körben, mely nem rokonszenvet Nagykanizsa gazdasági súlyával, Batthyány gróf főispán felismerte és méltányolta azt a pozíciót, melyet Nagykanizsa a megye közgazdaságában és kulturájában betölt és e méltánylásának jelei azok a nálunk tett látogatásai, melyek kulturális mozzanatok alkalmával hozták hozzánk.

Legutóbbi több alkalommal városunk felé fordult a kormány figyelme. Ez bizonyára nem történt meg a főispán jóindulatú ajánlása nélkül. Jóindulatú figyelmének mai spontán megnyilatkozása, szép megemlékezése az az megnyugtató és jóleső tudattal tölt el bennünket, hogy Nagykanizsa nem áll távol rokonszenvtől, mely mindannyiszor tette kész, ha kulturáról, haladásról lehet szó.

Sas és Faragó képiállítás.

Húsvét vasárnap megnyílik.

Húsvét vasárnap lesz a megnyitása annak a tárlatnak, melyet *Sas* Ferenc és *Faragó* Márton a vidék jól ismert festőművészei a maguk, valamint nagyszámú tanítványaik képeiből rendeznek. A napokban járult a fiatal mesterek festőiskolája, hol az egész őszön és télen keresztül mintegy huszau, urt családoknak főleg kisebb-nagyobb leánykák nyertek oktatást a rajzoló és festőművészetnek elemeiből. Azaz, dehogyan is az elemeiből Mert ki hitte volna például szeptemberben, hogy azok az ügyetlen uljacakák, melyek akkor még tán egy egész kicsi egyenes vonalat sem tudtak hibátlanul papírra vetni, ma, hat hónap múltával modelleket rajzolnak, festenek, ceruzával, krétával szénvel, olajba, akvarell, pasztell, ahogy csak kívánni teszik.

Aki ebben kételkedik, az nézze meg Halvax Pista barátunknak vagy tiszteit példányban, minden elképzelhető kivételben elkészült, a megszőláltság élethű portréit; melyek egy némelyikén csak úgy duzzad a helyesen irányított és ódszó gondossággal fejlesztett tehetség.

Sas és Faragó festőművészek halgattak az Intő szóra, mely vidékre, az erdőre, mezőre, a levegőre küldi a fővárosi atmoszférában fonnyszódo fiatal művész-generációt. — Intellektuális világunk a fővárosi életben való széles kifejlődésével helyesen cselekedtek, hogy eljőttek hozzánk is kulturát teremteni. A mindennapi életnek, a kenyérszerzésnek mind nehezebbé váló feltétel mellett, ha csak nem akarjuk, hogy a munka, a kenyérszerzés gondjai kioldják lelkünkben a minden szép és nemes iránti fogékonyságot, igazán égető szüksége van a vidéknek arra, hogy a kulturális központok végre neki is átengedjenek valamit szellemi, művészeti feleslegük javából.

A husvét vasárnapján megnyíló képzőművészeti hangos bizonyossága lesz annak, hogy mily sokat jelent hátramaradottságunkra a művészetek decentralizálása és hogy anyagias életfelfogásunk ridegségét mily nagy mértékben tudja enyhíteni az igazi kultúra.

g. i.

Hirek.

— A „Baccarat” az április 18-iki művészestén. A Dunántúli Közművelődési Egyesület javára április 18-án vasárnap a Poigári Egyetemen tartandó díszhangverseny iránt nemcsak Nagykanizsa társadalmában nyilvánul meg páratlan érdeklődés, hanem Alt és Böhmhez tömeges vendéglátások is érkeznek a vármegye minden részéről. Valóságos „theater parade” lesz a művészt és célszerű lesz, ha már most történelmi gondolkodás a jegyekről, melyek árárt azért állapította meg 1 koronától 4-ig terjedő összegben a rendezőség, hogy mindenkinek alkalmat nyiljék a kiválóan értékes művészi eseményben gyönyörködni. A közreműködők *Fodorné Aranka, Góthné Kertész Ella és Góth Sándor* ugyanis a fővárosi művészvilág oly általános elismerését vívták ki, hogy csak örvendetes a rendezőség ama törekvése, hogy a kulturális érdek szolgálására ily elismert művésztetehetéseket szolgáltasson meg Nagykanizsán, melynek előkelő művészpartoló közönsége bizonyára ezuttal sem fog inkarkodni az elismerésben. A mindenképp vonzó műsor zenei részét *Fodorné Aranka*, a magy. kir. operaház ünnepelt alt-énekeseje és *Blupenschein Vilmosné* szolgálattalják, de lesz a zenei résznek még egy kiváló édrekesége, amennyiben városunk szülötte, *Pásztor Irma* is közreműködik két zongora szólóval. Itt a csodálatos talentumu művésztetehetség ma az Országos Zenekadémián egyik legkiválóbb tehetsége a kétségkívül ragyogó jövő előtt áll. *Fodorné Aranka* a *Carmen, Próféta, Sámson és Dilla* operák nagy áriáin kívül értékes műdalokat fog énekelni és pedig *Brahms Sapphó* ódáját, *Leoncavallo Donna morel morir* . . . *Káldy Gyula: Károly* mellett van egy erdő . . . *Dienzl Lillomiszál* . . . a *Noszeda Károl*, *Piros rózsák* című valamint altató dalát, *Kétségkívül szennzáclószámba fog menni a Góth házaspár szereplése. Góthné Kertész Ella és Góth Sándor* ma a népszerű Vígyszínháznak legnépszerűbb tagjai a műsorok, mellyel Nagykanizsán szerepelnek, méltán fog feltűnést kelteni, a mennyiben a Vígyszínház egyik legnagyobb sikerének, *Bernstein Henrinek Baccarat* című drámájának egész második felvonását fogják eljátszani. E szennzáclós dráma bejárta az egész világot a szerzőjének a dicsőségen kívül hatalmas vagyont is juttatott. Nálunk a darabot a Góth-házaspár segítette páratlan nagy sikerre. Góth Sándor ezenkívül elszavalja a „*Monolog*” című magánjelenetet, melynek szerzője *Kertész Ella* maga, míg az ünnepelt művésznek verset is fog szavalni azzal a közvetlenséggel és megkapó erővel, mely őt a Vígyszínház egyik oszlopos tagjává emelte.

— **Kaposvár új főkapitánya.** Kaposvárról viratozóak *Kaposszky Jenő* ősiapán *Gerhardt Gaszton* 44 gyalogezredbeli főhadnagyot Kaposvár város rendőrfőkapitányává nevezték ki.

— **Gyászrovat.** Mély gyász érte *Závody Albin* kir. kuriai bírót, a nagykanizsai törvényszék elnökét és családját. *Fia János*, ki a helybeli felső kereskedelmi iskolának volt növendéke, ma hajnalban, 13 éves korában néhány napi betegség után váratlanul elhunyt. A derék, szép reményekre jogosító fiu korai halála mély részvéteket keltett osztálytársai körében és a városban őszinte részvét nyilvánult a mélyen sujtott család iránt. Az ifju holttestét Komáromba szállítják és ott a családi sírboltba temetik.

— **Az ujnépi gazdaság kiténtetése.** A pusztá-ujnépi állatgazdaság-ismét jelentékeny kiténtetéssel gyarapította eddigi gazdag kérelmét. A napokban Szombathelyen nagy-szabású tenyészbikavásárt tartottak, melyre a földművelési miniszter is tűzött ki díjakat. A vásáron az *Elek*-féle ujnépi gazdaság állatai nyerték el az első és a második díjat. Mint egyik szombathelyi lapban olvassuk, a kiténtetett gyönyörű állatok a bikavásáron általános feltűnést keltettek. A Szombathelyen aratott siker nemcsak az ujnépi gazdaság dicsősége, hanem a szomszéd megyében kedvező fényt vet Zala megye fejlődő állatgazdaságára.

— **Felolvasás a tőzsdéről.** Igen nagy, tulnyomóan kereskedőkből, nagyiparosokból és magántisztviselőkből álló közönség gyűlt össze szombat este a Polgári Egyet-olvasó teremben, hogy, mint a magántisztviselők együletének vendégei *Heltai József* gabonakereskedőnek a tőzsdéről tartott felolvasását meghallgassák. *Heltai* felolvasása minden tekintetben mintája volt a jó felolvasásoknak, amennyiben komoly tárgyat szőles körü ismerettel, önálló fellogással és érvelelt igen élvezetesen dolgozta fel. Ismertette a tőzsde történetét, fejlődését és részletesen a budapesti gabonafőzsde berendezését. Érdekes kijelentésképpen hangzott az, hogy *Heltai* a gabonakereskedők tavalyi nagykanizsai gyűlésének egyik főtényezője, nem ellenzője a tőzsdéről felvetetlen határidőnek. Ismét szinte ódai

származást vett a szava, midőn a kereskedői hivatalos fontosságáról, az adott szó súlyáról szőtt a kereskedőlemben. A nagyon kövvetlen, szép és szaküzérő felolvasást sajnosan tapasztalták a felolvasót meghallgatók. Ezzel a magántisztviselők ideai felolvasóelkusa véget ért.

— **Kanizsavár képe.** A városházán az egykori Kanizsavár oly régi festményét őrzik, hogy már állig lehet megkülönböztetni a nyomástól. Állítólag ez az egyetlen hiteles képe a várnak, mely a mai két városrész közt terült el. A képet az elrepült századok alaposan megrongálták; a színeket megszőrkíteték, konturjait elmosták és a vásznat is alaposan kikezdték. Ezt a képet, melynek történelmi értéke van, meg kell őrizni, ezért *Vécsey* polgármester most a városunkban időző *Sass* festőművésszel restauráltatta. A művész fölélenkítette a konturokat és a színeket, anélkül, hogy ezzel a kép hűségének ártott volna. A képet visszahelyezik a kis tanácsterembe.

— **A sümegi vízvezeték és villamos világítás.** Sümegről jelentik, hogy a vízvezeték és a villamos világítás ügyének tárgyalása folyik. E héten a Ganz-gyár főmérnöke időzőtt Sümegen a tájékoztatott a két mű ügyében. A bizottság elnöke, *Eitner Zsigmond* orsz. képviselő, jegyzője *Fárst János* dr. és a városbíró átrándultak *Tapolcára*, hogy az ottani villamos berendezést tanulmányozzák. Folyó hó 2-án az albizottság ismét gyűlést tartott, ezen *Eitner Zsigmond* bejelentte, hogy *Varga József* szakértő főmérnök a vízvezeték tervezetének elkészítéséért 3 százeleket kér. A bizottság ezt hajlandó megadni, de olyképpen, hogy a díj a 3000 koronát meg ne haladja. Köteles azonban oly tervezetet alkotni, hogy az épületek az esetleg később építendő villamos világítás céljaira is alkalmasak legyenek. (Tervezettel kevesebb lakóú városok vízvezetékének tervezetét a földművelésügyi miniszter is felvégezteti, emellett anyagi támogatásban is részesíti.) Ugyancsak az elnök ismertette a *Siemens és Schuckert*, valamint a *Ganz gyár* főmérnökei által adott szakvéleményeket. Ezek szerint a villamos mű 200 ezer koronába kerül. A bizottság abban a véleményben van, hogy ekkora összeget társadalmi uton összeszerelni nem lem lehet, azért egyelőre teljes erejét a vízvezetékre óhajja fordítani. Mivel a vízvezeték előreláthatóan haszonhajtó vállalat lesz, ajánlja a városnak, hogy ezt építtesse meg annál is inkább, mert az állam csakis ez esetben járul hozzá a költségekhez.

— **A vasutas szövetség köréből.** Sopronból jelentik, hogy a vasutas szövetség soproni fiókjának tegnapi gyűlésén *Antheried Ernő* mérnök leköszönt az elnök tisztségéről melyet nagy buzgóssággal töltött be és helyébe *Menyhárd Béla* ellenőrt választották meg.

— **Egy régi nyomda.** Egy keszthelyi ember igen érdekes régi könyvnek jutott tudomására. Abból azt látjuk, hogy Zala megye egy kis városában, Alsólendvára már 1574-ben volt nyomda. A könyv szaküzérő leírása ez: *Kulcsár György* Pestilla, az az evangellumoknak predikáció szerinti való magyarázata. Alsó-Lendva 1575 eredeti régi bökötés csatokkal. 4° Szabó I. 114. Az nyomtatvány igen szép példány. 565 levélből áll s kitűnő karban van.

— **A zsidók husvétja.** A zsidók husvétja tegnap hétfőn vette kezdetét és ellérőleg más hírfelkezetek husvétit ünnepelték, az izraeliták husvétja 8 napon át tart. Az izraeliták husvétjából a két első és két utolsónap főünnep. A közbeeső napok felünnepok.

Halálos vasuti baleset. Tapolcáról írják: Felker József vasuti munkás máj 25 év óta dolgozott a tapolcrai vasuti állomás pályaudvarán mint napszámos, mégsem volt elég óvatos. A múlt héten egy haladó rakott vasuti teherkocsit akart egy farudal lekerni, azonban a kocsikerék elkapta a rudat, magával rántotta Felkert, ki éppen a vágányra esett. A haladó kocsi pedig mindkét lába felső részén keresztül ment és a szerencsétlen embernek lábszárcsontjait összezúzta. Eszméletlen állapotban vitték haza, ahol egy napl órásai szünetelés után meghalt.

Trieszti Általános Biztosító Társulat (Assicurazione Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. Lapunk mai számának "Közgazdaság" című rovatában, közöljük a Trieszti Általános Biztosító Társulat a legnagyobb, leggazdagabb és a legrégebbi biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinél, aki e célból hozzáfordul a legnagyobb készséggel szolgál, az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, és betöréses lopás elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és vízontbiztosító részvénytársaság valamint baleset-elleni biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság számára. A társulat helybeli fiókja Danneberg I. és Weisz.

Került aranyóra. Bayerl Ferenc hentes az éjjel nehéz léptekkel ment hazafelé. A Csengery uton két fiatalemberrel találkozott; — kik közül az egyiket oly kellem sen érintette a találkozás, hogy minden bevezetés nélkül ölegetni kezdte a henteset. A hentes haza érve észrevette, hogy aranyórája eltűnt. Mindjárt jelentést tett a rendőrségnek, amely megállapította, hogy az órát az éjszakai barátságos idegen, Pimeizl Géza vitte el, kit letartóztattak. Pimeizlnél megtalálták az órát.

Öngyilkos menyecske. Szigetvári levelezőnk írja: Dombos Gyula kispoponári uradalmi bognár elvált feleségétől, sz. Dömötör: Ilonától. Az asszony, aki nagyon szerelte az urát, e fölötti bánatában buskomorsóba esett és tegnapelőtt este a kistamási legelőn beleugrott a kutba, ahol halálát lelte. Dombosné hátrahagyott levelében arra kérte testvéreit, hogy boszulják meg halálát.

A „Nagykanizsa város- és járási Gazdakör” I. évi április hó 14-én d. e. 10 órakor a város ház tanácstermében rendes közgyűlést tart. Targysorozat: 1. Elnöki jelentések. 2. Titkár jelentése a bizományi áruraktárak 1908 II-ik félévi forgalmáról. 3. Jelentés tagdíj hátralékokról. 4. Folyó ügyek és netáni indítványok.

Gólya a vonaton. Megjelent az első gólya, de nem mint a tavasz hírnöke, hanem egészen más értelemben. A kaposvár-siófoki vicinális vonat egy harmadosztályú kupéját látogatta meg ez a néhol kedves, néhol nem kedves madár s a látogatás eredménye egy kis füstös honpolgár lett. Anyját, egy cigányasszonyt, a vonaton lévők részesítették első segélynyújtásban; s anya és f. u. — amint ilyenkor mondani szokták — a körülményekhez képest a legjobb egészségben érkeztek meg Kaposvárra, ahol a cigányasszonyt azonnal beszállították a kózkórházba.

SZÉKELYI LAJOS első nagykanizsai tehénnemű gőzmozgó-vasúti és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

MAYER KAROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyszeri ruhatisztító, guvrinó és plüssirozó gyára Nagykanizsa, P. 31-es utca 19 — Eivallai szakmájába való munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

ÓRÁT venni vagy javítani a legjobban SZIVÓS ANTAL műrészánál lehet, u. o. egy megfelelő szemüveg már egy koronáért kapható.

Közgazdaság.

A Trieszti Általános Biztosító Társulat. (Assicurazione Generali) folyó évi mérlegét máj 18-án tartott 77-ik közgyűlésén tartották be az 1908. évi mérlegét. Az előtűnk fekvő jelentéséből látszik, hogy az 1908. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 978 108 481 korona és 17 fillért tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 47 381 825 korona és 78 fillérre rúgnak. — Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 19 086 146 korona 5 fillérrel 298 242 702 korona 29 fillérre emelkedett. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betöréses és tűkörnyug biztosítást a díjbevéttel 17 570 409 609 korona biztosítási összege után 28 066 220 korona 38 fillér volt, miből 10 862 942 korona 55 fillér vízontbiztosításra fordítottak, úgy, hogy a tűz díjbevéttel 18 213 347 korona 83 fillérre rúgott, és az összegből 13 079 112 korona 8 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitelték át. A jövő években esedékesé váló díjkötelezvények összege 122 098 054 korona 94 fillér. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevéttel kaptak 3 577 201 korona 84 fillért, mely a vízontbiztosítások levonása után 1 655 086 korona 52 fillérre rúgott. Kárkört a társaság 1908-ban 39 751 656 korona 71 fillért és alapítási óta 238 794 291 korona és 91 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 184 687 233 korona 43 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 2 729 707 korona 37 fillérre rúgnak, különösen kiemelendők az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 6 000 000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamirányozására alkított tartalék, mely az idei átutalással együtt 13 017 104 korona 53 fillérre rúg továbbá felemittendő a 150 000 koronára rúgó kötes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással 1 418 602 korona 84 fillért tesz ki. Részvényként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékja és alapítási, melyek elsőrangú értékeknek vannak tekintve az idei átutalások folytán 323 623 347 korona 5 fillérrel 346 151 371 korona 42 fillérre emelkedtek, melyek következésképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 68 422 456 korona 65 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 29 999 869 korona 38 fillér. 3. Letétmenyvezeti értékpapírokra a 30 kölcsönök 3 124 531 korona 51 fillér. 4. Értékpapírok 219 102 504 korona 80 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 5 613 421 korona 24 fillér. 6. Török váltók 786 487 korona 29 fillér. 7. A részvényesek biztosított adólevélei 8 820 000 korona 8 káspenz az intézet követeléseit, a hitelvezők követeléseinek levonálával 11 182 099 korona 57 fillér. Összesen: 316 151 371 korona 42 fillér. Ezen értékekből 65 8 millió korona magyar értékekre esik.

Értékpapír tőzsdé.

— Mel árfolyamok. —
(Távirat.)

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 333.25. Osztrák hitel részvény 44.50 4%, magyar korencsáradek 22.45. Kereskedelmi-bank részvény 3380. Salgótarjáni közzenbánya részvény 565. — Rómamutányi vasmű részvény 543. — Adriai tengerhajózási részvény 393. — Hazai bank részv. 270. —

A gabonaárletről.

(Távlat.)

Budapest, ápr. 6.

Készár-üzlet.

Buza 10 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet.

Buza 1909. április 13. 93. Buza 1909. október 11.84. Rozs 1909. április 13. 83. Rozs 1909. október 8.67. Zab 1909. április 8.70. Zab 1909. október —. —. tengeri 1909 május 7.43. Repce 1909. aug. 14.80.

Táviratok

és telefonjelentések.

A miniszterelnök Budapesten.

Budapest április 6. **Wskorle Sándor** miniszterelnök daniási birtokáról ma Budapestre érkezett. A miniszterelnök a husvétli szünetet a fővárosban tölti.

Kereskedelmi szerződésünk Romániával.

Bécs április 6. Beavatott forrásból jelentik, hogy a Romániával kötendő kereskedelmi szerződés ügyében folytatott tárgyalások ma befejeződtek. A szakferenszeknek sikerült olyan meg egyezést létesíteniük, mely lehetővé teszi, hogy az új szerződés rendelkezései már a legrövidebb időn belüli érvénybe léphessenek.

Zichy Aladár gróf a királynál.

Bécs, április 6. A király Schönbrunban ma délelőtti magánküldetésen fogadta Zichy Aladár gróf székely körüli minisztert, ki hosszasan referált az uralkodónak a magyar politikai helyzetről.

A bazini választás.

Bazin, április 6. A tegnapelőtti lefolyt bazini képviselő választáson tudvalevőleg **Ochaba** Ágoston ügyvédet választották meg néppárti programmal. A kisebbségben maradt **Ivánka** Milán nemzetiségi jelölt hível petícióval eskarják megtámasztani a választást és erősen izgatnak amellett, hogy az ehhez szükséges aláírásokat megszerezzék, eddig azonban nem sikerült megszerezniük a szükséges aláírásokat.

Peter király — európai udvarképes.

Belgrád, április 6. Udvari körökből jelentik: **Péter** királyt trónralépte óta tudvalevőleg egyetlen európai udvar sem volt hajlandó uralkodói minőségben hivatalosan fogadni, bár Pétert mindent elkövetett, hogy ezt az udvarképességet megszerezze. Most Bécből és Rómából azt a biztatást nyerte, hogy ha Magyarország-Ausztriával helyreállítja a békes politikai és kereskedelmi viszonyt, úgy Bécsben, mint Rómában hajlandók őt hivatalosan fogadni.

Az annexiót megszavazták.

Konstantinápoly, április 6. A török parlament ma heves vita után 136 szavazattal 46 ellenében elfogadta Törökországnak Ausztriával kötött egyezményét, mellyel a monarchia Boszniát és Szerégovinát annektálja.

Az Opera és a Nemzeti színház intendánsa.

Budapest, április 6. Beavatott forrásból jelentik, hogy **Bezeredy** Viktor belügyi államtitkárt legközelebb ki fogják nevezni a magyar kir. Operaház — s a Nemzeti Színház intendánsává és ügykörébe osztják be az egész vidéki színházterület ügyeit is.

Kossuth Tivadar Budapesten.

Budapest, április 6. **Kossuth** Lajos Tivadar váratlan hazaérkezése nagy feltűnést keltett, azonban eddig nem került nyilvánosságra hazaérkezésének oka. Ma nyilvánossá lett az, hogy Kossuth Tivadart egy járásbíró tárgyalás hozta haza, mely zárt ajtók mellett ma délben folyt le. A polgári pör egy millió cég ellen folyik és ebben tanúként idézték meg Kossuth Tivadart.

Polónyi bíróküldési kérelme.

Budapest, április 6. **Polónyi** Géza Lengyel Zoltánai folyó sajtópörben tudvalevőleg arra kérte a kir. kuriát, hogy a budapesti helyett valamely vidéki esküdtbírószágot delegáljon, **Lengyel** Zoltán ma terjedelmes előterjesztésben azt kéri, hogy Polónyi kérését utasítsák el, mert Polónyi kibuvót keres és nem igazságot.

Öngyilkos földbirtokos.

Rutka április 6. **Falop** Vinca földbirtokos ma szíven lötte magát és meghalt. Csak addig viszályai kergették halálba.

KÖNYVPIACZ.

„Fürdők és nyaralóhelyek“ A magyar fürdők legrégibb és egyedül ingyenes szótárát szánt kalauza a „Fürdők és Nyaraló helyek“ című fűrdőismeretterőnek XIII. évfolyama most hagyta el a sajtót. Az illusztrációkkal tarkított mű dr. Fodor Oszkárnak a hazai fűrdőügy egyik legalaposabb ismerőjének szerkesztésében jelent meg és tartalmazza mindama tudnivalókat, melyek a magyar fürdők tekintetében a fűrdőző közönséget érdeklik. A kiválóan hasznos és hézagpótló magyar fűrdőkatalógust az államvasuti s a kassa-óderbergi vasút kocsiában is elhelyezi az egész fűrdőszekción alatt a kiadóhivatal; — hogy ily módon is könnyebben hozzáférhetővé tegye az utazó közönség részére. — A „Fürdők és Nyaralóhelyek“ kiadóhivatala (Budapest, Dohányutca 39 I em. 7. szám) 20 fillér portódíj ellenében bárkinek ingyen küldi meg a könyvet, személyesen jelentkezők a portó díjat sem fizetik.

Nagyobb építkezésekhez, oly társat keresek, kinek legalább is 15—20 ezer korona készpénze van az építésekbe befektetni,

cím megtudható Kossuth Lajos-tér 22. sz.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vörözdíj-u. 63. (Sejdi ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid árak mellett. Költségvetést és tervket díjmentesen készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

GESSLER SIEGFRIED

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg cs. és kir. fensége kamarai szállítója

BUDAPEST,

ajánlja különlegességét, az

„ALTVATER“ NÖVÉNYLIKŐRT

és egyéb finom likörgyártmányait, valamint ezüst üstben főtt valódi málnaszörpöt.

Gép- és kerékpár javító műhely.

Elvállalunk mindennemű varrógép és kerékpár javításokat. Jótállás mellett ugyanott kapható legjobb varrógép és kerékpár a legolcsóbb árak mellett.

Weisz Kálmán és Társa

varrógép és kerékpár raklár és műhely
Deák-tér 3. szám.

Hölgyek vigyázat!

Itt vannak a tavaszi szelek, a női arcképek legnagyobb szépsége. Mivel védekezniük a szépek, hogy azok maradjanak, és a ruták, hogy ne csúnyábbak, de szebbek legyenek. Csak semmi krémek, arckrémek, amiktől az arca, színtelen és fakó lesz. Egyedül a természet, egészséges, természetes színt csak a természet szerű arczapolás adhat. Ráncos és hervadó arcképek visszatérítik a természet által elrontott arc helyrehozati. Arc és karhaját színtelenítésre és kipuhatásra dr. Sakson amerikai — a találománya. Arczapolás, arcmassázs, arczuhanyozás egyedül konzerváló szere minden szépségnek. Nincs azután mittemer, buborékos, foltos. Jelentkezni lehet egész nap! Legszigorú titoktartás! Szolid ár! A valódi amerikai porcellán poudert kizáró védőszert tavasszal. Kapható 4 szüben. Mintaboríték 30 fillér.

Arczapoló Intézet Magyar-utca 2. sz. alatt.

Új gépjavitó műhely!

Grammofonok, kerékpárok, varrógépek, motorok, írógépek, szakszerű javítást ujonnan berendezett műhelyünkben a legolcsóbban eszközünk. Egyedül képviselünk hírneves Stirling Puch kerékpárból, mindennemű alkatrészek mérsékelt árban.

Tisztelettel:

Bród és Wéber.

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér Elek ház.

KRIEGER-
FÉLE

AKÁCIA-
CRÈME 2 KOR.

AKÁCIA-POUDER 1 KOR.
AKÁCIA-SZAPPAN 1 KOR.

LEGTÖRÉLETISEBB ARCTISZTÍTÓ és SZÉPÍTŐSZEREK. TÖRV. VÉDEL. HATÁSUK CSODÁS. KINDEK ARCTÓT UDIT, FRISST és SZÉPIT. NEMCSAK HAZÁNKBAN, HANEM AZ EGÉSZ VILÁGON KÖZNEVELTSÉGNEK ÖRVENDNEK.

FŐRARTÁR: KORONA-GYÖNGYERTÁR

BPEST, VIII. KALVIN-TÉR
(BAROSS-U. SARKA)

POSTAI SZÉTKÜLDÉS
HANGOR A.

Szőlő-
oltványokat

szállít fajlisz-
mángért jót-
állyva, legolcsóbb választékban a már évek óta elad-
nok és legmegbízhatóbbnak ismert:

KÜKULLÖMENTI

első szőlőoltvány telep

tulajdonos: CASPARJ FRIGYES, Medgyes 37. u.
(Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett ellmerő levelek, ennélfogva minden szőlő-
birtokos megrendelésének megküldése előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint irásbelileg bizony-
ságot szerezhethet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Gyönyörű

báronyságn, üde arcbrót ér el
minden hölgy egy tégely

Email créme

használata által.

Ára egy tégelynek K 1.50.

Egyedül készítő: Luis Brabant Páris.

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt“-hez.

Szőlőoltvány és szőlővessző eladás.

Kiváló szép, egészséges, fagy és jégverés-
mentes, minden tekintetben megfelelő
szőlőoltványok és szőlővesszők

kerülnek olcsó árban eladásra és pedig bortermő
fajokból Kövidinka, Szlankamenka, Erdei, Tótszőlő,
Mészefehér, Olaszrizling, Nemeskadarka, Nagybur-
gundi stb. Csomagefajokból Piroz és fehér Chesseles,
piroz, fehér és fekete Muskotály, valamint több
kiváló lugasfaj u. m. Kossuth Lajos, piroz Mamuth
és a legkeresettebb nálunk már júliusban) érő Csaba-
gyöngy. Vesszőkből van sima és gyökeres Ripária
Fortelin és a világhírű Deilavare szőlővessző, ame-
lyet tudvalevőleg csak mint a régi szőlőt lehet el-
ültetni, nem kell oltani és a legjobb bortermi.

Grünfeld Miksa

Nagykanizsa, Kanizsy-utca 5.

Steckenpferd-
Bay-Rum

Legjobb hajviz különösen korpa-
és hajkihullás ellen.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljesfé firuhához	1 szelvény 12 korona
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 13 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
elegendő, csak	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 fillér, színteljesítőszövetet, turistatásit, szelvény-
kamart stb. gyári árakon kapt a mint
megbízható és szolid cég mindenütt ismert
postógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha
szövetvásárlását közvetlen Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári piacon rendel meg, igen érdek-
nyek. Szabott, legolcsóbb árak, órási választék.
Minták, figyelmes kiszolgálás, még a leg-
kisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nador-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Flia könyv- és papír-
kereskedésben, Városház-palota; ide
intézendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Mulatságok, ball kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és eszketési irtások díja
3 kor.; előzetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	
Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "
Postai szétküldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Nagyheti csend.

Nagykanizsa, április 7.

A magyar belpolitikai helyzetben a legnagyobb bizonytalansággal állunk mindnyájan.

Senki, de senki meg nem mondhatná ebben a pillanatban még, hogy miként és mely irányban történik meg a kibontakozás. Vagy hogy általában lesz-e kibontakozás! Kijuthatunk-e ebből az áldástalan helyzetből vagy hogy még áldástalanabb, még zavarosabb helyzetbe sodródnunk!

Máskor ilyen politikai helyzettel szemben vidéken is nagy izgalommal szokták tárgyalni az eshetőségeket. Most — ami igazán feltűnő, mindenki oly nyugalmasan, olyan izgalom nélkül való csendben járja a politikai fejleményeket, mintha a vidék teljesen kikapcsolódott volna a politikai küzdelmek vonalából. Mintha a politikai élet erősen elzárkózott telepeiből, a parlamenti körökből ide egyáltalán nem hozná el semmiféle vezeték az ott bőszesen fejlődő és nagyon-nagy ügyekezettel fejlesztett áramot. Mi itt a vidéken egyáltalán nem érezzük azt a nagy villamos feszültséget, amit onnan jeleznek.

Itt nálunk való igaz nagyheti csend van.

Bámulnunk kellene ezt a nagy csendeséget, ezt az óriási nyugodtságot, és megdöbbentő, kétségbejítő közönyről kellene meggyanusítanunk a vidék közönségét, ha nem tudnók határozottan ennek a magatartásnak alapját.

Ennek a csendes, nyugodt, minden izgalom nélkül való magatartásnak alapja ugyancsak a bizalom.

Azok a vezető férfiak, kik ezidőt a magyar kormányban a magyar nemzet sorsának is mandátúrsai, olyan egyének, akik három évvel ezelőtt igazán súlyos helyzetből vezették ki nemzetünket. És az után a nehéz, de szerencsés kibontakozás után oly sok odaadással és oly hamisítatlan nemzeti irányban dolgoztak a magyar nemzet és hazá érdekei, anyagi megizmosításán, hogy most, amikor a nemzetnek egy, anyagi érdekeit érintő kérdés körül támadott bonyodalom: senkinek se jut még csak pillanatra sem eszébe, hogy a vezérekkel szemben szükíteni kellene az eddig való bizodalmon.

Minden jó érzésű, becsületes, önzetlen magyar ember ugy gondolkozik itt a vidé-

ken, hogy a most keletkezett zavaros belpolitikai helyzetből is okvetetlenül a nemzet érdekeinek szigorú mérlegelésével történik meg a kibontakozás azoknak közrehatása útján, akik a mainál sokkal súlyosabb helyzetből is ilyen szellemben vezették ki a magyar nemzetet.

Ez a bizalom nem politikai naivság a vidéki közönség részéről; hanem politikai tisztánlátás és becsületes színvallás.

Itt nincsenek politikai kapavakozók, akik rendszeren a nehéz helyzetekkel járó bonyodalmakat szokták a maguk önzó éeljainak eléréséhez fölhasználni, s minden mélyebb megfontolás nélkül a jelszavak izzó üszkeivel gyujtogatják föl a józan politikai gondolkodás alapjait.

Itt a vidéken nincsenek miniszter-aspiránsok; s így nem kell senkinek a maga érdekében bonyodalmakat támasztani és szítani. Itt nincs érdekében senkinek a vezérek iránt való bizalmat hamis, elfogadhatatlan okok alapján a misga lelkebből ki hazudni, s azt hirdetni, hogy megrendült a politikai bizalom.

Ez, és nem a politikai naivság tenát az alapja és a fentartója annak a bizalomnak, melyet a vezérek iránt érezünk.

Ezért várjuk valóságos nagyheti csendben azokat a fejleményeket, melyeknek szála a mi kipróbált vezéreink kezében vannak.

— Apponyi nyilatkozata. Apponyi Albert gróf egy bécsi lap tudósítója előtt a következő érdekes nyilatkozatot tette a politikai helyzetéről. Ma miniszterválságról beszélni Magyarországon — téves dolog. Arra a kérdésre, hogy okvetetlenül kell-e válságnak lenni, a válasz csakis tagadó lehet, mert a koalícióban egyesült összes pártok egyetértéssel a kartel bank gondolatában. Arról, hogy a politikai és parlamenti viszonyok miként alakulnának, ha az illetékes osztrák tényezők az összes illetékes magyar tényezők által ajánlott kartel-bankot elutasítanák, — ma még mindenféle nyilatkozat korai volna. Egy másik kérdéssel szemben azonban, nevezetesen azzal szemben, hogy a koalíciót szét kell-e rombolni, már most állást-foglalok; mert az osztrák a politikai faktoroknak az együttes működése, a melyek az alkotmány sértetlenségeért együtt harsogtak, a jövőre nézve is közérdeke az országnak s a még nagyobb mértékben kívánatos, — nem is szólva arról, hogy a koalícióban egyesült pártok közös fõladatukat, az általános szavazati jog alapján álló választási reformot még nem

hajtották végre; különben ma még nem érkezett el az ideje annak, hogy arról is nyilatkozzam: mi módon lehet a szövetszektet pártok együttes működését a legközelebbi jövőre is biztosítani.

— Az annexió. Megirtuk, hogy a török kamara hétfői titkos ülésén nagy szótöbbséggel elfogadták az osztrák-magyar-török megegyezésről szóló jegyzőkönyvet. Emir Mohamed Artlan, a külügyi bizottság elnöke elmondta, hogy azért kellett a megegyezésről szóló jegyzőkönyvet titkos ülésen tárgyalni, mert ha nyilvános ülésen tárgyalták volna, az abban képviselők és igen sok hozza kénytelen lett volna a legélesebben elleplezni a megegyezést és ellene is szavazni, hogy választóik előtt igazolják magukat és ez könyven bonyodalmakat idézhetett volna elő.

A polgármester a közoktatási miniszternél.

— Saját tudósítónktól. —

A közigazgatási és a közgazdasági élet nyilvánulása a legellentétebb tempóban halad. A köznevelésben minden ráadásra mely számára vár és mindennek van még fejlődési fóruma, melyen végigjárni kell. A gazdasági élet csupa ideg és gyorsaság, minden perc befejezett tényeket és változatokat hoz.

Kanizsa városi életében is gyökereit kezd szembe egymással a két tényező. Valahányszor a városnak pénzkölcsönre van szüksége és a pénzüntézetek ajánlatot tesznek, mire a város határozata érvényes lenne, már rég érvényét veszti a pénzüntézet záros határidejű ajánlata. Ez nagy akadály a biztos alapon való munkának, mely alól így időnként ki-rántják a földet.

Nagykanizsa most az előtt áll, hogy két nagy kölcsönt vegyen fel: a főgimnázium és az áll. népiskolák építésére. Mindkét kölcsön-szerződést a város köti meg, de a kölcsönöket az állam törleszteti és fizeti vissza. A kölcsönvétel természetesen a közoktatási miniszternek jóvá kell hagynia, ami minden alkalommal nagy időt igényel, — mert az ilyen közigazgatási iratok nem utaznak gyorsvonaton Nagykanizsáról Budapestre és retour, — hanem kényelmes közigazgatási stációkhoz átjutnak el a miniszterhez és vissza. Mire pedig visszerkeznek, a pénzüntézetek már nem állják ajánlataikat.

Ezen a bajon segített Vécsey Zsigmond polgármester. Kihallgatásra jelentkezett Apponyi Albert gróf, kultuszminiszternél, kinek megköszönte az újabb kormánytámogatást és arra kérte, engedje meg, hogy a város a pénzüntézet ajánlatok közül válassza ki a legelőnyösebbet, azt egyenesen felküldhesse a miniszternek, ki a pénzügyminiszter meghatalmítása után azonnal adjon rá engedélyt, hogy a kölcsönt, illetőleg a pénzüntézetrel végleges

megállapodást köthessünk. Ezzel a pénzüntet köve marad ajánlata mellett.

A miniszter elfogadta a polgármester érveit és előterjesztését és engedélyt adott arra, hogy a város a fent vázolt módon járjon el. Ezzel is időt nyerünk és az iskolaépületek korábban készülhetnek el.

Hirek.

— A trónörökös vadászata Berzencén. Ferenc Ferdinánd főherceg legutóbb három napon át Festetics Tassilo gróf vendége volt Berzencén, Somogy megyében a résztvevő az ottani érdekes szalonkavadászatokon. A trónörökös március 30-án reggel érkezett Berzencére és április 1-én este utazott el onnan. A vadászatok ezen idő alatt az idejé mostoha szalonka évadhoz viszonyítva elég jól sikerültek. A trónörökös vadászászmánya 28 szalonka és 1 nagy vadmacska volt; ez volt a fejedelmi vendég első vadmacskája, amelynek igen megörült. Mint tudósítónk közli, mind a három napon, amelyet a trónörökös Berzencén töltött, nagyon szép idő volt és a magas vendég az egész idő alatt nagyon jól érezte magát. Itt említjük meg, hogy Festetics Tassilo gróf berzencei vadászterületein április elsejéig 190 darab hosszucsőrű került aggatóra.

— Bérmálás Zalaegerszegen. A szombathelyi megyéspüspök május hó folyamán Zalaegerszegen érkezik és bérmálni fog.

— Házi ezredünk bakái. Lapunk egyik barátjának írják Sarajevóból: A Montenegro ellen mozgósított hadtestek közt a nagykanizsai 48-ik gyalogezred első zászlóalja is helyet foglal, mely a többiekkel ma (április 3-án) nagyobb hegyi gyakorlat után *Versanin* hadtestparancsok tartományi főnök előtt díszfelvonulást tartva ezen alkalommal rendkívül szép magatartása és pompás menetelése által általános feltűnést és tetszést keltett. Volt ott más magyar, német, cseh, karinthiai és egyéb jószául legény is, de mindezek sorából a *Zalamegyei 48-asok hatalmas kiváltak* — és én, mint Zalamegye nagykanizsai születésű ember, — magam is valamikor tagja az ottani házi ezrednek — telve örömmel és büszkeséggel sietek a napnak ezen jelentős eseményét közölni.

— A Löwenstein és Deutsch-cég bukása. A szombathelyi Löwenstein és Deutsch-cég hitelezői e hó 4-én értekezletet tartottak, hogy eldöntsék vajjon csődöt kérjenek-e, vagy csődön kívül felszámolás útján kísérleljék-e meg a vagyonbuktott cég ügyeinek lebonyolítását. Az értekezleten dr. Varga Gábor ismertette a cég vagyoni státusát és rámutatva arra, hogy a roppant passzívával szemben csak egy egész kicsi aktív áll, kifejtette, hogy csőd esetén ezt a csekély vagyont is előreláthatólag fölemészti a tömeggondnoki költség, tehát valószínű, hogy ha csőd nyitattik, a hitelezők nem kapnak semmit. Ajánlja, hogy a hitelezők értekezlete mondja ki, hogy csődön kívül kívánja a cég kinnlevőségeit realizálni. Az értekezlet egyhangúlag elfogadta ezt az indítványt, mert így van remény, hogy a hitelezők követelésük egy részét megmenethetik, sőt ez esetben Deutsch Tivadar rokonsága is hajlandó lesz újabb áldozatokat hozni azért, hogy a hitelezők kvótája a család anyagi hozzájárulása révén jelentősen emelkedjék.

— Abonyi Andor új kötete. *Abonyi Andor*, a mi tehetséges házi poétánk, új verses kötet kiadására készül. Jankapusztai magá-

nyában gazdagon teremnek a dalok, az ő érdekes egyéniségének, rendkívül szines fantáziájának és mély érzéseinek közvetlen megnyilatkozásai. *Primus* című első kötetét igen barátságosan fogadta a kritika. Egyik előkelő kritikuskunk írta róla, hogy szerzője olyan ember, ki ha tul lesz a fiatal éveken, sok szépet fog írni. *Cseppek* című most készülő új kötetében valóban igen sok szép vers van, ami azért cáfolata a fővárosi kritikának, mert Abonyi még nincs tul a fiatal éveken. Sőt heves temperamentuma és erotikus érzései most vannak a legszilajabb forrásban, ami most születő verseinek jóleső üdeséget és eredetiséget kölcsönöznek. A készülő kötetből rövidesen közlünk mutatót. A *Cseppek* egyik legerősebb fővárosi lapvállalat kiadásában fog megjelenni. Ára 2 korona lesz. Előjegyzéseket már most elfogad a szerző (Jankapuszta, u. p. Murakeresztur.)

— Tűz. Kedden este rémes tűz lárma verte fel a nyugodni térd polgárságot. Kilenc óra tájban Rózsa-utcában kigyuladt Horváth Pista István istállója, melytől Korek János istállója és pajtája is tüzet fogott és leégett. A gyorsan elősietett tűzoltóságnak sikerült a tűz terjedését megakadályozni. Az épületek biztosítva voltak.

— Sas és Faragó festőművészek és növendékeik képképzőművészeti kiállítás. Husvét vasárnap délelőtt 11 órakor nyílik meg az ambiciózus fiatal mestereknek, *Sas Ferenc* és *Faragó Márton* festőművészeknek és mintegy husz tanítványuknak dus tárlata. A tárlatot *Vécsey Zsigmond* polgármester fogja megnyitani a Polgári Egylet nagytermében. Hétfőn, husvét-másnapján délután 5 órakor zsur lesz a képképzőművészeti kiállítás, melynek gazdag programjából már most közölhetjük lapunk felelős szerkesztőjének, *Nagy Samunak* a legaktuálisabb irodalmi és művészeti témáról, a *Holnap* költészetéről szóló nagy felolvasását. A változatos nagy műsor többi pontjait modern szavaltatok, egy országosan ismert nevű fiatal poeta által felolvasandó költemények és egy nagy zenei trió fogják alkotni. A képképzőművészeti kiállítás lesz nyitva, *Sas Ferencnek* negyvenkét és *Faragó Mártonnak* harminchat eredeti festményéből, a tanítványoknak pedig mintegy hatvan eredeti festményéből (ezek között nagyszámú pastellekkel) és körülbelül 70—80 szénrajzból lesz összeválogatva, mely mind értékes, figyelemre méltóan kiváló munka. — Belépődíj a tárlatra az első két napon 1 kor, kedden és szerdán pedig 50 fillér.

— Tömeges nyugdíjazás a hadseregben. A *Grazer Tagespost* mai száma írja, hogy a hadügyminiszter felszólította az összes tisztet és katonai hivatalnokokat, hogy azok, akik 40-ik életévüket, illetve 40-ik szolgálati évüket betöltötték, nyújtsák be nyugdíjaztatásuk iránti kérvényüket. A hadvezetés a tömeges nyugdíjazással azt akarja elérni, hogy a tisztakar fiatalabb tagokból álljon és az előléptetést is meg akarja így könnyíteni.

— Vetőburgonya a Balatonmenti kisközségeknek. A Tapolcavidéki Gazdakör fölterjesztésére Darányi földművelésügyi miniszter vetőburgonya kedvezményes áron való beszerzésére és a nagy szükséglet fedezésére 6000 korona államségélyt engedett. A gazdakör a segítséget 21 vagon burgonya kedvezményes áron való kiadására fordítja, úgy, hogy a 9 korona 40 filléres burgonyát a tagok 5 korona 35 fillérért kapják. A tapolcavidéki gazdakör nagy örömmel vette a földművelésügyi miniszter intézkedését, mert

a tavalyi ábnormális viszonyok következtében vetőburgonyájuk egyáltalában nem volt. A kisközségek munkáját Szilgethy Ödön gazdaköri titkár végzi.

— Maxné levele. A rablógyilkos Maxl János felesége levelet írt nekünk. A megzabolott asszony miből a vizsgálati költségből kikerült, atyjánál tartózkodik és onnan cáfolja meg azt, az elterjedt hírt, hogy miután a kuria megsemmisítette az esküdttörvényszék ítéletét, őt ismét letartóztatták. Maxné levele a következő:

Tekintetes Szerkesztőség

Miután a közönség körében az a hír van elterjedve, hogy én most újból le vagyok tartóztatva, tessék kéremnek helyt adni és a következő néhány sort igazolásomra közölni:

Azon híresztelés, mint ha én le volnék tartóztatva, nem felel meg a valóságnak, mert az utolsó esküdtszéki tárgyalás óta atyám házában vagyok gyermekeimmel együtt Zalaszentivánon. Itt bármikor megtalálható vagyok és semminemű büntetéstől nem félek. Címem: Maxl Jánosné, Zalaszentiván, Ekhampt vendéglősnél.

— Birkózó rendőrök. A japánoktól lesték el azokat az ügyes fogásokat, amelyeket dzsü-dzsicu néven ismernek ma Európában. A túrge kis sárga emberek bámulatos figyességgel birkóznak a sűrűfogó fogásokkal pótolják azt, amit a természet testi erőben megtagadott tőlük. Egy kézmozdulattal ártalmatlanná teszi a rakoncátlanok embereket lefogyerzi az ellenfelet és a legnagyobb könnyűséggel gyűr le a támadót. Ez a mesterség különösen a rendőröknek értékes, de mint sport is figyelemre méltó. Az utóbbi időben tehát több dzsü-dzsicu mester járja a világot s tanítja az ügyes fogásokat. Magyarországon két orosz mester működik, akik a nagyobb városok rendőrelégénységét már betanították. Sumakof birkózó az ünnepek után kezdi el a nagykanizsai rendőrelégénységet és tisztikart, három hétig tartó tanfolyamon kioktatni a tanfolyam befejezése után záró vizaga lesz.

— Öngyilkos pénzügyőr. Dombóvári levelezőnk írja: Vég István hőgyézi pénzügyőri vizgázó reménytelen szerelem miatt tegnap este szolgálati feyverével föbe löte magát s azonnal meghalt. Az öngyilkos 21 éves volt.

— A Balaton mellől Siófokról írják: A gőzhajás megkezdődött, tehát a kikötők lassanként élénkülnek, a forgalom megindult a vidéken is; az élet jelentkezik minden ponton. Sok új építés lesz az egész vonalon, különösen a fonyódi telep lenyves erdeje mentén; a kikötőket is erősen fogják javítani, hidakat erősíteni s a nagy kotrógépek is működésben lesznek. Az élelem olcsóbb lesz s gondoskodnak arról, hogy a vendégeket ne zsarolják. A Balatonszövetség sok hasznos intézkedést fog tenni. A konyhakertészetre is nagyobb beruházások lesznek. Szóval megindul az élet az egész vonalon.

— A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete ma, folyó hó 7-én este 6 óra 9 órakor a Polgári Egylet olvasótermében választmányi ülést tart.

— Megszurt fiu. Péter György habóti 10 éves fiut folyó hó 4-én anyja Péter Jánosné kiküldötte az istállóba, hogy a tehenet vakarja meg. A fiu kiment, munkája azonban nem tett szert fivérének, 14 éves Péter Józsefnek, összeveszett vele. A gyermekek azóvitáját, tetlegesség követte, melynek során a 14 éves József későt kirántotta és azzal öccsét Györgyöt mellé szurta. A kis gyermek a nagykanizsai közkörházban fekszik élet halál között.

Féligyenes helyek tüdőbetegeknek.
A tátraházal tüdőbeteg szanatóriumában május hó elsején három ágyalaptványi féligyenes hely lesz betöltendő, amelyre vármegyeyel, városi vagy magántisztviselők, kereskedők, tanulók, illetőleg ezek családjai pályázhatnak. A pályázati feltételekért legkésőbb e hó 15 ig a sanatórium igazgatóságához Tátraházára kell fordulni.

— A „Nyugat”-nak Ignóty, Fenyő Miksa és Osváth Ernő kitűnő folyóiratának most jelent meg a 7-ik száma a következő gazdag tartalommal: Ignóty: Változatok szemjártékra (Vers). Lengyel Géza: A muzeum. Tóth-Wanda: Az ötvenéves ember. (Elbeszélés). Kunz Aladár: Az utolsó magyar. Ady Endre: Anitta a jósnő. Szilassy Vilmos: Péterfy Jenőről. Turcsányi Elek: Halott Valdemár lelke. (Novella.) Ady Endre, Lesznay Anna, Kemény Simon, Tóth Árpád: versek. A Figyelő kritikái rovatartalma: A pesti dal (Csáth Géza), Shaw Bernát Caesarja, (Karinthy Frigyes). A divát (Téglás Béla, Fenyő Miksa). A magyar nők karagyesülete (Jász Dezső). Kuthy Sándor: A fehér hegedű (Tóth Árpád). A „Nyugat” előfizetési ára egy évre 20 korona, egyes szám 1 korona. A kiadóhivatal címe: Budapest, VII. Akácfa-utca 5.

— Elveszett Folyó hó 6 án (kedden) este 7 és 8 óra közt, egy fél éves fehér szőrű göbös sertés, Nagykanizsa Arany János utca 2/a számú házból kiszökött. A megtaláló illő jutalomban részesül.

Háztetők javítását csekély általánossá teszi a szert elfogadok jótállás mellett. **Állandó Eternit pala raktár.** Kitűnő fedés, régi tetőket is olcsón átalakítok. Tisztelettel **HORVÁTH GYÖRGY** pala és eszerp-fedő Nagykanizsa, Király-utca 13.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai tehénnemű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Köles-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

A Magyar Aszfalt Részvénytársaságtól aszfaltozó munkások érkeznek, kérem tehát a tisztelt háztulajdonosokat, kik aszfaltozni óhajtanak, hogy azt velem tudatni sziveskedjenek. Tisztelettel **SARTORY OSZKAR.** — Fejvilágosítással és költségvetéssel díjmentesen szolgálok.

Inasévek az uralkodáshoz.

Beszélgetés Sándor trónörökösrel.

György herceg lemondásával Sándor királyi felé fordul a közfigyelem. A szerb trónörökösről ugyan erősen bizonytalanná kezd válni, hogy megkapja valaha a szerb katonát, de azért mégis igen érdekes az a beszélgetés, amelyet egy magyar hírlapíró a minap Belgrádban, a trónörökösrel folytatott.

A királyi várkert egyik kioszkjában van Jankovich Dragomirnek, a kabinetiroda főnökének elegánsul berendezett szobája. Alig léptem be — írja az újságíró — amint egy szolgálattelvő tiszt Sándor trónörökös látogatását jelentette be. Visszalépni nem lehetett. A herceg egyszerre előttem állt és Jankovich számára nem maradt más hátra, mint hogy bemutasson a trónörökösnek.

— Megengedi fenségéd, hogy a szerencsétlen véletlen fölhasználhassam arra, hogy egy beszélgetést folytathassak királyi fenségéddel.

— Salvesen megengedem önnek, egy feltétellel: ha nem politika természetű a beszélgetés. Amint látja, itt fekszik előttem egy könyv, amelynek címe: Az államélet alapvonása.

— A könyv sűrűn alá van húzva. Úgy látszik, fenség, különös érdeklődéssel viseltetik a politika iránt.

— Az államtudományok iránt nagy vonzódással viseltetem, de szeretem a társadalmi tudományokat is.

— A mi napjainkban, — jegyezte meg az újságíró — tehetséges fejedelem el sem képzelhető anélkül, hogy a társadalom minden baját ne ismerje. Oroszországban is ahol ön, fenség, tanulmányait végezte, egy hatalmas szociális kérdés van állandóan naplenden és ez a szociális kérdés urálja a birodalom politikáját is.

— Ő az orosz agrár és munkáskérdésekre céloz. Sokat hallottam már rólik és azt hiszem, e kérdések a legtöbb nagyobb államokban jelentékeny szerepet játszanak. Szerbia e tekintetben szerencsésebb, mert nálunk nagyjában egy bizonyos egyöntetűség uralkodik a vagyoni viszonyokban és különben is a mi népünk egységesebben szervezett.

— Milyen nyelveket beszél fenségéd?
— Anyanyelvemen kívül franciául, oroszul és valamelyest németül.

— Milyen tantárgyakat tanult a szentpétervári hadapródiskolában?

— A gimnázium tantárgyait, azokon kívül katonai tárgyakat. Láthatja, hogy még sok tanulni valóm van.

— Fenségéd tanulmányait továbbra is a külföldön folytatja?

— Az a királytól függ. Ahogy azt a király parancsolja. Csak nemrégiben jöttem a Rivieráról haza és valószínű, hogy itt is maradok.

Egy barátomtól hallottam, hogy fenségéd matematikával foglalkozik.

— Igen, igaz, — válaszolt a herceg. — A pénzüsmert még az a tudomány, amit fölötte kedvelek. Azt hiszem, hogy az olasz király mostanában küldte be a régi érmekeket

A beszélgetés aztán arról folyt, hogy milyen küzdelmes egy uralkodónak a helyzete éppen Szerbiában. Etközben hirtelen megnyílt az ajtó és belépett György herceg. Barátságosan kezetfogott a jelenlevőkkel.

Az újságíró és a kabinetfőnök távoztak a szobából, hogy magukra hagyják Szerbia trónjának mult és jelen várományosát.

Értékpapír tőzsde

— Mai arályomok.

(Távirat)

B Pestl Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 733 — Osztrák hitel részvény 631 — 4% magyar koronajáradék 92.50 Kereskedelmi-bank részvény 3390 — Salgótarjáni köszénbánya részvény 565 — Rimamurányi vasmű részvény 630.25 Adria tengerhajózás részvény 393 — Hazai bank részv. 270 —

A gabonaüzletről.

(Távirat)

Budapest, ápr. 7.

Készáru-üzlet.

Buza 10-fillegrel magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április 14-ig. Buza 1909. október 11-ig
Rozs 1909. április 10-ig. Rozs 1909. október 9-ig
Zab 1909. április 8-ig. Zab 1909. október —. tengerei 1909 május 7-ig. Repce 1909. aug. 14-ig

Angol-kór.

Ama kiváló és koncentrált táplálék, amely a SCOTT-féle Emulsió-ban foglaltatik, táplálja a csontokat, azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és szilárd lesz.

SCOTT-féle Emulsió

hatása alatt rohamosan javul és az angolkóros gyermekek époly rózsás és viruló arczsint kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok állandóan ajánlják a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végigyet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle Emulsió

használatát.
Nyáron is legjobb eredményel adagolható
Egy eredeti üveg ára 2 K 50 nllér.
Kapható minden gyógyszertárban.

Táviratok

és telefonjelentések.

A politikai helyzet.

Budapest, április 7. **Wekerle** miniszterelnök ma déle, meglátogatta **Kossuth** Ferenc kereskedelmi minisztert, aivel hosszasan tárgyalt a helyzetéről. Utána több politikus járt a miniszterelnöknél, akik azon álláspontjuknak adtak kifejezést, hogy a mostani helyzetet tekintve **szűd** elkerülhetetlen, és hogy a kibontakozás egyetlen módját abban látják, ha a kormány keresztülviazi a választójog reformját. A miniszterelnök kijelentette, — hogy a kibontakozás érdekében már megtörténtek a lépések.

A király husvétja.

Bécs április 7. **Ó-felség** a husvétii ünnepekre **Wálsebe** utazik, és az ünnepeket **Leány**nál, **Mária Valéria** főhercegnőnél fogja tölteni.

Gyilkos járásbíró.

Mátészalka, április 7. **Sováhy** Dezső járásbíró tegnap este nagyobb társaságban mulatott egy itteni vendéglőben. Bűfétájában a társaság fölkerelkedett és szétoszlott. A járásbíró hazafelé mentében egy ismerős házból muzsikaszót hallott, mire oda betért. Szívesen fogadták és ő ott is maradt. Később betért ugyanoda **Horváth** Lajos kéményseprőmester, aki a járásbírónak egy régi perből kifolyólag haragosa, mert a bíró őt elmarasztaltá. **Horváth** minden áron bele akart kútni a bíróba, s végül is erős kifejezésekkel sértette, mire a társaság a kéményseprő mestert ki dobta. Nemsokára rá **Sováhy** is utazozott. Ma reggel aztán a ház úra a vértócsában haldoklója találta **Horváth** Lajost, akit azonnal a kórházba szállítottak. Minthogy még eszméletlenül volt, kihallgatták, melynek során azt mondta, hogy a járásbíró gyilkolta meg. **Sováhy** Dezső járásbíró tagadja a gyilkosságot. Az eset bírósági ízgatóságot keltett a városban. A vizsgálát folyik.

Lövöldözés a szerb határon.

Szarajevó, ápr. 7. Három szerb lovas átlélt a határhoz, akik viszonzozták a tűzeledést és egy szerbet agyonlőtek. Erre a hírről **Belgrádból** az őrszere határhoz öket visszaviták.

Merénylet a fővárosban.

Budapest, ápr. 7. *Bosnyák* Zoltán belügy miniszteri tanácsos az éjféli lakására tartott, midőn egy alak elébe ugrott és revolvért szögzeve mellétek, pénzt követelte. *Bosnyák* revolvért rántott, mire a merénylő futástudék eredt, de nem sikerült neki megszöknie, mert elfogták és bevitték a rendőrségre. Itt kiderült, hogy *Bernstein* Henrik a neve. Megvallotta, hogy *Bosnyákok*, akit külföldben nem ismer, ki akarja rabolni.

Elégületlen szerb tisztok.

Belgrád, április 7. Számos katonatiszt elhatározta, hogy ha a húsvéti előléptetések nem elégítik ki várakozásukat, kilépnek a szerb hadseregből.

Ki nyert?

Budapest április 7. Az osztályosorszátkozmal húzásán 10 ezer koronát nyert a következő két szám: 6626 és 81452.

Palkó Péter

épitő.

Nagykanizsán, VI. ker. Vározerdő-u. 63. (Sajóház.)

Elvállal minden új épület emelését és tartozását szolid árák mellett. Költségtelést és tervekkel díjmentesen készítik. Levélbeli értesítésre személyesen megjelennek, vagy levélben válaszolnak. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Simkovics és Ujlaky

Épület lakatos, gépjavitó műhely és sodrony fonógyár. Kútszivattyúk, fürdőszobák és vízvezetékberendezési vállalat.

NAGYKANIZSÁN.

Elvállalunk e szakmába épületvasalást, rácszatokat, díszített kiserítéseket, modern vaskapukat, drótfonaju kerítéseket, takarékos tüzhelyeket, gőzgép és gazdasági gépek javítását. Kútszivattyúk, vízvezeték és fürdőszobák berendezését és javítását a legjutányosabb árák mellett.

Teljes tisztelettel

Simkovics és Ujlaky Nagykanizsán,

Erzsébet tér, Csoport ház.

Hangya-Sósorszesz

törvényesen védve.

2216

Legjobb fájdalomcsillapító, nélkülözhetetlen háziszor bedörzsölésre.

Nagy üveg 1.50 K. Kis üveg 80 fill.

Kapható Nagykanizsán: Gyógyszertárakban, Armuth Náthán és társa, Neu és Klein fűszerüzletében, Bader Henrik (Csengery-út) és Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Számos elismerő levél!

Gyönyörű

báronysima, lide arcbört ér el minden hölgy egy tégely.

Email créme

használatát által.

Ára egy tégelynek K 1.50.

Egyedüli készítő: Luis Brabant Páris.

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Dunántul legrégebbi ékszerüzlet! 1838-1908.

Berény József és fia

NAGYKANIZSA.

Arany- és ezüst-ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer arany- és ezüstárak raktára.

Jegygyűrűkben legnagyobb választék rendezés és különleges formákban.

Menyasszonyi ajándékok finom ízlésben.

Legszébb férfi- és női aranyórák!

Teljes étkezőkészletek valódi ezüstből.

Jutányos órasó árák!

A berendörfi gyár felállításához csak első minőségű Alpacaezüst ékszerletekből.

Árjegyzékkel hívónatra szívesen szolgálunk.

Eladás részletezésre is.

Hirdessünk a Zalában.

Ezelőtt ha valaki elrontotta a gyomrát, elvesztette étvágyát vagy szakszerűtlen szorulásban szenvedett s ebből kifolyólag gyomorégés, gyomorhajtás, vagy lefűlés támadt vagy nagyon elhízott, kénytelen volt az undorító ízű keveréket, plúákat teákat vagy keserűvizet használni, melyeket igen gyakran gyomra nem tűrt meg s azokat ki is hányta. MOST szükségtelen magát aanyargatni, mert az

INDA-CUKORKA

ise a legkellemebb hatás pedig minden eddig létező haszajtó és gyomorjavító készítményéi sokkal jobb. Nem csak felnőttek, de a gyermekek is igen szívesen beveszik s még csecsemőknek is adható. Ha évés előtt megesszik 1 vagy 2 darabka Inda cukrot, akkor bármily erős szorulás is van, azt gyorsan és erőlködés nélkül elűződik. Ha pedig évés után bevesz 1 darabka Inda-cukrot akkor gyomra kitűnően fog emészteni s étvágya hatalmasn fog gyarapodni és szakszerűtlen szorulás sohasem lesz. Ha gyomorégést, savanyu felbőgést érez, 1 darabka Inda cukor azonnal megszünteti azt. Azok, kik túlságosan elhízottak és keserűbbak akarnak lenni, egy bizonyos ideig beveszik rendszeresen az Inda-cukorkát s rövid idő alatt tapasztalni fogják annak kitűnő hatását. Szóval az Inda cukor a legjobb gyomoroszabályzó. Minthogy pedig egészségünk alapját a gyomor rendszeres működése képezi, mert ez veszi fel a táplálkozásra szánt ételeket és italokat s azokat megemészte vér alakjában a testbe juttatja, azért használjunk állandóan Inda-cukorkát s akkor gyomrunk mindig rendben lesz.

KAPHATÓ MINDENÜTT!

Ára 1 tekercsnek (10 darab) 40 fillér. 2575-10

Készít: Balázsovich Sándor sepsziszentgyörgyi Korona gyógyszertára és sókelyföldi győgytermékeket feldolgozó szaklaboratóriuma, Sepsziszentgyörgy.

Központi raktár: Budapest, VIII. ker., József-utca 35-37. sz.

Szerkesztőség

Nagykanizsa, Naáor-utca 4.

Kiadóhivatal:

Fiacskó Fülöp Fia könyv- és papírtérkedésben, Városház-palota; ide intérendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.Munkások, bál kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.Eljárnak az esküvel értekezések díja
3 kor. előzetesnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házas hordón:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	5.- "
Égész évre	12.- "

Postai szétküldésnél:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Égész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőmester: RÉVÉSE LAJOS.

Üzletszerző

aki a biztosítási üzlet minden ágazatában teljesen jártas, elsőrangú intézet helyi főgynökségénél

azonnali belépésre kerestetik.

Írásbeli ajánlatokat „Üzletszerző” feljelle
— alatt a lap kiadóhivatala továbbítja.

A megölhetetlen.

Nagykanizsa, április 8.

Ezernyolczáshatvenkilenc esztendővel ezelőtt megölték, megfeszítették azt az isteni embert, aki új eszméket, új érzéseket hirdetett. Olyanokat, amik talán szép csendesen érlelődtek, csirázta sarjadoztak is már az emberiség ezereinek lelkében; csak apostoluk nem akadt még, aki az igék erejével rájuk bocsássa a fölismerés, a teljes megértés életre kelető megizmosító világosságát.

Mikor aztán apostoluk akadt, akkor az elavult tanthatalan, omladozni kezdő gondolatvilág-fanatikus őrei a hazugságok bálványait istenítő tömeg vezére a hatalomféltés, a bálványimádás idehíramában azt kiáltották világgá az apostol felől, hogy a szabadság után, a megváltás után sóvárgó zsidók királyi akar lenni. Ez a világgá kiáltott vád már akkor is nagyon elég volt ahhoz, hogy az emberiség bálványait, az igazságkeresés igaz világosságának legönzetlenebb apostolát is keresztre feszítsék, megöljék.

Milyen óriási gyönyörűséggel és megnyugvással fogadhatták az ósdi világ, a bálványok őrei annak a megfeszítésnek híreit! Megölték az apostolt; vége az általa hirdetett új eszmék hódításának! Az emberek lelkébe gyökereztetett régi világrendet nem fenyegeti semmi veszedelem.

Igy gondolkozhattak már akkor is az uralkodó hatalom őrei, zsoldosai; akik bizonyára fölismerték az új eszmék, új érzések igazságát; de megtagadták azt a hatalom, a bálványok árnyékában élvezett jó létért, haszonért. Gyilkosai vá szegődtek az igazságnak, nyomorult önzésből.

De az igazságot, az eszmét megölni nem lehetett akkor sem; nem lehet most sem.

Ami ezernyolczáshatvenkilenc esztendő-

vel ezelőtt *Keleten* történt, körülbelül az történik most *Nyugaton*, itt minálunk.

Új eszmék, új érzések nyomulnak előtérbe; amelyek talán nem is újak, amelyek talán régtől óta érlelődnek, csiráznak, sarjadoznak az emberiség millióinak lelkében; de még nem bontakoztak ki olyan erővel, hogy a hagyományok bilincseitől szabadulni vágyók diadalmasan irányíthatnák. Még az igazságkeresésnek nem ragyogott föl a teljes világossága.

A nyugati bálványok, hazugságok őrei, zsoldosai is elszánt küzdelmet vívnak az új eszmék, új érzések vallóival és hirdetőivel; ahol módjokban van, el is némitják a lelkéből kiszállani akaró igét; de azért az eszmét elfojtani itt a nyugati küzdelemben sem lehet.

Ez a tudat, hogy az eszme megölhetetlen, a mi erősségünk is abban a kitartó, sok vértanút felmutató nemzeti szent küzdelemben, melyet édes hazánk nemzetünk önállóságaért, függetlenségéért vívunk.

Hányszor kísérelték meg nálunk is, veünk szemben is a nálatom elnyomási, elnémitási, elretentési rendszerének azt a kegyetlen, hóhéri módját, hogy a magyar nemzet függetlenségi eszméjének küzdőit, apostolait tették el a láb alól.

Milyen óriási lehetett az a hóhéri gyönyörűség, mely az eszme üldözött a magyar nemzet egy-egy ilyen történelmi nagypéntekjén elöltötte! Mikor a magyar nemzeti függetlenség apostolainak, küzdőinek véreivel áztatták meg ezt a mi szentföldünket!

De hiába örültek ennek a sokat szenvedett nemzetnek pusztításán. Hiába ölték meg az eszme bajvivóinak legjobbjait. Az eszme megölhetetlenül él a magyar nemzet lelkében.

A magyar nemzet nagy péntekjeinek gyászemlékeiből biztató, jövőt ígérő, hatalmas erőül sarjadt ki immár az a tudat, hogy a nemzeti függetlenség, az önálló államiság eszméjét a nemzetlélekből kiölni semmiféle hatalom sem bírja.

Végső célul, eljuthatatlan szent törekvésül ott áll a tudat, hogy ez minden igazi magyar politikai párt életvezetésében. Erre nézve nincs különbség egyetlen valódi magyar politikai párt között sem.

Ennek a nagy nemzeti eszmének megölhetetlensége a lélekerőt fentartó vigaszunk

mindig, minden alkalommal, valamikor csak a nemzeti megpróbáltatások keserves kalvariáját járjuk; valamikor csak a nemzeti politika golgotájára vonszolják a mi megölhetetlen szent eszménk vezérküzdőt.

A kalvaria-járás, a golgotára-vonzolás sötét mozzanataiból vigasztaló sugárul ragyog ki mindig az a tudat, hogy a függetlenség eszméje, közös kincse minden magyar politikai pártnak. Ez az, amit igazán *közös erődöl* őrizünk.

A kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők betegségy táppénze.

A választott bizottság itté.

Az állami munkásbiztosítási hivatal döntése.

Megjár a táppénz.

— Saját tudósítónktól. —

A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak körében nagy visszatétetést szült annak idején az állami munkásbiztosítási hivatal ama rendelete, mely szerint magántisztviselőknek betegség esetén a hat első héten táppénz nem jár, mint hogy a kereskedelmi és pénzügyministry kötelezi a munkaadót ez időre az alkalmazottak fizetését kiadni.

Ezen ügyben álláspontunk és megindíthatatlan véleményünk az volt, hogy a pénzár tagjai közt különbséget tenni nem lehet és a mi megjár az egyiknek, megjár a másiknak is. Ezen véleményünket most honoraliták szon fórumok, melyek hivatva voltak a felforgó kérdésben végleg dönteni, megállapítani a kereskedelmi alkalmazottak igényjogosultságát a táppénzre.

A vonatkozó határozat, de meg az indokolás is annyira helyes, hogy indokoltnak tartjuk a döntvény szó szerinti lekötését.

A biztosított pénztári tagok az 1907. évi XIX. t. c. 50. § 3. pontja alapján apénztárral szemben fenálló táppénzigényét a biztosítottak munkaadójával szemben törvény vagy szerződés alapján készpénzbeli vagy természetben való bérre vonatkozó igényei nem érinti.

A kereskedőségének az 1875. évi XXXVII. t. c. 56. § a alapján fizetés és ellátás iránt fenálló igénye nem zárja ki az 1907. évi XIX. t. c. 50. § 3. pontján alapuló táppénzigény jogosultságát. (A. Mb. H. 1909. évi P. 1/a. szám.)

Ó Felsége a király nevében! A m. kir. állami munkásbiztosítási G. Z. segédkönyveid: k. i. lakos igénylőnek táppénz iránt folyamathatban levő perében, amelyben a a. i. munkásbiztosítási választott bíróság 1908. július 28. napján 1908. Bs. 1/10 sz. a ítéletet hozott,

a s.-i kerületi munkásbiztosító pénztárnak 1908. B. 1/18. sz. a. 1908. szeptember 12. napján előterjesztett felebbezése következtében az 1909. évi március hó 4. napján megtartott tárgyalás alapján a következő ítéletet hozta:

A m. kir. állami munkásbiztosítási hivatal a s.-i kerületi munkásbiztosítási pénztár felebbezését elutasítja és az I. foku bíróság 1908. B. 1/10. sz. ítéletét helybenhagyja.

Megokolás

G. Z. »B.-i takarékpénztár« k.-i. cégnél havi 100 korona fizetéssel alkalmazott segédkönyvelő a s.-i kerületi munkásbiztosító pénztárnak betegség eseteire biztosításra kötelezet tagja. A pénztári orvos 1908. május 3. napján délután mellhártyalobban (pleuritis) betegnek jelentette és gyógyulását 1908. évi május 12. napján délelőtti bejelentvén, részére 1908. május 4. től kezdődő nyolc napra táppénz kifizetését javasolja.

A s.-i kerületi munkásbiztosító pénztár a táppénz fizetését megtagadta, azzal a megokolással, hogy a kereskedelmi alkalmazott az 1875. évi XXXVII. t. c. értelmében fizetését hat hélig élvezheti, e szerint tehát nem keresésképtelen.

A s.-i munkásbiztosítási választott bíróság G. Z. felebbezése következtében nevezettnek táppénzigényét megállapította és a kerületi pénztárt kötelezte, hogy G. Z. részére 1908. május 4. napjától kezdődő nyolc napra a fizetésének megfelelő IV. napibérosztály szerint 16 korona táppénzt kifizessen.

A s.-i munkásbiztosítási választott bíróság ítéletének ezt a rendelkezését arra alapítja, hogy az 1907. évi XIX. t. c. nem tartalmaz oly rendelkezést, amely szerint táppénzre igénye nem lenne annak a pénztári biztosított tagnak, a kinek munkásképtelenségét okozó betegsége tartama alatt, akár törvényes rendelkezés, akár szerződés kikötés folytán munkaadójától természetben vagy készpénzben ellátása van.

A m. kir. állami munkásbiztosítási hivatal a s.-i kerületi munkásbiztosító pénztár felebbezését elutasította és az eljáró I. foku bíróság ítéletét helybenhagyta a következő okokból:

Helye az I. foku bíróságnak az a jogi álláspontja, amely szerint az 1907. évi XIX. t. c. nem tartalmaz olyan rendelkezést, hogy a biztosított alkalmazottnak munkaadója irányában fennálló igénye a pénztárral szemben érvényesíthető táppénzbe beszámítható voltának. Ehhez képest tehát az 1875. évi XXXVII. t. c. 56. §-ában a kereskedőségének az, a törvényesen megállapított joga, mely szerint szolgálata teljesítésében sértetlen baleset miatt ideiglenesen gátoltatván, betegség megegyezés hiányában a fizetéshez és ellátáshoz való igényeit hat heti időtartamra megtartja, ugyancsak nem zárja ki az 1907. évi XIX. t. c. 50. §-ának 3. pontján alapuló táppénz igényének jogosságát.

Külföldön hangsúlyozni kell, hogy az alkalmazottnak harmadik személyvel szemben fellezhető jogai nem érintik a táppénzigénynek azt a feltételét, amely szerint a táppénz abban az esetben jár, ha a betegség keresésképtelenséget okoz. — A keresésképtelenség ugyanis gazdaságilag értékesíthető munkára való képesség hiánya. Ezeknél fogva kétségtelen, hogy az az egyén, akit betegsége egyáltalán gátol ily munka kifejtésében, vagyis az, akit betegségeből következő állapotánál

fogva munkásképtelen, ennek az állapotának tartama alatt egyszerűen keresésképtelen, bármily örvényes vagy szerződéses munkabérlényeivel vanunk is előzőleg megkötött munkabérszerződése alapján valamely harmadik személlyel szemben.

Az ellenkező felfogás azt eredményezné, hogy keresésképtelenségnek csak az tekintendő, akinek nincs keresete: a keresésképtelenséget és keresetnélküliséget azonban, mint két, egymástól lényegben eltérő fogalmat kölcsönösen felcserélni nem szabad.

Az itt elfogadott álláspont helyességét bizonyítja az 1907. évi XIX. t. c. 165 §-ának az a rendelkezése is, amely szerint a választott bíróság tárgyalásához mindazokban az esetekben, midőn betegség esetében a keresésképtelenség felforgásától van szó, orvosok is meghívandók. Ez a rendelkezés kétségtelenné teszi, hogy a törvény szerint a keresésképtelenség fogalma a betegség által okozott munkásképtelenség fogalmától elválaszthatlan.

Egyébként az 1907. évi XIX. t. c. feltételezi azt, hogy a táppénz a beteg és biztosított pénztári tag részére még abban az esetben is jár, ha a tag betegsége alatt munkaadójától lakást és teljes ellátást kap. A törvény 35 §-a ugyanis azt rendel, — hogy a táppénz ilyenkor is csak a jogosított beleegyezésével fizetendő ki a munkaadónak.

A törvénynek ebből a rendelkezéséből is határozottan következik, hogy a biztosított pénztári tagnak munkaadójával szemben érvényesíthető igényei a pénztár irányában fennálló táppénzigényeket nem érintik.

A m. kir. állami munkásbiztosítási hivatal mindezeknél fogva a kerületi munkásbiztosító pénztár felebbezését elutasította és az I. foku bíróság ítéletét helyben hagyta és pedig kiegészítve azt, — hogy a keresésképtelenséget okozó betegség fennállását és tartamát a pénztári orvos jelentése, az igénylő havi fizetését és napibérosztályát pedig a bejelentő lap bizonyította és az igénylő javára megítélt táppénz összege a napibérosztálynak és a keresésképtelenség tartamára megfelelő.

A „Patria” — részvénytársaság.

A »Patria« nagykanizsai pótkávégyár, ezen nagyszabású szinmagyar vállalat a közeljövőben részvénytársasággá alakul át olycélből, hogy a mezőgazdasági és kereskedelmi tényezők bevonásával, szélesebb alapra fektetve, a gyár a kávégyökér termelését a hazai mezőgazdaság részére biztosítsa, másrészt a keresletet és fogyasztást a még mindig nagy mennyiségben a külföldről beözönlő pótkávé mellőzésével ezen igen jó hiruévnek örvendő tőzsgyökerez hazai gyár kitűnő minőségében ízeze.

Az alapítók között találjuk: Szilassy Zoltán orsz. képviselőt és Jozsonszky Pál Országos titkárokat, Baros János és Szinrecsányi György orsz. képviselőket, Dr. Kály egyet. tanárt, a Kereskedelmi Részvénytársaságot, Fiume, Zala megyei Gazdasági Takarékpénztárt, Horváth Mihály a »Hungary« szövetezet h. igazgatóját, Blits és Braun, Dr. Szuly Aladár budapesti nagykereskedőket, Virág keresk. tanácsos igazgatót, Franz Lajos és Fiai magyar és nagykanizsai nagyiparókat, Dr. B. gymassy és Dr. Zerkovitz budapesti ügyvédeket, a főváros és vidék számos előkört gyökért — melő gazzát és nagykereskedőt.

Az alapítóké 300.000 k. 9000 darab szék-koronás részvény.

Ezen szép reményekkel kezeltető honi vállalat részvényeit jegyezhetők a Magyar Általános Hitelbank gy. ö. ö. ö. és Fiumei főkönyvi valamint a Zala megyei Gazdasági Takarékpénztárnál Nagykanizsán.

Hírek.

— Tanácsülés. A városi tanács tegnap délután tanács ülést tartott, melyen apróbb folyó ügyek kerültek elintézés alá.

— Kifüzetések. Dr. Berger Ev. János budapesti tudomány-egyetemi nyilvános rendes tanárnak a király a magyar királyi udvari tanácsos, — dr. Felts Dezsőnek, a pozsonyi állami bábaképző intézet igazgatójának a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— A tartalékosok elbocsátása. Bécsből jelentik: Húsvét után kezdik meg a behívott tartalékosok elbocsátását és pedig előszörban azokat bocsátják haza, a kiket legelőször hívták be. Május közepéig helyreállítják a rendes állományt.

— Népgyűlés. A nagykanizsai szocialdemokrata párt a rendőrségen bejelentette, hogy folyó hó 18-án délután 3 órákor, a Polgári Egyesület kert helyiségében népgyűlést szándékozik tartani. — A tárgysorozat: Gazdasági és politikai helyzet. 2. Miért ünnepeljünk május 1-én. 3. A pártgyűlési küldött beszámolója. 4. A szervezkedés és sajtó.

— Hunfy tenorista — temploménekes. Megbízható forrásból értesülünk, hogy Hunfy Imre tenorista, a ki csak a közelmúltban vett búcsút a szinpadtól, nyugdíjba vonulása után is Pécsen marad, ahol számára templomi énekes állást biztosítottak. — Pécs városa ezen ténykedésével ismét csak azt bizonyította, — hogy ott a zene, illetve énekművészetnek hála talaja van.

— Sas és Faragó képtárlata. A húsvét vasárnap megnyíló képtárlatát holnap (pénteken) kezdik el rendezni a festőművészek. A megnyitás és a húsvét hétfői zsúr iránt városszerte rendkívül nagy érdeklődés nyilatkozik meg.

— Lopások Csengeri ut. 30. számú ház udvarából egy pohelyvankost, Gray utca 4. számú házból egy kakast és két tyukot elloptak. — Az ismeretlen tetteseket, a rendőrség keresi.

— Fogynak az ügyvédek. Nem Nagykanizsán, nem, mert itt napról napra szaporodnak, hanem Kassán, ahol a kamara tegnap tartotta zendes közgyűlését. Az évi jelentés egyik pontját érdemesnek tartjuk kiemelni. Általános panasza, hogy az ifjak tömegesen tördülnek jogi pályára, mely már régóta túl van zsúfolva úgy, hogy már a numerus clausus behozatalára kellett gondolni. Annál meglepőbb a kassai ügyvédi kamara jelentésének az a pontja, mely kimutatja, hogy a kamara területén nemhogy szaporodott volna, de fogyott az ügyvédek száma. Mig ugyanis a kamara területén 1907-ben 188 ügyvéd működött, addig 1908. év végén a kamara 185

trons csak 185 ügyvédet tüntet fel. Ez mindegyesre érdekes táncmánya.

— A határidő-üzlet ellen. A dunántúli gabonakereskedők nagykanissal nagygyűlése (1908. május) tudvalevőleg a gabonahatáridő-üzlet megszüntetését, illetve korlátozását kérte. Határozati javaslatát pártolás végett megküldte a kerületi kereskedelmi és iparkamarának. Az ügyet a folyó hó 6-án tartott közgyűlésben Hacker Sándor gabonakereskedő ismertette és indítványozta, hogy támogassa ezt a határozati javaslatot a kamara is, de kérje a kormányt, hogy mielőtt a kérdésben véglegesen döntenie szakértőket hallgasson meg. Előadó megemlítette egyébként azt is, hogy a kormány a kiegészítő megkötésekor Ausztriával szemben kötelező ígéretet tett a gabonahatáridő-üzlet korlátozására.

— A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete választmánya folyó hó 7-én tartotta alakuló ülését a tagok élénk részvételével mellette. Az ülésen ismét szóba került a káriszervezetek rendezése és nagyobb nyári tanulmányi vagy szórakoztató kirándulás előkészítése. A központi szövetségnek az összes magánalkalmazotti egyesületek együttműködésével célzó akciójához a választmány általános helyesléssel hozzájárult. Amint a tagok érdeklődéséből következtetni lehet, az egyesületeknek sikerében garancia extenzióra van kilátása.

— Hollandia öröme és a szocialisták. Rotterdamból táviratozták: Az udvar husvét első napjára várja a királynő lebetegedését. A királyi kastélyban állandóan egy kerékpáros műrkatona tartózkodik, hogy nyomban a trónörökös megszületése után elmenjen a tüzörsegi kaszárnyába, ahol egy tiszt, egy altiszt és tizenkét katona várja az értesítést, hogy az időzőlő agyulövéseket megteheti. Hollandiában a királyi család nagy ünnepeivel alkalmával az a szokás, hogy a monarchista érzületű emberek néhány szocialistát vagy anarkistát vérocsere vernek. Több faiban most is készülnek efféle rojalista tüntetésre. Ouderkerk falu szocialista lakói az igazságügyminiszterbe fordultak azzal a kéréssel, hogy életüket oltalmazza meg. Az igazságügyminiszter hat csendőrt küldött Ouderkerkbe.

— Czafolat. A »Tapolca és Vidéke« című lap azt a hírt jelentette, hogy a Tapolcán fenálló állami vincellériszkolának Badacsonyra való áthelyezését tervezik. A Budapesti Tudósiót illetékes helyről arról értesül, hogy ez a hír alaptalan, mert ilyen tervezet illetékes helyen egyáltalán nem foglalkoznak.

— Közlekedés a Balatonon. A Balaton-tavi gőzhajós részvénytársaság tudatja, hogy Sifók és Balatonfüred állomások között április 10. és 12-én, tehát nagyszombaton husvét vasárnap és husvét hétfőn rendes hajóközlekedést tart fenn. Eszerint Sifokról délelőtt 11 órakor és Balatonfüredről délután fél 4 órakor indul a gőzhajó.

— Mit eszünk? Mult hónapban 872 állatot vágtak le a közvágóhídon, melyekkel Nagykanizsa város fogyasztó közönségének húszféléget láttak el. E hónapban ezen szám emelkedni fog mert csupán tegnapi 80 borjút és 12 marhát vágtak le.

— Gyomor és béluhurtnál a rég bevált Ferenc József keserűvíz párszázalékos gyógyító ereje az egész világon elismert. A szerveket ezen tiszta ásványvizet kitűnően bírja, mert oldó és elvezető hatása minden fájdalomtól menti és még súlyosabb esetekben sem okoz kellemetlen mellékhatásokat. A párisi orvosi akadémián, valamint Nyugat-Európa legkiválóbb belgyógyászai a hazai »Ferenc József« keserűvíz természetes vegyi ösz-

szesétől és gyógyhatásától a legkiválóbb módon nyilatkoznak. — Igazgatósk. Budapeston.

— A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanissal Hókja holnap nagygyűlést napján délelőtt 9-1 óráig tart hivatali. Deltután a bankfiók zárva marad.

— A nagyszombati körmenet. A feltámasztás a rom. kath. egyház körménét alkalmával a hívők ajtosságát mélyen sértő bojárnyos tolongás elkerülése céljából egyetértőleg a rom. kath. plebánia hivataljal a főkapitány a következő rendeletet böcsátotta ki: Nagyszombaton délután fél 6 óra or tartandó istentiszteleten a templom szentélyében a fehérruhás laánykák, polgári gyertyás klásrók és a katonai kíséreten (spaler) kívül másnak helyet foglalni nem szabad. A padsorok három első padja fenntartatik a hatóságok részére még pedig a bejárattól balra eső három pad polgári hatóságok, a jobbra eső három pad a katonai hatóságok részére. A padsorok között levő középbéjákat a tűzoltó testület, hadastján és aggharcosok számára tartatik fenn. A körmenet utja a templomból a Nádor-utcán, Csengery uton, Fő-uton, Kazinczy-utcán és cintoriumon át a templomba vezet. A körmenetben való részvétel a következő sorrendben történik: A zászlóvivők után a helybéli elemi fiu- és leányiskola, a polgári fiu- és leányiskola, főgimnázium tanulói, az aggharcos és hadastján egyesületek, a tűzoltó testület, fél díszszázad katonaság, tűzoltó zenekar, kántorok, fehérruhás lányok, baldachim a papsággal, körül a polgári gyertyás és katonai díszkisérettel. A baldachim után a hatóságok képviselői, fél díszszázad katonaság és végre a hívő közönség. Visszajövet a cintorium bejáratánál az elemi és polgári fiu és leányiskolák növendékei a Nádor-utcába kanyarodnak be; a főgimnázium ifjusága pedig a Kazinczy-utcában a Dobrinház előtt foglal állást. Az aggharcos és hadastján egyesület a cintorium fasorba vonul a templom fő homlokzata elé és ott akként foglal állást, hogy a templomba való bevonulása lehetőleg akadálytalanul és tolongás nélkül történhessék. Felhívom azon utcák lakóit, melyben a körmenet elvonul, hogy az ablakon feltett kalappal, égő szivarral való kintézegetéstől és egyéb az ajtatos közönséget megbotránkoztató cselekményektől öltözkedjenek. Ezen rendelet be nem tartói ellen az 1879. évi XL. t. c. 78. §. fog alkalmaztatni.

— SZÉKELYI LAJOS első nagykanissal fehérmű gőzmosó-vasaló és tisztító intézőke Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

— MAYER KAROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyszeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára nagykanizsa, Kőbányai-utca 19 — Elváltai szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb aron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanissal hírlójának jelentése:

Magyar hitelrészvény 731.50. Osztrák hitel részvény 633. — 4% magyar koronajáradék 92.65. Kereskedelmi-bank részvény 338.00. — Balgótánjai kőszénbánya részvény 565. — Rumunurányi vasmű részvény 541. — Adriai jengerhajó részvény 390. — Hazai bank részv. 271.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, ápr. 8.

Készaru-üziel.

Változatlan.

Határidő-üziel:

Buza 1909. Április 14.00, Buza 1909. október 11.87
 Tosa 1909. Április 9.92, Tosa 1909. október 9.10 Zab
 1909. Április 8.06 Zab 1909. október —, —, tengeri 1909
 május 7.47. Rupeo 1909. aug. 14.90.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

— A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás —
 vese- és hólyagbetegséknél, köszvénynél, cukorbetegségnél — hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.
 Természeti ásványos ásványvíz.
 Kapható Ásványvízkereskedésben vagy a helyi-Érdőnél
 Salvator-forrás Vállalatnál, Budapest, V. Radoi Téri 9.

Táviratok

és telefonjelentések.

Balkáni bonyodalom.

Montenegró kapitulált.

Bécs, április 8. Ugy látszik, hogy a balkáni kis tüzfészek, Montenegró, melynek magatartása a legutóbbi napokban szinte érthetetlen volt, szintén elérkezett a megmondoltságához és nem akarja a jóformán egészen tisztult helyzetet tovább is okvetellenkedésével bolygatni. A Montenegrói fejedelemség képviselői ma jegyzéket intéztek Kuba báró cetinjefi magyar osztrák követéhez, melyben kijelenti, hogy a fejedelemség közzé alvétel magát a hatalmak döntésének, melyet a berlini szerződés 25. cikkére vonatkozólag hozni szándékoznak. A jegyzék a Montenegrói kormány aza reményének ad kifejezést, hogy most már mi sem fogja a békés összhangot a monarchia és Montenegró között zavarul.

Kuba báró azonnal válaszolt a jegyzékre, ennek tartalmát megelégedéssel veszi tudomásul és szerencsésnek érzi magát, hogy a monarchia és Montenegro közötti szép harmónia létrejöttében része lehet.

A mészalkai titokzatos gyilkosság.

Szatmár, április 8. A Kovácsics János mészalkai kéményseprőmester titokzatos — meggyilkolása ügyében a satmári kir. törvényszék vizsgálóbírója, ügyésze és a törvényszéki orvosok ma a helyszínére kiszálltak, — hogy ott a nyomozást megejtsék. Az orvosok a hullát felboncolták, melynek eredményeként azt állapították meg, hogy a halál oka egy, a hason ejtett késszúrás volt. Kihallgatták a gyilkossággal gyanúsított Sárkány Dezső aljarásbíró, aki ártatlanságát hangoztatja, és ezzel magyarázza a meggyilkolt súlyos vádját, mert az neki régi haragosa volt. A vizsgáló bíró még nagyon sok tanút is kihallgatott a titokzatos ügyben.

A Curia ez ügyben ma a satmári törvényszék elnökét sürgőnyileg azonnali jelentéskeltre szólította fel.

Hamis bizonyítványgyártók a vidéken.

Arad, április 8. Az itteni máv. üzletvezetőnek ma följelentést tett az aradi ügyészségűnél Dr. Ferenec vasuti tiszt ellen az okból, mert egy állás elnyerésére hamis bizonyítványokkal pályázott. A nyomban megfogdított vizsgálat a gleplő eredményre jutott, Kiderült ugyanis, hogy Arad környékén egész

bűnszövetkezet foglalkozik hamis bizonyítványok gyártásával és hogy több hivatalnok ily hamis bizonyítványok alapján nyerte el állását. A vizsgálat ez ügyben a legerélyesebben tovább folyik.

Szomental Temetése.

Bécs, április 8. Ma délelőtt temették *Somentalt*, az osztrák és német művészvilág nevezte, egész Bécs óriási részvételével. A királyt a temetésen *Monteanovo* gróf képviselte.

Öngyilkos jogszigorító.

Eperjes, április 8. *Egry Jenő* jogszigorító ma felfűtötte magát. A rokonszenves fiatal ember borsza fölött az egész város részvétellel sajnálkozik. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Sikkasztó malomtulajdonos.

Gyula április 8. *Ujlaki Sándor* orosházi gazdag malomtulajdonos azzal az ürüggyel, hogy részvénytársasági alapon egy új malomot alkot, nagy összegeket felvit a környékbeli gazdag emberektől, kiknek sok ezer koronára rugó pénzével Amerikába szökött.

Az ifju törökök tiltakoznak a gyilkosság vadja ellen.

Konstantinápoly, április 8. A konstantinápolyi ifju török bizottság a meghatározó tabban tiltakozik a *Szerbeszli* című újság lap szerkesztője, *Haszszán Fehri* meggyilkolásának vádjá ellen. Érelves nyilatkozatukba hangsúlyozzák, hogy nekik céljaik eléréséhez nincs olyan eszközeik szükségük, mint amint az egy ily politikai gyilkosság elkövetéséhez. Stambulban nagyon izgatott a hangulat egyetlen gyilkosság miatt, és itt a gyilkosok kivomozását és a legszigorubb megbüntetését kívánják.

Ki nyert?

Budapest, április 8. Az osztályosjáték húzásaán 20,000 koronát nyert a következő számai: 45360 és 105089, --- 15 ezer koronáig: 102197.

Óvatosság sohasem árt,

azért vegyük a legjobb hygienikus gummí-
óvszert **Auer-nél**. 3 minta 1 kor.,
6 minta 1 K 80 f., 12 minta 2 K
20 f., 4 K 20 f., 6 K 20 fill. (bé-
lyegeken is küldhető) utasítással és nagy
képes árjegyzékkel együtt, amely az ösz-
szes óvszereket és különlegességeket tar-
almazza.

AUERH. gummigyárak, WIEN I.,
Wipplingerstrasse No. 15-20.

Bármilyen szerkezetű

Írógéphez

szükséges felszerelési cikkek u. m.:

festékszalagok,

szénpapírok,

törőgummik,

írógéppapírok,

a legfinomabb gyarmányokban
és legjutányosabb árban kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyv és papírkereskedésben

≡ Nagykanizsán. ≡

Nagyobb építkezésekhez, oly társat
keresek, kinek legalább is 15-20 ezer
korona készpénze van az építésekbe
befektetni,

cím megtudható Kossuth Lajos-tér 22. sz.

Gyönyörű

bársonysima, üde arcbört ér el
minden hölgy egy tégely

Email crème

használata által.

Ára egy tégelynek K 1.50.

Egyedüli készítő: Luis Brabant Páris.

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljesfe firuhához	1 szelvény 12 korona
(kabát, nadrág és	1 szelvény 15 korona
mellén)	1 szelvény 17 korona
elegendő, csak	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 R.-ért,
szintury felöltözövel, turistalódit, selyem-
kangart stb. gyárt árákon kiad a mint
megbízható és szolid cég mindenütt ismert
postógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előzők, amelyek a magánvevő élvez, ha
szövetségeseletel közvetlen Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári piacton rendel meg, igen jelentke-
nyek Szabón, legolcsóbb árak. Örödeli választék
Mintahü, figyelmes kiszolgálás, még a leg-
kisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Palkó Péter. építő

Nagykanizsán, VI. ker. Vározdai u. 63. (Sójtai ház.)

Elvállal minden új épület emelést
és tartozását szolid árak mellett. Költ-
ségvetést és terveket díjmentesen kö-
szíték. Levélbeli megbeszélésre személyo-
san megjelenek, vagy levélben vála-
szolok. A né közönség bizalmát kérem.

Új gépjavitó műhely!

Grammofonok, kerékpárok, varró-
gépek, motorok, írógépek,
szaksz. javítását, ujonan berendezett
műhelyünkben a legolcsóbban eszközölünk.
Egyedüli képviselőtünk hírneves Stirla
Puch kerékpárból, mindennemű alkat-
részek mérsékelt árban.

Tisztelettel:

Bród és Wéber.

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér Elek ház.

Modern

Finom

Izléses

Levőlpapírok

egyszerű és elegáns dobozokban, sokféle színárnyalatban, legkülön-
bözőbb alakokban s mindenféle árban, kaphatók dus választékban

Fischel Fülöp Fia cégnél

Nagykanizsán.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához fordva:

Egy hóra	1.— K.
Negyedévre	3.— „
Félévre	6.— „
Egész évre	12.— „

Postai szétküldéssel:

Egy hóra	1,50 K.
Negyedévre	4,50 „
Félévre	9.— „
Egész évre	18.— „

Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer István fia könyv- és papírkereskedésben, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Munkások, bál kimutatások és magán-közlemények soronként 50 fillér.
Előfizetési és reklámárak külön díj 5 kor.; előfizetőnek 3 korona.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉZ LAJOS.

Ki írja meg?

Nagykanizsa, Április 9.

Akik a mai nemzeti iránynak s a nemzeti célok megvalósításán verejtékező kormányoknak nem barátai, hanem határozott ellenségei; meg akik a nemzeti iránynak is, a nemzeti kormányoknak is barátai, csak a fekezatos, a lehetőség szerint való haladás időmérletét tekintik türelmetlen szemekkel: Fedőnek lassan lassan egy földet alá jutni.

Megengedjük, sőt úgy akarjuk hinni, hogy ez igazán csak akaratlanul történik.

Nagy mértékben lesújtó, szinte kétségbeejtő körülmény volna az, ha a nemzeti irány határozott ellenségei, akiket — fájdalom — a magyar nemzeti törekvések haladási vonaláról teljesen elsodort a darabontság vagy a nemzetköziség áramlata — azzal a gunyos büszkeséggel emelkednek föl fejüket, hogy: ime, egy táborban vagyunk a ti nemzeti hőseitekkel. Ha nem is egy politikai táborban, de ugyanazon politikai — ellenzéki — harcfrontban állnak veletek szemben — velünk.

Pedig hát kétségtelenül az, a helyzet tiszta képe, hogy akik most a nemzeti kormányra nézve megnehezítik a politikai vállalkozás rendes befejezését: azok egyenesen lehetetlenné tételén dolgoznak és így akaratlanul is a három év előtt letörték számára, egyengetik, munkálják a terepet.

Nagyon szerencsétlen, könnyen megzavart, tévesztéssé válható politikai munka ez!

Ilyen munkára a felforgó viszonyok között nem volna szabad vállalkozni senkinek.

A »Zala« már a múlt héten megírta vezércikkjében, hogy olyan politikai helyzet, mely tiszta kialakulásával a vidéki közvélemény képződésére nézve is alapul szolgálhat, csak akkor várható, ha azok a pártok, melyek a nemzeti ellenállás nehéz napjaiban különböző irányú reformmunkára vállalkoztak, ezt a vállalkozásukat teljesen befejezik.

Allig egy hét múlva jóleső megnyugvással fogadtuk Apponyi Albertnek, majd Wekerle Sándor miniszterelnöknek ugyanily értelmű kijelentéseit.

— Az erőszakosan megzavart politikai helyzet tisztázódásának húsvét utáni ok-

vetetlenül meg kell történnie. — És pedig minden erősebb megrázkódás vagy váratlan fordulat nélkül. Mert bizony-bizony szomorú dolog volna az, ha a szépen indult és dícséretesen folyt kormány-munkát, a nemzeti szellemben való megizmosodás útját bármiféle manőverrel ketté lehetne vágni.

Voltunk mi már hasonlíthatatlanul nehezebb helyzetben is a abszolutizmus lezajlása után; és mégis sikerült a helyes, megnyugtató kibontakozás.

Akkor volt egy Deák Ferencünk, aki megírta híres húsvéti cikkét, mely fényes sugárként világított bele a helyzetbe és világságot gyújtott a lelkekben.

Most a helyzet körülbelül olyan, hogy nem írni, hanem cselekedni kell. Közvetlenül kell meggyőzni a pártokat, az egyes pártok ingadozó, habozó tagjait, hogy most az összetartás, az egyetértés vagy nemzeti szükség. Meg kell győzni az egész nemzeti közvéleményt arról, hogy a helyzetnek egy akaratlanul való tisztázásánál nem párt szempontoknak, hanem a nemzet közös érdekének kell érvényesülnie.

De a nemzethez mégis csak írásban kell fordulni!

Ki írja meg, ki bocsátja ki ezt a nagyfontosságú húsvéti cikket?!

Ki fogja megírni és vele meggyőzni a magyar nemzetet Deák Ferenc szellemének egykori hatalmas meggyőző erejével arról, hogy amit a függetlenségi párt akar, azt ma már minden igazi magyar politikai párt akarja. Hogy amilyenképpen a függetlenségi párt törekvéseinek megvalósításán Kossuth Ferenc és a vele küzdők dolgoztak: olyanképpen, olyan bölcs politikai tapintatossággal minden jóra való magyar embernek, a legmérsékeltetlenebbnek is dolgoznia kell. — Hogy nincs tehát most különbség a szövetséges pártok többségi részeinél sem a politikai törekvésekben, sem a haladás időmérleteire nézve.

Ki fogja meggyőzni a magyar nemzetet arról, hogy most a nemzeti törekvések terén Kossuth Lajos és Deák Ferenc szelleme olyként találkozik, úgy ölelkeznek, hogy a gyakorlati politika leghatalmasabb diadala is az lenne, ha a pártok e két nagy államférfia szellemének ölelkezését megértve, a függetlenség eszméjének lobogója alatt ölelkeznének.

Egyhuzamos munkaidő a vármegyeházán.

A tisztviselők kérése.

— Saját tudósítónktól. —

Méltányos és teljesíthető kérése van Zala megye központi tisztviselői karának. Mint tudósítónk jelenté, a megyei tisztviselők azzal a kéréssel fordultak Árvay Lajos alispánhoz, hasson oda, hogy a nyári hónapokban a megyeházán reggeltől 7-től délután 1 óráig legyen a hivatalos idő megszakítás nélkül. Ennek az óhajnak a teljesítésével nem csökkenne a hivatalos órák száma, mert a napi hat órai munkaidő megmaradna, tehát a megyei ügyek intézése a változásnak nem látná kárát.

Az alispán a tisztviselői kar óhaját a közgyűlés elé fogja terjeszteni, mely bizonyára nem fog elutasítani annak teljesítése előh. Ennek nem is lenne értelme. Ma már a járási székhelyek adóhivatalaiban is megvan a nyári egyhuzamos munkaidő, így dolgoznak az egyezményi pénzügyigazgatásnál és egyéb intézményeknél is. A tisztviselőkre a forró nyári hónapokban nagy megkönnyebbülést jelentene ez az újítás, különösen itt a Balaton-közégleben, hol fél napi idő elég a kirándulásra. A megyegyűlés ezen okok méltánylásául bizonyára teljesíteni fogja a központi tisztviselők kérését.

Pécs és Nagykanizsa.

Pécs panaszkodik.

Félhivatalos leintés.

Nincs az a két szatmár, kik oly elkéseredetten konkurálnának, mint teszik ezt a magyar városok gazdasági, vagy kulturális előnyöért, főképpen pedig a kormány támogatására féltékenyek. Ez a féltelen versengés nincs minden komikum nélkül. Ehhez tartozik az is, hogy a Pécsi Napló megemlékezvén arról a 180 ezer koronáról, melyet Nagykanizsa a kormánytól népiszkolák részére kap, azon siránkozik, hogy a kormány Nagykanizsát Pécs felett előnyben részesít. Bizonyára ennek a mellőzésnek tulajdonítható, hogy Pécs ma első városa Dunántulnak, Kanizsa helyzete pedig csaknem vigasztalan.

A P. N. ezen indokolatlan és túlzóan sován panaszát ma visszatérítjük a félhivatalos Magyar Nemzet, irván a következőket:

»Pécs panaszkodik. A kormány Temesvárnak 400.000, Nagykanizsának pedig 200.000 korona segélyt adott a főgimnázium építéséhez 300.000 koronát két új népiszkolára. Pécsről írják, hogy ezen felajánlást Pécsváros, mert a ciszterciata főgimnázium felépítésére nem kapott segélyt s népiszkoláit nem tudja felépíteni. Ez a panasz időzzerűtlen és nem

Indokolt. Figyelmébe ajánljuk Pécs városnak, hogy a magyar állam e dunántúli erős kulturális pontot mindennel ellátta, a mi fejlődéséhez szükséges, hivatalokkal, vasúttal, katonasággal s az államsegélyt, a mely a költségvetésben szerepel, kellő időben meg is kapja. A kormánynak egyformán kedves Temesvár, Nagykanizsa és Pécs. Mindegyik város megkapja a szükséges anyagi segélyt. De mindent ne várjon az államtól egyik se, mert autonómfája is kötelezi valamire. Arra, hogy iskoláit maga építse fel s tartsa fenn, s a meddig pénzügyi helyzete bírja, ne forduljon csak azért a kormányhoz, mert más városnak kultúráját állami segéllyel teljesítik. Ha Pécsnek felső kereskedelmi és felső zenekola kell, ez még nem ok a panaszra. Végre a városok függetlensége is jár némi áldozattal s ezt a függetlenséget fentartani és az államsegélyért minduntalan keztenyújtani — nem fér össze. A mi Pécsnek jár, megkapja jutalmazás nélkül. A kormány egyformán mér mindenkinék.

A baja-báttaszéki hid.

Kossuth leírata.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A Délvidék és a Dunántul kezelésére több megyei és városi törvényhatóság feliratos intézett Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterhez, kérve őt hogy a baja-báttaszéki új vasúti hid lehetőleg május elsején, de mindenestre október előtt adassék át a forgalomnak.

A hid maga már néhány hónap óta készen van, de a szabadka-bajai vasút elsőrangúítása még folyamatban van, a rendkívül fontosságú vasúti hid tehát még nem adható át a forgalomnak.

Most érkezett meg az érdekelte városok és megyék első tisztviselőihez Kossuth Ferenc leírata, amelyben megnyugtatta az érdekelteket, hogy a baja-báttaszéki hidat az eredetileg tervbe vett időpontnál — október elsejénél — jóval előbb átadhatják a nyilvános forgalomnak.

A miniszter a leiratban részletesen tájékoztat aziránt, hogy miért szenvedett késedelmet a hid megnyitása. Maga a Duna hid — mondja a leirat — már tényleg átadható lenne a forgalomnak, annyira előrehaladtak a vasúti vonal munkálatai, de a esatlakozó pályarészeket még több olyan munkát foganatosítandó, amelyeknek befejezése előtt a vonalat a nyilvános forgalomnak nem adhatják át, a pálya és az üzemi biztonságának veszélyeztetése nélkül.

Ha a vonalat most átadnák a forgalomnak, akkor a biztosítási munkák folytatásában lenne zavar és a közszállító vonatok lennének a közlekedésben akadályozva, ami a munkálatokat nagyban hátráltatná és súlyos anyagi károsodást, végeredményben a forgalom beszüntetését is maga után vonná, különösen, ha az árvíz a munka befejezése előtt lépne fel.

Hirek.

Gombok az urnában.

— Április 9.

Százhat ezer korona mellett — így szól az enyegző kommünké — találtak a budapesti gyermeknap urnájában nyolc reklám-gombot, tízszáz kilenc ólomkoronát, nyolc nadrággombot, kilenc inggombot és egyéb hasonló értékeket, amelyek megakadtak az osztrák magyar bank pénzolvasó gépein. A pénzolvasó-gép megvetésével lökte félre a nadrággombokat és az

inggombokat s bizonyosan azt gondolta: Pflüwle gemeln, (az osztrák magyar bank hivatalában a gépek is németül gondolkodnak) becsapni a jótékonyt, a tisztelteméltó urnás hölgyeket és a szegény elhagyott gyermekeket. Ki tudja, hogy milyen szeretetreméltó mosolyokat zsebeltek el és bitoroltak azok az ismeretlen tettesek, — akik ezeket a gombokat a krajcárok, koronák, a főherceg öltözék koronája és a pénz előkelők ezreszel közbe csempészték. Vajjon ezekkel a gombokkal akarnak ők zűlött és elhagyott gyermekeket a tisztas társadalomnak megmenteni?

Sajnáljuk, hogy nem tudunk egészen egyet érteni a pénzolvasó gép fölháborodásával s mindazokkal, akik az előbb reprodukált fölfogást magukénak vallják. Bizonyos, hogy a gyermekvédő liga célja nemes, derék és nagy-szabású; bizonyos, hogy amennyire megérdemelte a százhat ezer koronát, sőt többet, — hiszen nagy tömegekre kell a gondoskodását kiterjesztenie, — épp annyira nem érdemelte meg az inggombokat és a nadrággombokat. De valószínűnek látszik ez a föltevés: azok, akik az inggombokat és a nadrággombokat csempészték az urnába, — szívesebben adtak volna valódi százkoronásokat, sőt igazi huszfilléresek, ha lett volna. Lehet, hogy csak egyszerű gyermekcsíny jelei azok, de lehet, hogy az tette oda, a kinek pénze nem volt. Vagy talán, mire a harmadik, negyedik urnához jutott, az aprópénze már elfogyott — s kénytelen volt az inggombjához fordulni. Utóvégre, amíg lehet, mindenki inkább jó ember marad, mint svindler, s inkább megnyugtatta a lelkiismeretét pár batossal, sem hogy azt a vádat vegye magára, hogy a jótékony célt becsapta, sőt megcsúfolta.

Ismételve helyet adunk annak a lehető ségnek: lehet, hogy a gombokat csak a móka vágya szaporította ily tekintélyes számra. De mintha annak komoly oldalát is látjuk. Nekünk úgy tetszik, mintha ez a gomb a mosolyt fakasztó, — pénz képeben alakoskodó gomb szimbólumot jelentene. A társadalomnak, a publikumnak legelő és kétségen kívül ügyetlen védekezését a követeléseiben és sarcolásaiban tulkapó jótékonyág ellen.

És tiszteltemében tartva mindazon jótékony célokat, amelyek a közadakozásra, a közönség támogatására rá vannak utalva, és akik, elismerjük, ezt a támogatást olyan helyekre vezetik el, ahol igazán szükség van rá, — ezek az akciók számszerint is túltengőek s eszközben is terhesek. Nap-nap után új és új filantropikus egyesület születik, amely többnyire az intelligenciának egy azon körét sorozza be tagjai közé. A tagdíjak mellé a fölfűzetések, jegy megváltások s más adományokat kérő szók, s végül az utcai gyűjtés, amely elől semminő élő lények nem lehet magát elvonni: mindezek, már a legjobb kedvű adakozónak lelkebe — is keserűséget csempészhetnek s talán egy kis néma zngoló-dást az egyre súlyosabb sark ellen.

A jótékonyagra adott pénzeknek pedig meg kell hagyni az etikai oldalát, hogy aki től veszik, az magasztantából, hátsó gondolat nélkül adja. Akármilyen nemes, nagy célok vannak még hátra a humanizmusban, egyszerűre valamennyit megvalósítani nem lehet, — amint hogy Budapest sem lehet egyszerre Páris, Magyarország pedig a bőkezű Anglia. Mértékelt kell tehát tartani a jótékony egyesület alapításokban, a segély-akciókban és különösen mértékelt abban a módban, amellyel a gyűjtést folytatják.

Ötülünk a gyermekliga százhat ezer koronájának s határozottan nem szép, hogy azok közé ing- és nadrággombokat kevertek. De az inggombok közül, amelyek odatévedtek — egykettőnek igazsa volt.

— Kanizsai iskolák kitüntetése. A londoni magyar kiállítás fényes sikert hozott a kanizsai középiskoláknak. Mint értesülünk, a nagykanizsai főgimnázium kiállított rajzai a diplomae d' honneur és az aranyérmes, a felsőkereskedelmi iskola gyapjú- és famintagyűjtemény-kiállítása az arany érmet nyerték el. A szép kitüntetések híre az iskolákban nagy örömet keltett és mi is örömmel regisztráljuk azokat.

— A dunántúli evangélikus felügyelőség. A dunántúli ág. hitvallású evangélikus egyházkerületben most folyik a választás a felügyelőségre Lajos örökére. A szavazatokat e hó 30-ig kell beadni az egyházközségeknek, főiskoláknak, gimnáziumoknak. Eddig már több helyen történt szavazás, így Pápán Véssey Lajosra, Sopronban Hering Zsigmondra, Győrött pedig Fischer Sándorra szavaztak.

— Tanácsülés. A város tanácsa a husvéti ünnepek miatt már tegnap megtartotta a heti ülését. A tegnapi tanácsülésnek nem volt nagyobb jelentőségű pontja.

— Klobucsár Győző — honvéd kerületi parancsnok. A király-Klobucsár Győző nyugdíjas altábornagyot — a nagykanizsai 20. honvédgyalogezred volt parancsnokát — a tényleges állományba való egyidejű áthelyezése mellett a kolozsvári VI. honvéd kerület parancsnokává nevezte ki.

— Új hadtestparancsnok. Báró Steininger Károly gyalogsági tábornok az V. hadtest parancsnoka és pozsonyi vezénylő tábornok egészségi okokból saját kéreimére ettől a parancsnokságtól felmentetvén, helyébe báró Winzor Antal lovassági tábornok neveztetett ki az V. hadtest parancsnokává és pozsonyi vezénylő tábornokká.

— A Maulwurf testvérek kitüntetése. Három derék földinret, a nagykanizsai Maulwurf fiukat, a kik a Keleten közhasznú tevékenységükkel szolgálják a magyar ügyet, a király magas kitüntetésben részesítette. Maulwurf Ede szalonikii nagykereskedőnek a III. osztályú vaskoronarendet, Maulwurf Bernát szalonikii és Maulwurf Lajos smyrnai nagykereskedőnek a Ferenc József rend lovagkeresztjét adományozta.

— Egyházmegyei előléptetések. A király a vallás és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a veszprémi székeskáptalanban János Ágoston választott dulmi püspöknek s olvasó kanonoknak a káptalani nagyrépostságra, dr. Fejérvári József éneklő kanonoknak az olvasó, dr. Rédey Gyula örkanonoknak az éneklő, Néger Ágoston székesegyházi főesperesnek az örkanonokságra, Kránitz Kálmán zalai főesperesnek a Szent Mihályról nevezett hantai prépostságra és székesegyházi főesperességre, dr. Rada István somogyi főesperesnek a zalai, Káuzli Dezső pápai főesperesnek a somogyi, Póller Pál segedi főesperesnek a pápai, dr. Molnár Dénes székesegyházi mesterkanonoknak a segedi főesperességre való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ekként megüresedett utolsó mesterkanonokságot Rainer Gyula címzetes apát és szuloki esperesplébánosnak adományozta.

— **Hogy terjesztik Zalaegerszegezen a villamvilágítást?** — Nagyon leleményesen. Mlóta Egerszeg város a villamvilágítást házi kezelésbe vette, mindent elkövet, hogy azt kellemese és jövedelmezővé tegye. E törekvés legujabb jele a következő értesítés:

A városi villamos mű-üzemvezetősége a közönségnek a villamos bevezetéseket megkönnyíteni óhajtván, elhatározta, hogy azoknak, akik lakásukba vagy üzlethelyiségeikbe május 15-étől szeptember 1-ig terjedő időben vezették be a villamos világításhoz szükséges szereléseket, ezen idő alatt díjmentesen szolgáltatja a villamos áramot és csak szeptember elseje után fizetik majd a szabályrendeletileg megállapított világítási díjakat. A bevezetéseket esetleg kívánatra részletfizetésre is elkészítik.

Igaz ugyan, hogy éppen a nyári hónapokban nem sok villanyt fogyasztanak és így a nyújtott kedvezmény csak mérsékelt, de minden esetre élelmességre vall.

— **Nagykanizsai lovascsendőrök.** Elsőnek a Zala közölte azt a hírt, hogy a dunántúli csendőrség egy része lovaslítja, hogy a cigányokat több eredménnyel üldözhesse. — Mint ma értesülünk, a nagykanizsai csendőrséghez négy lovas csendőrt osztanak be, ami föltétlenül megkönnyíti csendőreink nehéz munkáját.

— **Leköszönés a tisztirangról.** A honvédelmi miniszter rendeletével Csulay Béla nagykanizsai 20. honvédegyezredbeli tartalékos hadnagynak a tiszti rendfokozatról kért leköszönése elfogadta, nevezettnek egyúttal a tartalékos zászlósi rendfokozat adományoztatott.

— **Áthelyezés.** Kengyel István csáktornyai posta- és távirólistát a nagykanizsai 2. számú mozgópóstház helyezették át.

— **Sass és Faragó képkiallítása** Nagyban folyik a husvét vasárnap megnyíló képtárlat rendezése. Mint megirtuk, mintegy 240 darab szebbnél-szebb kép és rajz került kiállításra, melyek a Polgári Egylet nagytermének három jól megvilágított falát veszik körül. A kiállítás megnyitását Vécsey Zsigmond polgármester fogja husvét vasárnap délelőtt 11 órákor eszközölni.

— **A Nagykanizsai Takarékpénztár által alapított öngyógyító szövetkezetnél** a husvét hétfőre eső befizetések folyó hó 16-án vagyis pénteken délelőtt eszközölhetők.

— **Zöldségtermelő telep a Balaton mellett.** A Balaton Szövetség régóta foglalkozik a balatonparti nyaralók élelmiszerének kérdésével is, most Cséplő Ernő tikkár tanulmánya alapján részletes fölterjesztéssel fordult Darányi Ignác földművelésügyi miniszterhez zöldségtermelő telep és konyhakertészet berendezése érdekében. A földművelésügyi miniszter helyt adott a szövetség indokolt előterjesztésének és intézkedett egy ügyvezető bizottságról, nagyobb zöldségtermelő mintatelep berendezéséről, föltétlenül kötötte ki azonban, hogy a termelésre kizárólag vagy munkás családok jelentkezhetnek. A vasgátrémi káptalan jószágfelügyelője szívesen támogatván a Balaton-Szövetség kezdeményét, a Sió mentén, Siófok határában kedvező fizetési föltétellel, termelésre alkalmas területet jelölt ki. A kizárólag és munkások nagy számban vállalkoztak a zöldségtermelésre. A termelő telepet már rendezik. A földművelésügyi miniszter magtellel oktató mestert küldött is, ki a vállalkozókat a kertészetnek erre a jövedelmező ágára oktattja.

— **Vizsgálat a piacon.** A rendőrség tekintettel a husvét ünnepekre ma piaci vizsgálatot tartott és sok hamisított élelmi szert, közülük egy hordó héringet is, elkobozott. A hamisítottakat az egészségügyi hatóságnál följelentették.

— **A legényegylet köréből.** A nagykanizsai kath. legényegylet elnöksége ez úton is kéri az egylet tagjait, hogy a feltámadáson leendő részvétel céljából a szombati körmeneten jelenjenek meg. Gyülekezés fél 6 órakor a cintoriumban.

— **Sorozás.** A nagykanizsai járás hadköteleseinek sorozása e hó 14-től 20-áig lesz Hertelendy Béla polgári elnök vezetésével.

— **Hirtelen halál.** Két hirtelen bekövetkezett haláleset foglalkoztatta tegnap a rendőrséget. Grahovec József kiskánizsai lakos és Buncom Ferencné haltak meg tegnap, anélkül, hogy előbb beteg lettek volna. Buncomtét tegnap felboncolták és megállapították, hogy szívszélhűdés ölte meg. Grahovecét nem boncolják fel, mert halálának okát anélkül is konstatálhatták.

— **Táncestély.** A kath. legényegylet folyó hó 12-én husvét hétfőn este 8 órakor a Polgári Egylet nagytermében, táncos egybekötött társas összejövetelt tart. Belépti díj 50 fillér.

— **A nagykanizsai vendéglősök,** mészárosok, kávéosok és pincérek egyesületének elnöke kéri a tisztelt tag urakat, hogy a nagykanizsai körmenetben résztvenni szíveskedjenek. Összejövetel a Polgári Egylet vendéglőjében.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai tehérmű-gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (szájat ház) volt Nagykereszt-utca.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyszert-ruhatisztító, guvrtörő és plüssirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19 — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyfürrás

SALVATOR

vese- és hólyaghajknál, közvényénél, cukorbetegségénél és hurutos bántalmaknál különösen hatásos.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ártárgykereskedésben vagy a Salva-Lápor Salvaforrás Vállalatnál Budapest, V. Endorás utca 28.

Táviratok és telefonjelentések.

A nagyszerb hazatérési per törlese.

Budapest, április 9. Rauch Pál báró horvát bűn ma Budapestre érkezett és hosszasan tanácskozott Josipovics horvát miniszterrel. A bűn ma este Bécs-be utazik. A bűn utazása hír szerint összefügg Péter szerb királynak királyunkhoz intézett azon kérélmével, hogy őfelsége törölje a nagyszerb hazatérési per.

Bécs, április 9. Péter szerb király bécsi követe útján kijelentette Ferenc József király előtt, hogy Szerbiának Magyarország-Ausztriához való baráti érzületét jelentékenyen gyarapítaná az, ha a nagyszerb propaganda per, mely Szerbiában nagy izgalmakat kelt, királyi kegyelemmel nyerne befejezést.

A tartalékosok hazabocajtása. Illetékes nyilatkozat.

Bécs, április 9. Felhivatalosan jelentik: Néhány bécsi és budapesti lap befejezett dolgként közli, hogy a határvidékre szállított tartalékos

katonákat husvét után szabadságukon fogják. Ugyanekkor helyen rossz néven vessik a hamis hírek terjesztését, melyek alkalmasak arra, hogy a közönségben, a tartalékosokban a szex hozsátartozókban esetleg csúfítást keltsenek. A tartalékosok hazabocajtásának még nem érkezett el az ideje. Ha ez elkövetkezik, erről azonnal értesíteni fogják a nyilvánosságot.

A király és a kormány ellén.

Belgrad, április 9. Ukanovics őrnagy, ki Sándor király meggyilkolásának részese volt, kit most Zaitkovic hadügyminiszter állásától elmozdított, ma nyilatkozatot tett közre, melyben kijelenti, hogy április 14-én »Hadsereg» című lapot indit, melyben majd kíméletlenül támadja a királyt és a kormányt.

Az aradi sikkasztó.

Arad április 9. A sikkasztó Daszkál Péter takarékpénztári tisztviselő apja ma megtértette a kárt, melyet fia azzal okozott, hogy egy pénzeslevél tartalmát elsikkasztotta a lopott pénz egy részét elköltötte. A takarékpénztár igazgatósága csak ma délután határoz arról, hogy följelentését visszavonja. A fiatal ember nagyon cinikus viselkedést tanusit.

Egy másik pénzes levél.

Budapest, április 9. Az aradihoz hasonló eset történt ma a budapesti 70. számú postahivatalnál. Midőn a postatiszt a kézbesítőnek egy pénzes levelet adott át, melynek 20 ezer koronát kellett volna tartalmaznia, a kézbesítő észrevette, hogy a levél egyik sarka fel van vágva s a pénz hiányzik a levélből. A nyomban megindított vizsgálat konstatálta, hogy a levél tartalmát nem Budapesten vették ki. A levél Mezőbányhegyesről érkezett.

Tűzvész a Vatikán közelében

Róma, április 9. A Vatikán közelében egy öt emeletes priora kigyullt és legett. Két emelet robbanás következtében lezuhant. Az oltásnál sokan megsebesültek.

500 lap legjobb növényrosi clostapapir 1 40 l,
 1000 lap „ „ „ 90 l,
 1000 lap „ „ „ 1 K 20 l,
 Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsa.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai ártályomok. —
 (Távirat.)

A Pestl-Magyar Kereskedelmi Bank nagybanknál Hónjának jelentése:
 Az ünnep miatt zárva.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, Apr. 9.

Készáru-üzet.

Változatlan.

Határvidé-üzet:

Az ünnep miatt zárva

Találmányokat

szabadalmaztat és értékesít;
védjegy- és minta-oltalom az összes államokban

Pataky Vilmos

hítes szabadalmi ügyvivő

Budapest IV., Eskü-ut 3. Telefon 89-22.

Saját szabadalmi irodák a külföldön:

Berlin, W. Leipzigerstrasse 112. Paris, 38, rue Lafayette. Amsterdam, Keizersgracht 200.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Veresdi u. 63. (Baját ház.)

EIVÁIKI minden új épület építését és tartozásait szolid árak mellett. Költséghatást és terveket díjmentesen készítik. Levélbeli ártételeire személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

STOCK

Cognac Medicinal
szavatolt valódi borpárlat

Camis & Stock

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Ezvédi cognac gőzöztetve
állandó hivatalos vegyi ellen-
őrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Gyönyörű

bársonysima, üde arcot ér el
minden hölgy egy tégely

Email crême

használata által.

Ára egy tégelynek K 1.50.

Egyedüli készítő: Luis Brabant Paris.

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Bármilyen szerkezetű

Írógéphez

szükséges felszerelési cikkek u. m.:

festékszalagok,

szendapapírok,

törítógummik,

írógéppapírok,

a legfinomabb gyártmányokból
és legújabbosabb árban kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyv és papírkereskedésében

Nagykanizsán.

MOLL- SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik do-
boz MOLL A. védjegyét és aláírást
tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok hatásos gyógy-
hatása a legmakacsabb gyomor- és aitchibán-
talmak, gyomorgörcs és gyomorhívő, továbbá
székrekedés, májbántalom, vértórtalom,
aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek
ellen, e jeles háziornek evigzések óta mindig na-
gyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti
doboznak: — Hamisítások törvényileg büntetnek
2 korona.

MOLL-FELE

Csak akkor valódi,
ha mindegyik üveg MOLL
A. védjegyét tünteti fel.
„A MOLL” feliratú óno-
attal van zárva. A MOLL-
féle sóborszesz ne-
vezetesen mint fajda-
lomcsillapító bedör-
zsölési szer közkönyv-
es az a meghülés egyéb
kóvátkezményeinek legis-
mreteresebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

MOLL Gyermek szappanja. Legfinomabb, legújabb
módszer szerint készí-
tek gyermek és hölgyek számára a bőr ókszerű ápa-
lására gyermekek s felnőttek részére. Ára darabon-
ként 40 fillér. Öt darab 1 korona 30 fillér.

Minden darab gyermek szappanját MOLL A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely: Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések a postaautóval mellet-
teljeshetnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” alá-
írásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.
Raktár Nagykanizsa: ROSENFELD ADOLF FIA.

GESSLER SIEGFRIED

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg
cs. és kir. fenségs kamarai szállítója

BUDAPEST,

ajánlja különlegességét, az

„ALTVATER” NÖVÉNYLIKÖRT

és egyéb finom likörgyártmányait, valamint

ezüst üstben főtt valódi
málnaszörpöt.

Jobb forgalmu

esetleg korcemával egybekötött

szatócsvagy vegyesáruüzlet

mely vidéken is lehet

megvételre kerestetik.

Ha ház van vele, azt is megveszem.

Czím a kiadóhivatalban.

Imakönyvek

a husvétii ünnepekre.

Husvétii

levelezőlapok

nagyválasztékban olcsón kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében.

Szerkesztőség:

Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp Fia könyv- és papírkötéskönyv, Városház-palota; ide birtokosok az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.Hirdetvények, hird. kiutalások és magánkiadványok sorozatát 50 nyár.
Egyrevaló és ekevaló árúkatól 50 nyár.
3 kor.; előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hozva:

Egy óra	1.- K.
Hegyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "
Postai azóklődésével:	
Egy óra	1.20 K.
Hegyedévre	3.50 "
Félévre	7.- "
Egész évre	14.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Üzletszerző

aki a biztosítási üzlet minden ágazatában teljesen jártas, elsőrangú intézet helyi főügynökségével

azonnali belépésre kerestetik.

Írásbeli ajánlatokat „Üzletszerző” jellegű alatt a lap kiadóhivatala továbbítja.

A nemzet vezére.

Nagykanizsa, április 10.

(P.) A feltámadás évfordulójának magasasztos ünnepe, melyet az emberiség megváltójának, s ugyyszólván az egész világrand ujjáteremtőjének emlékre tart fenn a szent kegyelet — önkéntelenül eszünkbe juttat egy másik évfordulót, amely majdnem ugyanazon időre esik és nemzeti szempontból korszakalkotó jelentőséggel bír.

Most, április 8-án volt ugyanis három éve annak, hogy a magyar király — hosszú és áldatlan viszályok után, melyek a dinasztia és a nemzetet egyaránt nehéz megpróbáltatásokkal sújtották, a beláthatatlan veszélyekkel fenyegették — kibékült a magyar nemzettel, s kinevezte miniszternek Kossuth Lajos fiát, a nemzet elismert vezérét és a hagyományos nemzeti aspirációk hivatott apostolát.

Ez is föltámadás volt. Mert a nemzeti önállóság politikája, mely 1849. óta csak eszményileg élt, de koporsóba volt zárva — kikelet sírjából és elfoglalta helyét a gyakorlati élet színterén. Hiszen Kossuth Ferenc, a király hozzájárulásával, ünnepélyesen kijelentette, hogy elveit a miniszteri székbe is magával viszi; sőt azok fokozatos megvalósítását a kormányprogramba is befoglaltatta; aminek természetes konzekvenciája az,

hogy a király tényleg elfismerte a 48-as párt kormányképességét.

A nemzet megbecsülhetetlenül sokat nyert tehát Kossuth Ferenc kormányrajutásával; míg ellenben ő maga nem csak nem nyert, hanem nagy személyes áldozatot hozott a közérdek oltárára.

A nagy közönség ugyanis talán kevésbé tudja, de a beavatottak előtt ismeretes, hogy Kossuth Ferenc az ő fényes talentumával, nagy tudásával és fáradhatatlan munkaképességével, publicisztikai foglalkozása és általában szellemi munkája révén, a miniszteri javadalmazásnál jóval nagyobb jövedelemmel bírt. Ami pedig a tisztességet, méltóságot és tekintélyt, szóval az egyéni ambíciót illeti, hát emberre nézve van-e nagyobb tisztesség Magyarországon, mint Kossuth Lajos fiának lenni, s államférfiúra nézve van-e nagyobb méltóság és tekintély, mint a nemzet ünnepelt, s osztatlan tisztelettel és szeretettel körülvezt vezérének, s a legszentebb történelmi hagyományok kiválasztott zászlóvivőjének lenni? . . . Tehát nem a miniszteri szék adott díszet és kitüntetést Kossuth Ferencnek, hanem az ő illusztris egyénisége emelte magasabbra miniszteri állás díszet, tekintélyét és tisztességét.

Ellenben fáradalmak, megpróbáltatások és tövises dusan, szinte emberföltött mértékben jutottak osztályrészül. Miként az emberiség megváltóját, azonképpen őt is, a nemzeti apostolt, megostorozták a rágalom és gyanúsítás piszkos és sebző ostorával, s megpaskolták a kételkedés, rövidlátás és kishitőség méltatlan kritikáival. S neki is roskadozik a válla a nehéz földatok súlyos keresztje alatt. Hiszen tudjuk, hogy amióta miniszter; a sok lélekölő izgalom és ideggyilkos munka annyira fölemésztette az életerejét, hogy szinte állandóan küzd régi betegségének fokozódó kínjaival.

Am, ha roskadozó testtel is, de törhetetlen lélekkel és soha nem lankadó energiával halad a végzet által kijelölt útján, nemzetboldogító nagy céljai felé, amint illik ama dicső apa fiához, akinek tudvalevőleg jelszava volt ez: „Törhet, de nem hajlik”.

Hogy milyen maradandó értékű, nagy munkát végzett három évi minisztersége alatt Kossuth Ferenc, azt majd más alkalommal taglaljuk részletesen. Legyen elég itt most csak röviden rámutatni először európai híru szociál-politikai alkotásaira, különösen a munkások és a kisemberek érdekében létesített népjóléti intézményekre; másodsor: a közlekedés terén kifejtett nagyszabásu munkásságára, nevezetesen a vízi utak megteremtésére és kifejlesztésére irányuló terveire és a vasutügyi reformokra, ahol igazán titáni erőfeszítéssel pótolta évtizedek mulasztásait; harmadsor: az iparfejlesztési akcióira, amelynek üdvös voltát és nagy horderejét csak későbbi években fogjuk a maga valóságában érezni és bámulni, amikor majd idegen tőke segítségével itt minden munkáskézbőven megtalálja a jól fizetett munkáját; negyedsor és főképpen pedig arra a széles alapokon és körültekintő céltudatossággal folytatott intenzív munkálkodásra, melynek célja a gazdasági önállóság előkészítése.

Igenis, mert amit Kossuth Lajos alkotmányos jogok konstituálásával kezdett és karddal a kezében védelmezett — Magyarország állami önállóságának teljességét — azt Kossuth Ferenc, a dicső apánk méltó fia, a korszaknak megfelelően kockázat és rázkódítás nélkül, óvatos, de folytonos munkával, gazdasági megerősödés útján akarja folytatni és befejezni.

Tudatában vannak annak, hogy ebben a nemzetboldogító munkában nem

Merkur Vasművek Nikolai és Tsai

Kenőcsös és olajos hintótengelygár, szürke és lágyvasöntőde, kovácsmű, nikkelező intézet. Gépgyár javító műhely.

NAGYKANIZSÁN.

A gyár foglalkozik gépszerkesztes és gyártással, közlőmű berendezések (transmissió) és ezek részeinek mint tengelyek, szíjkorongok, fogaske-rekek, különösen gyűrűskenős perselyek stb., téglagyári gépek, kő-kemence-öntvény szerelvények, kútszivattyúk, vízvezetékek készítésével, gőzgép és lokomobil, valamint minden egyéb gép javításokkal. Malomhengere csiszolás és rovatkölés olcsón és szakszerű eszközökkel.

— Költségvetéssel díjtalanul szolgál. —

haladhat, s a cél érdekében nem iszábad haladnia mérföldes léptekkel; mert a gazdasági életnek előbb a fundamentumát kell lerakni, azt is talán csak téglaként, hogy szilárd és tartós épületet lehessen rakni, mely diadalmasan kiállja a viszontagságok és ellenséges támadások minden ostromát. Eppen azért Kossuth Ferenc ebben a kérdésben is, mint általában egész politikájában azt a bölcs elvet követi, hogy a jogok érvényesítésében és a célok megvalósításában a pillanatnyi lehetőség korlátait is tekintetbe kell venni; vagyis: a ma kivihetőt nem szabad elhalasztani azért, mert a holnap feladatát ma nincs módunkan elvégezni.

E mellett a bölcs politika mellett bizvást megállhat és bizonyára rendületlen hittel és odaadó hűséggel megáll a nemzet. Mert a zászló azon férfiu kezében van, aki saját egyéniségénél fogva is hivatva van a vezéri szerepre, de egyszerűs mind érzi hogy történelmi felelősséget visel, s amely név a magyar nemzet politikai religiójában a sacramentum jelentőségére emelkedett.

Tehát: türelem és bizalom az, amit ez évfordulón, kiválasztott vezére számára, újból biztosítani kell a nemzetnek. Türelem, mert máról holnapra nem sokat lehet megvalósítani, de apránként sokat lehet előkészíteni a jövő számára. Bizalom, mert a nemzetek nagy küzdeléseiben pillanatnyi akadályok miatt nem szabad elcsüggedni; s kivált nem az olyan nemzetnek, amelynek az élén egy Kossuth áll, akiről biztosan tudjuk, hogy ha a viszonyok mostohasága és kedvezőtlen konstellációk miatt talán nem haladhat is előre gyors tempóban, de hátrafelé nem lép soha.

Barabás Béla a helyzetről. Azt kérdik tőlem, hogy én miért hallgatók s miért nem veszek tevékenyebb részt az önálló magyar nemzeti bankért való küzdelemben?

Szívesen felelek rá.

Előre bocsátom, hogy én őszinte, igaz és lelkes híve vagyok az önálló magyar nemzeti banknak. Ennek többször és legutóbb nagykörösi választóim előtt is kifejezést adtam s adok ezután is.

De lóra nem ülök s harci zajt nem csapok. Miért?

Mert először nem vagyok szakember s a kérdést alaposan, mélyen nem tanulmányoztam. Az okos, alapos és tudással telített tanulmányozást helyettem is, jól és becsületesen elvégezték a bank-bizottság tagjai, akik Holló Lajosnál az életükön derekasan bizonyították be, hogy az önálló magyar nemzeti bank reánk nézve nem csak eminens gazdasági előny, de az állami függetlenségnek kétségtelen állapota. A bank-bizottság munkáiból, tehát mindenki láthatja, hogy az önálló magyar nemzeti bank felállításához nem csak elvitázhatatlan jogunk van, de azt kívánni, akarni és követelni kell. Ez az én meggyőződésem is.

Másodszor. Azért nem veszek részt tevékenyen az élére állított kérdésben, mert elvonultam a csunya gyanúsítások elől. Ime, Hollókat agyon gyanúsítják, hogy azért lármáznak, mert miniszterek akarnak lenni, érvényesülni akarnak. Hát engem ne gyanúsítsanak. Pedig — úgy lá-

tom — egy a fizetés Mert a gyanúsítás szerint én is akarok valami lenni, s ezért — hallgatók.

Harmadszor. Én is, meg az utolsó jogászgyerek is tudja, hogy ősi alkotmányunk szerint, törvényalkotáshoz a így az önálló magyar nemzeti bank törvénybeiktatásához két alkotmányos tényezőnek akarata szükséges. Az egyik: a nemzet, amivel már rendben volnánk. A másik: a királyé, amelylyel pedig — sehogy sem vagyunk. Az én szent meggyőződésem az, hogy ezt a királyi akaratot Magyarországon ma csak egy ember nyerheti meg, s ez — Kossuth Ferenc. Az ő modora, bölcsessége, meggyőződése, akaratja és mély tudása minden esetre előnyös hatással lesz a királyra. De ma még én sem, más sem tudja, nem-e történik csuda s nem-e nyeri meg a mi nagynevű vezérünk a magyar király akaratát? Ha megnyeri — hála Istennek, el fog mulni tőlünk a keserű pohár. De ha nem nyeri meg? ... Hát azért nem ültem én lóra, nehogy szépszerével, kénytelen-kelletlen leszereljek. Vagy ha nem szerelnék is, — néhány közállapotaink ismét ki legyenek téve a teljes felfordulás veszélyének, bizonytalanságának. En szerintem ehez is előrelátás és bátorság kell. A jól megválasztott taktikai cselekményeket és elhatározásokat nyugodt felekkel bízom — Kossuth Ferencre.

Leány-internátus Csáktornyan.

Apponyi Albert gróf valás és közoktatásügyi miniszter hatalmas intézménnyel járult Muraköz népoktatásügyének bejelentéséhez. E napokban érkezett rendelete a zalavármegyei királyi tanfelügyelőhöz, melyben megállapítja a csáktornyai állami polgári leányiskola mellé felállítandó internátus keretét. Folyóva tette az első berendezés költségeit s a kibérelendő helyiségek lakbérét.

Az internátus első sorban Horvát- és Stájerországban élő, nemkülönbön muraközi családok gyermekei részére van tervezve; egyelőre tizenkét bennlakó növendék részére, kik a polgári iskola négy évfolyamán keresztül gondos és hazafias nevelésben fognak részesítették.

Kiszámíthatlan hatással lesz ezen internátus az idegenben élő magyar szülőkre, kik életviszonyaiknál fogva éppen nem, vagy csakis idegen szemlemlő intézetben neveltehatték leányaikat.

Az eszme, melynek kivitelét Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő és Patsky Kálmán igazgató nagy szeretettel és buzgósággal készítették elő, meleg támogatásban részesült a muraközi s általában a megyei népoktatás-ügyet megyei kormányzata elsőrangú ügyének tartó Batthyány Pál gróf főispánnál s a vármegyei közigazgatási bizottságnál.

A Zalavármegyei Közművelődési Egyesület is magáévá fogja tenni a nagyhivatásu határozéll internátus ügyét, mely valóban érdemes a vármegye egész közönségének lelkes érdeklődésére.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsió az elsátnyulástól megmenti és reades erőhöz és vidámsághoz segíti őket.

Raggódó szülők ezrei nézték elragadtatva gyermekük

egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet visszautasítja, a

SCOTT-féle Emulsiót szívesen fogadja és könnyen emészt meg.

Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módoszer védjegyet — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

Hírlapírók a vármegyeházán.

Nagyon különbözős

Egyszer Nagykanizsán letelepedett egy török mohamedán és a dűledező városi csoportházban nagyon szegény, kicsiny kávéházat nyitott. A kávéház oly szerény volt, hogy csakhamar meg is szűnt. És ekkor történt az a nevezetes eset, hogy midőn a török városi épületben helyiséget akart bérelni, egy, a külpolitika labirintusában járatos városi képviselőnk a közgyűlésen azzal az indokollással ellenezte az engedély megadását, hogy nem lehet tudni, a török kaledzsia, — elefánt trombitájlon a bendőjében! — nem a török kormány fizetett kémé-e. Mert az csakugyan valószínű és közelfekvő eshetőség, hogy a a török kormány kémeket küld Nagykanizsára. Igenis: éppen Nagykanizsára.

A történelem legújabb korában egyszer iött török Nagykanizsára és a fontoskodó rövidlátás a megújuló török hódoltságát sejtette benne. Vajjon kapunk-e ezek után is törököket?

A zalaegerszegi vármegyeházán is láttak már hírlapírót. Nem sokat. Jelentős események alkalmával legfeljebb egyeket, vagy kettőket. A szűrke hétköznapok hosszú során pedig egyet sem. Mint látnivaló, a megyeháza hírlapírók dolgában nincs túlságosan elhelyeztetve. És ime, megszólal egy hang a zöld asztal mellett, komoly és feleletre váró kérdés: mit keresnek itt a hírlapírók? — Engedelmet: csak egy volt jelen. A mi igazolványos tudósítónk, ki csakugyan ott ült a zöld asztalnál, mert az egerszegi vármegyeháza nem jutott odáig, mint akár az ó-páznai járásbíró, hol bizonyára szintén fölledezhető egy asztal, melynél csupán igazolványos hírlapírók foglalhatnak helyet. Csupán hírlapírók. Megyebizottsági tagok nem.

Vajjon mit is keresett ott a mi tudósítónk? A kastélyához vezető megyei utat akarta meg-reparáltatni? Valamelyik hozzátartozó megyei tisztviselőt akarta protegálni? Vagy mi az ördög; semmi egyéni érdek nem vitte oda? — Nem. Szinte hihetetlen! Ó, könyörgöm, csupán azért volt jelen, hogy a mi újságunk hasábjain Zalamegye sok ezer emberének elmondja, mit művelnek azok az urak a megye javára, vagy kárára, kiket, ha nem viriliznek, e megyei közönség küldött a zöld asztalhoz, a féltethez, egyuttal nekünk megbízást adván arra, hogy ezeknek az uraknak a működéséről tudósítsunk, sőt, hogy működésüket ellenőrizzük. A köz. biz. urak egy esetleges választásnál fogva ülnek ott: mi a nyilvánosság változatlan, kétségbe nem vonható és törvényrel biztosított jogán. Aki ezt kétségbe vonja, az vagy rosszhiszemű, vagy olyan — a ki nevétségessé teszi magát.

De hiszen erre kár szót vesztegetni. Aki ezt még ma sem érti, azzal mi nem fogjuk megértetni s aki nem akarja megérteni, annak meggyőzésre kívül esik a mi komoly hivatásunkon.

Ami csupán a szűkebb helyet, a zöld asztalt illeti: óh mellőztassék meggyőződéve lenni, hogy az ebből sugárzó tekintélynek nem óhajtunk részeset lenni, mert úgy tartjuk, hogy nem a zöld asztal ad presztizst a mellette ülőknek, hanem éppen megfordítva.

Ezekután tudósításképpen megírjuk, hogy a hírlapírók külön asztalért folyamodtak. Ha netán erre nem lenne vármegyei fedezet, engedessék meg nekünk, hogy azt mi, a Zala

szereklődése saját költségünkön elkészített
hessék. Nekünk aztán igazán mindegy lesz,
hogy zöld, vagy barna színű asztal mellől
végezzük-e dolgunkat, mely mindig kedves
szoknak, kiknek nincs titkolni valójuk.

De ha az asztal elkészítettségét redük
bizák, — mi mégis csak zöldre festetjük
azt. Ugyanis érzékünk van a színek harmo-
niája iránt.

Művészt a D. K. E. javára.

Fodorné Aranka s a goth házaspár
Nagykanizsán.

— Saját tudósítottól. —

Már minden előkészület megtörtént a jövő
nét vasárnapján, április 18-án tartandó művészt-
estre, mely a nagynevű közisműködők foly-
tan az eddigi jegyvásárlások tanúságaként
oly nagyarányu lesz, minőt csak ily egész
kivételes művészi eseményekkor tapasztalunk.
Az alábbi tüneményes műsor indokoltá teszi
az eddigelé is megnyitkozott nagyszabásu
érdeklődést s most már kétségtelen, hogy a
Dunántúli Közművelődési Egyesület hazafias
feladatait is hiven fogja szolgálni a koncert.
Fodorné Arankát, a magy. kir. Operaház ün-
nepi alténékesnőjét, Gothné Kertész Ellát
és Goth Sándort már szabadságolta erre az
ünnepi estére az Operaház illetve a Vigszin-
ház igazgatósága. — Pásztor Irma, városunk
nagyjövőjü szüöttje részére pedig Mihalovich
Ödön mint tanácsos, a kir. magy. Z neakadé-
mia igazgatója adott e fellépése kü ön enge-
délyt.

A fényes és vonzó műsor a következő:

A) Mozart a moll Rondeau Sauer Emil
Etude de Concert (Esperlaub) Zongorán ját-
sza Pásztor Irma a magy. kir. z neakadémia
tagja.

B) A monológ. Magánjelenet, írta G. Ker-
tész Ella, elmondja Goth Sándor a Vigszin-
ház művésze.

C) Brahms: Sapho Oda. Kády Gyula:
Károly mellett van egy erdő... Bizet: Car-
men Habanera, éneklí Fodorné Aranka a
magy. kir. Operaház művésznője.

D) Moszeda Károly: Páros rózsa, Altató-
dal, Diczli Oszkár: Liliomszál, Mayerber:
Nagy ária a Póféliából. Éneklí Fodo né
Aranka a m. kir. Operaház művésznője.

E) Jelenet Bernstein Hevri s B ccszate-
cniü drámájából. Elmondja: G thné Kertész
Ella és Goth Sándor a Vigszinház művészei.
A zongora kíséretet a D. K. E. elnökségének
felkérésére Bum-schein Vilmosné látja el.
Jegyek: *Alt és Böhm*nél korlátolt számban még
vélhatók. Árak: P hóy (8 személyre) 24 K.
I. sor 4 kor. II—III sor 3 kor. IV—VI sor 2
kor. VII—XV sor 150, kizsatiú ó 2 korona,
átló 1 korona.

Ugyanítt felülfizetések is eszközölhetők.

— SZÉKELYI LAJOS első nagykanizsai
tehnemü gőzmosó-vasaló és tisztító
intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt
Nagykereszt-utca.

Husvét a pesti színházaknál.

Írta: Faragó Jenő.

Budapest, április 10.

Rózsavízbé mártom a tollamat és parfü-
mös papíron írok. A színházi ember a hangu-
latok embere és ilyenkor az ilyen illatos han-
gulat illik az írásunkhoz. Tehát: nyakig va-
gyok a gyönyörű hangulatban és úgy indulok
sétámra a pesti színházak felé. Alig teszek
néhány lépést, *Potrász Sári*val találkozom. —
Az arca majd kicsattan, a szeme csupa lobogó
tű, az ajka a megtestesült mosoly. Így lebeg
elém.

— Örülök, hogy ilyen jó kedvben találok!
— szólok én.

— Én meg annak örülök, hogy maga örül.
Mert remélem, hogy igazán örül, hogy lát és
— jókedvűnek lát.

— Hát meg kell vallanom, nem is láttam
még magát soha másnak, mint jókedvűnek.
Mindig nevetett, mindig vidám volt, mindig
gondtalanul nézett maga elé, amióta csak
ösmérem. Hej, de sokszor irigyeltem is ezt
az örökös jókedvét.

— Nahát ne irigyejen semmit. Lássá, az
automat is, hányan irigyelték, a villámot, a
gyönyörű lakásomat, a toletteimet is. Ma
cserélnének e velem?

— Miért?

— Csak azért, mert én vagyok a legsz-
egényebb színésznő Magyarországon. Elrúle-
teztem mindent. Az autót, a villát, a lakást,
az ékszer, a toletteket.

— Dehát miért játszott?

— Mesoda kérdés ez? Még csak ne is
játszam?... Különben Beöthy az oka min-
dennek. A főszerepben olyan operettet adott
elő, amelyben nincs szerepem. Tétlenségre
voltam kárhoztatva. Hát gondoltam magam-
ban, — ha itthon nem játszhatom, elmegyek
Monte Carloba játszani. És elmentem...

*

Igy az egyik Sári. A másik, a nagy Sári,
az isteni Sári, az igazi Sári már másként
beszél. Veje Bécsben-jöttem össze.

— Mit szól a sikeremhez? — kérdezte ő.

— Gratulálok. Bár ez a Verő darab nem
az én szájamizem szerint való és a szultán
szerepe sem az igazi Fedák-szerep. De azért
szép volt, nagyon szép volt az egész.

— Maga gunyolódik?

— Ném én! Elvoltam ragadtatva az este.
Különösen mikor maga fetemelte a lábát:
azt Márkus Emilia sem csinálja szebben.

— Jó, jó; csak folytassa. De előbb hadd
mondjam meg magának, hogy én vagyok a
legnagyobb magyar színésznő; hogy a kik
örökkéme léptek: csikék, hogy Budapesten
vége az operetnek, amióta én elmentem!
hogy megértem még azt az időt — sirva
mennek el kapum előtt a pesti direktorok.

— Meglehet. De ne felejtse el, hogy nekik
is van kapujok, és nem lehetetlen, hogy az ő
kapujok előtt megy el sirva valaki.

— Miért mennék? Mi csábít engem? A
magyar dicsőség?... Komédia. A magyar
pénz?... Háromszor annyit keresek majd
itt?... É: itt nem írják majd rólam, hogy
gyilkos vagyok és az ablakon át nem hajt-
szik hozzám a rikkancsok kiátozása:

— Fedák Sári — szanatóriumban!
— Fedák Sári — mama!
— Fedák Sári — megszökött!...

*

Igy a másik Sári. Több Sárija jelenleg
nincs a magyar színpadnak. De volt egy.
Egy szép szőke lány. Kékszemű. Nyiltarcu.
Bájos. Tehetség.

Egy fővárosi kórházban kötözi a szegény
betegeket. Ápolónő. Szürke ruhában, fehér
kötényvel, fehér főkötőben! Ápolónő lett
abban a kórházban, a melyben őt ápolták, a
mikor revolvergolyót röpített a szíve tájékára.
Szerelmében csalódott és csalódott — az élet-
ben. Az igaziban és a festett világ életében.
És most szürke ápolónő a szép Császér Sári.

*

Amint látul való, vidámság sehol sincs
most a pesti színházak táján. A legvidámabb
ember az öreg Ujházi (ja), meg ne hallja...
az örökifju mester, a ki immár az ötödik
generációt becéri szeretetével és szeretetének
ilyetén kifejezésével:

— Marha!...

Hirek.

Husvét

A kereszténység föltámadást ünnepel.
Ez az ünnep az örökélet ünnepe.
Szimboluma a mindenség-erő örökkévaló-
ságának.

Messzeikiáltó hirdetője, hogy a minden-
ségben nincs halál, csak élet.

A halál csak látszat, csalódás. A való, az
igaz: az élet.

A halál csak az alak cserélődés folyamata,
mely tehát voltaképpen átteremtődés, föltá-
madás.

Ez az átteremtődési, ez a föltámadási fo-
lyamat a mindenségben szakadatlan, tehát
voltaképpen ez sem más, mint folyamata a
halált nem tűrő, nem ismerő örök-életnek.

A mindenség egyedei és egvénei csak
addig maradnak meg egy egy alakban, míg
alkalmas eszközei a megfoghatatlan, csodás
mindenségerőnek, a mindenség *lelkének*.
Mihelyt a mindenség-erő, a *lélek* bennök
nem fungálhat örök rendeltetésének megfe-
lelően; mihelyt az alakká formálódott anyag
ebben az alakjában a mindenség munkáló
lelkének, az erőnek, nem alkalmas eszköze:
elkerülhetetlenül át kell formálódnia át kell
teremtődnie; mert elhagyja az erő, a lélek.

Ez az átteremtődés az a folyamat a min-
denségben, amit mi *halálnak* és *föltámadásnak*
nevezünk; amit azonban nem más, mint a
mindenség örök léte.

PAGLIANO-SYRUP

Bevezetve a hivatalos olasz gyógyszerkönyvbe. Kitüntetve a gyógyszerészeti kiállításon 1894-ben, a Hygienikus kiállításon
1900-ban és majlandi nemzetközi kiállításon 1906-ban az aranyéremmel.

Üvegekben, dobozokban (porelakban) valamint comprimált láb- Rérje mindég Ernesto Pagliano, Nápoly védjeggyel. Megrendelés vagy
lábban (pizulak) minden nagyobb gyógyszerárban kapható. Tudakozódás miatt jessék Real-Apotheka Sokrata Braccetti Nio (Sádtíró) tartálai.

Legjobb vértisztító szer
ERNESTO PAGLIANO profesor Nápolyban.
Calata S Marco 4.

Tehát senki ne mosolyogja meg az örök-életbe vetett hitet!

Fogadja mindenki megnyugvással a husvét *haláluját!* Mert a mindenség lelke, ez a titkos, csodás erő átteremtődést, örök-életet biztosít mindenkinek.

Ez bizonyos! Ezt látjuk, tudjuk. Ehhez már nem is kell hit.

Husvét tehát az örök-élet szimbolikus ünnepe.

Napok — uralma.*)

*Kancsók mélyén, lányok ölében,
Ha életet nyírnak az éjek —
Ki tudja, amig zug a mélyben?
A szálló percek gyönyörében
Nem fogamzott-e örök élet?*

*A semmikébe szórt évek, hónapok
Amint a tékozló elszórja dóbja. —
Amint az Élet bőszen átrohog
Ki ér előbb? Én-e, ki cammogok?
S nem bölcsőbb-e, aki maga bolondja?*

*Aki csak fillérei kedvét, kincseit,
Nem költ napot . . . De őt költik az évek.
A feneketlen sötét munka pincét
Hiába tölti . . . Szorgalom bilincseit
Verik, verik, egyre — a bölcseségek*

*Aki a lassu, biztos holnapok
Egyforma apró napjai uralnak.
Órökké élnek, — Mária nem vagyok!
Ha karmaikba zárnak a napok:
Pajtás, széjjelzednek és kifacsarnak!*

Abonyi Andor.

A husvétii ünnepek miatt a „ZALA“ legközelebbi száma kedden este jelen meg.

A Kövessy-társulat Ujvidéken. Kövessy Albert szinigazgató társulata ma reggel távozott Pécsről Ujvidékre, hol hat hetig játszik. A társulat Ujvidékről Nagykanizsára jön.

Jubiláló alispán. Veszprémből táviratozták: A vármegye alispánja, Koller Sándor ma töltötte be hivatali szolgálatának 30 ik esztendejét. A jubilánst ez alkalmából számon üdvözölték, köztük gróf Nádasdy Ferenc, Bezerédj Viktor államtitkár és számos község. A hivatalos ünneplés május 2-án lesz.

A városi pénztárak reformja. A belügyminiszteriumban most készlik elő a városi pénztárak reformját. Az újítás célja, hogy a városi pénztárak kezelése és a számvitel egyöntetűen egyforma alapelvek szerint történjen, az egész országban egységes rendszer lépjen életbe. A miniszteriumban hatalmas tervezet készült el, amelyet ma küldtek meg Nagykanizsa városának is, hogy tegye meg észrevételeit. Erre a reformra nagy szükség volt, mert egyes városok pénzkezelése valószínűs labirintus.

Sas és Farago képkiallítása Nagykanizsának ez idén harmadik művészi eseménye: Sas és Farago festőművészek képkiallítása holnap délelőtt 11 órakor a Polgári Egyesület nagytérjében megnyílik. A kiváló ízléssel összeállított képek és rajzok a nagy teremnek mind a négy falát körülövezik és büszkén hirdetik városunk kulturális haladását. Hétfőn délután magas színvonalú előadás fogja a tárlat pompás látványait kiegészíteni. Ez az előadás, melyet „zsúr“ címmel jelezünk, nem a nálunk ismert teázás és sandwich-evéssel kapcsolatos kabaré lesz, hanem tisztán művészi értékű előadás, melynek tartalmas programja a következő:

1. Molnár György szabad előadása a modern művészetéről.

2. Lenkei Henrik: Rembrandt halála, költemény, szavaija *Bona Mártha* k. a.

3. Nagy Samunak, „Zala“ felelős szerkesztőjének felolvasása a „Holnap“ költészetéről.

4. Reissiger C. G.: Grand trio és Sterneck Zs.: Éjji dal. Előadják hegedűn: Gürtler István lapunk munkatársa, gordonkán: Sterneck Zsigmond zenetanár és zongorán: Pelcz Ida k. a.

5. Abonyi Andor, lapunk munkatársának felolvasása most megjelenő „Cseppek“ című verseskötetéből.

6. Tarantella, spanyol tánc, lejtő: Pelcz Lyubica k. a.

Kezdetre: hétfőn délután 4 órakor. Belépődíj a tárlat megnyitásánál és az előadás napján 1 korona, kedden és szerdán 50 fillér.

Vécsey zongoraművész Nagykanizsán Városunk közönségének csak csekély része tud arról, hogy a zongoraművészet egy kiváló képviselője, Vécsey Dezső József Nagykanizsán telepedett le, hogy az ideje 1909—1910. évi téli szezonnra készüljön, amikor Europa nevezetesebb városaiban fog hangversenyezni. Már itt tartózkodása óta abban a kitüntetésben részesült, hogy a wien-i zeneakadémián tanári állásra kandidáltak és könnyen meglehet, hogy ezen fényes állás elérése folytán a tervbe vett hangversenykörút is elmarad. Érdekes múltja van annak az alig 26 éves művésznek. 1901-ben Amerikában a híres Joseffy tanár tanítványa volt és 2 éven át az Oceanon túl végezte tanulmányait. 1903-ban Párizsban Moszkowszky-nál folytatja tanulmányait, honnan 1904-ben Bécsbe költözött, hogy a jelenkor legnagyobb paedagogusa, Leschetitzky tanár fejezze be kiképzését. — 1905-ben a wien-i zeneakadémián elnyerte a művészi oklevelet Sauer-tanár vezetése mellett. Együttal azon ritka kitüntetésben részesül, hogy Alexis Karagyorgyevits nagyherceg vendégként tölthette az év legnagyobb részét a Wien melletti Reichenauban. A következő évet Szerbia fővárosában töltötte és a jelenlegi trónörökös, Sándor kir. herceget volt alkalma zenéi elméletekkel megismertetni. Az 1907. évet Londonban élte át a fiatal mester, ahol az angol főváros legelőkelőbb családjainál fordult meg: többek közt Lord Rothschild zenekedelő házában. Az 1908. évet hangverseny uton töltötte; többek közt Berlinben lépett fel a filharmonikusok hangversenyén, ahol Beethoven C-moll Saint Saens f. dur. és Liszt E. dur. versenyt játszott. Monte Carlóban a híres francia dirigens, Jehim személyesen vezényelt zenekari kíséretével remekelt. Diadalutját Budapesten be, ahol a Grünfeld négyes-hangversenyén működött közre óriási sikereket aratva. A múlt év őszén a pápai arany érdemkereszttel tüntették ki, mely kitüntetést a wien-i nunciás ajánlata folytán nyerte el. A nunciás nagy zenebarát lévén, Vécseyt gyakran hívta házához. Hogy meddig marad Nagykanizsán a mester, ez egyelőre nincs eldöntve. Jól esik azonban konstatálnunk, hogy a mi városunknak valami különös vonzereje lehet, mert a művész-világ több kiváló képviselője otthoniasan érte nálunk magát. Ez a vonzó erő abból áll, hogy nagyszámú zenebarátja, zeneértője és zenélő dilettánsa van városunknak.

Nem engedélyezett felolvasás. Több déli vasuti munkás bejelentette a rendőrségnek, hogy Cservenka Miklós, az ismert agitátor e hó 12-én a vasuti munkások helyzetéről felolvasást akar tartani. A bejelentést a rendőrfőkapitány nem vette tudomásul, illetve az engedélyt nem adta meg.

Száz visszavándorló. Még mindig tart az Amerikából visszavándorlók áradása az éjjeli száz visszavándorló utazott át a kanizsai Állomásra: Rongyosok voltak és éheztek. S még szomorú dolgokat meséltek amerikai élményeikről, addig talán egy másik vohat ugyanannyi kivándorlót szállított a hajós társaságoknak.

A balatoni halászat fejlesztése A Balatonnak pontyivadékkal való halásztása — mint Kezthelyről jelentik — folyamatban van. Eddig három szállítmány óvesivadék érkezett; közül a németujvári, egy pedig a segedi tógazdaságból és még egy vagonrakományt várnak ugyancsak Németujvárról. A száz métermázsás készlet többi részét Fonyódra szállítják és ott rakják át bárkára. Ebből egy vagonnal a sárdi tógazdaságból, a többit ellenben Écskarról hozzák. Az anyagot kizárólag a tó alsó öblében boosztatják szabadjárta. A multkoriban a Zalatoroklat közelében tizenkét métermázsás csebponyot fogtak. A szállí- ikrá-termelőtelepeken nagyban készülnek a folyó évi szükségletek kitermelésére és elszállítására. Az állam egymaga hatvanhárom millió ily ikrát rendelt, hogy a kövizek halásztásáért folyamadók kívánságának eleget tehessen.

Eljegyzés. Örv. Deutsch Jakabné leányát Lillát eljegyezte Erdős Miksa pt. főtiszt, a budapesti kézbesítő postahivatal utalványosztályának vezetője. (Minden külön értesítés helyett.)

Egy 102 esztendő szabadságharcos sorsa Mészáros Pál 102 éves 48-as honvéd, minden támasz nélkül, szerteszét bolyongva az országban, koldulgatta össze betevő kenyereit. Bolyongása közben a hét folyamán Kaposvárra vetődött és végig koldulta a várost, Tegnap a Zárda utcában hirtelen rosszul lett és összeesett az utca közepén. — Egy rendőr a központi őrszobába szállította, ahol Polányi Lajos dr. városi főorvos hosszas élesztgetési kísérlete után magához tért. A rendőrség a nagydök elgött tanuját a városi menházban helyeztette el.

Tavaszi gyógyítások. Az életet ébresztő tavasz meleg nap sugaraitól földünk minden élő szervezetére hihetetlen hatással van. Életet ad és életet vesz! Különösen utóbbit bizonyítja sok embertársunk szomorú kimulása, akik áldozatai a márciusi nagy ébredésnek. Mert a tavaszi meleg nemcsak a test élettani sejtjeit szaporítja, hanem ilyenkor a testet élesztő kóros sejtek is rohamosan fejlődnek és pusztítják a testet. Ez okból leginkább tavasz idején szorul a szervezet az orvosi tudomány támogatására, mely hivatva van a test ellenálló képességét őregíteni és netán fennálló betegségeket körülhatárolni, visszaszorítani. Az utalkodó orvosi irányok között ezen hivatásnak legelőkelőbben felel meg a vérgyógyítás (Hemopathia), mivel ez élettani új és tökéletes testet ad a testnek, a vérkeringést rendbe hozza és az összes szervek táplálkozását emeli, ezzel egyszersmind a szervezet ellenálló képességét növeli. Ezen gyógy mód megalapítója Dr. Kovács J. fővárosi orvos, kinek e célra berendezett intézete van Budapest, V. Váci körút 18. szám alatt. Mindazok, akik kövesség, görvélkyör, asthma, sziv. gyomor, vesé, ideg vagy vérbenjában szenvednek, teljes bizalommal forduljanak ezen hírneves orvoshoz, mielőtt valami gyógyfűdőbe vagy gyógyintézetbe mennének. A kezeléssígen egyszerű kellemes, minden viszonyok között alkalmazható, hivatási zavarokat nem okoz.

Visszavont behívók. Az annexió körül keletkezett balkáni események részint kellemes, részint kellemetlen meglepetést szerzett azoknak a tartalékosoknak, akiknek ez évben esedékes a fegyvergyakorlatuk, mert a fegyvergyakorlatok egy időre elhalasztódnak. Ez volna a dolog kellemes része, ha nyomába nem lépne azonnal az a vele járó kellemetlen

* A sajtó alatt a „Cseppek“ című kötetből.

oldal is, amely abban áll, hogy az elmaradó tavaszi fegyvergyakorlatot majd a legforróbb hónapokban, valószínűleg az aratási fegyvermozgás után, kell majd leszolgálni. Akik mint katonák átéltek már ezt a két romszót, már mint a tavaszi és nyári gyakorlatokat, azok bizonyára méltányolni fogják azokat az okokat, amelyek eifeleltek a tartalékosokkal azt az örömet, amelyet a fegyvergyakorlatok elhalasztása felett éreznek. Már meg is történtek ezen intézkedések végrehajtására az előzetes rendeletek, amennyiben az eddig kibocsátott összes behívókat bevonták.

A hosszú tél, amely az ember idegrendszerét, egészségét megviselte, immár elmúlt és mindenki igyekszik a télgyógyászok közt egy kis úde, enyhe tavaszi levegőt szívni, megrongált egészségét helyrehozni. Mert egészségesnek lenni nagy boldogság, de azt vissza szeretni még nagyobb. A tavasz gyönyörűt a lipkai fűdő évszázados parkjában élvezhetik leginkább, mert a tavasz teljes pompájában jelent itt meg a számosan igyeksenek ezen télen — nyáron oly látogatott természeti kúriákban gazdag lipkai fűdőt, amely a legnagyszerűbb komforttal és modern újításokkal van felszerelve — fölkeresni és maguknak már most egy megfelelő szobát vagy pensiót biztosítani.

A hölgyvilág nem használ zsíros krémet vagy szívet, hanem csupán *Kristalint*, egy növényből készült kristálymasszát, mely a bőrt széppé és vakító fehérré varázsolja, szepkeket, vinmerleket és májfoltokat eltávolít, a ráncokat elsimítja és az ifjúkori bőrtépet viszszerzi. Kapható mindenütt. Vezérlépisélet Magyarországon részére Budapest, Baross-utca 91. Egy próbadozár ára 50 fillér, tégelye 1 korona, üvegdozár 3 korona. Kristalinszappan 1 kor. Kristalinpuder 1 kor. Postai székű és naponta.

Megőrült egy család. Még múlt hó 27. é. történt S. megyés községben, hogy Mayer János 54 éves enrek felesége Kjas Erzsébet 34 éves, épőse. Kjas József 74 éves és gyermekei: Mayer Gábor 16 éves 13 éves ottani lakosokon az e mezarvárak felsől mutatkoztak. Össze-vissza futottak a községben s már-nár a lakosság biztosítását is veszélyeztetették. A községi híró cserdőröket hívott, akik öszefoglák a futkóró családtagokat s kihívták Burkovics Kálmán dr. somgyvári körorvost aki kétségenkívül megápitotta, hogy a család valamennyi tagja köztük a nőkben mérgezés következtében zavartott meg. A dühöngőket a körorvos nyomban keze alá vette a szimptomákból növény-mérgezés következtve, ellenszerrel adott be s valóban a betegek állapota javulni kezdett, 2-4 nap múlva annyira jobban lett a család, hogy a családtagok ki is hallgatta. Mayer János azt votta, hogy 27. é. babot vacoráztak s hajnal felé valamennyien rosszul lettek. Arra s kérdésre, hogy mi esett a nyújva va akire? — azt válaszolta, hogy egy-dél ellensége. Németh Györgyné aki sokszor igérté már, hogy elpusztítja az egész családot. Nyomban kihallgatták Németh Györgynét, aki beismerte hogy megakartá mérgezni az egész családot, mert régebbi idő óta barátságban van veük s múlt hó 27-én, mikor Mayerné vacorát főzött, 12 szem maszlagos vadragulyát dobott be a babfőzelékbe. Sem tevéte sem szándékát nem tagadta az elvetemült asszony, akinek mérénylete csak azért nem sikerült úgy, ahogy szerette volna, mert 12 szem kevé volt egy 5 tagú család elpusztítására. A megzavartott család azóta már jobban érzi magát. A mérénylet asszonyt letartóztatták.

Vörös fagyos, felepedt, érdes, durva, táncos ezek a nap, a múlt ragyogó lennőre és bársny simáva lesznek a Kerpel hőhőmítő használatát. Nem táncos és nem ragad to háttal nappal is használható. Gyors és biztos hatásról és selemes használatáról használat leg-

kíválóbb színűsüdi nyilatkozatok köztük: Küry Kára, Patrász Mária, Márkonné Meyer Ilona, Sz. Varsányi Irén, Góthné Kertész Ella, Ötvös Otília, F. Gassl Marianna stb. stb. Egy üveg ára 90 fillér, 4 üvegcsé bérmentve küld Kerpel-gyógyász Budapest V. Lipót körút 28. Kerpel hőhőmítő mondásappan 3 darab 1 korona 30 fillér. Nagykanizsán kapható Gellrich és Graef cégnél.

Gyermekek oly makacs szökrekedésén ellen naponta éhgyomorral adunk 1-2 evőkanál valódi Ferenc József-készítményt. Ezen természetadta legtisztább ásványvizet még a legérzékenyebbek is szívesen veszik. Gyomor, bél és vértisztító hatása gyors, biztos és rendkívül enyhe. A Ferenc József-készítménynek egy családban sem szabadna hiányoznia. Igazgató: Budapest.

Elhalasztott befizetések. A nagykanizsai segélyegylet közvetkezett (Csengeri-ut, Pesti magy. keresk. bank palota) értesítéssel, hogy a husvét hétfőre eső befizetések a reá következő hétfőn 1. hó 19. én fognak megtartatni. — A Gazdasági önszervező szövetkezet 12. évi (hétfői) befizetését 1. hó 18. ára (pentei) elhalasztotta.

Az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság április 8-án tartotta évi rendes közgyűlést Csokonics Endre gróf elnökletével. Az igazgatóság részéről az ügyekért Ormódy Vilmos főrendiházi tag, vezérigazgató, adta elő. Az igazgatóság felfolyasított jelentéséből, valamint az előterjesztett záró-és mérleg-számlákból kitűnik, hogy a lelelt 1908-iki ötvennegyedik üzleti eredménye volt a társaság működése óta a legnagyobb, s öszefoglalásban a legkedvezőbb. Az évi 4.215.871 korona 25 fillér tisztanyereségből az igazgatóság 1.500.000 korona öszzeget javasolt a részvényesek osztalékul kifizetni, tehát minden egyes egész részvényre 500 korona osztalék esik, míg a nyereség többi része az alapszabály szerű levonások után a társaság tartalékainak és alapjainak további erősítésére szolgál. A társaság biztonságát alapul öszefelve már a múlt év végével 186.926.744 korona 63-fillér öszzeget tettek ki. Az üzleti eredményhez méltó volt egyáltalán is a társaságnak a közölköket iránt tanúsított kedveltségére. A társaság jótékony és hazafias célú adományokból 10.000 lelt jutottat az olasz kormányhoz a szicíliai és kalábriai földrengés által sújtott szarcszemélenek javára. Ezáltal adták ki előszörben a társaság különleges nagy adományát 500.000 korona tökélszeggel tavaly megalkotott felszabadás alapítványának kamatait. E 20.000 korona öszzege nagy adományt a kormányzó testület együttesen a közgyűlésen szívesen felfolyasított külön megköszönéssel ez évben a magyarországi Vörös kereszt egyesületnek javasolja kiadni, az egyesületi mozgó rakéta, vagyis a mozgóállás eszére készíthető tartandó fölszerelés céljaira. A közgyűlés az öszes számamásokat, s az igazgatóság, illetőleg az egész kormányzótestület valamennyi javaslatát egyhangúlag elfogadta. s az 1908-iki üzleti évről vonatkozó felfolyasított minden irányban megadta. Az egész részvényenként 500 korona osztalék kifizetését a társaság főpénztárába már a legközelebbi hivatalos napon, hétfőn, április 6-án megkezdte.

MAYER KAROLY első dunántúli köz-mű-festő, vegyészeti ruháztatító, gyűrűző és eszlissírozó gyára nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elváltai szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Séta a képtárlaton.

Kétszáz kép a Polgári Egyletben.

Saját tudósítónktól.

A Polgári Egylet nagytermében kétszáz kép van együtt. Ez Faragó és Sas festőművészek és növendékeik tárlata, mely holnap reggel nyílik meg a közönség részére. Ezt a képet a télen át Nagykanizsán pingálták össze; míg a város egyéb részlein lázasan lüktetett a kevésbé eszményi gazdasági élet fűtetek kötöttek, oldottak fel; pereket nyertek és vesztek el, — a városi utcák két alkalmatlan szobájában a homályos téli napok egész folyamán fiatal leányok művészeti problémákon törték fűrtös fejüket és ábitattal hallgatták a kenetes szakállu ifjú mester lelken előadásait a művészet megújulásáról, új látásairól, csodás sejtéseiről.

Rögzem a Sas Ferencz érdekes profilját. Csak a Montmartre táján lehetnek ilyen, a rajongástól megfűnömült vonások; csak ott

lehet a művés hite így rendületlen, így valószínű. Ilyennek írják őket a romantikus irányokban is. Panatlikusnak, kérelhetetlennek és önmagát győtrőnek. A múltap hosszabban foglalkoztunk azsal a művészeti irányval, mely a művészetek egész vonalán jelentkezik: zenében, festészetben, irodalomban. Uralkodó szerepre vergődnek a sejtések, a nőszokok, viharokká dagadnak az ideglet legkisebb mozzanással. Semmi stílus, semmi iskola: minden az egyén hangulat. Minél egyénibb és minél hangulatosabb. Az egyén az érzés, a gondolat, a hangulat és ezek kifejezése. Tehát a technika is. Az egyén művészet panatlikusa Sas, ki azért győtri magát, hogy magát fejezze ki, csak magát és minél teljesebben.

Ebben az egyéniségkifejezésben, amit önvallomásnak is nevezhetünk, Sas kétségtele nélkül nagy tehetséggel eljutott odáig, hogy képein markáns és gazdag művészegyéniség jellemző megnyilatkozásait szemlélhetjük. Negyven kiállított képe egész akálája annak a küzdelemnek, hogy a művész mily változó eszközökkel igyekszett magát kifejezni. Korábbi képeiben a vonalak és a színhatások kultusza dominál, a későbbiekben meg úgy látjuk, hogy a levegőt keresi, érdekes szín tanulmányai azért készülték, hogy eltalálja a levegő festészeti lehetőségeit. És mindkét nemben értékes dolgokat produkált. Van egy tájképe mélyestésen azuros éggei; ezen csak úgy ömlik el a megtekent levegő. A színek vauerje dolgában megkapóan szép egy erős tavaszi hangulatban megstilizált tája és rendkívül érdekes a kékbeni utazáslele. Legújabb felfogásának beszédesen szép jele Stirlingu a oképe és egy Hervadó virág című igen kifejező, szomorú női atkép. A negyven kép csupa érdekesség, mind egy-egy figyelemreméltó tanulmány és nagyon kedves, lélekhez szóló, értékes dolgok azok részére, kik nem szabadírt keresnek a képeken, hanem komoly művészetet. Sas Ferenc már nem sokáig győtri és keresi magát, mert el fog jutni a teljes kiforráshoz, mikor mélyére talál magának. És akkor még fogunk róla hallani. Hogy azonban ne végig dicsérjük, azt a benyomásunkat is kifejezzük, hogy képzeli erejét gyengébbnek tartjuk érzéseinel, technikai készségénél és törekvésénél.

Faragó Mártonnál éppen megfordítva áll a dolog. Ó dehoggy győtri magát és különösen az olajfestésben a tehnikája sem befejezett. Am képzeldethetségének gazdag erei vannak, színérzéke frappánsul nyilatkozik és ami nálunk nagy hatást fog kelteni: rendkívül közel áll a közönség észéhez és nagyon közvetlen hatást kelt. Hivatott, értékesen tehetséges művésznek tartjuk, akinek csupán a hite és törekvése kevesebb, mint Sasé. De a képi közvetlenebb nagyobb hatást fognak kelteni és jobban is elkelnek. Am ezek után tévedés lenne azt hinn, hogy e képek művészi becsét kétségbe vonnók. Sőt, nagyra tartjuk azt, csupán az iránynak Sasnál való különbözőségét konstatáljuk. Van három csodálatosan szép szürke tónusu tájképe, — egy holdas falurésze és egy azépiás tava. Ezek a képek remekel a tárlatnak. Nagyon színes és jó kép a vásári jelenet, egy fiu arc képe, a kovácsok stb. Művészeti becsű, értékes képek ezek, kívánatos, hogy Kanizsán maradjanak. Komoly műértésről tesz tanúságot az, aki ezeket megszerzi.

Ez a Faragó Marci klinikus, javíthatatlan legény. Ha a Sas lelkesedéséből ragadna rá

valami gazdagon felruházott, dus fantáziájú és finom érzésű egyéniséget feleltethet ki.

A növendékek komoly irányban meglepően sokat fejlődtek. Kláhlított képekről a következő jegyzetelünket közzéjük:

Villányi Agátha: Szénnel fest, színeket lát és csúds módon vissza is tudja azokat adni.

Farkas Bóka: Sokat tanult ez alatt a rövid idő alatt. Komolyság és őszinte törekvés beszél hozzánk minden munkájából.

Guth Józsa: Egy istenadta talentum. Kár, hogy leányunk született.

Bontz Márta: Sokszor férfias erőt képes kifejteni. Paszteljel bámulatos szépek.

Pálffy Etelka: Szigorúan Bontz Mártha mellett áll még paszteljeiben is.

Szenthe Ionka: Egy-két szénrajza és olajjal festett virágai erős fejlődést mutatnak.

Schwarz Ionka: Csupa szín Guth Margit, Stirling Márián, Weiser Kitty, Pálffy Rózi dolgai nagyon szép haladásról tesznek tanúságot.

Kraut Margit, Szommer Katinka és Petrils Juliska szintén ügyes leánykáknak mutatkoznak.

Külön kell megemlítenünk Patakyt, kinek kláhlított dolgái határozottan erős tehetséget hirdetnek.

Cs. és kir. udvari
fogorvos

Dr. J. G. Popp

Anatherin

Magyarországon 1850 óta közkedvelt, egyedüli az orvosok által ajánlt, mint legerőteljesebb, legegészségesebb és leghatékonyabb fogszer.

Táviratok

és telefonjelentések.

A politikai válság megoldása.

Meghosszabbítják a bankközösséget.

Justh Gyula ellenzéke megy?

Bécs, április 10. A király kedden visszaérkezik Walseeből és még e nap folyamán kihallgatáson fogadja Wekerle Sándor miniszterelnököt, ki a magyar politikai válság megoldásáról referál az uralkodónak. E megoldás, — mint igen megbízható helyről jelentik, — a válság teljes befejezését jelenti, úgy tartalmi, mint személyi szempontok tekintetében. A válság tartalmi részét a bankközösség prolóngálásával intézik el, a személyi részt pedig azzal, hogy a képviselőház vezetéseben változás áll be.

Tartalékosok hazabocsajása.

Bécs, április 10. A király rendelkezése a közös hadügyminiszter intézkedett, hogy a határvédelemre rendelt hadtestek tartalékos katonáinak egy részét hazabocsássák. A szabadságolás csupán azon hadtestek tartalékosaira vonatkozik, melyek háboru esetén a tűzvonalban harcoltak volna, tehát első sorban, a 13. és 7. hadtest tartalékosai.

A kormány munkája.

Budapest, április 10. Félhivatalosan jelentik: Az igazságügyminisztériumban már befejezték a törvényjavaslatot, mely a jászberényi, ungvári és makói törvényszékek felállítására vonatkozik. A javaslatot a képviselőház legközelebbi ülésén befejezzük. — Wekerle Sándor pénzügyminiszter már megállapodott a földadó kataszter kiigazítása tárgyában követendő eljárásról. Eszerint az országot hat kataszteri felügyelőségre osztják; a felügyelőségek székhelyei: Budapest, Debrecen, Kassa, Szeged, Szombathely.

A budujai bonyodalom.

Cettinje április 10. Emlékeztet, hogy Budujánél a montenegróiak elfogtak két közös hadseregbeli katonát és Montenegróba vitték őket. Emiatt vizsgálat indult meg, melyet a delegált montenegrói és magyar osztrák vegyes bizottság most fejezett be. A bizottság megállapította, hogy az 58 gyalogezred két katonája 600 méternyire behatolt Montenegróba és hogy vizsgálat után átadták őket a magyar osztrák katonai hatóságnak. Tehát sérelem nem történt.

A szerb király halála.

Belgrád április 10. A szerb hivatalos lap holnapi száma a tiszti karban történt tömeges előléptetéseket közli és ezenkívül több királygyilkos tiszttel reaktiválását. A király a királygyilkosok vezérének, Masin ezredesnek is megkegyelmezett.

Veres kardpárbaj

Jászberény, április 10. Lakatos főhadnagy és Szemlér hadnagy ma kardpárbajt vívtak. Hatszor csaptak össze, végre is hatodik összecsapásnál Szemlér fejére oly súlyos vágást kapott, hogy eszméletlenül esett össze. A párbajra az adott okot, hogy a tisztek egy ismert jászberényi leány miatt szóváltásba keveredtek.

Az orvos tragédiája.

Balázsfalva, április 10. Borzalmas családi dráma játszódott le Balázsfalván. Dr. Hammer Emil orvos ráótt feleségére, — aztán magát agyonlőtte. Az ésszony állapota is reménytelen. A rendőrség kihallgatta a szerencsétlen nő azon föltevésénél adott kifejezést, — hogy férje pillanatnyi elmezavarban követte el borzalmas tettét.

Nyílt-tér.

Robitschi emeli az étvágyat és könnyű emésztést és a

Tempelforrás elősegíti a rendszeres székélést.

Főraktár Magyarországon:
Hoffmann József, Budapest,
V., Báthory-utca 8.

SARG-féle 60

KALODONT

Filtes

LEOJOSB

FOO-CRÈME

Évszázadok óta ismert

MATTONI FÉLE

GIESSHÜBLER

SAVANYÚVIZ

A nagy egészségre

segítő gyógyító tényező
Karlsbad, Marienbad,
Franzensbad stb.
kuráknál; mindig
tényesen bevált.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely: a magyar Irgalmas rend tulajdona. Elsőrangú kén- és szulfid gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap- medence és kád-fürdők, melyek kiváló gyógyhatással használhatók az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénsavas és villamos-fürdők ivó- belélegzési-kúra. Prospektus ingyen és bérmentve küldi **Az Igazgatóság.**

HOTEL BELVEDERE, Bécs.

Gyönyörű fekvés az állomásnál, déli vasút, Park, egyedül nyugodt, fő sziget mellett, 200 szobával, jó és olcsó. 2. kórondó - feljebb.

50-korona hetibér
vagy 50-60% jutalékot

kap mindenki aki alumínium-örcükkeimnek teljesítésével és eladásával foglalkozik.

Képviselet melléktöplalkozáskép is adatik.

Alumínium áruk könnyű szerrel eladhatók. Félhivatalosítást és minták ingyen. Levelezőlap elégséges.

Levelezés német nyelven.

Hruby Antoa Müglitz, (Mórvayország).

Palkó Péter építő

Magyaroké, VI. ker. Vörösmarty-utca 63. (Bajai ház.)

Elvállal minden új építési munkát és tartósabb szolid árak mellett költségvetést és tervket díjmentesen készítenek. Lövélbeli értékesítésre személyesen megjelennek, vagy levélben válaszolnak. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Hölgyek vigyázat!

Itt vannak a tavaszi szelek, a női arcképek legnagyobb ellensége. Mivel védekezésnek a szépek, hajgyökök maradjanak, és a rutak, hogy ne csúnyábbak, de szebbek legyenek. Csak semmi krémek az arcra, amiktől az foltos, színtelen és fakó lesz. Egyedül üdöséget, egészséget, természetes színt csak a természetszerű arcápolás adhat. Ráncos és hervadó arcképek visszanyerik üdöségüket, rosszul használt, ismeretlen szépségzszerkek által elrontott arc helyrehozatik. Arc és kaphaját színtelenítés és kikapcsolása dr. Sikson amerikai orvos találmánya. Arcpárolás, arcmassázs, arczuhanyozás egyedüli konzerváló szerke minden szépségnek. Nincs azután mítesszer, buborcsék, folt stb. Jelenkezni lehet egész nap! Legzivarubb tőrkartás! Szolid ár! A valódi amerikai porcelán poudert kitévő védőzser tavasszal. Kapható 4 színben. **Mintaboríték 30 fillér.**

Arczápoló Intézet Magyar-utca 2. sz. alatt.

Találmányokat

szabadalmaztat és értékesít; védjegy- és minta-oltalom az összes államokban

Pataky Vilmos

hítes szabadalmi ügyvivő

Budapest IV., Eskü-ut 3. Telefon 89-22.

Saját szabadalmi irodák a külföldön:

Berlin, W., Leipzigerstrasse 112. Paris, 56, rue Lafayette. Amsterdam, Keizersgracht 208.

Sebesülések

mindenkor megóvándók minden tisztán tartott...
Prágai hazikönösség...
Független a szer...
a készítő...
Valódi csak 70 fill. Főraktár: D. Wagner...
Dr. Egger J. és Egger J. gyógyszerárban...
Kapható minden gyógytárban

Stedienpferd- Lilienthal's Japan

Legenyhőbb szappan arcbőrré és szepítő ellen jó hatással.
MINDENÜTT KAPHATÓ!

"NIGRIN"

LEGJOBB cipő krémé
Legújabb és leggyorsabb kezelés. Az első...
gyűjtő hüvelyben
Törvényesen védve. Ara 40 fillér.

Szőlő-oltványokat

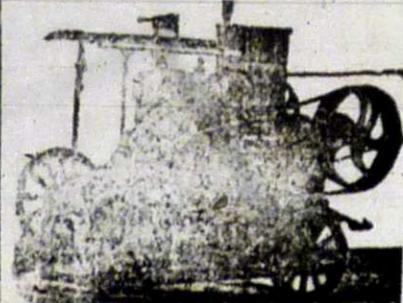
szőlő fajtájának...
Állva, legdusabb választékban...
első szőlőoltvány telep tulajdonos: CASPARI FRIGYES, Medgyes 17 sz. (Nagyküküllő megye).
Tessék képes árjegyzékét kérni!
Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek...
KÖKULLÖMENTI

TANCZENBERGER JÓZSEF

férfi-szabó üzletében

Nagykanizsa, Csengery-ut 2.
a legújabb divatu angol és honi kelmék megérkeztek a legzsebb kivitelű öltönyök és felöltők a legolcsóbb árak mellett készíttetnek.

GNOM-MOTOR

4000-nél több üzemből. Leggyorsabb, szolid építés. Villamos gyűjtő. Gépszem nem szükséges. Egyszerűbb fogyasztás. Kedvező fizetések. Prospektus ingyen.
Magyarországi Motorgyár Részvény-Társaság
Bécs, VI/2, Gumpendorferstrasse 72.

Gyönyörű

bársonysima, üde arcbőrt ér el minden hölgy egy tégely

Email krémé

használata által.
Ára egy tégelynek K 1.50.
Egyedüli készítő: Luis Brabant Páris.
Nagykanizsán kapható:
Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Dunántul legrégebbi ékszerüzlete!

1838-1908.

Berény József és Fia

NAGYKANIZSA.

Arany- és ezüst-ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben.
Dusan felszerelt ékszer arany- és ezüstárak raktára.
Jegygyűrűkben legnagyobb választék rendezés és különleges formákban.
Menyasszonyi ajándékok finom izlésben.
Legszébb férfi- és női aranyóraláncok!
Teljes étkezőkészletek valódi ezüstsől.
Jutányos olcsó árak!
A berndorfi gyár főeljárásutóhelye csakis első minőségű Alpaccaezüst étkezési készletekből.
Árjegyzékkel hívóntra szívesen szolgálunk.
Eladás részletezésre is.

Legolcsóbb és legjobb hatású HASHAJTÓ

Neustein Fülöp

hashajtó labdaccai

(NEUSTEIN ERZSÉBET-PILULAI)
Öväs! Utánzóktól óvák...
Neustein Fülöp gyógyszerár Szent-Lipóthoz
Wien, Plankengasse 6.
Kapható B.-Közleán Rók Gyula és Helya Lajos gyógyszeráraknál.

Köszegen

Vas ut. Vasúti állomás.
Dr. Dreiszker J.
vizgyógyintézete és szanatóriuma
egész éven át nyitva. Rendszer Priesnitz-Winternitz és Kneipp. Az intézet körül van véve gyönyörű fényes parkkal, közelében a legszebb séták. Tiszta szobák, kitűnő ellátás, gondos orvosi felügyelet. Gyógykezelésnek: ideg, gyomor, b. l. máj, vesebajok, csúszos bántalmak, bőrbajok, különösen lupus Basedow kör, agy és gerincbajok, hűdése stb. alkalmazhatók. Szénsavas fürdő, napfürdők, villanyozás, masszázs, hízáló kúra. Napi ár 10 kor. ebben befoglalatik: lakás 3-szó. étkezés, fürdő, villanyozás, masszázs, rendezés orvosi gyógykezelés és kiszolgálás, ádudok és lábadozók is felvételnek napi 8 koronáért. Prospektust ingyen küld.
az igazgatósdg.

Nagyobb építkezésekhez, oly társat keresek, kinek legalább is 15—20 ezer korona készpénze van az építésekbe befektetni,
cim megtudható Kossuth Lajos-tér 22. sz.

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tonkora teszi arcbőrét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jevel elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű ártalmatlan és az arc minden tisztáltsága (széplő, májfolék, kiütések stb) ellen páratlanul és esodálatosan ható szert utánózzák — Természetesen, hogy ez senkinek sem sikerült, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s éppen azért, mert a titkát soha senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos.

Óvakodjunk tehát arcunkat mindentelével kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépségére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépség szer a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4—5 napos használat után teljesen átalakítja az arc bőreit, eltünteti a széplőket, májfolékat, kiütéseket, bőrbőrt, mitesszert, arc- és kézszőrösséget. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s amellet a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Egy tegeiv ára 1 korona; Margit-szappan 70 fillér és Margit-póder (fehér rozsa és krém színben) 1 korona 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Rapható: Nagykanizsán: Belus Lajos, Prager Dala, Debrecen: György Ábrahám és Gröschl és Graef drogueriájában. Csáktornyán: Pető Jenő és Reichart Jenő gyógyszerésztárában.

Védjegy „Horgony”

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régióknak bizonyult háziész, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szerek bizonyult kőarvénynál, szédnél és meghűléseknél, bedőrs-sülésköppen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerésztárban kapható. —
Főraktár: Török léresek gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerész az „Arany országhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5. sz.
Mindennapi szétküldés.

Új gépjavitó műhely!

Grammofonok, kerékpárok, varró-
gépek, motorok, írógépek;
szakszerű javítását újonnan berendezett
műhelyünkben a legolcsóbban eszközölünk.
Egyedül képviselőnk hírneves Stíria
Puch kerékpárakból, mindennemű alkat-
részek mérsékelt árban.
Tisztelettel:
Bród és Weber.
NACYKANIZSA, Erzsébet-tér Elek ház.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljesféruhához	1 szelvény 12 korona
(kabát, nadrág és	1 szelvény 15 korona
mellény)	1 szelvény 17 korona
elegendő, csak	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 R.-ért, szintugy felöltőszövetet, turistalódent, selyem-kamzart stb. gyári áronk kívül a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

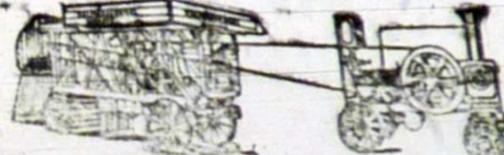
Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségeseletét közvetlen Siegel-Imhof céggel, a gyári puccon rendel meg, igen jelentősé-
nyek. Szabott, legelőször csak Órákál vásárlók.
Mintánu, figyelmes kiválasztás, még a leg-
kisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Kalmár és Engel

motor és gépgyára

Városi raktár: **BUDAPEST** Gyár és iroda:
V. Lipót-körút 22. VI. Úteg-utca 19.

Ajánlja úgy cséplőgép, mint malomüzemre legegyszerűbb benzínmotorjait, benzínlokomobiljait, valamint szivógázmotorjait, melyek V. Lipót-körút 18 sz. bármikor üzembn megtekinthetők.

Teljes jótállás kitűnő — Egyedül létező újdonság!
— cséplésért! — Ezen motorok egyenletes járásuak és bémulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legárabb nttib ember által is azonnal könnyen kezelhetők.
Árjegyzék ingyen. Olcsó árakvészletfizetésre.

FRITZELACK

≡ A legjobb padlófénymáz ≡

Tartós! Elegáns! Kiadós!

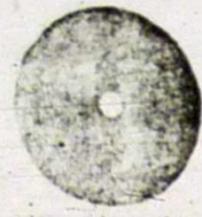
Használatban legolcsóbb.

A tudományos folyóiratokban egészségi szempontokból igen előszerőleg nyilatkoznak e fénymázról.

Raktár Nagykanizsán: **Neu és Klein és Fialovits Lajosnál.**

Grammofontulajdonosok

lemezeiket legelőnyösebben változtathatják

a Grammofonhanglemezek központi kicserélési telephéni Budapest, VII. Dohány-utca 30. Prospektus és lemez-jegyzék

i n g y e n.

10 000 új zene- és énekvételek. Magyar, tót, cseh, német, szerb, lengyel, horvát, román, ruthén, olasz, francia, angol, orosz, török, arab, héber stb.

Elsőrendű hanglemezek 1 kor.-tól 4 kor.-ig kaphatók
külön osztály használt grammofonokból és lemezekből.

Jobb forgalmu

esetleg korcsmával egybekötött

szatócs vagy vegyesárúüzlet

mely vidéken is lehet

megvételre kerestetik.

Ha ház van vele, azt is megveszem.

Czim a kiadóhivatalban.

Jmakönyvek

a husvétii ünnepekre.

Husvétii

levelezőlapok

nagyválasztékban olcsón kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testvélyt, megszűnteti a köhögést, váladozókat, éjjeli izzadást.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulózis, Influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárak-
ból. — Ár a üvegenként 4.— korona.Melyi iparos-elfőizelőink cégét a rovatban
díjmentesen közöljük.**HELYI IPAR**Melyi iparos-elfőizelőink cégét a rovatban
díjmentesen közöljük.**ABLAK és LAKÁSTISZTÍTÓ:**

Csapó István Petőfi-utca 42.

ASZTALOS és BUTORKÉSZÍTŐ

Bencze Kovits Gábor, József főherceg ut.

Dants Kálmán Magyar-utca

Fialovits Lajos Bazar épület

Scherz Lujza utóda Kazinczy-utca

Sonnenschein Mór Fő-ut 23

Torma Lajos Kinizsy-utca 8.

Günser Lipót Erzsébet-tér 2.

Brantin József Eötvös-tér 31.

Tancsics József Eötvös-tér 29. sz.

Bassa András asztalos, Letenyén.

Roth Lipót Zrínyi Miklós utca 34. szám.

ÁCSMESTER:

Persovits József Vörösmarty ut 44.

Schleger József Teleky ut 31.

Szabó Ferenc Rakóczi utca 43.

Németh István Magyar-u 101 sz.

BÁDOGOS:

Székely József, Erzsébet-tér 17.

Török Nándor Eötvös tér 31.

BÉRKÖCSI TULAJDONOS:

Balazs János Főut 13.

Tj. Döme Ferenc Zrínyi Miklós-ut 62.

Horváth István Csengery-ut 24 sz.

Kovács Sándor Vörösmarty-utca 5. sz.

BORJUHUSMÉRÉS:

Singer Izidor, Erzsébet-tér 14. (Szeidmann-ház.)

BORBÉLY és FODRÁSZ:

Bród Ignác Kazinczy-utca

Geriner Árpád Csengery ut 54.

Heisler Gyula Magyar utca

Károvi János Deák-tér 3.

Puschofszky Sándor Csengery-ut

Sugár Adolf Erzsébet-tér

Schweitzer József Főut

Tóth Lajos

Zapletál Ignác

Hitzelberger György Kazinczy-utca 2.

Fleischacker József Erzsébet-tér 16 szám.

Bukss Ignác borbély Sugár ut 2 sz.

Mankovics József, Erzsébet-tér, Seidmann-ház.

Szalay Zsigmond Fő ut 17.

BOGNÁR:

Németh Imre Teleki-ut 30.

CEMENTGYÁROS:

Weisz Soma, Erzsébet-tér 4.

CIM- és SZOBAFESTŐ:

Perkó Péter Deák tér 6.

Antalics Ignác Kiszfaludi Sándor utca 37. sz.

CIPIÉSEK:

Miltényi Sándor, Főut

Mersics Ede,

Keller Matyas Erzsébet királyné-tér.

Rosenfeld Miksa, Csengery-ut

Steiner Fulop Bátori-u. 16

Hell János Kinizsy utca 10.

Keller Ignác utóda Főut Wagner ház

Velez Ede Deák tér 10. sz. (Gazd. Takarékp.)

Németh Károly Petőfi ut 64.

Rákos József Király-u. 3 sz.

Kejzer József, Király-utca 14.

Novák Vince, Erzsébet-tér 16

Goldberger Samu Király-u. 14. sz.

OUKRÁSZAT:

Bayer Vince, Fő-ut

Vary Zoltán, Deák-tér.

OSERÉP- és PALAFEDŐ:

Horváth György, Király-utca 13. szám.

Bakó János Magyar-utca 120.

OSZMADIA:

Tóth György Petőfi-utca 11.

Bakonyi György oszmadia, Magyar utca 76. szám.

Horváth József Bajza-utca 4.

ÉKSZERÉSZ és ARANYMŰVES:

Kugler Antal Kazinczy-utca

Berényi József és Fia Főut

Hamburg Miksa

Mihhofer Odón

ÉPÍTŐMESTEREK:

Geisl Viktor, Kazinczy ut

Mitró József, Vörösmarty utca 51.

Srukny Lajos József főherceg-ut.

Szántó János és Lajos Kinizsy-utca 56.

Stó Károly Arany János ut 2

Horváth Sándor Erzsébet-tér, Csoportház.

FÉRFISZABÓ:

Lórány Péter Teleki ut 9.

Hlatkó János, Főut

Kaufmann Mór, Erzsébet királyné tér

Sörley Zsigmond, Hunyady utca

Németh György, Erzsébet-tér

Ehrlich Ágoston Zrínyi Miklós-u. 52.

Gotsch Antal Zrínyi M. u. 8. sz.

Tóth Lajos Deák-tér 10.

Krausz József katona szabó, Sugár-u. 18. szám

FÉRFISZABÓ

Möger Károly, Kinizsy-utca.

Stein Ignaz, Huszti György-tér 6. szám.

Komanovics Pál Teleky ut 36.

Henesics József Hunyady ut 26.

Tanczenberger József Csengery-ut 2.

Ring Mór Eötvös-tér 27.

Kohn Zsigmond Király-u. 80.

FÉNYKÉPESZ:

Mathea Károly, Bazar épület

Vértés Antal, Csengery ut

GÉPGYÁROS:

Weiser József, Sugár ut

GÉPÉSZ:

Fischl János, Szemere-ut 8. szám.

QÓZMALOM:

Franz Lajos fia, Csengery ut

QÉPHARIÉNYA-KÖTŐDE:

Frischman Lipótné Kinizsy-u 37 szám.

HUSARU:

Özv. Adler Mórné, Kazinczy utca

Vokoun Antal, Magyar-u.

Reichenfeld Albert Erzsébet királyné-tér.

Kluger Józsefné Király-u. 16.-Teleky-u. 3.

HENTES:

Weltner József Rakóczy utca 10.

Vokoun Károly Eötvös tér 2.

Marton János Kinizsy-u. 37. és Fő-ut 3 sz.

Szabó András Teleky-ut 27.

JÁTEKGYAR:

Spitzer és Steiner Zrínyi Miklós-utca.

Kalapos:

Szalay János Fő-ut Marton és Huber mellett

KALYHA:

Tóth József Teleky-u. 30.

Ziskó Adam Vörösmartin u. 65.

KÁVÉHAZAK:

Aranyszarvas kávéház, Erzsébet királyné tér

Fiume kávéház

Korona kávéház, Főut

Központ kávéház, Bazarépület

KÁRPITOS és DISZITO:

Pilszer Albert, Főut

Metz József Magyar-utca 32.

KADÁR:

Gutmann Gyula és fia, Kazinczy utca. 28.

Percevitcs József Magyar u. 42.

Hofman Henrik Csengeri-utca 20.

KEFEGYÁROS:

Kardos Sándor, és Társa, Szemere ut

KÉKFESTŐ:

Pollak Ede és fia, Főter

Kéményseprő:

Rattmann Menyhért Teleky-ut 88. sz.

KOVÁCSMESTER KOCSIGYÁROS:

Bazsó József Teleky-ut 6.

Kovács:

Bojtor József Kaszinci-utcajai major

Kocsigyártó és fenyező

Ujváry Ferenc, Csoportház.

KORCSMAROS:

Kovács János Sörgyár.

Berger Adolf Petőfi-u. 23.

Czár János Király-u. 26.

Galovics Andor Sugár-ut 3.

Markó András Lizingi sörcsarnok.

özv. Krausz Lipótné Erzsébet-tér 7. Zöldfakert.

Fodor Vilmos Kazinczy u. 55.

Hilez Lajos, Magyar-utca 34 szám.

Mihhofer Gyula Erzsébet királyné-tér 13.

Pintér János Hunyadi u. 17. Zöldbordó.

Schlesinger Mór úju Kazinczy-u. 29.

Slujner József Eötvös-tér 4.

Vida Lajos Fehér galambhoz Kazinczy-u. 2.

Somogyi Zsigmond Deák-tér 14.

Faics József Kiskanizsa Hunyadi tér 21. szám.

Herefeld David Petőfi ut 81.

Merkly János Kinizsy-utca, 4 sz

Petrics Ferenc Király-utca. 25

Petrics Odón Csengery-ut.

Ungár Sándor Csengeri-u. 72.

Kő József Teleki-ut 43. sz.

Gold Ignác Teleki-ut 34. szám.

Toth Zsigmond Feketesashoz.

Koban János Szemere-ut 21. sz.

Badaconsy vendéglő Fő-ut.

Dukágy David Petőfi-utca

Krausz Samu Magyar utca.

KÖTSZERÉSZ:

Perlaky József Király utca 28.

KÓFARAQÓ:

Hild Ferenc, Király utca

Weiszberger Kálmán, Csengery ut

KÖMŰVES és OSEREPMESTER:

Lenex Boldizsár Petőfi u. 8.

Godinek József Király-utca 24.

Schnabel Lajos Csengeri u. 29.

Reidinger Gyula Kiszfaludi Sándor-u. 33.

KÖTÉLGYÁRTÓ:

Szabó Károly Magyar-utca. 78

Bálinger Ferenc, Teleky-ut 4. sz.

KÉMÉNYSEPRŐ:

Mantuanó Ede Zrínyi Miklós u. 33.

Polin Péter Teleki ut 62.

Mantuanó Józsefné Teleky-ut 18.

Művirág és koszorukészítő:

Özv. Benczikné Lőrinczi Irma Kossuth Lajos-tér, 7.

Loser Jánosné Kiszfaludy-utca 36. sz.

MŰKERTÉSZ:

Janda Károly, utóda Petermann József Fő-ut 1 sz.

MŰLAKATOS:

Kohn Samu, Magyar utca

Paizs József Árpád u. 19.

Szántó Géza, Magyar-u. 53.

Simkovits és Ujlaky, csoportház.

Brüll Sándor, Csengeri-u. 13. sz.

MŰKÖSZÖRÜS és KÉTES:

Majon Testvérek Erzsébet-tér.

MÉZES-KALÁCSOS:

Sarkózy Kálmán, Eötvös-tér 15. szám.

MÉRLEG- és VIZVEZETEK-szerelő:

Golenszky Ferenc Eötvös-tér 31.

MASSAGE INTÉZET:

Steiner Józsefné Sugár-u. 20.

MOSÓ INTÉZET:

Székely Lajos Hunyady utca 6.

NŐI SZABÓ:

Pollak Laura Király-utca 34

Baron Nővérek Magyar utca 2 sz.

Kovácsics Anna Batthyany-utca 13.

ORÁS és VESNOK

Schapfingler Adolf Erzsébet-tér 26.

ORÁS és LATSZERÉSZ:

Szívós Antal, „Szarvas Szálló” épületében.

RÉZMŰVES:

Pichler József Eötvös tér 1.

Samu József, Főut

Mendlovics József Király-u. 43.

RUHAFESTŐ és VEGYTISZTÍTÓ:

Mayer Károly, Kölcsey utca

Wilhelm János, Zrínyi Miklós utca

SÖRGYÁR:

Nagykanizsai Malátagyár és Serfőrdő Részv. Társ.

SÜTŐMESTER:

Gärtner Vilmosné Zrínyi Miklós-ut 37.

Hrometsek Vince Petőfi-ut 17.

Krauth Samuel Petőfi-ut 6.

Lodner Ferenc Csengery-ut 28.

Türk Gyula Magyar utca 73.

Mihályi István Teleky-ut 15.

Voia Adolf Magyar-utca 41.

Mandler Geza, Csengery-ut 67.

Gärtner Vilmos Király-ut 19. sz.

SZÁLLODÁK:

Arany Szarvas Szálloda, Erzsébet királyné tér

Korona " Főut és Sugár ut

Vaskapu " Király utca

Hungaria " Sugár ut

Mihhofer Gyula Erzsébet tér.

Vida Lajos Kazinczy utca.

Schlesinger Mór Sörház Kazinczy utca.

Krausz Samu Magyar Király Magyar utca.

Fodor Vilmos Kazinczy ut 55.

SZESZGYÁR:

Első dunántúli szeszfinomító részvénytársaság

SZIKVIZGYÁROS:

Rosenfeld Alajos, Kazinczy ut

Özv. Szeidmann Samuné, Magyar utca

SZÁLLITO:

Brück Márkus és Társa, Erzsébet királyné tér

Lackenbacher Ede Erzsébet-tér csoportház.

Günzer Zsigmond, Kiszfaludi Sándor-ut 11. szám.

SZOBAFESTŐ:

Schlechtla Kálmán Petőfi u.

Szakatesics Károly Kölcsey utca 74. szám

SZIJGYÁRTÓ és NYERGES:

Kapható minden drogériában, és illatszerkereskedésben
gyógyszertárban.

Ezelőtt ha valaki elrontotta a gyomrát, elvesztette étvágyát vagy székszorulásban szenvedett s ebből kifolyólag gyomorégése, gyomorfájdalma, vagy fejfájása támadt vagy nagyon elhízott kénytelen volt az undorító ízű keveréket, pilulákat teákat vagy keserűvizet használni, melyeket igen gyakran gyomra nem írt meg a szokat ki is hányta. **MOST** szükségtelen magát sanyargatni, mert az

INDA-CUKORKA

íze a legkellemesebb, hatása pedig minden eddig létező hashajtó és gyomorjavító készítménynél sokkal jobb. Nem csak felnőttek, de a gyermekek is igen szívesen beveszik s még csecsemőknek is adható. Ha evés előtt megeszik 1 vagy 2 darabka Inda cukrot akkor bármily erős székrekedése is van, azt görsők és erőködési fájdalmak előidézése nélkül 1 vagy 2 óra alatt megszűnteti. Ha pedig evés után bevesz 1 darabka Inda-cukrot akkor gyomra kitűnően fog emészteti s étvágya hatalmasan fog gyarapodni és székszorulása sohasem lesz. Ha gyomorégést, savanyu felbőlgést érez, 1 darabka Inda cukor azonnal megszünteti azt. Azok, kik túlságosan elhízta és karosabbak akarnak lenni, egy bizonyos ideig használják rendszeresen az Inda-cukorkát s rövid idő alatt tapasztalni fogják annak kitűnő hatását. Szóval az Inda cukor a legjobb gyomorszábbályzó. Minthogy pedig egészségünk alapját a gyomorrendszer működése képezi, mert az veszi fel a táplálékot a szájban és a hasban s azokat megemésztve vér alakjában a testbe juttatja, azért használjunk állandóan Inda-cukrot s akkor gyomrunk mindig rendben lesz.

~ KAPHATÓ MINDENÜTT! ~

Ara 1 tekercsnek (10 darab) 40 fillér, 2575-10

Készítő: **Balázsovich Sándor** sepsiszentgyörgyi Korona-gyógyszertára és székelyföldi gyógytermékeket feldolgozó szakkollegiuma, **Sepsiszentgyörgy**.

Központi raktár: Budapest, VIII. ker., József utca 35-37. sz.

MAYFARTH PH. és TSA.

szabadalmazott

önműködő „Syphoniá”-ja

mégis a legjobb permetező

szőlőknek, komló-
ültetvényeknek,
gyümölcsfa-károsítók
kiirtására,

levélbetegségek ellen való védekezésre, a szegács és tormács stb. megsemmisítésére.

Használható és kocsihoz szerelt permetező 10, 15, 60 és 100 liter folyadék számára petrolium-keverő-készülékkel vagy anélkül.

Tessék ábrázolatot és leírást kérni a cégtől.

MAYFARTH PH. és TSA.

gépgyárak, különleges gyár berendezések és gyümölcsirtó gépek számára.

Több mint 620 arany-, ezüst-éremmel stb. kitüntetve.

BÉCS III, Taborstrasse 71.

Kimerítő képes árjegyzék ingyen. — Képviselek és vizsgálatárusítók kívántatnak

09. számhoz.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A magyar vallás-alapnak a vasvármegyei Karakó község határában fekvő 435.1214/1600 kat. holdas mezőgazdasági birtoka

1909. évi október hó 1-től

1921. évi szeptember hó 30-ig

vagyis 12 évre terjedő időre az alábbi miniszterium IX-ik ügyosztályában (Vadász-u 33.) az

1909. évi május hó 17. napj. déli 12 órakor

tartandó zártajánlatú versenytárgyalás után fog haszonbérbe adatni, mely zártajánlatok nyilvános felbontásánál érdeklődők jelen lehetnek.

Az L. K. s. bélyeges lepecsételt írásbeli ajánlatok az alulírott miniszterium segédhivatalának igazgatóságánál legkésőbb

május hó 17-ének délelőtti 10 órájáig

nyújtandók be. A borítékon jelendő »Ajánlat a karakói bérletre«. Az ajánlatban nem a holdankinti hanem az egész birtokra felajánlandó évi használt árakkal és betűkkel irandók ki.

Az ajánlatok csak akkor tárgyalhatók, ha a kiszolgáltató ajánlati minta-perrendszerüleg két tana előttemezésével van aláírva.

Bánatpénzül 2000 Kt vagy készpénzben, vagy biztosítéképes értékpapirokban, bármelyik állami (adóhivatali) vagy a közalapítv. közp. pénzárnál teendőek és az alól szóltó letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó. Elkészve érkezett, kellőleg ki nem állított avagy fel nem szerelt ajánlatok, valamint utóajánlatok figyelembevételre nem számíthatnak. A kik gyámhatalom, vagy gondnokság alatt állnak, ugyszintén akik az uodalommal szemben hátralekos tartozásban vannak, vagy bármely émen perben állanak, a versenyből kizáratnak.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek és az ajánlati nyitások a miniszterium segédhivatali igazgatóságánál (Hoid-u 16.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest, 1909. évi március hó 22.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Minisztertől.

Szőlő-oltvány

in vasszélű nagy képes árjegyzékemet

ingyen és bérmentve küldöm meg

aki címét tudatja. — Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökéres oltványból, amerikai és európai szims és gyökéres vesszőkből a ullághírű Delawareből 1 1/2 millió készlet. — Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím: Szűcs Sándor fia szőlőtelepe Bihardfőszeg.

Gép- és kerékpár javító műhely.

Elvállalunk mindennemű varrógép és kerékpár javításokat. Jótállás mellett ugyanott kapható legjobb varrógép és kerékpár a legolcsóbb árak mellett.

Weisz Kálmán és Társa

varrógép és kerékpár raklór és műhely
Deák-tér 3. szám.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző- eladási hirdetés.

A nagyméltóságú Földművelésügyi Minisztérium 60900/1908. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú szims és gyökéres

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege faj

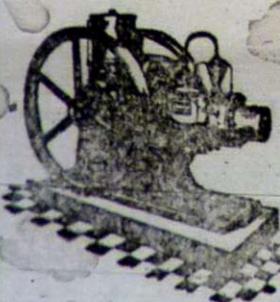
gyökéres, fás és zöldoltványok

ugyszintén hazai szims és gyökéres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymértékben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősege,
Tapolca, (a Balaton mellett).

CLIMAX

nyersolaj-motorok és lokomobilok

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő megőrzésű és gazdasági és ipari célra.

Nincs robbanási veszély!

és pánikgyőri ellenőrzés. — Elsőrangú referenciák.

Bachrich és Társa

BUDAPEST IN HAMBURG IN WIEN.
MOTORGYÁR

Wien, XIX 6 Heiligenstädterstr. 83
Magyarországi mintaraktár és iroda:
Budapest, Szabadság-tér 17. szám. (Főszékhely.)

Kosár és fonottbutorok

utazó, falartó, ruha- és egyéb kosár, továbbá igen kedvelt gyékény, vessző-butorok gyönyörű kézimunka, papirkosár jutányos áron szép és finom kivitelben kaphatók:

Kosár és fonottbutortelepen, Muravid állomás Kotor-Alsó-Domboru.

— Kívánatra árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Jelenkor legkiválóbb bőr finomító-találománya és
Szepeítőszere
a növényekből készült
kristályszerű
massza

Hatása páratlan a bőr felemészti és ezáltal sima, üde fehér lesz. Eltünteti az arc-, kéz-, nyak-, vállbőről ráncokat, redőket pattanást, kiütéseket stb. — 2-3-szori bekenés után eltávolítja a szepeítőt, májfoltot, mitesszert.

KRISTALIN

Bámulatosan fiatalít. Vízben feloldódik, mert nem tartalmaz az oly káros és ártalmas anyagokat. Ára
1 K. Üvegdoboz ára
3 K. Próbát hatását tégegy 50f. emeli a Kristalin növényiszappan 1 K. és növényipuder 1 K. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában. Postán küldi: KRISTALIN Bpest, Baross-utca 91. A megrendeléseket naponta elintézik, minden küldeményhez használati utasítás van mellékelve.

KRISTALIN

Elsőrangú fürdőhely

LIPIK

BIZTOSAN GYÓGYITJA

átápcsátorna bántalmait, hurutokat, cukorbetegséget izületi bajokat, gyermekkorokat és vérbetegségeket.

LIPIK (Slavonia.)
Prospektust küld a fürdőigazgatóság

Kiadó üzlethelyiség és lakás.

Csáktornyan a Petőfi-utczában (igen élénk forgalmu helyen) egy üzlethelyiség és mellette levő lakás (2 szoba, konyha, stb) £ hó 15 re kiadó.

— Bővebbet alanti tulajdonosnál. —
Szocsics Mihály
Csáktornya.

Az írógépek terén

egyedül áll a

STOEWER

Teljesen látható írásvirág.
irógép. z z z z
Szilárd konstrukció z
Könnyű kezelés z z
Kívánatra díjtalanul bemutatjuk. z z z z

Lukács és Schwarcz
Budapest, V. Váci körút 68.

Szerkesztőség:

Nagykanizsa, Nádor-utca 6.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp fia könyv- és papírtérkezősében, Városház-palota; ide érkezők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.Műhelyek, bűt kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Egyenként és esketési árúkatánál díj
3 kor.; előfizetőknél 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.-
Negyedévre	3.-
Félévre	6.-
Egész évre	12.-

Postai szállításal:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.-
Egész évre	18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

A bankválság.

Írta: Gonda Henrik dr.,
a Magyar Tudósító szerkesztője.

Nagykanizsa, április 13.

Aki látó szemmel nézi az eseményeket az előtt nem lehet titok, hogy a bankkérésben kormányválság fog bekövetkezni. A válságot Ausztria idézi elő, még pedig azaz a jól megfontolt, ravasz számításal, — hogy végre letörje a koalíció és különösen a gyűlölt függetlenségi párt erejét. Sajnos, régi tapasztalat, hogy a mi jó szomszédunk minden olyan kivánsággal szemben, amely Magyarország érdekét előmozdítaná és annak előnyére szolgálhatna, mindig a legridegebb visszautasítás álláspontjára helyezkedik. Minden valószínűség mellett szól, hogy így fog cselekedni Ausztria most a kartellbank kérdésében is. — noha abból Ausztriára nézve a legcsekélyebb kár sem származhatnék; még az sem, hogy bizonyos konjunkturák hatása alatt a két államban a bankjegyek értékében különbség álljon be, mivel ebben a kizártnak tekintendő esetben is annak következményeit egy clearinghauszserű intézménnyel teljesen el lehetne háritani. De az osztrák kormány követi hagyományos politikáját, amelytől azt reméli, hogy sikerül megbontani a magyar parlamenti pártok együttműködését és véglegesen lehetetlenné tenni a koalíciót.

Ilyen körülmények között minden magyar ember kötelessége arra törekedni, — hogyha már bekövetkezik a krízis, az az országnak minél kisebb kárt okozzon. Ezért meg kell tenni minden lehetőt, hogy ne ismétlődjék meg a korona és a parlament között az az összeütközés, amelynek tanúi voltunk a közelmúltban és amelynek győztesei nem, csak legyőzöttei voltak. — Bölcs mérséklettel Maladya céljaink felé, kerülnünk kell a differenciákat számolva mindig előre tetteink következményeivel s az életnek azzal a sajnos tapasztalásával, hogy bizony a legideálisabb igazság is a megfelelő erő nélkül, sokszor csak gúnytárgya. Nem szabad szem elől tévesztünk azt sem, hogy a legnagyobb könnyelműség volna az országot kiszolgáltatni olyan elemeknek, amelyek a háttérben leskelődve tisztán hatalomvágyból készek arra, hogy felforgassák alkotmányos rendünket és felidőzzék céljaiknak még a magyar nemzet szupremáciáját is. Mindezt tisztán kell lát-

nunk akkor, mikor döntő lépésre határozunk el magunkat.

Amikor azonban bölcs előrelátással gondolunk arra, hogy az ország jövőjét kockára ne tegyük, ugyancsak az ország jövője érdekében teljes mértékben élünk kell alkotmányos jogainkkal és a legnagyobb erőfeszítéssel kell megvédenünk a magyar nemzet érdekeit. Szerencsétlen viszonyaink közepette állandó harcot kell folytatnunk az alkotmányban biztosított jogok érvényesítéseért is: mily nagy kitartás és a jövőbe vetett mily nagy bizodalom szükséges ahhoz, hogy a nemzetnek évi zedeken át nyugvó ily sarkalatos jogát eleventjük fel. De ha a nemzeti ügynek harcos katonái lesznek, akkor nem lehet kételkedni abban, hogy akkor, amikor oly kivánsággal járulunk az uralkodó elé, amelyet szembesített törvény biztosít a nemzet számára, a király annak teljesítését meg nem tagadja. A függetlenségi párt alkotmányos uton a törvényben biztosított jogoknak a megvalósításáért küzd. Amíg e célok szolgálatában a nemzet bizalmával megaiándékozva, addig a függetlenségi párt magát kormányképesnek tartja és noha a hatalomhoz nem ragaszkodik, alkotmányos fegyvereit csakis annak lábai elé rakja, aki a politikai élet küzdelmeiben a nemzet számára nagyobb eredményeket tud hozni.

Azt a paktumot, amelynek alapján a koalíció és a függetlenségi párt a kormányzást vállalta, mind eddigi becsületesen meg is tartották. S a bankkrízis lezajlása után a kormány és a pártok első kötelességüknek tartják az általános szavazati jog alapján a választási törvény megalkotását, még pedig akkor, ha a mostani koalíciós állapot fennmarad és akkor is ha a bankkérés megoldása lehetővé tenné, hogy azon program alapján, amelyet Kossuth Ferenc a függetlenségi párthoz intézett levelében kifejtett, a koalíciós pártok nagy 48-as pártban egyesüljenek. E program: — a gazdasági és politikai önállóság kivívása és a magyar államiság teljes felépítése. Ebben a programban benne van az önálló nemzeti bank, az önálló vámtérület, a magyar nyelv érvényesülése a hadseregben, a magyar államiság követelményeinek érvényesülése a jelvényekben, a magyar államiság eszméjének megvédése s előbbre-

vitele minden téren, minden időben. Ezt az új alakulást elő kell segíteni mindenkinek, mert bármerre nézünk, ellenségeket látunk, akikkel szemben egy darabokra hulló és egymással viszálykodó Magyarország nem bírhat a szükséges ellenállási erővel.

A felsőtemplom-építő bizottság nagygyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Csak kevesen vettek részt a nagykanizsai felsőtemplom-építő bizottság által tegnap délutánra összehívott nagygyűlésen, de azt inkább a közbejött rossz időnek, mintsem a városunkra eminenter fontos ügy iránti érdeklődés hiányának kell tulajdonítanunk.

Hertelendy Béla bizottsági elnök, az ülést megnyitván a nagygyűlés a megüresedett bizottsági társelnöki, jegyzői és két bizottsági tagság állást töltött be választás utján. Megválasztották a Nagykanizsáról eltávozott és elhunyt Görög Ince helyére társelnökké Ozorai Izidor sz.-t. Ferenczendi házelnököt és Borszej Tivadar h. plébánost, a szintén eltávozott Kalcso Leo b. jegyző helyére Knausz Lászlót és két bizottsági tagot, u. m. Faics Lajos ügyvédet és dr. Kenedy Imre törvényszéki bírót.

Eperjessy Gábor titkár előterjesztette ezután az évi zárszámadást, mely szerint a felsőtemplom-újraépítésére eszközölt gyűjtés eredménye 120,000 koronát tesz ki.

Az indítványok során Hertelendy Béla elnök azt az indítványt terjesztette a nagygyűlés elé, hogy a bizottság hívja fel a közönséget, hogy mindazok, kik adakozni akarnak adományaikat minden utcában egy-egy kijelölendő bizalmi férfúnak szolgáltatathatják át, aki azokkal a pénztárnak elszámol. Az indítványt hosszabb eszmecsere után Deák Péter rendőrfőkapitány a javaslatával fogadták el, hogy a gyűjtések könnyebb eszköze végett ellenőrző szelvényfüzeteket fognak kiadni, amelynek szelvényeit az adakozóknak egyszersmind nyújták gyanánt szolgáltatnak. Ezzel a nagygyűlés, melynek pénztári kimutatását, legközelebb részletezni fogjuk, alig más félóra tanácskozás után véget ért.

A nagygyűlés végeztével magánbeszélgetések közben néhány nagyon figyelemre méltó ötletet volt alkalmunk fejtegetni. Ezek legérdekesebbike, mely egyszersmind az összes jelen voltak között a legnagyobb helyesléssel találkozott, ez volt: Vajjon nem lenne-e célszerű a helybeli Szentferenczrendet, mely évszázadokon át adminisztrálta plébániánkat és beláthatatlan idő fogja ezután is adminisztrálni, a templom-építés szent céljára hathatós anyagi támogatás gyakorlására felkérni. De ez a hathatós támogatás, amelyre a beszélgetők gondoltak, a rendnek korántsem lenne akkora áldozat, mint amily nagy anyagi előnyöket jelentene az a cél elérése tekintetében. Arról van ugyanis szó, hogy a szent-

Ierenrendiek adják át a Kazinczy-utca hosszában elterülő kertjüket az ujonnan építendő templom gyűjtés-céljaira. Ez a zöldseges kertnek használt nagy terület a rendre nézve holt tőkét jelent, mert annak évi jövedelme legfeljebb, 200 koronát tehet ki, míg a templomépitő bizottság azt parcellázva legalább 50-60 ezer koronát nyerhetne azon, ami lényegesen megrövidítene azt a hosszú időt, amelyre a jelen körülmények között a templom újraépítéséig kilátásunk van. A rendet pedig ilykép elmaradó 200 korona évi jövedelméért akár a város, akár a templomépitő bizottság készséggel kárpótolná.

A bosszú.

Felgyújtották a sánci bíró házát.

A nagyszombati rémes éjszaka a Látóhegyen.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyszombaton este 8-10 óra tájban mikor a faluk népe a Megvaitó feltámadásának örömfünnepét áll csendes otthonában, rémes tűzijárma verte fel a határunkkal szomszédos Sánc falucska éjszakai csendjét. A megrémült emberek néhány perc alatt a tűz színhelyén támadtak és egyesült erővel igyekeztek elejét venni a tomboló elemnek, mely Vojkoviics Ferenc községi bíró házát és egész gazdaságát elpusztulással fenyegette.

Amíg pedig ezek Sáncban történtek, kinn a falu feletti szőlőben a Látóhegyen szabadon garzdálkodott két emberi érzeléből kivetkőzött bandita. A két torzonborz alak először Szekeres József nagykanizsai lakosnál próbált szerencsét, ki feleségével együtt kinn aludt látóhegyi szőlőjében. A gonosztevők mindenekelőtt a présház bejáratját feszítették fel, s oda bejutva könnyű szerrel férték a pincéhez. Itt azonban semmi kedvükre valót nem találván, efeletti bosszúságukban az összes ott levő boroshordók lenekét beütötték és Stekereznek mintegy 35-40 akó borát a földre fojatták. Itt élvegezve dolgukat, a présház másik oldalán levő zárt szobaajtóhoz mentek, mely mögött irtózatoss félelmek között töltötte perccel a nagy zajra felébredt házaspár. A banditák felszóllították a megrémült embereket, hogy nyissanak ajtót, de ezek félelmükben moccani sem mertek a szobában. A rablók erre fegyverekkel kétszer belelőtték a vastag faajtóba, melyen a golyók keresztülfúrták a szoba szemközti falába fúródtak. Szekeres végre kinyitotta az ajtót, s a rablók, két maccona alak, egyikük fekete arcbőrén felül még bekormozva is, irrasztos káromkodások között bevonultak a szobába. A halálra rémült házaspártól pénzt követeltek, annak a háznak a vételárát, 10,000 koronát, a melyet Szekeres csak a minap adott el itt Nagykanizsán. De a pénz már nem volt meg, mert Szekeres azon új ingatlan vásárolt, egy részét pedig takarékpénztárba tette. Már-már ugy látszott, hogy az emberi lényevadék munkájuk sikertelensége miatt véres bosszút fognak állani a házaspáron, mikor ezek térdre estek és kezeiket tördelve könyörgtek életükért kelemenien vendégnek előtt. A földön vergődő emberek rimázkodása mégis megőket is meghatotta és odébb álltak, de ráparancsoltak a most már szinte boldog emberre, hogy szobájukból reggelig moccanás se merjenek.

A rablók átmentek a szomszédos szőlőbe, Vojkoviicsnak, a sánci bírónak pincéjéhez,

kinek azalatt otthon a háza laúgokban állott. Itt már nem kerestek semmit, hanem csak egykedűre leverték a zárákat a pincéről, behatoltak oda és a községi bírónak körülbelül 60-70 akónyi borát kieresztették a földre, s mint akik jól végezték dolgukat, csak rombolásuk nyomait hagyva maguk mögött eltávoztak.

Szekeres József és neje örültek, hogy élve megmentültek a rémes kalandból, eszükben bejöttött tehát, hogy reggelig kimozduljanak szobájukból. Egészen világos volt már, midőn titokban, óvatosan előbujtak a reneteg kieresztett bortól egészen felázott présházból. Reggel 9 óra volt már, midőn másnap, húsvét vasárnapján a somogysejtemi közönségi csendőrségnél megjelentek, melynek kerületébe tartozik Sánc község és Látóhegy.

Az azonnal meglundított nyomozás rögtön kétségtelessé tette, hogy a sánci tűzeset és a látóhegyi betörés működése szerves összeköttetésben van egymással, amint az is kétségtelesen megállapítást nyert, hogy Vojkoviics házát a látóhegyi haramiák clukostársai gyújtották fel bosszúból. Szintugy bosszúműve volt a szőlőben a betörés is. A tettesek kinyomozására alapul mindenekelőtt az személyleírás szolgál, melyet Szekeres és felesége adtak a betörőkről. De a halálrémült emberek vajmi keveset tudtak megfigyelni hivatalos vendégeiken. Mindössze annyit tudtak elmondani róluk a nyomozó csendőröknek, hogy a rablók egyike alacsony, szurkoskötű, barna baizsu ember volt, a másik pedig magas, nyulánk, bekormozott arcú fiatal ember.

Bár ezen két személyleírás felette hiányos, a csendőrségnek mégis majdnem egész bizonyossággal sikerült megállapítani a tettesek kilétét. Ugyanis két nappal az eset előtt szökött meg a csurgói rendőrkerület kezeltől itt Nagykanizsán Bogdán Mátvás récsi kőborcigány, kit toloncra hoztak Budapestről Csurgóra és Nagykanizsán keresztül Récsére.

Nagypénteken délelőt pedig Lakatos (bostka) György lopás miatt körözés alatt álló kőborcigány járt itt Nagykanizsán, ki szintén Pest környékén tartózkodott eddig, s ugy látszik pajtása a kényszerutlevéllel utazó Bogdán Mátvás után jött ide. Éppen a Főúton levő Welser-féle vaskereskedésben volt, hol revolver golyókat akart vásárolni, midőn az ügyeletes rendőrtisztnek tudomására jutott Lakatos itt tartózkodása. Ez azonban, ugy látszik nesztét vette a rendőség közeledésének, még idejében meglépett innét.

Ezre a két kőborcigányra kell ismerni a személyleírás alapján, melyet a súlyosan károsult Szekeres és felesége a nyomozó hatóságoknak adtak. Megerősíti a gyanu alaposágát az a körülmény, hogy ugyanez a gyanúsított kőborcigány nagypénteken délután Sandon egy parasztságára személtárába rejtotta el annak két disznóját, ki kétségtelessé vált felismerete szobában a tetteseket.

Nem lenne indokolt az a feltevés, hogy ezek a cigányok a sánci községi bíró ellen bosszút forraltak volna, mert erre okuk alig lehetett. Híre nézve azonban az a hír keleng, hogy míg Szekeresék pincéjében saját érdekében működtek, addig Vojkoviics házában felgyújtására és borainak kieresztésére a községi bírónak valamilyik haragosa által felhívóval lettek.

A nyomozás minden irányban a legerősebben folyik.

Modern előadás a tárlaton.

— Saját tudósítónktól. —

Nem túlságosan nagyszámú, de mint írni szokás, válogatott közönség volt jelen a Sas és Faragó festőművészek tárlatán rendezett irodalmi és művészeti előadáson. De azért, habár a zuhogó eső nagyon sokakat elriasztott, mégis volt vagy száz lelkes haligatónk, mindnyájának arcán a megértés és a lelkeknek lelkeikkel való harmóniában élés fényességével. A sok dicséret közül, mit az összes szereplők arattak, egyedül csak arra vagyunk büszkéek, amit pedig egyenként és egyenként senki sem sajátíthat ki magának, hogy az egész előadás színvonala magas volt, közös, minden sablonnak messze fölötte állt annak minden pontja is.

Molnár György rajztanár jelöltnek akár csak szénnel vagy ecsettel bánt volna, oly szépen volt stilizálva csupa modernségről, — modern szellemről, modern művészetről szóló meggyítő beszéde.

Bontz Mártha meglepően eredeti markáns hangnuyozással, művészien alkalmazott pauzákkal és szinte szárnyat öltött hévvel szavalta el Lenkei Henriknak Rembrandt halála című mély filozófiájú költeményét.

Nagy Samunak, lapunk felelős szerkesztőjének felolvasása következett. A Holnap költészeté volt címe a pompás felolvasásnak, — mely az új irodalmi fordalom lánglelkű apostolának, Ady Endrének és követőinek szolgálatot teljesítő fényes erkölcsi elégtételt a konzervatívizmus méltánytalanságai ellen. — Kár, hogy az a körülmény, hogy közönségünk túlvomóan nagy része még csak alig hallott valamit az új irodalmi evolúcióról, ismerni, pedig épen csak hogy a neveket ismerik, mert pl. a jövő új irodalmának kincseshányója, a Nyugat című folyóirat városunkba mindössze két példányban jár, az egyik a mi szerkesztőségünknek, a másik pedig dr. Lőke Emil ügyvédnek. Ez nagy mértékben akadályozta Nagy Samut, hogy idevágó magyarázatait és impresszióit oly széles mederben tárja fel, mint azt témája kívánatosá tette volna.

A zenei trió, azt hiszem, szintén nagyon megálta a helyét. Csak, mint a siker egyik fokmérője gyanánt említem fel azt a tényt, hogy minden passzus után, az egész Grand trióban tehát ötször külön-külön megtapsoltak bennünket. Ez elsősorban Sternock Zsigmond zenetanár érdeme, ki művészi céljátékán kívül egy remek eredeti kompozíciójának előadásával is brillírozott. — Pelcz Iduska kész zongoraművész, rég játszottam oly kellemes és zeneileg oly mérsékelten iskolázott zongorakísérettel, mint ő. Végül némi önérzettel mer jelen sorok írója Gürtler Istvánnal kezét szorítani hegedűjátékára, kinek a délután páratlan sikerének létrehozásában szintén volt egy kevés része. Abonyi Andor kollégánk nem szorul a mi dicséretünkre, őt méltatta már és a Csepelért ismét elismeréssel fogja méltatni a fővárosi sajtó. g. i.

A kiváló bőrcsisztó, bőrtisztító, bőrfelújító
SALVATOR
Vasár- és hétfői napokon, kedd- és pénteken, csukor-
betegségek, bőrbetegségek, bőrtúlterhelés, bőrtúlterhelés,
Törődésmentes bőrtisztítás, bőrfelújítás.
Egyetlen készítmény, amely minden bőrtípusra alkalmas.
Salvator-bőr- és bőrtisztító, bőrfelújító, bőrfelújító.

A sümegi rágalom.

— Saját tudósítónktól. —

Vármegyeszerte megdöbbenést keltett a Zala egy híre, mely a csendes Sümeg városának csunya szenzációt impujált. A hírből volt szó, hogy egy köztisztviselőben álló sümegi orvos ellen vizsgálatot indítottak amlatt, mert kiderült, hogy az orvos fejletlen kis leányokat megrontott. Az erről szóló hírt Sümegről küldték be nekünk. Ki keli jelentenünk, hogy azt nem állandó sümegi tudósítónktól kapjuk, hanem egy más ismert kézből. Mivel a tudósítás folytatása elmaradt, más oldalról is érdeklődünk az állítólag megindított vizsgálat adatai iránt s azt a felvilágosítást nyertük, hogy Sümegnek csakugyan van szenzációja, ez azonban egy köztisztviselőben megöregedett ember könnyelmű megrágalmazásánál nem egyéb, melyet félreismerhetetlen rossz szándék akart egy ember tönkretétele végett kihasználni.

A rágalom alapja a következő: Az orvos egy nyolc éves kis beteg leányt megvizsgált és a nagy mértékben idegbeteg gyermek hazudozásait sűlei félremagyarázták a könnyelműen korai botrányt rendeztek. Ezt az orvos engesztelhetetlen ellenségei kihasználni akarták, hogy a doktort tönkre tegyék. — Hogy az engesztelhetetlen gyűlölet csakugyan létezik, azt egy korábbi nagyarányú perből kifolyólag mi is tudjuk. A kisvárosi rágalomnak gyors szárnya van, akiknek érdekében állt, gondoskodtak róla, hogy csakhamar egész Sümeg tárgyalja az orvos bűnét, sőt hírlaphírt is hoztattak Sümegre, hogy az eset országos botrányná dagadjon, azonban az új sűgítő rosszindulatú rágalomnál egyébre nem akadt. Ugy látszik, hogy a mi tudósításunk is e tendenciózus forrásból eredt.

Ha ez az újabb értesülésünk a korábbinál jobban megközelíti a valóságot, bizonyára Sümegen is igazságot fognak látni; a tárgylagos nyilvánosság azt itt e helyreigazítással elintézte.

Hírek.

— Kamaránk elnökének kitüntetése. A királyi kegyes írást érdemes férfit ért. Mint a hivatalos lap vasárnapi száma közli a királyi Ullein Józsefnek, a soproni kereskedelmi és ipari kamarai elnökének, az ipari és kereskedelem terén szerzett érdemei elismerésül a királyi kanocsi címet díjazományosan adományozta.

— Dr. Hübner. — kir. közjegyző. A m. kir. igazságügyminiszter dr. Hübner János nagykanizsai kir. közjegyzőhelyettesét Kőrmentre kir. közjegyzővé nevezte ki. Ekinvezés Nagykanizsa város társadalmában osztatlan örömet és megelégedést keltett, mert dr. Hübner János több évi itt működésével társadalmi szereplésével általános rokonszenvre tett szert. Szerény felépítésű, mindenkiel szemben tanusított nyájas magával, humánus és kulturális ügyeink iránti pártfogó jóakarataival méltán kiérdemelte azon köztisztviselői, mely őt új állomására kíséri. Körménkből való távoztát őszintén sajnáljuk.

— Tűzek a megyében. Bántornáról (Tur-nischal) jelentik: Folyó hó 9-én éjjel rémes tűzirtalma verte fel a község békés nyugalmát. Néhány perc alatt talpon volt ügyszőlő az egész község, az álmukból felvert emberek ijedten látottak-futottak az utcán, mert az első percben senki sem tudta, hogy hol van a tűz. A vörös kakas ezuttal Tivadár József ottani kereskedő és társainak málmára vetette

ki hálóját s oly derekasan működött, hogy rövid idő múlva az egész malom, az összes bentlevő gabonával, liszettel és berendezéssel együtt 43,508 korona értékben elhamvadt. Biztosítás utján ebből csak 7000 korona térül meg. A tűz állítólag a gépésznek, Zdravec Antalnak gondatlanságából keletkezett, még pedig akként, hogy az izzasztó lámpa a hajtóerőhöz szükséges olajhoz közel kerülvén, azt meggyújtotta.

Tótazordahelyen husvét vasárnap délutánján tűz ütött ki, amely dacára az ottani, valamint a vidékbeli községek tűzoltói fáradságtalan munkájának gyorsan terjedt, úgy hogy pár óra alatt 7 lakóház és 20 melléképület állott lángokban. A tüzet csak este felé lehetett lokalizálni. A kár meghaladja a 40.000 kor. t.

Tapolczán folyó hó 9-én éjjel felé dobpergés és kúrthang ébresztette fel a város nyugodni tért lakosságát. Nagypéntek lévén, nem kongattak s így a lakosság egy nagy része bizony alig szerzett tudomást a tüzről: Az iskola utcában gyuladt ki Czapa György és Erhardt József közös-tető alatt levő háza. A kigyuladt ház és egy istálló teteje égett le. Az épületek biztosítva voltak. A tűz keletkezése eddig ismeretlen. A tüzet csakhamar eloltotta a tűzoltóság.

— Patria Pótkávégyár Részvénytársaság. Miut értesülünk, a részvénytársaság megalapítása iránt országoszte nagy érdeklődés nyilvánul és gróf Batthyány Zsigmond nagybirtokos a részvénytársaság elnöki tisztségét fogja betölteni.

— Meggyilkolta az urát. Páratlan brutálissal véghezvitt gyilkosság nyomára jött rá a csesztregi csendőrség egyik buzgó tagja, Horváth József. Egy elvetemült asszonyt meg eddig ki nem derített okból meggyilkolta az urát, azután hogy rettenetes bűne titokban maradjon, a hullát elásta. Az eset részletei a következők: Dénes Pál Jómódu ember volt az alsólendvai járáshoz tartozó Nemesnép községben. Volt háza, földje, szőlője, amelyekből szépen, gondtalanul megélhetett volna a négytagú család. Egy ideig nem is zavarta meg a békés családi életet semmi, egyszerre az asszony zsörtölődni kezdett s többször elárulta, hogy igen utjában volt az ura. Dénes egy hatalmas szál ember, látva az asszony megváltozott természetét, a ház másik részében levő lakásba költözött, de még ezután is napirenden volt közötrük a perpatvar. Mult év október havában pedig hirtelen eltűnt a fiuból Dénes. Az asszony azt mondta, hogy rokonokat ment látogatni, de midőn sokáig nem adott hírt magáról, különféle hírek kezdtek szállingózni az asszony felől. Így jutott el a hír a csesztregi csendőrfővezető, Horváth József füléhez, aki ettől az időtől fogva erősen figyelte az asszonyt. Nyomozásáról csakhamar jelentést is tett az illetékes bíróságnál, amely olyannyira alaposnak találta a gyanút, hogy elrendelte az asszony letartóztatását. Dénesét e hó 6-án, kedden vitték be Alsólendvára s itt nyomban, vallatón is fogták. Állhatatosan tagadta, mintha tudna az ura hollétéről. Erre a csendőrök kimentek Dénesék házába, hogy azt átkutassák s alig néhány perc múlva meglepő felfedezésre jutottak. Egyik ágy deszkája és szalmaszákja véres volt. Dénesné az ágy véres voltát egészen közönséges dolognak tulajdonította. Míg itt faggatták Dénesét, addig Horváth fővezető lenkadatlan tevékenységgel kutatót az eltűnt ember nyomára utasított. És nem mutatott eredmény nélkül, a nemnyiban e hó 7-én megtalá-

lták a hullát a kertben elásva. A beállítás asszony még októberben temette oda, miután először meggyilkolta. Mikor a felfedezést tudatták Dénesnével, ez beismerte, hogy a hullát ő temette el a kertben, de a gyilkosság-ról hallani sem akar. A megelített hatósággal boncolás megállapította, hogy Dénesét fejcsapásokkal ölték meg s azután elásták. A gyilkossággal vádolt Dénesét fogva tartják s mivel valószínű, hogy büntérsai is vannak, kik segédkeztek neki a véres munkában, — a csendőrség tovább nyomoz.

— Meghívó. A dunántúli rabcségyező-egyletnek 1909 évi április hó 18-ik napján délutánról 10 órakor a soproni kir. ügyészség hivatalos helyiségeiben (törvényház. I. emelet, 49 ajtó) tartandó IX. közgyűlésére a t. c. egyleti tag urat tisztelettel meghívja és szives megjelenését kéri. Az elnörség.

— Meggyilkolt munkavezető. Babócsai levelezőnk írja: Vakmerő rablógyilkosság történt Babócsa és Visonta között. Eddig még ismeretlen tettesek megölték és kirabolták Kreisz Nándor budapesti hidépítő munkavezetőt, ki két hét óta tartózkodott Babócsán, ahol főnöke: Geiringer Károly budapesti mérnök megbízásából két vasbeton-híd építkezését vezette. Kreisz a hét elején több ezer korona pénzt kapott főnökétől, hogy az eddig fölmerült költségeket fedezze és hogy a hét végén majd a munkásokat kifizethesse. Minden jel arra vall, hogy a munkavezetőt a hidépítésnél alkalmazott napszámosok közül ölte meg valaki, hogy a mindig nála hordozott pénzt elrabolhassa tőle. Kreisz összeszerkált holttestét a babócsa-cesevisontai 5 ós malomárokai hid közelében találták meg. A csendőrség széleskörű nyomozást indított meg a gyilkos kézrekerítésére. A megölt munkavezető 30 éves volt és vasárnap akarta megtartani esküvőjét Budapesten, ahol a menyasszonya is lakik.

— Alakulás. Az önképző leányegylet folyó évi április hó 12-én megalakult. — A tagokat most gyűjtik, és előre láthatólag a tagok száma az egyszázalot el fogja érni.

— Ártatlanul meggyanúsítva. Balazsics Mihályné szű. T. baut Mária murahelyi (Dek-lezsin) asszony hétfőn szülési fájdalmak következtében meghalt. Mikor a hatóság tudomást szerzett a halálesetről, azonnal vizsgálatot indított az ügyben, mivel az a gyanu merült fel a Balazsicsné kezelt szülésznő ellen, hogy az ő hanyagsága okozta az asszony halálát. E hó 6-án az alsólendvai kir. járásbírósa vizsgálatbírája az orvosokkal együtt kiszállt a helyszínre s a boncolás folyamán kiderült, hogy a szülésznőt semmiféle vád nem érheti, mivel nemhogy hanyagul végezte volna a kötelességét, sőt tőle tehetőleg mindent megtett, hogy az asszonyt az életnek megmentse.

— Adományozás. A m. kir. belügyminiszter a "Magyar Irók Segélyegylete" valamint a "Kisfaludy Társaság" kérésére néhai Kisfaludy Mór 1848—49-iki honvédezedesnek nyomorba jutott öreg hajadon-leányainak Kisfaludy Flóra Mária és Róza sümegi lakosoknak 100 korona segélyt küldött.

— "A Reclam" melyet Barta Béla szerkeszt mult hó 25-én változatos tartalommal és szokatlanul sikerült illusztrációkkal jelent meg. Egy újság jegyzéket is tartalmaz, mely eltér az eddigiektől annyiban, hogy szövegeket és hatóságos cikkekenyomatokat is tartalmaz. Annak a kereskedőnek, gyárosnak és iparosnak, aki szülésznőnek fejlesztésére szült helyet el kell olvasnia ezen munkát, mely a szakmában egyedül áll. E lap idősákonként jelenik meg és megérdemli a

támogatást, hirdeti cégeknek pedig nélkülözhetetlen tanácsadója. A Reclam mutatónyomtatvány példányonként egy koronáért. Kiadóhivatala Budapest, VIII. Bérkocsis utca 18 kúld

— **Rendőri hírek**— Dankos Margit cseléd leány Fleischaker József fodrásznál szolgált. Szolgálatadójának szakrénységbe átkülcsezt, több ízben bejárt. Tegnap tetten érték letartóztatták. — Simoncsics Mátyás Betlehem Győző gyáros házának volt házi szakácsja, hol ruhaneműt és élelmi szert lopkodott össze. Nagyszombaton akkor érték tetten, midőn egy fél zsák babot akart ellopni. Rendőrség elé állították. — Róth Lipótót a vele házközösségben élő Zsivalics Mari lopta meg 30 korona értékben. — Szekeres Vera gyümölcsáruló leány Dikiapó Antaltól 2 láda narancsot vett át eladás céljából. Vera a narancsot eladta, de a pénzt nem szolgáltatva megbízottja kezeihez, hanem azzal Budapestre ment. Körözik. — A nagykanizsai korszolyázó egyesület menedékházának tartozókból is több dolgot elloptak a tettesek ellen a rendőrség az eljárását medindította.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsey-utca 19 — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fehérnemű gőzmosó-vassalo és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

Táviratok

és telefonjelentések.

Közös miniszteri értekezlet.

Bécs, április 13. Holnap délelőtt a külügy-minisztériumban Achrenthal báró külügyminiszter elnöklésével közös miniszteri értekezlet lesz, melyen a kormány részéről *Wekerle, Darányi* miniszterek és *Saterényi* államtitkár vesznek részt. Az értekezlet tárgya a román és a szerb kereskedelmi szerződések megvitatása lesz.

A helyzet.

Bécs, április 13. *Wekerle* miniszterelnök holnap délelőtt kihallgatásra megy a királyhoz, aki ma délután érkezett vissza *Wallseeből*. A kihallgatás során a miniszterelnök előterjesztést fog tenni a helyzetről és közölni fogja az uralkodóval, hogy a magyar kormány a *kartellbank* álláspontján van. A végleges kialakulás már csak napok kérdése.

A tartalékosokat haza engedik.

Bécs, április 13. A hadügyminiszter ma rendeletet bocsájtott ki, mely szerint mind azon tartalékosok, akiket a határok megerősítésére küldött csapatokhoz hívtak be, — ideértve azokat is, akik 1908. évben már kitöltötték 3 éves szolgálati idejüket és csak kivételes szolgáltatásra hívtak be, — a szállítás lehetősége szerint haza bocsájtassanak. Csúpan annyi tartalékos tartandó benn, amennyi éppen a felemelt békelétszám fenntartásához szükséges. Ezek további intézkedésig a határokon állomásozó csapatoknál maradnak.

A szerb kereskedelmi szerződés.

Belgrád, április 13. A szerb kormány hivatalos lapja legutóbbi számában közli, hogy a kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások megszakadtak, mert az alapelvekben nem tudtak megegyezést létre hozni.

Elkobzott regény.

Belgrád, ápr. 13. Az itteni rendőrség az ügyészség megkeresésére elkobozta *Györgyevics* Milán, volt szerb miniszterelnök „*Golgota*” című regényét, melynek éle a dinasztia és a hadsereg ellen irányul.

Sikkasztó ügyvéd

Czirkvenica, április 13. *Uromovics* Pál flumel ügyvédet, aki 30 ezer korona elikkasztása után megszökött, az itteni rendőrség ma letartóztatta.

Ki nyert?

Budapest, április 13. Az osztálysorsjáték mai húzásán 15 ezer koronát nyert a 33325. 10 ezer koronát nyertek a 45244 és 116522 számok.

Közgazdaság.

A gazdasági tudósítók mozgalma. Értesülésünk szerint a földmivélsügyi kormány gazdasági tudósítói, szám szerint vagy 2500 intelligens, az ország minden táján szétszórt gazdálkodó ember, — működésük egyöntetűvé és munkájuk tökéletesebbé tétele céljából, valamint a saját érdekeik megvédésére egy országos egyesületbe öhajtanak tömörülni s az egymással való érintkezés és gondolatok kicserélése okából saját egyesületi hivatalos közlöny létesítését tervezik. A tartalmas és érdekes program szerint tervbe van véve egy Budapesten szervezendő és felállítandó nagyarányú „*Gazdasági tudósítók érdekesítő Szövetkezete*” kereskedelmi intézmény is, melynek keretében részben a saját részben más tagul jelentkező gazdák termését képező gyümölcsök, tojás, vaj, tej, lúzelék és zöldségfélék, baromfiak és háziipari cikkek értékesítését és külföldre való exportálását tervezik. Az öltöztető és a székesfőváros közéletmezési viszonyainak javítására is lényegesen befolyó tervezet a gerdemini az érdeklődést és merjük hinni, hogy ezt a hazatis és okos vállalkozást úgy a földmivélsügyi kormány, mint a székesfőváros törvényhatósága is pártfogásában fogja részesíteni. A szervezkedő mozgalmat az e célra alakult előkészítő bizottság nagy buzgalommal végzi s a megalakulás céljából a folyó évi június 6—10 közt, az országos tenyészállat kiállítás és a nemzetközi tejgazdasági kongresszussal egyidőben, *össze fogják hívni a gazdasági tudósítók III. kongresszusát*.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Peofil Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 738 — Osztrák hitel részvény 374, 4% magyar koronajáradék 92,75. Kereskedelmi bank részvény 3382 — Salgótarjáni kőszénbánya részvény 567 — Rimamurányi vasmű részvény 543 — Adriai tengerhajózás részvény 397 — Hazai bank részv. 273

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, ápr. 13.

Készáru-üzlet.

Buza tíz fillerrel magasabb.

Határidő-üzlet.

Buza 1909. április 14.25. Buza 1909. október 11.59
Rozs 1909. április 10.01. Rozs 1909. október 9.25. Zab
1909. április 8.69. Zab 1909. október —. —. tengeri 1909
május 7.47. Repece 1909. aug. 15. —.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vereszei-utca 83. (Saját ház.)

Elvállal minden új épület emelést és tatarozást szolid árak mellett. Kőszobrászat és tervek díjmentesen készítenek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelennek, vagy levélben válaszolnak. A n. é. közzététel bizalmat kérem.

Simkovic és Ujlaky.

Épület lakatos, gépjavitó műhely és sodrony fonógyár. Kútszivattyúk, fürdőszobák és vízvezeték berendezési vállalat.

— NAGYKANIZSÁN. —

Elvállalunk e szakmába épületvasalást, rácszatokat, díszített kerítéseket, modern vaskapukat, drótfonatu kerítéseket, takarékos tüzhelyeket, gőzgép és gazdasági gépek javítását. Kútszivattyúk, vízvezeték és fürdőszobák berendezését és javítását a legjutányosabb árak mellett.

Teljes tisztelettel

Simkovic és Ujlaky Nagykanizsán,

Erzsébet ter. Csoport ház.

Első Aszfaltgyár

fiumei természetes aszfalt anyagból vállalat és készít legjobb kivitelben:

járdák és kocsutak, kapubejárók, udvarok, folyosók, balkonok, fürdőhelyiségek, mosókonyhák, stb. aszfaltozását, nedves falak szárazra tételeit.

Rendeléseket és megbízásokat átvesz képviselőnk:

Weisz Soma cementárugyáros Nagykanizsa.

Gyönyörű

báronysima, üde arcbört ér el minden hölgy egy tégely

Email krém

használata által.

Ára egy tégelynek K 1.50.

Egyedüli készítő: Luis-Brabant Páris.

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papírtérkedésben, Városház-palota; ide intésepek az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Mulatságok, ballá kimutatások és magánközlemények soronként 50 fillér;
gyűlési és esküdtői értekezések díja 5 kor.; előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	
Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "
Postai szétküldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Feladók szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Az önálló magyar bank mellett.

Nagykanizsa, április 14.

A közel 40 éves 67-es uralom — ugy látszik — annyira megőrdölte a legtöbb hirlapíró önbizalmát és a nemzet önérzetébe vetett hitét, hogy — most — mert nem hull az önálló bank mannaként az ölfünkbe, hát tényleg ellene fordulnak, bár »ebben« ők is mellett vannak.

Különösen azzal szeretnek, illetve szeretnének bangulatot keltetni az önálló bank ellen, hogy gróf Batthyány Tivadarra, — Holló Lajosra és nyiltan színt valló társaikra rá akarják kenni az önzés, a haszonlesés vádját. Emiatt még Barabás Béla is hallgatásra kényszeríti magát; megszólalásában pedig — határozottan hangja miatt — nincs köszönet.

Roppant naivság azt hinni, hogy csak »Hollók« akarják komolyan a magyar bankot; mert igenis száz ezren és milliók vagyunk, akik azt komolyan, végső erőfeszítésig akarjuk. Hiszen még a kereskedők számottevő központi testülete, a »Magyar Kereskedelmi Csarnok« egyesülete is »most« követeli azt; holott épen a kereskedők feje fája az önálló magyar bank miatt, sok megfizetett toll, vagy gyámoltalan hirlapírónak. De még nagyobb naivság azt hinni, hogy akár 1917-ben, vagy ahogy legujabban az osztrákok licitálnak, 1920-ban kemény küzdelem nélkül megkapnók az önálló magyar bankot. Szó sincs róla! Ezt mi sem gondoljuk; de nem is riadunk vissza az esetleges áldozattól.

Különben is hadd lamentáljanak és ijesszessenek a 67-es osztrák magyarok: mi függetlenségiek megmaradunk az önállóban, esetleg a kartell-bank vagy magyar állami bank mellett. A kartell-bankig is csak azért elmennünk; mert a 67-sek már rontották a dolgunkat.

Ha a 67-es »Óvatos Balázsek« teljesítséggel nem bíznak magukban, álljanak félre, engedjék át a teret a függetlenségieknek, vagy legalább hallgassanak — és ne csüggyessék remegésükkel az osztrákok javára, a magyar nemzetet; különösen pedig ne merészkedjenek azt hazudni, hogy csak »Hollók« akarják most, a későbbi függetlenség elérésére — 2%-os quota-emelésel meg is vásárolt — jogos csakis most elérhető követelésünk kivívását.

Nekem különben komoly szavam volna az egész függetlenségi párt-hoz is. Ne sokat ceremóniázzék, hanem mondja ki egész teljében félremagyarázhatatlan — határozott akaratát, hogy a lepuskások végre kénytelenek legyenek elhallgatni. Mert ha pártunk most meginog és holmi se hus, se hal-féle megoldásba — bármiért vagy bárkiért — belemegy: megássa a sírját — és a szabadelvű párt sorsára jut. Hiszen már anélkül is jósoltgatják neki ezt a dicstelen jövőt, ravasz »jóakarók«

Hirlapírók a vármegyeházán.

— Saját tudósítónktól. —

A vármegyei közigazgatási bizottság tegnapi ülésén megjelent hirlapírókat kellemes meglepetés fogadta. Az, hogy a megyeház gyűléstermében külön asztalt tájaltak, melyet az ő számukra fejtettek ki. Az asztalt az előadói emelvény közelébe helyezték, hogy a hirlapírók munkáját megkönnyítsék, melyet most már mi sem fog zavarni.

Ez az első látható jele annak, hogy a vármegyeházán az újságírók munkásságát nem tekintik felesleges alkalmatlankodásnak, hanem a nyilvánosság jogos érdeklődésének, mely elé mindig szívesen áll az akinek a nyilvánosságtól nincs mit tartania és még inkább az, akinek a működése a nyilvánosság elismerésére kiszolgálhat.

Reméljük, hogy ezt az első lépést nyomon követi a többi is és akik eddig nem értették meg fogják érteni annak a fontosságát, hogy a nyilvánosság eszközei nem a maguk mulatgatására érdeklődnek a vármegye ügyei iránt és hogy ezeknek az ügyeknek legnagyobb hasznára az van, ha azok a nyilvánosság előtt intéztetnek el.

Hazabocsájtják a tartalékosokat.

— Saját tudósítónktól. —

Mintán a háború veszedelme elmúlt, a nagy számban behívott tartalékos katonák egy részét már most haza bocsájtják.

Nem lehet tudni, hány katonát hivatkozta a múlt év őszé óta. Egész garnizonok ürültek ki Magyarországon, úgy, hogy pótlásról kellett gondoskodni. Katonai forrásból úgy értesülünk, hogy legalább ötvenezer tartalékos és póttartalékos szolgált a feyverbe. Akik az ország belsejében szolgáltak, azokat már néhány nap előtt szabaddá tették. Most a határországokban levő tartalékosokat fogják leszerelni és hazaszállítani. Ebbe a csoportba tartoznak azok az aktív katonák is 1908. év őszén leszolgálták három évüket, de visszatartották őket. A póttartalékosokat nem bocsájtják el teljes számban. Annyit tartanak

vissze, amennyi Boszniában, Hercegovinában és déli Dalmáciában a csapatok fölemelt békéletészámon tartásához szükséges.

A hadügyminiszter bizonyos kedvezményeket ad a rendkívüli időben teljesített szolgálatokért. Az öreg bakáknak *elengedett három feyvergyakorlatot*. Negyedik feyvergyakorlatra a honvédséghez be kell majd vonniuk. A többi tartalékosoknak csak egy feyvergyakorlatot engednek el. A katonák azonban még nem lesznek itthon a közel napokban. Ez a hadügyminiszterium kommunikéje szerint azért nem lehetséges, mert nagyon messziről hozzák őket és a szállítási viszonyok nem kedvezőek. Sok időbe telik tehát, mire itthon lesznek.

Hirek.

— Polgármesterek Kossuth Ferencnél. Budapestről jelentik: A rendezett tanács városok polgármestereinek küldöttsége Ugró Gyula polgármester vezetésével tisztelettel tegnap délelőtt Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternél, hogy üdvözöljék és az egyesület köszönetét fejezzék ki a miniszternek, hogy a vasuti kedvezményt a városi tisztviselőkre is kiterjesztette. A miniszter válaszában kijelentette, hogy a városok iránt a legnagyobb jóindulattal van s így érez a városok és tisztviselőik irányában a kormány is.

— Az országgyűlési képviselő választók névjegyzékének kiigazítása Zalaegerszegen folyó hó 6-án igazították ki az országgyűlési képviselő választóknak 1910 évre érvényes névjegyzékét. A névjegyzék szerint múlt évben föl volt véve 883 szavazó, időközben megszűnt a halálozás, elköltözés és egyéb ok miatt 58 nak a szavazata, szaporodás volt 60, tehát a szavazatok összes száma 885. A névjegyzéket május hó első napjaiban közzemlére teszik s azt bárki megtekintheti.

— A D. K. E. díszhangversenyének elhalasztása. A Vigszínház műsorviszonyai ugy alakultak, hogy Góth házaspárt vasárnap a nem szabadsághozhatja és így az e napra kitűzött hangversenyt a Dunántúli Közművelődési Egyesület a jövő hétre kénytelen elhalasztani, amikor is ez a nagyszabású művészeti minden körülmények között meg fog tartatni. — A hangverseny napját külön írtaságokon fogja már e hét szombtiján az elnökség közöztetni. A megváltott jegyek érvényben maradnak. A kiválóan fényes műsoru est iránt Nagykanizsán és a környéken is valóban lelkes és örvendetes érdeklődés mutatkozik és a jegyek legnagyobb részét máris elkopdották. Ez a valóban művészi esemény, melyet *Fodor* Arankának, a magy. kir. Operaház illusztris művésznőjének, *Góth*né Kejtész Ellának és *Góth* Sándornak a Vigszínház ünnepelt s országsszerter népszerű művészenek fellépése jelent és szokatlan gazdag programm

érthetővé teszi egyfelől azt a nagy jegykeresletet, másfelől pedig alet városunk áldokatkész közönsége kimutatni, hogy élesen él benne az érdeklődés azon eszmék iránt, amelyeknek a D. K. R. ben házáknak nem kisebb vezértérül, mint Széll Kálmán, Pallavicini Rde ögróf és Rákosl Jenő a székszóli. A művészetnek, mint ismeretes, különösen vonzó érdekességet ad, hogy a Góth házaspár, a Vigaszház Illusztris művészgardájának ez a két oszlopos tagja el fogja játszani Bernstein Henriknek a jelenkor legünnepelebb drámaírójának Baccarat című drámájának egy szobh jelenetét, Fodoráné Aranka, kinek kontraltója a berlini vendégszereplés során is feltűnt értékes műdalokat a Carmen, Próléta, Deilla nagy áriát fogja énekelni, míg Pásztor Irma városunk szülötte az országos zeneakadémia kiváló növendéke Mozart és Sauer szerzeményekkel fog bizonyára feltűnni. A még rendelkezésre álló jegyek *Alt és Böhm* nél válthatók s korlátozott számban kaphatók 4. 3. 2. 1.50 és egy koronáért.

— **Városi közgyűlés.** Mint értesülünk, Nagykanizsa város képviselőtestülete szombat délután közgyűlést tart.

— **Bizottsági ülés.** A város pénzügyi bizottsága ma délután ülést tart.

— **A kanizsai gazdakör gyűlése.** A Nagykanizsa járási gazdakör ma délelőtt *Gallubich* Lajos elnök vezetésével ülést tartott, melyen a tagok csak csekély számban jelentek meg. A gazdaköri gyűlés lényegesebb tárggyal nem foglalkozott s nagyrészt csupán a beérkezett jelentéseket hallgatta meg. Részletesebb tudósítást holnap közlünk a gyűlésről.

— **A cintórium bástyája.** E helyen éppen tegnap volt szó arról a kopott kőbástyáról, mely a ferencrendi szerzetesek kertje előtt a város egyik legélénkebb pontján, a Kazinczy utcában éktelenkedik és megakasztja a város fejlődését. Ha a vasut felől idegen érkezik a városba, az idegent ez a gondozatlan, hatalmas bástya fogadja és ezért az ideérkezés első impressiója nem éppen kedvező. Eddig minden bástya maradt, mely az akart, hogy e bástyát lerombolják, vagy legalább tisztességesebb állapotba helyezzék; végre most hírül hozzák nekünk, hogy a szerencsés szerzetesek teljesíteni fogják a közönség indokolt óhaját és a városdíszítés legelőnyösebb igényét azzal, hogy a bástyát lebontják és helyébe izékes vasrácsos kerítést építtetnek. Rendbe hozzák a kertet is, úgy, hogy a vasrácsot át az azt a látszatot kelti, mintha sétatér, vagy egyéb közterület lenne. Ezzel az elhatározásukkal a szerzetesek tanúságot tesznek arról, hogy van helyes érzékük a városi közönség igényeinek teljesítésére iránt.

— **Sas és Faragó képképzésének továbbra is látható.** A megkezdődött katonai sorozások miatt tegnap birtelen ki kellett hurcolkodniok a Polgári Egylet nagyterméből Sas és Faragó festőművészeknek képképzésükkel, melyet pedig mai napig, sőt esetleg tovább is nyitva akartak tartani. Mint hogy nagyon sokan voltak, kik éppen ma, — az utolsónak jelzett napon akarták megtekinteni a tárlatot s azok is, kik már alkuvóban voltak egyes képekre nézve a festőművészekkel, csatlódotan távoztak ma a rekruták kurjangatásaitól hangos Polgári Egyletből, hol a tárlatnak tegnapi-mára birtelen nyomát sem találják. — Sas és Faragó művészek a képképzésnek vélnék eleget tenni azzal, hogy képképzésüket festőiskolájuk helyiségeiben, a Kazinczy utcában számu házában ma újból összeállították és az érdeklődők részére hozzáférhetővé tették. A tárlat a Caslao épület melletti házában (földszint) egész héten, át nyitva lesz, és naponta délelőtt 10 órától egészen este 7-ig megtekinthető; belépődíj 20 fillér. Elég szépen indult meg a képvásárlás. Eddig a következők vettek a remek festményekből: *Hald Gynla* a drbot, *Bonts Mártha*, *Böhm Emil* a drbot, *Pálly Etelka*, *Polos Ida*, *Sommer Katalin* és *Weiss Bódog* a drbot.

— **Jegyzőválasztás.** Ányán János vonaryahelyi körjegyző nyugdíjba vonulásával megüresedett körjegyzői állásra egyhangulag György Ferenc aljegyzőt, aljegyzővé pedig Bokor József segédjegyzőt választották meg. A megválasztottak évekig működtek Ányán János mellett s megszereztek maguknak a nép szeretetét és felebbvalóik elismerését.

— **A földadókataster kiigazítása Zalában.** A földadókataster kiigazításáról és a földadó számláinak megállapításáról szóló 1909 évi V. t. c. értelmében foganatosítandó munkálatok végrehajtása érdekében a pénzügyminiszterium vezetésevel megbízott miniszterelnök az országot hat kerületbe osztotta be. Katasteri helyszínelési felügyelőségi kerület lesz: Budapest, Kassán, Szegeden, Debrecenben, Pozsonyban és Szombathelyen. A szombathelyi kerületbe: Vas, Zala-, Somogy, Győr, Veszprém-, Tolna-, Baranyavármegyék és Fiume városa tartoznak.

— **Óriási tűzvész Porrogon.** Rátenetes tűzvész pusztított tegnap a közeli somogymegyey Porrog községben. A tűzet kisgyermek okozták, akik gyufával játszadoztak egy szalmakazal tövében, miközben a szalma meggyuladt és a pusztító elem olyan hihetetlen gyorsasággal terjedt, hogy csaknem elhamvasztotta az egész községet. Délelőtt tíz órakor támadt a tűz és fél tízre az összes lángnyelvek odacsodították már az egész falut. A tűz egy, e nagyobb területen lobogott, úgy, hogy az oltás munkája igen nehezen ment. A tűzoltók és a falu megrémült népe megszigetelt munkával igyekeztek utját vágni a pusztító terjedő veszedelemnek, de ez a szeles időben rendkívül nehezen ment. Este hét óra volt, mire sikerült lokalizálni a tűzet, amely ekkorra már roppant pusztítást vitt véghez. Huszonegy gazda szenvedett értékes kárt a tűz által, amely két lakóházat, tízennyolc pajtát, tízenhat kazal szalmát, öt kazal szénát, egy motormalmot és számos sertésölt hamvasztott el. A tűznek igen sok háziállat: tehenek, lovak, sertések lettek áldozatává. Emberéletben nem esett kár. A faluban óriási a kétségbeesés, mert a kárnak csak egy jelen éktelen hányada térül meg biztosítás révén.

A makacs meghülést és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsió.

A Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

annyi kellemes ízű, hogy azok a kik nem bírják el a közösleges csuka májolaj ízét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a

SCOTT-féle Emulsió-val

Azonkívül a SCOTT-féle Emulsió sokkal jobb hatású az egészségre.

Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

— **Egy fazék pénz.** Amiről az a sok ve-rejtékész, pénzéhez, kinlódo ember álmodik itt ebben az országban, az enett még Ginter András egyedural (szalamegyey) szőlőbirtokosul. Forgatta a földet a szőlőjében, amikor keményet koppant a szerzőkaja. Aztán egy fazék került napfényre, tele ezüst, meg arany-pénzzel. Régi pénz volt, 297 drb. nagy ezüst érem a tízenhárom darab arany, köztük több Habsburgi Rudolf-tallér. Ginter András a becses fazekat a letenyei járásbírószághoz vitte, az pedig a jogügyi igazgatósághoz továbbította.

— **Halálos vonateigazolás.** Borzalmas szerencsétlenség történt vasárnap éjjel a székesfehérvári vasúti állomáson. Egy rendezővonat halálra gázolta László Ignác 21 éves délvias uti kocsiakapsolót. Amint a megejtett vizsgálat megállapította, a szerencsétlenséget helytelen jelzés idézte elő.

— **Ki sokat markol — keveset fog.** Jó tíz esztendeje lehet annak, hogy Zalaegersze-gen meghalt Molnár Ferenc telekkönyvi kiadó és özvegyet hagyott hátra, akinek az államklucstár 25 korona havi kegydíjat engedélyezett. Hát biz ez a 25 korona nem éppen valami Dárius kincse. Meglátni sok, megélni kevés. — de azért mégis kinlódot rajta két egész esztendőig a bánatos özvegy, hanem akkor aztán felmondta az özvegyi állapotot és férjhez ment Kósa Ágoston sárvári cipészhez. Ugy okoskodta ki magának a fatal pár, hogyha nem ereszt jól a kapta, majd kifodozzák a kegydíjből. De hát ez egyszer ugy esett a dolog, hogy a kecske sem lakott jól, meg a káposzta sem maradt meg: mihelyt letette Horváth Eleonóra az özvegyi fátóit, mintha csak az elhalt férj sírből visszaüöt bosszuló keze ért volna, megvonták a kegydíját. Kósa pedig egy szép napon a kapufélfától sem véve bucsút, eltűnt. A kétszeresen özvegy Horváth Eleonóra végső nyomorában a királyhoz fordult, hogy ha már többet nem is, de a kegydíjat adassa vissza. A kabinetiroda a belügyminiszteriumba küldte át a kérvényt minden megjegyzés nélkül. A belügyminiszter pedig tegnap küldte vissza az alispánhoz azzal, — hogy a kérelem nem teljesíthető.

— **Birkózó rendőrök.** Különbös multság folyik napok óta a nagykanizsai rendőrségi laktanyán. A nap minden szakában 15—20 ingre vetkőzött rendőrt találani ott, kik abban lelik a gyönyörűségüket, hogy földhöz vágják, vagy egy ravasz vágással harc képtelennek tegyék egymást. És az ügyesebbeknek ez már sikerült is. *Samakof* tegnap óta tanítja a dzsü-dzsicura s rendőrséget, kik igen hálás tanítványok. Érdelklőnek a dolog iránt és gyorsan tanulnak. Most még csak az kívánatos, hogy a tanfolyam befejezte után se hagyják abba az érdeklődést, hanem folytonos gyakorlással fejlesszék az orosz mestertől nyert ügyességét.

— **Öngyilkosság.** Zalaegerszegegről jelentik: Schreiner Vendel kaszaházi lakó 50 éves gazdálkodó kedden este a mozaik munkáról hazatérően, családjával vacsorához ült. Darúit hangulatban költötte el vacsoráját és szó nélkül kiment a szobából. Jó sokáig föl sem tűnt Schreiner távolmaradása, csak akkor keresték, a mikor éjjeli őrnagy talpajlására rendelték ki. Keresték a házában, a szomszédságban is, de eredménytelenül. Másnap a községen kívül lévő pajtában találták meg, egy gorenárcza felakasztva. Az orvosrendőri vizsgálat kiterőszak nyomait nem észlelt rajta, köztelenen tehát hogy önmaga vetett véget életének. Tettének oka ismeretlen.

Könyvelő kerestetik csak napi 1-2 órai foglalkoztatásra.

Ajánlatok e. lap kiadóhivatalába »Könyvelő« címen kéretnek.

Gyermekeknek

és felnőtteknek.

Kiváló táplálószer egészséges és gyöngy, a fejlődésben visszatartó bármelykoru gyermeknek. Előmozdítja a csont és az izom képződését, a gyomor elhárítja és megszünteti a hasmenést, behurcolt és hányáskezelést, mint semmi más szer.

Nagyobb építkezésekhez, oly társat keresek, kinek legalább is 15—20 ezer korona készpénze van az építésekbe befektetni,

cím megtudható Kossuth Lajos-tér 22. sz.

285/1909 végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. ó. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1907. évi V. 1028/1 számú végzése következtében Dr. Wollák Rezső csáktornyai ügyvéd által képviselt Kohn Hermann csáktornyai lakos javára 1000 korona s járulékaik erejéig 1907. évi november hó 9 én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 700 koronára becsült két pejkancs a nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1907. évi V. 1028/6 számú végzése folytán 268 koronára 82 fillér tőkekövetelés, ennek 1908. évi december hó 16-ik napjától járó 5 százalékos kamatai, egyharmad % váltódlj és eddig összesen 7 korona 45 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Fityeházán a helyszínen leendő eszközökre 1909. évi április hó 23-ik napjának délután 4 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsőron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagykanizsán, 1909. évi április hó 10-ik napján.

Maximovits György
kir. bírósági végrehajtó

Egy BERNHARDT-téla 9 H. P.

BENZINLOKOMOBIL

mindössze két hónapi használat után teljes jókarban szabad kézből kedvező feltételek mellett megvehető.

A gép megtekinthető Sandon (Somogy megye, Csurgói járás)

Madár Rezsőnél

ki esetleg üzemben is megmutatja.

Új gépjavitó műhely!

Grammofonok, kerékpárok, varró-
gépek, motorok, írógépek,
szakszerű javítását ujonan bereendezett műhelyünkben a legolcsóbban eszközölünk. Egyedül képviselőnk hírneves Stirla Puch kerékpárakból, mindennemű alkatrészek mérsékelt árban.

Tisztelettel:

Bród és Weber.

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér Elek ház.

Gyönyörű

báronysima, lüde arcbőrt ér el minden hölgy egy tégely

Email créme

használata által.

Ára egy tégelynek K 1.50.

Egyedüli készítő: Luis Brabant Páris.

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Gép- és kerékpár javító műhely.

Elvállalunk mindennemű varrógép és kerékpár javításokat. Jótállás mellett ugyanott kapható legjobb varrógép és kerékpár a legolcsóbb árak mellett.

Weisz Kálmán és Társa

varrógép és kerékpár raktár és műhely
Deák-tér 3. szám.

Palkó Péter - építő

Nagykanizsa, VI. ker. Uraszdíj-u. 63. (Kajót ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid árak mellett. Kőművszaktudását és terveket díjmentesen készítik. Levélbeli ártárgyokra személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolnak. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Szőlőoltvány és szőlővessző eladás.

Kiváló szép, egészséges, fagy és jégverésmentes, minden tekintetben megfelelő szőlőoltványok és szőlővesszők

kerülnek olcsó árban eladásra, és pedig bortermő fajokból Kövidinka, Szlankamenka, Erdei, Tótszölő, Mezesfőher, Olaszialing, Nemeskadarka, Nagyburgundi stb. Csomagefajokból Piros és fehér Chessalex, piros, fehér és fekete Muskotály, valamint több kiváló lugasfaj u. m. Kossuth Lajos, piros Mamuth és a legkorábban (nátunk már júliusban) érő Csabagyöngye. Vesszőkből van sima és gyökerező Riparis, Pottelin és a világhírű Delaware szőlővessző, amelyet tudvalevőleg csak mint a régi assólót lehet elcsélni, nem kell oltani és a legjobb bortermő.

Grünfeld Miksa

Nagykanizsa, Kiuizsy utca 5.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi-és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes felirathoz (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 7 korona
	1 szelvény 10 korona
	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
elegendő, csak	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonnánál 20 R.-től, színtűgy felöltőszövetet, turistalódit, helyenkamgarut stb. gyári árakon kuld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert postgőgyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a megrendelő élvez, ha szövetvásárlását közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékeny. Szabott, legolcsóbb árak. Örösi választék. Mintabü, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Jobb forgalmu

esetleg korcsmával egy bekötött

szatócs vagy vegyesáruüzlet

mely vidéken is lehet

megvételre kerestetik.

Ha ház van vele, azt is megveszem.

Czím a kiadóhivatalban.

Hangya-Sósorszesz

törvényesen védve.

2216

Legjobb fájdalomcsillapító, nélkülözhetlen háziszor bedörzsölésre.

Nagy üveg a 1.50 K. Kis üveg 80 fill.

Kapható Nagykanizsán: Gyógyszertárakban, Armuth Nathán és társa, Neu és Klein fűszerüzletében, Bader Henrik (Csengerlyút) és Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Számos elismerő levél!

Szerkesztőség:

Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben, Városház-palota; ide érkezők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103. Szerkesztőség: 78.

Munkások, bál kimutatások és magánközlemények soronként 50 fillér. Eljegyzési és esetkezelési díjak 3 kor.; előfizetőknél 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.-
Negyedévre	3.-
Félévre	6.-
Egész évre	12.-

Postai szétküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50
Félévre	9.-
Egész évre	18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőházi: RÉVÉSZ LAJOS.

Még egyszer a szervezkedésről.

— Szervekedtet-e a függetlenségi párt? —

Nagykanizsa, április 15.

Olyanféle hangok is csendülnek meg politikai életünk forrongása közben, hogy — ha a helyzet a sima, csendes tisztázódás keretei között meg nem változik s valamely irányban ki nem alakulhat — nem marad más hátra, mint új választások elrendelése.

Már egyszer megirtuk, hogy ezt nem véljük szerencsés és helyes megoldási, tisztázási módnak most, amikor még az átmenetnek tekintett koalíciós kormány bevezetetlen feladattal áll szemben.

De hát a politikai fordulatok bekövetkezésének nincsenek matematikai szabályai. Sőt legtöbbször olyan váratlanul következnek be, hogy még a legkormányfontabb politikust is meglepik.

Megtörténhetik tehát, hogy — bármennyire ügyekezzenek is a vezető politikusok egy új képviselőválasztás bizonytalansága és esetleges bonyodalmai elől kitérni — a helyzet-tisztázás mégis csak elkerülhetetlenül szükségessé teszi az új választások elrendelését. Vagyis készen kell lennünk erre a legrosszabbra is.

A »Zala« már több vezető cikkében hangsúlyozta, hogy a függetlenségi pártnak országosan is, megyénkint is, községünkint is szervezkednie kell, hogy soha semmiféle politikai fordulat készületlenül, tömörületlenül ne érje.

Nem szabad, bűn volna takargatni a magunk mulasztását. Szépitgetni helyzetünket, állapotunkat különösen a fenforgó politikai körülmények között. Őszintén ki kell tehát fejeznünk, hogy a mi buzdító, intő ígéink a pusztába kiáltott szavak sorsára jutottak.

Zalamegyében a függetlenségi párt csak egy-két helyen szervezkedett; de talán a szervezet élete ott sem lüktet olyan erőteljesen, hogy bármelyik pillanatban mozgósítani lehetne a tábor a függetlenségi lobogó mellé.

Ezért a megyei függetlenségi párt elnökét és vezető férfait mulasztással vagy lanyhasággal megvádolni nem lehet. Sőt el kell ismernünk, hogy ők elég odaadó buzgalommal fogták a szervezés nagyfontosságú munkájához. De annál nagyobb

lanyhaságot, közönyt tapasztalhatott a megfigyelő azok részéről, akiknek a helyi szervezkedés munkáját kellett volna a szükséges központi irányítás mellett végezni. Nekik kellett volna a központi elnök hívására minden alkalommal készségesen megjelenni. E helyett azonban szomorúan kellett tapasztalunk, hogy a hívó szónak nem igen, csak gyéren mutatkozott az eredménye. Az a néhány buzgó elvtársunk, akik a megyei függetlenségi párt értekezletein szorgalmasan megjelentek, a legnagyobb odaadással sem végezheték el mindenütt, csakis a maguk területén a központi irányítás szerint való munkákat.

Igy maradt vármegyénk nagy részén szervezetlenül a függetlenségi párt. Ami bizony elég nagy baj. De talán még mindig nem helyrehozhatatlan.

Akik eddig talán nagyon is elbizakodottan mérlegelték a helyzetet és a függetlenségi párt politikai eszményeinek erejében, hódításában már a teljes diadal biztosítékát ismerték fel: most — ha az eseményeket figyelik — tapasztalhatják, hogy más pártok is, de különösen a nemzetközi szocialisták kezdik megszállani a falvakat. Már kiadták a vezényszót a falvak megszállására.

Ezeknél pedig — mint tudjuk — megvan még mindig a példás fegyelmezettség a központi irányítás buzgó, lelkes teljesítéséhez. Tehát készen lehetünk rá, hogy a kimondott vezényszónak lesz is fogantatja.

Most már ha azt akarjuk, hogy a falvakban a függetlenségi párt erősségeit a nemzetközicik alá ne aknázzák, s hogy az esetleges választás alkalmára is készenlétben legyünk: — haladéktalanul pótolnunk kell az eddig való mulasztásokat. Nekünk is ki kell szállanunk a falvakba. Föl kell világosítanunk a népet a helyzetről! Emlé kell készítenünk minden eshetőségre. Szóval: községünkint is a legnagyobb gondokkal kell szerveznünk, tömörítenünk, hogy bármily politikai fordulat hatalmas tömör egységben érje a függetlenségi pártot.

A kiváló bőr- és lithimus gyógyforrás

SALVATOR

Vona- és hólyagbajknál, bőrvényél, csukorbetegségnek és húrosos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyvíz.

Kapható ártárgyüzletekben vagy a Balvány-Lipóthy

Salvator-forrás Vállalkozói Rt. Budapest, V. Rudaipark 8.

Vármegye-házából.

A közigazgatási bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Zalavármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 13-án tartotta rendes havi ülését gróf Batthyány Pál főispán elnöke alatt. A bizottsági tagok közül megjelentek: Eitner Zsigmond, Lóczy Máté, Csertán Károly, Filpich Lajos, Tripammer Gyula.

A főispán az ülést megnyitja, s tudomására hozza a közigazgatási bizottsági ülésnek, hogy a vármegyei hírlapírók kérvényt adtak be azért, hogy részükre a vármegye-ház ülés-terében külön asztal állíttassék fel. Ő ezen kérvény alapján utasította az alispánt, hogy a vármegye-ház terében hírlapírók részére külön emelvényen asztal állíttassék fel, s már beérkezett a vármegyei alispánjának azon jelentése, hogy a rendeletnek eleget fog tenni.

A szakreferensek jelentésével a következők:

Alispáni jelentés: A vármegye területén működő csendőrség összesen 206 bünteseten teljesített nyomozó szolgálatot, melyekből kiderítve 266-ig az állami bűntörvény, s a további közlő feljelentet a büntető bíróságoknál 251 egyén, ezek közül előzetes letartóztatásba helyeztetett 25 egyén; a kiderített büntendő cselekmények közül lopás 77, gyújtogatás 5 esetben szerepel.

A kir. bíróságok hatáskörébe tartozó kihágás-esete 43 ízben fordult elő, az ezekről feljelentve lett tettesek száma 63, míg a közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt és 260 esetben kinyomozott kihágásért 404 egyént jelentettek fel, közülük 74 vádlottat elővezettek.

Az előfordult tüzesetek száma 5 volt, az okozott kár kitesz összesen 4423 K-t, ebből biztosítás folytán megtérült 2420 K, maradt fedezetlen kár 2003 K. A tűr keletkezésének oka 1 esetben gyújtogatás, 1 esetben gondatlanság, 3 esetben pedig kiderítetlen maradt.

Orvosrendőri hullaszemle és boncolás 9 esetben teljesítettet, a halál oka 1 esetben emberölés 8 esetben pedig balcsát volt.

A kivándorlás az elmúlt hónapokhoz viszonyítva, február hónaptól kezdve még mindig emelkedőben van, melynek oka az Amerikában javult munkáviszonyoknak tulajdonítható. Amerikába szóló utlevél 104 darab állíttatott ki.

Tanfolyegelői jelentés: Ezen időszakban a miniszter arra való tekintettel, hogy az ingyenes elemi népiskolai oktatásra vonatkozó 1908. évi XLVI. t.-c. az áll. el. iskolákra nézve az 1909. évi szeptember hó 1-vel lép hatályba, minél fogva az áll. el. iskolák tanulói a törvény 8. §-a értelmében az 1909. évi szeptember hó 1-től kezdve sem tandíjat, sem pedig az 1897. évi XLIII. t.-c. 10. §-ban az országos tanítói nyugdíj és a gyámintézet javára megállapított 30 filléres járulékot nem fizetik; az ezen törvényes rendelkezésekkel kapcsolatos intézkedéseket megállapított.

Miniszter ut a nagykanizsai állami elemi iskolák két igazgatói körzetében fenforgó építkezésekre a város 36.000 kor. évi járulmányából öt évre eső részt, azaz 180.000 koronát az

Állam megállapított műszaki és pénzügyi művelet keretében, visszaengedett. Ugyanezen rendelet végrehajtásának körülményeiről a nagykanizsai várossal hatósággal személyesen értekeztem, nemkülönben a nagykanizsai állami elemi iskolák fejlesztése ügyében eszen lako lak gondnokaságát és igazgatóit meghallgattam.

Meglátogattam az alsóháti és felsőháti római kath. iskolát és az I. elemi iskolákat.

Ugyanitt megvizsgáltam a Deutsch Endre I. tanító által vezetett analabéta tanfolyamot.

Királyi segédtaulmányok meglátogatták több iskolákat és a kanizsai állami állandó gyermekmenedékházat.

Jelen időszak egyik legfontosabb mozzanatáról kell megemlékeznem; a miniszter ur azon intézkedéseiről, hogy a csáktornyai áll. polgári leányiskola mellé, egyelőre 12 nő vendék részére internátus felállítását rendelte el.

Pénzügygazgatóság. Egyenes adóban 1909. január—március hónapokban befolyt 643326 kor. 15 fill. 1908. hasonló időszakban befolyt 615526 kor. 36 fill. Eszerint az 1909. évi befizetés 27799 kor. 79 fillérel több. Hadmenetességi díjban 1909. január—március hónapokban befolyt 14583 kor. 23 fill. 1908. évi hasonló időszakban befolyt 9837 kor. 89 fill. Eszerint az 1909. évi befizetés 4745 kor. 34 fillérel több. Itaimérési illetékben 1909. január—március hónapokban befolyt 21867 kor. 66 fill. 1908. hasonló időszakban befolyt 21924 kor. 95 fill. Eszerint az 1909. évi befizetés 57 kor. 29 fillérel kevesebb.

Közigazgatási előadó. Márciusi időjárás állandóan kelles volt, csak a hó vége felé enyhült. Késői havazás miatt a vetési munkálatok április hónap maradtak. A vetések állása kielégítő, s az őszi rozsvetés jobb mint a buzé. A késői tavaszodás és szárazság arra enged következtetni, hogy jó termésre számíthatunk. A szőlők jól teleltek s a fagy nagyon keveset ártott. A takarmány mindenütt nagyon elfogyott és a gazdák a póttakarmányokat köcsytelenek igérvé venni. Állategészségügyi viszonyok e hónap elég kielégítőek voltak s csak jelentéktlenebb betegségek fordultak elő. Az állatvásárok forgalma e hónapban élénkebb voltak s az állatárak is emelkedtek. — Gabonáért az elmúlt időszakban szállás irányszólat mutattak. Az ülést fél 12 órakor zárta be gróf *Batsányi Pál* főispán.

ralék megállapítása érdekében tanácsot javaslat.

7. A pesti hazai takarékpénztár egyesületnél 1909. évi február 18. án esedékes 75092 kor. 51 fillér törlesztési részletre 35.000 kor., az osztrák-magyar banknál 1909. évi március 23. án esedékesé vált 19425 kor. törlesztési részletre 19.000 kor. előleg kiutalása érdekében tanácsot jelentés.

8. A kereskedelmi miniszter leirata a Teleky ut. közburkolata kibővítése tárgyában.

9. A temetőház vezető útra a beérkezett építési ajánlatok érdekében tanácsot javaslat.

11. Spitzer és Steiner cég játékgyárosok Ipari támogatási segély iránti kérvénye.

14. A közkórház irgalmas testvérek kérvénye a napi élelmészeti díj fölemelése tárgyában.

16. A magyar vátorok országkongresszusába való belépés és a küldöttek megválasztása iránti tanácsot javaslat.

Üzlet eladás!

Szabóüzletemet berendezéssel és rak tarral együtt

betegség miatt a legjutányosabb árban és a legkedvezőbb feltételek mellett

azonnal eladom.

TANCZENBERGER JÓZSEF főszabó

Nagykanizsa, Csengery-ut 2.

A szépitő egyesületért.

— Saját tudósítónktól. —

Van Nagykanizsának egy igazán jobb sorsú érdemes egyesülete, kétségtelenül tisztán ideális célok megvalósításáért él: ennek az elhanyagolt külsejű városnak széppé alakításáért. Szomorú jelenség egymagában az a tény, — hogy nálunk külön egyesületnek kellett alakulnia arra, hogy a város külső rütségait eltűnjenek és mindnyájunknak, városban lakó embereknek szükséges kényelméhez és egészségéhez tartozó legelemibb feltételek, aminő például egy sétátér létesítése, megvalósuljanak. De még sokkal szomorúbb aztán, hogy ha van egy ily egyesületünk, — az abban a nagymértékű mellőzésben részesül, — mint aminőben a mi Szépitőegyesületünket részélti társadalmunk, majdnem egész közönségű. Csak úgy ritkán akadnak nemesen dolgozó adakozók, kik ennek az érdemes, önzetlen törekvésű egyesületnek céljai megvalósítására anyagi eszközöket juttatnak rendelkezésére és valóban mind az önzetlen célokért való adakozás követésre méltó fényes példáját regisztráljuk. — *Gutmán Vilmos* báró baltselei nagybirtokos e levelét, mellyel 200 koronát küldött szépitő egyesületünk céljaira *Tripammer Gyula* takarékpénztári igazgatóhoz, a Szépitő Egyesület elnökéhez:

„Kedves Barátom! Átutazóban vagyok itt, ma reggel korán kelve, a városban egy kis sétát tettem és a sétátérre kerülve, örömmel tapasztaltam, hogy fardozásaid ott mily szép sikert eredményeztek. Munkálkodásod elősegítésére küldök mellékelve 200 koronát, fordítsd azt, kérlek, belátásod szerint a Szépitő Egyesület, de elsősorban a sétátér céljaira. Szívélyesen üdvözlök híved *Gutmán Vilmos*. Nagykanizsa, 1909. április 12.”

Az hisszük bátran említhetjük *Gutmán báró* nemeslelkűségét, követésre méltó példagyánánt, mert őt már igazán semmi érdek-közösség nem fűzi városunkhoz.

Hírek.

— **A zalavármegyei nemesi választmány ülése.** Bécsben folyó hó 14-én tartotta meg a zalavármegyei nemesi választmány időkab *Taranyi Ferenc* előklésével közgyűlést. Az ülésen a folyó ügyek intéztettek el, s néhány segélyszavazott meg a választmány. Tárgyalák a zalaezerszegi Csányi szobor bizottság azon kérvényét is, melyben a szoboralapjávára meg-szavazott önzagnék folyósítását kérde. A választmány ez ügyben úgy döntött, hogy a meg-szavazott pénzt csak a pályázat kibirdetésakor fogja folyósítani de az addig gyümölcsöző kamatokat a tőkéses csatolja.

— **Gyermeknap Zalaegerszegen.** Zalaegerszeg városa közönsége folyó hó 12-én gyermeknapot tartott. Az egész országban elterjedt jólétköznyági akcióból a vármegye székhelyének közönsége nem vonta ki magát. Husvét másnapja volt, s a közönség megtöltötte az utcákat; — a tűzoltó zenekar végig járta a várost — és a reggelt a nép az utcához. Öv. *Russica* *Károly* né t. táborkarával a nagytemplom előtt, ki már megjelenésével is magához vonzotta a közönséget *Hulló* a kincsa! *Pumpolásban* sem volt hiány. Az ifju hölgyek a nem épen ifju de még állítólag fiatalembereket csak 10 krajcár *Áru* *beosztották* át az utcán, *közönségben* a felöltözött *maradt* *vötra* *zöngöl*. Szép nap volt az eger-szaki gyermeknap, adóztunk ismét, de azt hisszük, hogy nem bánta a fi éreit most senki.

— **A pénzügyi bizottság ülése.** A város pénzügyi bizottsága tegnapi délután ülést tartott, melyen a következő határozatokat hozta: a bizottság javasolja a képviselőtestületnek, hogy a felső templomtól a köztanulmányig terjedő mint bazalt kőkövekkel köveztesse ki s erre nézve fogadjuk el a badacsonyi bazaltbánya ajánlatát.

— **Miltényi Sándor** ajánlatot tett a városnak, hogy a Köcsy utcában levő telkét, mely bennnyulik a Polgári Egyist sétakertjébe, hajlandó eladni a városnak. A bizottság kíváncsatosnak tartja ugyan a kert nagyobbítását, azonban az egész telek megvételét nem ajánlja. A bizottság véleményezi, hogy a Petőfi társaság kiadásában megjelenő Petőfi arcképek egy példányát a város vegye meg 68 koronáért. — **A gördövényi szőlőt** ajánlja bérbé adni *Neuserer Keppel* s *Frankovics* cégnek, mely az első négy évben 300, a második négy évben 450, a harmadikban 600 korona bérösszeget fizet. A bizottság kíváncsatosnak tartja, hogy a város lépjen be a magyar vátorok szövetségébe, melynek kongresszusán városunkat *Zichy Aladár* gróf miniszter, orsz. képviselőnk, *Vécsey Zsigmond* polgármester, *Lengyel Lajos* főjegyző és *Király Sándor* v. mérnök fogják képviselni.

— **Művészfézesség.** *Faragó Márton* festőművészről nem tudjuk, hogy vélekedik a kanizsai társulat és festőiskola eredményéről, de ahhoz alig fér kétség, hogy társa, *Sas Brunner Ferenc* azzal a legnagyobb mértékben meg van elégedve. Ugyanis Sasnak az ittartózkodás egybekap *kiad* azt is eredményezte, hogy bájos és kedves életúra akadt, ki meg fogja vele osztani a művészi élet nemes gyönyöröit és buját-baját. *Sas Ferenc* ugyanis tegnapi eljegyzte *Farkas Böszöki*, *Farkas Ferenc* rendőrkapitány leányát. *Farkas Böszöki* egyik legtehetősebb növendéke volt a festő iskolának. Ezt méltányolta a fiatal mester és a tehetségeseket feloldozó nemes burgalmában azt is fölfedezte, hogy *Böszöki* *Kisasszony* *réa* *néve* más tanítványainál többet jelent. Így jött létre ez a rokonszenves kőszög, melyhez mi is szívesen graválunk.

— **Ingyen gyümölcsfa a tapolcai gazdáknak.** *Tavaly* *Tapolcán* nagy útr pusztított,

Odol

Fogak legjobb szere.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Mint-már jeleztük, Nagykanizsa város képviselőtestülete szombat délután 3 órakor közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatának fontosabb pontjai a következők:

1. A városi gyámpénztár 1908. évi zárszámadása.

2. Az 1908. évben szaporodásba és törlésbe hozott állami adók után a városi pótdadók szaporodásba és törlésbe hozása, valamint a hivatalbóli törlendő pótdadók törlése iránti tanácsot javaslat.

3. Az 1908. évben le nem szolgáltat természetbeni közmunkahátralek érdemében javaslat.

5. A közkórház 1907. évi zárszámadása.

6. A cs. és kir. déli vaspálya társaság alkalmazottai után esedékes városi pótdadókhat-

mely alkalommal a kiabrtokos gazdaközönységnek nemcsak lakóházaik voltak a lángok martaléka, de a tűz elpusztította igen szép gyümölcsfákat is. A Tapolcavidéki Gazdakör föltérjesztésre és a kör elnöke, Gyulaközi Forster Elek közbenjárására Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a károsult kisgazdáknak 500 darab kőbónfát, nemesített magas törzsű gyümölcsfát adományozott, csupán a csekély szállítási díj megtérítése ellenében. A gyümölcsfák most érkező meg a Tapolcavidéki Gazdakörhöz, a hol azokat Szigethy Ödön tikkár osztja ki a károsult kisgazdáknak.

Az alkaiak köszönete. Koller Sándor veszprémi alispán a következő átiratot intézte Vécsey Zsigmond polgármesterhez:

Az alkai—csigervölgyi bányaszerencsétlenségnél életüket vesztett munkások hátramaradt családtagjai részére hozzá küldött 750 korona átvételét midőn ezennel elmerem, egyúttal a kenyérkereső nélkül maradt szerencsétlen családok és vármegyém nevében is hálalt szívvél mondok köszönetet az emberbaráti részvéért a a kegyes adományért. Köszönetem és hálám őszinte kifejezését ismételve stb.

Áthelyezés a vasutnál A déli vasút igazgatósága Zoltán Emil nagykanizsai fűtőházi mérnököt a szombathelyi felülvizsgáló fűtőházhoz fűtőhelyettesi minőségben áthelyezte.

Érdekes reaktiválás Katonai körökben, mint napokkal ezelőtt megirtuk, nagy feltűnést kelt, hogy a király Klobucsár Győző nyugállományú altábornagyot a tényleges állományba való visszahelyezés mellett egy honvédkerület parancsnokává nevezte ki Klobucsár par. év előtt feleesgűl akarta venni Szabó katonát, a kőszegi szintársulat naivját. Nem tudták letenni a kauciót s a vitéz altábornagy annak elengedéseért folyamodott a királyhoz. A kérelmet nem teljesítették. Erre Klobucsár nyugállományba helyeztette magát és megnevezték. A királynak azonban szűksége van Klobucsár Győző altábornagyról. Amit még sohasem tett meg, azt most kivételesen megcselekedte. Nemcsak visszavette a színésznő férjét a tényleges szolgálatba, hanem magas katonai pozícióba is helyezte. Nem tudjuk, ki tette le időközben a kauciót, vagy pedig a király elengedte-e utólag, de azt tudjuk, hogy Klobucsár Győző altábornagy győzelmet aratott azon az ósdi szellemen, mely a kegyelmes asszonyok és neki is muló keserűséget okozott és rövid időre a karrierje elé a csontkezelő gátat emelt.

Bokányi és Kunfi Nagykanizsán A magyarországi szociáldemokrata párt két vezető szerepet vívő tagja: Bokányi Dezső és Kunfi Dezső Nagykanizsán előadást fognak tartani. Bokányi a helybéli szocialista párt előadó gyűlésén fog szónokolni, — melyet délután 3 órakor a Polgári Egylet kerthelyiségében tartanak meg, Kunfi pedig május 8 án tart előadást.

Színészszerződtek. Kövesy Albert, a kanizsai színház igazgatója szerződtette Hidy Irén szubrette-énekesnőt — Szilágyi Dezső erdélykerületi társulattól, Kovács Hanna énekesnőt a szabadkai társulattól, Kortász István naturbursch-színészt az országos színészi akadémiaiból, Sándory Ilona színésznő és énekesnőt az egyesületi iskolából és Józsa Sándor úrúhatárnokot.

Egy kisgyermek rejtélyes halála. Rejtélyes körülmények között halt meg tegnap délután Nagykanizsán egy hét éves iskolás lány. Mihály Amália az állami elemi iskolába járt. Tegnap délután hazament szüleivel a

Kaszony-utca-ba és erős főfájásról panaszkodott. Éjjel a kislány hányt, állapota egyre rosszabbra fordult a reggelre meghalt anélkül hogy orvost hívtattak volna. A rendőrség elrendelte a holttest felboncolását. A boncolást holnap teljesítik, ekkor majd kiderül a rejtélyes halál oka.

Malária Somogyban A somogy megyei tiszti főorvos rendes havi jelentésében megdöbbentéssel olvastuk, hogy Somogy megyében a Drávavidéken a malária dühöng. Ettől eltekintve a vármegye általános közegészségügyi állapota jó.

Az iskola tolvajai. A nagykanizsai állami elemi iskolák központi épületében egy idő óta naprenden vannak a kisebb-nagyobb tolvajlások. A tolvajok vakmerősége legutóbb annyira terjedt, hogy egyszerre több osztály szekrényeit kifosztották és mindegyikből 10-15 korona értékű tárgyat elvittek. A tanesztület ezt a nagyobb mennyiségű tolvajlást már bejelentette a rendőrségnek, mely kezesi az iskola tolvajait.

Az Atilla-utcai öngyilkosság. Kedden délelőtt történt, hogy Horváth Vas Ferenc Atilla-utcai lakos lakásán, — míg felesége a konyhában foglalatzkodott, szíven lötte magát és nyomban meghalt. A szerencsétlen embert tegnap temették. — A rendőri vizsgálat megállapította, hogy Horváth Ferencet gyógyhatatlan betegség kezezte halálába.

A rendőrelégénység ruhái A rendőrelégénység ruháinak szállítására vonatkozó nyilvános árverés ma délelőtt folyt le a városházán. — A szállítást Bech Vilmos és Fia pozsonyi egyenruha szállító nyerte el, ki már szállított ruhát a rendőrségnek.

Munkás baleset Csurgói levélzőnk írja: A Csurgó melletti Új-majornban a nagykanizsai Böttcher S. és fia cég szalmapréselő-jéni volt elfoglalva Imre György 22 éves munkás a szalmaprést gépről hajlta. A gép mozgásban volt miatt Imre tisztítás céljából beleyült, de a gép elkapta jobb karját és jobb helyen eltörte. A súlyosan megsérült férfit a nagykanizsai kórházba szállították. Karját amputálni fogják.

MAYER KAROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyszert-fühtisztító, gúvrirozó és plüssirozó gyára nagykanizsai, Kőbányai-utca 19 — Elvált az első feleségétől, nagy munkát a legutányosabb helyre, úgy helybe, mint a vidékre is. Megjegyzék: Ingyen és bérmentve. A közlemény 1892.

SZÉKELYI LAJOS első nagykanizsai behérnemű gőzmű-vasaló és tisztító Intézet Hunyady-utca 2. (Kajár ház) volt Nagykecskés-utca.

Háztetők javítását csekély általánosszerért elfogadok jóállás mellett. Alhandó Etternit-pata raktár. Kiltűnő fedés, régi tetők felújítását, általános tisztítást. Tisztelettel HORVÁTH GYÖRGY palafés és cserépfedő Nagykanizsa, Király-utca 13. szám.

Az anyatejtől

elválasztott gyermekek gyorsan kövérednek, erősekké és rózsás színűekké válnak, ha a tápláló SCOTT-féle Emulsiót szedik. A gyermekek szeretik és könnyen emésztik a

SCOTT-féle Emulsiót.

Orvosok és bábák az egész föld kerekén állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót, mert ismerik azokat a kiváló eredményeket, a melyek a SCOTT-féle Emulsió nyomán keletkeznek.

Nyáron is legjobb eredményel adagolható. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér. Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, április 15. A képviselőház Juth Gyula elnöklésével rövid ülést tartott, melyen felolvasták a főrendiház arról szóló átiratát, hogy a főrendiház elfogadta a képviselőházban legutóbbi letárgyalt összes javaslatokat.

Bozóky Árpád a napirendhez szólva kifogásolja, hogy a kormány tagjai nem válszólnak a hozzájuk intézett interpellációkra, amivel házasbályaértést követnek el. Kéri az elnököt, hogy ne csak ellenzékkel szemben éreztesse szigorát, hanem a kormány tagjaival is tartassa meg a házasbályaikat.

Juth elnök tiltakozik azon föltevés ellen, hogy az ellenzékkel szemben kivételes szigor alkalmaz.

Günther Antal igazságügyminiszter Kossuth Ferenc nevében beterjeszti a pécs-bátaszéki vicinális vasutról szóló javaslatot, Apponyi nevében a tanítók fejelemi ügyéről és a maga nevében az ungvári, makói és jászberényi törvényszékek felállításáról szóló javaslatokat.

Ezzel az ülés véget ért.

A bécsi események.

A miniszterelnök a királynál.

Bécs, április 15. Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel Vértess államtitkár, majd Zichy Aladár gróf a király személye körüli miniszter látogatását fogadta a mindkettővel hosszasan értekezett. A miniszterelnök 11 órakor elhagyta a magyar palotát és meglátogatta Bilinsky osztrák pénzügyminisztert. Pél 1 órakor kihallgatásra ment, mely egy óra hosszat tartott. A miniszterelnök mai kihallgatásának politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Bécs április 15 Sztényi József államtitkár ma délelőtt hosszasan értekezett Aehrenthal báró külügyminiszterrel és a hadügyminiszteriumban Hofmann Hugó altábornaggyal.

A török forradalmi mozgalmak.

Konstantinápoly, április 15. A vidékről érkezett tudósítás szerint az összes nagyobb városok lakosságának az ifjú törökökből tartozó tisztjeit a lázadó katonák elfogták és bilincsekbe verték. — Üszkában állítólag a katonatisztek meggyilkolták. Szalonikóban az üzletek zárva vannak. Az utcákat a lázadók megszállva tartják.

A gyilkos mérnök bűnpöre.

Marosvásárhely, április 15. Országos feltűnést keltett tavaly az a rendkívüli eset, hogy Pártos Gyula marosvásárhelyi állami mérnök a nyílt utcán agyonlőtte Giacomozsi földbirtokost. Pártos mérnök bűnpörét igen nagy érdeklődés mellett ma kezdte tárgyalni az itteni esküdőbíróság. — A vádlott súlyos idegbajától elgyengülten jelent meg a tárgyalóteremben. Az elnök kérdéseire állg hallhatóan válaszolt. Midőn az elnök megengedte neki, hogy leüljön, lerogyott a székre és elájult. Emiatt a tárgyalást el kellett halasztani.

Öngyilkos jogász.

Budapest, április 15. A budapesti Páris szálló egy szobájában ma reggel Blom Imre laghallgató szelvenlőtte magát és meghalt. Öngyilkosságának okát nem ismerik.

Ki nyert?

Budapest, április 15. Az osztálysorsjáték mai húzásán az 54834, 82833, 88303 és 102553 számú sorajegyek tízezer koronát nyertek.

Közgazdaság.**Értékpapír-tőzsde**

— Mai arányok. —
(Távirat.)

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyhonozói tőzsdéjének jelentése:

Magyar hitelrészvény 736 — Osztrák hitel részvény 623 75. 4%, magyar koronajáradék 92 50. Kereskedelmi-bank részvény 3385 — Salgótarjáni közszénbánya részvény 569 — Himanurányi vasmű részvény 541 50. Adriai tengerhajózás részvény 396 — Hazai bank részv. 272 50.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, ápr. 15.

Készáru-üzlet.

Lányhán indult, de később szállár.

Hataridő-üzlet.

Buza 1909. április 14.50. Buza 1909. október 11.62
Rozs 1909. április 9.95. Rozs 1909. október 9.22. Za.
1909. április 8.80. Zab 1909. október —. —. tengeri 1909.
május 7.49. Repce 1909. aug. 14.90.

KÖNYVPIACZ.

A világhírű *Szanin* című orosz regény szerzője Arcubasew M. a magyar olvasókörözés előtt már szintén nem ismeretlen. Az a siker és mohó kapkodás, ami a híres orosz író műveinek megjelenését kíséri páratlanul áll a könyvkiadás történetében. Oroszországban az első kiadás tízezer példány napok alatt elfogyott és a megdöbbent hatóság sietett elkobozni. Németországban a szerző művei feltűnés tekintetében minden eddigi tapasztalatokat felülmúlnak. — Ez a nagy siker birtárra arra, hogy a szenzációs hírű írónak egy másik nagyhatású művét magyar nyelvre — átültetve a mi olvasókörözésünk kezébe juttassuk. A „MILLIÓK” című munka hasonlóan a *Szanin*hoz, olyan eszméket és irányokat szolgál, amik a nagykörözés vágyait és felfogását tolmácsolják. Egy fiatal orosz milliomosnak a lelkivilágát tárja elénk, a milliókkal meg nem váltható lelki szenvedést és szerelmi boldogtalanságot Hangulatos és mély felfogásával vezeti az olvasót a boldogtalan milliomos nyomában, ott vagyunk a féktelen szerethezesség pillanatában a hő mellett és való menekülünk a sztrájkoló orosz munkások gyilkos útjára. — A mindvégig előkelő és irodalmi hang és a tárgy nagyszerűsége egyaránt biztosítja az olvasót, hogy nem porográfikus művet kap a kezébe, hanem a legnagyobb orosz írók munkáival konkuráló magas irodalmi dolgozatot. Az illusztris szerző jelen műve nyomán egy csapásra a Tolstoj, Dostojewszky és Gorkij színvonalára emelkedett, hatás tekintetében pedig már felül is multa azokat. — A regény három és előkelő kiadásban kerül a könyvpiacra. A gyönyörű magyar fordítás hűen az eredetihez magas irodalmi színvonalon álló visszatükröztetője az eredetinek. A gazdagon kiállított művet előreláthatólag rövid időn belül elkaphatja a közönség, miért is ajánlatos annak azonnali beszerzése. — A mű ára 2 korona 40 fillér. Vidékre 3 korona 50 fillér befizetése ellenében bármintve küldetik meg.

Nagyobb építkezésekhez, oly társat keresek, kinek legalább 15—20 ezer korona készpénze van az építésekbe befektetni.

cím megtudható Kossuth Lajos-tér 22. sz.

Automobil alig használva, közbejött körülmények folytán sürgösen eladó. Kilka alkalmi úfél! Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Hirdetés.

2—300 hektoliter bor elhelyezésére alkalmas száraz és világos erdő pince kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vörösmarty-u. 63. (Bajai ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid árak mellett. Kőszegvárat és tervet díjmentesen készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. község hivatalát kérem.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes félfiruhához	1 szelvény 12 korona
(kabát, nad-ág és mellény)	1 szelvény 15 korona
elegendő, csak	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonnához 20 R.-ert, szantogy felöltözövést, turistalódot, selyemkangarát stb. gyári árakon kold a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert postógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, amelyek a magánvevő élvez, ha szövetüzkegletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékesek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahú, díjmentes kiszállítás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen kész árban.

Gyönyörű

bársonysima, üde arcbrórt ér el minden hölgy egy tégely

Email créme

használata által.

Ára egy tégelynek K 1.50.

Egyedüli készítő: Luis Brabant Páris.

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Simkovics és Ujlaky

Épület lakatos, gépjavító műhely és szítrány tanó gyár. Kútszivattyúk, fűrdőszobák és vízvezeték berendezési vállalkozás.

NAGYKANIZSÁN

Elvállalunk e szakmába épületvissalást, rácsoszatokat, díszített árkerítéseket, modern vaskapukat, drótonatú kerítéseket, takaréki tűshelyeket, gőzgép és gazdasági gépek javítását. Kútszivattyúk, vízvezeték és fűrdőszobák berendezését és javítását a legjutányosabb árak mellett.

Teljes tisztelettel

Simkovics és Ujlaky Nagykanizsán,
Erzsébet tér, Csoport ház.

Új gépjavító műhely!

Grammofonok, kerékpárok, varrógépek, motorok, irógépek, szakember javítását újonnan berendezett műhelyünkben a legolcsóbban eszközölünk. Egyedüli képviselőnk hírneves Stirlis Puch kerékpárakból, mindennemű alkatrészek mérsékelt árban.

Tisztelettel:

Bród és Weber.

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér Elek ház.

Bármilyen szerkezetű

Írógéphez

szükséges felszerelési cikkek u. m.:

festékszalagok,

szénpapírok,

törölógummik,

írógéppapírok,

a legfinomabb gyárimányokban és legjutányosabb árban kaphatók

Fischer-Fülöp Fia

könyv és papírkerekedésében

Nagykanizsán.

Szerkesztőség:

Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:

Fischer Pál és Fia könyv- és papírt kereskedésben, Városház-palota, a hírtérrel szembe az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Műveletek, bár kimutatások és magán-közlemények soronként 50 fillér. Eligyezzél és esetleg értekezések díja 3 kor. előfizetőnek 3 koron.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órákor ünneppapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz fordva:

Egy hóra . . . . . 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Egész évre 12.-

Postai szétküldésnél:

Egy hóra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.-
Egész évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Bizonytalanság.

Nagykanizsa, április 16.

Semmiel sem megnyugtatóbb a kilátás, mint néhány nap előt volt, noha ettől a három naptól politikai körökben sokat vártak.

Nyilatkozatok történtek olyanok részéről, akiknek szava sullyal bír föfelé és lefelé egyaránt, de nyilatkozatok hangzottak el olyanok ajkáról is, akiknek véleményére senki sem kíváncsi ebben az országban és akiktől azt hitte a nemzet, hogy gyászos emlékezetüket nem elevenítik föl.

Néhány hang toledott föl a kriptából, amelybe a politikai halottakat, gyászos korszak szomorú alakjait a nemzet temette. Ádáz hangok ezek és kellemetlen érzéseket keletkeznek. A politikai kísértetek fölhasználják a politikai élet bizonytalan sötétségét és előbujnak sirjaikból, de az nem jelent semmit. Amint út a harang és a hajnal piradása közeleg, ezek a siri alakok viszszaülednek abba a sirba, amelybe a nemzet megvetése temette őket.

Egész politikai életünkben, ahogy a helyzet ma áll, egyetlen pont van, ahova nyugodtan fordulhat minden becsületes magyar ember szeme és ez Kossuth Ferenc nyilatkozata. Egyedül az ő beszéde volt őszinte, igaz az összes elhangzott vagy leirt politikai nyilatkozatok között.

Bizonytalannak látja Kossuth is a helyzetet és semmi bizonyosság nincs a kibontakozás felől. De a pártvezér megmutatta már a kibontakozás útját emlékezetes márciusi levelében és erre hivatkozik most is. Csak az összetartás mentheti meg most a nemzetet és ha a pártok egybefognak, akkor hasztalan az osztrák kormány és az ausztriai pártok minden áskálódása, mert akkor a magyar király sem fog kitérni nemzeti aspirációink teljesítése elől.

Ausztria ádáz fenekedéssel készül lehetlenné tenni az önálló bank elérése érdekében tett fáradozásainkat és az osztrák pártok, amelyek a legvadabb módon támadták eddig egymást, sietve fognak össze, mert amikor Magyarország ellen fordulnak, akkor ez párttá lesz Ausztria valamennyi pártja.

Tanulhatnának a magyar pártok Ausztriai összetartást. Beláthatnák, hogy a széthúzással a nemzet vitális érdekeit fénye-

geti komoly veszedelem és hogy nagy, nehéz idők jöhetnek a magyarra, ha tovább tart az ellenségeskedés.

A függetlenségi párt becsületesen megtette kötelességét és nem rajta mulik, hogy nemes fáradozásai nem hozzák meg a remélt sikert. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, a függetlenségi párt vezére fölvetette a pártok tömörülésének eszméjét és ebben a függetlenségi pártot sem érheti gáncs. Ugy tudjuk, maga Wekerle Sándor miniszterelnök is csak a fuzióval együtt véli megoldhatónak a mai válságot. Egyedül ez a kibontakozás útja és csak a tömörüléssel lehet az osztrák részről jövő intrikát megtörni.

A függetlenségi párt megtette kötelességét és egyenesen halad a maga útján. Aki hozzá csatlakozik és a nemzet ügyét szolgálja, szeretettel fogadja be, aki ellenszegül az akaratának, azt elsöpri a nemzet akaratára.

A Kossuth-párt egyenesen vezet a nemzeti eszmék megvalósítása felé és ezen halad, akár a kormányon marad, akár pepig valamely bünyös vállalkozás próbálkozik. Kossuth Ferenc levele az iránytű és aki más uton próbálja irányítani az ország szekerét, afőlött ennek a nemzetnek lesújtó szava itélkezik.

És ez a nemzet már rettenetesen lesújtott itéletével egy egész harminc éves rendszert minden bűnével együtt.

Justh Gyula nyilatkozata.

— Saját tudósítónktól. —

A nyilvánosságtól elvonultan forr a válság, melynek súlypontja most Bécsben van. Bármilyen legyen is a tárgyalások eredménye, — annak meg kell felelnie a függetlenségi aspirációknak, mert egyéb elintézés nem képzelhető. Így nyilatkozott ma Justh Gyula is:

— Ma vagy holnap elutazom, — mondta Justh, — de a függetlenségi párt legközelebbi értekezletén, amikor a bank sorsáról lesz szó, jelen leszek. Okvetlenül ott akarok lenni s elhatározott szándékom, hogy föl is szólalok majd. Nem hiszem ugyan, hogy akadnának pártunk tagjai között, akik a közös bank szabadalmának megújítása mellett volnának, vagy akik a nemzeti bankot ne akarnák, — de ha volnának ilyenek, akkor egy pillanatra sincs helyük a függetlenségi pártban. Meg fogom mondani, hogy a függetlenségi pártból azoknak kell kilépni, kik a párt egyik kardinalis pontjának megvalósítása ellen foglalkoznak állást. Ezek az

urak, kövessék Gaál Gaszton példáját, ez az egyetlen tisztességes út: mondjanak le mandátumaikról a menjenek választók elé, kérdezzék meg őket. Az önálló nemzeti bank hívei föltétlenül benmaradnak a függetlenségi pártban.

Reform az élelmiszer-piacon.

Tiltásák el a kóstolgatást.

— Saját tudósítónktól. —

Akinek galambepéje és jó egészséges ideg-zete van, amely például hasonlít egy hajókötélhez, — no az vállalkozhatik arra, hogy a kanizsai piacra menjen bevásárolni. Ott aztán bőséges tapasztalatokat szerezhet. Például megtudhatja mindjárt, hogy bár a magyar nyelv szótárát már megcsinálták, de az hiányos. Roppant sok szó hiányzik belőle. Hogy melyek? Azt a piacot lehet megtapasztalni. A vásárolni akaró álljon meg egy terebélyes kofa előtt, nézegesse az árut, kérdezze meg mibe kerül és ha van bátorsága — igérjen kevesebbet. Akkor aztán hall olyan zamatos jelzőket, a válogatott szókincsek olyan özönét zúdítja nyakába a szótárszabadság piaci földére, hogy még Arany János is pironkodva szégyenkezne.

De anélkül, hogy igényt tartanánk arra, hogy a keikaposzták és kalarábék jól megtermett nemtől minket díszítsanak válasszannak meg, kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy sokszor igazuk van a kofáknak. Nem a hazafiság mondhatja ezt velünk, mintha annak östílnék, hogy a piaci elárusítónok révén egy csomó elfelejtett vagy forgalomban nem levő kifejezésekkel szaporítják a magyar szókincset, hanem az igazság. Mert a mi asszonyaink, ha vásárolni akarnak, mindenek, csak nem kedvesek. Nekik mennek a kosárnak, keresnek, turnak, válogatnak, mindig az tetszik nekik, ami legalul fekszik, azt halásszák ki.

Körülbelül meg lehet állapítani, hogy példának okáért a tejet és tejfölt tizen-huszan is megkóstolják, míg a húsznegyedik vesz. Egyik a nyelvcskéjét mártja bele, másik az ujjacskáját, sőt a biztosság kedvéért egyik-másik öngyűsége a cselédjének a nyelvét és legtöbbször nem kifogástalan ujját is megfüröszteti a bőrréber, kannában, mielőtt vesz.

Hát biz ez sem nagyon izléses dolog. A közegészségre pedig határozottan veszélyes. Mi már több ízben szóvá tettük ezt, mert egyes veszedelmes betegségek terjesztésére semmi sem alkalmasabb, mint a piaci kóstolgatás.

Épp ma olvassuk egy makói lapban az ottani rendőrfőkapitánynak egy nagyon helyes, nagyon átvívós rendeletét, mely megtiltja a vevőknek a folyadékokat tartalmazó és áru-sítására szolgáló edényből kóstolgatni, vagy e

céliből az újait bemártant. Anyira üdvös e rendelkezés, hogy kívánatos volna, ha est Nagykanizsán és a többi placokon is meghonosítanák.

A közkórház.

— Április 16.

A holnapi városi közgyűlés tárgyalni fogja a közkórház zárszámadását. Ha ez a művellet az eddigi minta szerint történik, akkor nem történik egyéb, mint hogy a képviselőtestület tagjai mérsékelt érdeklődéssel meghallgatják a főjegyző előterjesztéseit, aztán hozzászólás nélkül elfogadják az elfogadandókat. Ez a régi recept, melyet megváltoztatni nagyobb érdem lenne, mint megtartani.

»Nyomor és szenvedés« volt a címe annak a cikksorozatunknak, melyben a közkórház állapotokat is lefestettük. Leírásaink akkor igen nagy hatást keltenek, mert a felsorolt adatok megdöbbentő állapotok képét tárták elénk. Sok levél érkezett hozzánk, érdeklődő hozzászólások, melyek arra vallottak, hogy sikerült az érdeklődést fölkeltenünk a kórház rendezetlen ügyei iránt. Azóta elmúlt néhány hónap, a leírások hatása elhomályosult és a kórház dolga ismét lekerült a közérdeklődés napirendjéről.

Nem bíztat a remény, hogy akadjon városi képviselő, ki a kórházi zárszámadások holnapi tárgyalásakor visszaemlékezik azokra a szomorú és sajnálatos körülményekre, melyeket a kórházban mi tapasztaltunk, pedig a város képviselőinek első rendű kötelességük lenne, hogy ha ily kiválóan a közgyűlés színe elé tartozó ügy tudomásukra jut, azt szóvá tegyék. Igaz, hogy őket nem érinti közvetlenül a kórház nyomora és a betegek szenvedése, de azért lehetne egy szavuk ehhez a nem mindennapi dologhoz. Hiszen annyi kevésbé jelentős dolgot tüntettek ki érdeklődésükkel. Tetszik emlékezni: haldokló tüdővérszek, sebések és szülő nők egymás mellett; 26 beteg 16 ágyban; pusztuló apácák, dühöngő ördütek egy sötét pincében stb.; ezek azok az adatok, melyek egy holnap elmondandó beszéd vázait képezhetik.

Keresik a kanizsai cigányokat.

Tömeges betörés Zala, Somogy és Vas megyében.

Látogatás a szentriklósi grófnál.

— Saját tudósítónktól.

Az első tavaszi napsugárral nemcsak a hó olvadt el, hanem a kóbor cigányok is eltűnnek. A tél lakodalmakon, — melyek mellesleg mondva mindig verekedéssel végződnek, felosztják maguk közt az országot és mind-egyik karaván bebarangolja és kifosztja a reá bízott országrészt. Nappal erdőkben pihennek. Éjjel meg a falvakat látogatják.

Újév után nyomtalanul eltűnt a kanizsai Lakatos família is, vesérellel: öreg Lakatos György Ferkinával és ifjú Lakatos György Borikával együtt. Hol, merre járnak, nem tudjuk, utirányukat azonban sejtjük a tömeges elkövetett betörésekből. A csendőrök ugyanis a betörés módjáról meg tudják állapítani, hogy melyik karaván követte el a tömeges betörés is a kanizsai cigányokra vall. A gazemberek főképpen Zala, Somogy és Vas megyékben garzdálkoztak husvét előtt, loptak, betörték, többek között kifosztották a vasvári állomás pénztárát szakasztott oly

módon, ahogy annak idején a csurgói takarékpénztárt kifosztották.

Tegnap virradóra Balatonszentendrén garzdálkoztak, lovakat loptak, az éjjel pedig Somogy-szentmiklóson behatoltak Koglavich gróf kastélyába a onnan egy kocsiira való ágyneműt, ruhákat és ezüst tárgyakat és raboltak el.

A cigányjárás adataihoz tartozik az az észtesítés is, melyet a nyíregyházi csendőrség küldött a nagykanizsai csendőrséghez. Ezerint Lakatosok 1906 októberben kirabolták a kisvárdai postahivatal pénztárát. A cigányokat e hó elején a csendőrök elfogták, de azok e hó 7-én megszöktek a börtönből. Tehát a cigányok lopott lovakkal nyolc nap alatt visszaérkeztek Nyíregyházáról erre az ismertebb vidékre.

Most a mi csendőrségünk vadászik rájuk. Széles körben nyomoznak, — majd elvállik, milyen eredménnyel. Annyi bizonyos, hogy a cigányok nem vesznek el. Ha majd novemberben, vagy decemberben leesik az első hó, haza jönnek és alázatos képpel előadják a rendőrségnek, hogy csak a szomszédban voltak — rokonságátokban.

A kiváló bór- és lithiumos gyógytorras

SALVATOR

... a hólyagbajknál, kőszéknél, cukorbetegségnél és harutos bántalmaknál különösen hatásos.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Először a magyarországi kőszéknél és a Balaton-Lécsényi gyógytorrasnál, majd a V. Rüdösi gyógytorrasnál készült.

Kanizsai baka levele Boszniából.

Hűdöről, a kies bosnyák fürdőből megint levelet kaptunk egy kanizsai bakától. A levél a következő:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Elmúlt tehát husvét is. Elmúltak e szép napok s mi még mindig itt vagyunk. Mi lesz velünk? Miért is ajzotta fel becses közleményével egyedül kórrá vágyunk hurjait? Miért kecségtetett a legszebb reményeim, t. i. hogy husvóra otthon leszünk? De nem baj. Hiszen ön csak regisztrálójá volt b. lapjában é. hó 1-én megjelent s a Budapesti Tudósító által lekötött bécsi táviratnak. Ebben bízunk, ez volt bizodalomunk non plus ultrája. S ime, ennek is vége!

Nem kellene nekünk Boszniának hegyei! Legyen az országrák császára! Pedig a nóta másképp szól:

Boszniának hegyei, Boszniának hegyei a magyar királyé;
Mégis az a kutya szerb, mégis az a kutya szerb, el [akarja venni];
Megállj, megállj, kutya Szerbia, nem lesz a tied soha [Bosnia];
Mert a magyar nem enged, még a vérben nem evez, [akármennyit szenved!]

Fiatlok, öregek, fiatalok, öregek, fogjunk tehát fegyvert,
Mert nem tudjuk, hogy mikor, mert nem tudjuk, hogy [mikor dörögnek az ágyuk];
Akárhogyan dörög az ágyu, mégsem félünk mi Szerbiától;
Megrohanjuk azokat, lövük mint a nyulakat a magas [Szerbiában].

Boszniának hegyein, Boszniának hegyein folyik már a [csata];
De sok szegény regruta, de sok huszár és baka életét [áldozza];
Csak azt tudnám, hol lesz a sirom, Boszniában, én azt [gondolom];
Boszniának hegyében, a fekete földjébe temessenek [engem!]

Itt az egyszerű, igazán szép dallamu baka nóta ad irt sajjó tájdalomunkra, mely meg-meg ujul, valahányszor újabb hírt hoz a posta. Ezuttal is hozott, de nem a posta, hanem a husvétli ünnepekben Jakujevából lildétre átrándult elite-közönség közt levő magyar véreink. Állításuk szerint már megkezdték a tartalékosok hazaszállítását. Ránk e hét folyamán (?) kerül a sor. Minden jel azonban arra mutat, hogy maradunk. Eanyi embernek haza szállítása nem csekélység, — tekintetbe véve a vasut hálózatnak kis mértékben való kiterjedését, de főképpen azt, hogy a Boszna folyó völgyében elvonuló egyetlen vonal van hivatva e rég óhajtott forgalom lebonyolítására. Tehát várunk kell a féltő, hogy amennyiben majdnem utolsó voltunk az ide jövetelben, utolsó is leszünk a visszatérésben!

A legújabb hír szerint, — mely egyuttal a legkedvezőbb is, a teherforgalom e hó 14-ől 17-ig szünetelni fog s csakis a katonaság rendelkezésére lesz fenntartva. De mint az eddigi híresztelések sem bizonyultak valónak, sajnos, ugy ez is csak kacsa. De a komédiának még nincs vége! S hogy meddig tart, csak a Mindenható a megmondhatója.

Hirek.

— Somogy nem üdvözli Darányit. Kaposvári tudósítónk jelenti: Zemplénmegye átiratolt intézőti Somogyvármegye törvényhatóságához, hogy az új törvény alkalmából üdvözöljék Darányi Ignác földmívelési minisztert. Somogy megye állandó választmánya tegnapi ülésén azt a meglepő határozatot hozta, hogy nem kívánja Darányit üdvözölni.

— Zalamegyei városok. A Nyugatmagyarországi Híradó husvétli számában dr. Sziklay János »Magyar vidéki városok fejlődése a millennium óta« című cikket irt, melyben Zalamegye városait a következő képpen ismerteti: Nagykanizsa közel áll ahhoz, hogy belépjen az önálló törvényhatóságok sorába, ami új lökést fog adni fejlődésének. A Balatonparti Keszthely mint fürdőhely emelkedik, különösen a Hévíz jobb karba hozatalával, amellyel nemskóra villamos vasut köti össze. Szépen kiépült Balaton partja. Az új balatoni vasut könnyebb összekötetésbe hozza az egész felső Balatonvidékkel. Régi gazdasági intézete új, célszerű épületbe költözött át. Az ezredéves ünnep alkalmával restaurálták a XV. századból eredő templomát; gimnáziuma főgimnáziummá fejlődött. Nevezetes tudományos gyűjteménye fejlődött az itt levő Balaton-muzeum. Megemlítem még a közel levő Sümeg városát, amelynek nevezetessége a Darnay Kálmán áldozatkészségéből teremtett muzeum és a szintén igyekvő Tapolcát, mely alatt érdekes nagy barlangot fedeztek föl. Zala vármegye székhelye, Zalaegerszeg is bontakozik elmaradottságából; iskolái az új állami főgimnáziummal szaporodtak; utcai szépültek.

— Bírói kinevezés. A király, mint a Budapesti Értesítő, Szirmai Béla zalaegerszegi törvényszéki bírót a győri ítélőtáblához bíróvá kinevezte.

— A budapesti »Zalamegyei Kör« 1909. április 25-én d. u. fél 5 órakor a VI. ker. függ. és 48-as Kör disztertemben VI. Andrássy ut 97. I. em. (Bejárt a Vörösmarty utcai oldalon) Szórakoztató Délutánt rendez.

— Gyászrovat. Mittelhäuser Ferenc nyugalmazott délvasuti ellenőre e hó 14-én este 56 éves korában meghalt Nagykanizsán. Temetése ma délután ment végbe.

A vesztőhely telekkönyve. Az aradi vesztőhely, amelynek megváltása nemzeti kötelesség, Dr. Pokornyi Rihárdné, az. Bíró Gizella tulajdona a most tehermentes. Azelőtt 20,000 korona teher volt rajta, de azt később az örvény ledívelte a így a teher törölve lett. A B. lap szerint, a mely a tulajdonos nevét tünteti föl, a vesztőhely 1881-ben osztályjegyzőség folyán jutott az örvény birtokába. Az ingatlan eredetileg 191 hold, 293 négyzetööljt területű volt, de abból a kiscsárdák 86 holdat apró parcellákban megváltak négyzetööljméterenkint 1 korona 60 filléért. A 36 holdat, amely jóval kívül esik magán a vesztőhelyen, 1905-ben vette meg Schropner János és 88 tóra a az az ö nevűkre van bekebelezve. Mielőtt a vesztőhely megváltására szükséges pénz egybegyűl, a telekjegyzőkönyv mindjárt megváltozik. A vesztőhely ekkor a nemzeté lesz, de mivel ilyen jogkoményt a törvény nem ismer, a vesztőhelyet Arad város nevére fogják telekkönyvezni.

Hetvenezer koronás kártérítési per. Egyik helyi lap írja: Reichenfeld Albert nagykanizsai mészáros mester, huszfüstölőgyár tulajdonos a napokban hetvenezer koronás kártérítési keresetet adott be Löwenfeld Joachim sánci bíró ellen. A kereset elmondja, hogy Reichenfeld néhány hónappal ezelőtt a nagykanizsai marhavásártéren bevásárlásokat eszközölt s miközben egyik tehenet szakértő vizsgálat alá vette, a tehen elvágódott és Reichenfeldet maga alá temette. Reichenfeld nem tudott lábára állni, tehát hazaszállították lakására, hol a gyorsan előhívott orvosi segély a lábán inszakadást és vředénpattanást konstatait. Minteg hathétig volt beteg ez eset következtében. Most aztán fejelentette a tehen gazdáját Löwenfeld bérli 70,000 korona kártérítést kérve, mert a fejlelenség szerint a tehen epileptikus volt és így nem lett volna szabad az egészséges állatok közé hajtani.

Elhízás ellen időnk legtekéletesebb gyógyszerköze hazánk természeti kincse az egész világon elismert Ferenc József keserűviz. Kiválóan alkalmas otthoni — a rendes foglalkozást meg nem zavaró — rendszeres használata. Mint naponkénti adag elegendő: reggel éhgyomorra egy pohár felemelegítve.

MAYER KAROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19 — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

SZÉKELYI LAJOS első nagykanizsai tehénnemű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

Király, akinek minden mindegy.

Dobzse Péter, a szerbek uralkodója.

Percival Phillips, jónemű angol író, érdekes cikket írt egy angol lapban Péterről, a szerbek királyáról.

»A hallgatag királynak hívják. — írja — vagy a királynak akinek minden mindegy. Ő Európa legelhagyatottabb uralkodója, akinek nincsenek barátai, s akit semmi sem szórakoztat. Egy reggel megfigyeltem amint hálószobájának ablakából kihajolva, lenézett a Milánó-utrára. Egy szikár aggyastán, becsent az arca, főhéhér, bozontos a szakállja, a szem mély üregükben zavartan, hidegen, fénytelenül bámultak ki. Résztelenül nézte, miként fáradozott egy ókrós szekér azon, hogy a közuti vasut egy kocsjával való összeköttetést elkerülje. Majd egy hosszú szippantást tett cigarettjéből s unatkozva eltávozott az ablakból.

Karagyorgyevics Péter ma a világ legboldogtalanabb embere, mert elvesztette a foglalkozását. Hosszu időn át az összecsküvés

adta meg élete értékét, most azonban, hogy a szerb trónon ül, nem kell többé összecsküvésüket szólni. Jövőjét illetőleg nincs nekik már gondja.

— Valóságos szerencse volna Péterre nézve, ha elvesztend trónját, akkor visszavonulhatna Lamét-Genibe és folytathatná előbbi életét. Mostani élete három dologban merül ki: A feketekévéban cigarettában és az újságolvasásban. Gondosan elolvias minden sort, amelyet róla írnak. Mikor nemrégiben egy újság a legelősebb hangon írt a királyról és azt követelte, hogy mondjon le arról a trónról, amelyet elődjének meggyilkolása árán foglalt el, Péter akkor sem bosszankodott. Még azon sem csodálkozott, hogy a lap kiadóját, egy komoly és hazafias szerbet, felségsejtés miatt letartóztattak. Néhány nappal később a lap kiadóját a rendőrségen meggyilkolták. A király sajnálatát fejezte ki a rendőrség ügytelensége miatt, de azért a rendőröket nem büntették meg. Egy miniszter a következőleg írta le a király magatartását a nagyfontosságú tanácskozások alatt:

— A király tábornoki egyenruhájában, őszes rendjeleivel ékesítve, az asztalón ül és arra törekszik, hogy mindenkit leleégtessen. Valami országos érdekű dologról beszélgetünk, a király álmosan meredt maga elé. Mikor aztán valamelyik miniszter befejezte beszédét, fölnyitotta szemét, összerázkódott s így szólt:

— Nagyon helyes, nagyon helyes! A tanácskozást folytatjuk, egy másik miniszter társam veszi át a szót, ő talán más véleményen van s éppen az ellenkezőjét mondja annak, amiről az előző szónok szólt. A király bámosan szundikál, s a beszéd végén kinyitja szemét s most is nyugodt mosollyal mondja:

— Helyes, nagyon helyes! Így vezet a tanácskozásokat, csendesén, szundikálva és mindenkinek igazat adva. A végén elérte a kabinet azt, amit akart és a király megkönnyebbülten távozik. Pérc perc múlva már cönget, hogy hozzák be a feketekávékat és az estliapokat, hogy lássa, mit nak róla az újságok.

Üzlet eladás! Szabóüzletemet berendezéssel és rak tással együtt betegség miatt a legjutányosabb árban és a legkedvezőbb feltételek mellett **azonnal eladom.** TANCZENBERGER JÓZSEF térhazabó Nagykanizsa, Csengery-ut 2.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. — (Távirat.)

A Pestl Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 732.25. Osztrák hitel részvény 3075.47. magyar koronajradék 92.45. Kereskedelmi-bank részvény 3370. — Salgótarjáni kőszénbánya részvény 565. — Rimamurányi vasmű részvény 530.50. Adria tengerhajózárs részvény 391. — Hazai bank részv. 272. —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, Apr. 16.

Határidő-Üzlet:

Buza 1909. Április 14.50. Buzsa 1909. október 11.72
Rozsa 1909. Április —. Rozsa 1909. október 9.84 Zab
1909. Április 8.90 Zab 1907. október —. tengeri 1909
május 7.54. Repce 1909. aug. 14.90.

Táviratok

és telefonjelentések.

Kedvezőtlen kilátások.

Eredménytelen tanácskozás.

Bécs, Április 16. Beavatott forrásból közlik, hogy Wokarlo miniszterelnök tegnapi tanácskozása Bilinsky osztrák pénzügyminiszterrel nem változtatót a bankkérdés ügyén, mert az osztrák kabinet meroven ragaszkodik eredeti álláspontjához, vagyis a bankkérdésűg változtatlan fenntartásához. Ezért a jövő heti közös miniszteri értekezések is eredményteleneknek ígérkeznek, fölfeve, hogy addig Ő felsége nem bírja rá az osztrák kormányt arra, hogy magatartása merevségéből engedjen. Erre aróban szinien kevés kilátás van. A helyzetet illetékes körökben pesszimistiku san itélik meg.

A tengerész tartalékosok szabadságolása.

Póla Április 16. A közös hadügyminiszter ma elrendelte, hogy az összes tengerész tartalékosokat szabadságolják.

Budapest, Április 16. A Budapestnél bonyonyzó dunai flottát, mely hét hajóból áll, négy hajóra redukálták.

A török forrongás.

Növekvő veszedelem

Franciaország és Anglia beavatkozása.

Szaloniki, Április 16. Az ifju török szövetség végrehajtó bizottságának tagjai Angliába küldték, hogy a török forrongás okairól az angol kormányt informálják. A forradalmi mozgalmak már Macedóniába is áttérjedtek és veszedelmes jelleget öltöttek. Sok ifju török tiszt Bulgáriába menekült.

Belgrád Április 16. György herceg, a volt trónörökös kijelentette, hogy elutasítást elhatalasítja, mert nemzetét ismét vesztélyben látja, és ilyen körülmények közt az ő jelenlétére szükség lehet.

Toulon, Április 16. A francia kormány két páncélos hajót sürgöson utnak indított. A két hajó két angol páncélosal egyesülve teljes gőzzel haladnak a Bosporusz felé.

Konstantinápoly, Április 16. A török kamara ma ülésen elfogadta azt az indítványt, hogy a kamara a fuyegető vesztélyre való tekintetből együtt marad és permanens ülészeket tart. A kamara ülésén felolvasták a janikar ifju török komité határozatát, melyben a komité azt izeni, hogy ha az új kormányt azonnal el nem bocsájítják s a régit nem reaktiválják, fölfegyverkezve és ágyakkal fognak Konstantinápoly ellen vonalni. A kamara ma proklamációt intézett a nemzethez, melyben a katonákat és a lakosságot nyugalomra inti, mert a nyugtalanság veszélyes lehet.

Visszavont felfüggesztés.

Budapest, Április 16. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a múlt évben politikai igazgatás miatt felfüggesztette a vas és fémmuukások központi szakszervezetét. Ezt a rendeletét a miniszter ma visszavonta és megengedte, hogy a szakszervezet a pártpolitika kizárásával tovább működjön.

Egy városi erdő lángokban.

Gyöngyös, Április 16. A gyöngyösi városi erdő reggel óta lángokban áll. A nagy szél miatt oltására gondolni sem lehet. Eddig 180 hold erdő pusztult el.

Natalia kegyelete.

Belgrád, Április 16. Natalia, a szerbek volt királynéja Párisból süngös beadványt küldött Belgrád város tanácsához, melyben a város részére 200 ezer francot fejján, ha megengedik, hogy a meggyilkolt Sándor király belgrádi sírja fölé templomot építhessen.

Ki nyert?

Budapest, Április 16. Az osztálysorsjáték mai huzásán a 78186 számú sorsjegy 15 ezer, az 59655 sz. sorsjegy 10 ezer koronát nyert.

Automobil alig használva,
közbejött körülmények folytán
sürgösen eladó. Kihá alkalmi vétel!
Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Hirdetés.

2-300 hektoliter bor elhelyezésére alkalmas **száraz és világos** pince kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

A marczalii urodalom, Gyóta pusztán
9 drb. simmenthali
igazolvánnyal ellátott

tenyészbika

eladó.

Bővebbet az Intézőségnél

Gyóta-pusztán, U. p. Marczalii.

Gyönyörű

bársonysima, üde arcbőrt ér el
minden hölgy egy tégely

Email crême

használata által.

Ára egy tégelynek K 1.50.

Egyedüli készítő: Luis Brabant Páris.

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

STOCK

Cognac Medicinal

szavatolt vajúdi borpatat

Camis & Stock

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Egyedüli cognac gőzfőzde
állandó hivatalos vegyi ellen-
őrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

2733

Könyvpiac.

A világhírű *Szanin* című orosz regény szerzője *Arcohásew M.* a magyar olvasókörönség előtt már szintén nem ismeretlen. Az a siker és mób kapkodás, ami a híres orosz író műveinek megjelölését kísérte páratlanul áll a könyvkiadás történetében.

Oroszországban az első kiadás tízezzer példány napok alatt elfogyott és a megdöbbent hatóság sietett elköszöni, Németországban a szerző művei felülnés tekintetében minden eddigi tapasztalatokat felülmúlnak. Ez a nagy siker hírt rá arra, hogy a szenzációs hírű írónak egy másik nagyhatású művét magyar nyelvre fordítva a mi olvasóközönségünk kezébe juttassuk. A „MILLIÓK” című munka hasonlóan a *Szanin*hoz, olyan eszméket és irányokat tartalmaz, amik a nagyközönség vágyait és felelősségét tolmácsolják. Egy fiatal orosz milliomosnak a lelkivilágát tárja elénk, a milliókkal meg nem váltható lelki szenvedést és szerelmi boldogtalanságot Hangulatos és mély felegéssal vezet az olvasót a boldogtalan milliomos nyomában, ott vagyunk a képtelen szeretőknél pillanatában a hőssel együtt és vele menekülünk a sztrájkoló orosz munkások gyilkos útjára. A mindvégig előkelő és irodalmi hang és a tárgy egyszerűsége egyaránt biztosítja az olvasót hogy nem pornografikus művet kap a kezébe, hanem a legnagyobb orosz írók munkáival konkuráló magas irodalmi dolgozatot. — Az illusztris szerző jelen műve nyomán egy csapásra a Tolstoj, Dostojevszky és Gorkij színvonalára emelkedett, hatás tekintetében pedig már felül is múlta azokat. — A regény finom és előkelő kiadásban kerül a könyvpiacra. A gyönyörű magyar fordítás hűen az eredetiség magas irodalmi színvonalon álló visszatükrözöttje az eredetinek. A gőzszegély kiállított művet előreláthatólag rövid időn belül elkapkodja a közönség, miért is ajánlatos annak azonnali beszerzése. — A mű ára 2 korona 40 fillér. Vidékre 2 korona 60 fillér beküldése ellenében bérmentve küldetik meg.

09. számhoz.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A magyar vallás-alapnak a vasvármegyei Karakó község határában fekvő 435.1214/1600 kat. holdas mezőgazdasági birtoka

1909. évi október hó 1-től
1921. évi szeptember hó 30-ig

vagyis 12 évre terjedő időre az alábbi miniszterium IX-ik ügyosztályában (Vadász-u 33.) az

1909. évi május hó 17. napj. déli 12 órakor

tartandó zártajánlatú versenytárgyalás után fog haszonbérbe adatni, mely zártajánlatok nyilvános felbontásánál érdeklődők jelen lehetnek.

Az L. K. s. bélyeges lepecsételt írásbeli ajánlatok az alulírott miniszterium segédhivatalának igazgatóságánál legkésőbb

május hó 17-ének délelőtti 10 órájáig

nyújtandók be. A borítékon jelzendő »Ajánlat a karakói bérletre«. Az ajánlatban nem a holdankinti, hanem az egész birtokra felajánlandó évi haszonbér számokkal és betűkkel irandók ki.

Az ajánlatok csak akkor tárgyalatnak, ha a kiszolgáltattott ajánlati minta perrendszerűleg két tauu előttemezésével van aláírva.

Bánatpénzül 2000 K. vagy készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban, bármelyik állami (adóhivatali) vagy a közalapítv. közp. pénztárnál teendő le és az arról szóló letéti nyugta az ajánlathoz csatolandó. Elkésve érkezett, kelőleg ki nem állított avagy fel nem szerelt ajánlatok, valamint utóajánlatok figyelembevételre nem számíthatnak. A kik gyámhatalom, vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén akik az urodalommal szemben hátralékos tartozásban vannak, vagy bármi címen perben állanak, a versenyből kizáratnak.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek és az ajánlati minták a miniszterium segédhivatali igazgatóságánál (Hold-u 16.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest, 1909. évi március-hó 22.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Minisztertől.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:

Frischeit Fülöp Fim könyv- és papírkereskedésben, Városház-palota; kint látszódnak az előfizetők és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 108.
Szerkesztőség: 78.Munkások, bár kimutatások és megadott ártományok soronként 50 Már.
Előfizetők és egyéni ártományok 5 kor.; előfizetőknek 8 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAN:

Helyben házhoz kurdok:

Egy hóra	1.00 K.
Hegyedévre	4.50 "
Félévre	8.00 "
Egész évre	100.00 "

Postai ártételekkel:

Egy hóra	1.50 K.
Hegyedévre	4.50 "
Félévre	8.00 "
Egész évre	120.00 "

Egyes szám ára 6 Már.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Feladvó szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSE LAJOS.

Eshetőségek.

Tíra: Burgyán Aladár
országgyűlést képviselő.

— Április 17.

Bizonytalanság jellemzi Magyarországot politikai helyzetét az egész vonalon.

Maguk azok a tényezők, akik a helyzetet ilyen, vagy olyan kialakulására döntő irányítást hivatottak gyakorolni, szintén nincsenek és nem is lehetnek tisztában ma még afelé, hogy milyen is lesz voltaképpen az újonnan kialakuló helyzet?

Ha olvasunk is úgy a magyar, mint az osztrák sajtóban csaknem naponként olyan híreszteléseket, amelyek a valószínűség köntöszében szeretnének az érdeklődő világ előtt megjelenni: ez csak egyik, vagy másik eshetőségnek taglalása, a csapongó képzelet tetszetős mázával bevonva, — de semmiesetre sem bizonyosság.

Ki tudná azt ma még tényként megállapítani, hogy az osztrák és magyar kormány tárgyalásainak mi lesz a végeredménye?

És mégis, hetek óta, úgy az egész osztrák, mint a közönséges magyar sajtó, kész tényként állítja a világ elé, ezt a még éppen be nem következhetett, egyszerű eshetőséget.

Vagy ki volt ott, ki hallotta, amikor az uralkodó olyan nyilatkozatot tett, hogy ő semmi szin alatt bele nem egyezik a bank-elkülönítésbe?

És mégis ezt a mendemondát, amely józan mérlegelés mellett, még eshetőség számba sem mehét, bizonyos, könnyen megérthető célzatossággal, mint megdönthetetlen tény, akarja az egész osztrák, és a magyar sajtónak egy része, a köztudatba becsempészni.

Hogy sokféle eshetősége van minden és így a mostani válságos helyzetnek is, — azt tagadni nem lehet; de hogy a sokféle eshetőség közül melyik válik tényvé, azt ma még sem a két ország kormányfőitől, sem senki más a világon, de talán még

maga az uralkodó sem tudná megmondani.

Hiszen éppen az a feladata a két kormány tárgyalásának, hogy azt a tény megállapítsa; sőt az uralkodó is, nem pusztán formalitásból fogja megtartani a célba vett tömeges kihallgatást, hanem azért, hogy döntő elhatározáshoz tudjon jutni.

Az alkotmányválság eshetőségét is szeretik bombaként a vajdó politikai helyzet közepébe dobni.

De erre az eshetőségre, mint feltétlenül bekövetkező tényre, lehet-e, szabad-e alkotmányos uralkodó jogára alatt élő alkotmányos országban, csak egy pillanatra is gondolni?

Alkotmányválságot csak az alkotmányos tényezőknek olyar magatartása idézhetne elő, amely összeütközésbe jut a szentesített tételes törvényekkel. És vajjon, akkor, amikor a magyar országgyűlés képviselőháza, a senki által kétségbe nem vont törvényes alapon állva, követeli az önálló nemzeti banknak végrehalására való megvalósítását: lehet-e, szabad-e a másik alkotmányos tényezőről, az uralkodóról azt feltételezni, hogy ő fog szembé helyezkedni a törvényes korlátokon belől megnyilatkozó közhajtással?

Kinek állna érdekében a felülről felidézett alkotmányválság? A magyar nemzetnek-e, amelyet újójag megrázkódtató, passzív rezisztenciába kényszerítene az így kialakuló helyzet, amely felett a végelkeseredés venné át az uralmat? Az uralkodónak-e, akinek úgy is elég gondot okoz a Lajtántul elterülő országának és tartományainak belső surlódása, ami mind inkább az állandóság jellegét ölti magára? — vagy talán az olyan féltve gondozott nagybatalmi állása a két birodalomnak teszi kívánatosá a magyarországi alkotmányválságot?

Aki komolyan mēlegeli ezeket a felvetett kérdéseket, azelőtt az alkotmány válság

bombája, csak egyszerű játék petárdának fog bizonyulni.

Az önálló magyar nemzeti bank felállítása sohasem volt végcélja az önálló gazdasági berendezkedésnek, — mert ez ma is csak elengedhetetlen eszköze, előfeltétele az önálló vánterületnek.

Aki lemond az önálló banknak 1911-ben való felállításáról, az ugyanakkor lemondott az 1917-ben felállítandó önálló vámsorompóról is, — szóval Magyarország egész gazdasági önállóságáról.

Jöhetnek akármilyen eshetőségek a politikai válság miként való kialakulásánál; de az az egy eshetőség nem következhetik be, hogy a nemzet többsége, gazdasági önállóságáról akár most, akár bármikor lemondani tudjon!

Hadparancs.

Haza bocsájtják a tartalékosokat.

— Saját tudósítónktól. —

Most már biztosítva van a béke. Ennek kétségtelen jele Öfelsége következő hadparancsa, mellyel a tartalékosok szabadságolását elrendeli.

Hadparancs.

Ausztria-Magyarországnak a délkeleti szomszéd országokhoz való huzamos ideig megzavart viszonyának tisztázódása, nemkülönben a veszélyeztetve volt határresek újbóli biztonságát illető meggyőződés immár lehetővé teszi, hogy a fegyveres erő egy részének állományfelelmes céljából behívott tartalékosok újbó a nem tényleges viszonyba visszahelyeztessenek. Nagy meglepéssel tölt el, hogy a nem ténylegesek a zászlók alá hívásnak példás módon tettek eleget, valánint, hogy egy a behívottak, mint a lakosság széles rétegei a helyzet komolyságát teljesen elfogva, mindannyian kérek voltak a haza javát lelkesen előmozdítani. Legteljesebb elismerésemet fejezem ki mindazon parancsnokságoknak, csapatoknak és intézeteknek, melyek az utóbbi hónapokban

Merkur Vasművek Nikolai és Tsal

Kendőcsés és olajos hintótengelygyár, szörke és lágyvasöntőde, kovácsmű, nikkelező intézet. Gépgyár javító műhely.

NAGYKANIZSÁN.

A gyár foglalkozik gépszerkesztés és gyártással, közismű berendezések (transmissió) és ezek részeinek mint tengelyek, szíjkorongok, fogaske-rekek, különösen gyűrűkenős perselyek stb., téglagyári gépek, körkemence-öntvény szerelvények, kútszivattyúk, vízvezetékek készítésével, gőzgép és lokomobil, valamint minden egyéb gép javításokkal. Malomhenger csiszolás és rovatkolás olcsón és szakszerűen eszközözhető.

Költségvetéssel díjtalanul szolgál!

nehéz viszonyok között a szolgálat jelenté-
kevény fokozott követelményeinek kitartó
o laadással és örömmel tettek eleget.

Kelt Bécsben, 1909. évi apr. 14-én

Ferencz József - a. k.

A Szépitő Egyesület.

Nagykanizsa, április 17.

Olyan ritkán nyilatkozik meg a nagyka-
zsai Szépitő Egyesület iránt a nagykanizsai
közönség érdeklődése, hogy szinte mohón
kell megragadnunk minden mozzanatot, mely-
vel a közérdeklődést erre az eléggé nem
méltányolható szép-törekvésű egyesületre irá-
nyíthatjuk.

Legutóbb -- mint a Zala is megírta --
Nagykanizsa egyik előkelő szülöttének lelkét
ragadta meg és hangolta nemes adakozásra
az a minden nehézséget, akadékokt leküzdő,
eredményes munka, melyet a mi Szépitő
Egyesületünk a sétatér nagyobbítása és csi-
nosítása érdekében végeztet.

Az adományt kísérő levél közlésével kap-
csolatosan megemlítette a Zala azt a körül-
ményt, ami közönségünket nem igen dicséri,
hogy a Szépitő Egyesület tagjainak száma
aránylag nagyon kevés.

Hát éppen ezzel a körülménnyel óhajunk
mi is a nemes adakozás mozzanata kapcsán
kissé részletesebben foglalkozni.

Városunk előkelő, vagyonos egyénei között
ugyanis sokan vannak talán, akik úgy gon-
dolkoznak, hogy a város szépítése, a szüksé-
ges sétaterek, üdülőhelyek fentartása, gon-
dozása voltaképpen közmunka, amelyet tehát
közös erővel, a városi közös pénztár terhére
kell végéztetni.

Ki kell jelentenünk, hogy ez filiszter-
gondolkodás.

Semmiképpen sem lenne méltányos ilyen
célokra az adófizető polgárok összességét
megterhelni pótdadóval.

Hisz ugyanis televagyunk minden téren
vagyoni, teherbéli, létküzdalmi aránytalansá-
gokkal; amiket egyszerre, máról holnapra
megszüntetni, törvényes intézkedéssel elenyés-
tetni lehetetlenség. Erős társadalmi és poli-
tikai reformok, a fejlődésnek minden irányá-
ban való hatalmas lépései kellenek még a
törvényes kivétel nélküli munkájához. De
azoknak a vagyoni előkelő egyéneknek,
akik az aránytalanságokat látják, ismerik, --
önkéntesen, helyes és okos belátás alapján
kell magukat megadóztatniok minden olyan
közérdekű intézmény terheinek vállalásával,
amik a kevésbé vagyonos társadalmi rétegek
tulajdonul megterhelnek.

Ilyen intézmény a Szépitő Egyesület is,
mely éppen azért szerveződött társadalmi
nton, hogy a városnak egyébként is elég
nagy közterhét ne kelljen szaporítani a szé-
pítéshez szükséges kiadásokkal. Azért a város
is támogatja a Szépitő Egyesületet, hozzájárul
közpénztárából a kiadások fedezéséhez; de
ez csak elenyészően csekély összegű teher

ahhoz képest, ha a város szépítéséről, a sétatér
fentartásáról és fejlesztéséről kizáróan a
városnak kellene gondoskodni.

Aki tehát látja és ismeri a közösterhek
viselésének még mindig fenálló és még
sokáig meg nem szüntethető aránytalanságait:
az nem fog úgy gondolkodni, hogy a város-
szépítés, sétatér és egyéb üdülőhely fentartá-
sa legyen városi közterh; hanem vagyoni
ereje, előkelősége arányában fogja támogatni
a Szépitő Egyesületet, mely egyenesen a
városi pénztár javán dolgozik szakadatlanul,
mikor egy csomó közösmunka terhét átvállalja.

Az osztrák és egyéb külföldi városokban
a vagyonosabb polgároknak ez az önkéntes
teher vállalása, önkéntes adózása már virágzó
Szépitő Egyesületeket eredményezett. És ezek
az egyesületek egyik másik várost valóságos
nyaralóhellyé, egy-egy kis paradicsomkertté
varázsolták. De ott nincs is ám a városok-
nak egyetlen olyan jobb módu polgára, aki a
Szépitő Egyesületnek tagja nem volna és an-
nak céljait teljes áldozatkészséggel nem
szolgálja.

Igy kellene tenni nálunk is.

Csak hogy nálunk a vagyoni előkelőség
nem mindig jár méltán elvárható áldozat-
készséggel. A mi vagyonos egyéneink mód-
felett járhatnak olyan terhekkel szemben, ami-
ket a kiszabottjövdelemből szigorú beosztással
élő szürke-emberek, a tisztviselők, egyetlen
szó nélkül viselnek. Szóval: ott van ál-
dozatkészség, ahol nincs mit áldozni, vagy
csak csekély mértékben van.

Nálunk az aránytalanságok megszünteté-
sén még nem igen törik a fejüket az
emberek.

Csak majd ha már muszáj lesz.

Háztetők javítását csekély általán összegért
elfogadok jóállás mellett. **Állandó Eternit pala-
raktár.** Kötőfedés, régi tetőket is olcsón átala-
kitok. Tisztelettel **HORVÁTH GYÖRGY** pala-
és eserépfedő Nagykanizsa, Király-utca 13. szám.

**Ki szerencseszámaimban bizik!
Az soha sem csalatkozik!!**

Ezt fényesen bizonyította úgy a mi, t.
mint a jefolyt játék, melyben szeren-
csém volt a vevőknek számos jelenté-
keny nyeresémet kifizethetni, miélt is
csak ajánlhatom a közönségnek, hogy
tekintettel a fenti körülményre, el ne
mulasztaza a május hó 19-én kezdődő uj

XXIV. sorsjátékra szerencsesorsjegyeit

Milhoffer Kálmán főelárusító
sorsjegy-
irodájában

Csengery-ut 2. (Rosenberg ház) beszerezni.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél
6 K, negyed 3 kor., nyolcad 1-50 kor.

Játéktervek és házasi lajstromok ingyen.

A babócsai rablógylilkosság.

Csak gyilkosság történt.

— Saját tudósítónktól.

Lapunk egyik multkori számában hírt adtunk
a babócsai rablógylilkosságról. Ottani Neveleznök
tudósítása alapján akkor így írtuk meg az esetet;

Vakmerő rablógylilkosság történt tegnapelőtt
Babócsa és Visonta között. Eddig még ismeret-
len tettesek megölték és kirabolták Kreisz Nán-
dor budapesti hidépitő munkavezetőt, ki két hét
óta tartózkodott Babócsán, ahol főnöke: Geiringer
Károly budapesti mérnök megbízásából két vas-
beton-híd építkezését vezette. Kreisz a hét ele-
jén több ezer korona pénzt kapott főnökétől,
hogy az eddig fölmerült költségeket fedezze és
hogy a hét végén majd a munkásokat kifizet-
hesse.

Minden jel arra vall, hogy a munkavezetőt a
hidépitésnél alkalmazott napszamosok közül ölte
meg valaki, hogy a mindig nála hordozott pénzt
elrabolhassa tőle. Kreisz összeszurkált holttestét
a babócsa-csekeze-visontai 5-ös malomároki híd
közeliében találták meg.

A csendőrség széleskörű nyomozást indított
az ügyben és a nyomozás során kiderült, hogy
nem rablógylilkosságról, hanem csak gyilkosságról
van szó. A gyilkosságot három jómódu
parasztlégény követte el s a véres eset története
következő:

Kreisz Nándor munkavezető a babócsai
határszállón levő korcsmában borozgatott, ami-
kor három illuziót állapotban levő legény
telepedett az asztalhoz. Együtt borozgattak, majd
estére kelve, együtt távoztak a korcsmából.
Hazafelé vették utjokat, de eközben szaváltás tá-
madt közöttük. A szóharcból verekezés lett. A
verekezés közben a legények agyonszúrták a
munkavezetőt.

Hogy a legények eltérjék magukról a gyil-
kosság gyanúját, az agyonszurt munkavezető
holttestét elhurcolták babócsa-csekeze-visontai
malomároki hidhoz és ott olyan állapotban hagy-
ták, hogy a csendőrök is rablógylilkosságra követ-
keztek. Az így megtévesztett nyomozó ható-
ságok napokon keresztül a rablógylilkosság tet-
tesei után nyomoztak, míg végre a helyes nyomra
érve, kiderítették, hogy a verekezés hevében el-
követett gyilkosságról van szó. Mind a három
gyilkost letartóztatták.

Besnyő Béla — milliomos.

A festő szerencséje.

— Saját tudósítónktól.

Besnyő Béla, ki kevésbé festő, mint in-
kább a fiatal, névtelen piktorok nagyvállal-
kozója, két éve járt Nagykanizsán, hol mások
olcsó képeiből a Litke-házban tárlatot ren-
dezett. Elegáns megjelenésű, biztos fellépésű,
és kitűnő svádájú legény Besnyő, ezért min-
denhol jó vásárt csinál. Székesfehérvárott
egy főhercegnő, Zalaegerszegen a főispáni
család és Nagykanizsán az egész város vettek
tőle képeket. Rengeteg sok jó és rossz képe
volt, de inkább rossz, mint jó. Ezt ő maga

PAGLIANO-SYRUP

Bevezetve a hivatalos olasz gyógyszerkönyvbe. Kitéve a gyógyszerészeti kiállításán 1884-ben, a Hygienikus kiállításán
1900-ban és majlandi nemzetközi kiállításán 1906-ban az aranyéremmel.

Üvegekben, dobozokban (poralakban) valamint comprimált formában. Kérje mindég Ernesto Pagliano, Nápoly védjeggyel. Megrendelése vagy
létkben (bizualak) minden nagyobb gyógyszerésztárban kapható. Tudakozás mindi fessét Real-Apothek Szokrate Bracchoff-Ne (Bádfür) fordulni.

Legjobb vértisztító szer
ERNESTO PAGLIANO profesor Nápolyban.
Calata S Marco 4.

sem tagadta. Ha a vevő érdeke kritizált, Besnyő leintette:

— Ön azt mondja, hogy ezek a képek nem jók? Én azt mondom, hogy ezek a képek rosszak, botrányosak. De öt forint uram, egy kép!

És sokat eladott. Besnyő, a vidám piktor most szerencsét csinált, amit egy fővárosi lap így ír meg:

Bágyadt napsugár fonyadt akkor még az az aszfalton. A Váci-utca tele volt ősi kalapokkal és szép asszonyokkal. A szépek között is legszebb azonban az a brazíliai asszony, aki szálás, bifaztek-színű angol völegénye karján keltette a feltűnést. Ez a feltűnés később valósággal szenzációvá dagadt, amikor a szépséges hölgy befordult az Állandó Művásár szalonjába, hogy képeket vásároljon. A szép asszony hamarosan ki is válogatott tizenegy darab magyar képet, ki is fizette a felét, körülbelül háromezer koronát, a másik felére pedig azt mondta, hogy:

— Majd az átvételkor!

Anglia mondta azt, ahogyan ez nagyon jól hangzik. Aztán hazahajózártak Braziliába és várják a képeket, amelyek annak rendje módja szerint meg is érkeztek. Közben völegény, William Hashing, aki üres óráiban műbsárat is szokott lenni, ráfogta az egyik képre, hogy az nem magyar, hanem holland. Erre leült az asszony és nyomban levelet írt Besnyő Béla festőművésznek, hogy hitelesítse közjegyző előtt az említett kép magyar voltát, mert ő a völegényével fogadott c melett.

— Lehetetlen, — felelte erre Besnyő — a magyar piktorok fáznak minden hatóságtól és inkább öt képet is fest, semhogy egyszer is közjegyző elé álljon.

A brazíliai asszonyok előtt azonban nincsen lehetetlenség. Ez az asszony a múlt héten völegényével együtt visszajött Budapestre, hogy tavaszi szórakozásai során bizonyítsa szakértelmét. Felkereste hát Besnyót és hogy hogynem elment vele a közjegyzőhöz. Elment és nem jött többé vissza. — A völegény várt, várt és lassan rájött, hogy elvesztette a fogadást, mert nemcsak a kép hollandi mivoltában csalódott, a milliomas kisasszonyban is. Most pedig szomorúan evezhet vissza Braziliába, elfáztott menyasszonya honába. Mondanunk sem kell, hogy a brazíliai szépség, miután — legszebb argumentum a szerelem — meggyőződött a kép és a festő magyarságáról, azonnal megküldötte a hátralékos részletet is.

Hirek.

— A városok kongresszusa Magyarország városai május 21-én országos kongresszust tartanak Budapesten, s erre Nagykanizsán is meghívták. Erről ma délután tanácskozott városunk képviselőtestülete. Az első eset ez, hogy a vidéki városok kongresszusa jönnek össze, hogy megbeszéljék azokat a reformokat, amelyek a városok életében ma holnap létkérdést fognak jelenteni. Tagadhatatlan, hogy nagyon súlyos; sőt nehéz ma a városok sorsa. A legközvetlenebb baj az, hogy a városi tisztviselőknél, akik pedig a megyeikkel teljesen azonos funkciót teljesítenek, fletésük még mindig nincs rendezve. Minthogy pedig nemcsak maguknak a tisztviselőknél, hanem a városoknak is eminens érdeke, hogy a városok figyelnek adminisztrációjukat jól dotált, helyzetükkel és sorsukkal teljesen megelégedett tisztviselők végezzék, legelőbb ideje, hogy a kérdés mielőbb napirendre kerüljön a parlamentben is. A tisztviselők fizetésrendezésén kívül égető baja a városoknak az, hogy anyagi ügyeik rendezéséhez, istápolásához az eddigi kormányok soha hozzá nem járultak, hanem még folytonosan újabb funkciók teljesítésére köteleztettek. Ez az állapot így sokáig rem tarthat s az állam segítő akciójának mielőbb közbe kell lépnie. A városok kongresszusán több kiváló közigazgatási kapacitás fog foglalkozni a városok háztartásának, hitelügyének nagyfontosságú kérdésével. Nagyon ajánlatos volna, ha a kongresszus a városi törvény megalkotását is napirendjére tűzné. Az eddigi 1886. évi t. c. z. vármegyék kaptasádjára huzza a városokat is, dacára annak, hogy a városok ipari, technikai, gazdasági, higiénikus és szociális szükségletei ugyszintén történeti multja és fejlődése is teljesen más irányu, mint a vármegyéké. Ha a kormány tudatába van a városok nagy jelentőségének, nemzeti szempontból keresni kell a módot és alkalmat a városok fejlődésének előmozdítására. Ennek pedig két módja van. Az anyagi segélyezés és a városi törvény rendezése. Ohajjuk, hogy a városok kongresszusa emelkédjék ki a sablonos kongresszusok sorából s e két irányban ne csak határozatokat hozzon, hanem lehetőleg eredményeket is érjen el.

— Kossuth a törvényhatósági utakért. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter, áthatva a törvényhatósági utak nagy jelentőségének tudatától, rendszeresítette a törvényhatósági utaknál az állami támogatást. Zalamegye 1909 és 1910 évekre 20—20 ezer koronát kap e célra, Veszprémmegye 60—60 ezer koronát, Vasmege 50—50 ezer koronát, Somogy megye nem részesül e támogatásban; ugy látszik, a somogyi utak nem szorulnak állami támogatásra.

— Hírlapírók a Balatonon. A vidéki hírlapírók országos szövetségének igazgatósága legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a szövetség ezidei közgyűlését június 29-én tartja meg a Balatonon, hogy a vidéki hírlapírók ismerkedjenek meg a Balaton szépségeivel és igyekezzenek az idegen fürdőkre járó magyar közönséget a Balatonra vonzani. A balatoni közgyűlés eszméjét Óváry Ferenc dr., mint a balatoni szövetség alelnöke lelkesedéssel karolja föl. — A közgyűlést valószínűleg Balatonfűzfőn tartják meg, mivel az ősi balatoni fürdőhely erre legalkalmasabb és a közgyűlésig Budapestről már gyorsvonattal

lesz megközelíthető. Balatonfűzfő után a többi balatonparti fürdőt tekintik meg a hírlapírók, akik kellemes kötelességüknek fogják ismerni, hogy a Balaton kultusz szolgálatába szegődjenek.

— Irodalmi kör felolvasás. A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör holnap délutánjának programja a következő: 1. Szeresd hazádat, Révfy Gézáól, énekl a dalárda. 2. Létezőnk, nem létezőnk? — Felolvasás, tartja Sáfány Károly tanár. — 3. Népdalok Hübértől, énekl a dalárda. Ez lesz az idén a Kör utolsó délutánja, melynek kiváló érdekességet kölcsönöz Sáfány tanár felolvasása.

— Szerényi levele egy zalaezerszegi diákhöz. A zalaezerszegi főgimnázium szorgalmas és tehetséges növendéke László György, kinek az iparpártoláslról írt nagyobb tanulmánya legutóbb pályadíjat nyert. Ezt a pályamunkát most elolvasta Szerényi József államtitkár is és tanulmány annyira megnyerte tetszését, hogy a következő levelet írta Borbély Györgyhöz, László osztálytanárához:

Tisztelt tanár ur!

Nagy élvezettel olvastam jeles tehetségtanítvány, László György kis pályamunkáját az iparfejlesztésről. Kérem, fogadja őszinte köszönetemet és élvezet szerzéséért.

A fiatal szerző tartsa meg a hazai ipar iránt szeretetét férfikora számára, — remélem, kiváló harcost nyer majd benne iparpolitikánk. Kiváló tisztelettel kész hive

Szerényi.

Budapest, 1909. IV/7.

— Áthelyezés a déli vasutnál. A Döll Vesut igazgatósága Rosenheim Samu mérnököt Nagykanizsáról főnökhelyettesi minőségben Székesfehérvárra helyezte át. Rosenheim négy évi itt tartózkodása alatt olyrokonszenves közéleti tevékenységet fejtett ki, hogy távozása határozott veszteséget jelent. Egyik megalakítója volt a kitűnő vasutas dalárdának, igen aktív tagja a vasutas Szövetségnek és mint városi képviselő, különösen a villamos ügy tárgyalásának folyamán szakszerű hozzászólásával hozzájárult a bonyolult ügy tisztázásához. Helyébe Bartha Pál és Rosenberg Salamon mérnököket helyezte ide az igazgatóság.

— Antal Gábor püspök jubileuma. A dunántúli református egyházkerület a tavaszi kerületi közgyűlés alkalmából nagy ünnepre készül. Az egyház szereteti lelkipásztorát, a kerület nagyérdemű vezérét fogja ünnepelni abból az alkalmából, hogy Antal Gábor püspök lelkészszé avatásának 40-ik évfordulóját éri meg. Az ünnep részleteit a kerület kiküldöttelből álló bizottság készíti elő, mely a programot legközelebb már nyilvánosságra hozza. A jubileumi ünnepégnék, melyet valószínűleg június 8-án tartanak meg, maradandó művész emléke lesz az a plakett, melyet a jubiliáns főpap képével Istók János szobrászművész mintáz meg.

— Esküvő. Hajdu Aladár uradalmi ispán Bellatinszól ma vezette oltárhoz Szénhe Margitot, Szénhe Ferenc Nagykanizsa városi m. kir. állatorvos leányát.

— Gyászrovat. Nagykanizsán e héten elhunytak: Bunczom László földműves 21 éves, Hokmann Györgyné 33 éves, Balog Gyula 13 napos, Vajda Ferencz gimnáziumi tanuló 17 éves, Szaj Ferencné 78 éves, Kranar Sándor 3 hónapos, Horvát Géza 8 éves, Horvát Ferenc 47 éves, özv. Szalai Mártonné 36 éves, Lázár György 5 hónapos, Mittelhäuser Ferenc 55 éves, Bogdán Iósefné 24 éves, Vau István

ÜZLETÁTHELYEZÉS.

Tisztelettel tudjuk, hogy üzletünket régebbi üzlethelyiségünkben a Szarvasszálló épületébe,

volt Weiszfeld és Fischer féle helyiségbe helyeztük át.

Raktárunkat ez alkalommal lényegesen megnagyobbítottuk, úgy, hogy vevőközönségünknek, legnagyobb igényeit kielégítő, óriási választékot nyújthatunk.

Kiváló tisztelettel

Fried és Morgenstern utóda.

1 hónapos, Tóth Julianna 33 éves, Mihóci Amália 7 éves, Nagy Antalné 52 éves, Dehoczky József szabad 51 éves, Orsos Katalin cigány 54 éves.

— **A D K E. hangversenye.** A Dunántúli Közművelődési Egyesület, mint ismeretes, a vasárnapra kitűzött hangversenyt a Góth házaspárnak vígszínházi elfoglaltsága miatt volt kénytelen elhalasztani, mert megbeesülvén a kanizsai társadalom lelkes érdeklődését, csak is az összes hirdetett szereplőkkel kívánja a hangversenyt megtartani, amelynek időpontja gyanánt április 23-ka, péntek állapították meg, amikor is a hangverseny *Fodorné Aranka, Góthné Kertész Ella, Góth Sándor és Pásztor Irmán*ek együttes fellépésével fog okvetlenül megtartatni. Az összes mára megváltott jegyek érvényben maradnak. Már csak korlátozott számban válthatók jegyek *Alt és Böhmnél*, ahol felülfizetések is esz-közölhetők. *Bernstein Henrik* szenzációs drámája a „Baccarat” egyik főbb jelenetét fogja a Góth házaspár eljátszani és azonkívül mindkét művész önművelődési számokkal is szerepel a műsorán. *Fodorné Aranka*nak a magy. kir. Operaház nagykészült-ségű énekesnőjének bemutatkozása pedig oly művészi esemény lesz, amely méltán számíthat városunk zeneköreinek legéberebb érdeklődésére. Dalszínházunk kiváló művésznőjének szerződését éppen most hosszabbította meg három évre az Operaház igazgatósága és csak örvendetes, hogy a művésznő, aki a valóban ritka a kontra altisták sorában, a külföld elismerését is kivívta és kit a legutóbb is a hamburgi Operaház tekintélyes ajánlattal keresett fel, továbbra is hazánkban fogja művészetét szolgálni. Hasonlóképp érdeklődéssel várják *Pásztor Irmán*nak a m. kir. zeneakadémia jeles tehetségű növendékének fellépését. A még rendelkezésre álló jegyek (Páholy 8 személyre 24 kor., I. sor 4 kor., II. —III. sor 3 kor., IV—VI. sor 2 kor., VII—XV. sor 1 kor. 50 fill. Karzati ülő 2 kor. Álló 1 kor.) *Alt és Böhmnél* árusítatnak.

— **A déli vasut, a munkásaiért** A déli vasut igazgatósága ismét tanujelét adta annak, hogy mennyire szíven viseli alkalmazottjai jólétét. Ugyanis feladái szolgálatot teljesítő napi-béres alkalmazottjait egy most kelt rendelettel évi fizetéssel véglegesítette, miáltal Nagykanizsán 30 munkás jutott nyugdíjképes állásba.

— **Az iskola szarkái.** Emeltettük, hogy a nagykanizsai állami elemi iskolák központi épületében apróbb lopások történtek. Az összes szekrényeket kifosztották és az osztályokból elvitték minden megmozdítható tárgyat. A rendőrségi nyomozás kiderítette, hogy a lopásokat több iskolásfiú tolvajszövetsége követte el, melynek élén egy *Szabó György* nevű 11 éves fiú állott, ki *Szabó János*nak, Szalay Samu gyilkosának öccse. Ezt a fiút ma javító intézetbe szállították. A fiuknál egész rakitárt találtak írószerekből, könyvekből, csengetyűkből s számtalan egyéb tárgyból.

— **Vásárok áthelyezése.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy *Mura-vid* községben a folyó évi április 25-ére eső országos vásár az évben kivételesen április 26-án, — az *Ihárosberény* községben a folyó évi május 16-ikára eső országos vásár az évben kivételesen május 17-én tartassék meg.

— **Társasösszejevetel.** A nagykanizsai Katolikus Legényegylet f. évi április 18-án vasárnap este a Polgári Egylet nagytermében táncos egybekötött *társasösszejevetelt* tart. Kezdeté este 9 órakor. Belépő-díj személyenként 40 fillér.

— **Megkardlázott kisasszonyok.** Szombathelyről írják: Épületes botrányban volt részük kedden este a Széll Kálmán utcában

sétálgatóknak. Két huszár, Kis László és Hausz György megkardlázott két kalapos kisasszonyt. A megroptetett madárkák ijedten menekültek a felbőszült hadfiak haragja elől, amit cipőes nyelvecskéikkel lobbantottak fel. A huszárok azonban igen megragadhattak a tapasztalatlan bakfiskokra, mert ugyancsak megérezették velük a 11-es huszáregiment kardjának súlyát. A két baluljárt kisasszonyt, Kajtár Marikát és Kis Terézt a rendőrök szabadították meg a huszárak haragja elől.

— **Az illó életmód, a szükséges mozgás hiányának káros következménye** első sorban emóntóni zavarokban nyilvánul. Ezen panaszok ellen az orvosi tudomány mai állása szerint a legtekintélyesebb gyógyszer: a kónvas sókban legdagadabb és mindig egyenlő összetételű természetű *Ferenc József* keserűviznek több héten át való naponkénti rendszeres használata. A „Ferenc József” forrás vizének vegyi vizsgálatai az oldó és elvezető, könnyen emészthető és a viznek ízét javító alkotórészeknek oly szerencsés összetételét mutatják, hogy ezen hazai ásványvíz a többi keserűvizek között méltán foglalja el kiváló helyét. Igazgatóság: Budapest.

— **Fontos betegeknek!** Méltó feltűnést kelt és nagyban hódít a bel- és külföldi tudományos és orvosi szakkörökben egy új gyógymód, amelyre mi magyarok annál nagyobb meglepődéssel tekinthetünk, mert ezen új irányú gyógymódnak szellemi alkotója magyar ember. Ez a *gyógymód a vérgyógyítás (Hemopatia)*, mely a modern kezelési rendszertől eltérően, sőt több krónikus betegségben azzal teljesen ellentétes fel fogásból kiindulva gyógyít és bámulatos eredménnyel gyógyított számtalanszor oly esetben, mikor a modern orvosi tudomány már lezámotta a beteg életével. A hemopatiának vannak olyan igen sok betegek, kik évekké elelőtt asthma, sziv. gyomor- és agybajuk miatt igen nagynevelű orvosoktól fel lettek adva, ma pedig bajukból kigyógyulva zavartalan egészségben élnek. Ezen gyógymód megalapítója Dr. Kovács I. fővárosi orvos, akinek Budapest, V. Váci körút 18 szám alatt levő hemopatiái rendelő intézetére felhívjuk mindazon betegek figyelmét, kik valamely régi, nehéz betegségben szenvednek és mai napig bajuk ellen enyhülést és gyógyulást nem nyerhettek. A hemopatia mindig szép sikerrel gyógyítja a b beteget és ez okból jobban ajánlható mint bármely fűrdő hely, de a mellett hasonlíthatatlan olcsóbb és nem jár idővesztéssel. Kérdésben feltűnnek a hemopatia eredményei asthma, szivbántalmaknál és neurastheniánál, a mely bajok az eddigi 20 évi tapasztalatokra támaszkodva, majdnem minden esetben gyökeresen ki lesznek gyógyítva. A hemopatiában mellőzve lesznek nemcsak a chemiai és mérges orvosszerek, hanem kizárólagosan a természetnek kipróbált és évezredek óta jónak bizonyult gyógyszerközei lesznek alkalmazva. A kezelés kellemes, könnyen betartható és nem jár időmulasztással.

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet gyógyítani, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT féle Emulsio által.

Kényes iny és gyomor,

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

a mely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a **SCOTT-féle Emulsio** eszményi gyógyszerként fogadják. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorosa táplálóbb, mint a közönséges csukamájolaj. Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható. Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér. Kapható minden gyógyszertárban.

— **A balatonvidéki vasut menetrendje.** Május 1-én életbelépő államvasuti nyári menetrend tervezetét már összeállították s ebben a Balatonvidéki vasut menetrendjét is. Az új vonalat — az eddigi megállapodás szerint — május elsején adják át a forgalomnak. Ezek szerint Adony—Pusztaszabolcs—Börgöndön át Bafatonfűrdő érintésével Budapest és Tapolca között közvetlen vonatok közlekednek, melyek a Balaton egész zalai mellékét érintik és vasúti összeköttetést adnak a parti fürdőknek Budapestről közvetlen személyvonat 5 óra 50 perccor reggel indul és délután 1 óra 15 perccor érkezik, gyorsvonat pedig délután 3 óra 50 p. indul és este 9 ó. 35 p. érkezik Tapolcára. Vissza pedig reggel 4 ó. 55 p. indul és Budapestre 9 ó. 55 p. érkezik a gyorsvonat, d. u. 2 ó. 55 p. indul és 11 ó. 10 p. érkezik a személyvonat Budapestre. Június 15-től szeptember 15-ig még egy gyorsvonat közlekedik mindkét irányban, mely Budapestről k. p. reggel 8 óra 20 p. indul és Tapolcára 1 ó. 40 p. délután érkezik. Ezen kívül a nyáron még egy vonat este 6 órakor Budapestről indulna Tapolcára reggel 4 és fél órakor, délután 2 órakor és este 7 és fél órakor. A gyorsvonatokon III. osztály is lesz.

— **Küry Klára, Petrás Sári, Márkusné Szeyer Ilona, Sz. Varsányi Irén, Gótné Kertész Ella, Eötvös Gitta, P. Gazai Mariaka, stb.** hazánk legkiválóbb színésznőinek nyilatkozatai igazolják a Kerpel közfinomító kellemes használatát, gyors és biztos hatását. Vörös, fagyos, lepedt, érdes, durva, ráncos kezek 3 nap alatt ragyogó fehérré és bársonysimává lesznek a Kerpel közfinomító használatával. Nem zsíros és nem ragad, tehát nappal is használható. 1 üveg ára 90 fillér. 4 üveget bármintve küld Kerpel-gyógyszár Budapest, V. Lipót körút 28. Kerpel közfinomító mosdószappan három darab egy korona 30 fillér. Nagykanizsán kapható Geitsch és Graef cégnél.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gózmű-festő, vegyszert ruhatasztító, guvrirozó és pilleszrózó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elváltai szakmájába való munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fehérnemű gózmű-vasáló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

Törvénytörés.

§ A villamos ügy utójátéka. A lezajlott városi villamos világitási ügy kellemetlen utójátéka nyert ma befejezést *Lajpczig* Antal kir. járásbíró előtt. — Még a városi döntés előtt Nagy Samu felelős szerkesztőnknek tudomására jutott, hogy *Radó* Károly, a Siemens-Schuckert cég megbízottja több városi képviselő előtt — azt a kijelentést tette, hogy a Zala azért nem támogatja a cég ajánlatát és azért ir ellene, mert a cég nem fizette meg szerkesztőnknek. Emiatt Nagy Samu becsületsértési pört indított *Radó* ellen, melyet ma tárgyalta a járásbíró. A tárgyaláson *Radó* Károly kijelentette, hogy az inkriminált nyilatkozatot ő senki előtt nem tette és a beidézt tanuk sem emlékeztek rá, hogy *Radó*tól ilyen kijelentést hallottak volna. Ezen az alapon a bíróság *Radó*t fölmentette. Az ítéletben Nagy Samu, *Radó* és a tanuk kijelentése után megnyugodott. *Radó* dr. *Lóke* Emil ügyvéd védte, Nagy Samut dr. *Bartha* József ügyvédjelölt képviselte.

Üzlet eladás!

Szabóüzletem berendezéssel és rak tárral együtt

betegség miatt a legjutányosabb árban és a legkedvezőbb feltételek mellett

azonnal eladom.

TANCZENBERGER JÓZSEF tárnokszabó
Nagykanizsa, Csengery-ut 2.

Táviratok

és telefonjelentések.

Bánffy Dezső az önálló bank mellett.

Budapest, április 17. *Bánffy Dezső* báró ma egy magánlevélben értesítette *Justh Gyula* képviselőházi elnököt, hogy *csatlakozik az önálló bank híveibez és ezt szegedi beszámolójában nyíltan is ki fogja jelenteni.*

Kik az okai?

Bécs, április 17. A *Zeit* mai számában egy nyilván sugalmazott cikk azt mondja, hogy a bankkérdés gyors elintézésének akadályai a magyar pártok vezérel, kik a koalíció feloszlatását megakadályozni akarják s ezért a bankkérdés dolgában megegyezést keresnek.

Kaas Ivor állapota.

Budapest, április 17. *Kaas Ivor* báró, a kiváló publicista nagy betegon fekszik lakásán. Tüdőgyuladást kapott, mely katasztrófával fenyeget. Az éjszaka rosszabbra fordult állapota; ma délután némileg javult, azonban még mindig aggasztó. Délután *Zichy Aladár* gróf miniszter meglátogatta a betegot.

A török forradalom.

Mészárolják az örményeket.

Szalónki, április 17. Messzinából érkező hírek szerint az örmények lemészárlása óriási méreteket öltött. A hatalmak konzuljai államaiktól sűrűsöen kérték hadihajók ideküldését. Tegnap két amerikai papot is meggyilkoltak.

Üszküb, április 17. Albániában mind jobban terjed a forradalom. Az albánok özszeütököztek a katonsággal és ezeket *legyőzték*, majd elfoglalták a kaszárnyákat és a *tiszteket legyilkolták.*

Szalónki, április 17. Az ifju török bizottság tagjai föllegyverszett katonsákkal *huzt vonaton robognak Konstantinápoly felé.* A macedónok követelik a szultán detronizálását és a köztársaság kiküldését.

Belgrád, április 17. Az itteni boszniai és hercegovinai török emigránsok táviratot intéztek az új török kormányhoz, melyben reményüket fejezik ki, hogy a szultán nem fogja aláírni a Bosznia és Hercegovina annexálásáról szóló egyezséget.

A német trónörökös utazása.

Bukarest, április 17. A német trónörökös ma nagy katonai kísérettel Budapesten át Bécsbe utazott. A lapok azon híre, hogy a trónörökös Budapesten is ki fog szállni, valótlau.

Öngyilkos ügyvéd.

Budapest, április 17. A bécsi rendőrség ma táviratban értesítette a budapestit, hogy Rév János budapesti ügyvéd egy bécsi szállóban agyonlötöte magát.

Két csendör halála.

Makó, április 17. Megrendítő esemény történt ma Makón. Kocsi Ferenc és Faragó csendörök betértek egy kormácsba, hogy pihenjenek. Bejött később Kovács János erdős is, ki belékölt a csendörökbe, majd Faragót sziven szurta. Faragó nyomban meghalt. A gyilkos elmenekült. Kocsi Ferenc amiatt való elkeseredésében, hogy társa halálát nem akadályozhatta meg, délután agyonlötöte magát.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, csukkolatbetegségél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes szványvíz.

Kapható ártanyitokorokodóhelyen vagy a Salvo-Lápidus

Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Ródel/trakpaet 8

Közgazdaság.

Értékpapir tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyhorizosai
líóhjának jeleütése:

Magyar hitelrészvény 731.50. Osztrák hitel részvény 826.25. 4%, magyar koronajáradék 92.20. Kereskedelmi-bank részvény 3360. — Salgótarjáni közvénhánya részvény 563. — Rumamurányi vasmű részvény 637. — Adria tengerhajózás részvény 390. — Hazai bank részv. 271.5.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, ápr. 17.

Készáru-üzlet.

Szilárd, Buza öt fillérel magasabb.

Határidő-üzlet.

Buza 1909. április 14.52. Buza 1909. október 11.77
Rozs 1909. április 9.93. Rozs 1909. október 9.37. Zab
1909. április 8.91. Zab 1909. október —. —. tengeri 1909.
május 7.56. Repece 1909. aug. 15.—.

Nyílt-tér.

Számtalanszor bevált

MATTONI/FELE
GISSHÜBLER
Kétszeres ízű
SÁVANYÚVIZ

A dupla ízű

húgyhemeknél és

húgyagurutnál,

mint a húgysavat

megkötő szer.

Oppolzer, Drasche, Schnitzler, Kainzbaue
tanárok ajánlják Dr. J. G. PUPP cs. és k
udvari fogorvos

ANATHERIN

59 év óta egyedül leg-
hathatósabb logszerei

a száját, fogakat, toghust torkot rögtön meggyo-
gyítják csak nem ártalmatlanok és megszábadítanak,
a legkínzóbb fájdalomktól és szenvedésél. Gy-
omorra, balakra igen jótékony hatásuk. Valódi esak
az én cégemnél, A. K. 2.80. 2. —. Anatherin fog
crème-tubus. —.60. Üvegben 1.40. csomagban —.70.
Fogpor 1.26. Nem babzik, a fogakat nem rongálja.
Kapható gyógyszerárakban, drogériákban, állatszer-
üzetekben.

Teljes ellátást vagyis lakást és étkezést
kereső szerény igényű fiatalember
intelligens családnál. Címeket a kiadó-
hivatal továbbít.

Automobil alig használva,
közbejött körül-
mények folytán
sürgösen eladó. Ritka alkalmi vétel!
Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Új gépjavitó műhely!

Grammofonok, kerékpárok, varró-
gépek, motorok, írógépek, és
szakszerű javítását ujonnan berendezett
műhelyünkben a legolcsóbban eszközünk.
Egyedüli képviselőtünk hírneves Stiria
Puch kerékpárakból, mindennemű alkat-
részek mérsékelt árban.

Tisztelettel:

Bród és Weber.

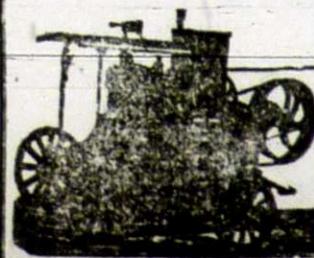
NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér Elek ház.

Stedienpferd-
Liliumtejszappan

Legenyhébb szappan arcbbre és
szepítő ellen jó hatással.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

GNOM-MOTOR

4000-nél több
üzemben. Leg-
egyszerűbb,
szolid építés.
Villamos gyújtó.
Gépész nem
szükséges.
Legcsekélyebb
fogyasztás.
Kedvező fizeté-
sek. Prospektus
ingyen.

Oberurseli Motorgyár Részvény-Társaság
Bécs, VI/2, Gumpendorferstraße 72.

Gép- és kerékpár javító műhely.

Elvállalunk mindennemű var-
rógép és kerékpár javításokat,
Jótállás mellett ugyanott kap-
ható legjobb varrógép és kerék-
pár a legolcsóbb árak mellett.

Weisz Kálmán és Társa

varrógép és kerékpár rahtór és műhely
Deák-tér 3. szám.

Köszegen Vas m. Vasúti Állomás
Dr. Dreiszker J.
vizgyógyintézete és
szanatóriuma

egész éven át nyitva. Rendszer: Priesnitz-Winteritz és Kneipp. Az intézet körül van vége gyönyörű fenyves parkkal, közelében a legszebb séták. Tiszta szobák, kitűnő ellátás, gondos orvosi felügyelet Gyógykezelésnek: ideg, gyomor, h. l. máj, vesebajok, csúszos bántalmak, bőrbajok, különösen lupus Basedow kór, agy és gerincbajok, hűdések stb. alkalmazhatók. Szénsavas fürdő, napfürdők, villanyozás, massage, hiszláló kúra. Napi ár 10 kor. ebben befoglalattik: lakás 3-szori étkezés fürdő, villanyozás, massage, rendszeres orvosi gyógykezelés és kiszolgálás, üdülők és lábadozók is felvételnek napi 8 koronáért. Prospektust ingyen küld:

az Igazgatóság

HÖLGYEK
részére nélkülözhetetlen!
Legjobb szépitőszere a

FÖLDES-FÉLE MARGIT-CRÈME

Pár nap alatt biztosan eltávolítja a szeplőt, májfoltot, pattanást, bőralkát (Mitesser) és minden más bőrbajot. *Kisimítja a ráncokat és az arcot simává varázsolja, üdít és fiatalít.* — Ár: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona. — Kiváló toilett-cikkek: Margit-hőlgypor (3 színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 kor. — Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerekkereskedésben. — Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD.

Főraktár Nagykanizsán: Belus Lajos, Prager Béla, Reik Gyula gyógyszerészeknél, Gelts és Graef drogeriában és Löwy Sándorné arcpolc-intézetben, Margit u. 2.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított készítmény, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényes, csúszás és meghűléseknek, bedőz-süléképpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ár üvegekben K—80, K140 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török László gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Kosár és fonottbutorok

utazó, fatartó, ruha- és egyéb kosár, továbbá igen kedvelt gyékény, vessző-butorok gyönyörű kézimunka, papirkosár jutányos áron — szép és finom kivitelben kaphatók: —

Kosár és fonottbutortelepen, Muravid állomás Kotor-Alsó-Domboru.

— Kívánatra árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Óvatosság sohasem árt,

szert vegyük a legjobb higiénikus gummil-övzsert Auer-nél. 3 minta 1 kor., 6 minta 1 K 80 f., 12 minta 2 K 20 f., 4 K 20 f., 6 K 20 fill. bélyegeken is küldhető utasítással és nagy képes árjegyzékkel együtt, amely az összes övzsert és különlegességeket tartalmazza.

AUERH. gummigyárak, WIEN I., Wipplingerstrasse No. 15-20.

Szőlőoltvány és szőlővessző eladás.

Kiváló szép, egészséges, fagy és jégverésmentes, minden tekintetben megfelelő szőlőoltványok és szőlővesszők kerülnek olcsó árban eladásra és pedig bortermő fajokból Kövidinka, Szilánkamenka, Erdi, Tótszőlő, Mézősfehér, Olaszrizling, Nemeskadarka, Nagybundli stb. Csümegefajokból Piros és fehér Chasselas, piros, fehér és fekete Muskotály, valamint több kiváló lugasfaj u. m. Kossuth Lajos, piros Marguth és a legkerábban (nálunk már júliusban) erő Csabagyöngye. Vesszőkből van sima és gyökeres Ripárs Portelin és a világhírű Delaware szőlővessző, amelyet tudvalevőleg csak mint a régi szőlőt lehet elültetni, nem kell oltani és a legjobb bort termi.

Grünfeld Miksa
Nagykanizsa, Kinizsy utca 5.

A marczalii uradalom, Gyóta pusztán

9 drb. simmenthali

igazolvánnyal ellátott

tenyészbika

eladó.

Bővebbet az Intézőségél

Gyóta pusztán. U. p. Marczali.

Kalmár és Engel
motor és gépgyára

Városl. raktár: BUDAPEST Gyár és iroda: VI. Úteg-utca 18
V. Lipót-kört 21.

Ajánlja úgy cséplőgépet, mint malomüzemre leggy-szerűbb benzinkormányalt, benzinkomóbiljait, valamint szivógásmotorjait, melyek V. Lipót-kört 18 sz. bármikor üzembn megtekinthetők.

Teljes jótállás kitéve — Egyetlen létező ajdonság! — cseplésért! —

Baen motorok egyenletes járásnak és bamulatos egyszerű szerkezeti folytan bármely legjárata. nabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen. Olcsó árak részletfizetésre.

Első és fumei **Aszfaltgyár**

természetes aszfalt anyagból vállal és készít legjobb kivitelben:

járdák és kocsiutak, kapubejárók, udvarok, folyosók, balkónok, fürdőhelyiségek, mosókonyhák, stb. aszfaltozását, nedves falak szárazzá tételét.

Rendeléseket és megbízásokat átvesz képviselőnk:

Weisz Soma cementárugyáros
Nagykanizsa.

Jelenkor legkiválóbb bőr tisztító-találománya és Szépitőszere a növényekből készült kristályszerű massa

KRISTALIN

Hatása páratlan a bőr felemészti és ezáltal sima, üde fehér lesz. El-tüntet az arc-, kéz-, nyak-, váll-bőröl ráncokat, redőket pattanást, kiütéseket stb. — 2-3-szori bekenés után eltávolítja a szeplőt, májfoltot, mitesszert.

KRISTALIN

Bámulatosan fiatalít. Vízben feloldódik, mert nem tartalmaz azoly káros és ártalmas anyagokat. Ár 1 K. Üvegdoboz ára 3 K. Próba tégely 50f.

Hatását emeli a Kristalin növényiszappan 1 K és növénypuder 1 K. Kapható minden gyógytárban és drogeriában. Postán küldi: KRISTALIN Bpest, Baross-utca 91. A megrendeléseket naponta elintézik, minden küldeményhez használati utasítás van mellékelve.

Legelőbb és legjobb hatású **HASHAJTÓ**

Neustein-Fülöp Hashajtó labdaccai

(NEUSTEIN ERZSÉBET-PILULAI)

Fülműlt minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fontos szer minden káros alkalmatól, a legjobb sikerrel használják az altest bántalmánál, könnyű székletet szerez, vértisztító szer gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volta miatt, a gyermeknek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, másfél és 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona.

A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Ovás! Utánzatoktól óvakodjunk Neustein-Fülöp Hashajtó piluláit tessenek kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegy-zett Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörös nyomatásban olvasható. A keresk.törv. által védett csomagjainkon ógunknak rajta kell lennie. 2268

Neustein-Fülöp piágyarháza Szent-Lipóthoz
Wien, Plankengasse 6
Egyszerű A. Használati Rekl. Árt. és Szent Lajos gyógyszeráránál.

A csáktornyai uradalom tisztsége
közhirre teszi, hogy a
szentilonai és szentkereszti vásárok
helypénzszedési jogát
folyó hó 28-án délelőtt 9 órakor
a gazdasági nagy irodában érbe adja, melyre a vállalkozókat ezennel meghívja,
Bővebb felvilágosítást ad
az uradalmi tisztség.

"NIGRIN"

gyűjtő
hüvelyben

Törvényesen védve.
Ára 40 fillér.

LEGJOBB
cipő
crème

Legtisztább és
legegyszerűbb
kezelés. Az alsó
részt egyszerű
forgatással az
elfogyasztott
crém pótolva
lesz és így nem
száradhat ki.

Dr. FERDINAND
Bécs III/1.
Cs. és kir. udv.
szállító.

A GYOMOR
egészségben való megőrzése

főleg az emésztés megtartásán, előmozdításán
szabályozásán és az elhanyagolt székrekedés elhárításán alapul. Egy kipróbált a keresettek közül
a legjobb és hatásos gyógyfűvekből gondosan
előállított étvágyelősítő, emésztés előmozdító
és enyhén leveztető haziszter, mely a mértéktelen-
ség ismert következményeit, *hűs átal, meghűlés*
és elhanyagolás által előidézt székrekedést, mint
gyomorégést, székszorulást, mértéktelen savképződést
és gúrcserepü fájdalmakat csillapítja és megszünteti,
az a **dr. Rosa-féle gyomorbalzsam**, Frag-
ner B. prágai gyógyszerárúháztól 5 üveg 1 korona,
1/2 üveg 2 korona.

FIGYELEM! A csomagolás
minden részén
törvényileg bejegyzett védjegy
van.

Főraktár:

FRAGNER B. cs. és kir. udvari szállító

A "Fekete sas" Prága, Kleinseite 203. Perudagasse sarkán.
Postai szétküldés naponta.

2 kor. 80 fillérnek előre való beküldése után egy nagy üveg
és 1 kor. 50 fillérnek beküldése után egy kis üveg bérmentve
küldetik meg Ausztria-Magyarország bármely részébe. —
Raktár: Ausztria és Magyarország gyógyszerárúhá-
zban. Főraktár: Török József gyógyszerárúháza
Budapest, Király-utca.

KLYTHIA a bőr ápolására
az arczör 'szépsítésére
és finomítására **PUDER**

Legelegánsabb, tolette, bali és saion puder.
Fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl cs. kir. tanár által Bécsben
Ellamerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. tolette-szappan és illatszergyára
Főraktár: BECS, T. Wellzeile 2.

Szétküldés utavét vagy az összeg előleges beküldése mellett.
Kapható a legtöbb illatszert, drogas-kereskedésben és
Egy doboz 2. kor. 40 f. gyógyszerárúházaiban. Nagykiszánt: Alt és Böhm Keleti u. Mör, Kreiner Gyula,
Geltch és Graef cégeknél.

**MOLL-FELE
SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik do-
boz MOLL A. védjegyét és aláírást
tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógy-
hatása a legmakacsabb gyomor- s altestbántal-
malmak, gyomorgöres és gyomorhev. tozított
székrekedés, májbántalom, vértolulás,
aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek
ellen, e jeles háziszternek évtizedek óta mindig na-
gyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti
doboznak: — Hamisítások törvényileg lenyitvetnek
2 korona.

**MOLL-FELE
SÓS BORSZESZ**

Csak akkor valódi,
ha mindegyik üveg MOLL
A. védjegyét tünteti fel.
"A. Moll" feliratu óno-
zattal van zárva. A Moll-
féle sós borszesz ne-
vezetesen mint fajda-
lomcsillapító bedör-
zsölési szer közzvény-
es az a meghűlés egyéb
következményeinél legis-
mertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.
MOLL Gyermek szappanja. Legfinomabb, legújabb
módszer szerinti kőzi-
tek gyermek és hölgy szappant a bőr akzerü apo-
lására gyermekek s felnőttek részére. Ára darabon-
ként 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.
Mindem darab gyermek szappan MOLL A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:
Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító által
Bécs, Tuchlauben 9 sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett
teljesítetnek.
A raktárakban tessék határozottan "MOLL A." alá-
írásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.
Raktár: Nagyváradon: ROSENFELD ADOLF FIJAL.

Az írógépek terén
egyedül áll a

Teljesen látható írásm
írógép. z z z z
Szilárd konstrukció z
Könnyű kezelés z z
Kivánatra díjtalanul be-
mutatjuk. z z z z
Lukács és Schwarcz
Budapest, V. Váci-körút 68.

Nagyobb építkezésekhez, oly társat keresek, kinek legalább is 15—20 ezer korona készpénze van az építésekbe befektetni,
cim megtudható Kossuth Lajos-tér 22. sz.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékem!

Ingyen és bérmentve küldöm meg

aki címét tudatja. — Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványból, amerikai és európai sima és gyökerez vesszőkből a világ hírhedt Delawareből 1/2 millió tézset. — Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím: Szűcs Sándor fia szőlőtelepe Bihardioszeg.

Gyönyörű

bársonysíma, üde arcbőrt ér el minden hölgy egy tégely

Email créme

használatára által.

Ára egy tégelynek K 1.50.

Egyedüli készítő: Luis Brabant Páris.

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Hirdetés.

2—300 hektoliter bor elhelyezésére alkalmas száraz és világos pince kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Elsőrangú fürdőhely

LIPIK

BIZTOSAN GYÓGYITJA

a tápcsatorna bántalmait, hurutokat, cukorbetegséget izületi bajokat, gyermekkorokat és vérébetegségeket.

LIPIK (Slavonia.)
Prospektus küld a fürdőigazgatóság

Eladó ház.

A helybeni Attila-utcában levő (ezelőtt Geisler János-féle)

lakház

(bolthelyiséggel) melléképületekkel azonnal tehermentesen,

szabad kézből eladó.

A tulajdonos címe megtudható a lap kiadóhivatalában.

Egy BERNHARDT-féle 9 H. P.

BENZINLOKOMOBIL

mindössze két hónapi használat után teljesen jókarban szabad kézből kedvező feltételek mellett megvehető.

A gép megtekinthető Sandon (Somogy megye, Csurgói járás) és

Madár Rezsónél

ki esetleg üzembem is megmutatja.

KÖHÖGŐ

gyermek- és felnőtteknek

és a leghatásosabb és legeredményesebb THYMOMELSCILLAE

készítményt ajánlják az orvosok, mert leggyorsabban enyhíti a gőrcsős köhögési rohamokat, oldja fel a nyálkásodást, megszünteti a lélegzési zavarokat. — Száz meg száz orvos véleménye szerint meglepő és gyors hatása van a „Thymomi Sella”-nek rekedtség és köhögésnél. — Tessék orvosát megkérdezni. —
2 üveg K. 2.20, postán bérmentve az ötszög előzetes beküldése mellett 3 K. 90 áll. 3 üveget küldök bérmentve 7 kor. és 10 üveget 20 korona előzetes beküldése mellett.

Készítő-és fóráktár:

FRAGNER B. cs. és Nírólt

gyógyszertára a Jekete Sához Prága, Kleinszte 203.

— Prága, Kleinszte 203.
Figyeljünk a készítő és a szer nevére és védjegyére.

MEGHÍVÓ.

Van szereném a „Muracsányi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet” részvényeseit a folyó évi április hó 25-én délután 2 órakor az iskola épületben tartandó évi rendes közgyűlésre ezenel megívni.

Muracsány, 1909. április 16 án.

Ribics István
szöv. elnök.

Tárgy: 1. Elnöki megnyitó. 2. Zárszámadások előterjesztése, az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentés megadása. 3. A szövetkezet feloszlására hozandó érdemleges határozat. 4. Esetleges indítványok

Az Igazgatóság.

Mérlegszámla. Vagyon: Készpénzkészlet 531'08 kor. Árukészlet 551'17 kor. Adóok 3249'33 kor. Felszerelési költség 400 kor. 20 százalék levonás 80 kor.—320 kor. Egyenleg mint veszteség 1282'84 kor. Összesen 10894'42 kor. Teher: Áruhitelezők 979'42 kor. Kölcsön számla 1100 kor. Összesen 10894'42 kor. Nyereség és veszteség számla. Kiadás: Házbér 312 kor. Személyzet fizetése 1665'15 kor. Szállítási költség 323'71 kor. Üzleti költség 637'76 kor. Adó 198'35 kor. Kamat számla 539'51 kor. Pálinkamérés utáni büntetés 216'80 kor. Posta 16 kor. Összesen 3909'28 kor. Bevét: Aruknái nyers bevétel 2626'44 kor. Egyenleg mint veszteség 1282'84 kor. Összesen 3909'28 kor.

Ezen mérleg, veszteség és nyereség számla a felügyelő bizottság által megvizsgáltván, rendben és a kereskedelmi törvényekkel megegyezően találtatott. Kis András, Varasanez András és Mihóczy János felügyelő bizottsági tagok.

MAYFARTH PH. és TSA.

szabadalmazott

önműködő „Syphonia”-ja mégis a legjobb permetező

szőlőknek, komlós ültetvényeknek, gyümölcsfa-károsítók kiirtására,

levélbetegségek ellen való védekezésre, a szegecs és tormács stb. megsemmisítésére.

— Hordozható és kocsira szerelt permetezők 10, 15, 60 és 100 liter folyadék számára petroleum-keverő-készülékkel vagy anélkül.

Tessék ábrázolatot és leírást kérni a cégtől

MAYFARTH PH. és TSA.

gépgyárak, különleges gyár borsajtok és gyümölcsértékelítő gépek számára.

Több mint 620 arany-, ezüst-éremmel stb. kitüntetve.

BÉCS III, Taborstrasse 71.

Kimerítő képen arjgyzék ingyen. — Képviselek és viszontelárusítók kívánatnak

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp fia könyv- és papirkereskedésben, Városház-palota; ide tartoznak az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Melegítők, ill. kímélők és magán-közművek sorozatát 50 1900.
Előfizetői és kiskereskedelmi árak díj 3 kor.: előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hozva:	
Egy hóra	1.-
Negyedévre	4.-
Félévre	6.-
Egész évre	12.-

Postai szétküldéssel:	
Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	6.-
Egész évre	12.-

Egyes szám ára 6 Hód.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolvasó szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉZ LAJOS.

Simplicius hangverseny!

Barcza József és Kis Babári Dezső zenekara folyó hó 20. és 21-én Kedden és Szerdán este a Központi kávéházban hangversenyt tart.

Szives látogatást kér

Kardos József
kávés.

A kereskedelmi szerződések.

Nagykanizsa, április 19.

(F. É.) A fiom bosnyák kalandnak bizonyalmal még nem igen értek véget, sőt, amint mondani szokás, még csak most van hátra a fekete leves. A töröknek már odaadtuk, amit kért, a szerbbel szintén elbántunk valahogy, most azonban, mint mondani szokás, hátra van a fekete leves. Áll pedig ez a fekete leves abban, hogy a Balkán-államok a kereskedelmi szerződé-

sek megújításánál bennünket alaposan sarokba szorítanak.

Először is itt van a román állam, amely most, post festa, nagyban veregeti a mellet, hogy így, meg úgy, mennyi jóakaratot tanúsított irántunk a szerb bonyodalom idején, tehát illő, hogy most mi is némi kedvezményekkel jutalmazzuk ezt a jóindulatot. A kedvezményeket pedig legjobban készpénzzel föltérő gazdasági kedvezményekben szeretné látni. Olyan igényekkel lép fel a kereskedelmi szerződések megújítása körüli tárgyalásoknál, — hogy azok egyszerűen tönkretételét jelentenék a magyar mezőgazdaságnak és állattenyésztésnek.

Igaz, hogy Darányi Ignác miniszter, a magyar érdekek lelkes őre, tőle telhetőleg szembe helyezkedik ezekkel a túlzó követelésekkel, de kérdés, mi mutatkozik erősebbnek, a magyar érdek-e, vagy a külpolitikai viszont-szivesség?

A szerbek meg egyszerűen nem is állnak szóba velünk. Az az ország, amely már egy alkalommal hónapokig tartó gazdasági háborút viselt ellenünk, sokkal könnyebben beszél velünk, mint egy olyan

állam, akinek ez még új és szokatlan dolog. A szerbek helyzete könnyű, egyrészt már a mint gazdasági háború idején alaposan berendezkedtek arra, hogy akár esztendőkre szóló passzív rezisztenciával is csúffá tegyenek bennünket, de meg Szerbia bizáriság gazdasági termékeket visz ki, melyeknek mindig talál fogyasztó piacot, mert élelmi cikk, hus, liszt nélkülözhetetlen, míg ugyancsak Szerbia bevétele ipari termék, amelyet akármeddig nélkülözhet. De nélkülözésről nincs, nem lehet szó, mert amit Szerbia rendes körülmények között Ausztriában vásárol, azt megkapja jobb és olcsóbb minőségben, ha vámháború idején más ipari államhoz fordul.

Világos tehát, hogy a közelgő gazdasági és vámháború csakis nekünk fognak bajt szerezni. Bajt, még pedig nagy bajt, mert tengernyi pénzt kell áldoznunk arra, hogy a meggondolatlanul felidézett háborúság veszedelmeit utunkból ismét elhárítsuk.

De nem sajnálunk semmiféle áldozatot, ha annak legalább annyi hasznát látjuk, hogy mi is okulunk a példából és a ma-

„Létezzünk, de nem élünk.”

— Sándor Károly felolvasása. —

A kiváló felolvasó szives engedelmemé nyében mondjuk úgy, hogy: *»vagyunk, de nem élünk.*

Ezt a tételt választotta vagy inkább jelölte ki értekezése tárgyánál Sándor Károly, főleg tanár, ez a kiváló lelki, nagy-szemlélt ember, az Irodalmi Kör április 18-iki szórakoztató délutánján tartott felolvasásához.

A rendkívül érdekes felolvasás, mely szinte bámulatos tárgy-ismeretről, rengeteg tudásról tanuskodott, egész sereg bölcselkedőt, úgynevezett nagy gondolkodót vonultatott föl a kijelölt tétel bizonyításához.

Azért huztam alá a *bölcselkedő* szót, mert nem akarom, hogy valamiképpen bölcsesnek tekintsük őket.

A tudós felolvasó az a régi tételt: *»Cogito, ergo sum:»* (gondolkozom, tehát vagyok) így módosított: *»Cogito, ergo vivo:»* Mert azt fejtette, hogy aki nem gondolkozik önállóan; s kiben nincs független lelki élet, tehát öntudatos, magatereemtette egyéniség; akinek lelki élete csak a szolgál *befogadás* és *reproduktív* mozzanataiban merül ki; az csak van (létezik) de nem él.

Az élet szerinte az öntudat, a lélek-ismeret, az önismeret, a magunk belső világába való elmélyedni-tudás, egyéniségünknek a

sablonos, külső világ hatásából való kikapcsolódása.

Aki szerződések keres, aki nagy utazókat végez; az láthat, tapasztalhat, tanulhat nagyon sokat; de ez mind nem élet. Ez mind nem más, mint a saját belső érzésétől bizonyos megrettenéssel, megrémüléssel való menekülés.

Hát az bizonyos, hogy a magasabb lelki élet működéséig mindig valami fölemelkedést, a zavaró külső-hatásokból való kikapcsolódást, a mindennaplásságtól való fölszabadulást követel. De azért ki tagadja el, hogy a legmagasabb lelki élet-működés megnyilatkozása, folyamata a külső élettel, a külső világgal okozati összefüggésben levő reflex-életműködés? A maga belső világába visszatér, úgynevezett megfeszült, öntudatra ébredt, eszményien (önérzetes magatér) ember lelki élete nem valódi *reflektor*-é a külső élet, a külső világ mozzanatainak, mindennak, amiket az egyén onnan befogott, befogadott, s mikből a függetlenül munkálkodó, öntudatos lélek a jót, a szépet, az igazat szakadatlanul abstrahálva, a maga világába gondolat-kincsül, ismétlődő eszmékül, elvekkül elraktározott?!

Hol vennők a gondolkodáshoz, a független lelki életműködéshez az alapot, az anyagot, a tárgyat, ha a külső világ minden mozzanata, minden vonatkozása elől majdnem hermetice-

el akarnók zárni az egyéniségünket, valami megnevezhetetlenül finomnak tetsző lelki önzéssel, hogy semmi meg ne zavarja a magunk belső világába való elmélyedést, ami az élet, az igazi élet?!

Hol vette volna a nagy-szemlélt felolvasó azokat a magukban véve olyan igazán érdekes, szép, fölemelő, öntudatra ébresztő, új gondolatokat sarjastató gondolatokat gyönyörű felolvasásához, ha az élet mozzanatainak szakadatlan figyelmese alapján gondolatok, ítéletek nem értek volna a lelkében? Ha nem nézde, nem figyelne, nem bíráló a körülötte mozgó, világot és annak mozzanatait, egész befolyamatát a maga igazi, öntudatos, függetlenül gondolkodó lelkével? Hogyan ismerhette volna föl olyan szépen, mint ahogy fölismerte azt az elvitatathatatlan igazságot, hogy az emberi lélek öntudatát erőszakkal elfojtják; hogy az emberiség lelke is bűnös csekben van, miket a történeti fejlődés folyamán a legtrubb hatalmi önzés rakott red? Hogyan láthatta volna meg az élet mélységeit, az emberi lélek rabságát, a sok haragságot, a hamis erkölcsi alapokat, az ellentéteket, az aránytalanságokat, ha tisztán látó, öntudatos nagy-lelkével teljesen elzárkózott volna a külső világ életfolyamatától azért, hogy egészen a maga belső világába mélyedjen, tehát éljen?!

A tudós felolvasó rendkívül érdekes gon-

gunk részéről is kiközdünk régi nagy el-
lenségünkkel, az osztrákkal. Amint Török-
ország gazdasági küzdelemben kényszerítette
a wien diplomáciát meghajlásra, amint
nálunk is. a Tulipánmozgalom minden
kezdetlegessége ellenére is, néhány hét
alatt a magyar álláspontnak juttatott ér-
vényt, amint most a kisebb Balkán álla-
mok is legyűrtek Ausztriát csak az által,
hogy ipari termékeit visszadobják, ép úgy
áll nekünk is módunkban, hogy ujult
erővel felszítsuk a tulipánmozgalom szuny-
nyadó paraszát és hatalmas döntő csapást
mérjünk az elbizakodott szomszédra.

Ma még fenhargon, lóhátról beszél-
velünk, ma még az diktál nekünk, ma
még azt harsogja felénk, hogy soha, hoha,
soha, ha akár gazdasági, akár politikai
jogaink megóvása érdekében, követeléseket
hangoztatunk, de abban a pillanatban,
amelyben mi is visszalökjük iparsikkait,
mondom, abban a pillanatban a magyar
lesz az ur,

Ezért jó példa nekünk Szerbia, Romá-
nia. Törökország magatartása, mert meg-
tanuljuk, miként kell háborút vívni és
győzelmet aratni, anélkül, hogy egyetlen
csepp vér is elfolyna a harc mezején.

A török forradalom.

Konstantinápoly veszélyben.

Inog a szultán trónja.

— Táviratok és telefonjelentések. —

Az ifju törökök forradalma és az ezt kö-
vető reakciós ellenforradalom, melynek sser-
vezőjéül magát a szultánt gyanítják, — teljes
anarkiát keltett Törökországban. Már folyik a
vér, az ifju törökök csapatai vonulnak Kon-
stantinápoly ellen, hogy megvédjék a fiatal
alkotmányt és — inog a szultán trónja. A

dolatvilágot feltáró, gyönyörű felolvasásával
maga magát előfoltá meg. Ezzel bizonyította
be, hogy aki a maga lelki világába zárkózik
el: az él ugyan és nagyon szép, eszményin
tiszt, zavartalan életet él, de csak magának
él, tehát a legmagasabb fokú lelki önzéssel.
És bebizonyította azt, hogy a lelki világába
sokszor elmélyedő, öntudatosan, függetlenül
gondolkozó lélek, szellem, milyen nagy gon-
dolatkincsrel gazdagodik a külső világ mo-
zanatainak, életfolyamatának tisztánlátása, el-
fogatlan megítélése alapján; és milyen öntu-
datra ébresztő eszméket képes visszasugár-
rozni a külső világba is, nemesítő, tökéletesítő
szórnokozással azoknak, akik talán még nem
hatoltak lelkükkel így a létezés nagy mély-
ségeibe.

És hogyan gyönyörködhattunk volna mi
most *Láfrány* Károlynak ebben a rendkívüli
érdekes gondolatokat tartalmazó felolvasásá-
ban, ha az ő édesapja annak idején annak a
bolondosan *nagymondásu* bölcsöldek lett volna
a követője, aki olyan tebodyai felelőtlenség-
gel szólt az életnek szaporodás útján való
továbbadásáról?

Vigyén el az ördög minden bölcsekedőt,
aki az életből prédikál és maga nem tud böl-
cse lenni.

legközelebbi napok kiltatásával kiizámíthatatlanok; lehet, hogy rövidesen egy összeomló trón és vérbőrnő birodalom drámájának leszünk tanúi.

Ma a következő táviratokat kaptuk:

Konstantinápoly, április 19. A kamara
mal ülésén felolvasatak egy iradót, mely sze-
riut a kamara elnökévé az arab *Musatafat*
neveztek ki.

Szaloniki, április 19. A Szalonikiból és
Drinápolyból Konstantinápoly ellen elindult
csapatok Csatlalásánál egyesültek és már
San-Stefano közelében vannak.

Konstantinápoly, április 19. Trapezuntból
érkező jelentés szerint már *négyszáz önkéntes*
és *15 ezer katona áll készen*, hogy Konstanti-
nápoly ellen vonuljanak.

Szaloniki, április 19. Az ifju török tisztek
ma ismét hat *ügyintézőt* elküldtek Konstanti-
nápoly felé. A drinápolyi és szaloniki had-
testekben teljesen az ifju török tisztek a
helyzet urai, kik el vannak szánva arra, hogy
ha a szultán nem enged, detronizálják Tewfik
pasát, egy páncélos hajó parancsnokát ma
meggyilkolták.

Üszküb, ápr. 19. Az itteni ifju török bi-
zottság ma ötven sürgőnyt kapott az albá-
noktól és nemzetiségektől, melyekben ezek
készeknek nyilatkoznak, hogy bármely perc-
ben Konstantinápoly ellen vonuljanak.

Konstantinápoly, ápr. 19. Katonai körök-
ből származó hírek szerint Konstantinápoly-
ban a múlt héten állítólag *220 katonatisztet*
mészárolt le a legénység, többek közt egy lo-
vasezred egész tisztikarát.

Konstantinápoly, április 19. Képviselői
körökben *azt hiszik*, hogy az új kormány a
legközelebbi órákban lemond mert helyzete
tarthatatlan. Minden a szultán további maga-
tartásától függ.

Városi közgyűlés.

Husz apró tárgy.

Foglalkoznak a kórházzal.

— Saját tudósítónktól. —

A szombati képviselőtestületi közgyűlésről
előljáró beszédképpen annyit lehet megjeg-
yezni, hogy a városatyák szokatlanul humá-
nus hangulatban voltak s ahol csak teheték,
bőkezűséget tanúsítottak. Ezen kívül megem-
lítjük a közgyűlés azon határozatát, mellyel
utasították a városi mérnököket, hogy a kórház
kibővítéséről május végéig készítsen terveket.

A közgyűlés simán, szépen, — szárazon a
következésképpen folyt le:

Elnök: *Vécsey* Zsigmond polgármester a
képviselőtestület a v. gyűléstár 1908 évi
zárásmadárait tudomásul vette és a 7 éven
felüli elhagyott gyermekek segélyezésére a
tartalékból 9553 koronát utalványozott.

A képviselőtestület határozata folytán más
felszeres díj fizetésével büntetik azokat, kik
a közmunkákat természetben nem szolgálták
le s erre kötelezve voltak.

Következett a kórház 1907 évi záró
számadása. A számadásokat tudomásul vették.
Blau Ottó szóvá tette a kórházi állapotokat,
majd *Eporjesy* Gábor hozzászólása után *Tri-
pammer* Gyula indítványt terjesztett elő, mely
szerint a közgyűlés utasítja a városi mérnö-
köket, hogy a kórház kibővítésére vonatkozó
terveket május hó végéig terjessze be. *Vécsey*
polgármester felvilágosítását után ezt az in-
dítványt a közgyűlés elfogadta.

Érdekes pontja volt a közgyűlés-
nek a hatodik, — mely a déli vasuti
alkalmazottak pótdadjáról szólt. A város és
vasuttársaság közt régóta pör folyt afelett,

hogy a vasúti tartozék a levonni alkalmazot-
tal fizetéséből a v. pótdadjó és ezt a városhoz
besszolgáltatni. A város ezen az álláspont
volt a most a közigazgatási bíróság, mint
legfelsőbb fórum, a városnak adott igazat.

A közgyűlés tudomásul vette a kereske-
delmi miniszter leiratát, melyben közli, hogy
hajlandó a Teleky-ut barkolatiát nyolc méter
szélesre kiépíteni és átadott az államépi-
tészeti hivatal, hogy az erre vonatkozó költ-
sé vetést elkészítse.

Mint előre jeleztük, a felső templomtól a
temetőig vezető útnak apró kőkockákkal való
barkolásával a badacsonyi bazaltbányát bízták
meg.

A görögvenyi városi szőlőt Keppich Ma-
nónak adták bérbé.

A *Spitzer* és *Steiner* cég játégyára részére
a közgyűlés tíz évi pótdadjómentességet és 1500
korona építési hozzájárulást engedélyezett.
Néhal Bábinnig Biala városi tisztviselő öz-
vegyének hávi 60 korona kegydíjat szava-
zott meg.

A kórházi apácák ápolási díját főlemelték
55 ról 60 fillérre. Elhatározták, hogy Nagy-
kanizsa belép a városok szövetségébe és a
kongresszuson négy küldötttel képviselteti
magát. Ney Albert adóel enőrnök eg észégre
helyreállítása végett 400 korona gyógyítási
segélyt engedélyezett.

Egyéb nem történt.

Ki szerencseszámaimban bizik!
Az soha sem csalatkozik!!

Ezt fényesen bizonyító t. úgy a múlt,
mint a lefolyt játék, melyben szeren-
csém volt t. vevőimnek számos jelenté-
keny nyeresémet kifizettem, méltis-
csak ajánlatom a t. közönségnek, hogy
tekintettel a fenti körülményre, el ne
mulasztassa a május hó 19-én kezdődő új

XXIV. sorsjátékra szerencsesorsjegyeit

Milhoffer Kálmán főelárusító
sorsjegy-
irodájában

Csengery ut 2. (Rosenberg ház) beszerezni.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél
6 K., negyed 3 kor., nyolcad 1-50 kor.

Játéktervek és húzási lejtromot ingyen.

Hírek.

Jönnek már a 48-asok!

— Fogadjuk őket —

Lapunk szombati számában közöltük, hogy
a hadügyminiszter elrendelte, hogy megkezd-
jék a Boszniában, Hercegovinában és Dalmá-
ciában levő csapatok tartalékosainak szállítását,
valamint, hogy az összes, a határországokban
levő tartalékosokat a szállítási lehetőséghez ké-
pest hazaszállítsák, leszereljék és a nem aktív
állományba visszahelyezzék.

Mondani is felesleges, hogy ez az intére-
dés, mely számos helyen kelt örömet és meg-
nyugvást s hogy hány ezer és ezer katona
várja azt az édes pillanatot, amikor megindul
a vonat hazafelé.

Ma, igaz túl vagyunk minden izgalmon,
de ha meggondoljuk, hogy azok a derék fiúk
és hosszú idő alatt mennyi mindenről kényte-
lenek voltak lemondani, aközben pedig áldo-
zatul adták magukat, családjukat, ha elgon-
doljuk, hogy e családok mi mindent nem áll-
tak ki az idő alatt, míg a férj, az apa, a ke-
nyérkereső messze távol idegenben várta a
háború kiűrését, lehetetlen, hogy mi is ne

örülünk, amiköz halljuk, hogy ott é derék fiuknak a szabadság órája.

Minden tekintetben szomorú volt ez a 6 hónap.

Épen ezért örülnünk kell a béke megoldásnak, amelynek csak azzal adhatunk kifejezést, ha a derék katonákat fogadni fogjuk.

Fogadni, még pedig ünnepélyesen, a azzal a nagy szeretettel, amellyel ők életüket, mindennüket felajánlták a hazáért.

— Személyi hír. Odor Géza kir. tanácsos, zalaegerszegi pénzügyigazgató ma hivatalviszogatást végezt Nagykanizsán tartózkodott.

— A gyermeknap. A gyermeknapot rendező bizottság választmánya tegnap délután 3 órakor a városház dísztermében ülést tartott. Hertelendy Béla elnök indítványára a választmány a gyermeknap rendezésének időpontját határozta meg. A megindult élénk vita során Vécsey Zsigmond polgármester indítványa nyert többséget, mely szerint a gyermeknap május hó 8 és 9 én fog rendezetni. Majd az előkészítés és kivitel céljaira Hertelendy Béla a bizottságok alakítását javasolta és a választmány dr. Schwarz Adolf indítványára elhatározta, hogy ezen albizottságok megalakítás céljából egy szűkebb bizottságot küld ki a választmány kebeléből, s ezen albizottságok a választmányon kívül eső egyenként is összeállíthatók.

— Uj állások a vármegyénél. A belügy miniszter hozzájárult a törvényhatósági bizottság azon fölterjesztéséhez, hogy a vármegyei Árvásnéknél egy jegyzői állás ölnöki állássá átszerkesztésük és két közigazgatási gyakornoki állás rendszeresítését engedélyezte. Az erre vonatkozó leirat pénteken érkezett a vármegyéhez. Az Árvásnéknél tehát a májusi közgyűlésen két ölnöki állás lesz betöltendő.

— Nagy idők tanuja. Ismét megfogott egygyel azoknak a száma, a kik ezelőtt 61 évvel életüket, vérüket vették áldozni azért, a miért a mai anyagiás, sivár-lelkű ember még élni sem tud. A dicő szabadságharc egyik vídész bajnoka volt Laky Antal is, a ki hosszú küzdelemteljes élet után, 78 éves korában Keszthelyen elhunyt. Temetése pénteken délután volt. Az életben lévő 48 aszónvédek, számszerint nyolcan, zászló alatt vonultak ki elhunyt bajtársuk temetésére. Résztvett a temetésen a főgimnáziumi ifjuság is, mely díszes babékoszort helyezett az elhunyt szabadsághős koporsójára.

— Népgyűlés. A szocialdemokrata párt vasárnap délután a Polgári Egylet keretében népgyűlést tartott, amelynek szónoka Bokányi Dező ismert szocialista agitátor volt. A gyűlés elég látogatott volt, csak hogy a tömeg elevenen szavalatát ügyvéd, orvos, mérnök, pap, főképezés, kereskedő tette ki és csak tíz százaléka volt munkás. Meglátszott azonban, hogy a jelenlevők összességé nem ígér halgatni, hanem szórakozni jött. Feltűnő volt a valóságos munkások hiánya. Ugy látszik ráuntak a sok beszédre, aminek tudvalevőleg, sok az alja. Maga a szónok ellamerte, hogy a népgyűlés ha szétoszlik, rendszeren ezel oszlik szét — s jól beszélte — de a tanokat követni csakugyan sincs. Bokányi a munkások helyzetét tárgyalta, közben kért az általános választói jogra és a munkások figyelmét a szervezkedésre felhíván, azon reményének adott kifejezést, hogy ha legközelebb Kanizsára jön, a teljesen szervezett munkásságot mint egy embert fogja itt találni. Bokányi után Sneff József figyelmes-tette a jelenlevő nagy részt kapitálalstákból álló népgyűlést, hogy közeleg a május elseje.

ÜZLETÁTHELYEZÉS.

Tisztelettel tudatjuk, hogy üzletünket régebbi üzlethelyiségünkéből a Szarvas-
szálló épületébe,

volt Weiszfeld és Fischer léle
helyiségbe helyeztük át.

Raktárunkat ez alkalommal lényegesen megnagyobbítottuk, úgy, hogy vevő-
közönségünknek, legnagyobb igényeit kielégítő, óriási választékot nyújthatunk.

Kiváló tisztelettel

Fried és Morgenstern utóda.

— Gyászrovat Dr. Macher Jenő nyitra-
számbokréti ügyvéd, aki Keszthelyen volt kir.
bírársbíró, 36 éves korában meghalt. Kovács
Károly, Zalamegyének egy derék, szor-
galmas hivatalnok — irnok és horvát for-
dító, Zalaegerszegen 51 éves korában meghalt.

— Nagy orfeumelőadás a Fiume kávé-
házban. Eökelő orfeumtársulat szerepel a
Fiume kávéházban. A kávéház helyiségeiben
hoznak, kedden és szerdán este a buda-
pešti orfeumtársaság játszik, melynek tagjai Róthy
Irény, előadó szubrett, Erős Muki komikus,
Pelsőnyi Valéria szonnett, Kovács K. Emil
baritonista, Vanls Ilonka táncosnő, Bodrogi
Laci grotesk komikus, Takács Rózsika dal-
énekesnő és Bartoluzzi Luigi zongoraművész.
Mindkét előadás este 9 órakor kezdődik. A
társulat programja igen gazdag és válto-
zatos, tagjai pedig az artista világ javából
kerültek ki.

— Megkerült az egyik kanizsai cigány.
Tegnapelőtt részletesen írtunk azokról a gará-
dalkodásokról, melyeket az eltűnt kanizsai cigá-
nyok elkövettek. Ma ismét egygyel szaporodott
a rájuk vonatkozó adatok száma. Ezerint Sümeg
vidékén is harcosítottak a cigányok s közülük
egyét el is fogtak. Erről sümegi tudósítónk a
következőket írja: Folyó hó 15 én délután egy
cigánykaraván: 3 férfi és 2 nő, hátukon egy-egy
gyerekekkel állított be a szomszéd Deáki pusztára,
Magukat házala, székelyeknek adva ki, a cselé-
dek lakásaiba mentek, hogy apró holmiakon
tuladjanak. Beállítottak Bence József bőséhez
is, s ennek szekrényéből 9 koronát elemeztek.
De Bencének a lopásra hamarosan rájöttek, azt
csaptak, mire a cigányok Tárkányi felé menekül-
tek. A cselédek azután földözbe vették őket.
Éppen ekkor érkezett Vendel János sümegi
főrdész a pusztára hivatalos dologban Pintér
Lajos deáki gazdasági intéző kértére, ezt kocsi-
jára fölveve, szintén a cigányok földözésére
hajtatott. Az erdő szélén uo is éretek őket, hogy
letartóztatva a már értesített csendőröknek át-
adják. Egyszerre az egyik cigány kivált a csoport-
ból s az erdőnek vágva futásnak eredt.
Vendel utána a cigány észrevéve, hogy földözik,
visszaforduult s revolvert rántva kétzer Vendelre
létt, de nem találta. Erre a főrdész szintén fegy-
veréhez kapott s az éppen harmaszo: vissza-
forduló cigányra előtte pusztáját, s lövés találta:
a serétek a cigány arcába fúrtak. A legény
egy darabig még futott s azután elvetette magát
a földre s revolverét egy-kettőre a földbe ásta.
Azután fölkel s megint futásnak eredt. De újra
elbukott. Ekkor elfogták, Deáki a szállították s
innét földözettel Nyíradra vitték s a csendőrök

nek átadták. Est as, isgalmat azonban a többi
cigány fölhasználva, elmenekült az erdőben. Az
elfogott cigányt behozták a sümegi csendőrházra,
itt ennek vezetője, Wassics János kinyomozta,
hogy a cigány korántsem házala székely, hanem
vonnedelmes cigány karaván tagja. Neve Rafael
József Bagara, nagykanizsai születésű 19 éves
legény. Társaital együtt tagja annak a cigány
karavánnak, amelyik Körtmenden és vidékén
nagy rablásokat követett el s most a csendőrház
erősen földöz. A cigány a helybeli bíróság
bírójában van, társait pedig a csendőrök nyo-
mozták.

— Uj kávéház Nagykanizsán. Egy ízben
már megemlékeztünk arról, hogy Kanizsán
uj kávéházat akarnak nyitani. Az ötödik ká-
véház az erzsébetéri Eiek-féle sarokházban
létesülne. A ház erzsébetéri egész frontját
Kovács keszthelyi kávé s veszi bérbe és kávé-
házzá alakítja át. Kereskedői körökben feltű-
nést kel, hogy a ház üzlethelyiségei öt bér-
lőjének, a Singer, Fischer cégeknek, Wellisch
Márknak, Grünfeld Márknak, Steiner órásnak
a háztulajdonosok felmondának; e cégek kö-
zül mindegyik rég óta bérlije a helyiségeket,
sőt az egyik üzlet 35 éve létezik e házban.
A helyiséget kávéház céljaira 40 ezer korona
költséggel fogják átalakítani.

— Szocialista felolvasás. A nagykanizsai
szocialisták bejelentették a rendőrségnek, hogy
e hó 25. én délután Csorvenka Károly, az is-
mert agitátor a liesingi sörccsarnokban felol-
vasást tart a sajtóról.

— Életunt cselédeány. Balázs Mari 18
éves házai illetőségű cselédeány ma délieltt
Nagykanizsán Rákóczi utcai lakásán két cso-
mag kénegyufa oldatát megitta. A halálra
készülő leányt mentőkocsin a kózkórházba
szállították. Állapota veszélytelen.

— Gyilkosság Zsiden. A zalamegyei Zsi-
den rémes gyilkosság történt, melynek rész-
leteire még nem derült világosság. Két család
rossz szomszédásban élt egymással, Kovács
Mártonnéra rossz szemmel néztek a harago-
sok. Szerdán az asszonyt a szomszédok me-
támadták, mire az asszony egyik jóakarója
kifutott a szőlőhegyre, hogy az ott dolgozó
fiukat anyjuk veszedelmére figyelmeztesse. A
fiúk haza rohantak és a két család tagjai
véres verekedést kezdtek. Verekedés közben
Kovács Mártonné ásóval úgy fejbe vágta,
hogy rögtön meghalt. Az asszony fia erre a
vélt gyilkosnak estek s félholtra verték; most
ez is a halálal vívódik. A verekedés két sze-
replőjét letartóztatták.

— Öngyilkosság a rossz ló miatt. Viasics
József polai (zalamegyei) gazdaembernek szük-
sége volt egy lóra. Elment tehát a legközelebbi
vásárra s ott sorra nézgette a felhajtott lova-
kat, amíg végre megakadt a szeme egy sötétpaj-
lovon. Ennek a testalkata, kora, színe megtelelt
az izidőnek és csakhamar megtörtént az alku s
Viasics hazafelé baktatott a pejkóval. Othon
bekötötte a lovat az istállóba, megette és foly-
ton szemlélte, mintha nem volna vele megelé-
gedve. Gyanuját közölte nejevel, aki aztán át-
hívta a szomszéd gaszt s most már hármasban
bírágatták a lovat, munkaképességét, értékét és
végül arra a megállapodásra jutottak, hogy bi-
zony elszámította magát a gaszt az alkunál,
mert túlságosan drágán vette meg a lovat. Viasics
előléti bánatában felakasztotta magát. Mire
észrevették, már halva volt.

— Meghíusult gyilkosság. Egy balaton-
györöki csetényhegyi lakos, — a keszthelyi
csendőrök a nagykanizsai kir. ügyészségben
gyújtogatás és gyilkosság kísérlete miatt fel-

Jelentett, mert éjjel 12 órakor Horváth József balatonyi-öröki lakos ablakát beütötte s a szobába petróleummal áztatott égő ruhadarabot dobott be. Ezt Horváth felesége észrevette, felkeltette férjét. Kimentek az udvarra, ahol a tetemző — ki az ajtó mellett lesben állott — fejével Horváthot levágta akarta, azonban ő a csapás elől elugrott. Erre a házasság az illetőt leteperték és tőle a fejét elvették.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyszert ruhatisztító, guvrirozó és pilaszírozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyzék Ingven és bérmentve. Alapítási év 1892.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fahérmű gőzmosó-vasoló és tisztító Intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

Házterhek javítását osekelyi általány közsegért elfogadók jóállás mellett. **Allandó Eternit palakaktár.** Kütűbő fedés, régi tetőket is olcsón átalakítok. Tisztelettel **HORVÁTH GYÖRGY** palacs és eszerűfedő Nagykanizsa, Király-utca 13. szám.

Több száz milliós örökség.

— Saját tudósítón től. —

Néhány évtized előtt, az 1860-as években élt az osztrák császárvárosban, Bécsben egy *somogyi* ember. Egy *Hoch* nevű szegény borkereskedő. Akkortájt indult meg a legnagyobb (de azóta sokszorta megnagyobbodott) mérvenben a kivándorlás s a már akkor is nagyszámban létezett ügynökök a világ legboldogabb, leggazdagabb részének festették le a Tengerentúlt. És Hoch 1864. őszén eljött Somogyországba, kocsiba ült, fölkereste rokonait, akikről sorra bucsút vett, mielőtt az új Hazába vándorolt.

Hochot is elfogta a gazdagság iránti vágy s elment — szerencsét próbálni. Sorsa Csikágóba vetette, ahol egy börtvárba került — utolsó munkásnak. Azután elsővé lett köztűk s amikor újból hírt hallottak róla rokonal: már gyártulajdonos volt. Harmadmagával börtvát alapított. — Lassan-lassan elhullottak mellőle a társai s a rengeteg vagyon, a virágzó üzlet rámaradt. Néhány évig volt ez így. Mult év novemberében aztán — meghalt.

A rokonal csak a mult hónapban tudták meg halálát s természetesen érdeklődni kezdtek: vajjon nem hagyott-e hátra valamelyik örökséget szegény sorban levő rokonal számára?

Amerikai ismerőséhez fordultak s ezektől azt a hihetetlennek tetsző értesülést nyerték, hogy az elhunyt vagyona mintegy 145 millió dollár készpénz s ugyanannyi értékű ingatlan (gyár stb.) volt; ez közzelbelül 425 millió forint volna, mely összeg a Hoch-család szigetvári, nagybajomi, niklai és szenyéri sarjainak, továbbá Rechnitzer volt kaposvári kántinos családja és Lengyel József Iparvendégülős és családja között kerülne felosztásra.

A hagyatéki vagyon így föltüntetett nagysága oly hihetetlenül hangzott, hogy a család közjegyzőileg hitelesített levélben egyenesen a csikágói osztrák-magyar konzulátustól kért fölvilágosítást, mely a régi értesülést szóról-szóra megerősítette.

A rokonság most beszerzi a szükséges okmányokat s minden valószínűség szerint

Vánias Károly dr. Igali ügyvédet, az amerikai viszonyok alapon lemerőjét bízza meg az örökség megismerésével. Itz pedig még az állam szempontjából sem kieslyes dolog, mert csak az örökösödési számlák fejében több mint 20 millió korona folyt be a magyar államkincstárba! . . .

A Budapesti Orfeum Társulat vendég-szerelése

Kedden ápr. 20-án a FIUME kávéházban

ORFEUM

előadást rendez.

Estőlként változatos mulattató műsor össze-
röve két kaczagtató bohózzal.

Kedzete fél 7 órakor. Fentartott helyek.

Táviratok

és telefonjelentések.

A vasárnap politikai eseményei.

Magyar miniszterek Bécsben.

Ma kezdődnek a banktárgyalások.

Budapest, április 19. *Kossuth* Ferenc lakásán tegnap délután *Wekerle* Sándor miniszter elnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak, melyen a távol levő *Apponyi* Albert gróf kultuszminisztert *Tóth* János államtitkár képviselte. — A minisztertanács aktuális politikai kérdésekkel foglalkozott. A tanácskozás után *Wekerle* miniszterelnök, *Kossuth* és *Szterényi* Bécsbe utaztak.

Bécs, április 19. A magyar miniszterek tegnap ide érkeztek és a bankgassei magyar házba szálltak. *Wekerle* délelőtti részt vett *Popovics* eskütételénél, majd 11 órakor megálátogatta *Bienarth* osztrák miniszterelnököt és vele megállapodott abban, hogy a banktárgyalásokat ma délután 5 órakor megkezdik. Erről *Wekerle* azonnal értesítette *Kossuthot*. Délben a magyar miniszterek érkezéset tartottak, — melyen *Wekerle*, *Kossuth*, *Apponyi*, *Zichy* miniszterek és *Szterényi* államtitkár vettek részt.

Az új bankkormányzó eskütétele.

Bécs április 19. *Popovics* Sándornak, az Osztrák-magyar bank új kormányzójának ma délelőtti 10 órakor volt a hivatali eskütétele a bécsi Burgban. Az eskütétel őt *Wekerle* Sándor miniszterelnök is jelen volt. A ceremónia után a király *Popovicsot* magánkihallgatáson fogadta.

Ítélet Pártos mérnök bűnperében.

Marosvásárhely, április 10. A marosvásárhelyi eskütételőség óriási érdeklődés mellett ma délelőtti hírdette ki ítéletét *Pártos* Gyula bűnperében. Az eskütétel *Pártost*, ki *Giacomuzzi* földbirtokost agyonlőtte, gondatlanságból elkövetett emberölés vétségében mondták ki bűnösnek s a bíróság e verdit alapján *Pártost* egy hónapi fegyházbüntetésre ítélte, melyet a vizsgálati fogsággal kitöltöttek vett. *Pártost* azonnal szabadlábra helyezték. A közönség az elnököt megéljenzete.

Hódolat az uralkodónak.

Bécs, április 19. Bécsben tegnap 75 ezer emberből álló felvonulás vonult el a király előtt, kit a béke helyreállítása alkalmából üdvözöltek. Az üdvözítő megköszönte a megemlékezést és többek közt így szólt:
— Boldog vagyok, hogy a monarchia összes népele békeje fenntartható volt.

Az önálló bank mellett.

Nagykőrös, április 19. Itt tegnap nagy politikai népgyűlés volt az önálló bank mellett. A népgyűlés fölkerete a kerület képviselőjét, *Barabás* Bélát, hogy a bank mellett állást foglaljon.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat)

A Peali Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 735.75. Osztrák hitel részvény 331.25. 4%, magyar koronajáradék 92.50. Kereskedelmi bank részvény 3365.—. Balgótárjani közvénbánya részvény 563.—. Rimamurányi vasmű részvény 514.—. Adriator zehajázás részvény 390.—. Hazai bank rész. 473.50.

A gabonaüzletről.

(Távirat)

Budapest, ápr. 19.

Készáru-üzlet.

Buza jobb kínálat mellett 15 fillérel olcsóbb.

Natúrtdő-üzlet.

Buza 1909. április 14.35. Buza 1909. október 11.71. Rozs 1909. április 9.85. Rozs 1909. október 9.27. Zab 1909. április 8.40. Zab 1909. október —. Tengeri 1909. május 7.48. Tengeri 1909. június 7.53. Repce 1909. aug. 14.90.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas rend tulajdona. Elsőrangú kő-és hővízi gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes szappence és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használhatók az összes reumatikus és degbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénsavas és villamos-fürdők ivóbeli-egészségi-kúra. Prospektus ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Nagyobb építkezésekhez, oly társat keresek, kinek legalábbbb is 15—20 ezer korona készpénze van az építésekbe befektetni.

Cím megtudható Kossuth Lajos-tér 22. sz.

Automobil alig használva, közbejött körülmények folytán sürgősen eladó. Ritka alkalmi vétel! Cím megtudható a kiadóhivatalban.

A marczalii uradalom, Gyóta pusztán
9 drb. simmenthali
igazolvánnyal ellátott
tenyészbika
eladó.

Bővebbet az Intézőségnél

és Gyóta-pusztán. U. p. Marczali, és

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Pál és Fia könyv- és papírkötéskönyv, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órákor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz kordva:

Egy hóra	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "

Postai szállításal:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Mulatságok, ball kímulatások és magánközlemények soronként 50 fillér.
Előgyártal és ekeoldai ártesítések díja 5 gr.; előfizetőnek 3 korona.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Simplicius hangverseny!

Barcza József és Kis Babári Dezső zenekara folyó hó 20. és 21-én Kedden és Szerdán este a Központi kávéházban hangversenyt tart.

Szíves látogatást kér

Kardos József
kávés.

Szinészetünk.

Nagykanizsa, április 20.

(Gy. B.) *Kövesy* Albert színigazgató a közeljövőben újra szervezeten felveszi a harcot Nagykanizsán a magyar kultúra és színművészet érdekében.

Nem lesz tehát érdektelen ha visszapillantást vetünk a magyar színészetre és *Kövesy* társulatának legutóbbi működésére.

Tagadhatatlan és elvitázhatatlan tény, hogy a magyar színészetre, mint minden nemzet kulturájának, a magyar kulturának is feltétlen szüksége van. Azt pótolni, holmi szurrogátumokkal helyettesíteni nem lehet, annak tétele szoros összefüggésben áll a magyar társadalom művelődésével, a magyar kultúra terjedésével.

Régen, mikor a színpad volt az egyetlen nyilvános forum, hol nagy tömegeket bizonyos eszmék szolgálatába lehetett szegődíteni, a magyar színészet határozott missziót töltött be, a hazafiasság, a magyarság s a független érzelmek ébrentartásában. Ma mikor sokkal több szabadságot élvezünk, mikor a szólásszabadság, a gyülekezési és egyesülési szabadság minden téren biztosítja részünkre a nyilvános szólhatást, tanítás jogát, a színészet misszióját más téren kell keresnünk. Mert bizonyos, hogy mai nap is missziót tölt be ez a kulturánk által mostoha sorsban részesített, de emellett szeretett gyermekünk, a magyar színészet.

A szószék, az iskola katedrája nem elegendő egy szabad nemzet oktatásának. A sajtó óriási elterjedtségénél fogva ugyan átvette ezt a szerepet, csak hogy az áthatva nagyrészt a pártpolitikától nem mindenkor

hirdetője az igazságok, szépek, a nemesnek s így ezt a nagyhatalmat sem sorozhatjuk a kultúra, a nemzeti eszme, a hazafiasság és a magyarság önzetlen, tántoríthatatlan harcosai közé.

A kultúra, a szép igazságok, a nemes jellemek tanítója és bemutatója továbbra is a színpad maradt. Épen ezért döntő fontosságú, de kiváltképen nálunk a színészet ügye.

S erről akarunk néhány szót vesztegetni. Arról a sivár, reménytelen és kilátástalan helyzetről, melyben a nemzet emelvalódi napszámásai tengődnek.

Tekintsünk csak körül a magyar színészet birodalmában, mit tapasztalunk. Nyomorgást, szenvedést, szegénységet és elhagyatottságot. Alig találunk színésztársaságot, hol a közönség pártolása odáig terjedne, hogy legalább tisztességes megélhetést biztosítsa tagjainak. A színpadokon hercegeket, fejedelmeket, királyokat ábrázoló aktorok az életben bizony-bizony a megélhetés gondjaival terheltek és cseppet sem kellencsodálkoznunk azon, ha e cifra nyomorúságon megundorodva legnagyobb tehetségünk is megunva a szüntelen nélkülözéseket, ott hagyják a tőlük csupán kötelességeket, de semmi ellenszolgáltatást nem nyújtó világot jelentő deszkákat,

A kormány megtesz minden lehetőt a színészet pártolására, de ez nem elegendő. Ha a néző közönség, ha a magyarok nem segítik diadalra ezt a szent, ezt a minden pártfogást megérdemlő ügyet, akkor hiába minden állami támogatás, menthetetlenül el kell pusztulnia.

Sok, nagyon sok felesleges kiadás terheli háztartási költségeinket, épen a kultúra emre bajnokaitól tagadnók meg nekünk is nagy mulatságot szerző filléreinket?!

Azt hiszük, hogy az a törekvő igyekezet, mely szintársulataink legutóbbi évadját jellemezte, elérte végre valahára jól megérdemelt sorsát s a jövőben nagyobb pártfogásban részesíti az a közönség, melynek barátságára, támogatására mindenképen reáshozható.

— MAYER KAROLY első dunántúli gózmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és pilisírozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Táviratok és telefonjelentések.

A banktárgyalások.

Bécs, április 20. A *N. Fr. Pr.* ma reggeli számú szenzációs hírt közöl, mely szerint a magyar kormány tagjai a banktárgyalások során a kartellbankon kívül a közös jegybank szabadulásának meghosszabbításáról is tanácskoztak volna. A hír általános feltűnést keltett, mire a magyar kormány hivatalos közleményét adott ki, amely az előző hírt valótlannak minősíti.

Kossuth Ferenc a délelőtti folyamán hosszas beszélgetést folytatott Apponyi külügyminiszterrel, majd Aehrenthal báró külügyminiszterrel. *Wekerle* miniszterelnök ma délelőtti *Burrián* közös pénzügyminisztert fogadta, mivel a bankkérdésről tanácskoztart. Utána kihallgatásra ment a Burgba, ahol háromnegyed óra hosszat időzött. Kihallgatás után a külügyminiszterjumba hatatott, ahol Aehrenthal báró külügyminiszterrel 2 órán át tárgyalt.

Török forradalom.

Konstantinápoly, április 20. A kamara mai ülésén óriási volt az izgatottság. A folyosón a legkülönbözőbb ellenőrizhetlen hírek keringtek. A rendőrminiszter jelentette, hogy Konstantinápoly előtt immár 50,000 ember áll fegyverben, akik a magaslakokat már el is foglalták. A szultán két nagyöketet megkért, hogy nyújtsanak neki védelmet és akadályozzák meg az ő detronizálását. A nagyöketek válaszát estére várják.

Végző terminus a szultánnak

Páris, április 20. A *Havas* ügynökség jelentette Konstantinápolyból, hogy az ifjú-török bizottság ma este 10 óráig szünetet tart a szultán lemondásának határidejéig. A forradalmi bizottság és a porta között a orosz nagyöket vállaltott a közvetítés szerepére.

Előkészületek a szöktetésre.

Konstantinápoly, április 20. Ma éjjel a *Turquie* nevű páncélos hajó áthajózott a Bosporuson Szambul elé azzal a szándékkal, hogy a szultánnak netáni menekülése esetén segélyre legyen.

Elhunyt tanfelügyelő.

Ecsed, április 20. Dr. *Rezey* Szilárd tanfelügyelője ma meghalt.

Öngyilkos igazgató.

Lugos, április 20. *Derecskey* Mária, az itteni leányiskola igazgató tanítónője ma délelőtti agyonlőtte magát. Tettének oka ismeretlen.

Kaas Ivor betegsége.

Budapest, április 20. Kaas Ivor báró állapotában javulás állott be. A beteg túl van a krízisen és az orvosok reménykednek felgyógyulásában.

MEGBOLYGATOTT SIR.

EXHUMÁLTAK EGÝ ASSZONYT.

REJTÉLYES VIZSGÁLAT.

A KANIZSAI KÖZKÓRHÁZ TITKA.

— SAJÁT TUDÓSÍTÓNKTÓL.

Rejtélyes ügyben feltűnést keltő nyomozást indított a nagykanizsai kir. ügyész. A kiskanizsai köztemetőben ma délután felástak egy sirt és annak lakóját, Farkas Jánosné kiskanizsai asszonyt, kit két hét előtt nyolc hónapos magzatjával eltemettek, — idegen orvosokkal felboncoltatták. Az, hogy e műveletet nem helyi orvosokkal végeztették, már magában is szokatlan és az esetnek jelentőséget kölcsönöz, de titokzatosná és jelentőssé teszik ezt azok a hírek is, melyek Farkasné halálával összefüggően elterjedtek.

Farkas János kiskanizsai asztalos 34 éves neje, szül. Kelencz Hermína anyai örököknek nézett elébe. A terhesség nyolcadik hónapjában járt már, midőn március 30-án délelőtt hirtelen rosszul lett és délután 2 órakor ágyba feküdt. A beteg asszonyon valami fejbaj jelei mutatkoztak: dühöngeni kezdett, úgy hogy két ember minden erőmegfeszítésére szükség volt, hogy az ágyban megfékézzék. Az asszonyhoz elhívták dr. Szigethy Károlyt, majd dr. Fodor Aladár nagykanizsai orvosokat, kik a beteg már eszméletlenül találták. Az asszony éjszaka ismét magához tért és nagy fájdalomában dühöngeni kezdett. Ekkor férje és Mózesné kiskanizsai szülésznő voltak mellett. A férj elhozatta a városi mentőkocsit, melynek padjára rászíjazták a tobzódó nőt és az orvos tanácsára beszállították a nagykanizsai közkórházba. A férj állítása szerint a kórházban eleinte nem akarták befogadni a beteg asszonyt, végre még is csak ott tartották. Hajnali 3 óra volt, mikor az asszonyt bevitték a kórházba. A nagybeteg nőt itt első ízben reggel 7 órakor látogatta meg dr. Szabó Zsigmond kórházi orvos, ki még mindig dühögő asszonyra kényszerzubbonyt adatott azzal az indoklással, hogy a kórház nem rendelkezik 2—3 felesleges ápolóval, kik állandóan felügyelhetnének az őrjögő asszonyra. — Farkasné a kórház szalmazsákján több napig felejtett kényszerzubbonyban, míg nem április 6-án meghalt és feltűnés nélkül eltemették.

Az asszony halála által lesújtott férj mindenféle vádakát emelt, — több ízben a Zala-szörkesztőségéhez is izengetett, de aztán elsimult az ügy, míg nem ma arról értesültünk, hogy Jurecsky Iván kir. ügyész indítványára a nagykanizsai kir. törvényszék vizsgálóbírója elrendelte Farkasné exhumulálását és felboncolását, amit ma, kedden délután 2 órakor dr. Sipőcz Géza pécsi kir. törvényszéki orvos és dr. Schwarz Károly

nagykanizsai kir. törvényszéki orvos teljesítettek Csaszadé Miklós vizsgálóbíró jelenlétében.

A boncolás eredményének megállapítása mai napra már alig várható, mert, mint értesülünk, a művelet egymagában is több órai időt vesz igénybe, a boncoló orvosok jelentésének elkészítése pedig szintén órákig tartó gondos munkát kíván. Így hát a feltűnést keltő ügyben csak holnap tudható meg oly pozitív adat, mely az ügyész egy- vagy másirányban való vádirindítványozásának esetlegesen alapjául szolgálhatna.

Mit mond a sógoronő?

Munkatársunk elsősorban a tragikus véget ért asszony férjét Farkas János kiskanizsai asztalosmestert akarta felkeresni, aki már napokkal ezelőtt többekelőtt hangoztatta, hogy újságtíróval szeretne beszélni feleségének rejtélyes halála ügyében. Nem tudjuk mi mulott, hogy eddig nem beszélhetett velünk és azért jónak láttuk, hogy mi keressük fel őt lakásán.

Amint beléptünk a városba ment, egy sereg gyerek fogadott bennünket szóltan bámulással. »Nincs itthon a papas, szólt hoszaszas kédezősködésünkre a legidősebb fiu, a 11 éves Jani gyerek. Végre előkerült az udvar végeiről egy jóképű polgárasszony, akitnek, úgy látszik, valamelyik apróság tudára adta érkezésünket és hogy mi járhatban vagyunk.

»A testvérem a városba ment, — ily szókkal jött felénk, rosszul van a naps, Kurcz Józsefné, Kanizsai-nival suszter felesége. — Tehát csaknem sikerült Farkas Jánosnak nagy bánatát nekünk elmondania.

De azért a nővére, kit Farkas Julinak hívnek és Kozáry Kálmán városi rendőr felesége, sok mindent elmondott a szomorúságúkról.

— A nyolcadik hónapban volt már szegény sógoroném, de még egyikünk sem gondolt a szülésre. Nagyon meglepődünk tehát, midőn múlt hónap 29-én, hétfőn délelőtt sógoroném hirtelen rosszul lett. De csak a feje fájt egyre, s azért délutánig nem is akart lefeküdni. Csak délután 2 óra felé, mikor már szinte eszén kívül volt, tudtuk ágyba kényszeríteni. Láttuk, hogy doktort kell hozzá hivatnunk, azért hát a bátyám bement Nagykanizsára és két orvost is hozott. Mikor Szigethy és Fodor doktor urak ideértek, már nála volt Mózes Mari, a szülésznő, de erre még nem volt szükség.

Többet nem tudott elmondani Kozáryné, aki midőn megmondtuk neki, hogy exhumulálni fogják sógoronőjét, egészen odalett.

A szülésznőnél.

Felültettük a Jani gyermeket a kocsis mellé, hogy kalanzoljon bennünket a szülésznőhöz. Jozsi, okos asszonyt ismertünk meg a ráncosképű Mózes Miriában. Kissé gyanakodva fogadott bennünket, de mikor megmondtuk neki jövetelünk célját, készséggel felelt minden kérdésünkre.

— Nyolcszor voltam már Farkasné mellett szülésnél. Mindig nehéz szülés volt. Nagyon meglepődtem, mikor ma három hete, azaz a hétfői napon Farkasnéhoz hívték. Még nem volt itt az ideje Farkasnénak, nem tudtam hátmért hívták hozzá.

— Milyen állapotban találta az asszonyt? kérdezük tőle.

— Nem volt itt az ideje még, — laméltelte, — de nem is az volt a baja. A feje fájt neki borzasztóan, tépte, svaggatta a fájdalom a fejét. Annyira fájt a feje, hogy kiojában a falba verte.

— Mit gondol maga, terhes állapota okozta-e ezeket a fájdalmat?

— Dehogy kérem szépen, valami nagy bánata volt szegénynek, attól voltak.

— Bánata?!

— Igenis. Nagyon szegények voltak. Sok volt az adósságuk, me az is mondják, hogy az ura beteges volt, köbhög nagyon, attól félt szegény, hogy elvesztik kenyérkeresőjüket.

— Meddig volt Farkasné mellett?
— Egész addig, míg a mentők érte jöttek. Körülbelül már három órával volt kedden hajnalban, mikor a mentőkocsis megérkezett. Nagyon megdöbbényebbültem magam is, mikor meghallottam, hogy a kórházba viszik szegényt.

A kezelőorvos nyilatkozata.

Dr. Fodor Aladár orvos, kit március 30-án délután hívtak a beteghez, a következőképpen nyilatkozott munkatársunk előtt:

— Farkasné én már eszméletlen állapotban találtam. Ha jól tudom, már Szigethy dr. látogatásakor sem volt magánál. Az asszony görcsösen vonaglott, amiből én eclamsiasra, a szülést megelőző merevgörcsre következtettem. De lehet, hogy a görcsök a szüléstől függetlenül léptek fel.

— Magzatolhajtás esetén jelentkezhetnek-e ezek a görcsök? — kérdezte munkatársunk.

— Hogyne. Minden szülés görcsökkel jár s e görcsök mesterséges előidézésével lehet siettetni a szülést. Itt azonban már a terheség nyolcadik hónapjával álltunk szemben s ezért a büntett valószínűtlen.

— Kinos visélet a kényszerzubbony?

— Nem, csak kellemetlen. Bő köppeny, mely összekötött karjaival lehetetlenné teszi, hogy a beteg valakiben, esetleg magában kárt tegyen.

— Ebben az esetben, tekintve, hogy az asszony terhes volt, lehetett-e káros befolyással a kényszerzubbony?

— Semmi esetre sem. Maga a merevgörcs halálos lehet s erre én a férjet már 30-án figyelmeztettem. Az asszony olyan állapotban volt, hogy a kényszerzubbony alkalmazása nem látszik indokolatlannak. Egyébként ismétlem, hogy mikor én láttam a beteg, az teljesen eszméletlen volt; akkor nem dühöngött.

— A szülésznő szerint a magzat keresztben feküdt, továbbá Farkasné eddigi gyermekét minden komplikáció nélküli szülte.

— Mindez nem bír itt jelentőséggel — szólt az orvos.

vendég-
szerepos

A Budapesti Orfeum társulat

Szerdánapr. 21-én a FIUME kávéházban

ORFEUM

előadást rendez.

Esténként válogatos mulattató műsor tizen-
négy óra két kaczagató bohózzal.

Kezdete fél 10 órakor. Fontosított helyek.

Ki szerencseszámjaimban bízik! Az soha sem csalatkozik!

Ezt bizonyosan bizonyító tény, hogy a múlt, mint a feljött játék, melyben szerencsém volt, veddümnek számos jelentő kény nyeresémet kifejezhetni, miért is csak ajánlhatom a t. közönségnek, hogy tekintettel a fenti körülményre, el ne mulassanak a május hó 19-én kezdődő új

XXIV. sorsjátékra szerencsesorsjegyeit

Milhofter Kálmán főelárúsi sorsjegy-irodájában Csengery ut 2. (Rosenberg ház) beszerezni. A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 K, negyed 3 kor., nyolcad 1-50 kor. Jaidktérvek és házasi lajstromok ingyen.

Hírek.

A török népköltészet termékeiből.

Szabad fordításban közrebocsátja Sz. S. keleti akadémiai hallgató.

A török népköltészet igazi értéke természetesen csak az eredeti nyelven érvényesülhet. Magyar fordításban csak a keleti népeleti motívumok azok, melyek érdeklődésünk tárgyát képezhetik. Akik ethnografiával foglalkozni szoktak, különösen az adomák és népdalokban kiérezhetik a tipikus keleti felfogást és színézetet. Egyéb jellegzetes sajátosságuk mellett a dalok többnyire abban is felette érdekesek, hogy a négyes sorok közül az első kettő mindig természeti hasonlatokkal él. — Ime egy mutatvány:

Négysoros népdalok.

(Máni.)

Nézz a holdra, a ragyogó csillagra,
A ház padlásán álló kis leányra, . . .
A hold az enyém, a csillag is . . .
A padlásán álló kis leány is . . .
Az ég arca kék maradt,
A madár elrepült, magzatja itt maradt,
A kulcs — szeretőm kebelén,
Szívem zárva maradt . . .

Rzte lett, sárga a nap,
Keblemen hittem kedvesem . . .
Felébredék, képzelet volt,
Sirtam keservesen . . .

Hosszu, hosszú fűzák . . .
A gyümölcsöt miért nem adják . . .
Hamisak a mai lányok,
Hogy mi a szerelem — nem tudják.

Kőre követ raktam,
Fejemet a váncosra nyugtattam,
Szeretők, ha jönni fog . . .
A jobb oldalt őresen hagytam . . .

— **Kitüntetés.** A király *Róti* Dezső és *Baumann* József századosoknak a cs. és kir. 48. gyalogezredben kitűnő szolgálataik elismerésül a katonai érdemkeresztet adományozta.

— **Elismerés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Horváth* István, városi adótitkár a városi adóhivatali jelenlegi vezetőjének, az adóügy kezelésé körül kifejtett tevékenységéért elismerését nyilvánította és pénzbeli jutalomban részesítette.

— **Tanácsülés.** Nagykanizsa város árvaszéke ma délután 4 órakor *Vassay* Zsigmond polgármester előlétele alatt ülést tartott.

— **A kerületi munkásbiztosító pénztár** járulékal *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter a kerületi munkásbiztosító pénztáraszt illető járulékhátralékoknak behajtása dolgában valamennyi törvényhatóságban a következő körlevelet küldötte: A kórházak zavartalan működését, sőt fennállását veszélyezteti, hogy a kerületi munkásbiztosító pénztárak a kórházak irányában fennálló tartozásaikat nem egyenlítik ki. A munkásbiztosító pénztárak ellenben a miatt emeltek panaszt a kereskedelemügyi miniszternél, hogy az őket megillető járulékhátralékok behajtásánál a közigazgatási hatóságok igen késedelmesen és felületlenül járnak el, ami viszont a munkásbiztosító pénztárak anyagi helyzetét és fizető képességét nem kis mértékben nehezíti. Ez okból főlhívom a törvényhatóságot, figyelmesen a betegesítő járulékok behajtására hivatott hatóságait a késedelmes és felületlen eljárás miatt főlhangzott panaszra és utasításra azokat, hogy a behajtás körül mindig a legnagyobb lelkiismeretességgel és sürgősen járjanak el, s hívja föl az alispánt, hogy a meny nyiban konkrét esetek további panasz tárgyát tennék, a megtorlás iránt a legnagyobb szigorral járjon el.

— **A halotti torok ellen.** Érdekes s minden tekintetben megszívlelendő fölterjesztést intézett Szakácsi község előjárósága *Kacsó* *Lucy* somogyvármegyei alispánhoz. A község előjárósága a halotti torok ellen üzen hadat és azt kéri, hogy indítsanak mozgalmat a halotti toroknak törvényhatósági intézkedéssel való eltiltása, vagy legalább korlátozása iránt. Ez a kegyeletlen barbarság az egész országban divatozik és a leggyakrabban úgy végződik, hogy a gyászújság tívornyák színhelyévé süllyed. A halotti tort még Ázsiából hozták elődeink és ezer év éppe elegendő idő ahhoz, hogy ezzel a barbarsággal szokással szakítsunk.

— **A cigaretták.** Egy orvosi szaklapban olvassuk, hogy sokkal könnyebb dolog egy megrögzött alkoholistát az alkoholról megszoktatni, mint a cigarettázót a cigarettáról. Ez a szenvedély oly nagy méreteket kezd öltetni, hogy egyesek 40–60 cigarettát is elfüstölnek naponta. Amíg a cigarettázónak egészséges a tüdeje, nem gondol arra, hogy azt megőváj, de ha már beálltak a tühajtott cigarettázás következményei, — a köhögési inger, majd a vérköpet, — akkor már többnyire késő. — Minden cigarettázónak legelőször arra kell törekednie, hogy — amennyire lehet, — elhárítsa a káros következményeket. Nagy előnye van a tisztán tartott szipának és a jó papirosnak. Különösen ez utóbbi fontos. Csakely kivételül ugyanis az összes cigarettapapírosokat gyapotanyagból készítik és nagyobb füstképződés céljából különböző vegyszereket tesznek hozzá, melyek a legnagyobb mértékben ártalmasak. Ellenben az olyan papíros, mely hamu nélküli és éges közben nem barnul meg, azt bizonyítja, hogy kevésbé ártalmas lenyanyagból készült és vegyszerektől mentes. Felhívjuk lapunk olvasóinak figyelmét a mai számunkban hirdetett *CLUB* cigarettapapírosra, amely a fent elírtak összes előnyökkel rendelkezik és amely általában közkeveltségnek örvendő.

— **Mértékhiitelesítés.** *Kozári* Kálmán mértékhiitelesítő, kit a mozgósítás alkalmával szolgálata a tengerészethez behivatott, ma hazatért és elfoglalta hivatalát.

— **Tűz.** Zalaszentmikályon ifjú *Andris* József boltjában a tulajdonos távollétében folyó 18 óra a déli órákban ismeretlen okból tűz támadt, melyet a lánáriára menekő vettek észre. Mire a községi lakók apparatú aikkal kivonul-

tak, egy néhány bátor ember behatolva a boltba, a tüzet el is fojtotta. A kár jelentéktelen.

— **Cigányok garázdálkodása.** Megírtuk a múlt nap, hogy egy cigánykaravan a szentmikályi káptalában próbált szerencsét. Csendőrségünk azonban megugrasztották őket és a karaván egy tagját elfoglák, míg a többiek elmenekültek. Ugy látatik, a baleset nem vette el a kedvüket, mert mint nekünk jelentik, a múlt éjjel ugyanez a karaván a veszprémmegyei Tüskévár kúszéget látogatta meg. Először a kovácsműhelyt keresték fel, honnan — miután a szűkeges szerzőmokat elvitték, — a postahivatalba törtek be. A postamesternek azonban észrevette őket, lármát csapott, mire a cigányok elmenekültek. A falu végén *Mák Sándor* polgármester látárlójában kocsiira és lóra tettek szert, ezután végleg elllantak: A csendőrség erőlyesen üldözi a menekülő karavánt.

— **Nőorvosok egybehangzó véleménye** szeriint a legismert *Ferencz József* keserűvíz számos megbetegedésnél, még agybanfekvésnél is a legkedveltebb hashajtónak bizonyult. Kiváló előnye, hogy a legkényeztetebb természetű szervezetek is szívesen veszik és hogy a kitűnő hatás minden kellemetlen mellékhatást és következményt nélküli biztosan és rövid idő alatt nyilvánul. Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fehérmű főzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (száját ház) volt Nagykereszt-utca.

Lapzártakor.

A válság.

Bécs április 20. A szakreferensek ma délelőtt az osztrák pénzügyminiszteriumban folytatták a banktárgyalást. Minden jel arra vall, hogy a tárgyalások nem vezetnek sikerre. A válság azonban csak *Kossuth* kihallgatásával fogja tetőpontját elérni. 11 órakor *Wekerle* ment apudára, *Kossuth* pedig 12 órakor *Ashrentlialt* kereste fel, mivel a függő kérdésekről hosszabban tanácskozott. *Kossuth* a beszélgetés után egy nyilatkozott, hogy a nehézségeket és az esetleg elérhető eredményeket előírjálni, valamint a következményeket mérlegelni ma még egyáltalában nem lehet. Nagyon elszomorítja, hogy míg Ausztriában veünk szemben a legerősebb összetartást látja, addig nálunk nem sikerült egy séges állásfoglalást elérni. Ó ragaszkodik abbeül elhatározásához, hogy a karteibank visszautasítása esetén az önálló bankot követeli. A nemzet nyugodt lehet, hogy a vezetés nő kezében van.

A bécsi lapok egy része abban bizakodik, hogy Magyarország a küpolitikai helyzet bizonyodása miatt kénytelen lesz a közönséget valamely formában meghosszabbítani. Néhány bécsi lap pedig azt ajánlja a királynak, hogy a koalíciót hagyja egészen figyelmen kívül, a kormányalakítással koalíción kívül álló politikus bizon meg és csak a jobboldalra a szabadolvúak, demokraták, nemzetiségiek, szocialisták és darabontok egyesítésével. Ilyen kes faktorok természetesen nem veszik komolyan az abszurd pozícióit.

Messaline

Radium

Louisine

Taffet

Seidensfabrik

Selyem

Henneberg in Zürich.

és „Henneberg“
selyem 1 K 35 f
-tól feljebb, bé-
mentve és vá-
mentesen. Mint
postafordultával

Közönség köréből.

Az utcaseprés és még valami.

Kánizsai szokás.

Nem tudom kibag tartozik, de hogy valakiben az bizonyos! És ebben a valakiben azólok ma a jó izlés és irgalom nevében. Hosszu idő óta figyelem a városi utcaseprést. Szép és díszes dolog a tisztaság! Hisz annyira már megvolnánk — legalább a fő utakon!

De kérem tisztelettel, miért söpörnek például a főtéren és Kánizsai utcában előszeretettel délelőtt 11—12 óra, ebéd után 1—2 között?

Ebben az időben száraz, meg száraz iskolás gyerek jön vágy/magy az iskolából — Hát szegénykék tüdejét már most kell megtámadtatni, avval a sok bacillusal telített porral amelyet kimélet nélkül söpör fel az utca emberére?

Ha már nincs vizünk az öntözéshez, hát nem lehetne ezt a söprést egy más időtájról halasztani ezen helyeken?

Rendezünk, adakozunk a szegény tífósbetegek javára, de nem segítünk ott, ahol a baj oszráját el kellene nyomni. Sürgösen és nyomatékkal kérem ezt a valakit azonnali intézkedésre. Április.

A kiváló bőr- és lithiamos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, csukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kiváló hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható a nagykanizsai... háza.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, ápr. 20.

Készáru-üzlet.

A kedvező időjárás befolyása alatt, buza 15 fillérrrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április 14.12. Buza 1909. október 11.65.
Rozs 1909. április 9.67. Rozs 1909. október 9.21. Zab
1909. április 8.80. Zab 1909. október — tengeri 1909.
május 7.30. Tengeri 1909. júniusra 7.49. Repce 1909.
aug. 14.80.

Keresek 3 szobás lakást

mellékhelyiségekkel a belvárosban, folyó évi augusztus hó 1-ére. — Cim a kiadóhivatalban.

A nyári évadra azonnali beépésre egy ügyes és az iródi teendőiben már járatos

DIJNOKOT

keres az Első Magyar Biztosító Társaság helybeli főügynöksége, hová jelentkezők okmányaik bemutatása mellett legkésőbb e hét végéig forduljanak.

Új gépjavitó műhely!

Grammofonok, kerékpárok, varrógépek, motorok, irógépek, stb. szakszerű javítását ujonnan berendezett műhelyünkben a legolcsóbban eszközünk. Egyedüli képviselőtünk hírneves Stirling Puch kerékpárakból, mindennemű alkatrészek mérsékelt árban.

Tisztelettel:

Bród és Wéber.

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér Elek ház.

CLUB SZIVARKAHÜVELY

a legártalmatlanabb

CIGARETTAPAPIRBÓL,

mert kizárólag lenből készül és nem tartalmaz semmiféle égő vegyikeveréket.

Egyedüli raktár:

SCHWARZ és TAUBER

m. kir. dohánynagyfőzsdéjében Nagykanizsán.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vározdí-u. 63. (Saját ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid árak mellett. Kétszobát és terveket díjmentesen készítek. Lovelbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes féfiruhához	1 szelvény 12 korona
(kabát, nadrág és mellén)	1 szelvény 15 korona
elegendő, csak	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 R.-rt, szintgy felöltözövelet, turistabőrt, selyemkangarnt stb. gyári árakon lehet a mint megkapható és szolid és megbízható ismert posztóárúgyár.

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előzők, amelyek a magánvevő öltözék, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piácon rendelni meg lehet jelenlegi árak. Szabott, legolcsóbb árak. Örösi választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Gyönyörű

bársonysíma, üde arc bőrt ér el minden hölgy egy tégely

Email créme

használatával.

Ára egy tégelynek K 1.50.

Egyedüli készítő: Luis Brabant Páris.

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Egy BERNHARDT-féle 9 H. P.

BENZINLOKOMOBIL

működésbe két hónapi használat után teljes jókarban szabad kézből kedvező feltételek mellett megvehető.

A gép megtekinthető Sandon (Somogy megye, Csurgói járás)

Madár Rezsőnél

ki esetleg üzemből is megmutatja.

Gép- és kerékpár javító műhely.

Elvállalunk mindennemű varrógép és kerékpár javításokat. Jótállás mellett ugyanott kapható legjobb varrógép és kerékpár a legolcsóbb árak mellett.

Weisz Kálmán és Társa

varrógép- és kerékpár raktár és műhely

Deák-tér 3. szám.

Első fiumei Aszfaltgyár

természetes aszfalt anyagból vállal és készít legjobb kivitelben:

járdák és kocsutak, kapubejárók, udvarok, folyosók, balkónok, fürdőhelyiségek, mosókonyhák, stb. aszfaltozását, nedves falak száraz tételét.

Rendeléseket és megbízásokat átvesz képviselőnk:

Weisz Soma cementárúgyáros Nagykanizsa.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papir-
kereskedésben, Városház-palota; Ide
intézendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Mulatságok, bűn kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és csemetéi értékelések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hozva:
Egy óra . . . . . 1.— K.
Negyedévre . . . . . 3.—
Félévre . . . . . 6.—
Egész évre . . . . . 12.—

Postai szétküldéssel:
Egy óra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre . . . . . 9.—
Egész évre . . . . . 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Alapítási tervezet és aláírási-iv.

Alulírottak, mint alapítók, a kereskedelmi törvény 150. §-a értelmében „ZALA“ HIRLAPKIADÓ ÉS NYOMDA-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG“ cég alatt Nagykanizsán részvénytársaságot alapítanak a következő tervezet szerint:

1. A részvénytársaság székhelye: NAGYKANIZSA.

2. A részvénytársaság cége: ZALA HIRLAPKIADÓ ÉS NYOMDARÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

3. A részvénytársaság tartama határozatlan.

4. Az alapítás célja a Nagykanizsán fennálló „ZALA“ című napilapot és a FISCHEL-féle nyomdát összes berendezésekkel és felszerelésekkel, papir, nyomdai és egyéb készletekkel a jelenlegi tulajdonosokkal történt megállapodás szerint meg- és átvenni, a hirlapkiadás és a nyomdai üzletet saját számlájára folytatni, a jövedelmezőséget szélesebb alapokra fektetve, fokozni és a részvényeseknek biztosítani.

5. A részvénytársaság 80.000 K, azaz Nyolcvanezer korona alaptőkével alakul, mely részvénytőke 800 drb. (nyolcszáz darab) egyenként 100 K, azaz Egyszáz korona névértékű, bemutatóra szóló részvényre oszlik fel.

6. A 80.000 K, részvénytőke teljesen befizetendő, és pedig részvényenként az aláírás alkalmával 30 korona, míg a hátralévő 70 K, azaz Hetven korona legkésőbb 1909. május hó 28-ik napjáig fizetendő.

7. A részvénytársaság a „ZALA“ című függetlenségi és 48-as lap kiadói jogát és a Fischel-féle nyomdát teljes felszereléssel, berendezéssel és készletekkel 45.000 K, azaz Negyvenötezer koronáért át- illetőleg megveszi és a tulajdonosokkal létrejött megállapodás értelmében ezekhez a kizárólagos tulajdonjogot megszerzi.

8. Befizetési helyek:

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK nagykanizsai fiókja Nagykanizsán, NAGYKANIZSAI BANK-EGYESÜLET Nagykanizsán, ZALAMEGYEI GAZDASÁGI TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T. Nagykanizsán.

9. Az alapítók fentartják maguknak a kereskedelmi törvény 183. §-ában biztosított azon jogot, hogy az első igazgatóságot és a „Zala“ főszerkesztőjét, ki a lap politikai irányát kijelöli, három évre kinevezhessék. — A részvény-jegyzés zárhatárideje f. év május 15.

Nagykanizsán, 1909. április hó 12-én.

AZ ALAPÍTÓK:

Gróf Batthyány Pál cs. és kir. kamarás
Zalavármegye főispánja, Zalaegerszeg.

Franz Lajos és Fiai gyáriparosok,
Nagykanizsa.

Schwarz Gusztáv gyáros
Nagykanizsa.

Gróf Batthyány Ernő földbirtokos
Zalaszentlászló.

Dr. Hajdu Gyula ügyvéd
Nagykanizsa.

Schwarz Ottó nagykereskedő,
Nagykanizsa.

Bosnyák Géza földbirtokos,
a zalamegyei függetlenségi párt elnöke, Misesfa.

Hajós Mihály ügyvéd,
Alsólendva.

Szentmihályi Dezső földbirtokos,
Andorháza.

Böhm Emil nagykereskedő,
Nagykanizsa.

Izsó Ferencz ügyvéd,
Alsólendva.

Tánczos Lajos földbirtokos,
Nemesrádó.

Eperjesy Gábor
a Dézsalai Takarékpénztár főtisztviselője N.-kanizsa.

Ledofsky Ernő nagykeresk. és gyáros
Nagykanizsa.

Dr. Thassy Gábor főorvos,
Zalaegerszeg.

Filipich Lajos plébános,
a csáktornyai ker. orsz. képviselője Drávasárhely.

Pongor Henrik gyárigazgató,
Nagykanizsa.

Ifj. Thassy Imre földbirtokos
Felsőrajk.

Fischel Fülöp Fia nyomdatulajdonos
Nagykanizsa.

Dr. Rothschild Samu ügyvéd,
Nagykanizsa.

Tripammer Gyula
a Nagykanizsai takarékpénztár igazg. Nagykanizsa.

Zala — részvénytársaság.

Nagykanizsa, április 21.

A Zala ma négy éve, 1905. április 21-én alakult át a korábbi hetilapból napilappá. Négy évi, erőnket talán meghaladó jószándéku és törekvő munka után ismét tovább megyünk: szélesbítjük a lap anyagi és szellemi kereteit, hogy jobban megközelítsük azt a célt, melyet négy éve magunk elé tűztünk. Hogy e célunk helyes és hogy tiszta szándékkal törekedtünk az elérésére, ennek elismerését találjuk abban, hogy Zalamegye társadalmi és gazdasági életének előkelősége, eszményi hevületű főispánunkkal az élén, gondjaiba vette a Zala további, nagyobb arányu fejlesztését. Mi négy év előtt is bízunk a dolgunk sikerében, ily gyors megértést és meghatóan egyöntetű méltánylást szerénytelenség nélkül még sem remélhettünk volna. Ha valakinek, hát nekünk volt elég alkalmunk ahhoz, hogy a vármegye közönségének és Nagykanizsa kiváló gazdasági tényezőinek némes célokra törd közéleti buzgóságát megismerjük, négy év előtt még sem mertük volna hinni, hogy ily, aránylag rövid idő után egy megyei napilapban megtalálják azt az örömmel üdvözölt pontot, melyen a most már a legendák ködébe foszló vármegyei és városi ellentétek elsimulnak.

A Zala a hozzá tartozó nyomdával részvénytársasági alapra helyezkedik. Elveszti magánvállalkozási jellegét — mely ugyan eddig is minden alkalommal figyelmen kívül maradt, ha közcélok szolgálatáról lehetett szó, — és a vármegyei közönség egy kiterjedt rétegének tulajdonává válik. A közéleti célszerűség szempontjából ez megfelelőbb és igazságosabb a magánvállalkozási formánál. Az a közönség, melyért a lap létezik, ezennél ezt fokozottabban a sajátjának tekintheti. Törvény biztosítja mindenkinek a jogát ahhoz, hogy ebben részt vegyen, ebből senki ki nem zárható és éppen a lap szempontjából mi is örömmel látunk, ha ennek gazdája az egész vármegye lenne. Ennek a vállalkozásnak nincsenek személyi céljai és különösen, — amit nem minden időszerűség nélkül hangsúlyozunk — nem alakul személyek ellen irányuló programmal. Ez kicsinyeségre, szűk látókörre vallana és méltatlan lenne az elérendő színvonal komoly és tartalmas előkelőségéhez. Azt hisszük, ez iránt megnyugtató mindenkit az a díszes, előkelő névsor, melynek ajánlásával a Zala megújult életre kel.

A Zala keretei rövidesen a vidéken elérhető legtágabb méretéig kibővülnek. Zalamegyének olyan napilapja lesz, mely a reá váró feladatoknak a legteljesebb

mértékben megfeleljen. Minden eszköz rendelkezésére fog állni, hogy hatásosan hozzájáruljon az egységes vármegyei közszellem megteremtéséhez és kialakulásához *abban az irányban, melyben vármegyét alapítóink illusztris névsora nyílt, egyenes, kétséget kizáró közéleti hitvallást jelent.* Ez a mi irányunk, melytől nem térünk el és melyhöz csatlakozik mindenki, aki óhajlja, hogy megyei életünk keretei gazdag és értékes tartalommal, munkás törekvésekkel és meg nem alkuvó magyar lélekkel töltsenek ki. Bennünket e percben magasztos hivatás tudata tölt el. Ennek intenzívebb szolgálatáért nyújtanak nekünk szélesebb anyagi alapot és megbecsülhetetlen erkölcsi támogatást. Aki érzi, aki tudja, hogy e szép vármegyében gazdag talaja van hivatásos eszmék sarjadásának és megvalósulásának, az velünk együtt jelentős politikai, társadalmi és kulturális mozzanatul üdvözli azt a tényt, hogy Zalamegye közönsége megteremti a *maga napilapját.*

Mai számunk első oldalán közöljük a Zala részvénytársaság alapítási tervzetét az alapítók előkelő névsorával. E szerint a részvénytársaság 80,000 korona alaptökével alakul, mely részvénytöke 800 darab, egyenkint 100 korona névértékű, bemutatásra szóló részvényre oszlik fel. — A részvényjegyzés zárhatárideje folyó évi május hó 15.

A Fischel-féle nyomda 59 éve áll fenn. A részvénytársaság nagyobb idővel e régi cég létező nagy üzleti összeköttetéseit fogja intenzívebben, gyümölcsözően kihasználni. A felszerelt nagy nyomdára gazdag jövő vár és ezért a részvénytársasági vállalkozás legszebb anyagi sikerrel bízta.

Mint említettük, a részvénytársaság csupán a Zala kiadói jogát és a Fischel-féle nyomdát veszi át, míg a Fischel-féle könyv- és papírkedés a részvénytársaságtól függetlenül fog tovább létezni.

A nemzetiségi agitátorok politikai üzérkedése.

Nagykanizsa, április 21.

Régen tudott dolog, hogy Magyarországon a nemzetiségi politika, mely a nemzeti egység ellen működik, voltaképpen nem más, mint a nemzetiségi agitátorok üzérkedése.

Ezzel nálunk nem mond újságot senki.

Ámde az a baj, hogy ezek az üzérkedő agitátorok, akik román, tót népbankokat alapítottak, egész Európát telekiabálták a magyar nemzet gyalázásával, megvádolásával, — gondoskodtak arról, hogy itt is, ott is, különösen a velük rokon nemzeteknél részvétet keltsenek az elnyomott nemzetiségek iránt, és az így keltett részvétell forrást biztosítsanak maguknak a bankok alapításához.

Hogy a rokon nemzeteknél kellett részvétnék állandó alapot is biztosítsanak, amire mindenkor rámutathassanak, az izgatásnak egész féktelenségével nyomultak be a nép lelkébe, hogy abba a magyar nemzet ellen való elkéseredettségnék, gyűlöletnek gyújtó fészkeit szórják.

Ezen a téren úgy dolgoztak, olyan lázasan, olyan égbeköltő hazugságokkal, rágalomokkal és

megettévesztésekkel, hogy a mi román, tót testvéreink közül még azoknak lelkét is megejtették egyidőre, akik a magyarság iránt nemcsak haragot nem tápláltak, hanem szeretettel vonzódtak hozzánk.

Mert hiszen az mindig úgy volt és most is úgy van, hogy a nemzetiségiek, a románok, meg a tótok, a magyarok ellen gyűlöletet magukban sohasem tápláltak, most sem táplálnak. Ha valahol a gyűlölet-kítörés elszomorító mozzanataival találkozunk a történelmi események során, — akkor egyuttal mindig rámutathatunk azokra a lelketlen agitátorokra, a rendszeren felelőtlen izgatókra, akik a kitérés tüzet szították és lángra lobbantották.

Egyuttal rámutathatunk minden alkalommal arra a nagyon is alacsony erkölcsstelen mozgató erőre, mely az agitátorokat a gyűlölet-szítás munkájánál vezette, irányította; mert tudtuk, hogy ők a nemzetiségi kérdéssel pusztán csak üzérkedésből gyujtogatnak.

Azok a lelkiismeretlen agitátorok, akik itten román és tót testvéreinket ellentünk izgatták hazugságokkal, rágalomokkal, — ugyanilyen eszközökkel dolgoztak a külföldön is, hogy a magyar államnak, a magyar nemzetnek a nemzetiségiekkel szemben való viselkedését mentül feketébb színben tüntessék föl. Pedig maguk is nagyon jól tudták, hogy rettenetes hazugságok áradata volt mindaz, amivel fajrokonai lelkét itthon is, a külföldön is elborították. És bizonyára egyszerű-egyszer föl is szólalt bennök a lelkiismeret szava, mikor arra gondoltak, hogy mennyi bajjal, véráldozattal jár az a nagyon is alacsony cél, mely az ő működésöknek rugója: a bankalapítás.

De hát a külföld erről mit sem tudott. A külföldet a nemzetiségi agitátorok informálták, s ennek alapján ott is ellentünk fordult az érező emberek lelke. Elhitték, hogy zsarnokai vagyunk a közöttünk lakó nemzetiségeknek, akik pedig velünk minden tekintetben egyenlő jogokat élveznek. Elhítte ezt még olyan kiváló nagylelkű is, mint Észak legnagyobb költője.

Most azonban jelent meg egy angol röpirat „A magyarországi nemzetiségi kérdés, mint — üzlet” címmel. Irta: Veridicus. Ebben az angol röpiratban, melyet már magyarra is lefordítottak, — a szerző statisztikai és egyéb adatokkal mutatja ki megdönthetetlen erejű bizonyítás alapján, hogy a nemzeti agitátorokat, tehát a magyar képviselőháznak is szereplő nemzetiségi képviselőket, nem vezette, nem vezeti a magyar nemzettestben élő fajrokonai elnyomtatása fölött érezett fájdalom, hanem anyagi érdek, pénzvágy, a könnyű élet, a meggazdagodás után való kapzkodás. — Hogy ők nem a nemzetiségieket akarják kiszabadítani olyan rabságból, amiről maguk is nagyon jól tudják, hogy nem létezik; hanem ők estek a kincsvágy rabságába és ettől akarják felszabadítani lelküket zsehjeiknek a bank-üzletek útján való megtöltésével.

És a mi szegény román és tót testvéreink ilyen üzérkedők kezében szerepelnek eszközökül. Ezek dúlják föl lelkök, életük nyugalma; és ezeknek lesznek lelkileg és anyagilag is igazi lelancólt rabszolgái.

Csak őszintén sajnálni tudjuk szegény megtévesztett testvéreinket.

A kiváló bőr- és iltihamos gyógytorras

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségeknél, hólyaggyulladás, vesetünetekkel, a haragos bántalmaknál kitűnő hatás.

Törmentesítő vasmentesítő anyaggyűjtemény.

Kapható ártányváltóval: vagy a Bányai-Lipóczy Salvator-féle Váltóval, Budapest, V. Rindler utca 2. sz.

Utban a válság felé.

A bécsi tárgyalások

Kossuth nyilatkozata.

— Táviratok és telefonjelentések. —

A bank dolgában megindult bécsi tárgyalásokban mára még nem volt döntés várható s ez nem is következett be. A tárgyalásokat folytatták s holnap az osztrák kormány ki fogja jelenteni, hogy a kartellbank esméjéhez nem járul hozzá. Ezzel kezdetét veszi a politikai válság, melynek eshetőségei kiszámíthatatlanok. A kibontakozás halvány reményét nyújtja az a terv, hogy az aktuális bankkérdést komplikálják a választójogi reformmal és a katonai kérdésekkel, bár — különösen Kossuth Ferenc mai határozott kijelentése után, — mi a bankkérdést minden egyébtől függetlenül legalább is a kartellbank alapján akarjuk megoldani. Ha ezt az osztrák kormány visszautasítja, akkor az öndöntő bankot követeljük. — Az osztrák erőszakra nagyon jellemző az, hogy a király budapesti útja végleg elmarad, mert féltik, hogy nálunk magyar befolyás alá kerülhetne, ami helyesebb fogalmazásban azt jelenti, hogy megismerkedik követeléseink jogosságával és igazságával. A magyar kormány tagjai azzal a mégnagyobb tudattal tárgyalnak Bécsben, hogy mögöttük van az ország osztatlan közvéleménye, mely inkább elkészül egy válság rázkódásaira, sem hogy törvényes jogát feladja.

Mai távirataink:

Bécs, április 21. Hiteles forrásból jelentik: A magyar kormányférfiak bécsi tartózkodása előreláthatólag kihúzódik a hét végéig, mert csak akkor kerül sor arra, hogy miniszterünk a király elé járulhassanak. Hir szerint *Wekerle* pénteken, *Kossuth* és *Apponyi* pedig szombaton mennek audienciára. *Andrássy* holnap fogadja a király. *Wekerle* és *Kossuth* ma délelőtt tanácskoztak az osztrák kormánnyal; a tanácskozások előreláthatóan eredménytelenek maradtak.

Bécs, április 21. Ma mar bizonyos, hogy a király budapesti útja elmarad. Ezt udvari körökben azzal magyarázzák, hogy a külpolitikai helyzet szükségessé teszi a király bécsi tartózkodását, az igazság azonban az, hogy féltik a királyt a magyar befolyástól.

Bécs, április 21. *Kossuth* Ferenc ma reggel a Bécsben tartózkodó függetlenségi képviselőknek a következőket mondta:

— Felhatalmazom önöket azon kijelentésem közzétételére, hogy a kormány rendületlenül kitart a kartellbank mellett s ha ez meg hiúsul, követelni fogja az öndöntő bankot, melyből egy jöttél sem enged.

Bécs, április 21. Ma folytatták a közös tanácskozásokat a magyar házban, *Kossuth* lakása mellett. Ezzel a kartellbank felett való érdemleges tanácskozásokat lezárták és az osztrák kormány holnap délelőtt közli érdemleges választát. Ennek vétele után a magyar kormány tagjai értekezletet tartanak.

Bécs, április 21. *Kossuth* Ferencnél tegnap este hosszas tanácskozás folyt, melyen részt vettek: *Apponyi*, *Zichy* miniszterek, *Szterényi* és *Tóth* János államtitkárok. *Andrássy* Gyula gróf, ki tegnap este ide érkezett, ma délelőtt hosszan tanácskozott *Wekerle* Sándor miniszterelnökkel, majd a külügyminiszteriumba hajtatótt, hol *Aehrenthal* báró külügyminiszterrel értekezett.

Budapest, április 21. A függetlenségi párt elnöksége ma sürgönyileg közölte a párt tagjaival, hogy hétfőn délután 5 órákor *Kossuth* elnöklésével a párt rendkívüli ülést tart.

Az egerszegi alakulás.

Tanácskozás a ZALA ügyében.

— Saját tudósítónktól. —

Őszinte lelkesedés, a vármegyei és függetlenségi párti érdekek helyes megértése jellemezte a párt vezető embereinek tegnapi tanácskozását, mely a Zala részvénytársaság ügyében tegnap Zalaegerszegen lefolyt. A vármegye minden vidékéről összejöttek, hogy szeretettel karolják fel azt az eszmét, hogy Zalamegye egyetlen napilapjának fejlődését, fokozottabb megszilárdulását előmozdítsák. A vármegyei közönség osztatlan bizalommal méltányolta azokat az erkölcsi garanciákat, melyek a nagykanizsai alapítók neveiben rejlenek s csupán arra szorított, hogy a lap szellemi vezetésének helyes irányításának megalapításához hozzájáruljon. Ez zavartalan megegyezéssel történt meg, mert hiszen a megjelenteket közös nemzeti ideálok hevítik és egyképpen óhajtlák a vármegye közigazgatási, gazdasági és kulturális fejlődését. Főispánunk nemes heve, mely a- lapfejlesztés eszméje iránt nyilatkozott, minden jelenlevőt magával ragadott és csakhamar a bizalom és méltánylás oly megtisztelő jeleivel találkoztunk, mely alakuló részvénytársaságunk legértékesebb alaptökéje marad.

Befejezett nagy munka után ismét megnyilatkozott a főispán család páratlan vendégzeretete, mely tanúnak mindig felejthetetlen marad. A főispáni harminc teritékes ebéd már az őszinte, jó kedély jegyében folyt le. Ez a közvetlen feszélytelenség elárulja, hogy munkás magyar főúr a házigazdánk és különösen rávall a *Baththyány* és *Inkey* családok hagyományos bőkezűségére és lebilincselő lelki őszinteségére, mely a vendégzeretetet derűs órában minden különbséget nivellál.

A nagy ebédli patkós asztalának minden részében a főispáni család egy tagja volt a társalgás középpontja. Őz, pallini *Inkey* Kálmán, főispánunk anyósa végtelen szeretetreméltóságával az egyik részen, a közelében pedig a főispánné. A méltóságos asszony ezuttal is vidám kedélyével és gazdag ötleteivel mindenfelé derűt varázsol. Az egyik asztalszárnynál a főispán körében a politika eshetőségeit számlálgatják, a másik szarnyon meg *Baththyány* Tamás gróf huszárfőhadnagy a vármegye ifjúságával van vig hangulatban. — Az ebédre a következők kaptak meghívást:

Baththyány Ernő és Tamás grófok, Marik Pál dr. főispáni titkár, Hofman bankigazgató, Krossetz Gyula takarékpénztári igazgató, Hájós Mihály alsórendvái ügyvéd, Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanácsos tanfelügyelő, Bosnyák Géza, a függetlenségi márt elmöke, Izsó Ferenc alsórendvái ügyvéd, Pongor Henrik nagykanizsai gyárigazgató, id. Czukeiter Lajos nyug. vármegyei főjegyző, Filipich Lajos orsz. képviselő, Kolbenchal Béla vármegyei főjegyző, Nagy Samu, a Zala szerkesztője, Hajdu Gyula dr., a nagykanizsai függetlenségi párt elnöke, Izsó Viktor kir. közjegyző-helyettes, Szentmihályi Dezső, Tántos Lajos, ifj. Thassy Imre földbírtokosok, Thassy Gábor dr., főorvos, Ábrahám Ernő, Hán János árvaszéki ülnökök, Molnár István körjegyző, Bruck kir. járásbíró, Bubicz Tivadar vármegyei jegyző, ifj. Czukeiter Lajos, a Zala egerszegi szerkesztője, Kadareszku Sándor aljegyző és még többen.

— **SZEKELYI LAJOS** első nagykanizsai jehérnemű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 8. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

Titok.

Megbolygatott sír.

Farkasné exhumálták.

— Saját tudósítónktól. —

Még csak ma borult a titoknak igazán átláthatatlan fátyola a szerencsétlen Farkasné esetére. Mit kéles a hatóság? Miért bontották fel az asszony sírját? Mi a gyanu? Ezekre a kérdésekre ma még sehol sem lehet választ kapni, mert ahol kérdezősködünk, mindenütt ez a tiltó szó mered elénk: titok!

Tény, hogy dr. *Sipőcz* Géza pécsi és *Schwarz* Károly dr. nagykanizsai törvényszéki orvosok az ügyészség felhívására tegnap felbontták az exhumált Farkasné. A boncolás szokatlanul hosszú ideig az orvosok tanácskozása pedig órákig tartott. Hogy mit találtak, azt nem tudjuk, mert a boncjegyzőkönyvet *Sipőcz* dr. magával vitte Pécsre és az orvosi jelentésről egyáltalán csak holnap érkezik a nagykanizsai kir. ügyészséghez. Tehát ma sem az ügyészségnél nem nyilatkozhattak, sem a boncoló orvos nem mondhatott semmit. A boncoló orvosoknak csak egymás között tett nyilatkozataiból annyit sikerült megtudnunk, hogy a boncolásnál rendkívül tanulságos esetet találtak szemben.

Más oldalról eredő értesüléseink alapján ma már megállapíthatunk annyit, hogy az ügyész gyanuja nem magzatelhajtásra irányul. A boncolást teljesítő orvosok csupán szakvéleményt terjesztenek elő s annak megállapítása, vajjon terhel-e valakit felelősség Farkasné halála miatt és hogy kit terhelhet az, ennek eldöntése az országos igazságügyi orvosi-tanács dolga lesz.

Hirek.

— **A főispánék családi ünnepélye.** Gyönyörű családi ünnepély folyt le a hó 18-án, vasárnap Zalaegerszegen, a plebánia nagytemplomában, a midőn népszerű főispánunk két kis leánykája, gróf *Baththyány* Marietta és Lujzacska a szent gyónást fejezték és először részesültek az áldozás szentségében. A nagytemplomot zsfőlért megöltötte a közönség; az előkészítő káplánok és a megyei fiatalság révén híre ment ugyanis a családi ünnepélynek. Kis leánykák fehér ruhában, virággal kezükben méltó diszével szolgáltak szeretett főispánunk gyönyörű két kis leánykája szent cselekményének. Lelkünkben mélyen meggyőződve a katolikus vallás eme legfenségesebb nagy eseménye szentségéről, szülők: gróf *Baththyány* Pál főispán és neje, a nagynya öz. pallini *Inkey* Kálmán, dr. *Ruzsicska* Kálmán kir. tanfelügyelő, dr. *Marik* Pál főispáni titkár, a vármegyei fiatalság kíséretében meghatva j-rultak az oltárhoz, a hol *Legáth* Kálmán apátplebános magas szárnyalású beszéd kíséretében méltatta a gyónás és áldozás magasztosságát. A két kis grófnőnyt már hetekkel ezelőtt külön órákon oktatta két segédjelkész a gyónás és áldozás hitéleti fontosságáról és így képzelték, milyen szent ajátosság járultak az oltár elé, a hová az egész város szeretete kísérté. A családi ünnepély a város kis ünnepélye volt egyszermind. Az a tisztelőt és becsülést, a melytől Zalaegerszeg város egész társadalmi körülveszi népszerű és nagy jótékonyasága főispánunk egész családját, nagyon meglátszott családi ünnepélyükön is, mert az egész város szeretete kísérté a kis grófnőket eme lélekemelő útjukra. Délben nagyobbszabású ebéd volt, a melyre a város társadalmi hivatalos volt.

— **Kele György siremléke** Nagyszabású ünnepek keretében avatták fel tegnap, kedden délelőtt Kotoriban néhai Kele György főjegyző, a Zala volt munkáltságának siremlékét. Az ünnepély délelőtt tíz órakor egyházi szertartással kezdődött. Pataky Viktor isk. igazgató vezetése mellett énekelték a „Csendes ölében a sír.” kezdetű dalt; majd Golub János tartott magas szárnyalású emlékbeszédet. Ezután Harmat Nándor ligetvári jegyző — mint a járási jegyzői egyesület elnöke méltatta az elköltözött kártársat. Az ünnepély utolsó pontja volt ifjú Pataky Viktor IV. oszt. tanuló beszéde, aki Kele Györgyről, mint volt iskolaszéki elnökről beszélt. Az ünnepélyen a család tagjain kívül jelen voltak dr. Ságiháry Jenő főszolgabíró, dr. Skublics Gábor szolgabíró, Szűllő Géza volt orsz. képviselő, továbbá a perlaki járás valamennyi jegyzője és a zalaezerszegi és novai járások jegyzői egyeletének a képviselői. Az ünnepély után a jegyzői kar a Gombos-féle helyiségben társas összejövetelt rendezett, ahol sok szép és hazafias felköszöntő hangzott el. Az ünnepély rendezésében nagy része volt Hajdu Lajos kotóri főjegyzőnek és Pataky Viktor isk. igazgatónak.

— **Egy 1848-as miniszter itthon.** Egyik kaposvári lap arról értesül, hogy Madarász László, az 1848-i első felelős-magyar minisztérium rendőrmisztere, aki most Amerikában farmer s idestova tul van a kilencvenedik esztendején, — hazajön Magyarországra, hogy somogyi szülőfaluját és kaposvári rokonait meglátogassa.

— **A D. K. E. hangversenye holnapután lesz.** A D. K. E. egy izben elhalasztott nagykanizsai hangversenyt holnapután, péntek este föl 9 órakor tartják meg a Polgári Egylet nagytermében. Az estély anyagi és erkölcsi sikeréhez ma már alig fér kétség; az utóbbit a szereplők diszes névsóra, az anyagi sikert pedig a tömeges előjegyzések biztosítják.

— **Közjegyzői kinevezés.** Polgár József kir. közjegyzőt Sümegre kinevezték. Az új közjegyző erős függetlenségi meggyőződésű ember, kiből a megyei függetlenségi párt is lelkes tagot nyer.

— **A magyar szent korona országai vasutas szövetsége nagykanizsai kerülete** május hó 2-án d. u. 2 órakor a saját helyiségében (Maschantzker-féle vendéglő) választmányi gyűlést tart, melyre a tisztelt tag urak ez uton is felkéretnek a gyűlésen részt venni. Tárnyoztat: 1. Elnöki jelentés. 2. Titkári jelentés. 3. Pénztárosi jelentés. 4. Országos nagygyűlésen való képviselő megvitatása. 5. Folyó ügyek. 6. Indítványok.

— **Száznegyvenötmillió örökség.** Nagy szerencsére vadásznak a somogyi Hoch családok. Száznegyvenöt millió dollár amerikai örökség néz rájuk, melynek eredetét minap részletesen ismertették. 1864-ben vándorolt ki Somogyból Amerikába egy Hoch nevű ember, ki Chikágóban később börtényes lett és midőn meghalt, a töméntelen milliók maradtak utána. Az itthon levő Hoch és az ezekkel rokon Rechner családok komoly lépéseket tettek, hogy az örökséget megkapják. Mint ma értesülünk, Nagykanizsán két Hoch család lakik, melyek szintén igényt tartanak az örökségben való részesedésre.

— **Gyilkossági merénylet egy ügyvéd el.** Pécsi levelezőnk írja: Teljesen a véletlennek mult, hogy tegnapelőtt Kiss Emil dr., volt orsz. képviselő, dárdai ügyvéd nem esett egy gyilkossági merénylet áldozatául. Egy hagyatéki ügy tárgyalásán történt az eset Ursziny Pál dr., dárdai közjegyző hivatalos helyiségében. A tárgyalás során Kiss Emil drt ellenfele Kuncser József hirtelen stidalmazni kezdte, majd pedig revolvert

rántott elő, hogy az ügyvédet lelője. A revolvert szerencsére, a közjegyző és annak segítőkicsavarták a dühöngő ember kezéből. Kuncser azzal a szándékkal jelent meg a közjegyzői hivatalban, hogy az ügyvédet lelővi. A merénylet a csendőrség letartotta.

— **A kanizsai járás fősorozása.** A kanizsai járásban május hó 14-én megkezdeti katonai fősorozás 20-án ért véget. — A járás 38 községéből 929 hádkötelest vizsgáltak meg s közülük bevált 147.

— **A Déli vasut köréből.** Pangli István forgalmi gyakornok Székesfehérvárról Csáktornyára, Polonyi István forgalmi gyakornok pedig Zákányba helyezték át. — Magdiics László forgalmi hivatalnokot Csáktornyárról, Láber Artur forgalmi hivatalnokot Zákányból Székesfehérvárra helyezték át.

— **Tífokzatos gyilkosság.** Marcali-i tudósítónk táviratozza, hogy a kaposvár—marcali-uton Somogyfajszi község határában halva találtak Pávolics János somogyfajszi lakost. A vizsgálat eddig csak azt állapította meg, hogy Pávolicsot ismeretlen tettes agyonlőtte. A gyilkost a mesztengyői csendőrségi erősen nyomozza.

— **Sertésvész.** A hatóság megállapította, hogy Nagyrécsén és Zalamerenyén föllépett a sertésvész, ezért mindkét községet zár alá helyezték.

— **Öngyilkos népköltő** Igalból írják: Jól ismerték nemcsak a járásunkban, de az egész Dunántulon is Horváth István 62 éves polgári (Fejérmegye) szűletésű népköltőt, aki a magacsinálta verseit árulta faluról-falura járva. — Az öreg rimkóvác végre is beleunt a sok küzdelembe s miután alaposan beborozott: Kára község határában fölakasztotta magát, stilszerűen egy — fűzfára. Tegnap temették el.

— **Nem szabad elvenni a cigányok gyermekét.** A cigánykérdést igen sokan a leghumanisabb eszközökkel akarják megoldani. A szomszédos Baranyavármegye is sebtiben szertette volna rendezni a cigánykérdést, ha a belügyminiszter vétőt nem mondott volna ellene. Azt tették ugyanis a vármegye urai, amit odadobott ötletként, régóta hallunk hangoztatni, hogy el kell venni a cigány-anyáktól a gyereket s állami gondozásba venni; elnevelni a cigány fajtól s belepántálni a becsületes magyar ember erényeit. Ideig nem volt rá paragrafus, hogy ezt meg lehessen tenni, de az állami gyermekvédelemről szóló törvény mintha megadta volna a lehetőséget hozzá. Baranyában az egyik főszolgabíró tizenöt cigánygyermekre ki is mondotta az elhagyatottságot és bezessékelt a rongyosokat az állami gyermekmenhelybe. A cigányanyák azonban megfőlebbezték ezt a határozatot azzal, hogy az ő purdúik nem bífang jószágok, ők azokat akarják is, tudják is eltartani. A belügyminiszter meg is semmisítette az elsőfoku hatóság határozatát.

— **Lefőzött gavallér.** A tavaszi levegő kicsalja az utcára a közönséget. A késő délutáni órákban sürü tömeg látható a Főutcán.

A korzón gyönyörű szép asszony hal d mely gondolatba elmerülve, szemlesítve. Egyszerre csak felvilan a szép szempár, a hölgy hirtelen lehajol, valamit fölemel a föld porából és gyorsan ridiküllébe rejti.

Meglátja egy fiatal ember, aki nem is sejtette, mit és milyen kincsét talált az irigylésre méltó szépség s a ficsurakat jellemző arónciával szólítja meg a fiatal hölgyet,

— Nagyság azt a bizonyos talált tárgyat én vesztettem el.

— Maga? — kérdi meglepetve a hölgy. — Nem is tudtam.

Erre kiveszi a ridikülléből a talált tárgyat. Egy *patkó* volt, amit találni tudvalevőleg szerencsét jelent. Átadta a meglepett ifjunak és így szól: — Tessék, itt van; de máskor jobban szögeztesse a — *patdjára*.

— **MAYER KAROLY** első dunántuli gősmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és pilasirozó gyára Nagykanizsa, Kőispál-utca 19 — Elvállal szakmájába vég munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Háztetők javítását csekély ártalány összegért elfogadók jóállás mellett. **Allandó Eternit palakraktár.** Kifűző-fedés, régi tetőket is olcsón átallakítok. Tisztelettel **HORVATH GYÖRGY** palak és cserépfedő Nagykanizsa, Király-utca 13. szám.

Táviratok

és telefonjelentések.

A török forradalom

Konstantinápoly, április 21. Az *iffutörökök* csapatai már *körülfogták* a várost. Eddig nem történt zavargás. A macedon csapatok holnapra várják a tárgyalások eredményét. A szultán még nem tekinti elveszítettnek magát. A nagyvezér beadta lemondását, de a szultán rávette, hogy még néhány napig tartsa meg állását.

Konstantinápoly, április 21. A tárgyalások szakadatlanul folynak a Yildiz palota, az orosz, francia és angol követek között. A kamara illését félbeszakították.

Ki nyert?

Budapest április 21. Az osztálysorsjáték mai húzásán a 102,565 számú sorsjegy 600 ezer, a 60571 számú sorsjegy 200 ezer koronát nyert.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

Mel árfolyamok. —
(Távirat.)

A Pestl Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitel-szavény 736 90. Osztrák hitel részvény 632 —. 4%, magyar koronaárpadék 67 50. Kereskedelmi-bank részvény 3387. —. Salgótarjáni közönséghánya részvény 568 —. Rimánmórnyai vasút részvény 62.25. A drin longerhajózási részvény 390 —. Hazai bank rész. 72 —.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, apr. 21.

Készáru-üzet.

Buza 18 fillárral olcsóbb.

Határidő-üzet:

Buza 1909 április 14 06 Buza 1909 október 11 73
Rozs 1909. április 9 58 Rozs 1909, október 9 24 Zab
1909. április 8 71 Zab 1909, október —, tenzéri 1909.
május 7 48 Tenzéri 1909 funinara — Rapé 1909.
aug. 14, 75.

A nyári évadra, azonnali belépésre egy ügyes és az irodai teendőkben már jártas
DIJNOKOT
keres az Első Magyar Biztosító Társaság helybéli főigazgatója, hogy jelentkezők okmányok bemutatása mellett legkedőbb e hét végeig forduljanak.

**Ki szerencseszámaimban bizik!
Az soha sem csalatkozik!!**

Ezt fényesen bizonyította egy a múlt, mint a lefolyt játék, melyben szerencsém volt t. vevőimnek számos jelenté keny nyeredményt kifizethetui, miért is csak ajánlhatom a t. közönségnek, hogy tekintettel a fenti körülményre, el ne mulasztssa a május hó 19-én kezdődő uj

XXIV. sorsjátékra szerencsesorsjegyeit

Milhoffer Kálmán főelárusító sorsjegy-irodájában

Csengery ut 2. (Hosanderg ház) beszerezni. A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 K, negyed 3 kor., nyolcad 1-50 kor.

Játéktervek és húzási listák ingyen.

ÜZLETÁTHELYEZÉS.

Tisztelettel tudatjuk, hogy üzletünket régebbi üzlethelyiségünkől a Szarvaszálló épületébe,

volt Weiszfeld és Fischer féle helyiségbe helyeztük át.

Raktárunkat ez alkalommal lényegesen megnagyobbítottuk, úgy, hogy vevőközönségünknek, legnagyobb igényeit kielégítő, óriási választékot nyújthatunk.

Kiváló tisztelettel

Fried és Morgenstern utóda.

A Budapesti Orfeum Társulat vendég-üzemeltetése

Csalóbrókán, április 22-én a FLORÉ kávéházban

ORFEUM

előadást rendez.

Ezenkívül változatos mulattató műsor: fősze razve két kacsragtató bőhözattal.

Kiszáradt fél 10 órakor. Feltartott helyek.

Csurgón

nagyobb üzlethelyiség célszerű engros és detail üzlethez.

kiadó.

Bővebbet

FRIED ALBERT

utóda Csurgón.

CLUB SZIVARKAHÜVELY

a legártalmatlanabb

CIGARETTAPAPIRBÓL,

mert kizárólag lenből készül és nem tartalmaz semmiféle égő vegyikeveréket.

Egyedüli raktár:

SCHWARZ és TAUBER

m. kir. dohánygyárlőzsdéjében Nagykanizsán.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NITRON-LITHIUMOS GYÓGYVIZ

Orvosiilag ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor-, vese- és húgyhólyag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Központi iroda: Budapest, VIII., József-körút 60.

Kapható: gyógytárak, drogeriák és fűszerüzletekben.

Steckenpferd-Bay-Rum

Legjobb hajvíz különösen kopaszság és hajkihullás ellen.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

STOCK

Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpárat

Camis & Stock

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Egyedüli cognac gőzforrás a kiadó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

2133

KRIEGER

AKÁCIA-CRÈME 2 kor.

AKÁCIA-POUDER 1 KOR.
AKÁCIA-SZAPPAN 1 KOR.

LEGTÖKÉLETESBÉ ARGISZTITÓ ÉS SZÉPÍTŐSZEREK. TÖRV. VÉDVE. HATÁSUK CSODÁS. MINDEN ARCOT ÜDIT, FRISZIT ÉS SZÉPÍT. NEM CSAK HAZÁNKBAN, HANEM AZ EGÉSZ VILÁGON KÖZKEDVELTÉSENEK ÖRVENDNEK.

FŐRAKTÁR: KORONA GYÓGYSZERTÁR

BPEST, VIII. KALVIN-TÉR (BAROSS-U. SÁROK) POSTAI SZÉTKÜLDÉS NAPONTA.

CESSLER SIEGFRIED

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg cs. és kir. felsége kamarai szállítója

BUDAPEST,

ajánlja különlegességét, az

„ALVATER“ NÖVÉNYLIKÓRT és egyéb finom illógyártmányait, valamint **ezüst üstben főtt valódi málnaszörpöt.**

Valódi Brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3,10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes féruhához	1 szelvény 12 korona
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 15 korona
ellegendő, csak	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20-24-ig, színtűgy felöltözövelet, turistatöndent, selyemkangarnt stb. Gyári árakon küld a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brunn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a hűségesevő élvez, ha szövetrukségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vörösmarty-ú. 63. (Szájál ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tartozásait szolid árak mellett. Kétszintes és terveket díjmentesen készítik. Levélbeli értesítésre személyesen megjelennek, vagy levélben válaszolnak. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Simkovics és Ujlaky

Épület lakatos, gépjavitó műhely és sodrony fonó gyár. Kútszivattyúk, fürdőszobák és vízvezeték berendezési vállalata

NAGYKANIZSÁN.

Elvállalunk e szakmába épületvasalást, rácszatokat, díszített firkertéseket, modern vaskapukat, drótfonatu kerítéseket, takaréki tűzhelyeket, gőzgép- és gazdasági gépek javítását. Kútszivattyúk, vízvezeték és fürdőszobák berendezését és javítását a legjutatóyosabb árak mellett.

Teljes tisztelettel

Simkovics és Ujlaky Nagykanizsán,

Erzsébet tér, Csoport ház.

Szülőltvány- és szülővessző eladás.

Kiváló szép, egészséges, fagy- és jégverésmentes, minden tekintetben megfelelő **szülőltványok és szülővesszők**

kerülnek olcsó árban eladásra, és pedig horttermő fajokból: Kövidinka, Szilánkaménka, Erdel, Töltszabó, Mesebűbér, Olaszrizling, Nemeskádarka, Nagyburgundi stb. Csömegfajokból: Piros és fehér Chésselés, piros, fehér és fekete Muskotály, valamint több kiváló lugaforja u. m. Kossuth Lajos, piros Maimuth és a legkorábban (nálunk már júniusban) érő Csabagyöngye. Vesszőkből van sima és gyökeres Rhiparia, Portulán és a világhíró Delaware szülővessző, amelyet tudvalegyen csak mint a régi szőlőt lehet elültetni, nem kell oltani és a legjobb bort termi.

Grünfeld Miksa

Nagykanizsa, Kinizsy-utca 5.

Gyönyörű

bársonysima, üde arcbőrt ér el minden hölgy egy tégely.

Email créme

használat-áítal.

Ára egy tégelynek K 1.50.

Egyedüli készítő: Luis Brabant Páris.

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Könyvpiac.

A világhírű *Szanin* című orosz regény szerzője *Arcubaszow M.* a magyar olvasóközönség előtt már szintén nem ismeretlen. Az a siker és mobó kapkodás, ami a híres orosz író műveinek megjelenését kíséri páratlanul áll a könyvkiadás történetében. — Oroszországban az első kiadás tízezer példányra napok alatt el fogyott és a megdöbbent hatósaágot sietett *elkobozni*, Németországban a szerző műveit feltűnés tekintetében minden eddigi tapasztalatokat felülmulnak. Ez a nagy siker birt rá arra, hogy a szennzációs hírlírónak egy másik nagyhatású művét magyar nyelvre átültetve a mi olvasóközönségünk kezébe juttassuk. A „MILLIÓK” című munka hasonlón a *Szanin*hoz, olyan esszéket és irányokatszolgálat, amik a nagyközönség vágyait és felelősségét tömörítik. Egy fiatal orosz milliomosnav a hálkiválárát tárja elénk, a milliókkal meg nem váltható lelki szenvedést és szerelmi boldogtalanságot hangulatos és mély felelősséggel vezet az olvasót a boldogtalan milliomosnyomában, ott vagyunk a féktelen szerkezők pillanatában a hős mellett és vele menekülünk a szörnyű orosz munkások gyilkos útjára. A mindvégig előkelő és irodalmi hang és a tárgy egyszerűsége egyaránt biztosítja az olvasót, hogy *nem pornografikus művet* kap a kezébe, hanem a legnagyobb orosz írók munkáival konkuráló magas irodalmi dolgozatot. — Az illusztris szerző jelen műve nyomán egy csapásra a Tolstoj, Dostojewsky és Gorkij színvonalára emelkedett, bátás tekintetében pedig már felül is multa azokat. — A regény főmó és előkelő kiadásban kerül a könyvpiacra. A gyönyörű magyar fordítás hűen az eredetiből magas irodalmi színvonalon álló visszatértezője az eredetinek. A gazdaságon kiállított művet előreláthatólag rövid időn belül elkapkodja a közönség, miért is ajánlatos annak azonnali beszerzése. — A mű ára 2 korona 40 fillér. Vidékre 2 korona 80 fillér beküldése ellenében bérmentve küldetik meg.

og. számhoz.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A magyar vallás-alapnak a vasvármegyei Karakó község határában fekvő 435.1214/1600 kat. holdas mezőgazdasági birtoka

1909. évi október hó 1-től
1921. évi szeptember hó 30-ig

vagyis 12 évre terjedő időre az aláírott miniszterium IX-ik ügyosztályában (Vadász-u 33.) az

1909. évi május hó 17. napj. déli 12 órakor

tartandó zártajánlatú versenytárgyalás után fog haszonbérbe adatni, mely zártajánlatok nyilvános felbontásáról érdeklődők jelen lehetnek.

Az L. K. s. bélyeges lepecsételt írásbeli ajánlatok az aláírott miniszterium segédhivatalának igazgatóságánál legkésőbb

május hó 17-ének délelőtti 10 órájáig

nyújtandók be. A borítékra jelzendő „Ajánlat a karakói bérletre”. Az ajánlatban nem a holdankinti, hanem az egész birtokra felszámolandó évi haszonbér számokkal és betűkkel irandók ki.

Az ajánlatok csak akkor tárgyalatúak, ha a kiszolgáltattott ajánlati minta perendszerűleg két tanu előttemezésével van aláírva.

Bánatpénzül 2000 K_g vagy készpénzben, vagy biztosítékképes értékpapirokban, bármelyik állami (adóhivatali) vagy a közalapítv. közp. pénziárnál teendők le és az arról szóó leteti nyugtá az ajánlathoz csatolandó. Elkésve érkezett, kellőleg ki nem állított avagy fel nem szerelt ajánlatok, valamint utóajánlatok figyelembevételre nem számíthatnak. A kik gyámhatalom, vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén akik az urodalommal szemben hátralekös tartozásban vannak, vagy bármí címen perben állanak, a versenyből kizáratnak.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek és az ajánlati minták a miniszterium segédhivatali igazgatóságánál (Hold-u 16.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest, 1909. évi március hó 22.

R. m. kir. vallás- és közoktatásügyi Minisztertől.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Náder-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papír-
kereskedésben, Városház-palota; ide
utérőndők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Művelőknek, béli kimutatások és magán-
közlemények sorankint 50 fillér.
Előfizetői és reklámai értesítések díja
3 kor: előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor Ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra . . . . . 1.— K.
Negyedévre . . . . . 3.—
Félévre . . . . . 6.—
Egész évre . . . . . 12.—

Postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre . . . . . 4.50 "
Félévre . . . . . 9.—
Egész évre . . . . . 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Feladós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

A Budapesti Orfeum Társulat vendég-szereplésével
Pénteken április 23-án a FIUME körúti
ORFEUM
Bucsu előadást rendez.
Esténként változatos mulattató műsor főző-
részre két hazzaglató-behózzattal.
Kezdete fél 10 órakor. Fentartott helyek.

Régi baj.

Nagykanizsa, április 22.

Késő már afelett merengeni, hogy a magyar politikai pártok nem tudnak kellő egyetértéssel s összefogással helytállani, amikor az osztrákokkal a bankdolgokban tárgyalni kell. Amióta a bankügy felmerült, semmi sem maradt titokban. — Minálunk napról napra nyilvánosságra jutottak a különböző vélemények, melyeket politikusok és államférfiak hangoztattak s ezek a vélemények csak addig voltak megegyezők, amíg fel nem fedezték, hogy a különbözőzetből értéket lehet összehordani. Mi lett volna, hogy ha széthuzás nélkül és ellentétek nélkül oldják meg, avagy kerülnek meg a bankkérdést. Mi lett volna, hogyha a koalíció épp úgy megállapodik a bankkérdés dolgában, mint ahogy megállapodás történt a kiegyezési kérdésekben a paktum keretében.

Ha fontos és lényeges a bank az ország részére, annak kellett lennie nemcsak a kormány szemében, hanem a pártok előtt is. Lehet e azzal mentegedni, hogy nem sejtették előre. — Mivé növekszik ez a bankügy.

Most Ausztria látja a mi széthuzó pártjaink gyengeségét. Péntek, hogy látja. De nem tegnap óta, hanem már rég ideje. — Hisz az osztrákok politikája ettől a gyengeségtől erősödik. Az osztrák pártok és nem-

zetiségek mindig fegyverszünetet kötnek, valahányszor a magyarság gyengeségét kell kihasználni s nincs az az égető belső kérdés, amelyik meg ne enyhülne, ha mi ellenünk kell szervezkedniök. — Az osztrák sajtó különös nagy gondot fordít amaz információkra, amelyek a mi pártjaink belső életének ismertetésére vonatkoznak. A bécsi lapok szívesen fogadják a magyar képviselőik cikkeket, mert ezek őket rendszeresen tájékoztatják és idejekorán figyelmeztetik a megtámadható pontokra. Ott helyet találnak a belső villongások kulisszatitkai épp úgy, mint a rosszakaratú kimutatások az ország gazdasági és pénzügyi helyzetéről. Ezenkívül az osztrák politikusok jobbra sokkal tanulékonyabbak, mint a magyarok.

Ausztria közvéleménye szervezettebb, ha a maga dolgáról van szó, mint a miénk. Ott teljes és tökéletes összeköttetés van a gazdasági és politikai élet ama tényezői között, amelyek a közérdek szolgálására hivatottak Ausztriában inkább tudják, hogy ami a köznek érdeke, az fontosabb a magánosok érdekeinél s ezt az utóbbit alárendelik az előbbinek. Miképpen képzelik most minálunk, hogy az így tájékozott és szervezett Ausztriával szemben most mutassuk meg az erőnket? Talán egy félhivatalos kommuniké fognak közzétenni, mely konstatálni fogja, hogy a széthuzás és egyenetlenség minden alapot nélkülöz és ugyanakkor a bécsi lapok közlik, hogy pro és kontra felhívásokat küldenek szét az országban szerteszét mulatozó képviselőkhöz, megnyerni őket oly akcióhoz, amelyre néve a kormány még semmiféle megállapodást nem létesített az öt támogató pártokkal. És amikor napirenden van, hogy egyik csoport meggyanúsítja a másikat s a gyanúsítások ellen a védekezések olyanok, — mintha a hűdenség beigazolása lenne tulajdonképpen a dicsőséges cél, akkor arról beszélni, hogy egy nap alatt az összes pártokat egy táborba lehet terelni, körülbelül olyanfajta optimizmus, mint hogyha egy

nap alatt fel akarnák találni a kormányozható léghajót vagy egy nap alatt az összes analfabétákat megtudniak tanítani írni, olvasni s ezenfelül a bankkérdést alaposan érteni.

Valóban ilyesminek az ideje letelt. De nagy tévedés azt hinni, hogy az ország a bankkérdést nem méltányolja. Ellenben az ország azokat a machinációkat nem méltányolja, melyeket a bankkérdés ürügye alatt csinálnak és viszont igen jól tudja, hogy — politikusok csak a furfanghoz értenek, de nem a bankhoz. A nevezetes pedig az, hogy a furfangot nem Ausztria ellen alkalmaztuk, hanem egymás ellen és ezért késő azzal ijesztetni Ausztriát, hogy most majd együtt leszünk. Régi nagyon régi baj ez . . .

„Élvi és technikai szempontokból . . .

Az osztrák kormány nyilatkozata.

A kartelbankot elvetették.

— Táviratok és telefonjelentések. —

Az osztrák kormány ma hivatalosan tudatta a mi kormányunkkal, hogy a kartelbank eszméjéhez nem járul hozzá.

Tehát következik az önálló bank és ennek alapján világosan megrajzolhatók a következő napok eseményei. Kossuth és Apponyi az önálló bank mellett fognak nyilatkozni a királynál. Mondani is felesleges, hogy ez egyelőre meddő fáradozás lesz s a kormány kénytelen lesz lemondani. És ekkor kezdődik a válság legnagyobb bizonytalanságaival.

A bécsi lapok ma ismét azt vitatják, hogy az önálló bank Magyarországon nem közhely, hanem csak hatalmi eszköz és azt csupán pártszempontból toltta előtérbe a függetlenségi párt. Ezzel szemben, mint köztudomású tény megállapítható, hogy a függetlenségi pártot hatalmi szempont éppem nem vezéti, sőt egészen ellenkezőben áll a dolog: a párt az ország érdekében a legjobb meggyőződése szerint jár el. A hétfői párttervezetelen különben minden bebizonyul, azért az ország teljes nyugalommal és a vezérek iránt való bizalommal várhatja a párttervezetet állástoglalását.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulózis, Influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mintogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Sirolin

Emeli az elvágyt és a testet, megszűnteti a köhögést, váladékot, éllet tisztát.

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerár-
ban. — Ára 500 forinttal 4.— korona.

Mai távirataink.

Bécs, április 22. A két kormány közötti tanácskozásokat ma folytatták és befejezték. A mai tanácskozás délelőtt 10-től 11 óráig tartott és azon magyar részről *Wekerle*, *Kossuth* és a referensek vettek részt. A tanácskozás után *Kossuth* megjelent a várakozó hírlapírók között és nekik személyesen a következő kommunikét adta át:

— Az osztrák kormány hivatalosan tudomásul adta, hogy elvi és technikai szempontból nem fogadhatja el a magyar kormányt a kartellbankra vonatkozó előterjesztését. Hivatkozik arra is, hogy a kartellbank létrehozatala mellett egyetlen szavazatot sem volna képes megnyerni a Reichsrathban. — A magyar kormány részéről *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter a tudomány és a banktechnika teréről vett érvekkel — bizonyította, hogy a kartellbank minden tekintetben megfelelő volna, ha eleme osztrák részről elvi állást nem foglaltak volna, amely bizonyítást csak azért tette, nehogy az a látszat merüljön fel, mintha a magyar kormány minden tekintetben meg nem álló javaslatot tett volna. A magyar kormány tudomásul vette az elutasító választ és most elő áll ama már többször jelzett helyzet, hogy *Kossuth* Ferenc és gróf *Apponyi* Albert öfelsége elé fognak járulni az önálló bank felállításának javaslatával.

Bécs, április 22. *Kossuth* Ferenc közölte a hírlapírókkal, hogy az ő és *Apponyi* királyi kihallgatása valószínűleg szombaton lesz.

Budapest, április 22. *Wekerle* Sándor minisztereinek ma hazaérkeztek Bécsből, de szombaton ismét visszautaznak.

Bécs, április 22. A király *Andrássy* Gyula gróf belügyminisztert ma déiben kihallgatáson fogadta. Osztrák politikai körökben azt hiszik, hogy *Zichy* János gróf is kap meghívást királyi kihallgatásra.

Zala — részvénytársaság.

Nem jött váratlanul a Zala életében beálló változásról szóló tudósításunk, — de azért mindentelég meglepetést, — hozzá tesszük: széles körben szívesen üdvözölt meglepetést kellett. A jóleső véleményezésnek igazán lekövetelő jeleivel találkozunk; ismét meggyőződhetünk róla, hogy a mi hálátlan foglalkozásunknak Nagykanizsán igen sok megértő és méltányoló jó barátja van. Ennek tudata a körzések szolgálatában mindennél többet ér.

A mi házi szenneléseinket kétféle szempontból lehet mérlegelni: s a két szempontot követi közönségünk is. Az egyik az üzleti, mely azzal biztat, hogy itt egy szilárd gazdasági létjogosultságu részvénytársaság alakul, mely üzleti vállalkozásnak kitűnő. A részvénytársaság meg fogja teremteni a Dunántúli egyik legnagyobb nyomdai vállalatát, mely zala körü összeköttetéseiivel fődolgozó

nagy munkát fog kifejtetni. A Zala részvénytársaság városunk egy nagyjelentőségű vállalata lesz.

A másik szempont a közéleti, mely bizonyára örömmel üdvözli azt, hogy Zalamegyének és benne Nagykanizsának gazdag tartalma erősen megalapozott napilapja lesz. E lap mögött az egész vármegye fog állani és hozzájárul a fejlesztéséhez. Ez többet jelent egy közintézmény alakulásánál. Hogy milyen hálás, biztos közönségre számíthat a fejlettebb Zala, erre nekünk csalhatatlan bizonyítékunk az, hogy a mai kisebb háttérrel is aktív, nyereséges vállalkozás a Zala kiadása. A lap közéleti sulya pedig ismert.

Ki szerencseszámaimban bízok! Az soha sem csalatkozik!!

Ezt fényesen bizonyította egy a mit, mint a lefolyt játék, melyben szerencsém volt. A vevőknek számos jelentékeny nyereményt kifizethet, miért is csak ajánlhatom a közönségnek, hogy tekintettel a fennírt körülményre, el ne mulasztja a május hó 19-én kezdődő új

XXIV. sorsjátékra szerencsesorsjegyeit

Milhoffer Kálmán főeljárásító sorsjegyirodájában Csengery-ut 2. (Rosenberg ház) beszerezni.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 K, negyed 3 kor., nyolcad 1.50 kor.

Játéktörvek és húzási listáim ingyen.

Polgári leányiskolai internátus Csáktornyan.

Nagykanizsa, április 22.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter f. é. 31.502. sz. rendelkezésével megengedte, hogy a csáktornyai polgári leányiskolával kapcsolatosan már a legközelebbi iskolai év kezdetén, szeptember 1-re internátus szerveztessék.

Ez az eléggé nem dicsérhető rendelkezés Muraköz megmagyarosodásának munkájához egy új és erős munkástényezőt adott; mert eddig a muraközi intelligens családok és Horvátországba szakadt vérelek leánygyermekel a stejerországi zárdákban kaptak nevelést, a honnan semmiesetre sem hozhattak háza magukkal olyan tiszta nemzeti szellemet, amintől mi a leendő magyar anyák nemzetizmosító munkáját várjuk és reméljük.

Hogy a szervezendő internátusra ebben az irányban minő hatalmas munka vár, fényesen kitérünk *Pataky* Kálmánnak, a csáktornyai áll. polgári fiú- és leányiskola igazgatójának, *Apponyi* Albert gróf miniszterhez az internátus szervezése tárgyában intézett fölirata következő részéből:

... hol veszélyeztetett pontok vannak, hol Magyarország fajaja ingadozik, éber szemmel őrködünk a nemzetiségünk vidékeken s ne kibívóan, hangos szóval, dobpergással, hanem csendben, öntudatosan, tettekkel védelmezzük meg s a hol lehet, erősítsük is véreinket.

Ilyen veszélyeztetett pontja, egyik legexponáltabb része hazánknak a Muraköz, amelyet — tudvalevő, horvát testvéreink minden áron maguknak szeretnének kaparítani. Azonban dacára a Zágrábban nevelt papságnak, mégis el kell ismernünk, hogy a magyarosodás a Muraközben, különösen ott, hol állami iskolák vannak, nagyon sokat halad előre, amelynek helyes alapjait vármeg-

gyének jelenlegi tanügyi vezetője rakta le a épít falait hogy körültekintéssel, lelkiének egész idealizmusával, szívének meleg hazaszeretetével már közel negyed század óta. Azonban szerény véleményem szerint, hogy Muraköz minél szorosabban fűzhessük és hazánk többi részéhez s hogy annak vitatása horvát testvéreink részéről örökre csupán ábrándkép maradjon, minél több intelligens honleányt kell nevelnünk a Muraköz számára, akik aztán buzgó terjesztői lennének a hazafiai érzelmeknek, apostolai a magyar földhöz és hazához való ragaszkodásnak, védő bástyái ezen exponált vidéken a magyar nemzetnek. Mert azt hiszem, teljesen fölösleges is bővebben fejtegetnem, hogy milyen nagy hatása van a nőnek, az anyának a családra, gyermekekre.

Az intelligens leánynevelés célját szolgálja ugyan a csáktornyai polgári leányiskola, de nem kielégítő mértékben, mert míg a polg. fiúiskola tanulóinak száma évről évre szaporodik, úgy, hogy az alsóbb osztályok már zsúfolva vannak, addig a leányiskola tanulóinak száma stagnál, évek óta go körül ingadozik, pedig az iskolának oly szép, tágas termel vannak, hogy még egyszer annyit tanuló is kényelmesen elérne bepnök. — Ennek pedig természetes okát abban találom, hogy a szülők különösen leánygyermekelket nem szívesen adják ki a házból privát helyekre, mert ott a legtöbb esetben nem részesülnek oly gondos felügyeletben, ami őket megnyugtató. Azért, — hogy a csáktornyai polgári leányiskola egyrészt kifejlesztessék, másrészt, hogy minél inkább szolgálhasson a magyar nemzeti ügynek, mellette leányinternátus felállítását legmélyebb alázattal javaslom Nagyméltóságod szíve előtt, ahol aztán a tanulók vagy egy tanítónő, vagy pedig egy művelt úrnő gondos felügyelete alatt házias és hazafias nevelésben részesülének. Az internátus felállítása esetén hiszem, hogy a tanulók száma egyszerre felszaporodnék.

Továbbá egy másik, nem kevésbé fontos körülmény is szól az internátus felállítására mellett. Nevezetesen igen sok magy. állami hivatalnok lakik Horvát Szlavonország területén, akiknek leánygyermekel a jelen viszonyok között magyar iskolák hiányában nem részesülnek megfelelő kiművelésben, magyar szellem- és érzelemben való nevelésben, épen azért ezen véreinkre néve valóságos mentő várul szolgálna a csáktornyai leányinternátus, a hová nyugodtan adnát leányjaikat, mert ott gondos felügyelet alatt állának.

Az internátus szervezésének módjait majd később közöljük lapunkban.

A kantzai Babel.

Meddig épül?

A vasútállomás: meddig épül?

Annak ötletéből kockáztatjuk meg ezt a kérdést, hogy végre nagy aranyozott betűkkel rakják már fel az állomás nevét, melyet az állomás éveken át nélkülözött. Most legalább tudja az utas, hogy hová érkezett, bár akik már jártak itt, ha egyébről nem, az állomás derauszált állapotáról, a keresetbe rakott gerendákról sejtették, hogy nálunk vannak. Mert azok a gerendák már négy éve feküsznek keresztben, évek óta tart az állomás ostromállapota és ki tudja, még hány év kell ahhoz, hogy a nagy mű készen álljon?

Az építés mai állapota az, hogy a személynéptár, a vesztibül, az impozáns homlokzat, az étterem, az I. és II. osztályú várótermek már elkészültek. Meg kell még építeni a III. osztályú várótermet és kisebb átalakításokra vár a forgalmi hivatal és a távirda helyisége.

Tehát az építkezés nagy része már elkészült, de ha ragaszkodnak a munka eddigi

tempójához, a hátra levő építései is számbatartunk még néhány esztendő.

Méltánylandó az a körülmény, hogy a vasuti állomáson a szakadatlan forgalom miatt nehezebb az építkezés, de végre is tessék meggondolni, hogy örökké ez sem tarthat s valahogyan csak el lehet készíteni pont annyi idő alatt, mely alatt a budapesti országháza felépült.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyfürrás

SALVATOR

Vese- és hólyagbetegségek, köszvényes, csukorbetegségek és krónikus bántalmaknál kiváló hatás.

Természetes vasmentes szavasvív.

Kapható árványvizsarokadóiban vagy a Buda-Lászlófalvi Salvator-fürdő Vállalatnál Budapest, V. Rodófalvi part 8.

Megbolygatott sir.

A kórházi főorvos nyilatkozata.

Az exhumált Farkasné még mindig rejtélyes ügyében ma a következő levelet kaptuk:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A ki-a Zala szerdal és csütörtöki számában, a kórházra vonatkozó szenzációs című cikket és tudósítást olvasta, azt kell hinnie, hogy szegény Farkasnéval, ki nagy láz mellett, eszméletlen állapotban hozatott a kórházba; — legalább is az inquisitio korába illő dolog történt; pedig nyugodtan mondhatom, hogy csak az történt, amelyet bármely privátbetegnél is meg kellett volna tenni. Mert az olyan, az örjöngésig nyugtalan beteg megfékezni, illetőleg megakadályozni abban, hogy önmagában kárt ne tegyen, egyébként nem lehetséges, mint kényszer-zubbonyba helyezni, a melynek az ő állapotára semmiféle káros befolyása nem volt és csak az első két nap, míg megnyugodott és teljesen eszméltre tért, volt rajta. Azoknak a mindent tudni akaró szakértőknek pedig, a kik a cikkek hatása alatt mulasztásról beszélnek, csak annyit mondok, szíveskedjenek elolvasni Pr. Winckel Ferenc müncheni egyet. tanár európai szaktekinélgynek e betegségre vonatkozó véleményét és tanácsát, nem akarván saját tapasztalatomat mérvadónul feltüntetni, kinek volt már elég ily esettel dólga, többek között, ma is van egy hasonló bajból kigyógyult beteg a kórházban; — és ki, magamról bátorkodom azt hinni, hogy kötelességemet eddig mindig kellően teljesítettem.

Csúdlakoznom kell azon, hogy a férj a Zala szerkesztőségét kereste és nem találta, mert ő feleségét naponta látogatván, látta, mi történt vele, és abban, hogy súlyos bajában elhalt, semmi rendkívül nem látott, mert különben nekem, ki őt, feleségét és egész családját, nősilésé-óta igen gyakran kezeltem, szólt volna akkor, mikor a temetéshez szükséges halotti bizonyítványt kérte.

Végre, kijelenthetem azt is, hogy ma az anonyim levelek korszakában és városában élén, el lehetünk készülve bármely halálesetben is arra, hogy ellenünk ily minden alapot nélkülöző hajszát indítsanak.

Midőn az igazság és méltányosság szempontjából kérem, szíveskedjék e soromat b. lapjában közölni,

maradtam teljes tisztelettel

Dr. Szekeres József
kórházi igazg. főorvos.

Hirek.

— A szolgabírák országos mozgalma. A vármegyei tisztviselők legutóbbi országos gyűlése foglalkozott a vármegyei tisztikar létszámbeosztásának kérdésével. A szolgabírák, tekintettel arra, hogy a javaslatban őket érintő sérelmeket nem orvosolták, és hogy a statuszkevo kérdése a napokban dől el a belügyminisztériumban, most mozgalmat indítottak, amelyek célja, hogy a másodosztályú főszolgabírói állások is szerveztessenek, úgy mint a főjegyzőknél, és hogy a szolgabírák is VI. és VII. fizetési osztályba juthassanak. Eddig is már több országgyűlési képviselő megígérte, hogy a szolgabírák jogos mozgalmát támogatni fogják.

— A nagykanizsai Tanítói Járaskör folyó évi május 13 án délelőtt 9 órakor kezdődőleg a molnári állami elemi iskolában tartja évi rendes közgyűlést. Tárgyszorok: 1. Einöki megnyitó. 2. Márkusné Körmendy Emma nyugalmbs vonuló igazgatónő ünnepése az egyesület és községi. 3. A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 4. Gyakorlati tanítás Hervei Jenő molnári állami tanítótól. 5. A postatakarékpénztár a népnevelés szolgálatában Szabadelőadás Farkas Sándor nagykanizsai posta és táviró tisztól. 6. Egyhuzamu tanítás falun. Felolvasás Heckenast Károly erdőfőrel tanítótól. 7. Pénztári jelentés. 8. Indítványok.

— Hazabocsátották a kanizsai póttartalékosokat. A nagynehezen létrejött béke nyugalm lassankint visszatér nemcsak az országok, hanem ezek lakóinak megzavart életébe is. Ma végre hazabocsátják a Nagykanizsán állomásozó 48. közös gyalogezrednek a részleges mozgósítás alkalmával behívott póttartalékosait. Ma este fognak kiürülni a régi gimnázium épülete és a temető melletti kaszárnya, hol az ezersház száz felszerelt póttartalékos elzárva volt, hogy helyüket a rendes tavaszi fegyvergyakorlatra behívott honvéd póttartalékosoknak adják át. — A 48. gyalogezred összes póttartalékosait hazabocsátották mai nappal, kivéve azokat, akiket a mozgósítástól függetlenül e hó 17-én 13 napi rendes fegyvergyakorlatra hívtak be. Ezzel egyidejűleg pedig a közös hadseregben megkezdődtek a rendes fegyvergyakorlati turnusok.

— Jótékony hagyományok. Nemrég meghalt Zalaegerszegen Hanty Károly, Zala megye nyugalmazott levéltárosa és egykori tiszti főjegyzője, akinek végrendeletét most bontották föl. Mint Zalaegerszegről jelentik, a nemeslelkű öreg ur végső intézkedésében gondoskodott hozzátartozóiról és rokonairól, de nem feledkezett meg a közről sem. Hetezer koronát hagyott a Zalaegerszeg városában alapítandó árvaházra vagy lólenkházra, továbbá kétezer-kétezer koronát a budapesti önkéntes mentőegyesületnek, a zalaegerszegi városi kórháznak és a zalaegerszegi városi önkéntes tűzoltóegyesületnek. Azonkívül számos kisebb, négyszáz és nyolcszáz koronás hagyományt juttatott különféle intézményeknek és jótékony egyesületeknek.

— Szimplicius vidéki hangverseny körúton Somogyország országos, sőt mondhatjuk európai híré cigányal, Barca Józsa (Simplicus) és Kis Babári Dezső hírneves primások kreolszinü legényei két estén át hangversenyeztek a Központ kávéházban. Mindkét alkalommal óriási közönség élvezte az igazán művelvezetszámba mező cigányzenét. Feltűnést keltett a két primás művészi játéka, a zenekar fegyelmzettisége és a cigányzenekaroknál ritka összhangos koncert. A rengeteg

magyar nőtan kívül előadott opera és nagyon sok nehéz operettzám előadása valóban megérdemli a művészi jelszót. Toky Lajos jeles tárogató gyönyörű érzelmességgel kezelte finom hanghatásokra berendezett hangszerét. Valóságos tapsvihart aratott remek szólóival. A híres cínybanda Innen Szombathelyre távozott, hol négy estén át fogja haligatólt gyönyörködtetni.

— Politizálás kaució nélkül. Mint értesülünk, a nagykanizsai kir. ügyészség dr. Villányi Henrik és Kortász József, a Zala Közönségi című hetilap szerkesztői ellen bűnvádi nyomozást rendelt el, mert lapjuk egyik legutóbbi számában az országos politikára vonatkozó kijelentéseket tettek, anélkül, hogy a lapnak politikai kauciója lenne.

— Gyermekehalál az Erzsébet-téren. Borzalmas baleset történt tegnap délután az Erzsébet-téri volt Oroszlán vendéglő udvarán. Az udvaron kocsk álltak, melyre cementet raktak fel. Egy Kompert-Feri nevű 15 hónapos kis fiú ott csetlett-botlott a kocsk közt s halálos baleset érte. Az egyik kocsi előtt megbotlott s mikor elesett, egy ló agyonragta. A gyermeket már holtan emelték fel.

— A „Nyugat” 8 ik száma. Irodalmi folyóirataink a legjelentősebbjének, az Ignótus, Fenyő Miksa és Osvát Ernő szerkesztésében megjelent Nyugat-nak most érkezeti 8 ik számában a következő nagybecsű szépirodalmi és kritikai közleményeket találjuk: Peterdi István, Janász Gyula, Füst Milán, Ady Endre, Reichard Pirokska és Ignótus, Varsék; Lengyel Géza, Saroska (Novella), Ignótus; Új művészet. Szilasi Vilmos; Páterffy Jenőrl II. Karinth Frigyes; Génius (Novella) Laczkó Géza; A collegium Don Quijotéja. A „Figyelő” kritikai rovatartalmak: Lévél a Nyugat szerkesztőségéhez (Karinthy Frigyes); Én is Shaw Caesarjáról (Babits Mihály); Pierre Loti; Philae halála (Nagy Zoltán); Hock János az Urániában (Laczkó Géza); Kun József; Kék hegyek (Babits Mihály); Az ideal (Karinthy Frigyes). — A Nyugat előfizetési ára egy évre 20 korona, egy szám ára egy korona. A kiadóhivatal címe VII. Akácfa utca 5. Május 1-től V. Dörötya utca 14.

— Orfeum-társulat a Fiumében. Jól szervezett orfeum-társulat működik ma már harmadik estén a Fiume kávéházban. Kovács és Eröss direktoroknak sikerült társulatuknak nagyon ügyes és tehetséges tagjaival oly izlées és választékos műsort produkálni, aminőben a nagykanizsai brettlin vajmi ritkán lehet részünk. — Főleg a társulat hőlytaggal válnak ki e zsánerben ritka disztinváltságokkal. Maguk a direktorok ismert erők a vidéken, a hőlytagok közül pedig kiválnak Irsay Emilia kabaré énekesnő és Peicsényi Valéria, a sanzonett. A férfi tagok közül valóban érdemes dolgokat láttunk Bodrogi Laci groteszk komikusól. — Ma utolsó előadása lesz az orfeumnak.

— A letenyei kaszinó estélye. A letenyi kaszinó a létesítendő letenyi daloeegylet előjaira folyó évi április hó 24-én (szombaton) sajtó helyiségében „Tréfás Áprilisi Estélyt” rendez. Beléptidj személyenkint 2 korona. Család, jegy 5 korona. Kezdete pont 8 órakor.

— Vasutas halál. Makár István, somogyceurgói máv. lékeső, hőtőn a zágrábi állomáson tolatás közben két útköző közé került, amely a 19 éves legény összes bordáit beszakította. Makári eszméletlenül szedték föl a sinekről. Néhány órával később belehalt sebeiba. A szerencsétlen véget ért vasutas holtestét tegnap éjjel Zágrábból Porrogszentkirályra szállították, ahol ma délelőtt nagy részvét mellett temették el.

— A Bakony rajongói. Két kis diák kalandos elhatározásáról érkezett jelentés. Mint Csáktornyaárdi táviratozzák, vasárnap elfűnt hazáról Fuisz János harmadik polgári iskolai tanuló és Berényi Jenő negyedik elemi iskolai tanuló. A kisebbik fiu konyhakést vitt magával, Fuisz pedig *Patóli költeményeivel* tünt el. A bakonyi erdőt tüztők ki cölül, hogy ott Rózsán Sándorhoz hasonlóan bandát szerveznek. Fuisz különben két hónappal ezeltől már egyszer világgá ment, de három nap-műlva a csendőrök megtalálták. A két elfűnt fiút keresi a csendőrsg.

— Tolvaj háziszolga. Hahn Miksáné, kávéháztulajdonos azt a jelentést tette a rendőrségnek, hogy Pálos István nevű házi szolgálója betört a lakásába és 106 korona értékű ékszert és készpénzt elrabolt. A szolgát, ki megszökött, körözik.

— MAYER KAROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyszeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Külső-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

— SZÉKELYI LAJOS első nagykanizsai fehérmű gőzmű-vasáló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt. Nagykereszt-utca.

Táviratok

és telefonjelentések.

A tartalékosok hazaszállítása.

Bécs, április 22. Ma megkezdtek a Bosznában és Hercegovinában állomásozó tartalékos katonák hazaszállítását. Az elsőnek ellundított csapatok nemskóra itthon lesznek.

A déli vasut államosítása.

A vasutigazgatóság kéri.

Bécs, április 22. A déli vasut igazgatósága sürgős beadványt intézett az osztrák pénzügyminiszterhez, melyben azt kéri, hogy a nyomászó anyagi helyzetére való tekintettel indítsanak tárgyalásokat a vasut államosítása végett.

A török forradalom es ellenforradalom.

Konstantinápoly, április 22. A városban teljes nyugalom uralkodik. A szultán és az ifju törökök közt tárgyalások folynak. A vidékről is azt jelentik, hogy a hángulat mindenfelé nyugodt.

Gyászrovat.

Nagyvárad, április 22. Saly Ferenc kir. tanácsos, Nagyvárad volt polgármestere az éjjel bitelen elhunyt.

A szabadkai gyilkosság.

Budapest, április 22. A szabadkai titokzatos rablógyilkosság ügyében László Géza szabadkai rendőrkapitány Budapestre érkezett és délben Haverda Máriával házkutatást tartott.

A szepesremetói tüzkatasztrófa.

Szepesremetó, április 22. Ma már meg lehet állapítani, hogy a tegnapi tűzvész pár óra leforgása alatt 180 házat, hamvasztott el közülük a templomot és a plébánia lakot.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 736 — Osztrák hitel részvény 632 — 4% magyar koronaárjárdék 92 45 Kereskedelmi-bank részvény 3387 — Salgótarjáni közszolgálati részvény 571 — Rimamurányi vasmű részvény 563,50 Adria tengerhajózás részvény 300 — Hazai bank részv. 271 50.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, ápr. 22.

Készaru-üzlet.

Változatlan: Irányzat szilárd.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április 14 02 Buza 1909. október 11 78
Rozs 1909. április 2 67 Rozs 1909. október 9 26 Zal
1909. április 8 80 Zab 1909. október — — tengeri 1909.
május 7 48 Tengeri 1909 funiusra — — Repec 1909.
aug. 14 66.

Csurgón

nagyobb üzlethelyiség célszerű engros
és detail üzlethez

kiadó.

Bővebbet

FRIED ALBERT

urnál Csurgón.

Új gépjavító műhely!

Grammofonok, kerékpárok, varró-
gépek, motorok, írógépek,
szakszerű javítását ujonan berendezett
műhelyünkben a legolcsóbban eszközölünk.
Egyedüli képviselőnk hírneves Stirla
Puch kerékpárakból, mindennemű alkat-
részek mérsékelt árban.

Tisztelettel:

Bród és Wéber.

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér Elek ház.

Nagyobb építkezésekhez, oly társat
keresek, kinek legálább is 15—20 ezer
korona készpénze van az építésekbe
befektetni,
cím meg tudható Kossuth Lajos-tér 22. sz.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vározdí-u. 63. (Árjád ház.)

Elvállal minden új épület emelését
és tatarozását szolid árak mellett. Költsé-
gvetést és tervekét díjmentesen kö-
szítik. Levélbeli értesítésre személyesen
megjelenek, vagy levélben vála-
szolok. A népszerűség bizalmát kérem.

Simkovics és Ujlaky

Épület lakatos, gépjavító műhely és sodrony fonó
gyár. Kútszivattyúk, fürdőszobák és vízvezeték
berendezési vállalata

NAGYKANIZSÁN

Elvállalunk e szakmába épületvasalást,
rácsozatokat, díszített irkerítéseket, mo-
dern vaskapukat, drótfonatu kerítéseket,
takaréki tűzhelyeket, gőzgép és gazda-
sági gépek javítását. Kútszivattyúk, víz-
vezeték és fürdőszobák berendezését-és
javítását a legutányosabb árak mellett.

Teljes tisztelettel

Simkovics és Ujlaky Nagykanizsán,

Erzsébet tér. Csoport ház.

Gyönyörű

bársonysima, üde archórt ér el
minden hölgy egy tégely

Email créme

használata által.

Ára egy tégelynek K 1.50.

Egyedüli készítő: Luis Brabant Páris.

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Hangya-Sósorszesz

törvényesen védve.

2216

Legjobb fájdalomcsillapító, nélkü-
lözhetlen háziszser bedörzsölésre.

Nagy üveg a 1.50 K. Kis üveg 80 fill.

Kapható Nagykanizsán: Gyógyszertárakban,
Armuth Náthán és társa, Neu és Klein
fűszerüzletében, Bader Henrik (Csengery-
út) és Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Számos elismerő levél

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papir-
kereskedésben, Városház-palota; ide
intésendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Műlatások, hirdetések és magán-
közlemények soronként 60 fillér.
Egyeztetés és esetleges ártételek dűl-
le 5 fillér előfizetőknek 3 koroná.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepek kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra . . . . . 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Egész évre 12.-

Postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.-
Egész évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SANDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

A jövő függetlenségi politika.

Írta: P. Ábrahám Dezső orsz. képviselő.

Nagykanizsa, április 23.

Midőn ellenzéki párt uralomra jut s átveszi az ország ügyeinek vezetését, mindjárt a kormányzati felelősség elismondást nem tűrő követelményével kell számolnia.

Elveinek, törekvéseinek nagy részével úgy kell tennie, mint a töröknek sarujával: kívül hagyja a politikai mecset kapuján.

A pártok nem is úgy alkotják meg programjukat, hogy az máról holnapra meg legyen alkotva, sokszor évtizedekre előre megállapított tervek ösztönzik, adják meg a létjogosultságát egyik vagy másik politikai tömörülésnek.

Csak addig állhat fenn ellenzék, vagy kormánypárt, míg programja a folytonos előrehaladásra, vagy mondjuk a fennálló viszonyok megváltoztatására törekszik. Hogy áll ez a kérdés a kormányzó pártra nézve? Mihelyt a program kimerült s csak a mindennapi tengődés, a nélkülözhetetlen államszükségletek beszerzése képezi az uralkodó párt összes tevékenységét-beáll a stagnálás időszaka, mely után visszaesés, a nemzeti erők fogyása következik be.

Az egyhelyben való maradás korszaka lepte meg a szabadelvű pártot, képtelenné mutatkozott az előhaladásra, a nemzeti jogok bővítésére és elérte jól megérdemelt sorsa: a nemzet elfordult tőle, elseperte a közélet színteréről.

Uralomra jutott az ellenzék. Alkalma jutott megvalósítani az előrehaladást hirdető programból azokat, melyek az éppen létező állapotokkal, nemzetközi és közügyi intézményekkel homlokegyenest nem ellenkeztek.

Amint a természet rendes folyamatában nincs ugrás, nincs az a békés politikai változásokban sem. Forradalmat, erőszakos intézkedéseket a függetlenségi párt előidézni nem akar. A nemzeti függetlenséget széles alapokon tárgyaló terveire hirtelen jött a többségretetés. Számolnia kellett azval, hogy az idő teljessége még nem következett be, számolt a maga igazi becsület és bölcs politikai érettségében a körülményekkel, elfogadta az elérhető kevesebb eredményt, hogy a nagyobb jövődöbelit ne kockáztassa.

Megosztotta a hatalmat a koalíció más közjogi alapokon álló pártaival, viszont csaknem egyedül viselte a három évi együtt-lét összes keserűségét. A maga igazának tudatában, a jobb jövő reményében eltűrte az elvfelelősség vádját is, csak azért, hogy előkészítse a talajt későbbre tervezett programpontjainak a megvalósítására. Lerakta a függetlenségi politika alapjait. Ügykezett a jogegyenlőséget, a köztelherviselés arányosságát, a kisemberek megélhetését, a nemzeti államunk iskolák utján való kiépítését biztosítani.

Most már csak az a kérdés, hogy a lerakott alapokon tud-e tovább építeni, vagy képessége akár a párt gyengése, akár a pártok együttes, de nem minden összhangzatos működése folytán meg van bűnítve?

Az a kérdés, hogy életképes-e a függetlenségi párt magában véve, a másik két 67-es alapon álló tömörülés akadályozza-e kitűzött céljainak megvalósításában, vagy a különböző pártok alapelveinek összihangba hozása és egymáshoz közeledése, szóval egy új párt létrejötte kívánatos és lehetséges-e?

Ebben merül ki a fúzió kérdése.

A magyar politikai életben előfordult fúziók eddig úgy nyilatkoztak meg, hogy a nagy párt beolvastotta a kisebbet. Az utóbbi még csak jogfentartással sem élt elveinek megvalósítása érdekében. Nem is beszélve a Tisza Kálmán-féle fúzióról, így történt ez közelebbi időben a nemzeti pártnak a szabadelvű pártba, majd a disszidenseknek a függetlenségi pártba történt beolvadásakor.

Ez lenne a természetesebb alakulat ez uttal is, midőn az abszolút többségben levő függetlenségi párt magába fogadná a másik két kormányzati pártuak beolvadni akaró elemeit.

Nem tartom azonban természetellenesnek, sőt jogtalanak sem az olyan egyesülést, melybe a kisebbségi pártok is érvényre tudnák juttatni sarkalatos programpontjaik jórészét.

Számolnunk kell az eshetőséggel a mai politikai viszonyok között, midőn a függetlenségi párt vezéreinek kijelentése szerint is időelől nyert a párt többséget.

Ennek a beismerése nem lemondás, nem a függetlenségi elvek elárulása, hanem az igazi hazaszeretet megnyilatkozása, mely

nem pártérdekeket, hanem nemzeti boldogulást akar érvényesíteni.

A függetlenségi párt másrészt sohasem folytatta a pártérdekeket mindenek elé helyező politikát, de azt tartotta, s még a fuzió esetleges létrejötte alkalmából is meg-ingathatatlanul hiszi, hogy csak az általa hangoztatott uton juthat el mielőbb az ország gazdasági és politikai teljes függetlenségéhez.

Ha egyáltalában fuzió jöhet létre a pártok között, azt csak a függetlenségi párt legfőbb programpontjainak teljes figyelemreméltatása mellett történhetik.

Feltétlen számít azonban e párt most is arra, hogy a felszínre került kérdések megoldásánál a koalált másik két párt támogassa a függetlenségi törekvéseket, vagy legalább akadályokat ne gördítsen.

Ilyen megoldásra váró kérdés most a bank önállósága.

Az 1848. március 15-iki 12. pont közül nem találomra vették, vagy éppen hajánál fogva rángatták elő e nemzeti követelményt.

Meghozta azt az idő folyása. E kérdés megoldása haladékot nem tűr, a nemzeti óhajítás mellőzése pedig egyenesen lehetetlen.

A nemzeti nagytöbbséget a függetlenségi párt képviseli, amely egyhangulag állást foglal a kartellbank, vagy ha a kormány e törekvése nem sikerül, — az önálló bank mellett. — Eltérés e tekintetben sem a pártban, sem a párt és vezérei között nincsen. Az osztrák körök önző mákacsságával és ellenzésével szemben egyedül a függetlenségi párt összetartozására van szükség. Olyan erős falánksz lesz ez, melyen megtörik minden fondorkodás, csak a mi régi ellenségünk, a belső meghasonlás, ne vegyen ismét erőt rajtunk s ne legyen erősebb, mint a lármás osztrák politika.

Ha az első keresztitűzőn diadalmasan keresztülesünk, — akkor jöhet a pártok egyesülése, mert e diadal fogja meggyőzni a tartózkodó felfogású pártárgyalatokat is arról, hogy a magyar függetlenségi törekvések nem az ábrándok világába tartoznak. Ekkor jöhet az együttműködés a békés, de fokozatos előhaladás céljaira, mely előhaladás ugyanis a függetlenségi elvek végleges győzelmében fog véget érni.

A déli vasút államosítása.

Tegnap távirataink közölték, hogy a déli vasut beadványban fordult a pénzügyminiszter felé, amelyben utalva anyagi helyzetére, azt kéri, hogy az állam vállaljon garanciát új beruházás költségeiért és indíttassék tárgyalás a déli vasut államosítása ügyében. Ehhez a B. H. a következő megjegyzéseket fűzi:

Ez az államosítás talán kívánatos, de egyáltalában nem egyszerű és könnyű dolog. Nem szólva arról a nagy pénzáldozatról, melyet a déli vasut államosítása járna, mindenestre nagy nehézséget okozna egyebek közt az, hogy az engedélyezési okirat értelmében a déli vasut osztrák vonalait csak az esetben államosíthatók, ha egyidejűleg a magyar vonalakat is államosítják. Ezen a ponton hiúsult meg eddig minden osztrák államosítási törekvés. Annak idején néhai Baross Gábor volt az, aki határozott föllépésével megakadályozta az osztrákok államosítási törekvését. Azóta is többször megkísérelte a bécsi kormány, hogy rábíri a magyar kormányt arra, hogy egyezzen bele az államosításba, illetőleg Magyarország váltsa meg a magyar vonalakat. Mindaddig azonban ez nem sikerült, mert Magyarország nem mondhat le egykönnyen arról a befolyásról, melyet a déli vasut, illetőleg ennek a nyugati irányban való kiviteli relációjára gyakorol. Hisz ez még némiképpen az egyedüli vasuti kiviteli irány, a melyre befolyást gyakorolhatunk. — Erről csakis teljesen megfelelő rekompensáció mellett mondhatunk le, a mi nem lehet más, mint hogy biztosítsuk kivitelünket a nyugati irányban. Az éppen ma Párisban meghalt Kaftan új cseh képviselő egy pár évvel ezelőtt az osztrák képviselőház vasuti bizottságában sürgősen követelte és erről indítványt is tett, hogy államosítsák az osztrák vasutakat és ezzel, illetőleg megfelelő tarifapolitikával zárják el Magyarországot, a magyar kivitel a nyugattól. Ez az osztrák politika azóta győzedelmeskedett, mert az államosítás valóban megtörtént és az új tarifapolitika érvényesítése folyamatban van. — A gazdasági kiegyezés alkalmával nem tudtuk kivéni a kassa oderbergi vasutnál az annabergeri osztrákost, minél fogva tarifapolitikai fönhatóságunk megszűnik mindenütt a határnál. Egyedül a déli vasutnál van még némi befolyásunk. Végzetes könnyelműség, nagy bűn volna erről lemondani megfelelő ellenszolgáltatás nélkül. Ez a rekompensáció pedig nem lehet más, mint az, hogy biztosítsuk kivitelünket nyugat felé. Ez legkönnyebben történhetik meg az oderbergi vonalon, tehát első sorban erre kell súlyt vetni, a mi azonban korántsem jelenti azt, hogy azért földözzünk a többi irányt. Sőt, minthogy minden alkú a do ut des alapján áll, a mi beegyezésünket oly drágán kell megfizetnünk, amint csak lehet. Az oderbergi vonal a legkövetlenebb, azért tettük első helyre, de világos, hogy a mostani déli vasuti irányt is biztosítani kell magunknak.

A szultánt detronizálták.

A török forradalom.

A csapatok bevonulása Konstantinápolyba.

— Táviratok és telefonjelentések. —

Határozott és jelentős fordulatot vett a török forradalom, mely ezzel új szakába jutott. Egy alább közölt táviratunk jelenti, hogy a török parlament egyhangú szavazással elhatározta Abdal Hamid szultán detronizálását és ezzel egy időben az ifjú török csapatok bevonultak Konstantinápolyba. A trónjától fosztott szultán elvonul a török fővárosból, hol most már a helyzet teljhatalmu urai maradnak az ifjú törökök, ami remélhetőleg európai alkotmányosság megerősödését fogja jelenteni.

Egyik tegnap este érkezett táviratunk a következőt jelentette:

Konstantinápoly, április 23. A török nemzetgyűlés, mely indvaleműleg San Stefanoba vonult, a szultán letételének kérdése felett tárgyal, azonban még mindig nem döntött. A vita igen élénk.

Ennél többet, befejezett tényeket jelentenek következő

mái távirataink:

Konstantinápoly, április 23. Fordulatot jelentő esemény híre érkezett San Stefanoból. Az ott időző kamarai és szenatusi tagok, összesen százötvenen tegnap este befejezték titkos ülésüket melyen 150 szavazattal elhatározták a szultán detronizálását. Az ülésen a vélemények csupán a detronizálás idejére vonatkozólag tértek el. A seik-ül-izlam dolga már most, hogy a detronizálásra vonatkozó okiratot elkészítse.

Szaloniki, április 23. Konstantinápolyi jelentés szerint az új török csapatok ellenállás nélkül bevonultak Konstantinápolyba. A szaloniki hadtestparancsnok az egész szárazföldi és tengeri haderő parancsnoka lett. Egész Törökország figyelmébe San Stefanora irányul, hol a kormány is tartózkodik.

Hírek.

— A Zala részvényei. Két napja, hogy a ZALA részvénytársaság alapítási tervezete lapunkban megjelent és máris oly széleskörű élénk érdeklődés mutatkozik a kibocsájtandó részvények iránt, hogy a részvénytársaság megalakulása teljesen biztosítva van. A közönség ezzel nem csupán a nívót kiváló fontosságát méltányolja, mely a Zalára vár, hanem azt is, hogy itt egy nagy jövőjű iparvállalat megalakulásáról van szó, melyre szükség van és melynek jövedelmezősége kétségtelen.

— Városi takarékpénztárak. Az ország több városában egész komolyan foglalkoznak a városi takarékpénztárak létesítésének tervével. Most arról értesülünk, hogy Halász Lajos országgyűlési képviselő tíz millió korona alapítéssel meg akarja teremteni a városok takarékpénztárát. A nagyobb és vezető városok már hozzájárultak a terv megvalósításához. Arad város egymaga negyedik millió koronát jelzett s a részvénytársasági alapon szervezendő pénztárhoz aláírásukat adták: Temesvár, Nagy-

vár, Szeged, Pozsony Makó és Marosvásárhely és több vezető város polgármesterei is. A városok takarékpénztárának feladata lenne városi költségek lebonnyolítása, vállalatok finanszírozása, tisztviselei költségek konvertálása.

— A mai díszhangverseny. Méltó érdeklődéssel várja városunk minden nagy művészi esemény iránt egyaránt érdeklődő közönsége a mai díszhangversenyt, melyen Fodorné Aranka a magy. kir. Operaház ünnepelt alténekesnője, akinek szerződését dalszínházunk elért igen jelentékeny sikerrel alapján most hosszabította meg 25000 koronáig emelkedő fizetéssel az Operaház igazgatója, Góthné Kertész Ella és Góth Sándor a Vigszínháznak ez a két dédelgetett kedvence mutatkoznak be Nagykanizsán. A művészek a déli gyorsvonattal érkeztek. A hangverseny negyed 9 kezdődik és felelte vonzó műsora a következő:

1. A monolog. Magánjelenet írta Kertész Ella. Elmondja Góth Sándor a Vigszínház művésze. 2. Brhms: Sapphó Óla. Káldy Gyula: Károly mellett van egy erdő... Bizet Carmen Habanera. Éneklő Fodorné Aranka a magy. kir. operaház művésznője. 3. Versek. Éneklő Góthné Kertész Ella a Vigszínház művésznője. 4. Noszeda Károly Piros rózsák. Noszeda Károly, Altató dal. Mayerber: Nagy ária a Prófétaból. Éneklő Fodorné Aranka a magy. kir. Operaház művésznője. 5. Jelenet Bernstern Henrik Bacaraté című drámájából. Elmondják Góthné Kertész Ella és Góth Sándor a Vigszínház művészei. A zongorakíséretet a D. K. E. felkérésére Blumenschein Vilmosné urnó látja el.

— Meglőtték a vonaton. Balatonszentgyörgyi leveleznők írja: Tegnap délután kelemenlen kalandja akadt Récsé határában a Nagykanizsáról jövő 242. számú tehervonat egyik fékezőjének. Bednarics József récséi lakos 16 esztendő fia pisztollyal lövöldözött a vasuti töltés mellett, egy békás mocsár előtt. Mikor a vonat arra ment, a fiu nem a békára lőtt, hanem — a vonatra és éles lövéstényével arcon találta Pinter Lajos fékezőt. A meglőtt vasutas azonnal vészjelet adott s a vonat megállott. Így aztán sikerült a lövöldöző fiut megfogni és tőle a pisztolyt elkobozni. Az eljárást a lövöldöző fiu ellen megindították.

— Hatóságilag lezárt boltok. Schlesinger Ignác Magyar utcai kereskedő Fülöp Gusztávné kaposvári lakóstól 26 ezer korona értékű parti árut vett és ezt haza hozta. — A vételár egy részét kifizette, azonban a másik részt, mely e hó 15 én vált esedékessé, nem egyenlítettte ki. Mivel az a gyanu merült fel, hogy Schlesinger hiteltelőséjét ki akarja játszani, följelentés folytán a nagykanizsai kir. törvényszék vizsgáló bírása bűnügyi zárlatot rendelt el, melyet a rendőrség tegnapelőtt este foganatosított. A rendőrség Schlesinger Magyar utcai fűszerkereskedését és Erzsébet-téri rőfös boltját lezárta és mindkettőt ellátta a hatósági pecséttel. Schlesinger ez ellen a vádtanácsához felebbezett.

— Egyhuzamos munkaidő a városházán. Minap tettünk említést a zalamegyei központi tisztikar ama kívánságáról, hogy a nyári hónapokban a vármegyeházán csak reggeli 7 órától délután 1 óráig legyenek hivatalos órák. Hasonló óhaja van Nagykanizsa város tisztikarának, mely ma kérvényt intézett a tanácshoz és ebben előterjesztette kívánságát, mely méltányos és valószínűleg teljesíthető is. A beadvány szerint a helyes megoldás az lesz, hogy azokban a hivatalokban, melyekben délután is van munka, állandóan egy-egy inspekción tisztviselet ellátja a délutáni dolgot.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségeknél, köszvényes, cukorbetegségnél és húrtól bántalmazott kővel kórosoknál.

Természetes vasmentes ásványvíz.

Legjobb gyógyforrásunkban vagy a Salgó-Lipóti Salgó-Bánya Vállalatnál Budapest, V. Budaörsi út 1. A

— **Öngyilkos főerdész.** Pécsről jelentik: A bellyel, Frigyes kir. herceg tulajdonát képező őserdő szarvasállományának fejlesztése körül talán egyik uradalmi erdész se szerethetett oly érdemeket, mint Pfenningberger Frigyes főerdész. Amikor első ízben jött Baranyába Vilmos császár vadászatra, Pfenningberger, mint a vadállomány legalaposabb ismerője, volt a vadászatok rendezője. — Első rangú szakember volt, urának legteljesebb bizalmát bírta és Vilmos császár is hílás volt a főerdész iránt, aki kitüntetésben és értékes ajándékokban is részesült. Gyengélkedés következtében már néhány ezredével ezélt — nyugdíjaztatta magát és Villányon telepedett le. Elképzelték a megdöbbenés, melyet ma reggel azon hír keltett, hogy Pfenningberger Frigyes öngyilkosságot követett el. Már huzamos ideje beteges. — ennek következtében buskomor volt és az éjszaka éjjel bizonyára öntudatlan állapotban locsantotta szét vadászfegyverével koponyáját. Családi tagjai csakis ma reggel jöttek a katasztrófa nyomára, mert alvás közben nem hallották az étesetelést. — Frigyes főherceget rávratilag értesítették volt kedves erdészének tragikus haláláról.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügyminiszter *Vajda* Péter zalaegerszegi kir. törvényszéki telegkönyvezetét az aranyosmaróthi kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Farkasné a fővárosi sajtóban.** A nagykanizsai kir. ügyész gyanújának iránya még ma sem bontakozott ki teljes világossággal, mégis akadnak már, akik országos szenzációvá akarják dagasztani Farkasné rejtélyes ügyét. A Nap szerkesztője ma telefonon közölte velünk, hogy ez ügyben Kanizsáról tudósítást kapott, mely rémes részleteket tartalmaz. Megnyugtattuk a Napot, hogy Farkasné halálára vonatkozólag ma még senki sem tudhat többet mint amennyit mi megírtunk és a mit ezentúl írunk, az a legóvatosabban fedi az igazságot.

— **Szocialista gyűlések.** A nagykanizsai szocialdemokraták bejelentették a rendőrségnek, hogy e hó 27-én este a sörgyárban, — 28-án pedig a gőzfürdő vendéglőjében népgyűlést tartanak és azzal a kérdéssel foglalkoznak, hogyan és miért ünnepeljük meg március 15-ét.

— **A 48-as tartalékosok hazaérkezése.** Bécsből jelentik. A boszniai tartalékosok hazaszállítása 6—8 nap alatt megtörténik. Ez alatt az idő alatt az összes tartalékosokat visszazsállítják ezredeiknek pótkeret állomására. A 48-ik gyalogezred tartalékosai holnap, szombat délelőtt 11 órakor érkeznek haza Nagykanizsára.

— **A második huszvizsgáló tanfolyam befejezése.** A városunkban létesített második huszvizsgáló tanfolyamot e hó 30-án fejezik be. A vizsgán *Vécsey* polgármester fog elnökölni s jelen lesz a törvényhatósági állatorvos is.

— **Meghosszabbított vasút engedély.** A kereskedelemügyi miniszter Hausner Zsigmond és társai gőzmalomtulajdonosoknak a kaposvár—mocsoládi h. é. v. Toponár állomásától Orci, Zimány, Rácegrés, Pátalom, Magyaratád, Szentgálaskér, és Ráksai, Észteleg Büssü, Kazsok és Ráksi községek érintésével Igallig vezetendő rendes nyomtávu gőzüzemű helyi érdekű vasútvonalra kiadott előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számított további egy év tartamára megújította.

— **Halál a vasuton.** Milyen megröndítő eset történt tegnap egy harmadik osztályú vasúti kupében Kaposvár és Ódombóvár között. Egy Amerikából visszavándorolt, az új világban három évtizedet eltöltött öreg munkás bázaszár két meglelt flakkal felülték tegnapelőtt Fiumában a vonatra, hogy Monon megye egy kis falujába, az őrekek rég nem látta szülőföldjére utazzanak. Widder Ferenc 82 éves aggastyán keserves munkával megszerezte az utiköltséget és ugyanolyan koru feleségével visszatért hazájába, hogy a hátralevő rövid idejüket a szülőföldjükön tölthessék el. Kaposvárig a visszavándorlottaknak nem zavarta meg semmi az utjukat. Tört magyarsággal beszélgettek a többi utassal. Kaposvár után az öreg asszony lefeküdt, egy padra és elaludt. Az ódombóvári állomáson sokan szállottak föl a vonatra. Az egyik utas le akart ülni, megrázta tehát az öreg asszonyt, hogy keljen föl. De hiába költögette, az asszony alvás közben meghalt. Az állomáson nagy riadalom keletkezett, az utasok mind az illető kocsi köré csoportosultak. Közben a pályaeorvos is megérkezett, megvizsgálta a halottat és konstata, hogy félórása, tehát körülbelül nagyberki állomás közelében szívvelhűdés következtében állott be a halál. Widder Ferencné a dombóvári sírkertben temették el nagy részvét mellett. Öreg férje és gyermekei szomorúan utaztak haza rég nem látott szülőföldjükre.

— **Öngyilkos inas.** Zalaegerszegen *Brenner* Gyula 18 éves lakatos inas tegnapelőtt fel akasztotta magát a mire észrevették, meghalt. Öngyilkosságának okát nem tudják.

— **Katonák szabadságolása az aratásra.** A hadügyi kormány ebben az évben is fog az aratás idejére szabadságot adni azoknak a katonáknak, akik mint gazdálkodók, vagy mint mezeli munkások kívánnak résztvenni az aratásban.

— **Vizsgálják a mértékeket is.** *Kozáry* Kálmán, a mértékhiteltesítő hivatal vezetője rendőri segítséggel az üzletekben vizsgálja a mértékeket és ezek közül többet alkalmatlannak talál. A mértékek vizsgálatát folytatják.

— **Aki egészségére vigyáz, igyék heten ként egyszer kóvászor reggelizés előtt fél pohár természetes Ferenc József-keszervizet.** A tudományos világ legkiválóbb férfiai maguk próbálták ki és a leghatásosabb, legkellemesebb hasznátoknál nyilatkoztak. Ezen valóban jótékony hatású és olcsó természetes gyógyviznek egy hástartásban sem szabadna hiányoznia. A „Ferenc József”-keszervizet minden jobb fűszer üzletben és az összes gyógytárakban árusítják. Igazgató-ság: Budapest.

— **Május elsei munkaszünet.** Az idén jó dolguk lesz a munkásoknak. — Május elseje szombatra esik, tehát egyszerre két napjuk lesz plhenőre, mert vasárnapon meg a törvény tiltja az ipari munkát. A közönségnek ebből nem sok hátránya lesz, mert a legtöbb ipari üzemből azért nem történik fennakadás, legalább itt a vidéken nem. A lapok azonban szombat reggeltől kedd reggelig nem jelenhetnek meg, amit a vidéki közönség is meg fog nylneni, mert három napig nem olvashatja majd megszokott lapját. Az újságkiadók országos szövetsége ez ügyben más tárgyalta is a budapesti betűszedők körének a küldöttségével, de még eddig véglegesen nem tudtak megállapodni.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kőbesseli-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutáryosabb áron. — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyeket ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

— **SZÉKELY LAJOS** első nagykanizsai fehérnemű-gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

Ki szerencseszámaimban bízik!
Az soha sem csalatkozik!!

Ezt fényesen bizonyította egy a mult, mint a lefolyt játék, melyben szerencsem volt t. vevőimnek számos jelentés kény nyeremetnyit kifizethetni, mélt is csak ajánlatom a t. közönségnek, hogy tekintettel a fentti körülményre, el ne mulassza a május hó 19-én kezdődő új

XXIV. sorsjátékra szerencsesorsjegyeit

Milhoffer Kálmán főelárusító sorsjegyirodájában

Csengery-ut 2. (Kosenberg ház) beszerezni.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 K, negyed 3 kor., nyolcad 1-50 kor.

Játéktekerc és húzáal lajstromok ingyen.

A vidéki színészetről.

— *Festetich gróf nyilatkozata.* —

Festetich Andor gróf, a vidéki színészet országos felügyelője, a szentesi Tóth József-színház felavatási ünnepségéről Aradra utazott, hol egy újságról a vidéki színészetről érdekes dolgokat mondott el.

— Milyen újabb intézkedéseket szándékozik tenni a kultuszminiszter a vidéki színészet hathatósabb támogatása érdekében? — kérdezte egyebek közt a hírlapíró.

— Ez attól függ, hogy a vidéki szintársulatók mennyiben felelnek meg azoknak a művészi kívánatoknak, amelyeket a miniszter megkövetel tőlük. Apponyi Albert gróf egy rendeletet adott ki, amelyben a vidéki szintársulatóktól, az esetre, ha állami szubvencióra tartanak számat, komolyabb művészi irányt követel. A segítyt csak azoknak utalványozza a miniszter, akik ennek az előfeltételnek eleget tesznek. Az én kötelességem, hogy negyedévenként tájékoztassam e tekintetben a minisztert. Özinte megelégedéssel mondhatom, hogy amióta a miniszter ezt a megfontolt rendeletet kiadta, a vidéki színészi utója nagyon szépen emelkedett.

— A Népszínház megszűnése milyen hatással volt a vidéki színészetre?

— Amilyen sajnálatos, hogy megszűnt a Népszínház, éppen olyan öröndetes, hogy milyen kedvező hatást gyakorol a vidéki színészet izmosodására, önállóságára. Eltekintve attól, hogy a budapesti Magyar Színház teljesen a drámai és színművek kultiválására tért át, a vidéki színházak repertoárja is megváltozott. Kevesebb az operett, több a színmű, dráma és opera. Egy képviselő nemrégiben azt az észrevételt tette a pénzügyi bizottság ülésén, hogy a vidéki színházakban sok trágárság kerül előadásra. Ez nem igaz. Mondhatom, hogy a Vígyszínház műsorából mind kevesebb kerül előadásra a vidéken. És ez öröndetes momentum.

— Nem tett Méltóságod lépéseket az előkelőbb vidéki színházak segélyének felemlésére?

— De igen. Százézer koronával kértem az évi segély összegét emelni. Most kétszázézer korona évi segély van felvéve a költségvetésbe, de ezt csak részben lehet eredeti rendeltetésére fordítani. A többi nyári színikörök építésének segélyére fordítjuk. Az aradi, szegedi, kassai és nagyváradai szintársulatók évi

nyolcezer korona államségélyt kapnak, részben mert megfelelnek a miniszter által megkövetelt műveltségnek, részben mert teljesen állandósítandó igyekeznek állomáshelyeiken a színházban. (Sajnos, hogy ezek az állományok is segélyezett színházak is elterjesztik a méltóságot.) A legnagyobb segélyt, 18-18 ezer koronát a pozsonyi és soproni társulatok kapják.

Táviratok és telefonjelentések.

A politikai válság

Bécs, április 23. Zichy Aladár gróf személye körüli minisztert, a képpárt elnökét a király ma délelőtt fél tíz órakor fogadta magánkijelölésén, mely félóra hosszat tartott és a politikai helyzettel van összefüggésben. Kijelölés után a miniszter a magyar házba ment, hol *Andrássy, Kossuth és Apponyi* miniszterekkel folytatott hosszú megbeszélést. Ezután a magyar kormány összes tagjai résztvettek *Aohronthal* báró külügyminiszternél a tiszteletükre adott ebéden.

Délután *Andrássy Gyula* gróf visszautazott Budapestre.

Budapest, április 23. Wekerle Sándor miniszterelnök, — ki ma egész nap Budapesten van, délelőtt a miniszterelnökségen hivatalos ügyekkel volt elfoglalva. Wekerle este Bécsbe utazik.

Bécs, április 23. Végléges megállapodás szerint *Kossuth Ferenc* a király holnap délután fél 2 órakor, *Apponyi* pedig *Kossuth* után fél 3-kor fogadja magánkijelölésén. Holnap este mindketten visszautaznak Budapestre.

A függetlenségi párt és a bankkérdés.

Budapest, április 23. *Justh Gyula* képviselőházi elnök Meránból hazatért és délelőtt megjelent a képviselőházban. Érkezésekor a pályaudvaron hívek várták és később a képviselőházban is sokan fölkeresték. *Justha* Ház 26-i összehívásáról intézkedett. Informálták a banki tárgyalások lefolyásától, mire ama meggyőződésének adott kifejezést, hogy a bank dolgában a függetlenségi párt nem engedhet álláspontjából.

Budapest, április 23. Beavatott forrás jelentése szerint a függetlenségi párt hétfői értekezletén *Kossuth Ferenc* elnök kért a királytól, hogy ne hozzon előre olyan határozatot, mely a jövőre kihatóval lehetne, hanem a kibontakozás módját bízva a verékre. Ezenkívül *Kossuth* kitartásra és tömörülésre hívja fel a pártot.

Gyilkosság az utcán

Szombathely, április 23. *Török János* szombathelyi iparos régóta pereskedett *Sahleinger Adolf* nevű szomszédjával. Ma délután az utcán találkozási összecseréltek, mire *Schlesinger* revolvert rántott és agyonlőtte *Törököt*. A gyilkos önként jelentkezett a rendőrségen.

SARG-féle 60%
KALODONT
LEOJOBB
FILLÉS FOG-CRÉME

Közgazdaság.

Értékpapír-tőzsde

— Mai arfolyamok. —
(Táviratok.)

Magyar hitelrészvény 736. — Osztrák hitel részvény 633.50. 1%, magyar koronajáradék 92.45. Kereskedelmi-bank részvény 3380. — Salgótarjáni közszékhelyi részvény 571. — Rimamurányi vasút részvény 664.50. Adriai tengerhajózás részvény 390. — Hazai bank részv. 272. —

A gabonaüzletről.

(Táviratok.)

Budapest, apr. 23.

Készáru-üzet.

Buza tíz fillérről olcsóbb.

Határidő-üzet.

Buza 1909. április 14.14. Buza 1909. október 11.75
Rozs 1909. április —. Rozs 1909. október 9.24
Zab 1909. április 8.85. Zab 1909. október —. Tengeri 1909. május 7.45. Tengeri 1909. június —. Rapce 1909. aug. 14.65.

Oppolzer, Drasche, Schnitzler, Kainzbauer tanárok ajánlják Dr. J. G. POPP cs. és k. udvari fogorvos

MATHERIN 59 év óta egyedül leg-hathatósabb fogszereit

a szájat, fogakat, foghúst torkot rögzítő meggyógyítják csaknem szagtalanok és megszabadítanak a legkínzóbb fájdalomtól és ezenkívül. Gyomor, belekre, igen jótékony hatásúak. Utódi csak az én cégemmel, a K. 2.80 2. —. Matherin fog-creme-tubus — 60. — üvegben 1.40. csomagban — 70. Fogpor 1.26. Nem habzik, a fogakat nem rongálja. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszertüzetekben.

Gyönyörű

báronysíma, úde arcbört ér el minden hölgy egy tégely

Email creme

használata által.

Ára egy tégelynek K 1.50.

Egyedüli készítő: Luis Brabant Páris.

Nagyanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Szőlőoltványvessző eladás.

Györs, mohás és raphias oltványok, ciparia, portalis, rupestris monticola vinn. solonchon borjók ezre 80 koroná. Cemege faj drágább. Megrendelhető foglaló kíséretében, három hét múlva szállítható.

Breuer testvéreknél

Bánokszentgyörgy.

Ezer darabon felül ládákban szállítatik.

Amerikai simavessző is kapható.

Elveszett 170 korona folyó hó 17. évi. A megtaláló szíveskedjék a rendőrségnél jelentkezni, hol illő jutalomban részesül.

Butorozott utcai szoba

külön bejárattal kiadó.

Rozinezy utca 2. szám. Kaszil Jakobnál.

Palkó Péter építő

Nagyanizsán, VI. ker. Varazdi-u. 63. (Bajót ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tartozását szolid árák mellett. Költségvetést és terveket díjmentesen készítik. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Csurgón

nagyobb üzlethelyiség célszerű engros és detail üzlethez

kiadó.

Bővebbet

FRIED ALBERT

utca Csurgón.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmagasabb gyomor- és a testbántalmak, gyomorgörös- és gyomorhív. fogósi székrekedés, májbanalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen. A jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak: — Hamisítások törvényileg fenyítettek 2 korona.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel, „A. Moll” feliratu ónozáttal van zárt. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beörzsolási szer közzévet, csak az a megkülönböztetés egyéb következményeivel legismertesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona. MOLL Gyermek szappanja. Legfinomabb, legújabb módszer szerint készült gyermek és hölgy szappan a bőr okszerű ápolására gyermekek's felöltött részére. Ára dobozbanként 30 fillér. Ol darab 1 korona 80 fillér. Minden társas gyermek szappan MOLL B. védjegyével van ellátva.

Főszékhely: Moll A. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító által Bécs, Tuchlauben 9. sz. Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.” aláírással és védjeggyel ellátott készítményeket kérni. Reklár Nagykanizsán: ROSENFELD ADOLF FIAL.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésben, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103. Szerkesztőség: 78.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hozva:

Egy hóra . . . . . 1.— K.
Negyedévre . . . . . 3.— „
Félévre . . . . . 6.— „
Egész évre . . . . . 12.— „

Postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre . . . . . 4.50 „
Félévre . . . . . 9.— „
Egész évre . . . . . 18.— „

Munkások, bár kimutatások és magánközlemények soronként 30 fillér.
Eljegyzési és esküvői értesítések díja 3 kor.; előfizetőnek 3 korona.

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolvasó szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

A csobánczi kuruc-émlék.

Nagykanizsa, április 24.

Nagy idők nagy emlékei fűződnek Csobáncz várának omladékaiból.

Különösen nagy emlék a Kuruc-világból, II. Rákóczy Ferenc szabadságharcának viharos, dicsőséges korából.

Amikor a szabadságszeretet csodás ihletése nemcsak hősiérfiakkal, hanem hősaszonyokkal is gazdagította a magyar nemzetnek hősköiben, vértanúiban mindvégig gazdag történetét.

Abban a ragyogó korban, 1707. február 24-én történt, hogy Rabutin, a kegyetlenségéről híres császári vezér, hatalmas seregével Csobáncz vár alatt vonult el. A várbeliék közül valaki közülük lött. Ekkor — mint a felbuzsult méheraj — nekiestek a várnak. De az ott levő kuruc csapat, mintegy 30 nemes, akik a környékből hozzátartozóikkal, családikkal odamenekültek, olyan hősiek, elszánt küzdelemmel védte a várat, a nők is olyan legendás bátorsággal harcoltak a férfiak oldalán, hogy a küzdelem vége a várostromló tábornok el-este és a császári seregek jelentékeny veszteséggel való szégyenteljes megfutamodása lett.

Ezzel a történeti mozzanattal szemben, mely a zalamegyei asszonyokat is a — hőségi nők nimbuszos alakjai közé emelte, — mi zalamegyeiek mindnyájan súlyos, nagyon súlyos vádat érezhetünk lelkünkben.

Nem megbocsáthatatlan, óriási mulasztást követünk-e el, amikor a kuruc-vitézségnek, a zalai asszonyok példásan hazaszerető, hősiek bátorságának ezt az idők messzeségén át is ragyogó, a magyar nemzettel élő halhatatlanságra érdemes történeti mozzanatot már-már ott hagytuk a csendes sílele és mindent eltemető világában?

Hisz a közelmúlt is, meg a jelen bizonydalmái is, és annyi meg annyi történeti mozzanatot öntudatra rázhatták volna lelkün-

ket, hogy emlékjelekkel kell nekünk megörökíteni történeti életünk sok vihart élt szent talajának, ennek a drága vérrrel meg-harmatozott hazának, minden rögét, — melyek nagy időről, nagy emlékekről, a haza-és szabadságszeretet legendás világról beszélnek hozzánk és az egymás után következő nemzedékekhez.

Meg kell értenünk a történeti mozzanatok, melyek nagy intelmek a nemzet számára, most sokkal inkább, mint bármikor a múltban. Meg kell értenünk a múlt eseményeiből, hogy a magyar nemzet csak addig él, amíg a nemzeti öntudat; békében a munka-erő odaadó, becsületes érvényesítésére, megtámasztás és veszedelem idején vértanuságig menő hazaszeretetre hevít-e hazának minden gyermekét.

Meg kell ezt értenünk, a vérünkbe kell szívniunk azokból a dicső emlékekből, melyekből a haza- és szabadságszeretet mindent átmozgató megragadó példája ragyog felénk.

És ha eddig elmulasztottuk a Zalavár-megye talaján lezajlott történeti mozzanatoknak egyik legdicsőbb, legragyogóbb emlékéit megörökíteni: pótoljuk ezt a nemzeti öntudat ellen elkövetett mulasztást most, amikor a »Balatoni Szövetség« a következő gyönyörű, lelkeshangú felhívással szólít bennünket egy kis áldozatkészre:

Kedves Honleányok és Hónfiak!

Az elődök emlékét megbecsülni, a nagy és dicső tettek emlékét megőrizni a legszebb honleányi és hazafil kötelesség.

Van-e annál emlékeztetőbb idő a magyarok történetében, a mikor a kurucok csillaga fénylött, a mikor a vitéz kuruc csapatok lovai patáinak robaja remegtette meg a haza ellen-segeinek a szívét és tette büszkén, dobogóvá a magyart?

És van-e a nagy harc tusának szerény, de ragyogóbb eseménye, mint a kis csobánczi sziklavárba szorultak mesébe illő hősiege?

Ha Csobáncz alatt vitt el az utunk, vajjon eszünkbe jutott-e az a fényes diadal, melyet 1707. évi február hó 24-én, fenn a hegy ormán, egy maroknyi kuruc csapat, mintegy harmincan, a várba fölmenekült környékbeli

nemesség és azok hozzátartozói, a zalamegyei hősiekkü asszonyok segítségével a vad kegyetlenségéről híres Rabutin császári vezér hatalmas serege fölött kivívt?

A császári vezér elvonulni igyekezett Csobáncz alatt seregével, mikor a várbeli vakme-rök körül valaki közülük lött. Ezrével támadtak erre a kis sziklavárnak.

Csodálatraméltó küzdelem következett! A középkor fegyverével küzdő várbeliek a jól felszerelt és tekintélyes hadsereggel szemben vitézül megállották a helyüket. És mikor a csep hadsereg lankadni kezdett, a hősiekkü zalai asszonyok is munkához láttak. Porró víz, gerenda, szikladarab volt az asszonyok rettetés fegyvere. És a vége az lett a küzdelemnek, hogy az ostromló tábornokot a várból lelőtték, a nagy császári sereg pedig jelentékeny veszteséggel szégyenszemre megszaladt.

Kedves honleányok és hónfiak!

Tegyük róla, hogy a kuruc bátorság eme fényes napját senki ne feledje! Állítsunk olyan emlékjelet Csobánczra, mely időtlen-időig hirdesse Rákóczi vitéz katonái és a zalai asszonyok dicsőségét!

Hazafias szívvel és őszinte bizodalommal fordulunk a m. kir. belügyminiszter ur 12346/1909. számú engedélye alapján mindazokhoz, a kik igaz magyaroknak érzik és vallják magukat; szerény hozzájárulással tegyék lehetővé, hogy a bazalt kövekből emelendő emlékoszlop rövid idő lefolyásával állhasson már a csobánczi tetőn.

Kelt a Balatoni Szövetségnek, Budapestén, 1909. évi január hó 31-én tartott közgyűlésből.

Hazafias üdvözléssel:

Burchard-Béla-váry Konrad Batthyány L. gróf főrendiházi tag, elnök. v. d. t. l. orsz. képviselő, elnök

Szűts Bóla, mérnök, elnök. Öváry Ferencz dr., orsz. képviselő, ügyvezető alelnök.

Szűcsbényi Viktor gróf, főispán, alelnök. Cséplő Ernő, titkár.

Hiszük, hogy e felhívásnak Zalavár-megye lelkes nőközönségénél is, meg hazaszerető férfianál is szép sikere lesz.

A Balatoni Szövetség hozzánk is küldött gyűjtő-ívet.

Nagyon kérjük azokat, akiknek szíveben a hazafias kegyelet-érzet él, akár saját adományukat, akár gyűjtésüket szíveskedjenek a »Zala« szerkesztőségében levő gyűjtő-ívre jegyezni, mellyel a nyilvánosság előtt is elszámolunk.

Merkur Vasművek Nikolai és Tszai

Kenőcsös és olajos hintótengelygyár, szűrke és lágyvasöntöde, kovacs- és nikkelező intézet. Gépgyár javító műhely.

NAGYKANIZSÁN.

A gyár foglalkozik gépszervezés és gyártással, közimű berendezések (transmissió) és ezek részeinek mint tengelyek, szikkorongok, fogaske-rekek, különösen gyűrűkenő perselyek stb., téglagyári gépek, kör-kemence-öntvény szerelvények, kútszivattyúk, vízvezetékek készítésével, gőzgép és lokomobil, valamint minden egyéb gép javításokkal. Malomhenger csiszolás és rovátkolás olcsón és szakszerűen eszközöztetik.

Költségvetéssel díjtalanul szolgál.

A román kereskedelmi szerződés
Bukarestből táviratozzák: *Szterényi József* államtitkár, a ki a román kereskedelmi szerződés perfektuálására Bukarestbe utazott, ma délből ideérkezett. A pályaudvaron *Schönburg* herceg magyar és osztrák követ, *Wodianer* főkonzul, *Lers* és *Roth* miniszteri tanácsosok és *Marich* szak tudósító fogadták. A Romániával kötött kereskedelmi szerződést a magyar és az osztrák kormány nevében ma délután 4 órák alá a bukaresti külügyminiszerium palotájában. A szerződést Románia részéről *Bratiann* miniszterelnök, külügyminiszter; a magyar kormány részéről *Szterényi József* államtitkár, az osztrák kormány részéről *Riedl* Rikárd osztályfőnök, továbbá *Schönburg* herceg osztrák és magyar követ írták alá.

A papi vagyon.

Indítvány a szekularizációról.

— Saját tudósítónktól: —

Az a mozgalom, mely a római katolikus egyház javainak az állam részére való lefoglalását célozza, legközelebb bevonnul a városok és vármegyék közigazgatási terembe is. Zala megye szintén megkapja az atyafiságos körlevelet, melyet a kálvinista Rómában: Debrecenben készült megszerkesztett. Hajdu vármegye törvényhatósági bizottsága, egy hozzá benyújtott konkrét indítvány alapján. S ha az indítvány határozattal válik, a mi körülbelül bizonyos: a magyar törvényhatóságoknak s az ország világnak a hajdumegyei körlevél ötletéből módjukban lesz véleményét mondani a kényes kérdés fölött, mely évszázadok óta foglalkoztat népeket és országokat egész Európában.

Az indítványt *Lengyel Imre* nyugalmazott helyettesbíró, megyebizottsági tag nyújtotta be s annak az a rövid lényege, hogy Hajdu vármegye írjon fel az országgyűléshez a szekularizációról szóló törvény megalkotása érdekében és hogy hasonló elterjesztése iránt keresse meg a vármegyeyel a törvényhatóságokat is.

Lengyel táblabíró indítványát a jelen politikai és társadalmi állapotokat élesen bíráló elméletuttatás vezeti be. Kemény kritikával illeti a mai rendszert, a mely nagyra növelte a klerikális néppárt szárnyait s mely Magyarországra zúdította a nyugati államokból kiűzött kongregációkat. Fejtette, hogy a papi vagyonok kulturális célokra való köztulajdonba vétele igaz magyar nemzeti érdek. Majd előterjeszti önálló indítványát, a mely így hangzik:

határozza el Hajdu vármegye, hogy felírja az országgyűlés képviselőházához:

1. Hogy haladéktalanul utasítsa a kormányt törvényjavaslat benyújtására, amelyben kimondassék, hogy a köztulajdon egyházi célokra addig se fordítható, míg a szekularizáció elkövetkezik. Píszesse ki-ki a papját, mit könnyen tehet, ha az állami nevelést behozzák.

2. Az állam tegye jóvá eddig hibáját és a mit Németország a tizenhatodik században megselekedett: konfiskálja, szekularizálja a klerikus birtokait, mert másképpen nem segíthet, mert ezzel a kivándorlást is megakadályozza. A parasztszótályt megerősít és újítázza az államháztartást veszélyeztető kríziseknek is.

3. Hasonló felirat terjesztése iránt keresse meg vármegyénk az összes vármegyeyel és városi törvényhatóságokat.

Ki szerencseszámaimban bizik! Az soha sem csalatkozik!!

Ezt fényesen bizonyítja a tény, hogy a múlt, mint a lefolyt játék, melyben szerencsém volt, a vevőimnek számos jelentékeny nyeresémet kifizethet, miért is csak ajánlhatom a t. közönségnek, hogy tekintettel a felelt körülményre, el ne mulassza a május hó 19-én kezdődő új

XXIV. sorsjátéka szerencsesorsjegyeit

Milhoffer Kálmán főelárúító sorsjegyirodájában

Csengery-ut 2. (Rosenberg ház) beszerezni.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 K, negyed 3 kor., nyolcad 1-50 kor.

Játéktervek és húzási listák ingyen.

Egy iparvállalatunk jövője.

A Fischel Fülöp Fia cég ötvenkilenc éve áll fenn és ma nemcsak Nagykanizsának, hanem az egész Dunántulnak egyik legnagyobb nyomdai vállalata. Ezen 59 év alatt a cég neve messze vidékeken ismertté vált s különösen mióta a kiadásában megjelenő *Zala* című lapot politikai napilappá változtatta át, a cég állandóan el van halmozva megrendelésekkel, összes gépei állandóan munkában vannak és még így is gyakran kerül abba a helyzetbe, hogy nagy és sürgős megrendeléseket vissza kell utasítania.

A magyar nyomdaiparra a fogyasztó közönség izlésének fejlődésével, igényeinek növekedésével nagy jövő vár. A honi ipart pártoló mozgalom is e téren derekasan kitart s ma már alig van nagyobb intézmény, mely nyomtatványait az országban szerezze be, az állami és közigazgatási hivatalok pedig egyenesen kötelesek nyomtatványszükségleteiket itthon fedezni. Mindezeket a kedvező körülményeket tekintve, a Fischel-féle nyomda, ha rendelkezik a fejlődés kellő anyagi feltételeivel, az első között remélheti legnagyobb sikerrel felvirágzását, részint, mert beindulásánál fogva — s erről ismert, — lépési tudartani a fokozódó igényekkel, másrészt jól megalapozott összeköttetései révén intézmények, iparvállalatok, pénzügyintézetek, közhivatalok nagyobb szabású és jövedelmező megrendeléseire számíthat.

A cég ma Nagykanizsán uralja a piacot. Alig van intézmény, vállalat, pénzügyintézet, hivatal, iparos, kereskedő, ügyvéd, társulat stb. a városban, a melyek és akik nyomdai szükségletüket egészben, vagy részben ne a cégnél fedeznék.

A cég nyomdája ma kereskedelmi és egyéb nyomtatványok, művek stb. előállításával s a *Zala* nyomásával foglalkozik; a könyvkötészet üzleti és egyéb könyveket köt, mintazacskókat, dobozokat, diszmuveket stb. készít.

Említtük, hogy a cég minden munkaeőre és minden gépe állandóan munkában van. Ha kétszer ily nagy felszereléssel rendelkezne, akkor sem volna pihenő munkaeőre, mert soha nem lenne megrendelések hiánya.

Annak illusztrálására, hogy hová fejlődhet a nyomda kellő befektetéssel, megemlítjük, hogy míg a Fischel Fülöp Fia cég állandóan tizenkét szedővel dolgozik, addig egy minap nagyobb tökével megalakult szombathelyi nyomda, mely szintén napilapot ad ki, máris 27 szedőt foglalkoztat, továbbá míg a Fischel cégnél két gyorsító van fizemben, addig a pécsi részvény-

nyomdánál nyolc gyorsító dolgozik. Ezeket az arányokat a Fischel cég is csakhamar elérheti. Az már most kijelenthető, hogy bármennyire szélesbülnek is a F. F. fia cég nyomdájának keretei, a kellő nyomtatvány megrendelések az eddigi összeköttetések révén biztosítva vannak.

Az újabb befektetések különösen a nyomdánál nagyon lukratívek, mert a nyomda az előbbi költséggel megkészerzheti mostani forgalmát.

A F. F. fia cég nyomdai vállalatának mai évi forgalma kimutatható 100,000 korona.

Megemlítjük, hogy a Zalának vidéki lapoknál ritkán tapasztalt nagy nyilvánossága és súlya Például Nagykanizsa városában alig van olyan tudó felölt ember, ki ne tartoznék a Zala előfizetői közé. A lap a megyében is igen jól elterjedt, úgy hogy Zala megyének alig van községe, melynek vendéglőiben, korcsmáiban, egyleteiben megtalálható ne lenne. Ilyen körülmények közt a Zala a vármegye ügyeihez is mindig ép oly eredménnyel szól hozzá, mint Nagykanizsa városaihoz. A szentgróti ember a Zalát ép úgy a maga lapjának tekinti, mint a kanizsai. A Zalának kiterjedt és előkelő összeköttetései vannak.

Legsőbb jövővel kecsegtető üzleti vállalkozásként foghatjuk fel azt, ha részvénytársaság alakul a célból, hogy nagyobb tőkével a Fischel Fülöp Fia cég igen kedvező konjunkturát intenzíven kihasználja.

Hazajöttek a tartalékosok.

Bevonulás Nagykanizsára.

— Saját tudósítónktól. —

Szomorú sőt márciusi este volt, mikor émentek és virágos tavaszi reggellel érkeztek vissza a Boszna regényes völgyéből. Fajdalmas sirástól volt hangos akkor a kanizsai pályaház s ma örömkönyök fogadták azokat, kiket elveszetteknek hittek. Igaz, nem harci dicsőséggel tértek vissza, de legalább ép kélaláb és teljes számmal. Igazán kár lett volna egyért is e vidám, életerős legények közül, kiknek dagadó izma csak ki nem szakítják a fesszes bakanadrágot.

Pontban fél tízkor robogott be a vonat a kanizsai pályaudvarra a 48. gyalogezred első zászlóaljának 436 tartalékosával. Márciusban 1400 katoná ment el, kik közül ezer tényleges katoná és póttartalékos még néhány hétre lenn maradt Boszniában, fölemelt békelelétszámot képezve. Tehát ott még mindig vigyázni kell valaminek.

Diadalmas fogadtatásuk volt a kanizsai állomáson a hazatérő katonáknak, kiknek egy része emlékül hozott bosnyák sapkát visel. Öreg és fiatal nők sirva ölegettek egy-egy megtért fiút. Legmeghatóbb volt egy kicsiny öreg anyóka, ki a korzó sarkán várta őket. Mikor odaértek, hangos sirással nekiszaladt a csapatnak, átkapta a fiát és a fia mintegy ötven lépésnyire ölből vitte az öregasszonyt.

Itthon vannak és ha nem is csatáltak, mégis, mint a nótájuk mondja: »megtanították Szerbiát.«

A kiváló bőr- és lúhiumos gyógyforrás

SALVATOR

Vese- és hólyagbetegségeknél, köszvényes, cukorbetegségnél és minden húgúterekkel járó betegségekben.

Törvényesen védeni és szabályozni.

Kapható minden gyógyszertárban vagy a Budapesti Állami Kórházban.

Budapest, V. kerület, Rózsavirág utca 12.

Hírek.

Művészjárás Nagykanizsán.

A Dunántúli Közművelődési Egyesület hangversenyestélye.

— Saját tudósítónktól. —

Sokkal nagyobb erkölcsi, mint anyagi sikert eredményezett az a nagyszabású művészestély, melyet a Góth házaspár a Vigaszínház művészei, — Fodoró a magy. kir. Operaház művésznője és Pásztor Irma a m. kir. zeneakadémia tagja közreműködésével a Dunántúli Közművelődési Egyesület rendezett. Az eredeti célnak, az egyesület anyagi gyarapodásának ugyanis alig jutott valami a befolyt jövedelemből, mert ezt a szereplő művészek honoráriumai majdnem teljesen felemésztették. Oka pedig ennek a mérsékelt anyagi sikernek az volt, hogy a hangverseny belépődíjai alacsonyabbak voltak, mint amintől ily nagyfokú érdeklődés mellett szabni lehetett volna. De, mint mondjuk, az erkölcsi siker nagy, fényes volt, és ép'ily őszinte volt az ünneplés is, melyben a nagyszámú műéri közösség a kiváló neveket viselő művészeket részesítette.

Az est legnagyobb részét Góthék számai tették. Góth Sándortól a műsoron jelzett monológja helyett, szinte mindenki szívesebben vette, amit vagy félórán át óriási svádával és sok ötletességgel elmondott, hogy mért nem sikerült neki monológját megtanulnia. Góthné Kertész Ella verseket szavalt. Páratlan közvetlenséggel, kitűnő megfigyeléssel és csodás népeghimnológiai árnyalatokkal mondta el Gárdonyi Géának néhány magas genre-verseit, majd pedig meglepő elmélyedéssel Ady Endrének »Átmodik a nyomor« című gyönyörű költeményét. Végül mindketten Bernstein »Baccarat« című drámájának második felvonásából az egész dráma legizgalmasabb jelenetét mutatták be a képzelhető legtökéletesebb előadásban. Főleg Góthné hálás szerepében (a házasságtörő hitves) valóságos skáláját produkálta a legmagasabb drámai színjátzó művészetnek.

Fodoró Aranka opera áriáival frenetikus hatást ért el. Gyönyörű csengésű alt hangja üdén szól a szoprán magas regiszterében is. Mély érzés, finom decrescendók és lehetőszerű pianissimók azok a fő eszközei, melyekkel hallgatóit lebilincsell. A Carmen Habanera áriában szinte az Operaház egész színpadát mellette láttuk lelki szemünkkel, úgy ragadtak magukkal drámai erejű hangja, markáns hangnival és pazar mimikája. Magyar nótáit szívesebben nékülöztük volna, ezek operai erejű stílusában mintha kissé rosszul hatottak volna.

Volt az estélynek egy különösen nagykanizsai érdekességű száma, a pár éve csodagyermekként emlegetett Pásztor (Pollák) Irma kisasszony fellépése. Sajnáljuk, hogy a hosszú műsor neki aránylag kevés teret jutalt az

értvényesüldésre, mert valóban figyelemre méltó képességekről tett tanúságot a kis művésznővendék. Első száma (Mozart A—moll Rondo) mely zenel megértést, a klasszikus fel fogás helyeségét árulta el, míg második számában (Sauer Emil Etude de Concert) briliáns technikai készséget, bravuros játékot produkált. Mint halljuk, a többször előzött tapsvihar dacára amitt nem adhatott ráadást, mert Góth Sándor attól félt, hogy lekésik az éjtéli vonatról s így kérésére a közönség kívánsága ellenére a kis művésznő előállt a ráadás játszásától.

Az énekesnőt Blumenschein Vilmosné kísérte oly művészzel, melyben szinte önmagát látszott felülmulni. g. i.

— A Zaláról. A Zala átalakulása alkalmából, — mint már regisztráltuk, — a rokonzás számtalan jóleső jelével találkozunk. Ezek között első helyre kell tenni lap társaságunk szíves üdvözlését, mert ezek a szakemberek megértésével kísérték figyelemmel eddig működésünket és a helyi körülményektől függetlenül mondhatnák tárgyilagosabb ítéletet. A szomszédos Vas megye előkelő naplaja mai számában a következő figyelmes sorokat írja rólunk:

A »Zala« — részvénytársaság. Egyik törekvő, jól szerkesztett lap társunk a Nagykanizsán megjelenő »Zala« nagy átalakulás előtt áll. Nagykanizsán ugyanis részvénytársaság van alakulóban, amelynek célja az, hogy a Fischel-féle nyomdát és a »Zala« című naplót átvegye és mindkettőt szélesebb alapokra fektetve vezesse tovább. A részvénytársaság alapítói között látjuk — gróf Batthyány Pált, Zalavármegye főispánját, gróf Batthyány Ernőt, Filipech Lajos orsz. képviselőt, dr. Thassy Gábor főorvost, és Zalavármegye vezető embereinek színjátát. — Adja Isten, hogy az átalakulás a rokonszenves lap társnak virágzását, terjedését, erősödését eredményezze, mert a »Zala« eddig tisztességes hangjával és irányával bizony megérdemelte, hogy Zalamegye közönsége készséggel támogassa jóra való törekvéseiben.

— A déli vasút államosítása. A bécsi Fremdenblatt mai száma írja: Mint értesülünk, a déli vasúttársaság igazgatóságának mai ülésén, a melyen a legutóbbi évről szóló mérlegét terjesztették elő, felolvasták a kormány leiratát, a mely felszólítja a déli vasút igazgatótanácsát, hogy közöljön adatokat, a melyek alapján a déli vasúttársaság pénzügyi helyzete megítélhető legyen. Aligha tévedünk, ha a kormány államosítási szándékáról legutóbb elterjedt híreket a leíratra vezetjük vissza. A dolgok alakulásából annyi mindenesetre kitűnik, hogy a déli vasúttársaság egyáltalában nem fordult a kormányhoz az államosítás keresztöltvitele céljából, a mint azt sokfelé hirtessztek.

— Az ötödik kávéház. Ma négy kávéház van Nagykanizsán, — melyek közül azonban egyiknek a helyisége sem elég modern, kényelmes, alkalmas ahhoz, hogy a mi jó kávéházi közönségünk szempontjából kivánni való ne hagyja fenn. Ezért nálunk egyszerűen a levegőben él az a tudat, hogy egy ötödik, elegáns, jól épült kávéháza szükség van és egyre történnek is kísérletek, hogy ezt megépítsék. A megépüléséhez azonban alig lehet reményt fűzni, főképpen amiatt, hogy városunk egész forgalma egy utcára, a Fő utra összpontosul, egyebütt kávéház alig virágozhatna, a Fő uton pedig a lehetetlenséggel határos a kávéházyitítás, mert nincs helyiség. Egy fölmerült terv szerint úgy akarnak segíteni a dolgon, hogy az Erzsébet-ter és a Fő ut sarkán levő Elek-féle ház Erzsébet-teri tágas földszintjét akarják átalakítani kávéház részére. Ma egy másik kávéházyitítási terv is jutott tudomásunkra. Ezt a Fő uti Littke féle házban Steiner József, — a Központ kávéház tulajdonosa akarja létesíteni. Steiner erre ki is kérte már a városi tanács iparengedélyét és mintán a városi szabályrendeletek őt kávéház létesítését engedélyezik, az iparengedélyt a városi tanács tegnapi gyűlésén meg is adta. Ezzel kimerült a szabályrendeletek által engedélyezett kávéházak száma és több ilyen jogot már csak a szabályrendeletek megváltoztatásával, tehát közgyűlési hozzájárulással engedélyezhet a tanács:

— A temetői út kövezése. A felső templomtól a temetőig vezető út burkolásával a város képviselőtestülete tudvalevőleg a badacsonyi haláltáncot bízta meg. Az utat apró bazaltkockákkal fogják megépíteni. Mint értesülünk, az átépítést már május hó 4-én megkezdik.

— Tanácsülés. A város tanácsa Vécsey Zsigmond polgármester elnöklésével tegnapi délután ülést tartott és folyóügyeket intézett el.

— Adományok a hírlapíró-szövetségnek. A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége segélyalapja javára legutóbb a következő adományok érkeztek a szövetség szegedi központjához: Pécsi Takarékpénztár 100 korona, érv. Makó Lajosné Szeged 57 korona 70 fillér, Egri Agrár Takarékpénztár, Egri Takarékpénztár, Hevesmegyei Hitelbank, Gyöngyösi Takaréks és Hitelintézet, Hevesmegyei Általános Bank, Gyöngyösi Takarékpénztár, Egri, Heves város és Vidéki Takarékpénztár egyenkint 20—20 korona.

N. »Takarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán«

zálogosztályában

1909. május hó 10-én és esetleg folytatólagosan 12-én árverés lesz, amelyen az 1909. március 29-ig lejáró és ki nem váltott, vagy meg nem-nosszabbított tárgyak kerülnek iparhatósági biztos jelenlétében árverésre.

Árverés kezdete d. u. Z órákor.

PAGLIANO-SYRUP

Legjobb vértisztító szer
ERNESTO PAGLIANO orvos Népolyban.
Csalata S. Marco 4.

Bevezetve a hivatalos olasz gyógyszerkönyvbe. Kitüntető a gyógyszerészeki társaságon 1894-ben, a Hygienikus társaságon 1900-ban és majdan nemzetközi társaságon 1908-ban az aranyéremmel.

Üvegekben, dobozokban (porelakban) valamint compemálti láb- | Rére mindég Ernesto Pagliano, Népoly védjegyével. Megrendelés vagy
lakban (pizulak) minden nagyobb gyógyszerertárban kapható. | tudatkozás miatt üzemi Real-Apotheka Szeged Brezschel-Út (20-20-as) mellett.

Képek a Fő-uton. Alig zajlott le városunkban Sas és Faragó festőművészek kiállításának, ismét egy újabb festői tehetséggel találkozunk. Barta Alfréd főúti kirakatában Novák József helybéli műszaki rajzoló megnyerő ízlésű virág festményeit látjuk, melyek szélszerű finom és tökéletes kidolgozásuk. Örvendünk, hogy alkalmunk nyílik a fiatal festővel megismerkednünk, mert munkája határozottan tehetségre vall.

Gyászrovat. Nagykanizsán e héten elhunytak: Fülöp Rozália 4 éves, Bauder László 45 éves, Földesi József 66 éves, Planter János 1 hónapos, Fülöp Rozália 77 éves, Kamper Mária 15 hónapos, Németh Gizella 3 hónapos.

A leányönképzőegylet. A Nagykanizsán megalakult Önképző Leányegylet felhívja tagjait és az érdeklődő hölgyeket, hogy vasárnap délután 2 órakor a Nádor utcai női kereskedelmi tanfolyam helyiségében tartandó értekezleten megjelenjen szíveskedjenek.

Hatóságilag lezárt bolt. Tegnap megtudtuk, hogy Schlesinger Ignác nagykanizsai kereskedő Magyar utcai és Erzsébet-téri üzleteire büntügyi zárlatot rendeltek el, melyet a rendőrség foganatoított. Említettük azt is, hogy ez ellen Schlesinger a törvényszék védtanácsához felfolyamodott. A védtanács tegnap feloldta a zárlatot és az üzletet ismét kinyitották.

Leégett takarmány. A Skublics örökösök zalaszentihályi gazdaságában majorgazda Horváth József. Horváth még meglevő takarmányát valaki tegnapelőtt éjjel, valószínűleg boszúból felgyújtotta a takarmány elégett, ami a mai takarmányszűk világban elég kárt jelent.

Táncestély. A Kath. Legény-Egylet április 25-én (vasárnap) este félkilenckor a Polgári Egylet nagytermében 40 fillér belépődíj mellett táncestélyt tart.

Kaposvári veszedelm. Kaposvárról táviratozzák: A városban egy kóbor veszett eb több száz kutyát és macskát és harminckét embert megmárt. A rendőrség elrendelte a kutyák lelövését. Tegnap este a rendőrök a legnépesebb utcákon lövöldöztek le a kutyákat, miközben egy diákok egy elhevített golyó az arcán találta és súlyosan megsebesített. A megmárt embereket a Pasteur intézetbe szállították.

A kastély halottja. Szombathelyről jelentik, hogy az éjjel hirtelen meghalt ostfiaszszonyfai kastélyban Takács Lajos volt vasmegegyel főispán özvegye. A magánosan élő, dugagdag urinó az egyik folyosón feküdt felöltözve, boltan. Mellette összetört petróleumlámpa hevert, ruhája pedig tele volt petróleummal, amely már égni is kezdett de a légvonal eloltotta, mielőtt a holttest elégett volna. Pénz, vagy ókszer nem találtak a házban, csak ótszáz koronát amelyet az asszony a temetési költségekre szánt.

Tragédia a cipészboltban. Megrázó szerelmi dráma játszódott le tegnap délután Székesfehérvárott a Szunyog utca 2. szám alatt lévő cipészüzletben. A járókelők ismételt revolverdörmögését hallották az üzletből amikor be-

rohantak, nagy vörödségekben találtak egy fiatal párt, a padlón aligitt szivel ott hevert Horváth Károly öpésmester tizenöt éves Margit leánya, mellette hőrhöve vergődött Csók Károly, a mester huszónéves legénye. Ez szerelmes volt a fiatal, szép leányba, akitől azonban annyira szigorúan tiltottta. A szülői ridegségén annyira elkeseredtek a szerelmesek, hogy ma délután, amikor a mester feleségével a szülőben járt, halálra szánták magukat. Csók Károly buldog revolveréből két lövéssel letörtette a leányt, aki szörnyethalt. Aztán háromszor halántékon lötte magát. Haldeklott, amikor a mentők a Szent-György körházba szállították.

Fokozott nyereséményesélek. A magyar kir. szabad. Osztálysorsjáték most kezdődő XXIV. sorsjátékának ma nyilvánosságra hozott nyeresémény tervezete 15,000 darabbal kevesebb sorsjegymennyiséget tartalmaz, amennyiben az eddigi 125,000 helyett csak 110,000 sorsjegy kerül kibocsátás alá. Dacára a sorsjegyek ezen nagy redukálásának a sorsjegy árak változatlanul megmaradtak, sőt ugyanolyan a 600,000, 400,000, 200,000, 100,000, 50,000, 20,000, 10,000, stb. koronás főnyeresémények is kisorsolásra kerülnek. Ez által a XXIV. sorsjáték minden résztvevője 121/2 százalékkal nagyobb eséllyel játszik ezen főnyereséményekre mint a lefolyt sorsjátékban.

Ha rossz a gyomor. már holnap reggel igyék éhgyomorra fel-póphár Fereuc József keserűvizet. A kellemetlen érzések csakhamar megszűnnek és átvágya fokozottabb mértékben fog visszatérni. Ezen rég idők óta népszerű és valóban ritka természeti gyógykincsét a legjelesebb orvosok áhánódóan ajánlják. Igazgatóság: Budapest.

Vörös, fagyos, félrepedt, érdes, durva, ráncos kezek 3 nap alatt ragyogó fehérré és bárszony simává lesznek a Kerpel bőrfinomító használata által. Nem zsiros és nem ragad, tehát nappal is használható. Győre és biztos hatásáról és a legfőbb használatáról hazánk legkiválóbb színésznői nyilatkoztak. Köztük: Küry Klára, Petrás Sári, Márkusné Szoyér Ilona. Sz. Varsányi Irén, Góthné Kertész Ella, Ötvös Citta, P. Gazi Mariska stb. stb. Egy üveg ára 30 fillér, 4 üvegért bérmentve küld. Kerpel-gyógytár Budapest, V. Lipót körút 28. Kerpel bőrfinomító mosdószappan 3 darab 1 korona 30 fillér. Nagykanizsán kapható Galtach és Graef cégnél.

A GÖZFÜRDŐ kazantisztítás és tartozás miatt folyó hó 26. és 27-én hétfőn és kedden zárva lesz. Szedés teljesen új berendezéssel és modern átalakításokkal ismét a t. közönség rendelkezésére fog állani.

MAYER KAROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyszert ruhatisztító, guvrirozó és plisselozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Cs. és kir. udvari

fogorvos

Dr. J. G. Popp

Anatherin

száj- és fogrize 2.80, 2. —, 1. — Fog crème 60 fillér. Valódi csakis, ha égeggyel van ellátva.

Magyarországon 1850 óta közkedvelt-ségű, egyedüli az orvosok által ajánlt, mint legerőteljesebb, legegészségesebb és leghatékonyabb fogszér.

Bevonulás Konstantinápolyba.

A török főváros rémnapjai.

A Yildiz megadta magát.

— Táviratok és telefonjelentések. —

Abdul Hamid szultán sorsa betelni készült; úgy látszik a féltöld elfordította tőle nyájas fényét. Megegyezésről, békéről elintézésről már alig lehet szó, mert az ifjú törökök, kik ellen a szultán az ellenfeledadalmat szította, hatalmukba kerítették Konstantinápolyt, megostromolták és elfoglalták a kaszárnyákat, és állítólag a Yildiz szultáni palota őrsége is kapitálát előttük. Ő urai, föltétlenül urai a helyzetnek, arra hogy akadózni kezdjenek, alig lehet számítani. A Buszporus partján hajnal óta dörögnek az ágyúk és a vér patakokban ömlik Konstantinápoly utcáin. Szenzációkat jelentenek.

mai távirataink.

Konstantinápoly, április 24. A magyar csapatok az éjjel bevonultak Konstantinápolyba. Reggel 6 óra erős puskatüzelés, majd elszigetelt lövések hallatszanak a városban. Hír szerint a harc nem jelenti azt, mintha a helyőrség ellenállt volna a betörő csapatoknak, csupán a büntetéstől való féltelmükben markirozzák az ellenállást. Az ifjú török tiszték minden külföldi diplomáciai épület védelmére katonai századokat rendeltek ki. A magyar-osztrák követséget a katonai akadémia növendékei őrzik. A városban leirhatatlan pánik uralkodik.

Konstantinápoly, április 24. Az ifjú török csapatok éjjel után vonultak be a városba és annak minden részét megszállották. A bevonuló csapatok az összes kaszárnyák őrségeit lefegyverezték. Reggel óta szakadatlanul dörögnek az ágyúk. Az ifjú török csapatok a kikötőket is megszállták s az érkező hajóknak nem szabad kikötőjük. Hír szerint a Yildiz kioskol erősen bombázzák s a Yildiz védi magát.

Konstantinápoly, április 24. Az ifjú török csapatok a Yildiz őrségét békés megadásra szólították fel, ezek azonban az ajánlatot visszautasították, mire a mitrail-euzók irtózatoss tüzet bocsájtották a Yildizre. A palota alig tud soká ellenállni. A két ellenálló kaszárnya megadta magát. A halottak száma óriási. A harc tüzeben sok idegen civilt is megöltek.

Berlin, április 24. A Wolf ügynökségnek érkezett jelentés szerint a szultán őrsége megadta magát.

Konstantinápoly, április 24. A hidakat, utcákat, tengerpartot az új törökök megszállva tartják. A városban halott csend uralkodik, csak a fegyverropogás hallatszik.

Sirolin

Emeli az érvényes és a helyes megismerést a közhírt, vérték, éjjeli izmokat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számköhhögés, skrofalozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlja.

Mielhoz értéketlen utánzatokat is kínálunk, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Ársz. üvegeknél 4.—korona

Reggel 8 órakor a Toxim kaszárnya volt a küzdelem központja. A mitrallenzók borzasztóan dolgoznak. Eddig sok száz halottja és sebesülte van a küzdelemnek. A Yildiz őrsége megadta magát.

— SZÉKELYI LAJOS első nagykanizsai fohérmű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 8. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

ÜZLETÁTHELYEZÉS.

Tisztelettel tudatjuk, hogy üzletünket régebbi üzlethelyiségünkől a Szarvas-szálló épületébe,

volt Weiszfeld és Fischer léle és helyiségbe helyeztük át.

Raktárunkat ez alkalommal lényegesen megnagyobbítottuk, úgy, hogy vevőközösségünknek, legnagyobb igényeit kielégítő, óriási választékot nyújthatunk.

Kiváló tisztelettel

Fried és Morgenstern utóda.

Táviratok

és telefonjelentések.

Kossuth és Apponyi a királynál.

Bécs, április 24. Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert ma délután fél 2 órakor fogadta a király magánkhalogatáson. A khalogatás egy óra hosszat tartott. Kossuth az önkéntes bankról tett előterjesztést. Apponyi délután 2 óráig a magyar házban tartózkodott és kéttőkor ellundult a Burgba khalogatásra. Képviselei körökben Kossuth és Apponyi azon nyilatkozatát terjesztik, hogy ha a függetlenségi párt nem követi vezérlet,ők visszavonulnak a magánéletbe, azonban ellenzékbe semmi esetre nem mennek.

József kir. herceg katonai kinevezése.

Budapest, április 24. A májusi katonai előterjesztések alkalmával a király József kir. herceget vezérőrnaggyá nevezte ki.

Az amerikai nagynőni.

Szatmár, április 24. Dr. Gross itteni ügyvédet hivatalos táviratban értesítették, hogy egy Amerikában meghalt nagynőnőjéről egy millió dollár örökség maradt reá.

Elzúllott.

Budapest, április 24. A budapesti vizsgáló bír. elfogatási parancsot adott ki Balázs Jenő ügyvédjéről ellen, kit sikksasztás és családi vádj terhel.

Nyílt-tér.

SÁRG-téle 60
KALODONT
LEO-JOBS
Filtés FOG-CRÉME

Étvágytalanságot, emésztési zavart
megszünteti a róhísi „Styria“-forrás (gyógyvíz), bor, cognac stb.-hez „Tempel“-forrás ajánlható.
Főraktár Magyarországon:
Hoffmann József, Budapest,
V., Bathory-utca 8.

*) Az a rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyhorizos tőklőjének jelentése:

Magyar hitelrészvény 736 —. Osztrák hitel részvény 3325. 4%, magyar koronajáradék 92.45. Kereskedelmi-bank részvény 3380. —. Salgótarjáni közpénzbánya részvény 573 —. Rémamurányi vasúti részvény 563.50. Adria tengerhajózási részvény 390 —. Hazai bank részv. 172.60.

A gabonauzletről.

(Távirat.)

Budapest, ápr. 24.

Készaru-üzlet.

Buza 5—10 fillérrel magasabb,

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április 1425 Buza 1909. október 11.75
Rozs 1909. április 9.84 Rozs 1909. október 9.26 Zab
1909. április 8.87 Zab 1909. október 7.45. Tengeri 1909. május 7.46 Tengeri 1909. júniusra — — Repce 1908. aug. 14.60.

Nagyobb építkezésekhez, oly társaj keresek, kinek legalábbbb is 15—20 ezer korona készpénze van az építésekbe befektetni,
cim megtudható Kossuth Lajos-tér 22. sz.

Keresek 3 szobás lakást

meilőkhalyságokkal a belvárosban; folyó évi augusztus hó 1-ére. — Cim a kiadóhivatalban.

Eladó Nagykanizsán egy mosó- és vasalóintézet Czim megtudható a Zala-kiadóhivatalában.

Butorozott utcai szoba

külön bejárattal kiadó.

Rozinczy utca 2. szám. Koszli Jekabnál.

HOTEL BELVEDERE, Bécs.

Gyönyörű fekvés az állomástól, déli oldal, Park, egyedül nyugodt, 16, sziget melletti, 200 szobával, jó és olcsó. 2 koronától feljebb.

04465/908. CIII. szám.

Magyar kir. Államvasutak Igazgatósága.

Mérsékelt áru menetértéti jegyek kiadása, továbbá menetjegy füzetek érvénytartamának kiterjesztése.

A magyar királyi Államvasutak igazgatóságától nyert értesülés szerint folyó évi május hó 1-től kezdődőleg a Budapest-Esztergom-Füzitői helyi érdekű vasúton egyrészt Piszke állomástól Budapest nyugati pályaudvarra és Buda-Császárfürdő-re és vissza vagy viszont, a II. osztályban 6.20 korona, a III. osztályban 4.40 korona menetáron két napig érvényes menetértéti jegyek fognak kiadni, másrészt a Budapest nyugati pályaudvar és Esztergom között eddig usupán 5 nyári évadban kiadásra kerülő 30 napos menetjegyfüzetek érvényessége az egész év tartamára kiterjesztetik.

Budapest, 1909. április hó 16-án.

Az igazgatóság.

Tiannyomás nem díjaztatik.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes té fűrűhához	1 szelvény 12 korona
(kabát, nad ág és mellény)	1 szelvény 15 korona
elégendő, csak	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonnához 20 R.-ért, szintegy felöltő-övetet, turistaföldent, selyem-kamzart stb. gyári árakon kiadó a mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert postógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az önlények, a melyeket a magánvevő élvez ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentős nyak Szabott, legelősebb árak. Óriási választék Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Gép- és kerékpár javító műhely.

Elvállalunk mindennemű varrógép és kerékpár javításokat. Jótállás mellett ugyanott kapható legjobb varrógép és kerékpár a legelősebb árak mellett.

Weisz Kálmán és Társa

varrógép és kerékpár roktár és műhely
Deak-tér 3. szám.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult hámszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvényből, szédnől és meghűléseknél, badőrsőlésről, különösen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Horgony cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és ágyazólva minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török László gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzem az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 nos.
Mindennapi szétküldés.

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXIV sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1909. május hó 19 és 21-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi Állami ellenőrző hatóság, és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1909. évi április hó 25-én,

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lukács. Bazay.

Kosár és fonottbutorok

utazó, fatartó, ruha- és egyéb kosár, továbbá igen kedvelt gyékény, vaszó-butorok gyönyörű kézimunka, papirkosár futénycs áron — szép és finom kivitelben kaphatók: —

Kosár és fonottbutortelepen, Muravid állomás Kotor-Alsó-Domboru.

— Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Hirdessünk
a Zalában.

Kapható minden drogériában, és illatszerekkereskedésben
gyógyszertárban.

MITZELACK

≡ A legjobb padlófénymaz. ≡
Tartós! Elegáns! Kiadós!
Használatban legolcsóbb.

A tudományos folyóiratokban egészségi szempontokból igen elismerőleg nyilatkoznak e fémházról.

Raktár Nagykanizsán: *Neu és Klein és Fialovits Lajosnál.*

Pályázati hirdetés.

A nagykanizsai Építő iparosok szövetsége pályázatot hirdet, egy hivatalnokhi és egyszersmind pénzbeszedői állásra, ki hetenként 3 délutánt tartozik a hivatalban tölteni 300 kor. évi fizetéssel és mellék javadalmazással egybekötött 200 korona óvadékkal.

Kéretnek az ajánlattevők, hogy ajánlataikat 1909. május hó 15-ig nyújtsanak be. Címezve: A nagykanizsai építőiparosok szövetség végrehajtó bizottságának, Helyben, mert a később beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Bővebb felvilágosítást nyújt Melczér Jakab ur üzletében.

MAYFARTH PH. és TSA
szabadalmazott

önműködő „Syphonia”-ja mégis a legjobb permetező

szőlőknek, komlós
ültetvényeknek,
gyümölcsfa-károsítók
kiirtására,

levélbetegségek ellen való védekezésre, a szegéc és tormács stb. megsemmisítésére.

— Hordozható és kocsira szerelt permetezők 10, 15, 60 és 100 liter folyadék számára petroleum-keverő-készülékkel vagy anélkül. —

Tessék ábrázolatot és leírást kérni a cégtől

MAYFARTH PH. és TSA

gépgyárak, különleges gyár berendezések és gyümölcsirtóeszközök gépek számára.

Több mint 620 arany-, ezüst-éremmel stb. kitüntetve.

BÉCS III, Taborstrasse 71.

Kínosító képes árjegyzék ingyen. — Képviselet és viszontárusítók kívánatnak

Szőlő-sajtók, Gyümölcs-sajtók

»Herkules«-hettős nyomószerkezettel kézi hajtásra
Hydraulikus sajtók
magos nyomás és nagy munkahépeség számára
Gyümölcs-zúzó, szőlő-malmok,
bogyózúzó-gépek

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve. Lésajtólok, bogyo őrök.

Aszaló készülékek, gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs-hámzó és vágó gépek. — Szabad. önműködő, hordozható és szállítható »SYPHONIA«-permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegéc permetezésére. Szőlő-ekék gyártatnak és szállítanak jótállás mellett különlegességként legújabb szerkesztés szerint

Mayfarth Ph. és Társa

gázdinaszt gépgyárak, vasöntvény és gőzhőmotor által
BÉCS, III, Taborstrasse 71. — Kitértve 820 arany, ezüst éremmel stb.

Növekedő árjegyzékkel ingyen és bérmentve. Képviselet és viszontárusítók kívánatnak.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vörözd-ú. 63. (Saját ház.)

Elvált! minden új épület emelését és tatarozását szolid árak mellett. Költséghatást és tervekét díjmentesen készítik. Levélbeli értesítésre személyesen megjelennek, vagy levélben válaszolnak. A n. é közönség bizalmát kérem.

Kőszegen Vas m. Vasuti állomás Dr. Dreiszker J.

vizgyógyintézet és szanatóriuma

egész éven át nyitva. Rendszer: Priesnitz-Winternitz és Knoipp. Az intézet körül van véve gyönyörű fenyves parkkal, közelében a legszebb séták. Tiszta szobák, kitűnő ellátás, gondos orvosi felügyelet. Gyógykezeltek: ideg, gyomor, b. l. máj, vesebajok, oszias bántalmak, bőrbajok, különösen lupus Basedow kör, agy és gerinobajok, hűdésék stb. alkalmazhatók. Szénsavas fürdő, napfürdők, villanyozás, masszázs, bizlaló kura. Napi ár 10 kor, ebben befoglalatik: lakás 3-szori étkezés, fürdő, villanyozás, masszázs, rendszeres orvosi gyógykezelés és kiszolgálás, udulók és lábadatok is felvétetnek napi 8 koronaért. Prospektust ingyen küld.

az Igazgatóság

Első **Aszfaltgyár** fiumei természetes aszfalt anyagból vállalat és készít legjobb kivitelben:

járdák és kocsiutak, kapubejárók, udvarok, folyosók, balkónok, fürdőhelyiségek, mosókonyhák, stb. aszfaltozását, nedves falak szárazrá tételét.

Rendeléseket és megbízásokat átvesz képviselőnk:

Weisz Soma cementárugyáros
Nagykanizsa.

Szőlőoltványvessző eladás.

Gyors, mohás és raphias oltványok, riparia portalis, rupestris monticola vitis solonison borfajok ezre 80 korona. Csemege faj drágább. Megrendelhető foglaló kíséretében, három hét múlva szállítható

Breuer testvéreknél
Bánokszentgyörgy.

Ezer darabon felül ládákban szállítatik. Amerikai síma vassző is kapható.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemmel

ingyen és bérmentve küldöm meg

aki címét tudatja. — Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökéres oltványból, amerikai és európai síma és gyökéres vesszőkből a világhírű Delawareből 1 1/2 millió készlet. — Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím: Szűcs Sándor fia szőlőtelepe Bihardioszeg.

**Stechenpferd-
Liliumtejszappan**

Legenyhébb szappan arcbőrre és szeplő ellen jó hatással.

— MINDENÜTT KAPHATÓ! —

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentő szobát legyen s hogy ezen célját elérhesse, megtagad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kenegetve arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcbőrét úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelenen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével ért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra bír, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztáltsága (szeplő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert válassza. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s éppen azért, mert a titkot soha senkire sem bízta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leggondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos.

Orvokdöntik tehát arcunkat mindenféleivel kenegetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépségére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépség szer a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrhátrát, mitesszert, arc- és lézörösséget. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s emellett a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-powder (fehér rózsás és crème színben) 1 korona 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelenen gyógyszerész, Arad.

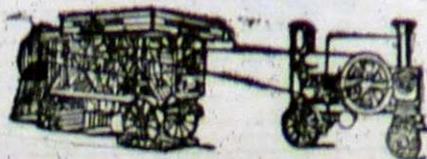
Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Prager Béla, Reick Gyula gyógyszerésztárában és Gelsch és Graef droguerijában. Csáktornya: Pető Jenő és Reichard Jenő gyógyszerésztárában.

Kalmár és Engel

motor és gépgyára

Városi raktár: V. Lípót-körút 22. BUDAPEST Gyár és iroda: VI. Útgy-műve 19.

Ajánlja ugy cséplőgépet, mint malomüzemre leggyorsabb és legegyszerűbb beszerzési módját, valamint szivó gépmotorjait, melyek V. Lípót-körút 19 sz. barmikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kitűnő Egyedül létező újdonság! — cséplésért! — Ezen motorok egyszerűen járassanak és barmulatos egyszerű szerkeszték folytán bármely legjárta. nabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők. Árjegyzék ingyen. Olcsó árak részletfizetésre.

Csurgón

nagyobb üzlethelyiség célszerű engros és detail üzlethez

→ kiadó. ←

Bővebbet

FRIED ALBERT

urnál Csurgón.

Új gépjavitó műhely!

Grammofonok, kerékpárok, varró-
gépek, motorok, irógépek,
szakszerű javítását újonnan berendezett műhelyünkben a legolcsóbban eszközölünk. Egyedül képviselőnk hírneves Stirla Puch kerékpárakból, mindennemű alkatrészek mérsékelt árban.

Tisztelettel:

Bród és Wéber.

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér Elek ház.

A csáktornyai uradalom tisztsége, közhírré teszi, hogy a

szentilonai és szentkeresztii vásárok

helypénzszedési jogát

fogyó hó 28-án délelőtt 9 órakor

a gazdasági nagy irodában berbe adja, melyre a vállalkozókat ezennel meghívja.

Bővebb felvilágosítást ad

az uradalmi tisztség.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp fia könyv- és papir-
terekedésben, Városház-palota; ide
intézendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Munkások, hál! kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Előfizetési és reklámszámok díja
3 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:

Egy óra . . . . . 1.— K.
Negyedévre . . . . . 3.—
Félévre . . . . . 6.—
Egész évre . . . . . 12.—

Postai szétküldéssel:

Egy óra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre . . . . . 9.—
Egész évre . . . . . 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Lemond a főispán?

Nagykanizsa, április 26.

Batthyány Pál gróf, vármegyénk főispánja csütörtök óta Budapesten tartózkodik és ma este részt vesz a függetlenségi párt nagyfőtisztviselői értekezletén. — Főispánunk ismert egyéni érdekei miatt fogva erősen angazsálva van a most folyó politikai eseményekben és ezért természetes hogy azok kavargását közelebbről akarja szemlélteni.

A függetlenségi főispánok magatartásáról egyik fővárosi lapban a következő hírt olvassuk:

Mint értesülünk, a főispánok egymás közt tárgyalásba kezdtek. — hogy a kormány lemondása esetére bizsitsák egyöntetű magatartásukat. Tizenheten megállapodtak abban, hogy hétfőn beadják lemondásukat. — Ehhez az elhatározáshoz, a többiek, az óvatosak nem csatlakoztak.

Bár ez a módosítás nem említ neveket, — egészen bizonyos, hogy a mi főispánunk nem tartozott a végül említett óvatosak közé. Feltehető, hogy illehet függetlenségi főispánok között az említett meg egyezés létezik. A legilletékesebb forrásból tudjuk, hogy Batthyány Pál gróf főispán foglalkozott a lemondás gondolatával az esetre, ha a kormánynak a bankkérdés miatt most bukni kellene, mert főispánunk nem taktikáz, nem állást akar menteni, olyan állást, mely előtte csak addig bír becsell, míg az igaz magyar politikai meggyőződésének intézményes megnyilatkozása.

A zalaegerszegi főispáni hivatal ismert zavarai után végre olyan férfiu került megyénk élére, kiknek politikai szilárdságára és egyéni kvalitására a legnagyobb tisztelettel tekint a vármegye közönsége és kit nemcsak hivatala, hanem megindíthatatlan népszerűsége is első főtűrévé teszi a vármegyének. Aki örülni tud annak a végsőleg liberális szellemnek, mely az egerszegi főispánságból kiárad, bizonyára nem fogadná szívesen azt a gondolatot, hogy Batthyány Pál gróf megválk a főispáni szék-től. Ennek csak azok örülnének, kiknek sötét, reakciós politikai tervet, vagy jogosulatlan hatalmi törekvései elé — főispánunk szilárd egyénisége megdönthetetlen akadályként metted. Amazok megnyugtatóására kétségtelenül konstátálható, — hogy főispánunk kezdettől fogva tulságos pesszimizmussal ítélte meg a helyzetet és az abból tűnik ki, amennyiben nem nyert igazolást, hogy lemondásának kérdése ma még nem lett időszerű.

Kizárt dolog az, hogy ha a főispán ma benyújtotta is lemondását, hogy azt elfogadták. Alig fér kétség ahhoz, hogy a király a jelenlegi kormánnyt fogja megbízni az ügyek vitelével és tovább folynak a banktárgyalások. A kormány zalamegyeyi megbízottja tehát tovább is Batthyány Pál gróf marad, mindaddig, míg kétségtelemmé nem válik az, hogy a magyar álláspont nem érvényesülhet. Mert

ma ez még kétséges és csak tulzott pesszimizmus adhat fel minden reményt. — Amíg pedig törekvéseink érvényesülésének lehetősége fennáll, Batthyány Pál grófnak Zalamegye élén van a helye, hogy e vármegye közhangulatának ébrentartásával szükség esetén támogassa a kormány munkáját.

Tehát akár megtörtént a lemondás, akár nem, egészen bizonyos, hogy Batthyány Pál gróf, főispánja marad Zalamegyének. Kivánatos, hogy lemondásának kérdése egészen figyelmen kívül maradjon, mert ez egyuttal már a magyar álláspont győzelmét jelentené.

— Egyébként lapunk zártakor Budapestről Egerszegre át jó híreket jeleznek, s mi valószínűvé teszi, hogy kedvezőbb politikai alakulások miatt a főispánok lemondása elmaradt.

Főispánunk a függetlenségi pártban szombat szavá tette az osztrák árak boykotját és azt mondta, hogy például, ha az osztrák ruhaneműek boykotja másként nem lehetséges, az ellenállás tartama alatt ne csináltassunk új ruhát, mivel pedig ezzel a magyarországi szabók károsodnának, gondoskodni kell ezek kárpótlásáról.

A Pesti Napló előtt érthetetlen lévén az a szellem, mely főispánunk indítványát sugalta, tegnap közölte Molnár Ferencnek egy nagyon komolytalan és vergődő vezércikkét, mely a komikum áradatába akarja fojtani főispánunk indítványát. Mi nem foglalkoznánk Molnár Ferenc vezércikkével, mert az komoly cikknek tulságosan gyenge és súlytalan. — Molnár Ferenc neves író, világhíres vígjátékos is volt, de publicisztikai szerzési még nem hallottunk, pedig a humoros karcolás és a vezércikk — az kettő. Az egyébként legkevésbébb megfélelő, hogy Molnár Ferenc, kiknek egész irodalmi működése a hazai talaj vesztetett lóg a levegőben, nem értheti meg azt a szellemet, mely Batthyány Pál gróf indítványát sugalta.

Mégis nem zárkozhatunk el az elől, hogy új, Czukeller Lajos zalaegerszegi munkatársunk következő reflexióinak helyt ne adjunk:

Nagy meglepetéssel olvastuk a P. N. vasárnapi cikkét: valami fatális tévedésből a lap élére került egy olyan urnak a cikke, akinek tulajdonképpen abban a rovatban van a helye, melyben a Julcsa úgy van le vagy az Ágytól-ágyra című daraboktól szokott szó esni. Itt teljes élvezettel tudnók Molnár Ferencet méltányolni, de érthetetlennek találjuk, mit keres a neve és a cikke egy komoly politikai lap vezető helyén. Különösen, ha a cikk tartalmát is nézzük. Elmondhatjuk a cikk szavával, hogy a cikknek gyászosabb, pökhendibb elmeszüléménye még eddig nem jelent meg P. N. vezető helyén.

Aki normális aggyal olvassa el és mérlegel a főispán indítványát a mai politikai helyzet világánál, bámulva kell, hogy szemlélje azt az izléstelen orfeumi modort és fejletetjére állított logikát, mely a P. N. cikkéből kiárad. Így eltorzítan egy világot, egy-

szerű és minden irányban diszkrétreméltó gondolatot, ehhez igazán orfeumi erkölcs és szellemesség kell.

Hogy Molnár Ferenc nem ismeri Batthyány Pál grófot, ez meg lehet és ezt bizonyára ömél-tősága sajnálja a legjobban, de hát nem volt alkalmá megismerkedni Molnár urral, mert ahol főispánunk volt, a csendőrsztronyok előtt, — sajnos nem találkozhatott a kitűnő szinpadai szerzővel.

Lemondott a kormány.

A képviselőházat elnapolták.

— Célvitatot és telefonjelentések. —

A koalíciós kormány ma lemondott, mert a karteibank terve meghiusult és mert az önálló bankra nézve a kormány nem szolidaris. A lemondási okmányt a kormány összes tagjai aláírták és fölterjesztik a királyhoz. Addig míg a kibontakozás módjait keresik, a képviselőház elnapolta magát. Mai táviratának a következők:

Miniszteri tanácskozás.

Budapest, április 26. A tegnap délután tartott miniszteri tanácskozáson a kormány elhatározta lemondását. A lemondási okiratot a kormány valamennyi tagja aláírta.

A függetlenségi pártban.

Budapest, április 26. Kossuth Ferenc a függetlenségi párt végrehajtó bizottságát tegnap délután ülésre hívta össze, melyen közölte a kormány leköszönését és a párt további teendőiről tanácsoztat. — Ezután Kossuth Apponyival megjelent a kör társalgó helyiségében, hol zajos éljenzéssel fogadták őket. Arra a kérdésre, hogy a mai miniszteri tanácskozás mit határozott, így felelt Kossuth:

— A kormány természetesen elhatározta lemondását.

Midőn királyi kihallgatásáról kérdezősködtek, elmondta a miniszter, hogy a király nagyon kegyesen fogadta és elismerte, hogy Magyarországnak törvényes joga van az önálló bankra, azonban kijelentette, hogy a belső és a külpolitikai helyzetre való tekintettel nincs abban a szelőzeten, hogy az önálló bank felállításáról szóló törvényjavaslatot szentesítsék.

Apponyi Albert gróf kijelentette, hogy a helyzetet rendkívül kényesnek találja.

Holló Lajos biztosította a minisztereket a párt teljes bizalmáról.

Országgyűlés.

Budapest, április 26. Óriási érdeklődés kísérte a képviselőház mai ülést. Az ülés-terem padsorai zsúfolva vannak és a karzatok is rogyásig megteltek. A képviselők a terembe lépő Wekerlót, Apponyit és Jasth Gyulát zajos éljenzéssel fogadták, Kossuthot pedig felállva, percekig tartó éljenzéssel üdvözölték.

Az általános ünnepségből kivált Nagy György hangja, amint azt kiáltotta:

— Abeng! Le a császárral!

Justh Gyula elnök az ülést 11 órakor nyitotta meg.

A legközelebbi ülés napirendjének megállapításáról szóló pontnál Wekerle Sándor miniszter felszólalt.

A miniszterelnök elmondta bécsi utjuk eredménytelenségét. Közölte, hogy miután a kartellbank ügyében az osztrák kormánnyal nem jött létre megegyezés, a kormány a továbbiakra nézve nem szolidaris, a kormány egyöntetű elhatározással lemond — és kéri a Házat, hogy míg a helyzet némiféleg nem tisztázódik, ne üljön napjára el.

Hoitsy Pál a függetlenségi párt nevében sajnálatát fejezi ki a kormány távozása felett. Kijelenti, hogy a helyzet tisztázását hajlandó a párt előmozdítani. — de álláspontjából egy jöttöt sem enged.

Szapponos István indítványozza, hogy tárgyalás végett-tűzzék napirendre a kormány lemondását.

Wekerle Sándor miniszterelnök ellenzi Szapponos indítványát, mert hiszen a kormány lemondásának indokai világosak és megvitatlanok.

Több hozzászólás után a Ház nagy többsége a miniszterelnök indítványát elfogadta.

Végül Baloghyné Rónó interpellált Popovics Sándor bankkormányzó székfoglaló beszédéről.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter kijelenti, hogy a kormánynak nem volt előzetes tudomása a székfoglaló tartalmáról. Popovics már nem tagja a kormánynak és így csupán magánvéleményét fejezte ki.

A vármegyei állandó választmány ülése.

— Saját tudósítónktól.

Zala vármegye állandó választmányának folyó hó 24-én délután 10 órakor ülést tartott.

Gróf Batthyány Pál főispán távolléte folytán az ülésen Arvay Lajos alispán elnökölt. A bizottsági tagok közül megjelentek: Graner Géza, Stadler János, Udvardy Ignác, Ózger Sándor, Hajós Mihály, Nagy László, Hajlik István, Dr. Zarka Zsigmond, Legát Kálmán.

A vármegyei gyámpénztári számadásról Hódy Zoltán vármegyei aljegyző referált a következőkben:

Vármegyei gyámpénztári számadás 1903—1907 évekről.

1903 évi mérleg: 3 904 525 korona 69 fillér fedezet, 3 577 443 korona 2 fillér a kiskorúak és gondnokoltak követelése, 327 081 korona 67 fillér tartalékalap.

1904 évi mérleg: 3 810 613 korona 91 fillér fedezet, 3 546 006 korona 22 fillér a kiskorúak és gondnokoltak követelése, 264 607 korona 69 fillér tartalékalap.

1905 évi mérleg: 3 700 305 korona 66 fillér fedezet, 3 425 432 korona 67 fillér a kiskorúak és gondnokoltak követelése, 274 872 korona 90 fillér tartalékalap.

1906 évi mérleg: 3 933 641 korona 75 fillér fedezet, 3 638 808 korona 59 fillér a kiskorúak és gondnokoltak követelése, 294 833 korona 16 fillér tartalékalap.

1907 évi mérleg: 3 821 454 korona 84 fillér fedezet, 3 523 195 korona 97 fillér a kiskorúak és gondnokoltak követelése, 297 258 korona 92 fillér tartalékalap. Az elhagyott gyermekek segélyalapja javára jut ezen évben 21 697 korona 70 fillér.

Vármegyei gyámpénztári számadás 1908 évről: 4 028 831 korona 79 fillér fedezet, 3 697 743 korona 4 fillér, a kiskorúak és gondnokoltak követelése, 330 088 korona 78 fillér tartalékalap.

az elhagyott gyermekek segélyalapja javára jut 9 685 korona 25 fillér.

Zalaegerszeg város 1908 évi gyámpénztári számadása: 215 229 korona 88 fillér fedezet, 197 720 korona 79 fillér a kiskorúak és gondnokoltak követelése, 18 009 korona 9 fillér tartalékalap. Az elhagyott gyermekek segélyalapja javára jut 570 korona 80 fillér.

Nagykanizsa város 1908 évi gyámpénztári számadása: 909 044 korona 50 fillér fedezet, 708 356 korona 47 fillér a kiskorúak és gondnokoltak követelése, 219 609 korona 35 fillér tartalékalap. Az elhagyott gyermekek segélyalapja javára jut 9 486 korona 67 fillér.

Szellánszky Nándor vármegyei aljegyző az összes vármegyei alapok 1908 évi számadásait adta elő.

Több tárgy nem lévén, az ülést elnökölt alispán bezárta.

Ki szerencseszámaimban bízok! Az soha sem csalatkozik!!

Ezt fényesen bizonyította egy a múlt, mint a lefolyt játék, melyben szerencsém volt a vevőknek számos jelentékeny nyereményt kifizetnem, miért is csak ajánlom a t. községnek, hogy tekintettel a fenti körülményre, el ne mulassza a május hó. 19-én kezdődő új

XXIV. sorsjátékra szerencsesorsjegyeit

Milhoffer Kálmán főelárusító sorsjegyirodájában Csengery ut. 2. (Rosenberg ház) beszerezni.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 K, negyed 3 kor., nyolcad 1.50 kor. Játéktekerc és húzási listástromok ingyen.

Gyermeknap szentzúciók.

Két napi kéregetés.

— Saját tudósítónktól.

Van egy szép asszony a városban, — de milyen szép — kiért eddig hiába epedtem. Végre, úgy látszik, észre vette epedő tekintetemet, amit a következő drága kis levélke bizonyít, melyet ma tőle kaptam:

»Kedves Uram, ha nem csalódom, ön bolondul utánam. Mivel nékem szívem van, megkönyörülök és szívesen találkozem magával május 8-án a Korzó sarkán. A viszontlátásra, X-né.«

Óh, fájóbb öröm búsul, — mondja meghatottan Pókainé, — és az én örömem is e nevből való. Találkozás — tiz-néket nap múlva. Lehetetlen kívánni. Kísérjük meg előbb.

Ma öngyúsága bement a cukrászdába s én utána. Szemrehányást tettem a kivárhatatlan terminusára, mire ő a legtermészetesebb hangon felvilágosított:

— Csak semmi türelmetlenség! Előbb teljesen lehetetlen, mert csak 8-án lesz a gyermeknap és az urna akkor fogadhatja a lovat az urna mellett. Legyen szerencsém.

— Szép kis randevu! — Iakadtam ki.

— Mit akar? — csodálkozik öngyúsága.

— Csak elvárhatom, hogy nálam adakozzanak azok, akik szerelmesek belém.

— És vajon hány ily illatos levélkét méltóztatott szétküldeni?

— Óh, mintegy kétszázal. A legifjabb férfi, akinek küldtem, 12 éves. A gimnáziumba jár. Másodikba, vagy harmadikba.

Ezek után az már bizonyos, hogy én nem leszek 8-án a korzó sarkán és óva intek minden ifju és hevílő embert, ha 8-ára találkat kaptak, azt ne vegyék komolyan.

Tény, hogy ezek a levélkék szémentek, de ez még nem minden. Egyéb nagyszabású előkészületek is folynak arra, hogy minden aprópénzt bájosan, kellemesen, mosolyogva kiviegyenek a zsebekből. Megállapították, hogy két gyermeknapot tartanak Nagykanizsán: május 8-án és 9-én, ami tisztára elhibázott dolog, mert Hódvágás városban egy vasárnap is elég. Pesten sem volt több két napnál.

Millió varázsa lesz annak, hogy a gyermeknapokon a kanizsai emberek leadják a termés árát és a kártya főlőa jövedelmét. Ahová botlik az ember, mindenütt urnák és urnák állnak, akik csak négy fillért kérnek, de hogy hány kér és hányszor, azt nem tudjuk. Ékekesnők, kabarettársaságok járják be a várost és minden vendéglőbe, kocsnába, kávéháza benéznek a garasokért. Vasárnap délután gyermekelődás lesz az arénában, szombatn meg valószínűleg kabaret. Aztán sátrak állanak a Fő uton, melyekben fognak szivarokat vásárolni azok is, akik nem dohányoznak, isznak sört, akik rosszul lesznek az italtól, föltétlenül fognak vásárolni fiatal emberek gyermekocsit, fűkendőket, szakasztóruhákat és egyéb praktikus háztartási kellékeket. Csupa gyönyörűség lesz életünk.

De ismétljük: mindebből egy nap is elég lenne.

Hírek.

— A Zaláról. Örömmre szolgál a kollégialis érzés azon meleg hangu megnyilatkozása, melyet megyei lapjainknál tapasztalunk. — A Zala átalakulásáról a kezezhelyi Balatonvidék a következőket írja:

— A »Zala« részvénytársaság lesz. A Nagykanizsán megjelenő »Zala« című politikai napilapnak, vármegyénk egyetlen napilapjának kiadására részvénytársaság van alakítva. A részvénytársaság »Zala« Hírlapkiadó és Nyomdatársaság »Zala« cím alatt 80000 korona alaptőkével alakul meg. Az alapítók között vármegyénk előkelő és lelkes férfiai nagy számmal vannak képviselve, miáltal fényes bizonyítékát adják annak, hogy a vármegyénk érdekeléért küzdő sajtó ügyeit meleg szeretettel karolják fel. Mi is örömmel látjuk lapjaink fejlődését, mert azt hisszük, hogy elégséges anyagi eszközökkel rendelkezvén, ezután még nagyobb buzgósággal és lelkesedéssel szolgálja a vármegye és Nagykanizsa város ügyeit.

A Sümeg és Vidéke ezt írja:

— Az alapítók névsora biztositéka annak, hogy a lap erős, magyar újság lesz s még határozottabban tudja majd szolgálni a megyei és országos érdekeket.

— Uj udvari tanácsos. A király dr. Bartha Gábor egyetemi magántanárának, a budapesti Ferenc József kórház sebészeti osztálya főorvosának a közegészségügy terén szerzett érdemei elismerésül a magyar királyi udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— Sümegi Vilmos kegyelete. Tegnap Nagykanizsán tartózkodott Sümegi Vilmos országgyűlési képviselő, ki abból az alkalomból jött városunkba, hogy apósának, a félév előtt elhunyt Feleki Lajos állatorvosnak sír-emléket állítottak, természetesen a — szülőtemetőben.

— Gyász hírek. Kádár Ignác nyug. pénzügyi tanácsos folyó hó 24-én délután 3 órakor meghalt Zalaegerszegen. Jó barátal és ismerősei fájó szívvel kísérik utolsó útjára a jó

Kádár bácsit. Az elhunytban Kádár Sándor árvaszéki aljegyző édes apját gyászolja. A két gyászoló fia a következő gyászjelentést adta:

Kádár István és Sándor, valamint a rokonság fájdalomtól megtört szívvel tudatják szeretet jó atyjuknak Kádár Ignác nyug. pénzügyi tanácsosnak folyó évi április hó 24-én délután fél 3 órakor életének 66-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemét 26-án délután 5 órakor fog a Zala-utcai gyászházban beszenteltetűl és a helybelli római kath. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engedtelő szent miseáldozat folyó évi április hó 26-án reggel fél 8 órakor fog a zalaegerszegi plébánia templomban az Urnak bemutatatni. Zalaegerszeg, 1909. április hó 24-én. Ádás és béke porafra.

Komlóssy Adolf április 20-án 67 éves korában meghalt Zalaegerszegen. Az elhunytban Puskas Kálmán fia mérnök ipát gyászolja.

Uj árvaszéki ülnökök. A miniszter a vármegyei egy új ülnöki allást rendszeresített, egy pedig halálozás folytán ürült meg. A betöltendő állásokra a vármegye két-tehetséges aljegyzője pályázott. — Haan János és Fangler Béla, kiknek megválasztása a május közgyűlésen biztosra vehető, mert ellenjelöltjük nincs.

A vármegyei közegészségügyi bizottság ülése. Zalaegerszegi tudósaink jelentik Kovács és Sággy gyógyszerészek kérvényeit a Csáktornya felállítandó második gyógyszerháza vonatkozólag a vármegyei közegészségügyi bizottság tárgyalván, Dr. Thassy Gábor megyei t. orvos és Csáktornya község képviselőtestületben hozott jelentésekre és határozatokra azt egyhangulag nem véleményezte. A közgyűlés elnöke Legáth Kálmán volt, előadó Kolbenschlag Béla vármegyei aljegyző.

Községi választások Zalaegerszegen. Zalaegerszegen a hó 29-én városi képviselőket fogtak választani, mert az 1903. év tavaszán megválasztottak megbízatása lejárt. — Összesen 24 képviselőt választanak a póttalakkal együtt.

Cservenka felolvasása. Tegnap vasárnap délután tartotta meg Cservenka Károly, az ismert szocialista agitátor a sajtóról szóló felolvasását Nagykanizsán a líceumi sörözőben. A tanácsosok vasuti alkalmazottakból álló hallgatóság előtt Cservenka igen mérsékelt, higgyandian beszélt a szocialista sajtóról.

Bihari Ákos a Vigzinháznál. Bihari Ákos, az egykori kanizsai színészdirektor végre biztosabb térbé ért. Sok hanyattatás és emésztő gondok után sikerült megszabadulnia a direktoriól és miután még egy harmadrendű társulattal eredménytelenül szerencsét próbált, elszerződött a budapesti Vigzinházhoz, melynek egy ízben már tagja volt. Bihari kiváló tehetségét bizonyára megbecsüli a főváros közönsége is, amire abból következtetünk, hogy a Vigzinház egyik legközelebbi újdonságában Bihari játsza a főszerepet.

Ártézi kutak a Balaton mentén. Lóczy Lajos, a földtani intézet igazgatója, az egykori bazalt vulkánok lávái között előforduló mészkő darabokból arra a következtetésre jutott, hogy a Balaton somogyi oldalán, ahol a jó ivóvíz majdnem teljesen hiányzik, a nagyszámú és fejlődésnek indult fűrdőtelepeken, a mészkőtegekben minden valószínűség szerint vizet lehetne nyerni és e célból két próbakut fúrását javasolta. Darányi földművelési miniszter, hogy a Balaton fűrdőiben jó és kifogástalan ártézi víz álljon rendelkezésre, a próbafúrásokat a földtani intézet vezetése és ellenőrzése mellett megengedte és előhívta

az intézet igazgatóját, hogy részletes előterjesztést tegyen.

Orvtámadás atkiskanizsal uton Kalovics György atkiskanizsal legényt az éjjel, midőn haza felé ment, valaki megtámadta és úgy feje vágta, hogy a legény eszméletét veszítve, elterült a földön. — Két óra hosszat feküdt így, míg egy arra járó észre nem vette s haza szállította. Állapota súlyos. Az orvosza támadót keresik.

Egy puha barna kalap elcseréltetett Reik Gyula gyógyszerháza. Az elcserélt kalap a gyógyszerháza átvehető.

Megkésétt cselédjutalmazás. Gróf Batthyány Pál főispán javaslatára a földművelésiügyi miniszter a fővári járásban 51 évig szolgált Luther Ferenc csanakhegyháti cselédet 100 korona jutalomban részesítette. A jutalmazott azonban, — mielőtt élvezhette volna hosszú szolgálatainak nagyon megérdemelt gyümölcsét, — meghalt. A miniszter a 100 koronát a hátramaradottaknak egedményezte, a mely átadás megható ünnepély keretében április hó 20-án megtörtént.

Pécsről vitt asszonyt Délamerikába. Érdekes házasságkötés folyt le tegnap a pécsi állami anyakönyvi hivatalban. Novák Emil borsodmegyei királyi állatorvos, aki Délamerikában Uruguay-ban nyert előkelő állást, kitűnőnek ígérkező alkalmazást, tegnap kötött házasságot Pécsen Fülöpovics József m. kir. postatanácsos leányával, Emiliával. A polgári házasságkötés után, a belvárosi plébánia templomban fölvette az új házaspár az egyházi áldást. Az esküvőnek igen sok nézője volt, mely külső fény tekintetében is fölütést keltett. Apró gyermekek XVI Lajos korabeli apród-jelműben vettek részt virágcsokrokkal az egyházi szertartáson, mint vőfélyek és nyoszoló leányok. Az esküvőt nagy nászlakomá követte, melyen közel harmincan vettek részt. A gazdag amerikai egy bájos asszonykával lesznek gazdagabbak.

Szinpártoló egyesület Sümegen. Nagyon ügyes gondolatuk támadt a sümegieknek, hogy a maguk részére esetleg egy-egy jobb színtársulatot nyerhesseuk meg. Szinpártoló Egyesületet alakítottak. A tagok a belépéskor 50 fillért, azután havonként annyit, az a koronát fizetnek, ahány színházi helyet óhajtanak. Ha így összegyűl annyiféle pénz, hogy egy színtársulat a sümegi közönség számára nyához mért tartamú előadási szakra biztosítva lesz, akkor az egyesület valamelyik rendes színtársulatot meghívja.

A nemesnépi gyilkosság.

Az asszony a blüös.

Mindent bevallott.

Saját tudósítónkól.

Minap említett tettünk arról a borzalmas gyilkosságról, melyet a zalaegerszegi Nemesnépi községben elkövettek.

Megirtuk, hogy Dénes Pál nemesnépi gazda eltűnt a faluból. Csakhamar híre terjedt, hogy Dénes meggyilkolták, mire a csendőrség nyomozást indított és Dénes holttestét meg is találták a kertben egy szilva alá ásva. — Igen terhelő adatok alapján a csendőrök lefolytatták Dénes feleségét és bekisérték az alólendvai járásbíróshoz. Mint tudósítónk újabb jelenté, az asszony töredelmes vallomást tett. A bűntény elkövetéséről a következőket mondta:

1908. szeptember 30-án férjem, én s Klára leányom a dedesi szőlőnkben voltunk. Férjem ott berugott s részegségében ütött-vert mindkettőnket. Így szokott mindig, ha valahol le-részegedett. Késő este volt, mire hazaértünk s ott-újra elkezdte az ütlegetést. Én igen el voltam keseredve, mert Dénes részeges, könnyelmű ember volt s emellett folyton ütött bennünket. Másnap megint részeg volt s mikor szóltam neki, megvert és mindent összerúgott a szobában. Eze én elhatároztam, hogy megölöm, mielőtt ő öl meg engem.

Este megvártam, míg két gyermekeim a házban elaludt, aztán egy baltával becsontam az ajtóhoz a szobába, ki hanyatt fekve aludt az ágyon. Csak egyet ütöttem a fejére és az elég volt neki. Fel se emelkedett, meghalt mindjárt. Azután még azon éjjel kihurcoltam a kertbe, ott elástam és hogy a nyomot eltüntessem, egy szilvafá alá ültettem följe, így történt, most itt vagyok.

MAYER KAROLY első dunántúli gözmű-festő, vegyeszeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

SZÉKELYI LAJOS első nagykanizsai fehérnemű gözmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

AUGENFELD STEFI
KAUFER IGNÁC
jegyzők
Budinszema / Nagykanizsa.
1909. április hó.

ÜZLETÁTHELYEZÉS.

Tisztelettel tudatjuk, hogy üzletünket régebbi üzlethelyiségünkben a Szarvaszálló épületébe,

volt Weiszfeld és Fischer féle helyiségbe helyeztük át.

Raktárunkat az alkalommal lényegesen megnagyobbítottuk, úgy, hogy vevőközönségünknek, legnagyobb igényeit kielégítő, óriási választékot nyújthatunk.

Kiváló tisztelettel

Fried és Morgenstern utóda.

Haztetek javítását csekély ártalán összegért elfogadok jótállás mellett. Allandó Eternit pala faktar. Kitűnő fedés, régi tetőket is olcsón átallakítok. Tisztelettel HORVATH GYÖRGY palafar. és cserépfedő Nagykanizsa, Király-utca 13. szám.

A kiváló bőr- és fűtharagos gyógytorna

SALVATOR

venő- és hólyagbajoknál, köszvénynél, csukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes-szén-dioxid.

Kapható ártalán-értékesítésre és nagy a Bonyai-Lipóczy Halászfőző-főző Vállalatnál Budapest, V. Rodóvárikapu 7.

Táviratok

és telefonjelentések.

Ostromállapot Konstantinápolyban.

Konstantinápoly, április 26. A szultán itt már teljesen számításán kívül marad. Mahmud Sefkelt és vezérkara korlátlan katonai diktatúrát tartanak fenn, mely eddig kifogástalanul működik.

Konstantinápoly, április 26. Ellenkező hírekkel szemben megállapították, hogy a szultán még mindig a Yıldiz palotában tartózkodik.

Páris, április 26. A Havas ügyözi sének jelentik Konstantinápolyból: A Yıldiz palota egész őrsége éjjeli 2 órakor megadta magát. A Boszporus torpedók cirkálnak, hogy a szultán menekülését megakadályozzák.

Óngyilkos tablábíró

Budapest, április 26. Dr. Szabó József kir. líelőtblái bíró gyógyíthatatlan betegsége miatt agyonlőtte magát.

Kragujevics bűnyüze

Budapest, április 26. Kragujevics Szpázó bűnyüzeben a vizsgálatot befejezték. Kragujevicsot gyilkosság miatt fogják vád alá helyezni.

Katonák az aratáson

Bécs, április 26. A hadvezetőség elhatározta, hogy az ideai aratásokra 47 ezer katonát szabadságoznak.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mal árfolyamok. —

(Távirat.)

H. Peell Magyar Kereskedelmi Bank nagyüzemi üzletének jelentése

Magyar hiteltörvény 712 — Összes hitel részben: 637 — 42 magyar kötvénycsere 92 65. Kereskedelmi Bank részvény 3285 — Saját részvény 1000 részvény 100 — Himnuszrészvény részvény 675 50 — Lengyel részvény 300 — Magyar bank részvény 675 50

A gabonaüztről.

(Távirat)

Budapest, apr. 26.

Közgazdasági.

Haza 10. újságban magasabb.

Határidő-üzlet

Buda 1909. április 14-én. Buda 1909. október 11-én
Buda 1909. április 14-én. Buda 1909. október 11-én
1909. április 8-án. Zab 1909. október 11-én. Tengeri 1909.
május 7-én. Tengeri 1909. június 1-én. Hőpár 1909.
aug. 14-én.

Találmányokat

szabadalmaztat és értékesít;
védjegy- és minta-oltalom az összes államokban

Pataky Vilmos

hítes szabadalmi ügyvivő

Budapest IV., Eskü-ut 3. Telefon 89-22.

Saját szabadalmi irodák a külföldön:

Berlin, Paris, Amsterdam,
W., Leipzigerstrasse 112. 36, rue Lafayette. Kálmárcsatorna 204.

Laptulajdonos és kiadó: Fischei Fülöp Fia Nagykanizsán.

Nagyobb építkezésekhez, oly társat keresek, kinek legalább is 15—20 ezer korona készpénze van az építésekbe befektetni,

cim megtudható Kossuth Lajos-tér 22. sz.

1130/909. tkszám.

I. Árverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Farkas József végrehajtónak Klinger János és neje Anik Rozália végrehajtást szenvedettek ellen 131 korona 20 fillér-perköltség 40 K 80 fillér költséggel, 10 korona végrehajtás kérelmi, 21 korona árverés kérelmi és a meg felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében, a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó a a pacsatúti 201 sz. tjkben 383 hrsz. várgadulót szülő 490 korona a pacsatúti 426 sz. tjkben 182 a hrsz. bőséggel 170 korona, a pacsatúti 568 sz. tjkben 181 hrsz. híz. udvar és kert 320 K, a pacsatúti 600 sz. tjkben 183 hrsz. belterületi szántóföld 95 K, a pacsatúti 2 sz. tjkben 375 a hrsz. szőlő a varjas-útonban 378 korona becsértékben 1909. évi május hó 26-ik napján délelőtt 10 órakor Pacsatúti közsegházánál Dr. Hajdu Gyula telperei ügyvéd, vagy helyettese közbejöttével megzárando nyilvános árú árverésen eladni fog, még pedig a pacsatúti 201, 568 és 2 sz. tjkben felvett ingatlanok Klinger János, — a pacsatúti 600 sz. tjkben felvett ingatlan pedig Varga Katalin, öz. Vajda Jánosné és Klinger János javára bekebelezett haszonélvezeti szolgalmi jog fenntartásával.

Kiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek kétharmadánál alacsonyabb árban az ingatlan el nem adatik.

Árverésről kívánók tartoznak a becsár 40 százalékot készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kikiáltott közzébe letenni.

A kir. törvényszék mint könyvi hatóság

Nagykanizsa, 1909. február hó 26-án.

Gózon,

kir. ügyosztályi bíró

Gyönyörű

báronysíma, üde arcú éretlen
minden hölgy egy tégely

Email creme

használata által.

Ára egy tégelynek K 1.50.

Egyedüli készítő: Luis Brabant Páris.

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Keresek 3 szobás lakást

mellőkhelyiségekkel a belvárosban, folyó évi augusztus hó 1-ére. — Cim a kiadóhivatalban.

Csurgón

nagyobb üzlethelyiség célszerű engros
és detail üzlethez

kiadó.

Bővebbet

FRIED ALBERT

urnál Csurgón.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vározd-ú. 63. (Haját ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tartozásait szolid árak mellett. Kőszigetelést és terveket díjmentesen készítik. Levélbeli értesítégre személyesen megjelenek vagy levélben válaszolnak. A nő közönség bizalmát kérem.

Simkovics és Ujlaky

Épület lakatos, gépjárató műhely és sodrony tonogyár. Kúszivattyúk, fürdőszobák és vízvezetékberendezési vállalat.

NAGYKANIZSÁN

Elvállalunk e szakmába épületvasalást, tárcsázásokat, díszített kiterítéseket, modern vaskapukat, drótfonatu kerítéseket, takarékos tüzhelyeket, gőzgép és gazdasági gépek javítását, Kúszivattyúk, vízvezeték és fürdőszobák berendezését és javítását a legjutányosabb árak mellett.

Teljes tisztelettel

Simkovics és Ujlaky Nagykanizsán,

Erzsébet-tér, Csoport ház.

Brück Markus és Társa butorszallító Nagykanizsán.

való költözködésnek, ha a csomagolást, avatlatlan kezek végezik.

Költözködéseket vállalnak, gyakorlott munkásokkal személyes közreműködés és felelőség terhe mellett.

Tagjai a cs. kir. hadsereg haditengerészeti és honvédség szállító egyletnek.

Nyomatott Fischei Fülöp Fia könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Pál és Fia könyv- és papírkereskedésben, Városház-palota; ide letérzendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Munkások, bál kinyitások és magán-közelemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és esküvői értesítések díja 5 kor.; sídfeliratok 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órákor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Hejlyben házhoz hordva:

Egy óra . . . . . 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Egész évre 12.-

Postai szétküldéssel:

Egy óra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.-
Egész évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Feloldó szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉZ LAJOS.

A GŐZFÜRDŐ

holnap szerdán reggel megnyílik.

Teljesen kitarozva és modernül, újonnan felszerelve áll a n. é. közönség rendelkezésére.

Pedicure, manikure.

Fodrász és tornaszerek.

Egy táborba.

Nagykanizsa, április 27.

Nem lesz kartelbank, mert erre nézve nem tudunk megegyezni Ausztriával. Nem lesz önálló bank, mert erre nem tudunk megegyezni a királlyal. De maradnak a katonai engedmények is, mert ebben se engednek az osztrákok.

Ennélfogva fordul a kérdés és most már ne is mondjuk tovább, hogy megállapítjuk az önálló magyar nemzeti bankot, hanem arról beszéljünk inkább, hogy: ki fogja meghosszabbítani az osztrák-magyar bank szabadsalmát?

Mi azt gondoljuk, hogy ez idő szerint olyan parlamenti többséget alakítani, mely a bankszabadsalmat meghosszabbítja, képtelenség.

Lehetne talán arról vitatkozni még ma is, hogy hasznosabb-e, vagy károsabb-e az önálló nemzeti bank létesítése; de arról vitatkozni nem lehet már, hogy ha a nemzet nem akarja meghosszabbítani a bankszabadsalmat, hogy erre akár Ausztria, akár a korona kényszeríthesse.

Arról nekünk seukivel megegyezni nem szükséges, hogy meghosszabbítsuk e a bankszabadsalmat vagy sem? Ha tehát úgy állítják előttünk a kérdést, hogy az önálló bank létesítésének a király véto joga áll újában, akkor nem léteíthetjük az önálló bankot; de nem is fogjuk meghosszabbítani a bankszabadsalmat.

Egyelőre még itt nem tartunk, mert nem ismerjük a korona akaratát. Őfelsége még nem nyilatkozott és nem hisszük, hogy Magyarország apostoli királya ridegen, mereven szembeállítaná az ő törvényszentesítési felségjogát a nemzet törvényes akaratával. Erre nézve nincsenek komoly, elfogadható okok.

Lehetetlennek tartjuk, hogy őfelsége a békés kibontakozást ne akarná, lehetetlennek tartjuk, hogy a király pártolója vagy támogatója lenne azoknak a bécsi törekvéseknek, amelyek Magyarország népét a végső elkészeredésbe szeretnék kergétni.

Tudjuk, hogy azok a külpolitikai sikerek, melyek után nehéz gondok és aggodalmak mutatnak el, udvari körökben sok olyan egyéniségeknek adtak igen jelentékeny befolyást, aki az összmonarchia elméletének fanatikus híve; bizonyos, hogy ezek a politikusok alkalmasnak vélik az időt arra, hogy most — a nemzeti küzdelem által okozott kellemetlenségeikert bosszút álljanak Magyarország ellen. De az nem lehetséges, hogy ennek a gondolkodásnak Magyarország koronás királya is részese volna és ezért tartjuk mi képtelenségnek azt, hogy a király az ő törvényszentesítő felségjogát épen a bankkérdésben tartaná a nemzeti akarat elé.

Különbben már sokáig várunk nem kell. Kossuth Ferenc ma este fog jelentést tenni a függetlenségi pártnak a bécsi kihallgatások és tanácskozások eredményéről. Bizonyos, hogy ez a jelentés híu képet nyújt arról a helyzetről amelybe jutottunk. Még bizonyosabb, hogy bármilyen sötét is legyen ez a helyzet, ezuttal mindnyájunkat egy táborban talál.

A függetlenségi párt. értekezlete.

— Saját tudósítónktól. —

Kossuth Ferenc tegnap délután 5 órára összehívta a függetlenségi párt letűző bizottságát és ott ismeretile a bécsi tárgyalások történetét. A klubban összegyűlt 160—170 képviselő lelkes éljenzéssel fogadta a párt vezérét!

Kossuth Ferenc bejelenté Hock Jánosnak a pártba való beépését s aztán áttérve az értekezlet tárgyra ezeket mondta: Csak röviden felzem, hogy a kormány beadta lemondását, amely lemondásnak rejtett okait nem kell keresni, mert ilyenek nincsenek. Az ok kézenfekvő, t. i. az, hogy a kormány 67-es és függetlenségi tagjai nem tudtak megegyezni a bankkérdésben, mivel a függetlenségi miniszterek a kartelbankra vonatkozó tárgyalások meghírszólása után az önálló bank felállítását kívánják. (Hosszan tartó lelkes éljenzés és taps.) Szilárd meggyőződésből kifolyólag és híven ahhoz az ígérethez, amelyet a pártunk tettem, a király elé járultam azzal az előterjesztéssel, hogy adják meg beleegyezését a jelen bankszabadsalom lejára után az önálló magyar bank felállításához. (Zajos éljenzés.) Ugyanilyen irányban tett előterjesztést gróf Apponyi Albert. (Leikes éljenzés).

Ő felsége, bár nem vonta kétségbe az ország jogát az önálló bank felállítására, utalva a külügyi és belügyi viszonyokra ezt időszerezűlennék és károsnak tartaná és ezért kijelentette, hogy nem szentesítendő a törvényhozásnak ilyen irányú határozatát. Nem tartom megegyedhetőnek, hogy előterjesztésemre vonatkozólag bővebb részletekbe bocsátkozzam, csak annyit jelzem, — s ezt a párt letűzőbizottságának tagjai is tudják, — hogy minden érvet, amelyet az önálló bank felállítására mellett lehet hozni, minden tartózkodás nélkül felhoztam. (Élénk helyeslés.) Nem tagadom, hogy némi reményt tápláltam arra nézve, hogy a király el fogja fogadni előterjesztésünket, egyrészt azért, mert nyilvánvaló, hogy a képviselőház nagy többségének nézetét támogatnám, másrészt mert beláttam azt, hogy ez az egyedüli módja annak, hogy az igen nehéz bankkérdés egy Magyarországban, mint Ausztriában alkotmányos uton legyen megoldható és ki legyen kerülhető az, hogy Ausztriában az ismert 14. §. alkalmazásáért, nálunk pedig az a serelem essék a képviselőház többségén, hogy alkotmányos uton megnyilatkozó akarata, amely a fenálló törvényekben gyökeredzik, ne valószínűsüljön meg.

A helyzet nagyon súlyos. Már maga az a tény, hogy a nemzet vezéréből álló kormány kénytelen lemondását beadni, mutatja a helyzet természetellenes voltát. Nehézíti a helyzetet még az is, hogy ez a lemondás veszélyeztetli a koalíciónak fenmaradását, holott a koalíció még nem teljesítette legfőbb feladatát: az általános választói jog alapján az új választási törvény megalkotását olyan irányban, ahogy azt a nemzetnek megígérte és amire nézve a királlyal szemben kötelezettséget vállalt. Ez a tény annál sajnálatosabb, mert a koalíció kormányzás elvállalásának a fő indító oka éppen az volt, hogy a választási törvényt mi alkossuk meg a magyar nemzettel, a magyar nemzetért. (Igaz, Ugy van! Élénk helyeslés.) És hogy újít álljuk annak, hogy a magyar nemzeti aspirációk ellentétel alkossák azt meg a maguk módja szerint, — keset fogva a magyar nemzet ellenségeivel, a magyar nemzet ellen; sőt azzal a világos céllal, hogy a magyar nemzetet megkérlezzék, vagy leőrjék. (Igaz, ugy van!) Valóságos szerencsétlenségnek tartom, hogy a krízisnek ki kellett tűnie, mielőtt feladatunknak megfeleltünk volna. Köztudomású dolog, hogy én részemről mindent elkövettem, — hogy a választási törvényt letárgyalhassuk (Igaz, ugy van!) És ha most rámutatnak koalíciós kormányzásunknak e nagy hiányára, tesszem ezt csakis azért, hogy akkor, amidőn a koalíciós kormány letesszi a hatalmat, senki se vádolhasson meg so engem, so magát a pártot azzal, hogy könnyelműen állunk át ezen a foglyatkozásra. (Élénk helyeslés.)

A helyzeten nehéz. Hogy milyen irányú kibontakozást javasoljak a pártunk, azt a jelen pillanatban még nem mondhatom meg. De arról biztosíthatom s pártot, hogy édes karánk érdekeit és pártunk elvelt nem fogom szem elől tévesztieni soha sem és hogy minden megoldásban pártommal együtt és azzal egyetértésben kívánok közreműködni. (Hosszantartó zajos éljenzés és taps.) Kérem tehát továbbra is a párt bizalmát, amely bizalomra most nagyobb szükségem van, mint valaha és azt tanácsolom, hogy egyelőre ne hozunk új határozatot, hanem fentartva az eddig hozottakat, maradjon meg a párt elvi határozata

mellett és bízza meg a vesérelt hogy keresenek oly kibontakozást, a mely megfelel az ország érdekének és a függetlenségi párt elveinek.

A párt tagjai fellóttak és percekig lelkesen éljenek Kossuth Ferencet. Ezután gróf Batthyány Tivadar beszélt az intéző bizottság tegnapi ülésének megblzásából.

Batthyány beszéde után Kossuth Ferenc szólalt fel újból. Szívből köszönöm — úgy mond — azt a bizalmat, amellyel megtiszteltetek. Sohasem gondoltam arra, hogy pártommal ne teljes egyetértésben cselekedjem. (Zajos éljenzés és taps.) A párttal együtt fogok járni ezentúl is mindig és ha az Uristen megengedi, meg fogjuk találni az a megoldást, amely a magyar állami függetlenség ügyét előbbre viszi. (Hosszantartó éljenzés és taps.) Ha pedig nem találjuk meg ezt a utat, akkor fogom tudni kötelességemet (Szünni nem akaró zajos éljenzés és taps Felkiáltások: Éljen Kossuth, éljen Apponyi.) Ezzel az értekezlet véget ért.

Hírek.

— **Stajgerol a város.** Kellemetlen meglepetés érte a városház üzleti helyiségeit bérlő kereskedőket. A város pénzügyi bizottsága legutóbb azt a határozatot hozta, hogy ezen üzlethelyiségek évi bérét nem kevesebb mint 25 százalékkal föl kell emelni. Az érdekelt kereskedők erről a határozatról most szeretik tudomást és természetesen a legkisebb hajlandóságot sem mutatnak arra, hogy a pénzügyi bizottság javaslatát megnyugvással magukévé tegyék. A városnak ugyan elkel a nagyobb bérjövdelem, de viszont tekintettel kell lenni a rangos üzleti viszonyokra, melyek a béremelést és hozzá még az ély nagyarányut, nem teszik indokoltá.

— **Tanügyi kinevezések.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Holtzer Béla domonóci állami elemi iskolai tanítót a melinczei állami elemi n. piskolához helyezte át. Holtzer Bóláné szül. Popovics Olga okleveles tanítónő pedig ugyanazon állami elemi n. piskolához rendes tanítónővé nevezte ki.

— **Fatális helységcsere.** Értendő igazlat keltett ma Nagykanizsán a fővárosi lapok egy téves híre, mely arról szól, hogy egy nagykanizsai magánúró főnöke a postán 20 ezer koronát tartalmazó pénzes levelet adott fel egy pesti bank címére, azonban a bankhoz a levélben csak 10 darab ezer koronás és 10 darab papírszelet érkezett. Érdeklődésünkre a helybeli postahivatalnál kijelentették hogy az említett levelet Nagykanizsán nem adták fel és mint a helyesebben informált P. Loydiban olvassuk, annak feladási helye Magyar Kanizsa. Nem az első eset, hogy a fővárosi lapok Magyar Kanizsát Nagykanizsával tévesztik össze.

— **Az Országos gazdasági bank zalaegerszegi fiókja.** Az országos gazdasági bank részvénytársaság zalaegerszegi fiókjának igazgatótanácsa folyó hó 23-án az intéző helyiségében tartotta alakuló tanácsulását, melyen Csartán Károly indítványára a zalaegerszegi fiók elnökövé Bartha László földbirtokost, alelnökövé pedig Cséner Sándor földbirtokost választották meg. Az intézőt megkezdte működését és az összes bankműveleteken kívül nyerstermények vételével és eladásával is foglalkozik.

— **A Balaton mellől.** Szepezden Nagy Irén és Viriusz Vince ottani földbirtokosok elnökeivel megalakult a községi Széplő Egyesület. Már nagy szorgalommal készülnek a tagok a nyári évadra műkedvelő előadásokkal, mulatságok rendezésével, hogy kellemessé tegyék a Szepezden való nyaralást.

Sram Géza pedig fényes emeletes szállodát a modern vendéglőt épített, hogy minden igényű vendéget kielégíthessenek. A község tavaly postát kapott, az új vasutnál pedig egy percest állomást, hol minden személyvonat megáll. Így a fejlődésnek mi sem állja útját, sőt minden előfeltétellel arra vall, hogy ezen kies zalai furdónek szép, fényes jövője lesz.

— **A zalaegerszegi olcsó közlelmzés.** Zalaegerszegről írják: Piacunkon az élelmiszerek árak napról napra emelkednek és drágaság tekintetében bátran kiállja piacunk a versenyt akármelyik nagyobb és népesebb várossal; sőt vannak cikkek, a melyek drágábbak a fővárosban eladásra kerülő élelmiszereknél. Városunk polgármestere, a kinek figyelve mindenre kiterjed, több irányban tett már kísérletet, hogy a közlelmzés olcsóbbá váljon! Így többek között Kisfaludy Pál és Szigeti Béla budapesti végzett kertészeknek a város tulajdonát képező ugynevezett „Mándi” dűlőben fekvő ingatlanból hét holdnyi területet bérbeadott, arra a célra, hogy ott konyhakertészetet létesítsenek s a termelő zöldség-féléket a helybeli piacon hozzák forgalomba. Vállalkozók a bérbeadott területet felszántatták, kerti művelés alá vették s a szükséges felszerelések beszerzése iránt lépéseket tettek. Kisfaludy és Szigeti kezdő emberek lévén a földművelési miniszteriumhoz folyamodtak, hogy a konyhakertészetet sikeres folytatásához megkivánták különféle felszerelési tárgyak beszerzésére 1600 korona államségélyt utalványozzon.

A földművelésügyi miniszter ezen beadványra a minap következő rendeletet intézte a polgármesteri hivatalhoz. „Kisfaludy Pál és Szigeti Béla zalaegerszegi lakos kertészek Zalaegerszeg rendezett tanácsa várossal szerződésre lépve, elvállalták a nevezett város lakosainak zöldség-félékkel való ellátását. E célból tekintettel arra, hogy kezdő szakképzett kertészek, a kik egy egész város lakosságának zöldséggel való ellátását vállalták el és ez által a magán vállalkozás terén jó példával járnak elő, tőlem különféle felszerelési tárgyak beszerzésére 1600 K segélyt kértek. Ámbár csakis bolgár módon társult földműveléseket kívánok a zöldségtermelés terén segítyezni, mégis tekintettel a fent említett idokokra, a nevezett két kertésznek a bolgár vízemelő gép elkészítésére 500 K, az első évi még szükségletre pedig 150 korona segélyt engedélyezni kirételesen hajlandó vagyok. A két fiatal, szakképzett kertész ezzel a kormánysegély nyújtással módot talál arra, hogy a haszonbérlet és munkába vett területet, melyet öntöző-készülékkel is ellátnak, intenzíve megmunkálhassák s a város közönségét nem csak nyáron át, hanem a téli hónapokban is elláthassák a zöldségfélék különféleségével.

— **Kiskanizsai ovoda.** Hegedüs László azt az ajánlatot tette a város tanácsának, hogy Kiskanizsán ovodának megfelelő házat építtet, ha a város szerződik vele, hogy a helyiségért 20 éven át évi 1800 korona bért fizet. Hegedüs ajánlata tegnap került a város építési bizottságához, mely felhívja Hegedüst, hogy részletes költségvetést terjesszen elő.

— **A megbolygatott sir.** Az exhumált és törvényszéki orvosok által felboncolt Farkas Jánosné kiskanizsai asszisztens feleségének rejtélyes halála ügyében még mindig nem tudunk a megindult vizsgálat eredményéről pontos képet alkotni. A nagykanizsai kir. törvényszékre ugyanis, elég érthetetlen módon még máig sem érkezett meg Sipőcz Géza pécsi kir. törvényszéki orvostól a bonczjegyzőkönyv és az ennek alapján elkészülő szakértői vélemény.

— **Vörös május.** A nagykanizsai szocialista demokrata párt bejelentette a rendőrségnél, hogy május elsőjén a városon keresztül felvonulást rendeznek. A fűntető menet az Eötvös téren gyűlekezik, a Fő uton, Rozsogonyi utcán, Erzsébet téren, ismét a Fő uton, majd a Csengery uton át elhaladva a sörgyári vendéglőbe vonal, hol népgyűlést tartanak.

— **Az állam gyermekei.** A nyomor és szenvedés című cikksorozatunkban bemutatunk kétszáz és egynehány piros képű gyermeket, kiket az állam ruház, tanítást, ellát. Ezek a nagykanizsai gyermekmenhely gyermekei. Az államnak hát sok gyermeke van. Ha csizmát kell venni, csak Nagykanizsán egyszerre kétszáz kell. Most nyári ruhával látják el őket. Kétszázhat öltözet ruhát vett az állam és ezeket vasárnap délután 2 óraker a régi főgimnáziumban osztják ki. Lesz örömk a senki gyermekeinek.

— **Elkobzott gyógyszerek.** A belügyminiszter leiratban értesítette a nagykanizsai rendőrséget, hogy a Sertésáldás és Agrária név alatt miniszteri engedély nélkül sertésvész elleni szereket hoztak forgalomba, melyeket el kell kobozni. A rendőrség 51 csomag Sertésáldást talált Nagykanizsán, melyeket elkobzott.

— **Egy kis gyermek balesete.** Egy Dávid János nevű 5 éves fiúcskát baleset ért a Fő uton. Ma délelőt a városháza előtt apja kocsijára akart felkapaszkodni, azonban a kocsi megindult s a gyermek leesett, oly szerencsétlenül, hogy karját eltörté.

— **Öngyilkosság a Kinizsy-utcában.** Nem egészen világos, hogy Jaksics Mária, Kürschner Ignác kinizsyutcai lakos szobaleánya miért akart megválni az élettől. — Vasárnap este a leány elment, hogy kedvesét megresse. Többek közt benézett a gőzfürdő vendéglőjébe is, hol kiskanizsai legények mulattak. Ezek a leány előadása szerint kényszerítették, hogy velük maradjon, késő éjjelig mulattatták, majd haza kísérték. A legények nem akartak távozni, be akartak menni a leányhoz s csak akkor tűntek el, midőn a leány gazdája kijött, hogy rendet csináljon. Az egyik leány azonban elbújt az udvaron s később belopózott a leány szobájába. Másnap reggel Jaksics Mária marólugot és kényszerűfát vett s ezek olatát megitta. Rendesen végezte dolgát egész 10 óráig, ekkor azonban rosszul lett és összeesett, majd ismét magához tért és bement a kórházba, hol most is fekszik. Bár itt azonnal ápolás alá vették, állapota egyre rosszabbodik és valószínű, hogy meg fog halni. A rendőrségi kihallgatásnál azt vallotta, hogy azért akart meghalni, mert félt, hogy szeretője megtudja, hogy egy másik leány volt nála.

— **A dzsiu-dzsiu haszna.** A rendőrlégénység Sumakoffi mestertől nagyban tanulja a japán birkózás fortélyait és bár a hivatalos vizsga csak a jövő hétre van kitűzve, Kis közrendőr már tegnap fényesen leviszágrott belőle a nyilvánosság előtt. Kis a vasutállomáson posztolt, hol horvát és magyar szabadságot katonák összeverekedtek. A dzsiu-dzsiu rejtelmeibe beavatott rendőr közbe lépett és pedig bámuló az eredménnyel. Jobbra-balra osztogatta a Sumakoffitól eltanult vágásokat és mint a szemtanúk mondják, őt-hat leány vágódott el, akár a legyek. Lett is rend, végül pedig a sötét gyere be-t alkalmazva (így mondja a kis orosz) két ellenálló legényt a rendőr behozott a rendőrlaktanyába. — A rendőr maga mondja, hogy a dzsiu-dzsiu nélkül nem sokra ment volna a verekedőkkel.

— A Zala megyei Kör t. hó 25-én a VI. ker. 48-as és t. függ. kör helyiségében tartotta meg szórakoztató délutánját, várakozáson felül számban megjelent közönség előtt. Fenyves Ferenc, a Kör alelnökének tetszéssel fogadott megnyitóját után Fürst Margit remek szavallatával és Karczag Margit ügyes cimbalom játékával kötötte le a közönség figyelmét. Mellettek fényesen megálta helyét fiatal földünk, Petrits Magdus is, alapos és gyors fejlődést elérő zongora solojával. Hauser Emil hegedőjátéka és Kelemen László okl. zeneanár tárogató száma művészi tökélyről tettek tanúságot. Sok tapsot kapott még ifj. Rónai János ügyesen előadott monológjért, de a legnagyobb sikert kétségkívül a Hanser-Propper Bokor-Stein fele quartette aratta, amely nem mindennapi élvezetet nyújtott a zajosan tapsoló közönségnek.

— Egy másik régi zalai nyomda. Említettük, egy régi könyvről szóló közleményünkben, hogy Alsólendvánu már 1574-ben volt nyomda. Most arról értesülünk, hogy abban az évben Muraközben, Drávavásárhelyen is volt nyomda, melyet Zrínyi György (VII.) Muraköz egykori birtokosa rendezett be saját használatára. A drávavásárhelyi nyomda ügyvezetője Hofhalter Rudolf volt Alsólendváról. E nyomdából több templomi és világi könyv, 1574-ben pedig Verbóczy István Tripartituma került ki. A templomi könyveket Bucic Mihály muraközi lelkész, egykori belicai plébános írta, kit 1574-ben a zágrábi szentszék a katolikus egyházból száműzött, mert Bucic nemcsak hogy 3 protestáns könyvet írt, hanem követője volt Luther vallásának is. A nyomda később 1586-ban áthelyeztetett Varsadra. Rövidesen azonban Zrínyi György feladta a nyomdát, a 1587-ben már Vas megyébe, Monyorókerékre helyezte át.

— Himnlőoltás A város I.-V. kerületének gyermekeit május 2-án fogják himlő ellen beoltani a városbázán.

— Gyermeigyilkos anya. Csáktornyáról jelentik: Csecskó Mária stridóli lakos, cselédleány titokban egy fiugyermeknek adott életet, ki közvetlen a világra jövet után az eddig megállapítottak szerint az anya gondatlansága következtében meghalt. Ugyancsak ott a pincében, ahol a kis fiu megszületett, a bestiális anya gyermekét elásta; nincs kizárva az sem, hogy nem szándékosan ölte-e meg gyermekét Csecskó Mária? A gyermeigyilkos cselédleányt a csendőrség elfogta és a bűntető bíróságnak átadta.

— Porrá égett község. Tegnap dél óta lángokban áll Somogyvármegye egyik legnépesebb, leggazdagabb, legszebb faluja: Mike, amely országsszerte híres jó dohánnyáról. Tudósítónk jelent, — hogy egy szalmatető s pajta gyuladt ki először s a szél egy pillanat alatt lángborította a nagy meleg miatt kiszáradt tetőket. A tűz az egész lakosság és a vidékről oda sietett tűzoltók segítségével dacára is anynyira elharapódzott, hogy hajnaira a falu legnagyobb része porrá égett. — A tűz most is tart, melynek lokalizálását lehetetlenné teszi az óriási szél. Eddig 80 ház égett le.

— Fejfájás. szédülés, szívdobogás legtöbbször csak makacs székrekedésnek következménye. Ha reggelenként éhgyomorra egy fél pohár valódi Ferenc József-késérő-vizet iszik, természetes, tehát értelmetlen módon fog rendszeres bélműködést elérni, — miáltal az előbbi pangással járó kellemetlen tünetek is csakhamar megszűnnek. — Ajánlatos csak a Ferenc József-késérő-vizet kérni, mert ősből csakély értékű víz családtagok hasonló elmkével van forgalomban. Igazgatóság Budapestén.

— A nyílt pályán. Nem kis meglepetést és ijedelmet okozott ma reggel a Budapestről Nagykanizsára tartó 203. személyvonat utasai között az a körülmény, hogy a vonat nem messze Székesfehérvártól a nyílt pályán, a védjelző előtt megállott. A mozdony vezetője vészjelzt adott, mire az utasok rémülve ugráltak ki a kocsikból. Csak nagynehezen lehetett őket megnyugtanni, hogy nincs semmi komolyabb veszedelem, csak a vonat mozdonya romlott el. A kún ekeket vonatot egy segélymozdony vontatta be a székesfehérvári állomásra. Csak miután a mozdonyt felcserélték, folytatta a vonat körülbelül egy órai késés után útját Nagykanizsa felé.

— Parádésan a másvilágra. Zalaszentmihályról írja tudósítónk, hogy ott Horváth József gazdasági kanász szombaton délután felakasztotta magát. Előbb felöltözött ünneplő ruhájába, aztán felment a padlásra, hol ön gyilkos lett. Gyógyíthatatlan betegsége miatt vált meg az élettől.

— A párbajsegéd bajusza. A párbajok krónikájában is ritkán fordul elő olyan eset, amilyen most Ungváron történt. A párbaj kezdete két pofon volt s ennek a nyaklevesnek nem a pofoszkodó gentleman, hanem az egyik párbajsegéd adta meg az árát. A kegyetlen párbajozók egyike ugyanis egészen addig ment a véngeszében, hogy lesütötte az egyik párbajsegéd bajuszát és szemöldökét. A nevezetes párbajról az »Ungar« című lap a következőket írja:

»Párbaj volt e hó 15-én Ungváron két fiatal ember között. A párbajra okul két poff szolgált. A legérdekesebb a dologban, hogy az egyik pisztolylövés az egyik párbajsegédnek a bajuszát és szemöldökét perzelte meg. A felek — sértetlenek maradtak.«

— MAYER KAROLY első dunántúli gózmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

— SZÉKELYI LAJOS első nagykanizsai fémernemű gózmű-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

Ki szerencseszámaimban bízok!
Az soha sem csalatkozik!!

Ezt fényesen bizonyította ugy a mult, mint a lefolyt játék, melyben szerencsem volt t. verőimnek számos jelentős nyeresémet kifizethetni, miert is csak ajánlhatom a t. közönségnek, hogy tekintettel a fenti körülményre, el ne mulasztssa a május hó 19-én kezdődő új

XXIV. sorsjátékra szerencsesorsjegyeit

Milhoffer Kálmán főelárusító sorsjegyirodájában Csengery ut 2. (Rosenberg ház) beszerezni.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 K, negyed 3 kor., nyolcad 1-50 kor.

Járatkervek és húzási listajstromok ingyen.

Merénylet egy vonat ellen.

Szikla a sinen.

— Saját tudósítónkól. —

Egy fiatal parasztleány különös bosszújáról értesülünk. A legényvirtus túlságosan ki volt fejlődve a 17 esztendő s fluban, ugyannyira, hogy a motorvonat ellen, a melyről egyszer lekésett, bosszúból merényletet követett el.

Köttseccsiai és Karád állomások között történt a különös eset, amely könnyen végzetessé válhatott volna és kimenetelében szinte beláthatatlan katasztrófát idézhetett volna elő.

A köttseccsiai és karádi állomások között pár nap előtt este fél 8 óra tájban teljes sebességgel haladt a 4306. számú motorvonat. Egyszerre csak a vonat kibúvó csapjai letörttek, az egész motor rettenetesen megrázkódott miközben megállt, csaknem fölborult. A vonaton nagy pánik tört ki és az első pillanatban senki sem tudta, mi történt.

Amint a vonat-személyzet leszállt a motorról és szemügyre vette a pályát, nagy megdöbbenéssel látták, hogy közvetlen a vonat előtt az egyik sinen 30—35 kilónyi súlyú terméskő fekszik, afféle kis-szikla s ebbe ütközött a vonat, amikor megrázkódott s csaknem fölborult. A követ eltávolították a sinről, és miután az eltört motorvonatot rendbehozták, az nagy késéssel folytathatta útját.

Egyben szigorú vizsgálat indult meg a merénylő kitérítésére, mert az a legelső pillanatban nyilvánvaló volt, hogy a szikladarab nem véletlenül került a sinre. A csendőrség lázas nyomozásának tegnap végre eredménye lett. — A merénylőt elfogták Hajcsár Imre 17 éves gazdasági cseléd személyében. Hajcsár csak annyit ismert be, hogy ő a környéken vasboronával köveket vonszolt s ezenkötben véletlenül kerülhetett a szikladarab a sinre.

Ezzel szemben Karádon igen sokan tudják, hogy Hajcsár Imre már hónapokkal eze őt bosszút esküdött a motor-vonat ellen. Egyszer ugyanis lekésett a vonatról, amely éppen az orra előtt hagyta el a karádi állomást. Ekkor állítólag Hajcsár öklével meglynyegette a vonatot és valami olyant kiáltott utána, hogy ő majd megtanítja. Ugyáltszik, a bossznak ezt a veszedelmes módját választotta.

Hajcsár Imrét letartóztatták.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

II. Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nyughalmosi fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 748.50. Osztrák hitel részvény 696.50. 4% magyar koronakártyák 92.55. Kereskedelmi bank részvény 3388. — Salgótarjáni közönséganya részvény 582. — Rimamurányi vasúti részvény 572.50. Ártis tengerhajózási részvény 390. — Hazai bank részv. 27.950.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, apr. 27.

Készáru-üzlet.

Buza 5—10 fillérrel magasabb,

Natúrátó-üzlet:

Buza 1909. április 14.25. Buz 1909. október 11.88
Rozs 1909. április 9.80. Rozs 1909. október 9.35. Zab 1909. április 8.82. Zab 1909. október —. —. tengeri 1909. május 7.60. Tengeri 1909. júliusra 7.56. Repce 1909. aug. 14.75.

Táviratok és telefonjelentések.

Keresik a megegyezést.

Budapest, április 27. A tegnapi pártkonferenciák után, melyeken az az általános hangulat kerekedett felül, hogy a gyors kibontakozás módjait kell keresni, politikai körökben ma békülékeny a hangulat. A képviselőházban ma sok képviselő megjelent és konstataáltak, hogy minden jel arra mutat, hogy az összes tényezők a jelenlegi rezsim további fenntartását kívánják. Wekerle Sándor miniszterelnök ily irányu előterjesztést tesz a királynak.

Bécs, április 27. Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel ideérkezett és a bankgasse magyar házba szállt. Déléltit Zichy Aladár gróf személye körül miniszter látogatását fogadta, mivel hosszasan tanácskozott. Ezután a miniszterelnök a Hofburgba hajtatott, hol pontban 11 órakor jelent meg kihallgatáson a király előtt. Félhivatalos jelentés szerint Wekerle az uralkodónak benyújtotta a kormány lemondását és előterjesztette a kibontakozás előkészítésének módját.

Budapest, április 27. Apponyi Albert gróf ma délelőtt megjelent Kossuth Ferenc lakásán, hol már a függetlenségi párt vezető emberei együtt voltak. A megjelentek hosszasan tanácskoztak.

Forongó Törökország.

Detronizálják a szultánt

Konstantinápoly, április 27. Az éjjel a gajatal hid ellen merényletet akartak elkövetni. A hídon elfogtak egy civilel öltözött katonát. Most alban csapatok őrzik a hidat.

Konstantinápoly, április 27. Ma közös temetést rendeztek 80 ifjú török közlegény és 12 tiszt részére, kik a forradalomban estek. A temetés meghiúsult volt. A tömeg hevesen tüntetett a szultán ellen.

- Le a Szultánnal!
- Halál a Szultánra!
- Még ma megfoszják trónjától.

Ilyen kiáltások hallatszottak a gyászmisében. A detronizálás végrehajtását ma éjfelre várják.

Szalónki, április 27. Az ide menekült képviselőket sürögősen San Stefanoba hívták, hogy a Szultán detronizálását elhatározzák.

A mátészalkai rejtély.

Mátészalka, április 27. Portás kéményszerű meggyilkolásának ügyében szenzációs fordulat következett be. A kihallgatott tanúk rendkívül terhelően vallottak. Sovány járábírója, úgy hogy a bíróság ma Soványt zaviratilag megidézte.

Katastrófa egy hajón.

Nápoly, április 27. Nagy szerencsétlenség történt a nápolyi kikötőben. — Egy torpedó pályázaton dinamit robbant fel, mely 8 embert megölt és tizenhétet halálra sebesített. A robbanás okát nem tudják.

Keresek 3, esetleg 4 szobás lakást

mellékhelyiségekkel a belvárosban, folyó évi augusztus hó 1-ére. — Cím a kladóhivatalban.

Butorozott utcai szoba

külön bejárattal kiadó.

Razinezy utca 2. szám. Raszil Jakabnál.

Jelenkor legkiválóbb bőr tisztító-felújítója és

Szeplőtöszere

a növényekből

készült

kristályzerű

massza

Hatása

páratlan a bőr

felemészti és ezáltal

sima, üde fehér lesz. El-

tünteti az arc-, kéz-, nyak-, vál-

bőről ráncokat, redőket pattanást,

kiütéseket stb. — 2-3-szori bekenés után el-

távolítja a szeplőt, májfoltot, mitesszert.

KRISTALIN

Bámulatosan fiatalít. Vízben feloldódik,

mert nem tartalmaz az oly káros és

ártalmas anyagokat. Ára

1 K. Üvegdoboz ára

3 K. Próbá

télegy 50f.

hatását

emeli a Kris-

talin növényzappan

1 K. és. növénypuder 1 K.

Kapható minden gyógytárban és

drogériában. Postán küldi: KRISTALIN

Bpest, Baross-utca 91. A megrendeléseket

naponta elfűtik, minden küldeményhez használati

utatisítás van mellékelve.

KRISTALIN

Új gépjavitó műhely!

Grammofonok, kerékpárok, varró-

gépek, motorok, irógépek,

szerszertű javítását újonnan berendezett

műhelyünkben a legolcsóbban eszközölük.

Egyedüli képviselőnk hírnéves Stiller

Puch kerékpárból, mindennemű alkat-

részek mérsékelt árban.

Tisztelettel

Bród és Weber.

NAGYKANIZSA, Erzsébet-tér Elek ház.

Házeladás.

Családi okokból s Zágrábból törté-
nendő távozásom miatt eladom Zágráb-
ban Petrinjska ulica 51. sz. alatt levő
házamat, melyben 35 év óta fenálló,
jó forgalmú vendéglő, nagy kerttel és
két tekepályával van, a berendezéssel és
iratkészlettel együtt. — Előnyös feltételek!

Bővebbet a ház tulajdonosánál Petrinjska ulica
51. vagy 34. szám alatt.

Gép- és kerékpár javító műhely.

Elvállalunk mindennemű var-
rógép és kerékpár javításokat.

Jótállás mellett ugyanott kap-
ható legjobb varrógép és kerék-
pár a legolcsóbb árak mellett.

Weisz Kálmán és Társa

varrógép és kerékpár raktár és műhely

Deák-tér 3. szám.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vörözdí-u. 63. (Bajai ház.)

Elvállal minden új épület emelését
és tartozásait szolid árak mellett. Költ-
ségvetést és tervekét díjmentesen ké-
szítik. Lovellbeli értesítésre személyen-
esen megjelennek, vagy levélben vála-
szolnak. A n. é. közönység bizalmát kérem.

Gyönyörű

bársonysima, üde arcbőrt ér el
minden hölgy egy tégely

Email creme

használatát által.

Ára egy tégelynek K 1.50.

Egyedüli készítő: Luis Brabant Páris.

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári időnyre

Egy szelvény 1 szelvény 7 korona

3.10 m. hosszú 1 szelvény 10 korona

teljesfé firuhához 1 szelvény 12 korona

(kabát, nadrág és mellén) 1 szelvény 15 korona

1 szelvény 17 korona

1 szelvény 18 korona

elegetős, csak 1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 R.-ért,
színtűgy felöltőszövetet, turistaiösvényt, selyem-
kamizart stb. gyári árakon küld a mint
megbízható és szolid cég mindenütt ismert
postfogári raktár

• Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a maanyagú szövet
szövetrukségletét közvetlen Siegel-Imhof cég-
nél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentke-
nyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék!
Mintához, Egyfelvétel kiszolgálás, még a leg-
kiseb rendelésnél is, teljesen gratis árban.

Első

fiumei

Aszfaltgyár

természetes aszfalt anyagból

vállal és készít legjobb

kivitelben:

járdák és kocsiutak, kapubejárók,

udvarok, folyosók, balkonok, für-

dőhelyiségek, mosókonyhák, stb.

aszfaltozását, nedves falak szá-

razza tételét.

Rendeléseket és megbízásokat

átvesz képviselőnk:

Weisz Soma cementárugyáros
Nagykanizsa.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fűzőbeli Páló P. könyv- és papír-
tervezésben, Városház-palota; kü-
ltesedők az előfizetések és hirdetések.
Kiadóhivatal: 100.
Telefon: Szerkesztőség: 78.

Munkások, hátrétegek és magán-
közönségnek soronként 50 fillér.
Előfizetőknek 100 fillér.
Külföldi előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:	
Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "
Postal szállításal:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolvasó szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőháza: RÉVÉSZ LAJOS.

Megint a vezérek kezében!

Nagykanizsa, április 28.

Küzdelmek, háborúk idején különösen, de egyéb, békés körülmények között is az a természetes, logikus állapot, ha a sereg magatartására nézve a vezérek intézkednek és a fenforgó helyzettel szemben ők állapítják meg a legkedvezőbbnek, legcélravezetőbbnek ígérkező taktikát.

A magyar belpolitikai élet legutóbb lezajlott eseményeinek néhány mozzanatából valami olyasféle tűnt ki, mintha a magyar politikai pártok kebelében, a pártok hadseregében, de különösen a függetlenségi pártban, ez a természetes, logikus állapot már felforduló felben volna. Mintha aféle janicsár-lázadás készült volna azzal a lepiezetlen törekvéssel, hogy ne az agák, bégek, hanem a janicsár-vitézek vezessenek. Hogy ők állapítsák meg a taktikai mozdulatokat, a politikai hadsereg magatartását; előrenyomulásának időmérteit. Hogy a cél és hadsereg érdekein izzó lélekkel, agyfárasztó gonddal csüngő vezérek mellének lehessen szegezni a fegyvert GAYON Richárd tábornoknak, a branyiszkói hőnek közismert mondásával: »Tetszik előremenni, vagy tetszik meghalni!«

De hát az a jó hogy a természetellenes, a logikátlan állapotnak nagyon hitvány, nagyon csenevész az életgyökere. — Hamar elpusztul. Sehol sincs tartóssága. Csak addig él, míg a világos, tiszta, helyes gondolkodást kábulatban bírja tartani az érzelmi fölhevülés hipnozisa. Azután — vége!

Igy történt most a mi belpolitikai helyzetünkkel szemben is.

Ma már világos, hogy a helyzet bizonyalmi minden politikai párttal, de különösen a mi pártunkkal, a függetlenségi párttal, nagyon erősen megértették, hogy a célért és célokért küzdő seregnek föltétlen bizodalommal kell várni és követni a vezéreknek minden intézkedését. Hisz nálunknál jobban senki sem ismerheti ezidőt a politikai harcterepet, amelyen mi a nemzeti szellem hódító erejével akarunk előrenyomulni a végül teljes diadal aratni.

Megnyugással, örömmel látjuk innen vidékről is a függetlenségi pártnak Kossuth Ferenc és Apponyi Albert vezérek köré való lelkes tömörülést. Megnyugással,

örömmel látjuk újra a maga hatalmas tömörségében, elvi egységében azt a pártot, melynek jövőjéhez, diadalához fűződik a magyar nemzet teljes egészség, függetlenséget biztosító erővel való megizmosodásának reménye is.

Megrebbennek lelkünkben a három év előtt lezajlott nemzeti küzdelem mozzanatainak emlékei, amikor éppen ilyen föltétlen bizalommal és őszinte lelkesedéssel tömörült a függetlenségi párt minden híve a vezérek közé.

Nagyon jól van ez így! Nagyon szükséges ez a föltétlen odaadással való tömörülés most is; mert mindenki tisztán láthatja, hogy most megint nagy érdekek forognak kockán. Most éppen olyan nagy szükségünk van a mi vezéreinknek bölcseségig fokozódott nagy politikai okosságára, mint akkor volt. Mert bizony-bizony nagyon, de nagyon fontos dolog a magyar nemzet hegemoniájára, jövőjére, életére nézve, hogy a választói jog kérdését minő alapon, minő szellemben fogjunk törvényhozási uton megoldani.

Az önálló bank kérdése is nagyon fontos kérdés; de a választói jog rendezésének kérdésével szemben úgy eltöri, mint a lomnici csúcs mellett a vakondtúrás. A választói jog miként való rendezésétől igazán a magyar nemzet jövője függ. Vagy megizmosodik vagy elsorvad tőle.

Nagyon jól tudják ezt a mi pártunk vezérei is, meg országgyűlési képviselői is; s bizonyára ez a tisztánlátás, eredményezte a természetes és logikus rend helyreállítását, hogy most a kibontakozás szálait kereső munka megint a vezérek kezében van; és mi innen a távolból ismét nyugodtan várhatjuk a kibontakozást; mert teljesen bizonyos, hogy a pártegység erejével és föltétlen bizodalommal vértett vezéreknek a nemzet és a függetlenségi párt nagy érdekei megőrzése mellett sikerül megtalálni a lehetséges kibontakozás útját most is.

Városok kölcsöne.

— Április 28. —

A Szegezdől érkezett hír, a magyarországi városok bank-tervéről teszi aktuálissá a városok kölcsönének nagy és nehéz kérdését. A vidéki városok ezidőtök óta városfejlesztő terveik akadályát látják abban a sajátságos tényben, hogy mindig drágán kaphatnak pénzt. Ez a tapasztalat nem vonatkozik a

legutóbbi két esztendőre, a mikor az i-mert politikai és gazdasági okokból a pénz az egész világon drága volt, hanem abból az időből ered, a mikor szinte fücsök-lának kénálták a pénzt, olcsón, és a városok mégis csupa drága ajánlatokat kaptak. Keresett a városok szövetsége orvoslást mindenütt, de sehol sem kapott. Ellenben megmaradt az az eljárás, hogy az ajánlatok felhívott fővárosi pénzüntétek filléres árkülönbözettel szabályozzák és tartják fenn a kartelt és oszlják föl maguk között a kölcsönöket.

Saját pénzüntéteiktől nem vehetnek a városok törlesztéses kölcsönt, mert a vidéki pénzüntétek a községi kötvényekre nem kaphják meg az adó- és illetékmentességet, a mi a fővási pénzüntétek privilégiuma. A városok tudvalegyőleg Győr polgármesterének vezetése alatt ezen kedvezményt hat évvel ezelőtt kérték a kormánytól a vidéki pénzüntétek számára, helyesebben a vidéki városok érdekében és javára, de legridegebb elutasításban volt részük.

Csak természetes, hogy a városok ezt a fontos kérdést nem hagyják lefűlni a naprendről, ha akarnák, sem tehetnék, mert a folyton jelentkező városfejlesztő tervek új és új hitelüveleteket igényelnek, a melynek során a városok a városi pénzüntékon új és új kikötésekkel, megszorításokkal és változgatott tanácsokkal találkoznak a mind drágább pénz tetejébe. Így legutóbb Kassa kénytelen volt a kölcsönajánlatokat visszautasítani.

A magyar pénzüntétek meggyökösödött szabályai egyéb tekintetben is újat állítják a városi kölcsönök jól lebonyolításának. Helyesebben azok a szabályok és szokások, a melyek szerint a külföldi pénzüntétek a városok kölcsönigényeit elbírálják.

Tudomásunk szerint ugyanis nem egy oldalról intéztek a külföldi pénzüntétekhez kérdést, de mindig azt a stereotip választ kapták, hogy mennyi ingatlan fedezetet tud a város nyújtani? Ugyanakkor állítja föl a kölcsönmérleget az osztrák-magyar bank is. — Komikusan hangzik ez a föltétel, mert hiszen a kölcsönadónak teljesen közömbös, hogy egy olyan közjogi testület, mint a város, miből fizeti az amortizációs részleteket. Kötetes fizetési és annyi pótdadót vet ki, — amennyire szüksége van. A pótdadót pedig behajlítják. Az állam sem köt le kétszeres ingatlan-fedezetet, hanem polgárainak adófizetői készségét és képességét.

Olyan törvény módosításra van tehát szükség, a mely a városoknak azon kötelezettségét megállapítja, hogy a kölcsönökért községi adójukkal felelősek. És illetékes helyről eredő felvilágosítás a külföldi pénzüntéteknek, hogy a városok hipotékája az egész polgárság vagyona, a községi adók alapja.

A magyar vidéki városok adóssága és közzelálló hitelgénye körülbelül háromszáz mil-

Hő korona. Ekkora kezdő hitelműveletre ér demes bankalpitási tervvel foglalkozni. Erdőkölődéssel várjuk a városok mozgalmának kifejlődését, mert még a mai válságos politikai helyzetben is megragadja a vidéki közönség figyelmét egy olyan eshetőség, — amely teherviselő és városfejlesztő erejét érinti.

A gyermeknap.

— Saját tudósítónktól. —

A gyermeknapot rendező bizottság megalakította szűkebb bizottságait és azok a következők:

Sajtóbizottság: Elnök: Szalay Sándor, társelnök: dr. Villányi Henrik, titkár: dr. Bertha József, intéző: Nagy Samu, Gáspár Béla, Kertész József, Gürtler István.

Sorsjegybizottság: Elnök: Kövesdi Boér Gusztávné, társelnökök: Szurovy Gézaúé, Blau Lajosné, dr. Blau Simonné, Sartory Oskárné, Kaan Irma, Farkas Vilma, Ranschler Adolfné. Intézőség: Fendler Hugóné, Szalay Sándorné, Kugler Antalné, Kardos Józsefné, Haas Vilmosné, Csizmadia Vilma, Brandlhofer Antalné, Gürtler Ferencné, Ujváry Gézáné, Banekovichné Nyakas Viktória, Erdősiné Novák Lujza, Kottler Gusztávné, Jutasiné Reiner Mária, Lendvai Samuné, Szigeti Samuné, Titkár: Pfeifer Elek.

Vásári bizottság: Elnök: Szekeres Józsefné, társelnökök: Marcsó Tiborné, Sommer Ignácné, Lajpczig Antalné, Junga Sebóné, Györfly Jánosné, özv. Tuboly Gyuláné. Intézőség: Székely Nándorné, Heltai Józsefné, Vajda Márkné, Neumann Adárné, Pfeifer Elekné, Mathea Károlyné, Petrich Ferencné, Miltényi Sándorné. Titkár: dr. Miklós Dezső.

Urnbizottság: Elnök: Vidor Samuné, társelnökök: Vécsey Zsigmondné, Pihál Viktorné, Elek Ernő, Juretzky Iváné, Rothschild Jakabné, Viosz Ferencné, Rapoch Gyuláné, Bentzik Ferencné, Kalfira Lászlóné, Deák Péterné. Intézőség: Jozsifovits Milivojné, Horváth Jenőné, Halvax Frigyesné, Sauer Ignácné, Blau Béláné, Rác Gizella, Gencsi Odónné, Stern Sándorné, Blumenschein Vilmosné, Gröber Lászlóné, Mair Józsefné, Poreduc Antalné, László Józsefné, Tibolt Boldizsárné, Almásiné Mantuano Janka, dr. Bereczky Viktorné, Böhm Emilné, Svastits Elemérné. Titkár: dr. Bentzik Ferenc.

Gyűjtőbizottság: Elnök: Rosenberg Richárdné. Társelnökök: dr. Dobó Dezsőné, Grünhut Henrikné, Fábian Zsigmondné, Remete Gézáné, Schranz Odónné, Schranz Istváné, dr. Bóri Szabó Jenőné, Kenedi Imréné, Dreven Lajosné. Intézőség: Kleinfeld Ignácné, Balog Oskárné, Böhm Emilné, Guth Józsefné, Samu Józsefné, Mánz Jenőné, Löwy Arpadné, Harwayne Mantuano Gizella, Kovácsné Csillag Ilona, Némethné Fülöp Krisztina, dr. Lőke Emil, Kertész Lajos, Bogenrieder Károly, Goldhammer Károly, Bokor Gyula, Székely Nándor. Titkár: dr. Rothschild Béla.

Ágítáló bizottság: Elnök Dr. Schwarz Adolf. Társelnök Sommer Sándorné, Pálfi Alajosné. Intézőség: Farkas Jenőné, Fischel Lajosné, Király Sándorné, Révész Lajosné, Rosenfeld Józsefné, Schilhan Jánosné, Rubint Károlyné, Heltai Józsefné, Rapoch Gyuláné, Hf. Fesselhofer Józsefné, Leitner Ernőné, Dr. Podor Adárné, Váry Józsefné, Kesselbauer Olga, Ábrahám Katalin, Bártos Irén. Titkár: Dr. Gärtner Antal.

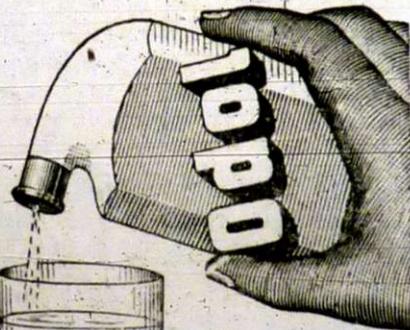
Önrendező bizottság: Elnök dr. Schwarz Adolfné. Társelnök Kenedi Imréné, Grünhut Henrikné, Lajpczig Antalné. — Intézőség: Thalmayer Alfrédné, dr. Tripammer Rezsőné, Bogenrieder Józsefné, Weisz Tivadarné, Ötvös Emilné, Szakonyi Gézáné, Stern Sándorné, Szilágyi Adolfiné, Wuszul Alajosné, dr. Villányi Henrikné, dr. Weisz Lajosné, dr. Neumann Edéné, dr. Ollopp Mórné, Dénes Lajosné, Kéri Jenőné, Ledetsky Ernőné, Farkas Vilma, Szalay Ida, Áts Erzsébet, Böhm Emil, Dobrovits Milán, dr. Lőke Emil, Lajpczig Antal, Gürtler Ferenc. Titkár Radnai Jenő, Ifjúság vo-

zózó bizottság: Elnök: Remeténé Mától Józsa. Társelnökök: Schnell Alfrédné, Szalay Sándorné, dr. Bereczky Viktorné. Intézőség: Szalayné Juk Rtelka, Váry Jolán, Mantuano Mária, Nagyné Stetter Boris, Haba Roza, Keményné Klein Julia, Kertész József, Kertészné Grünbeum Sarolta, Löwenbach Józsa, Freund Karollin, Hirschfeld Rezső, Hegyató Janka, Szabóné Kozó Anna. Titkár: Hegedűs György.

Számvizsgáló bizottság: Elnök: Ebenspanger Leó, Társelnök: dr. Rothschild Samuné, Intézőség: Eperjessy Gábor Lendvai Samu, Köhler Gyula, Tripammer Gyula. Titkár: Dr. Hálphen Jenő.

Leltári bizottság: Elnök: Unger Ullmann Elek. Társelnök: Schwarz Gusztávné. Intézőség: Rothschild Samu, Schilhan János, Geisl Viktorné, Pauk Vilmosné, Rosenheim Samuné, Zerkovitz Lajosné, Szegő Gyuláné, Konold Frigyesné, özv. Sallér Lajosné. Titkár: Bentzik József.

Az elnökség ezton értesíti a bizottsági elnököket, hogy az egyes bizottságok egészen önállóan járnak el és saját hatáskörükben önmaguk újabb tagokkal kiegészíthetik a szervezetiüket és megváltoztathatják. Együttel felhívja a bizottsági titkárok figyelmét arra, hogy a szükséges utasításokat Hertelendy Béla elnöknel vehetik át és ugyanott nyerne é teatitést az iránt, mi a legközelebbi teendőjük.

Aki az Odolt következetesen mindennap használja, az a tudomány mai állása szerint a képzelhető legjobb fog és szájpótlást gyakorolja

Egy 48-as miniszter hazaérkezése.

— Saját tudósítónktól. —

Kaposvárnak a közel napokban érdekes és történelmi vendége lesz. Ideérkezik a 48-as nagy idők híres rendőrmisztere: Madarász László. A volt rendőrmiszter most 98 éves és Magyarországból a világsí fegyvertélet után bujdosott ki.

Madarász László messze Délamerikába vándorolt és ott Mexikó köztársaság hasonló nevű városában kertésztelepet létesített. Azóta lómódban él Mexikóban, öt gyermeke van és a 98 éves öreg ur most még egyszer látni akarja hazáját és a közel napokban visszatér Magyarországra.

Madarász Lászlónak Kaposváron is vannak rokonai, akiknek látogatására a 48-as rendőrmiszter eljön. A 98 éves agastyánnak Kaposváron Madarász Andor a legközelebbi rokona. Madarász Andornak a következő meghatározható levélben jelentette be a mexikói kertész kaposvári látogatását:

Mexikó, 1909. április 8.

Kedves Andor ötsém!

A legszebb férfikorban hagytam el hazámat, ki kellett bujdosnom, nehogy Haynau áldozata legyek. Tudod, hogy mennyi küzdelmem volt, míg itt békés otthont alapíthattam. Az isten megsegített, helyzetem a

legjobb. Olyan gyönyörű paradicsomi hely ez, ahol lakunk; nagy kertésztelepem van, lakóházam annak közepén. Most már egyik fiám, aki nevemet viseli, vezeti az üzletet. Itt bizony üzlet minden. Más, mint oda-haza!

Ő: gyermekek közül két leányom férj-nél van, a harmadik, aki tanítónő, velünk lakik.

Engem annyira elfogott a honvágy édes Andor ötsém, hogy most már gyermekeim és feleségem minden lebeszélése sem képes eltéríteni abbéli szándékamtól, hogy még egyszer láthassam drága, szeretett magyar hazámat. Kállencvennyolc évtizedek sulya nyomja a vállamat, de azért nem rettenek vissza a nagy és fáradalmas uttól; talán az isten-ád erőt hozza!

Lajos fiám, aki itt ügyvéd, kísér utamra, legalább ő is meglátja apja hazáját. Meglátogatunk édes Andor ötsém téged is, hogy keblemre ölelhessenek.

Tiszteletetünk benneteket, szeretett családoddal együtt.

Csókol és idvezel öreg bátyád

id. Madarász László.

Hirek.

— Esküvő. Jerfy Adolf földbirtokos e hó 28-án tartja esküvőjét a nagyrécei templomban Ivánka Kherndl Gizikével.

— A főkapitány előléptetése. Mint értesülünk, a májusi előléptetések során a király Deák Péter nyakanzsár rendőrfőkapitányt a cs. és kir. 48. gyalogezredben tartalékos századossá léptette elő.

— A hercegprímás nyaralása. Balatonfűredről jelentés: a hercegprímás Vaszary Kólos szép csendesen megérkezett. Az igazgatóságon kívül alig tudott valaki jöveteléről a gyönyörű palotájában eloglalta hejlet udvara és cselédségével. A hercegprímás jó egészségben van, ellátja napi teendőit; titkársját hallgatja meg és olvassa a napilapokat. Látni nem lehet, mert kiut nem sétál, legfeljebb a déli melegt élvezi terraszáon, ablakain át, honnét olyan kilátás nyílik a Balatonra, Tihany felé, minő csak királyoknak lehet. Róvid néhány hét alatt megnyílik a felső balatonparti bergend—tapolcai vasutvoal, melynek itteni egyik megállója a fenyves erdő közelében van.

— Zalamegye gazdasági szakértői. A m. kir. földművelésügyi miniszter birtokrendezési ügyekben — Zalavármegye területére gazdasági szakértőül a következőket nevezte ki:

1. Flandorfler Ignác gazd. felügyelő zalaezerségi lakos,
2. Sárközy Viktor gazd. egyleti titkár, — zalaezerségi lakos,
3. Forster Elek földbirtokos, gyulakeszi lakos.
4. Szabó Döme földbirtokos, pórszombati lakos,
5. Sometke József földbirtokos, zalagógánfai lakos,
6. Hayden Sándor földbirtokos, — szalapi lakos,
7. Handlery Gusztáv földbirtokos, tapolcai lakos,
8. Ivánka Kherndl Imre földbirtokos, zalaezései lakos,
9. Tóth István földbirtokos, nagykanizsai lakos,

- 10. Bogyar Mária földbirtokos, keszthelyi lakos.
- 11. Fáber Sándor gazd. akad. tanár, kesztelyi lakos.
- 12. Choma Ödön tisztartó, letenyei lakos.
- 13. Farly Ernő földbirtokos, perlaki lakos.
- 14. Baán János birtokos, barabászegyi lakos.
- 15. Kallka László birtokos, kistomáromi lakos.
- 16. Kustán Kálmán birtokos pölskei lakos.

— A III. oszt. kereseti adó tárgyalása. Az új adózók III. oszt. kereseti adóját május hónapban fogják tárgyalni a városbázan és pedig május 4. én a vidékiekét, 5. és 6.-án a kauliszalaktét.

— Elhalasztott utóállítás. A katona utóállításokat Nagykanizsán tudvalevőleg minden-hó 5-én szokták megtartani. Kivételesen a májusi utóállítást 21-ére halasztották s ekkor mintegy kétszáz legényi fogtak megvizsgálatul.

— Egy csoda. Párisban e napokban egy művész egy művészies mutatvánnyal mulattatta a közönséget, mely az est fénypontját képezte. Egy jelre pillanat alatt összes fogait elüntette a szájából, de ezt megelőzőleg a közönséget meggyőződöttette, hogy nincs hamis fogsora. Az egész valóságban nem volt más, mint egy ügyes világitási trik. Egyszer este azonban a világitási eszköz felmondta a szolgálatot és általános derűtségre a fogak nem akartak eltűnni. Bellahinj mester szouban nem vesztette el hidegvérét. Egy meglepő arcot vágott és gondolkodóba esett. Homlokához ütött és zsebébe nyúlt. Tiszteit uraim, — kezdé — már mindent értek, és tudom okát, miért nem tűntek el fogaim, győződjenek meg róla. Ezen szavak kíséretében egy Ódól-üveget vesz elő és mosolyogva tartja a közönség elé. Nagy tapsmal fejeződött be ez a mulatságos jelenet.

— A budapesti Zalamegyei Kőr vasárnap kitűnő műsoru szórakoztató délutánt rendezett Budapesten. A szép idő a fővárosiakat ilyenkor már a zöldbe vonzza; mindamellett nagy és válogatott közönség töltötte meg a VI. kerületi függetlenségi párt dísztermét. Ez a tény élénken biztosítja, hogy a fővárosi közönség immár jól ismeri és meg is kedvelte ezt a nemes törekvő, szépen virágzó kör. 1. A délután műsorát Fenyves Ferenc, a kör alelnöke nyitotta meg rövid, szellemes bevezető és üdvözlő beszédével. 2. Petrits Magda, Merkle A. Valse intermede jét adta elő zongorán. A közönség élénk tetszés nyilvánítását még jobban sikerült ráadásával viszonozta 3. Fürst Margit, Kis József Rab asszony című költeményét szavaltá mélyen átérve, firom hangfestéssel, Zajos tapsok után Farkas Imre Bárdy hadnagyát adta elő hasonló sikerrel. 4/Mozart Szerenádját (Egy kis éji zene) Hauser Emil, Propper Ernő, Bokor Izsó és Stein Márton urak vonósnegyese játszotta sok precizitással és finomsággal. A lelkes tetszésnyilvánításokra Schubert Moment musicalját játszották el művészen. 5. Karcag Margit kisasszony magyar dalokat adott elő cimbalmon jól megérdemelt nagy hatás mellett. 6. Vieuxtemps: Ballade et Polonaise-t Hauser Emil adta elő hegedűn. Az aránylag fiatal zeneakadémiai növendék művészi jártékával valóságos hallgatóságot szerzett. 7. Ilju Rónay János vig monológ előadásával keltei élénk derűtséget és jókedvet. A közönség melynek a vig szavaltat nagyon tetszett, erősen megtapsolta. 8. Kelemen László okleveles zenetanár gyönyörű, bánatos kuruc nótákat adott elő tárogatón.

Háztartók javítását csakély általány önzorgert Alfogatok jótállás mellett. **Allandó Eternit pala raklár.** Kifüő fedő, régi tetőket is olcsón átállítok. Tisztelatel **HORVÁTH GYÖRGY** pala-és eszerpfele Nagykanizsa, Király-utca 18. szán.

A KÉRDÉS MIRE IS HITTETŐK...
SALVATOR
 vese-és hólyagbetegségeknél, köszvényben, cukorbetegségben és húgyvese-betegségeknél kitűnő hatású.
 Természetes vasmentes savanyúvíz.
 Kapható szigorúvizkezelőhelyeken vagy a Salvo-Lippold Salvo-erdei Vállalatnál Budapest, V. Ródtelérkaput 8.

**Ki szerencseszámaimban bízok!
 Az soha sem csalatkozik!!**

Ezt fenevezen bizonyító tá úgy a mut, mint a felölt jéték, melyben szerencsem volt t. vevőimnek számos jelentékeny nyeresémet kifizethetni, mértis csak ajánlatom a t. köszönetnek, hogy tekintettel a fenti közülményre, el ne mulassza a május hó 19-én kezdődő új

XXIV. sorsjátékra szerencsesorsjegyeit
Milhoffer Kálmán főelárusító sorsjegy-irodájában Csengery ut 2 (Rosenberg ház) beszerezni.
 A sorsjegyek ára: egész 12 kor. fél 6 K, negyed 3 kor., nyolcad 1:50 kor.
 Játéktervek és húzati lapjotromok ingyen.

VITA
SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE
ALKALIKUS NATRON-LITHIUMOS GYÓGYVIZ
 Orvosilag ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor-, vese-és húgyhólyag-bántalmaknál stb.
Mint üdítő és borvíz páratlan.
 Bővebb felvilágosítással szolgál a
Központi iroda: Budapest, VIII., József-körút 60.
 Kapható: gyóggyárak, drogeriák és üzlet-üzletekben. 1730

ÜZLETÁTHELYEZÉS.
 Tisztelettel tudatjuk, hogy üzletünket régebbi üzlethelyiségünkéből a Szarvas-szálló épületébe,
volt Weiszfeld és Fischer féle helyiségbe helyeztük át.
 Raktárunkat ez alkalommal lényegesen megnagyobbítottuk, úgy, hogy vevőközönségünknek, legnagyobb igényeit kielégítő, óriási választékot nyújthatunk.
 Kiváló tisztelettel
Fried és Morgenstern utóda.

— Rendezik a házilók ügyét. Az austria-val kötött kereskedelmi szerződés tudvalevőleg a dunántul határos vidékekre több szás onakdját, akik az Ausztriában való házilással foglalkoztak, megfosztotta kegyerétől. Most — emint a Vasvármegye beavatott helyről értesül — a házilók ügyében kedvező fordulat állott be. A megnyomortott házilók szabadon folytathatják iparukat az austriai tartományokban, a két kormány ugyanis megállapodott abban, hogy Sopron és Vasvármegye házilóit a kedvezményezett korába bevonja és legközelebb megjelenik az erre vonatkozó miniszteri rendelet is, ugy, hogy a házilóknak azonnal kiadják az igazolványt.

— Halálos verekedés. A zselantimibályi gazdaság ügyelédél vasárnap egy kis murira jöttek össze a Weller-féle kocsmában. Később oda érkezett Sebestyén Vendel is, aki izgága legény és veszekedni kezdett a jelenievel. A kocsmáros az ivóból kiessékerte a veszekedőket, kik ellig értek az utcára, Sebestyén Vendel elleufelét, Takács Györgyöt néhányszor mellbevágta, amire Takácsot annyira elöntötte a méreg, hogy kést rántott és támadójába szurta. Sebestyén most a halállal vívódik.

— Haltenyésztés. A tapolcai vizek rétek lecsapolásával egyidejűleg a közég közepén lévő forrástáplálta tóban szivárványos pisztráng tenyészésére tesz kísérletet Vastagh János a víz-lecsapolótársulat elnöke. 5000 darab ikrát keltezték ki a fő forrásánál. Az ikrát a földművelésügyi miniszter teljesen ingyen adományozza. Ha a kísérlet beválik, akkor ezen legnemesebb hal faj tenyészését megbonosítják, a miből nem csakély jövedelme lehet a parti birtokoknak.

— Gyilkosság a bucsun. Sárvárról jelentik, hogy vasárnap a rábasömjéni bucsun Horváth János sárvári rikkancs minden előzetes szóvalítás és ok nélkül késsel megtámadta Csonka Ferenc-sári legényt és melba szurta. A kés a szív fölött furódott a testbe és megsértette a szívet is. Csonka vérborolva összeesett és haldokolva szállították be a sárvári kórházba. Este Csonka kissé magához tért úgy, hogy a vizsgálobíró kihallgathatta. Csonka azt vallotta, hogy minden ok nélkül szurta őt le a rikkancs. Ő nézte a mulatságot és ekközben érte a szurás. Csonka őjjel agóniába esett. Az orvosok azt hiszik, hogy nem lehet megmenteni Horváth Jánost letartóztatják.

— Felgyújtott erdő. Szigetvári tudósítónk jelenti: a nagyhárságyi erdőt vasárnap délután egyszerre három oldalról is felgyújtották. Az erdőmunkások nagynehezen oltották a tüzet, de már akkor 3230 négyzetöglnyt terület pusztult el.

— Börkiütések ellen a legbirtarosebb orvosok a páratlan összetételű, természetadta Ferenc József keserűvizet alapos vértisztító hatása miatt már évtizedek óta kiváló gyogyerménnyel rendelik. Napenként öngyomorra lel pohárral iszunk. Bazárszállásnál egy a fűszerüzletekben, mint a gyogytárakban kérjen határozottan „Ferenc József” keserűvizet. Igazgatóság Budapeston.

— SZÉKELYI LAJOS első nagykanizsai lehnernemű gözmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

— MAYER KAROLY első dunántul gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrórozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Táviratok és telefonjelentések.

A kormány lemondása.

Budapest, ápr. 28. Ma délelőtt 11 órakor a kereskedelmi miniszterteremben *Wekerle* elnökölte alatt minisztertanács volt, melyen a kormány minden tagja megjelent. *Wekerle* beszámolt tegnapi bécsi utjáról és a kihallgatás eredményéről, mely szerint a király a kormány lemondását elfogadta, és az ügyek további vitelével megbíta.

Az ország üdvözli Kossuthot.

Budapest, ápr. 28. *Kossuth* Ferenc az ország minireg 60 városából üdvözölő táviratokat kapott, melyekben a függetlenségi kőrők iránta való bizalmukat fejezik ki és kijelentik, hogy a függetlenségi pártot az *önálló bank* felállításáért folytatandó küzdelemben teljes erejükből támogatni fogják.

Vilmos császár Bécsbe jön.

Bécs, április 28. Berlii távirat jelentése szerint *Vilmos* német császár *Ferenc József* látogatására május hó 14-én Bécsbe érkezik, ahol két napot fog tölteni.

Letartóztatott nagykereskedők

Budapest, április 28. A rendőrség ma délelőtt letartóztatta *Löwinger* Samu mármaros-azigeti fakereskedőt. *Löwinger* évekket ezelőtti betéti társaságot alapított, azonban a vele összekötetésben állott cégeket nagy összeg erejéig megkárosította. A károsultak feljelentése után ma letartóztatták.

Óriási erdőégek.

Az ország két helyéről jelentenek borzasztó tűzvész. A *Szombathely* mellett fekvő nagy

nevezett *Rokonca-erdő* már két nap óta lángokban áll. A tűz elharapódzott a szomszédos *Kastorházy* herceg uradalmahoz tartozó erdőre is. Mintegy 500 holdnyi erdőség a lángok marifékkául esett. — A kár egy millió koronára rug.

A *Szilágy-Somlyó* város tulajdonát képező erdőség szintén lángokban áll. A közel falvak harangjal folyton szügnak. Oltás kísérletet számosan megkezdtek. A tűz egyre terjed.

Konstantinápolyi hírek.

A szultánt detronizálták.

Konstantinápoly, április 28. *Abdul Hamid* szultánnal tegnap közölték a nemre gyűlés határozatát, mely őt trónjáról megfosztotta. Békén felszólították, hogy hagyja el *Konstantinápolyt* és menjen *Szalonikiba*. A szultán kijelentette, hogy ha életét és vagyonát megkímélik, hajlandó a határozatnak eleget tenni.

A szultán Szalonikiban

Konstantinápoly április 28. *Abdul Hamid* szultán ma délután 1 óra 55 perckor a repülőgépre bocsájtott külön vonaton *Szalonikiba* utazott.

Új segítség a forradalmároknak.

Szaloniki, ápr. 28. Mintegy 2000 külföldi nemzetiségű keresztény és egy 500 főnyi muszlim csapat felajánlotta szolgálatait az ifjúforradalomnak. A csapat már utban is van *Konstantinápoly* felé.

Keresek 3, esetleg 4 szobás lakást

melléktelekkel a belvárosban, folyó évi augusztus hó 1-ére. — Cím a kiadóhivatalban.

Instructor kerestetik

egy gimnázista tanuló mellé. — Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai arányok. —
(Távirat.)

A Pestii Magyar Kereskedelmi Bank nagyszámú Hónaljának jelentése:

Magyar hitelrészvény 750. — Osztrák hitel részvény 642. — 4%, magyar koronajáradék 97.87. Kereskedelmi bank részvény 3395. — Halgatórjai közszabánya részvény 180. — Rumunurkvi vasúti részvény 878.50. Ária tengerhajózási részvény 800. — Hazai bank rész. 7.6. —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, ápr. 28.

Készaru-üzlet.

Buza 15-20 fillérral olcsóbb.

Hataridő-üzlet.

Buza 1909. május —. Buza 1909. október 11.74
Rozs 1909. május —. Rozs 1909. október 9.25 Zab
1909. május —. Zab 1909. október —. tengeri 1909.
május 7.21. Tengeri 1909. júliusra —. Repce 1909.
aug. 14.95.

Rettegett öldöklő anyala

a gyermekornak: a hányáskékelés, hasmenés, béhurut, de csak ott puaztíthat, a hó a »Kufeket-t nem használják még. A »Kufeket az egyetlen helyes tápláléka az egészséges és gyomor-bélbajos gyermekeknek, a mely megakadályozza az emésztési zavarokat.

Egy teljesen tisztá és legjobb állapotban levő

gyermekágy

eladó. — Cím a kiadóhivatalban.

Gyönyörű

báronsimsa, üde arcot ér el minden hölgy egy tégely

Email creme

használata által.

Ára egy tégelynek K 1.50.

Egyedüli készítő: Luis Brabant Páris.

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

„Club“

a legártalmatlanabb

cigarettapapir,

mert kizárólag lenből készül és nem tartalmaz semmiféle vegyi keveréket.

Egyedüli raktár: SCHWARZ ÉS TAUBER

m. kir. dohánynagyüzemében

Pályázati hirdetmény.

A nagykanizsai ÉPÍTŐ IPAROSOK SZÖVETSÉGE, pályázatot hirdet, egy hivatalnoki és egyszersmind pénzbeszedői állásra,

ki hetenkint 3 délutánt tartozik a hivatalban 16 tól 300 korona évi fizetéssel és melléjuttatással egyenként 200 korona övadákkal.

Kéretnek az ajánlattevők, hogy ajánlatukat, 1909. évi május hó 15-ig nyújtsák be. Címre: A nagykanizsai építőiparosok szövetség végrehajtó bizottságára. Helyben, mert a később beérkezett ajánlatok nem vevetnek figyelembe.

Bővebb felvilágosítást nyújt Melzer Jakab ur. üzletében.

Hangya-Sósorszesz

törvényesen védve.

2216

Legjobb fájdalomcsillapító, nélkülözhetlen háziszor bedörzsölésre.

Nagy üveg á 1.50 K. Kis üveg 80 fill.

Kapható Nagykanizsán: Gyógyszertárakban, Armuth Nathán és társa, Neu és Klein fűszerüzletében, Bader Henrik (Csengery-út) és Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

— Számos elmaradó levél! —

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Fia könyv- és papír-
kereskedésben, Városháza-palota; ide
jártatók az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapi kivétellel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra . . . . . 1.— K.
Negyedévre . . . . . 3.—
Félévre . . . . . 6.—
Egész évre . . . . . 12.—

Postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre . . . . . 9.—
Egész évre . . . . . 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

A bécsi eredmény.

Írta: Barabás Béla, országgy. képviselő.

Nagykanizsa, április 29.

Azt hittem, hogy a mi beteg vezérünket, Kossuth Ferencet nem hárba fásasztják a bécsi utazással, — de bizony kárba veszett minden jóakarata, minden lépése.

El tudom képzelni azt az okos, nyugodt és bölcs intézkedést, amellyel Kossuth Ferenc az önálló magyar nemzeti bank felállítására vonatkozólag kifejezést adott a nemzeti akaratnak, s ezzel az igyekezettel, hogy segítő társul megnyerje a királyi akaratot.

De hát ez nem sikerült, — mert a nemzet és a király akaratát nem egyenlő erővel állanak egymással szemben.

A nemzeti akarat erőssége semmi más, csak az ősi alkotmány, csak a világosan beszélt törvény, csak a királyi eskü, csak a közgazdasági és politikai érdek, csak a nemzeti közvélemény, csak a magyar képviselőház többsége, csak a függetlenségi és 48-as párt. Ez pedig nagyon kevés erő, semmi.

Az igazi és kézzelfogható erő és minden erő, ott van a királyi akarat mellett — szuronyok százezrel.

Pedig tulajdonképpen ezek a szuronyok is a miénk, ezé a magyar nemzeté, csak nem mi dirigáljuk.

Milyen derék legények voltak a mi fiaink, amikor Szerbiával szemben elszántan álltak harcra készen. Milyen hűséges, bátor és kifogástalanok voltak a magyar ezredek, amikor Európa előtt a monarchia nagyhatalmi erejét és tekintélyét kellett bizonyítani.

És milyen jó és alkalmas lesz ez a magyar haderő — a magyar nemzet ellen is! Persze csak egy esetben. Ha az az ostoba és nyakas nemzeti akarat nem lapul meg a királyi akarat előtt.

Különböző változás semmi sem történt. Mert nekünk ezelőtt sem volt önálló magyar nemzeti bankunk, hát nem lesz ezután sem.

De hát mi lesz?

A régi próféták meghaltak, az újak pedig még nem születtek meg. Erőltessük magunkat higgadságra, mert hiszen az

önálló magyar nemzeti bank meg van, az el nem vesztett, az ott van a törvényben s ott van mellette a királyi akarat is, meg az eskü is. Csak éppen a kétszáz ezer szurony hiányzik melléle. Ez az oka, hogy a nemzeti akarat mindig behódolt a királyi akaratnak, míg a királyi akarat sohasem engedett a nemzeti akaratnak. Hogy is lehetne másként, mikor a legelső magyar ember — német!

Uj paktum.

A kormány lemondását elfogadták.

— Táviratok és telefonjelentések. —

Ahány politikus van Magyarországon, annyiféle kombinációja merül fel a kibontakozásnak. Hogy ezek közül valamelyik megvalósul-e azt nem lehet tudni, de a szorgalmas megoldáskeresésből az a vigasztaló remény merül fel, hogy a válságnak gyors és békés befejezése lesz. Ezt a megoldást keresik minden részen, a függetlenségi párton legújabbán azzal, hogy — mint alábbi táviratunk jelenti — új paktumot ajánlanak az uralkodónak.

A kormány lemondásának elfogadásáról szóló hír a hivatalos lap mai számában jelent meg; ez szó szerint a következő:

Tavaszi mese.

Írta: Drucker Juliska.

I.

Csetneky Ilona egy virágillatos tavaszi napon eltette a rózsaszínű leányálmát. Ibolyaszín doboz mélyére elzárta az ő leveleit és mindent, ami a kedvesre emlékeztette, elrejtette, hogy ne lássa, hogy ne fájjon még jobban a szegény agyongyöngyöt szíve.

Előtte egy új áglap feküdt. Csetneki Ilona egy rövidke hírt olvasott el csupán. Az volt a lapban, hogy Alvinczy Kálmán, az ismeretlen urlovas, elfogyzott egy fővárosi leányt.

A leány csak nézte a fekete betűket s addig nézte, amíg szép kék szeme megtelt könny, fáló könnyekkel.

Ilona gondolkozott. Szeretet volna utóljára egy levelet írni Alvinczy Kálmánnak. Egy levelet, melybe a lelkét, a szíve vérért beleönthette volna, hogy a férfi még a sorok közül is kiolvashassa az ő nagy szerelmét, végtelen vágyódását utána.

És a leány félig reszkedve, félig kábultan fogta a kezébe a tollat. A keze remegett, a mint róta az apró betűket a halvány papírra s a betű zárkában a lelke élt.

A levél, amelyet Csetneky Ilona szinte öntudatlanul írt, így hangzott:

— Irok magánsk, Kálmán, utóljára. E pillanatban olvastam, hogy vőlegény és én

nem tudok ellentálni a vágyak, hogy jókivánataim ki ne fejezzem.

Emlékszik e még, Kálmán, a csetneki szép napokra? Jut-e eszébe, hogy volt ott egy leány, akivel egyszer az est homályában sétálva szerelmiről beszélt?

S amikor egészen leszűnt az alkonyat, a tekintete véletlenül rásiklott a leány arcára s akkor látta, hogy annak szemében könny ragyog.

Maga csak nézett rá, nem tudta megérteni, hogy mit jelenthetnek ezek a könnyek. S amikor megkérdezte, a leány szomorúan felelt:

— Ne legyen kíváncsi, Kálmán.

És maga a könnyek okát eddig nem tudta meg, mert másnap Csetneki elutazott.

Kezdti kellemetlen lenni a fehér arcú leány, ki napról-napra légiessébb lett. Mert tudja meg Kálmán, én már akkor is szerettem magát.

De azzal is tisztában voltam, hogy ha meg is szeret, még az nem jelent számomra vigaszt, mert ismerve természetét, sajnos, tudtam, hogy szerelme szalmaláng, mely a mily gyorsan fellobban, még hamarabb kialszik.

De mennyi hiábavalóságot irok én itt össze. Bocsáson meg, Kálmán, de nagyon, nagyon szeretem.

Ugye, nem hitte volna, hogy a búzke-

ségéről híres Csetneky Ilona a szerelmét valaha ilyen formában vallja meg?

De, Kálmán, a szerelmem hatalmas érzelem, a mely már királyi koronákat összetör.

Tehát ne ütközzön meg a levél tartalmán és gondoljon néha

Csetneky Ionára.

II.

Alvinczy Kálmán olvasta a levelet egyszer, kétszer s lassan-lassan egy bájos kép elevenedett meg előtte.

A férfi elsomorodott. Lelki szemei előtt megjelent a fehér csetneki leány, akinek a szívével ő könnyelműen játszott. Megbánást érzett.

— De már késő — gondolta.

Majd egy papírszeletre vetette a következő szavakat:

— Bocsásson meg, Ilona és felejtsem el.

Aztán elküldte. Mikor a fehér leányhoz eljutott a kicsi papír, zokogott s a mint könnyei lassan pergették le arcára, piócája rebegette a költő szavait.

Oh, hogy te másra gondolsz, másra,

S nincs reményeség több viszonzlatásra.

★

Künn éledt a tavasz. Milliő virág hirdette érkezését, s ilyen üde, virágillatos tavaszi napokon hálnak meg a bohókás, az élettől sokat, nagyon sokat váró leányszívek . . .

Ó császári és apostoli királyi Felsége 1909 évi április 27 én Bécsben kelt legfelső elhatározásával a magyar kormány összes minisztériumainak hivatali lemondását kegyelemben elfogadni és egyúttal meghagyni méltóztatott, hogy az egyes miniszterek hivatalos működésüket további legfelső elhatározásig folytassák.

A kibontakozás legújabb tervéről számol be következő

mai táviratunk:

Budapest, április 29. A függetlenségi párt körében új terv merült fel arra nézve, hogy nem lehetne-e a nehézségeket oly módon elhárítani, hogy a királlyal új paktum jöjjön létre, melyet a király nem a koalícióval, hanem a függetlenségi párttal kötne. A paktum terve szerint a király garantálja az önálló banknak egy későbbi időpontban leendő felállítását, viszont a párt kezességét vállal azért, hogy a választójogi reformot az *Andrássy* tervezeténél is szélesebb alapon meg fogja valósítani. A tervet közölték *Kossuth* Ferencel is, ki kijelentette, hogy azt megfontolás tárgyává teszi.

Zala részvénytársaság.

Hamis hírek

A Zala részvénytársaság megalakulását már senki semmi nem akadályozhatja meg, mert az biztosítva van megjegyzés nélkül még sem hagyhatjuk az átalakulásunkról forgalomba került téves, hamis híreket. Ezeknek forrásait nem kutatjuk. Bárholnap is erednek a tendenciózus ferdtések, — őszintén megvalljuk, — bennünk csalódást keltenek, mert azt hittük, nem lesz senkinek oka arra, hogy ellenséges indulattal lopadja azt az egyetlen, jó szándékunkat, hogy Zalamegye közönségének fejlett, tartalmas, anyagi tekintetektől független napilapot adjunk, mely a gyengébben megalapozott lapok kicsinyesebb szempontjain túllemelkedhet. Nem hiszünk azt sem, hogy a Zala eddigi földutató működésével részvevők volna arra, hogy nagyobb arányú fejlődését bárki is bizalmatlansággal fogadhatná.

De ha nem is hatástalanok reánk a föltétlenül indokolatlan animozitás nyilvánulása, napirendre térünk telettük; ezt könnyen tehetjük, mert hiszen más oldalról, a városi és megyei közönség zöménél átalakulásunk hírei oly barátságos, szíves fogadtatásra talált, amely az eredményt biztosította és mely lapunk törekvéseinek legrokonszenvesebb elismerései.

Szükséges tájékoztatásul közöljük a következőket:

Cáfolatokkal kezdjük: nem igaz, hogy ez a részvénytársaság bármilyen célú kisebb csoport tulajdona lesz. A részvevőkön lesz, azok, akik részvevőket jegyeznek, ezt tenni pedig mindenkinek módjában áll. A társaság alapítói nem az a cél vezeti, hogy a lapot, vagy a nyomdát maguknak megszerezzék, hanem az, hogy egy nagy iparvállalatot és egy előkelő lapot megeremtsenek. Őket kezdettől fogva annak az átlátása vezette, hogy a nyomda és a lap érdekében az áll, ha azok minél szélesebb réteg tulajdonai, vagyis ha a részvevők minél több kézben eloszolnak. Az az állítás tehát, hogy itt a részvényjegyek levek kibocsátása csupán holt formáság, teljesen tarthatatlan.

Minden ipari részvénytársaság első sorban üzlet. Aki üzleti szempontból akar részt venni

e vállalatban, az örömmel üdvözölheti alapítóink között a vármegyei neveket, mint arra való kiváló garanciát, hogy a lap a megyében a legerősebben el fog terjedni, intézmények hivatalos lapja lesz, tehát jövedelmei hajt. Ezzel egyúttal a nyomda felvirágzása is biztosítva van olyan mértékben, mely meg fogja lepni azokat, a kiknek ez tránt kétségek lehetnének.

Az ország minden nyomdai részvénytársasága szépen, jövedelmezően prosperál. Ez külsőösen elvárható a mi vállalatunktól, melynek elegendő tőkéje lesz a fejlesztéshez és már most csillogó jelek biztosítják azt, hogy óriási forgalma lesz. Igen előkelő, nagy közintézmények, továbbá kereskedői cégek, gyárak, pénzintézetek nyomtatványai itt készülnek, ami mind máris biztosítva van. Aki csupán alapítóink névsorát végignézi, mosolyoghat az olyan híresztelések felett, hogy a vállalat nem fog kellően jövedelmezni. A *Fischel*-nyomda és a Zala eddig is jövedelmeztek annyit, hogy 80 ezer korona alapítók után igen magas osztalékok fizethettek volna; csupán naivitás, vagy rosszakarat vonhatja kétségbe azt, hogy ez a jövedelmezőség most nagymértékben növekedni fog.

Nincs tovább. Ezek megírásával az volt a célunk, hogy terjesztett téves híreket megcáfoljunk, mert azokat szó nélkül még sem hagyhatjuk. És ismét, különösen hangsúlyozzuk, hogy mint minden részvénytársaság, ez is a részvevőeseké lesz, az ő közgyűléseit illeti a rendelkezés joga; a részvények jegyzéséből és vásárlásából pedig senki nem lehet kizárva.

A sándorházai lángtenger.

— Saját tudósítónktól. —

Szomorú látvány tárul a vasut mentén azok elé, kik Nagykanizsáról Csáktornya felé utaznak. Murakirályon innen a távolból bedőlő házak, égett gerendák, egy egész romba dőlt falu látható. Ez a zalamegyei Sándorháza, mely tegnapi éjjel teljesen elpusztult. Néhány óra leforgása alatt elveszett minden, ami a faluban gazdaság, érték volt.

Hogy támadt a tűz, azt még ma sem tudják. Az egyik faluvégén tegnapelőtt este felcsaptak a tűznyelvek s mire az emberek az oltáshoz hozzákészülhettek volna, már tizenkét épület lángokban állott. Óriási szél dühöngött a falu felett és ez minden mentési munkát, vagy oltást lehetetlenné tett. — A szél egyre erősödött és vad játékokat űzött a fellobbanó lángokkal. A piros lángnyelvek végigszáguldtak a kicsi házak felett és a féktelen elem néhány rövid óra alatt leverte az ember minden munkáját.

Képzeltető, mily nagy volt a veszedelem, ha már a falusi lakók az oltást is feladták, pedig minden vagyunk kockán forgott. A falut, mint mondják, valóságos tüzeső árasztotta el, úgy hogy az emberek riadtan menekültek a pusztuló községből a mezőkre. — A falut végzetes sorsára bízták és csak akkor érték oda vissza, mikor a veszedelem már alább hagyott, mert nem nyert újabb táplálékot. Ami utjába akadt, azt mind elpusztította.

A ma hozzánk érkezett első hírek valószínűleg túlozzák a pusztulás nagyságát. — Ezek szerint Sándorházán nyolcvan épület égett le. Ha ez a szám nem hiteles is, a veszedelem nagyságáról mégis fogalmat nyújt. Sok állat is elpusztult és állítólag emberek is sebesültek meg az itéletnapl tűzesőben.

Egy falunk ismét koldusbotra jutott.

Ki szerencseszámaimban bíz! Az soha sem csalatkozik!!

Ezt fényesen bizonyította úgy a mult, mint a lefolyt játék, melyben szerencsém volt. A vevőknek számos jelentékeny nyeresémet küldhettem, miért is csak ajánlatom a t. közönségnek, hogy tekintettel a fentti körülményre, el ne mulassza a május-hó 19-én kezdődő új

XXIV. sorsjátékra szerencsesorsjegyeit

Milhoffer Kálmán főelárusító sorsjegyirodájában

Csengery ut. 2. (Rosenberg háj) beszerezni.

A sorsjegyek ára: egész 12 kor., fél 6 K, negyed 3 kor., nyolcad 1-50 kor.

Játéktervek és húzási lejtromok ingyen.

Hírek.

— Személyi hírek. Dr. *Razsicska* Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, ma délben Zalaegerszegi Nagykanizsára érkezett. — *Árva* Lajos alispán egy megyei ingatlan ügyében ma Perlakon tartózkodik.

— Előléptetések és áthelyezések a hadseregben. A májusi nagy csillaghullás a nagykanizsai 20. honvéd és a 48. közös gyalogezredekben is sok előléptést jelent.

A 20. honvéd gyalogezredben századosokká lettek: *Miróthy Géza* és *Freiherr Kálmán* főhadnagyk.

Főhadnagykká: *Csorba István*, maglódi *Lányi István* és *Ebenspanger Andor* hadnagyk.

hadnagykká: *Sügger Ottó*, — *Ságriszt* *László* és *Világi László* zászlósok.

A 48. cs. és kir. közös gyalogezredben alezredes lett: *Göcz Virgil* őrnagy.

Őrnagykká lettek: *Wastel József* (áthelyezve a wieni 101. ezredtől) és *Farkas Dezső* (áthelyezve a szegedi 46. ezredtől századosok).

századosokká: *Lügner Oskár*, *Schuller Alfréd* (áthelyezve a marosvásárhelyi 64. ezredtől) és *Adamička Jaroslav* (áthelyezve a brünni 49. ezredtől) főhadnagyk.

Főhadnagykká: *Michny Albert*, *Rauscher Othmar*, *Weisz Károly*, *Raubinger János*, *Skuhala Lajos*, *lebényi Chapó Gyula*, *Leonhardt János*, *Kragora Rudolf*, *ceruciczi Svitetzký Frigyes* hadnagyk.

svégül hadnagykká: *Reichsthaler József* és *Pollák Ede* társasági tiszteltesek.

Korábbi rangjukban a 48. gyalogezredhez áthelyezve lettek: *Perler Tódor* százados a wieni 32. gyalogezredtől és dr. *Zsák Hugó* ezredorvos a nagyszombati katonai kórháztól.

A nagykanizsai 20. honvéd gyalogezred volt listjével közlő említést érdemel *Tabajdi Kálmán* alezredesnek, a honvédelmi minisztérium I. osztálya vezetőjének vezérkari ezredessé történt kinevezése.

— Stajgerol a város. Emelttük, hogy a város pénzügyi bizottsága azt a javaslatot hozta, hogy a városi háza üzlethelyiségeinek évi bérét 25% kal föl kell emelni. Az érdekelteket kereskedők ezt a nagyarányú stajgerolást sérelmesnek találják és ez eilen ma délelőtt tiltakoztak *Vécsey Zsigmond* polgármester előtt. A kereskedők azt az ajánlatot tették, hogy hajlandók 20% kal magasabb bért fizetni, de ezért a város a maga költségén csi.

váltassa meg az üzemhelyiségek portálját. Ha az utóbbi kívánság indokolt, mert a városbázis helyiségek valóban származás állapotaiban vannak.

— **Bizottsági ülés.** A város építési bizottsága ma este ülést tart.

— **Májusi előléptetések a hadseregben.** A hadseregben a májusi előléptetések nagyon kedvezőek és különösen ügyelnek arra, hogy a különböző fegyvernemben az előléptetési viszonyok arányosak legyenek. A tábornokoknál és alezredekéknél a rendes keretben mozognak, az alezredekéknél mutatkozik leginkább a hadvezetőségnek az a törekvés, hogy az előléptetésekkel előforduló aránytalanságokat megszüntesse. Természetesen ezt nem lehet egyszerre, csak fokról-fokra megvalósítani. A vezérkarnál az előléptetési viszonyok nem változnak. A tisztikarban a századosi rangba 455 főhadnagy lép elő. 1044 hadnagy főhadnagy lesz és 446 zászlós elnyeri a tisztirangot. Azok a hadnagyok, akik 1902 nov. 1-én nyertek hadnagyi rangot, most mind főhadnagyok lesznek.

— **Pécsi táblabíró a miniszteriumban.** Megirtuk, hogy Rottenbiller Fülöp dr. budapesti törvényszéki bírót a király a pécsi ítélőtáblahoz nevezte ki bírónak. Rottenbiller Fülöp dr., kedden tette le a hivatalos esküt Pécsen. Balog Károly pécsi ítélőtáblai elnök kezébe. Az új táblabíró eskütétel után visszautazott Budapestre, mivel albiro kora óta az igazságügyminiszteriumban teljesít szolgálatot és most továbbra is ott marad Pécsi ítélőtáblai bírónak azért nevezték ki Pest hírneves régi polgármesterének unokáját, mivel továbbra is a bírói státusban marad és most pécsi ítélőtáblai bíróként folytatja, mint beosztott bíró munkálkodását az igazságügyi miniszterium 7. ügyosztályában.

— **Esküvő.** Kozáry Aurél hagyományos (Zala-megyei) nagybíró ma déli 12 órakor lépett házasságra Kovács Tercsi urleánnyal, Kovács István dr. soproni ügyvéd leányával.

— **Kossuth és a király.** A B. H. írja: A függetlenségi párt vezérének, Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternek szombati audienciájáról érdekes epizódot hallottunk. Kossuthot a király valóban szívesen, a házigazda udvariasságával fogadta. A pártvezér az audencia során előterjesztette az önálló bankról szóló argumentumait, mire a király megkérte, hogy miért nem járhatna hozzá az önálló bankhoz. Hozzátette azonban, hogy teljes bizalmáról biztosíthatja Kossuthot, mire Kossuth mosolyogva így válaszolt:

— Nem csodálatos dolog ez, felséges uram? Én, én birom felségednek bizalmát és birom a parlament háromnegyed részének bizalmát és mégis le kell mondanom. Ezt csinálja utánam még valaki.

— A király elmosolyogta magát, de csakhamar komoly hangon folytatódott a tárgyalás.

— **A drágaság ellen.** Aradról jelentik: Arad város a belügyminisztertől többször kérte a vásári rendtartásnak olyan módosítását, hogy viszontelárúsítók a piacon csak reggel kilenc óra kor kezdhessenek vásárolni mert ezzel a nagy drágaságon segítve volna. A belügyminiszter a város kérelmét többszöri elutasítás után ma érkezett írottában teljesítette. A kórák garázdálkodása ezzel véget ér Nagykanizsán is. régi keleti az óhaj, hogy a kórákat ráncba szedjék, de úgy látszik, a hatóság sem mer velük elkezdeni.

— **A huszvizsgálati tanfolyam vizsgája.** A második nagykanizsai huszvizsgáló tanfolyam vizsgát ma délután kezdődtek a vágóhidon. A

vizsgán Ákos Kálmán dr. városi orvos és Major Ottó törvényhatósági Allatorvos is jelen vannak. Ma volt az írásbeli és holnap lesz a gyakorlati vizsgálata.

— **Öngyilkos iparos.** Erdősokonyai levélalakos írja: Witt Antal 49 éves, Jómódu erdőcsokonyai iparos tegnap délelőtt lakásának udvarán ölbeltette magát. Altstock Ármán dr. orvos nyomban a helyszínre sietett, de már későn érkezett és így csak a bekövetkezett halált konstataálhatta. Witt Antal évek óta idegben szenvedett. Egy fél év előtt már meg is kísérelt öngyilkosságot, ölbeltette magát, de ekkor hozzátartozói észrevették, levágták és nagynebezen sikerült is életét megmenteni. Halála most mindenfelé nagy részvétet kelt. Övegyén kívül négy árva hagyott maga után.

— **Megkerült holtan.** Főúttal ezeltűt történt, hogy Pápai Mór barcai kereskedő eltűnt családjával a hatóság mindent elkövetett, hogy kinyomozza de minden intézkedés hiábavaló volt. A titokzatos eltűnés most már föl van derítve Pápai, mint Barcáról jelentik, megkerült, de holtan. Tegnap fogták ki holtestét a Drávából.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fehérmű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19 — Elvállal szaktábjába magó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyzék ingyen és bementve. Alapítási év 1892.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségeknél, köszvénynél, cukorbetegségben és bursitis bántalmakkal kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízforrásokban vagy a Salva-Lipót-Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Ródelirakpart 5.

Taviratok és telefonjelentések.

A forrongó Törökország. A szultán Szalonikiben.

Szaloniki, április 29. A száműzött Abdal Hamid szultán tizenegy feleségével és udvartartásával külföldön vonaton ma ide érkezett. A pálvandvaron erős katonai csapatok várták, melyek a szultánt a villájába kísérték. — A szultánt ugyanis ebbe a villába internálták és itt katonai őrizet alá tették. Azt hiszik, hogy az új törökök nem fogják követni a bosszú politikáját és a szultán gyermekeit nem küldik száműzetésbe.

Konstantinápoly, április 29. Nagyjelentőségű indítványt terjesztettek ma a török nemzetgyűlés elé. Az indítvány azt kívánja, hogy a Yıldız palotában talált összes rabszolgákat és rabszolgákat azonnal tegyék szabadokká és mondják ki, hogy a rabszolgaság megszűnt Törökországban.

Konstantinápoly, április 29. A régi-rezsim emberei közül ma ismét többet letartóztattak. Lufti bey volt budapesti főkonzult kineveztek a szultán első kamarásának.

Üszküt, április 29. A török kormány felkelő albánok ellen 3000 katonát küldött, kik ma délelőtt heves csatát folytattak az albánokkal. A harcban 500 albán elesett, a fővezérük is holtan maradt a csatatéren. Vél

pül az albánok megadták magukat. A törökök 60 katonát veszítettek, köztük öt tisztet.

Az önálló bank mellett.

Magyaróvár, április 29. Mosonmegye mai közgyűlésén Németh István plébános indítványára elhatározta, — hogy kívánja az önálló magyar bank felállítását és csatlakozik a függetlenségi párthoz.

A hitelbank vezetői.

Budapest április 29. A Magyar Általános Hitelbank ma elnökévé Zichy Nándor grótot, alelnöké Pallavicini Ede grótot és vezérigazgatóvá Ullmann Adolfot, az eddigi igazgatót választotta meg.

A szilágysomló erdőégés.

Szilágysomló, április 29. Az itteni városi erdő még mindig lángokban áll. Eddig 6000 hold erdő pusztult el. Megállapították, hogy a tüzet cigarettázó gyermekek okozták.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pest Magyar Kereskedelmi Bank meghozta a közléseket:

Magyar hitelrészvény 751.75. Osztrák hitel részvény 641.25. 3%, magyar koronalaradék 92.95. Kereskedelmi bank részvény 3390. — Salgótarjáni közszénbánya részvény 575. — Rómamurányi vasmű részvény 571. — Adria tengerhajózási részvény 391. — Hazai bank részvény 475. —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, ápr. 29.

Készáru-üzlet.

Buza 15—20 fillérral olcsóbb.

Határidő-üzlet.

Buza 1909. május — Buza 1909. október 11.74
Rozs 1909. május — Rozs 1909. október 9.28 Zab
1909. május — Zab 1909. október — tengeri 1909.
május 7.21 Tengeri 1909. júliusra — Repece 1909.
aug. 14.95

Nádor Kálmán jónéü fővárosi zeneműkiadó most rendezte sajtó alá a Baumann albumot és a 101-dal második kötetét. — A 101-dal második kötet, mely Nádor Sándor szerkesztésében jelent meg, folytatását képezi a régebben megjelent Palotásy-féle 101-dalnak. Ezen újabb kötet ismét a magyar nóták színesét javát tartalmazza.

A újabb közkeletű nóták mellett Egredi Béni, Huber Gyula, Jónás Gyula, Karucz János, Lengyel Miksa, Nádor Gyula, Nádor Sándor, Petz Lajos, Sigmond Ákos, Szentirmay Elemér, Zerkovitz Béla stb. — legszebb dala, valamint a régebbi dalok gyöngyei vannak e kötetben. Az aláírás Ábrányi Kornél, Huber Sándor és Palotásy Gyula szakavatott tollal díszíti. A kötet rendkívül olcsó ár (3 K.) könnyen hozzáférhetővé teszi, a magyar Zenét kedvelőknek ezen kiváló gyűjtemény megszerzését.

A Baumann-albumnak ára ugyancsak 3 korona, és ezen ért a zenekedvelők ezen kiváló komikus 10 legszebb, és közkeletű kislejt megismerhetik. Mind a 10 kislejt zenéjét Weiner István zeneszerző írta. A csinos kiállítású füzet címlapját Baumann jól sikerült arcképe díszíti.

Mindkét kötet úgy a kiadónál, Budapest, IV. Károly körút 8-ik szám; valamint Fischel Fülöp Fia zeneműkereskedésekben beszerezhető.

Palkó Péter építő

Nagykanizsán, VI. ker. Vörösmarty-u. 63. (Saját ház.)

Elvállal minden új épület emelését és átadását szolid árak mellett. Kőszigetést és tervet díjmentesen készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A népszerűség bizalmát kérem.

Simkovies és Ujlaky

Épület lakatos, gépjavitó műhely és sodrony fonó gyár. Kőszivattyúk, fürdőszobák és vízvezeték berendezési vállalkozás.

NAGYKANIZSÁN.

Elvállalunk e szakmába épületvasalást, rácszatokat, díszített irkerítéseket, modern vaskapukat, drótfonatu kerítéseket, takarékos tüzhelyeket, gőzgép és gazdasági gépek javítását. Kőszivattyúk, vízvezeték és fürdőszobák berendezését és javítását a legjutányosabb árak mellett.

Teljes tisztelettel

Simkovies és Ujlaky Nagykanizsán,

Erzsébet-ter. Csoport ház.

Nagyméltóságú magy. kir. miniszterium által 3642/3 jóváhagyott, s jóhatásának bizonyult.

hernyó- és fatéreg

elleni szer.

Kapható kizárólag Nagykanizsán.

MATÁN ÖDÖN

kereskedésében. Teleky-út 1 szám.

Egy üveg ára 80 fillér.

GESSLER SIEGFRIED

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg cs. és kir. fensége kamarai szállítója

BUDAPEST,

ajánlja különlegességét, az

"ALTVATER" NÖVÉNYLIKÓRT

és egyéb finom likörgyártmányait, valamint

ezüst üstben főtt valódi

málnaszörpöt.

Bármilyen szerkezetű

Írógéphez

szükséges felszerelési cikkek u. m.:

festékszalagok,**szendapapírok,****tűlőgumik,****írógép-papírok,**

a legújabb gyártmányokban és legjutányosabb árban kaphatók

Fischel Fülöp fia

könyv és papírkereskedésében

Nagykanizsán.

Új gépjavitó műhely!Grammofonok, kerékpárok, varró-
gépek, motorok, írógépek,

szakszerű javítását ujonnan berendezett műhelyünkben a legújcsobban eszközökkel. Egvedül képviselőnk hírneves Stiller Puch kerékpárakból, mindennemű alkatrészek mérsékelt árban.

Tisztelettel:

Bród és Weber.

NAGYKANIZSA, Erzsébet-ter Elek ház.

Házeladás.

Családi okokból s Zágrábból történő távozásom miatt eladom Zágrában Petrijnska ulica 51. sz. alatt levő házat, melyben 35 év óta feüálló, jó forgalmu vendéglő, nagy kerttel és két tekepályával van, a berendezéssel és italkészlettel együtt. — Előnyös feltételek!

Bővebbet a ház tulajdonosánál Petrijnska ulica 51. vagy 34. szám alatt.

Valódi brünni szövetek

az 1909. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes fe firuhához (kabát, nad ág és mellén)	1 szelvény 7 korona
	1 szelvény 10 korona
	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona

elegendő, csak 1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt feülig szalonruhához 20 fillérrel, szatyor-felöltő-zövelet, turisztikai, u. m. — hirtelmennyigant stb. gyári árakon kapható a mint megtekinthető és szolid per mindenütt ismert postógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bementve.

Az előzők, a melyeket a nagyítóval vizsgálva a szövetek minőségét közzétesz Siegel Imhof Brünn, a gyári piactérre do kiadás. — Ön jelentkezőknek Szabott, legelőcsobb árak. Öröszel választék. Mintahu, figyelmese kiválasztás, még a legkisebb rehdőléseket is, teljesen friss árban.

Gyönyörű

bársonysima, üde arcbrött ér el minden hölgy egy tégely

Email creme

használatát által.

Ára egy tégelyre 1.50.

Egyedüli készítő: Luis Brabant Páris.

Nagykanizsán kapható:

Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Nincsen célja a Butor szállító kocsival

Brück Márkus és Társa butor szállítók Nagykanizsán.

Tagjai a cs. kir. hádsereg haditengerészeti és honvédség szállító egyletének.

való költséghódésnek, ha a csomagolást, avataltan kézek végeztik.

Köllőzködéseket

állalnak, gyakorlott munkásokkal személyes közreműködés és felelőség terhe mellett